Dítě divočiny

Marjorie Kinnan Rawlingsová

Přeložila Jarmila Fastrová

Městská knihovna v Praze

e-kniha • Praha • 2026

Dítě divočiny

Marjorie Kinnan Rawlingsová

Přeložila Jarmila Fastrová

Znění tohoto textu vychází z díla Dítě divočiny tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Mladá fronta v Praze v roce 1969.

Podle předlohy z fondu Moravské zemské knihovny v Brně.

§

Text díla (Marjorie Kinnan Rawlingsová: Dítě divočiny), publikovaného Městskou knihovnou v Praze, je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno Autorským zákonem č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci Creative Commons Uveďte původ-Nevyužívejte komerčně-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Verze 1.0 z 24. 4. 2026.

OBSAH

I 6
II 20
III 25
IV 31
V 46
VI 53
VII 58
VIII 69
IX 74
X 85
XI 96
XII 121
XIII 131
XIV 137
XV 157
XVI 176
XVII 191
XVIII 212
XIX 218
XX 236
XXI 261
XXII 267
XXIII 275
XXIV 287
XXV 308
XXVI 325
XXVII 364
XXVIII 367

XXIX 373
XXX 378
XXXI 385
XXXII 396
XXXIII 404

I

Z komína srubu zpříma vystupoval sloupek řídkého kouře. Nad okrajem komína z červeného jílu kouř modral. Táhl se vzhůru k modré dubnové obloze a nebyl už modrý, ale zšedl. Pozoroval jej chlapec Jody a uvažoval. Oheň na kuchyňském ohništi uhasínal. Máma po poledním obědě rozvěšovala umyté hrnce a pánve. Byl pátek. Proutěným koštětem zamete podlahu a pak, jestli bude mít Jody štěstí, ji ještě vydrhne slaměným víchem. A pak si na něho ani nevzpomene a on zatím uteče do údolí. Chvilku postál, pohupoval motykou na rameni.

Mýtina by byla hezká, kdyby před sebou neviděl nevypleté řádky mladých kukuřičných stvolů. Divoké včely si vybraly planou třešeň u hlavních vrátek. Chtivě zalézaly do chomáčků křehkých narůžovělých květů, jako by tam nebyly žádné jiné květiny, jako by zapomněly na žlutý jasmín z března a na sladký vavřín a magnólie, které je čekají v květnu. Napadlo ho, že by se mohl rozběhnout za letícím rojem jejich černých a zlatých tělíček, a třeba by tak nalezl vykotlaný strom s včelím úlem plným zlatohnědého medu. Zimní třtinový sirup už je tentam, tak jako skoro všechny zavařeniny. Nalézt včelí úl by byla ušlechtilejší práce než okopávat motykou, a obilí může ještě den počkat. Odpoledne se tetelilo lehounkým vzduchem. Pronikal ho celého, tak jako včely pronikaly do třešňových květů, a proto se musel pustit přes mýtinu mezi borovicemi a po cestě dolů k potoku. Možná, že strom s úlem bude někde u vody.

Opřel motyku o laťkový plot. Pustil se přes kukuřičné pole tam, kam na něho ze srubu nebylo vidět. Oběma rukama se vzepřel

o plot a vyšvihl se přes něj. Jejich honicí pes, stará Julie, byl pryč s tátou, který odjel na voze do Grahamsvillu, ale buldok Rváč a nový vořížek Slídil viděli, jak někdo přeskočil přes plot, a rozběhli se za ním. Rváč se rozhafal, ale vořížek Slídil štěkal tence a pronikavě. Když ho poznali, začali prosebně vrtět pahýlem ohonu. Poslal je zpátky na dvůr. Lhostejně se za ním zadívali. Chudáčkové, pomyslel si, nehodí se k ničemu než k honění, chytání a zabíjení. Nezajímají se o něho, leda když jim večer a ráno přinese misky se zbytky jídla. Stará Julie je na lidi hodná, ale je už skoro bezzubá a oddaně má ráda jen tátu, Troníka Baxtera. Jody se už pokusil naklonit si Julii, ale nechtěla s ním nic mít.

„Skotačili jste spolu," řekl mu táta, „před deseti roky, tys byl dvouletý a ona štěňátko. Tehdy jsi ji poranil, ale nechtěls jí ublížit. A teď už ti nemůže důvěřovat. Honicí psi jsou často takoví."

Obloukem obešel kůlny a sýpku a pustil se nízkým lesem na jih. Litoval, že nemá takového psa jako babička Huttová. Bílého a kudrnatého, co umí všelijaké kousky. Když se babička Huttová směje, až se celá roztřese, a nemůže přestat, pes jí skočí na klín, olizuje jí obličej a vrtí chundelatým ohonem, jako by se smál s ní. Měl by rád psa, který by patřil jen jemu, který by ho olizoval v obličeji a chodil všude za ním, tak jako stará Julie chodí za tátou. Zahnul na písčitou cestu a rozběhl se na východ. K údolí byly dvě míle, ale Jodymu se zdálo, že by takhle mohl běžet věčně. Nohy ho nebolely, jako když okopával na poli. Zpomalil běh, aby mu to trvalo déle. Prošel mezi vysokými borovicemi a nechal je vzadu. Kus dál se znovu octl v nízkém lese, pod hustým loubím zakrslých písečných borovic, útlounkých, a pomyslel si, že by i nerozštípané hořely jako třísky. Cesta stoupala po úbočí. Na vršku zůstal stát. Dubnová obloha, modrá jako jeho košile z domácího plátna obarveného babiččiným indigem, se klenula nad okrovými písči-

nami a zelenými borovicemi. Obláčky na ní stály jako chuchvalce bavlny. Jak se na ně díval, na chvilku se z oblohy vytratila sluneční zář a obláčky zšedly.

Než se setmí, asi nám zas začne mrholit, pomyslel si.

Svažující se úbočí ho lákalo, aby po něm seskákal. A už se brouzdal hlubokým pískem na pěšině ve Stříbrném údolí. Kvetla tam vikev, klikva a mechynka. Už neběžel, šel krokem a pozoroval, jak se cestou střídá strom za stromem, keř po keři, skoro každý jiný, jedinečný a známý. Došel k magnóliovému stromu, na němž si kdysi vyřezal tvář divoké kočky. Bujný porost věstil, že je nablízku voda. Jodymu se zdálo divné, když země je země a déšť je déšť, že zakrslé borovice rostou mezi křovím, kdežto u každého potoka a jezera a u každé řeky rostou magnólie. Psi jsou přece všude stejní, i voli a mezci a koně. Ale stromy jsou různé, podle toho, kde rostou.

Asi proto, že se vůbec nemůžou hýbat, usoudil. Musí se živit tím, co najdou v půdě pod sebou.

Východní kraj cesty se náhle prohloubil. Svažoval se a dvacet stop pod ním vyvěral pramen potoka. Svah byl hustě porostlý magnóliemi a vavřínem, ambrovníky a jasany s šedou kůrou. V jejich temném a chladném stínu seběhl dolů k prameni. Zmocnila se ho prudká radost. Bylo to tajemné a hezké místo.

Pramen, čirý jako voda ve studánce, vybublával odněkud z písku a zelené břehy jako by jej chytaly do nastavených listnatých dlaní. Voda vyvěrala ze země prudce zvířené a kolotala v ní zrnka písku. Někde kousek výš tryskal na svahu hlavní pramen, v bílém vápenci si vyhloubil korýtko a rychle se jím hrnul z úbočí, až vytvořil potok. Ten se vlévá do Jiřího jezera, Jiřího jezero je částí řeky Svatého Jana, a ta veliká řeka se na severu vlévá do moře. Jodyho vzrušovalo, že pozoruje vznik oceánu. Má ještě jiné počátky, prav-

da, ale tenhle je jen jeho. Rád myslel na to, že sem nechodí nikdo kromě něho a divoké zvěře a žíznivých ptáků.

Proběhnutím se hodně zahřál. Stinné údolí ho hladilo chladnými dlaněmi. Vyhrnul si okraje modrých cajkových kalhot a špinavýma bosýma nohama vkročil do mělkého pramene. Prsty se mu zabořily do písku. Měkce mu mezi nimi proskakoval nad kostnaté kotníky. Voda byla tak studená, že ho v první chvíli pálila kůže. Potom se zčeřila a bublavě mu proudila kolem nohou tenkých jako hůlky a chladila ho už lahodně. Brouzdal se v ní sem a tam a zvědavě strkal palce pod hladké balvany, které mu byly v cestě. Hejno střevlí se před ním mihlo po proudu potoka, který se rozšiřoval. Honil je na mělčinách. Ale sotva je zahlédl, hned zase zmizely, jako by tam vůbec nebyly. Sehnul se pod holý převislý kořen dubu, kde byla hluboká tůň, napadlo ho, že se tam střevle možná zas objeví, ale z bahna vylezla jen žába, vyvalila na něho oči a v křečovitém zděšení skočila pod kořen dubu. Zasmál se.

„Já nejsem mýval, já tě nechci chytit!“ zavolal za ní.

Větřík nad ním rozčísl baldachýn větví. Prosvitlo jím slunce Jodymu na hlavu a na ramena. Bylo příjemné cítit na hlavě teplo a tvrdé mozolnaté nohy mít studené. Větřík se ztišil, slunce už na něho nedosáhlo. Přebrodil se na protější břeh, kde porost nebyl tak hustý. Zavadil o nízké palmetto. Připomnělo mu to, že má v kapse schovaný zavírací nůž a jak si už o Vánocích sliboval, že si udělá vodní mlýnek.

Dosud si ho nikdy neudělal sám. Vždycky mu ho postavil babiččin syn Oliver, námořník, když se vrátil domů z lodi. Dal se horlivě do práce, vraštil čelo a snažil se po paměti vyzkoumat, jaký musí být správný úhel, aby se mlýnské kolo točilo. Usekl dvě rozeklané haluze a seřízl je do dvou stejných vidlic. Pamatoval se, že si Oliver dával velmi záležet, aby příční hřídel byla oblá a hladká.

Na břehu rostla planá třešeň. Vyšplhal na ni a uřízl si větvičku rovnou jako hlazená tužka. Vybral si list palmetta a odřízl z něho dva pásky pevné tkáně, široké na coul a dlouhé čtyři coule. Uprostřed každého udělal nožem podélnou štěrbinu, dost širokou, aby tudy mohl prostrčit třešňovou větvičku. Pásky palmettového listu se musí zkřížit jako ramena větrného mlýna. Pečlivě je nasadil na třešňovou větvičku. Několik kroků pod místem, kde vyvěral pramen, zabořil vidlicové haluze hluboko do písčitého dna potoka, o něco blíž k sobě, než měřila hřídel na délku.

Voda byla hluboká jen několik coulů, ale proudila dost prudce. Mlýnské kolo z palmettového listu se muselo jen lehce dotýkat vodního povrchu. Trvalo mu chvíli, než si to vyzkoušel, a teprve když byl spokojen, vložil třešňovou větévku do vidlic. Kolo zůstalo nehybně trčet. Chvíli jím otáčel, úzkostlivě mu pomáhal, dokud hřídel pevně nedosedla na vidlicové podstavce. Větvička se začínala točit. Proud zachytil pružný koneček palmettového listu. Jakmile se zdvihl z vody, roztočená větvička uvedla koneček druhého příčného lístku do styku s proudící vodou. Malá palmettová ramena se rychle překlápěla, znovu a znovu, nahoru a dolů. Kolečko se otáčelo. Mlýnek pracoval. Otáčel se zvolna a pravidelně jako veliký větrný mlýn v Lynnu, který rozemílal zrní na mouku.

Jody si zhluboka oddychl. Vrhl se na zarostlý písčitý břeh těsně u vody a oddal se kouzlu toho pohybu. Vzhůru, okolo, dolů, vzhůru, okolo, dolů – mlýnek ho okouzloval. Bublavý pramen bude věčně vyvěrat ze země, úzký potok poteče bez konce. A ten je počátkem velikých řek plynoucích k moři. Jestli tam nenapadá listí, nebo jestli tam veverky nenaházejí okousané haluzky a nezatarasí to křehké kolečko, mohl by se mlýnek točit věčně. Proč by vlastně neměl trvat čeřivý pohyb, do něhož mlýnek uvedl, i pak, až bude on už starý, tak starý jako táta?

Pohnul kamenem, který ho hranami tlačil do vystouplých žeber, a trochu se zavrtal do písku, vyhloubil si v něm lože pro boky a ramena. Natáhl paži a položil si na ni hlavu. Paprsek slunečního světla, teplý a tenký jako lehká prošívaná přikrývka, mu zahříval tělo. Lenivě se zadíval na mlýnské kolo, pohroužen v písku a slunečním světle. Pohyb kolečka ho uspával. Oční víčka se mu chvěla zároveň s pohybem ramen z palmettového listu. Sklouzly po nich stříbrné kapky a splývaly spolu jako stopa padající hvězdy. Voda vydávala zvuk jako chlemtající koťata. Chvilku zakuňkala rosnička a zas umlkla. Chlapec se na okamžik octl zavěšen na pokraji vysokého břehu z měkkého jalovcového pýří a rosnička a zářivé kapky odstřiklé od mlýnského kola tam byly zavěšeny s ním. Místo aby spadl přes ten okraj, klesal do čehosi měkkého. Modrá obloha s bílými chomáči se nad ním semkla. Usnul.

Když se probudil, zdálo se mu, že je někde jinde, a ne u potoka. Octl se v jiném světě, až si chvíli myslel, že se mu to ještě zdá ve snu. Slunce zmizelo a s ním i světlo a stíny. Neviděl už černé kmeny dubů, ani lesklou zeleň magnóliových listů, ani zlatý krajkový vzor, jak slunce prve prosvítalo mezi větvemi plané třešně. Celý svět byl měkce šedý a chlapec ležel v mlze tak jemné jako rozstříknutá pěna vodopádu. Mlha ho lechtala na kůži. Nebyla skoro ani vlhká. Byla zároveň teplá i chladná. Převalil se na záda a bylo mu, jako by se díval vzhůru na hebkou šedou hruď hrdličky.

Ležel tam a jako mladá rostlinka vpíjel jemný deštík. Když měl konečně mokrý obličej a cítil, že mu zvlhla košile, opustil svůj pelíšek. Najednou se zarazil. Zatímco spal, přišla k potoku srna. Čerstvé stopy sestupovaly po východním břehu a zastavily se u okraje vody. Byly ostré a špičaté – stopy samice. Zahořovaly se hluboko do písku. Poznal, že to byla stará a velká srna. Snad byla s outěžkem. Přišla k potoku, zhluboka se z něho napila a neviděla

chlapce, že tam spí. Pak ho navětřila. Tam, kde se s úlekem prudce obrátila, byly v písku rozmetané stopy. A jak potom stoupaly vzhůru po protějším břehu, viděl za nimi protáhlé, zešikmené šipky. Snad se srna ani nenapila, ale navětřila ho hned, obrátila se a rychlým úprkem rozmetala písek. Doufal, že snad už nemá žízeň, teď když vyděšeně vyhlíží odněkud z houští.

Rozhlížel se po jiných stopách. Nahoru a dolů po obou březích se zřejmě prohánělv veverky, ale ty jsou vždycky smělé. Jistě tam chodil i mýval, ten má takové pracky s ostrými drápky, ale Jody nevěděl, kdy tam asi mohl být. Jen táta umí přesně určit dobu, kdy zvíře po sobě zanechalo stopu. Ale ta srna tam určitě přišla a vystrašila se. Obrátil se zas k vodnímu mlýnku. Otáčel se tak vytrvale, jako by tam býval vždycky. Křehká ramena z palmettového listu se činila opravdu statečně a bez ustání čeřila mělkou vodu. Třpytily se na nich dešťové kapky.

Jody pohlédl na oblohu. V tom šedivém světle nemohl rozeznat, kolik je asi hodin a jak dlouho asi spal. Vyběhl na západní břeh, kde se nepřerušeně prostíral koberec brusinčí. Když tam stál a váhal, má-li jít nebo zůstat, přestalo pršet právě tak ponenáhlu, jak prve začalo. Od jihozápadu vanul mírný větřík. Slunce vyšlo z mraků, které se svinuly ve velké zvlněné peřiny, a na východě se klenula duha, tak krásná a měnivá, že se Jody na ni zadíval s pocitem, jako by se nadšením rozplýval. Země byla světle zelená, i vzduch byl takřka viditelný, zlatý v slunečním světle vymytém deštěm, a všechny stromy a tráva a keře se třpytily a leskly dešťovými kapkami.

Proud rozkoše v něm vyvřel tak nepřekonatelně jako pramen potoka. Zdvihl paže a rozpřáhl je z ramenou, jako když vodní krocan rozepne křídla. Začal se prudce točit na místě. Otáčel se rychleji a rychleji, až se ho zmocnila extáze jako vír, až si pomyslel, že se celý rozletí na kusy, až se mu zatočila hlava a zavřel oči a padl

na zem a zůstal nehybně ležet v jalovcovém pýří. Země se točila pod ním a s ním. Otevřel oči a modrá dubnová obloha a bavlnkové obláčky vířily nad ním. Chlapec a země a stromy a obloha splývali v jediném víru. Víření přestalo, v hlavě se mu vyjasnilo a postavil se. Byl jako opilý a trochu měl závrať, ale ulevilo se mu a dubnový den byl zase snesitelný jako každý obyčejný den.

Obrátil se a cválal k domovu. Hluboko vdechoval vůni vlhkých borovic. Sypký písek, v němž se mu prve nohy bořily, deštěm utuhl. Zpátky se mu šlo pohodlně. Nebylo daleko do západu slunce a za chvilku už spatřil borovice s dlouhým jehličím kolem Baxterovy mýtiny. Odrážely se vysoké a temné na červenozlaté západní obloze. Slyšel kdákat hašteřivé slepice a věděl, že právě dostaly krmení. Zahnul na mýtinu. Zvětralý šedivý laťkový plot zářil v prudkém jarním světle. Kouř se hustě valil z komína ulepeného z jílu. Na ohništi už bude uvařená večeře a v troubě se dopéká horký chléb. Doufal, že se táta ještě nevrátil z Grahamsvillu. Teď ho teprve napadlo, že snad neměl odcházet z domova, když je otec pryč. Jestli máma potřebovala dříví, bude se zlobit. I táta nad ním zavrtí hlavou a řekne: „Synu, synu –“ Uslyšel frkat starého Césara a věděl, že ho táta předstihl.

Na mýtině se rozléhaly milé zvuky. U vrátek řičel kůň, v chlévě bučelo tele a dojnice mu odpovídala, slepice hrabaly a kdákaly a psi štěkali v očekávání potravy a večera. Dobře je mít hlad a nakrmit se, a na to se zvířata už s jistotou těšila. Konec zimy byl hladový, neměli dost kukuřice ani sena, ani sušených bobů. Ale v dubnu už je zelená a šťavnatá pastva, i slepice si pochutnávají na stéblech mladé trávy. Psi ten večer nalezli pelech mladých králíků a po takové lahůdce moc nestáli o zbytky od večeře Baxterových. Jody uviděl starou Julii, jak leží pod vozem, unavená po dlouhém běhu. Prudce otevřel hlavní laťková vrátka a šel se podívat po tátovi.

Troník Baxter byl u hranice dříví. Ještě měl na sobě kabát od soukenného obleku, v němž se ženil a který teď jako odznak určité urozenosti nosil do kostela nebo na cestách za obchodem. Rukávy mu byly krátké, nikoli proto, že vyrostl, ale protože oblek už kolikrát v létě zvlhl a ustavičným žehlením horkou žehličkou se látka nějak srazila. Jody viděl, jak táta v rukou, které se u něho zdály neúměrně velké, drží náruč dříví. Konal Jodyho práci, a ve svém pěkném kabátě. Jody se k němu rozběhl.

„Ukaž, táto, já to odnesu!“

Doufal, že svůj přestupek vynahradí ochotou. Táta se napřímil v zádech.

„Synu, už jsem tě málem šel hledat,“ řekl.

„Byl jsem v údolí.“

„Dnes byl pěkný den, jako stvořený k toulání,“ řekl Troník. „Ale co tě to napadlo, provést mámě tenhle kousek?“

Jody se těžko rozpomenul, proč vlastně odešel, jako by se to bylo stalo už před rokem. Musel si připomenout chvíli, kdy odložil motyku.

„Aha!“ Už se upamatoval. „Chtěl jsem běžet za včelami a najít strom s úlem.“

„A našels ho?“

Jody nechápavě vyvalil oči.

„Na mou věru, až do teďka jsem si vůbec nevzpomněl, že jsem ho chtěl hledat.“

Bylo mu hloupě jako loveckému psu, když ho přistihnou, jak chytá polní myš. Provinile se zadíval na tátu. Ten zamrkal bledě modrýma očima.

„Pověz mi pravdu, Jody,“ řekl, „kápni božskou! Že byl ten strom s úlem jenom záminkou, aby ses moh toulat?“

Jody se rozpačitě usmál.

„Napadlo mi to," přiznal se, „ještě než jsem pomyslel na ten úl."

„Však jsem si to myslel – hned po cestě do Grahamsvillu jsem si řek: Jody jistě dlouho nevydrží okopávat. Co bych dělal já, být klukem, když je krásný jarní den? A pak jsem si pomyslel: Jistě bych se toulal venku. To je jedno, kde, jen aby to bylo hezky daleko."

Jodyho zalilo teplo, ale ne od zlatého zapadajícího slunce. Přikývl.

„Tohle mě taky napadlo," řekl.

„No, jenže máma –," Troník pohodil hlavou směrem ke srubu, „si na toulání nepotrpí. Skoro žádná ženská snad jakživa nepochopí, proč se mužský tak rád toulá. Já to na tebe nepověděl, žes tady nebyl. Zeptala se: Kde je Jody? a já jsem jí řek: Však asi nebude daleko."

Mrkl jedním okem a Jody mrkl na něho.

„My muži musíme držet pohromadě, aby byl pokoj. A teď mámě dones dříví, ať si ji udobříš."

Jody popadl plnou náruč dříví a utíkal domů. Matka klečela před ohništěm. Ucítil kořenné vůně a z hladu se mu udělalo až mdlo.

„To bude bramborová kaše, viď, mámo?"

„Jo, bude bramborová kaše, a nezůstaňte mi, chlapi, dlouho venku, nebloumejte někde a nezatoulejte se mi. Večeře je uvařená."

Hodil dříví do bedny a běžel k ohradě. Otec dojil Trixii.

„Máma povídala, že si máme s prací pospíšit a jít k večeři," oznámil. „Mám nakrmit starého Césara?"

„Už jsem ho nakrmil, synu, však se, chudák, potřeboval nažrat." Vstal z třínohé dojačky. „Odnes mlíko domů, a ať neklopýtneš a nevyleješ to zas jako včera. Dej pokoj, Trixie –"

Od krávy šel do chléva v kůlně, kde bylo uvázáno tele.

„Pojď sem, Trixie. No, stará –"

Kráva zabučela a šla k teleti.

„Dej pokoj, stará. Nebuď tak žravá jako Jody!“

Pohladil krávu i tele a šel za chlapcem do srubu. U vodní nádržky se jeden po druhém umyli a utřeli si ruce a obličej ručníkem, který visel na válečku u dveří kuchyně. Máma Baxterová seděla u stolu, čekala na ně a nakládala jim na talíře. Její mohutná postava zabírala konec úzkého dlouhého stolu. Jody s otcem se posadili tak, že měli mámu uprostřed. Oběma se jim zdálo přirozené, že ona sedí v čele stolu. „Máte oba velký hlad?“ zeptala se.

„Já bych moh sníst sud masa a bednu sušenek,“ řekl Jody.

„Nepovídej! Hlad má velké oči.“

„Já bych to asi řek taky,“ prohlásil Troník, „jenže už si dám pozor. Když jedu do Grahamsvillu, vždycky dostanu hlad jako vlk.“

„Protože si tam vždycky lokneš kořalky,“ řekla.

„Dneska moc málo, vždyť platil Jim Turnbuckle.“

„No, to ses jistě nenapil tolik, aby ti to ublížilo.“

Jody nic neslyšel a nic neviděl, jen svůj talíř. Jakživ nebyl tak hladový, a po hubené zimě a dlouhém jaru, kdy nebylo pro Baxterovy o mnoho víc potravy než pro jejich zvířata, uvařila máma večeři, jakou by nepohrdl ani kazatel. Měli kapustové závitky plněné kousky bílé slaniny; smažené brambory s cibulí a divokého krocana, kterého Jody včera nalezl zchromlého; sušenky máčené v pomerančové šťávě, a vedle matčina lokte stála mísa s kaší ze sladkých brambor. Nemohl se rozhodnout, zda si má ještě jednou vzít sušenky i smažené brambory, protože už ze zkušenosti věděl, že kdyby se jich najedl, neměl by pak už místo na kaši. Volba byla nasnadě.

„Mámo, nemoh bych si vzít kaši teď hned?“ zeptal se.

Právě přestala na chvíli krmit své mohutné tělo. Obratně mu naložila na talíř štědrou porci kaše. Pohroužil se do té kořeněné a chutné dobroty.

„Kdybyste věděli, jak dlouho mi trvalo, než jsem tu kaši udělala," postěžovala si, „a vy ji slupnete, ještě než popadnu dech –"

„Sním ji rychle," uznal Jody, „ale dlouho budu na ni pamatovat." Bylo po večeři. Jody se najedl dosyta. I táta, který obvykle jedl jako vrabec, si kaše přidal.

„Jsem najedený, chvála Bohu," řekl.

Máma Baxterová si povzdechla.

„Kdyby mi někdo z vás zapálil svíčku," řekla, „mohla bych být s mytím nádobí hotova dřív a pak bych možná měla kdy, abych si s vámi poseděla a trochu se pobavila."

Jody vstal a zapálil lojovou svíčku. Jakmile kolísavě vzplál žlutý plamen, podíval se z východního okna. Vycházel měsíc v úplňku.

„Není to škoda plýtvat svíčkou," řekl otec, „když svítí úplněk?" Přistoupil k oknu a dívali se na něj spolu.

„Synu, jestlipak ti něco připomíná? Pamatuješ se, co jsme si říkali, že uděláme, až bude v dubnu měsíc v úplňku?"

„Už se nepamatuju."

Roční období se Jodymu vždycky střídala nějak znenadání. Asi musel být člověk tak starý jako táta, aby je měl pořád na mysli a na paměti, aby si každý rok pamatoval, kdy je úplněk.

„Přece jsi nezapomněl, Jody, co jsem ti říkal? Já bych se vsadil, že ne. Copak nevíš, hochu, že v dubnu při úplňku vylízají medvědi ze zimních brlohů?"

„Starý Zabiják! Říkal jsi, že si na něho políčíme, až vyleze!"

„Tak vidíš!"

„Říkal jsi, že se vypravíme tam, kde jsme viděli jeho stopy, sem a tam a křížem a krážem, a že snad najdeme jeho brloh a jeho taky, až bude v dubnu vylízat."

„Teď je tlustý. Tlustý a líný. A má sladké maso, když se tak dlouho válel v brlohu."

„A možná že ho chytíme, ještě než se docela probudí.“

„To se ví.“

„Kdy na něho půjdeme, táto?“

„Hned, jak budeme hotovi s okopáváním. A až uvidíme stopy po medvědech.“

„A kde ho začneme honit?“

„Bude nejlíp, když se podíváme do údolí k potoku, jestli už vylezl a chodí tam pít.“

„Dnes tam pila veliká srna,“ řekl Jody. „Když jsem tam spal. Udělal jsem si tam mlýnek, táto. Šel pěkně.“

Máma Baxterová přestala řinčet hrnci a pánvemi.

„Ty kluku mazaná!“ řekla. „Teď se teprve dovídám, žes byl pryč. Začínáš být zrádný jako blátivá cesta v dešti.“

Smíchy se rozřehonil.

„Ošidil jsem tě, mámo. Však tě, mámo, smím jednou za čas ošidit, viď?“

„Ošidils mě. A já tady stojím nad ohněm a hmoždím se s kaší –“ Nehněvala se doopravdy.

„No, mámo,“ řekl chlácholivě, „co kdybych byl žížala a jed bych jenom kořínky a trávu!“

„Aspoň bych se s tebou nemusela zlobit.“

Viděl, jak jí trochu cukají ústa – nemohla se tomu ubránit.

„Máma se směje! Máma se směje! Je vidět, že se nezlobíš, když se směješ!“

Zezadu k ní přiskočil a rozvázal jí zástěru. Zástěra sklouzla na podlahu. Máma byla mohutná, ale hbitě se otočila a dala mu pár pohlavků, jenže byly lehké jako pírka a škádlivé. Znovu se ho zmocnila stejná rozkoš, jakou pocítil odpoledne. Začal se v kuchyni prudce točit tak jako odpoledne v jalovcovém pýří.

„Shodíš ze stolu talíře,“ řekla, „a pak uvidíš, jak se umím zlobit!“

„Nemůžu si pomoct. Točí se mi hlava.“

„Jsi ochmelka,“ řekla. „Zkrátka jsi ochmelka.“

Měla pravdu. Byl omámený dubnem. Opojený jarem. Byl opilý jako v sobotu večer Forrester. Hlava se mu točila po silném moku, který obsahoval slunce a vzduch a jemný šedý deštík. Opojil ho mlýnek a příchod srny, i to, že táta zatajil jeho útěk, i to, že mu máma udělala kaši a smála se mu. Vzrušovalo ho světlo svíčky v bezpečném pohodlí srubu i měsíční světlo kolem dokola. Představoval si starého Zabijáka, velkého černého medvěda, toho psance, kterému chyběl jeden prst, jak vylézá ze zimního brlohu a ochutnává vlahý vzduch a větří měsíční světlo, tak jako je větřil a ochutnával on, Jody. Ulehal v horečce a nemohl spát. Poznamenala ho rozkoš, jíž toho dne okusil, takže celý život, až spatří jemnou dubnovou zeleň a okusí na jazyku příchuť deště, pokaždé se v něm ozve ta živá rána a zmocní se ho stesk po něčem, nač se nebude moci dobře rozpomenout. V jasné noci se rozlehlo volání lelkovo a najednou Jody usnul.

II

Troník Baxter ležel vedle ohromného spícího těla své ženy a nespal. Při úplňku nikdy nemohl usnout. Často si myslíval, jestli by při tak jasném světle člověk vlastně neměl jít do práce na poli. Rád by byl vyklouzl z postele a šel třeba porazit dub, aby bylo dříví, nebo dokončit okopávání, jehož Jody zanechal.

Asi jsem mu za to měl vyhubovat, pomyslel si.

Jeho by byli v dětských letech zbili jako žito, kdyby byl utekl od práce a lenošil. Otec by ho byl poslal zpátky k potoku bez večeře a musel by tam svůj mlýnek rozbít.

Jenže to je to, pomyslel si, chlapec přece nezůstane dlouho chlapcem.

Jak se ve vzpomínkách vracel celá ta léta zpátky, viděl, že sám ani nepoznal dětství. Otec byl kazatel, přísný jako starozákonní Bůh. Živobytí však neměl ze Slova božího, ale ze statečku blízko Volusie, na němž vychoval četnou rodinu. Naučil děti číst a psát a znát Písmo, ale všechny, jakmile se za ním uměly batolit v obilních brázdách, už za ním nosily pytel se semeny a nadřely se tolik, že je bolely drobné kosti a do prstíků dostávaly křeče. Dávky jídla měly skrovné a škrkavek spoustu. Troník jako plnoletý nebyl větší než chlapec. Měl malé nohy, úzká ramena a žebra a boky spojené v souvislou křehkou kostru. Jednoho dne se octl mezi Forrestery jako jasanový zákrsek mezi obrovitými duby.

Lem Forrester na něho pohlédl shůry a řekl: „No, tak co, ty malý troníku? Jsi nefalšovaný, to je v pořádku, ale tenhle penízek se už těžko dá rozměnit na menší. A tak budeš náš malý Troník Baxter…“

Od té doby mu to jméno už zůstalo. Když volil, podpisoval se „Ezra Ezakial Baxter“, ale když platil daně, zapisovali ho jako „Troníka Baxtera“, a nic proti tomu neměl. Ale byl z tvrdé slitiny, pevný jako měďák, a přitom i trochu naměklý jako měď. Byl tak spolehlivě poctivý, až to kolikrát pokoušelo kupce a mlynáře a obchodníky s koňmi. Jednou mu kupec Boyles ve Volusii, stejně poctivý jako on, měnil peníze a předal se o dolar; Troník měl právě zchromlého koně, a tak se vrátil kolik mil pěšky do Volusie, aby ten dolar vrátil.

„Bylo by to počkalo, až bys přišel nakupovat příště,“ řekl Boyles.

„Já vím,“ odpověděl mu Troník, „ale ten dolar mi nepatřil, a já bych nechtěl umřít a mít ho u sebe. Ať jsem živý nebo mrtvý, chci jen to, co mi patří.“

Jeho odpověď mohla dát vysvětlení těm, kdo se mu divili, proč se odstěhoval do blízkých lesů. Lidé usídlení u hluboké a mírné řeky, oživené bárkami, čluny, pramicemi, vory, nákladními a osobními loďmi a kolovými parníky, které místy zabíraly téměř celou její šířku, od břehu ke břehu, říkali o Troníku Baxterovi, že je buď velký pašák, nebo blázen, když zanechal navyklého způsobu života a odvezl si nevěstu do divokých floridských lesů, kde je plno medvědů, vlků a pardálů. U Forresterů se dalo pochopit, že se tam odstěhovali, protože čím dál početnější rodina hřmotných a hašteřivých hromotluků potřebuje hodně místa a neomezenou svobodu. Ale kdo mohl překážet Troníku Baxterovi?

Nepřekážel mu nikdo – jenže v městech a vesnicích v zemědělských krajích, kde lidé žijí v blízkém sousedství, často se jejich záměry a činnost i majetky kříží. Duševně tam na člověka dotírají různé vlivy. Ve zlých dobách je tam přátelskost a vzájemná pomoc, pravda, ale jsou tam i sváry a slídilové, lidé se navzájem podezírají.

Z domova, kde vládl přísný otec, dostal se Troník do světa méně přímého a méně poctivého, ale také příkrého, v němž se ještě méně vyznal.

Snad mu příliš často ublížili. Mír rozlehlé mýtiny v kopcích ho přivábil blahodárným tichem. Troník byl v jádře citlivý a něžný. Styk s lidmi to citlivé jádro zraňoval, ale dotyk borovic na ně působil léčivě. Živobytí tam bylo těžší a všude měl hodně daleko, když chtěl nakoupit zásoby a prodávat své plodiny. Ale mýtina jako by mu nějak patřila. Divoké šelmy mu nepřipadaly tak dravé jako lidé, které dříve znal. Zákeřné výpravy medvědů, vlků, divokých koček a pardálů na domácí zvířata mu byly pochopitelné, a to nemohl říci o lidských krutostech.

Ve třiceti letech se oženil se statnou dívkou, málem dvakrát větší než on, naložil ji na vůz tažený volem zároveň s nejpotřebnějším zařízením pro domácnost a drkotali spolu k mýtině, kde si předtím vlastníma rukama postavil srub. Vybral si svou půdu co nejlíp v té rozlehlé samotě obestřené tajemným mlčením písečných borovic. Od Forresterů, kteří žili dobré čtyři míle odtamtud, koupil vysoko položený pěkný pozemek uprostřed borovicového ostrova. Říkalo se tomu místu ostrov, protože ve vyprahlém lese tvořilo opravdu ostrov borovic s dlouhým jehličím, zřetelně vyvýšený ve zvlněném moři okolního zakrslého porostu. Na sever a na západ tam byly roztroušené ještě jiné takové ostrovy, kde se náhodou udržela žírná nebo vlhká prsť a zplodila skupiny bujného rostlinstva, dokonce i takového, jemuž se daří na nejúrodnější půdě. Tu a tam rostly zakrslé duby, rudý vavřín a magnólie; plané třešně a ambrovníky; ořešáky a cesmíny.

Ten pozemek měl jen jedinou nevýhodu: nedostatek vody. Vodní hladina ležela tak hluboko, že studny byly k nezaplacení. Dokud by cihly a sádra nezlevněly, musela se voda pro obyvatele

Baxterova ostrova nosit z velké proláklé jámy na západní hranici pozemku, který měřil sto akrů. Ta jáma byla obvyklým úkazem ve floridských vápenných oblastech. Protékaly jimi podzemní řeky. Z nich vyvěraly na povrch země bublavé prameny, které se ihned proměňovaly v bystřiny a potoky. Místy se tenká skořápka svrchní půdy probořila a objevila se veliká prohlubeň, v níž někdy prýštila voda, někdy ne. V jámě na pozemku Troníka Baxtera naneštěstí nebyla pramenitá voda. Ale jejími vysokými stěnami dnem i nocí prosakovala čistá profiltrovaná voda, z níž se na dně utvořila tůňka. Forresteři se pokoušeli Troníkovi prodat neúrodnou půdu v zakrslém porostu, ale měl hotové peníze, a tak si mohl troufale vynutit, aby mu prodali ten ostrov.

Řekl jim: „V takovém roští si najdou obživu vysoká a dravé šelmy, lišky a pardáli a chřestýši. Jenže v suchém křoví přece neuživím děti."

Forresteři se plácali po stehnech a divě se rozřehonili do vousů.

Lem hulákal: „Kolikrát se dá rozpůlit jeden troník? Tak koukej, ať máš brzo liščí mládě!"

Jako by ho Troník ještě slyšel, po tolika letech. Opatrně se v posteli obrátil, aby neprobudil ženu. Opravdu si spřádal smělé sny, jak bude mít hodně synů a dcer, a už je viděl pobíhat mezi borovicemi. A děti přišly. Ora Baxterová byla zřejmě jako stvořená pro mateřství. Ale jeho semeno bylo patrně stejně slabé jako on.

Nebo mě Lem uřknul, pomyslel si.

Děti byly křehké a stejně rychle, jako přišly, vždycky se rozstonaly a zemřely. Troník je jedno po druhém pochoval na mýtince mezi zakrslými duby, kde se dal snáze vykopat hrob, protože tam byla chudá, sypká půda. Pohřebiště se stále zvětšovalo, až je musel oplotit na ochranu před pustošivými divokými vepři a tchoři.

Na všechny hrobečky vytesal dřevěné křížky. Představoval si je, jak stojí bílé a vzpřímené v měsíčním světle. Na některých byla jména: Ezra ml.; malá Ora; William T. Na ostatních byly jenom nápisy jako: Děťátko Baxterových, staré 3 měs., 6 dní. Na jednom Troník pracně vyryl kapesním nožem: „Vůbec nespatřilo denní světlo.“ Myšlenky se mu vracely celá ta léta zpátky a dotýkaly se těch křížků, jako se člověk cestou dotýká kůlů v plotě.

V porodech nastala přestávka. Potom, když ho ta samota začínala trochu děsit a žena už téměř překročila věk, kdy mohla rodit, narodil se Jody Baxter a měl se k světu. Když byly batolátku dva roky, musel Troník do války. Ženu a dítě odstěhoval k řece, ke své kmotřičce babičce Huttové, na těch několik měsíců, co hodlal být pryč. Vrátil se po čtyřech letech, poznamenán věkem. Sebral ženu a chlapce a vzal je s sebou zpátky na mýtinu, vděčný za její mír a osamělost.

Jodyho matka uvítala svého nejmladšího trochu lhostejně, jako by všechnu lásku a péči a všechen zájem, jichž byla schopna, už dala těm druhým. Ale Troníkovo nitro se nad synáčkem rozněžnilo. Dal mu něco víc než své otcovství. Viděl, že dítě s očima dokořán a se zatajeným dechem hledí na ten zázrak: ptáky a zvířata, květiny a stromy, vítr a déšť a slunce a měsíc, tak jako na ně hleděl on, když byl malý. A jestli se tedy v teplém dubnovém dnu hoch odplížil za svými chlapeckými zájmy, uměl Troník pochopit, co ho vylákalo. Věděl také, jaké to má krátké trvání.

Jeho mohutná žena se zavrtěla a ve spánku vykřikla. Věděl, že pokaždé, kdyby se stalo to, co dnes, ochrání Jodyho před přísnou matkou jako bašta. Lelek odlétl dál do lesa a znovu spustil svůj nářek. Měsíční zář se posunula a přestala se zrcadlit v okně ložnice.

Jen ať si chlapec zadovádí, pomyslel si. Jen ať si na potoce staví mlýnky. Však přijde den, kdy ho to přestane bavit.

III

Jody nerad otevřel oči. Pomyslel si, že se někdy odplíží do lesa a vyspí se tam celé dny od pátku až do pondělka. Východním oknem padalo do komůrky denní světlo. Nevěděl jistě, zda ho probudilo to bledé světlo nebo šustění slepic v broskvoních. Slyšel je, jak se třepetavě snášejí ze svých bidýlek ve větvích. Denní světlo vrhalo oranžové pruhy. Borovice za mýtinou v něm ještě byly černé. V dubnu vychází slunce časněji. Nemůže být moc pozdě. Ještě dobře, že se probudil sám, než na něj máma zavolá. Rozkošnicky se protáhl. V slamníku pod ním zachrastila suchá sláma. Pod oknem vychloubačně zakokrhal kohout.

„Jen si kokrhej," řekl si Jody, „však uvidíme, jestli mě dokážeš vytáhnout z postele!"

Jasné pruhy na východě temněly a pohasínaly. Nad borovicemi se rozprostřela zlatá zář, a jak se díval, zdvihlo se za nimi slunce, jako by někdo mezi větvemi pověsil obrovský měděný rendlík. Pohnul se lehký větřík, jako by jej vzmáhající se světlo vytlačilo z nepokojného východu. Záclonky z pytloviny se vyduly do komůrky. Větřík zavanul až na postel a otřel se o něj jako čisťounká měkká srst. Poležel si ještě chvíli – hrozně se mu nechtělo opustit pohodlnou postel a začít nový den. Pak vyskočil z pelíšku na srnčí kůži před postelí – kalhoty mu visely po ruce a košile naštěstí nebyla obrácená naruby. Honem si je navlékl a vůbec už neměl zapotřebí spánku a ničeho, kromě toho nového dne a vůně horkých placek v kuchyni.

„Ahoj, mámo!" zavolal ve dveřích. „Mám tě rád, mámo."

„Ty a psi i všechna naše zvířata mě máte náramně rádi, když vám kručí v břiše a uvidíte mě s plnou mísou."

„Tak ti to taky nejlíp sluší," řekl a v úsměvu roztáhl ústa od ucha k uchu.

Začal si hvízdat, šel k polici s vodní nádržkou, nabral vodu do dřevěného vědra a nalil si ji do umyvadla. Ošplíchal si ruce i obličej, ale rozhodně nechtěl nic mít se čpavým louhovým mýdlem. Namočil si vlasy, rozčísl je a uhladil prsty. Sundal ze zdi zrcátko a chvíli se v něm prohlížel.

„Mámo, já jsem strašně ošklivý!" zavolal na ni.

„Však od těch časů, co jsou Baxteři na světě, ani jeden ještě nebyl hezký."

Před zrcátkem svraštil nos. Při tom se mu pihy na nose spojily v jedinou skvrnu.

„Chtěl bych být černý jako Forresteři."

„Buď rád, že nejsi. Jsou zrovna tak černí jako jejich srdce. Ty jsi Baxter a Baxteři jsou vždycky blonďáci."

„Vždyť mluvíš, jako bys ani nebyla moje máma."

„U nás v rodině jsme taky spíš blond. Ale nikdo z nás není mrňous. Jestli se naučíš pracovat, budeš celý táta."

Zrcátko ukazovalo drobný obličej s vysedlými lícními kostmi. Bledý pihovatý obličej, ale zdravý jako jemný písek. Když se Jody vypravil do Volusie do kostela nebo na nějakou slavnost, vždycky ho rmoutily vlasy – žluté jako sláma a chundelaté. Táta mu je pečlivě stříhal každý měsíc, v neděli ráno co nejblíž kolem úplňku, ale ustavičně mu rostly v chomáčích v zátylku. Máma jim říkala „dračí ocasy". Oči měl velké a modré. Když zamračený luštil písmena v čítance, nebo když se na něco zadíval zvědavě, trochu se mu zužovaly. A tehdy matka prohlašovala, že je Jody přece jen do její rodiny.

„Má taky trochu Alversovskou podobu," říkala.

Jody naklonil zrcátko a prohlížel si uši, nikoli jestli je má čisté, ale protože si vzpomněl, jak ho to bolelo, když ho Lem Forrester jednou obrovskou tlapou držel za bradu a druhou ho za ně tahal.

„Kluku, uši ti odstávají od hlavy jako vačici," řekl tehdy Lem.

Jody se na sebe v zrcátku ušklíbl a zas je pověsil na zeď.

„Musíme se snídaní počkat na tátu?" zeptal se.

„Musíme. Kdybych ji teď dala na stůl, asi by pro něj moc nezbylo." Váhavě postál u zadních dveří.

„A ať zas neutečeš! Šel jen pro zrní."

Od jihu za zakrslými duby slyšel halasné, rozčilené vydávání staré Julie. Zdálo se mu, že také slyší otce, jak jí něco rozkazuje. Vyskočil ze dveří, ještě než ho mohl zarazit matčin přísný hlas. Také psa slyšela. Šla ke dveřím a zavolala za Jodym:

„Nebuďte s tátou dlouho pryč, neběhejte mi za tím bláznivým psem! Nemám chuť na vás čekat se snídaní, jestli se mi spolu chcete toulat po lesích!"

Neslyšel už ani starou Julii, ani otce. Málem se zděsil, že ta vzrušující událost už minula, že vetřelec utekl a možná pes i táta s ním. Prodíral se dubovým houštím tam, odkud prve zaslechl ty zvuky. Docela blízko uslyšel otcův hlas.

„Pomalu, synu! Však ti nic neuteče."

Prudce se zastavil. Stará Julie tam stála roztřesená, nikoli strachem, ale dychtivostí. Vedle ní stál otec nad rozdrcenou a zmrzačenou zdechlinou černé Betsy, chovné prasnice.

„Asi mě slyšel, jak jsem na něj křičel," řekl Troník. „Dívej se pozorně, synu. Dívej se, jestli uvidíš, co vidím já."

Při podívané na zohavenou prasnici se Jodymu udělalo špatně. Otec se díval do dálky za mrtvé zvíře. Stará Julie obracela ostrý čenich týmž směrem. Jody popošel několik kroků a prohlížel si písek. Spatřil neklamné stopy a srdce mu poskočilo. Byly to stopy

obrovského medvěda. A podle otisku pravé přední tlapy, veliké jako dýnko klobouku, chyběl u ní prst.

„Starý Zabiják!“

Troník přikývl.

„Jsem rád, že si pamatuješ jeho stopu.“

Sehnuli se oba a zkoumali stopy, jakým směrem se přibližují a vzdalují.

„Tomuhle říkám drzost,“ prohlásil Troník, „takhle vpadnout do tábora nepřátel.“

„Ale psi na něj vůbec neštěkali, táto. Ledaže jsem je neslyšel, protože jsem spal.“

„Žádný na něj neštěkal. Však měl příznivý vítr. Jen si nemysli, že nevěděl, co dělá. Vplížil se sem jako stín a vyved nám tu rošťárnu a pak se hned odplížil, než se rozbřesklo.“

Jodymu přeběhl mráz po zádech. Představoval si ten stín, veliký a černý jako kůlna v pohybu, jak se připlížil z houští a jediným rozmachem veliké tlapy uchopil krotkou spící prasnici. Pak se jí bílé tesáky drtivě zaťaly do páteře a do teplého roztřeseného masa. Betsy ani neměla kdy vykviknout o pomoc.

„Byl už nažraný,“ ukazoval Troník na stopy. „Sežral z ní jen sousto. Když medvěd prvně vyleze ze zimního brlohu, má scvrklý žaludek. Proto tak nenávidím medvědy. Když zvíře zabíjí a žere, jen když má hlad, tak je to tvor jako my všichni, živí se, jak dovede. Ale zvíře nebo člověk, co ubližují, jen aby ublížili – podívej se medvědovi pozorně do očí a uvidíš, že vůbec nemá svědomí.“

„Chceš starou Betsy odnést domů?“

„Maso má strašně roztrhané, ale snad by stačilo na klobásy. A pak ten špek.“

Jody věděl, že by mu mělo být staré Betsy líto, ale pociťoval jen vzrušení. Ten veliký medvěd, když už pět let unikal všem, kdo

měli domácí zvířata, spáchal neospravedlnitelnou vraždu na posvátném pozemku Baxterových, a tím se stal jejich osobním nepřítelem. Jodyho se zmocnila divá touha, aby se ihned vydali za ním na hon. Ale musel si přiznat, že z něho má trochu strach. Vždyť se Zabiják odvážil až k jejich domovu!

Chytil prasnici za jednu zadní nohu a Troník za druhou. Táhli ji ke srubu a Julie jim šla mrzutě v patách. Ten starý pes, vycvičený v lovu na medvědy, nemohl pochopit, proč se ihned nepustili do pronásledování.

„Na mou věru," řekl Troník, „tohle si ani netroufám říct mámě."

„Ta bude řádit," přisvědčil Jody.

„Taková pěkná prasnice na chov! Věru že byla pěkná."

Máma Baxterová na ně čekala u vrátek.

„A já vás volám a volám!" rozkřikla se na ně. „S čím se tak dlouho nimráte? Ach, proboha, proboha – naše prasnice, naše prasnice!"

Zalomila rukama nad hlavou. Troník s Jodym prošli vrátky a táhli prasnici dozadu za srub. Matka šla za nimi s nářkem.

„Pověsíme maso na stropní trám, synu," řekl Troník. „Tam se k němu nedostanou psi."

„Aspoň byste mi mohli říct," bědovala máma Baxterová, „aspoň byste mi mohli říct, jak se to stalo, kdo nám ji zabil a roztrhal na kusy, zrovna mně pod nosem."

„Starý Zabiják, mámo," řekl Jody. „Jsou to určitě jeho stopy."

„A psi přece spali venku na mýtině."

Zatím už přiběhli i ostatní dva, jakmile navětřili čerstvou krev. Hodila po nich klackem.

„Vy ničemové! Jen se cpete žrádlem, nehlídáte, a pak se stane tohle!"

„Žádný pes není od narození tak chytrý jako medvěd," řekl Troník.

„Aspoň kdyby štěkali!“

Hodila po nich ještě jeden klacek a psi se odplížili.

Rodina vešla do srubu. Jody v tom zmatku běžel nejdřív do kuchyně, odkud cítil trýznivou vůni snídaně. Jenže matka si toho hned všimla, ačkoli byla tolik rozčilená.

„Hned sem pojď,“ křikla na něho, „a umyj si ty špinavé pracky!“

Šel za otcem k polici s vodní nádržkou. Snídaně už byla na stole. Máma Baxterová seděla u stolu, zbědovaně se klátila sem tam a vůbec nejedla. Jody si naložil vrchovatý talíř. Měli kroupy s omáčkou, horké placky a podmáslí.

„Teď aspoň máme na dlouho postaráno o maso,“ řekl Jody.

Obořila se na něho:

„To máme, ale v zimě budeme bez masa!“

„Vyprosím si na Forresterech jinou prasnici,“ řekl Troník.

„Jen si na ty darebáky dej pozor!“ A zase spustila nářek.

„Rošťák medvěd – ten by mi měl přijít pod ruku!“

„Až ho uvidím, tak mu to povím,“ mírně řekl Troník plnými ústy.

Jody se rozesmál.

„To tak, ještě ke všemu si ze mě dělej šašky!“

Jody ji pohladil po tlusté paži.

„Víš, mámo, mě jenom napadlo, jak bys asi vypadala, kdyby ses chytla se starým Zabijákem do křížku.“

„Já sázím na mámu!“ řekl Troník.

„Tady beru život vážně jenom já,“ zabědovala.

IV

Troník odstrčil talíř a vstal od stolu. „Tak, synu, čeká nás naše denní práce."

Jody zmalomyslněl. Okopávání –

„Může se docela dobře stát, že se s medvědem dnes ještě srazíme." Slunce se zas rozzářilo.

„Přines mi pytlík s broky a roh s prachem. A hubku."

Jody vyskočil a šel pro ně.

„Koukejme, jak sebou dovede hodit!" řekla máma. „Když ho člověk vidí okopávat, moh by si myslet, že je to šnek. Ale jak slyší o honu, hned je jako ještěrka."

Šla ke kuchyňské kredenci a vytáhla z ní jednu ze zbylých sklenic se zavařeninou. Pomazala jí horké placky od snídaně, zavázala je do utěrky a strčila do Troníkova tlumoku. Vzala zbytky kaše ze sladkých brambor, oddělila jí kus pro sebe a pak do Troníkova tlumoku přidala i kaši zabalenou v papíru. Ještě jednou pohlédla na svou porci, kterou si dala stranou, a rychlým pohybem ji hodila k ostatnímu jídlu do tlumoku.

„K obědu toho není moc," řekla. „Možná, že se vrátíte brzy."

„Nečekej nás, dokud nás neuvidíš," řekl Troník. „Za den ještě nikdo neumřel hlady."

„Když slyšíš Jodyho, ten by moh umřít hlady za hodinu po snídani." Troník si tlumok a roh s prachem hodil přes rameno.

„Jody, vem velký nůž a uřízni pěkný kus aligátorovi z ocasu."

Aligátoří maso se pro psy sušilo v udírně. Jody se k ní rozběhl a prudce otevřel těžká dřevěná vrata. V udírně byla tma a zima, voněly tam šunky a slanina a usadil se tam popel z ořešákového

dřeva. Trámy se zatlučenými skobami, na něž se věšelo maso, byly téměř holé. Visely tam tři šunky, vysušené a zvětralé, a dva vyuzené špekové bůčky. Vedle uzeného aligátořího masa se houpala seschlá srnčí kýta. Starý Zabiják jim opravdu způsobil velkou škodu. Prasnice Betsy by byla do podzimu naplnila udírnu svým tučným potomstvem. Jody uřízl kus aligátora. Maso bylo suché, ale měkké. Olízl je. Bylo slané, ale nikoli nepříjemně. Vyšel za otcem na dvůr.

Když Julie spatřila starou předovku, začala radostně výt. Rváč vyrazil zpod srubu a přidal se k ní. Nový voříšek Slídil hloupě a nechápavě vrtěl pahýlem ohonu. Troník pohladil po řadě všechny psy.

„Možná, že večer vám nebude tak veselo," řekl jim. „Jody, radši se obuj! Místy se nám půjde špatně."

Jody hořel nedočkavostí – jen žádné odklady! Vběhl do své komůrky a zpod postele vytáhl těžké střevíce z hověziny. Vjel do nich a utíkal za otcem, jako by hon mohl skončit dřív, než otce dožene. Stará Julie uháněla napřed, s čenichem přitisknutým k medvědím stopám.

„Nebude stopa už vystydlá, táto? Snad Zabiják nebude už tak daleko, že bysme ho nedohonili?"

„Bude už daleko, ale rozhodně se s ním srazíme spíš, když ho necháme na pokoji a dáme mu čas, aby si někde leh. Medvěd je mnohem rychlejší, když ví, že ho někdo pronásleduje, než když si myslí, že mu patří svět, aby si v něm slídil a sháněl žrádlo."

Stopa vedla k jihu mezi zakrslými duby. Po včerejším odpoledním dešti bylo zřetelně znát veliké svalnaté stopy vytlačené v písku.

„Má tlapy jako černoch z Georgie," řekl Troník.

Pásmo zakrslých dubů končilo, jako by tam byly zasety ručně a v pytli už nebylo víc semen. Půda se svažovala a rostly tam vysoké borovice.

„Co myslíš, táto, jak je asi velký?“

„Pořádně. Nemá teď plnou váhu, protože po zimním spánku se mu žaludek scvrknul a vyprázdnil. Ale podívej se na ty veliké stopy – ty ho přece prozradily. A vidíš, jak jsou vzadu hlubší. Zrovna takovou stopu má srnec. Srnci a medvědovi, když je tlustý a těžký, se vždycky zabořují nohy. Malá letní srnka nebo roček chodí po špičkách, uviděl bys jen předek jejich kopyt. Jo, ten je hodně veliký.“

„Táto, nebudeš mít strach, až ho dohoníme?“

„Nebudu, ledaže by to s náma dopadlo moc špatně. Ale vždycky se bojím o chudáky psy, protože to odnesou nejhůř.“

Troník šelmovsky zamrkal na Jodyho.

„Doufám, synu, že se taky nebudeš bát?“

„Kdepak.“ Chvilku přemýšlel. „Ale kdybych se přece bál, mám vyšplhat na strom?“

Troník se tiše zasmál.

„Vylez na strom, synu. I když nebudeš mít strach, vždycky uděláš dobře, aspoň budeš mít pěknou podívanou.“

Šli mlčky. Stará Julie běžela najisto. Buldok Rváč se spokojil tím, že se držel v patách za ní, čenichal tam, kde čenichala, a zastavoval se, kdykoli zaváhala. Chvílemi zafuněla, jak ji tráva lechtala na měkkém čenichu. Slídil odskakoval ze strany na stranu a jednou se divoce pustil za králíkem, který mu vyskočil před nosem. Jody na něj zapískal.

„Jen ho nech, synu,“ řekl mu Troník. „Však zase přiběhne, až uvidí, že zůstal sám.“

Stará Julie tiše a pronikavě zavyla a ohlédla se dozadu.

„Ten mazaný starý darebák mění směr," řekl Troník. „Asi běží k rybníkům. Jestli si to zamanul, mohli bysme mu třeba nadběhnout, a tak bysme ho překvapili."

Jody začínal trochu rozumět, v čem vězí tajemství tátovy lovecké dovednosti. Pomyslel si, že by se Forresteři byli pustili za medvědem hned v tu chvíli, sotva by objevili jeho zabitou kořist. Křičeli by a hulákali, jejich smečka psů by se rozštěkala, až by se to rozléhalo daleko po lese, protože by ji Forresteři poštívali, a obezřetný starý medvěd by dostal řádnou výstrahu, že ho pronásledují. Táta vždycky uloví desetkrát víc zvěře než oni. Je přece proslulý lovec.

Jody řekl: „Ty jistě vždycky víš, co zvíře udělá."

„Člověk to musí vědět. Divá zvěř je rychlejší než člověk a mnohem silnější. Co má člověk navíc, co medvěd nemá? Kapku víc rozumu. Nemůže medvěda dohonit, ale je špatný lovec, jestli ho nedokáže přelstít."

Borovice řídly. Najednou se octli v nízkém lese, kde rostly zakrslé duby a palmettové keře. Podrost byl hustý, propletený trním. Potom končil i nízký les a k jihu a západu se rozprostřela volná pláň, která na první pohled vypadala jako palouk, ale rostla tam přeslička, až po kolena hluboko ve vodě, a její ostrá stébla byla tak hustá, že vypadala jako souvislý porost. Stará Julie do ní žuchla. Zčeřená voda prozradila, že je tam rybník. Přes prostranství zavanul větřík, přeslička se zvlnila a rozčísla a zaleskl se v ní asi tucet mělkých rybníků. Troník bedlivě pozoroval honicího psa. Prostranství bez stromů vzrušovalo Jodyho víc než stinný les. Každou chvíli se mohl někde vztyčit velký černý medvěd.

Jody zašeptal: „Obejdeme je?"

Troník zavrtěl hlavou. Odpověděl potichu:

„Máme špatný vítr. Ale nezdá se mi, že se pustil přes rybníky."

Pes v kličkách čvachtal při okraji přesličky, kde byla bahnitá půda. Tu a tam se stopa ztrácela ve vodě. Jednou do ní Julie strčila hlavu a vchlemtla ji, nikoli z žízně, ale aby ochutnala stopu. Pak se důvěřivě pustila doprostřed rybníka. Rváči a Slídilovi se krátké nožky hluboko bořily do bahna – běželo se jim špatně. Vylezli zpátky na vyšší břeh, otřepali se a dychtivě se zadívali za Julií. Slídil krátce zaštěkal a Troník ho plácl, aby byl zticha. Jody se opatrně postavil za otce. Znenadání přeletěla nízko nad ním modrá volavka a Jody sebou cukl. Voda rybníka ho chvíli zastudila na nohou, kalhoty se mu přilepily, střevíce mu čvachtaly v bahně. Pak mu už voda byla příjemná, zalíbilo se mu brodit se v chladném vlhku a nechávat za sebou v písku tryskající loužičky.

„Popásl se na olších," zašeptal Troník.

Ukázal na ploché šipkovité listy. Na okrajích měly vroubkované stopy po zubech. Jiné byly ukousány hned u stopek.

„Medvěd se na nich zjara posilňuje. Když na jaře vyleze z brlohu, jde nejdřív na olše." Naklonil se blíž a dotkl se listu, jehož vroubkovaný okraj hnědl. „Vsadil bych se, že tady byl taky včera v noci. Proto dostal zálusk na sousto z chudáka Betsy."

Pes také zůstal stát. Neměl už stopu před sebou pod nohama, ale na rákosí a vysoké přesličce, jak se o ně otírala páchnoucí medvědí kožešina. Julie přitiskla dlouhý čenich na rákosí a upřeně se zadívala do prázdna, a když se přesvědčila o směru, vrhla se hbitými skoky k jihu. Troník už nepřiškrcoval hlas.

„Tady se už přestal pást. Stará Julie říká, že uhání domů."

Vystoupil na vyvýšený břeh a nespouštěl psa z očí. Šel rychle dál a vyprávěl.

„Už jsem často viděl medvěda, jak se při měsíčku popásl na olších. Funěl a hrabal nohama a rozstřikoval vodu a bručel. Listy rval ze stopek a cpal si ošklivou tlamu jako člověk. Potom čmuchal

kolem dokola a žvejkal, jako když pes žvejká trávu. A noční ptáci nad ním vřeštěli a ropuchy hulákaly jako honicí psi a divoké kachny káchaly ‚Had! Had! Had!' a kapky vody na listech olší se rudě leskly jako oči netopýru –"

Když Jody Troníka poslouchal, živě to viděl před sebou.

„Já bych taky chtěl vidět medvěda, jak se pase na olších."

„No, až budeš tak starý jako já, jistě ho uvidíš a ještě spoustu jiných věcí, divných a zajímavých."

„A střílels na ně, táto, když se pásli?"

„Synu, já nikdy nestřílím a často se jen dívám, když se zvířata neškodně a nevinně pasou. V takových chvílích bych je střelbou ani nevylekal – nebo když se zvířata páří. Někdy jsem musel sehnat maso, rodina měla hlad, tak jsem udělal něco, co dělám nerad. Až vyrosteš, nesmíš být jako Forresteři – nikdy nezabíjej zvěř jen tak pro zábavu, když nepotřebuješ maso. To je zrovna taková špatnost, jakou pášou medvědi. Slyšíš?"

„Ano, táto."

Stará Julie ostře zaštěkala. Stopa se v pravých úhlech klikatila k východu.

„Toho jsem se bál," řekl Troník. „Vavřínů –"

Narudlé vavřínové houští se zdálo neproniknutelné. V tom kraji náhlých změn měla zvěř dobrý úkryt. Starý Zabiják se nikdy bezstarostně nepásl daleko od nějakého útulku. Mladé vavřínové keře stály tak blízko u sebe jako kůly v ohradě. Jody se divil, jak se mohutný medvěd mohl mezi nimi prodrat. Ale tu a tam keře prořídly, nebo byly mladší a ohebnější, a mezi nimi viděl zřetelně vyznačenou stezičku. Užívala ji i jiná zvířata. Jejich stopy se proplétaly a křižovaly. Divoké kočky pronásledovaly srnce, rys pronásledoval divokou kočku, a všude kolem byly stopy drobného zvířectva, mývalů a králíků a vačic a tchořů, jak se chodili pást opatrně stranou od dravých šelem.

Troník řekl: „Snad bych si měl nabít pušku.“

Zamlaskal na Julii, aby na něho počkala. Moudře si lehla, aby si odpočinula, a Rváč a Slídil se ochotně natáhli vedle ní. Jody nesl přes rameno roh s prachem. Troník jej otevřel a trochu prachu vsypal do hlavně. Z pytlíku s broky vytáhl suchý věchet černého španělského mechu, nacpal jej do hlavně a zatlačil nabijákem. Pak hodil do hlavně hrst broků, zas je ucpal mechem a nakonec do ní vsunul kapsli a nabijákem ji lehce postrčil.

„Dobrá, Julie. Vem si ho!“

Ranní stopování byla bezstarostná zábava; spíš příjemná potulka než hon. Pak se jim nad hlavou sevřelo tmavé vavřínové houští, každou chvíli z něho vyrazil nějaký pták a vylekal je frčením křídel, půda byla měkká a černá a po obou stranách slyšeli v křoví pobíhání a chrastění. Občas, kde byla v houští mezera, přeťal stezku pruh sluneční záře. Přestože tam tudy chodilo tolik zvířat, dala se medvědí stopa navětřit, protože v listnatém tunelu se zadržel silný medvědí zápach. Buldokovi se ježila krátká srst. Stará Julie se rychle rozběhla. Troník a Jody se museli shýbat, aby mohli za ní. Troník v pravé ruce pohupoval předovkou, s hlavní šikmo skloněnou, aby nepostřehl psy běžící vpředu, kdyby klopýtl a puška spustila sama. Vzadu praskla větev a Jody popadl otce za košili. To před nimi prchala švitořivá veverka.

Houští prořídlo. Půda se svažovala a přecházela v močál. Sluneční světlo prosvítalo velkými skvrnami. Rostlo tam obrovské kapradí, které jim sahalo nad hlavu. Na jednom místě leželo rozdrceno, jak na ně šlápl medvěd. V teplém vzduchu se šířila lahodně kořenná vůně. Haluzka se vymrštila zpět do vzpřímené polohy. Troník na ni ukázal a Jody pochopil, že Zabiják tudy prošel před několika minutami. Stará Julie byla jako v horečce. Stopa pro ni znamenala žrádlo a pití. Klouzala čenichem po vlh-

ké zemi. Vzlétla před nimi sojka a zavřeštěla na zvěř varovnou výstrahu.

Močál se svažoval k uzounké bystřině. Na protějším břehu byl otisk ohromné tlapy, u níž chyběl prst. Vodní zmije zvědavě zdvihla hlavu a v pružných hnědých zákrutech rychle odplavala po proudu. Za bystřinou rostla palmetta. Veliké stopy se táhly dál přes močál. Jody zpozoroval, že otec má košili na zádech mokrou. Sáhl si na rukáv. Byl promočený. Najednou Julie vyštěkla a Troník se dal do běhu.

„K potoku!“ vykřikl. „Chce se dostat přes potok!“

V močálu se rozlehl povyk. Stromky praskaly. Medvěd se hnal přes překážky jako černý uragán. Psi štěkali a vyli. Jodymu zalé-halo v uších bušením vlastního srdce. Zakopl o popínavý bambus a natáhl se, ale hned byl zase na nohou. Troníkový krátké nohy před ním čvachtaly jako vesla. Zabiják by se mohl dostat přes Jalovcový potok, ještě než ho psi zaskočí.

Na břehu potoka se rozevřelo volné prostranství. Jody viděl, jak se přes ně žene černé beztvárné tělo. Troník zůstal stát a zdvihl pušku. V té chvíli se hnědý pes jako střela vymrštil k huňaté hlavě. Stará Julie se pustila do křížku s nepřítelem. Vyskakovala a couvala, a jakmile ucouvla, hned se na něho zas vrhla. Rváč k ní přiskočil, Zabiják se prudce otočil a rozehnal se po něm. Julie skočila medvědovi na bok. Troník zadržel ránu. Nemohl vystřelit, kvůli psům.

Starý Zabiják najednou klamně zlhostejněl. Jako by se bez-radně zastavil, nerozhodně a váhavě, a kolébal tělem sem a tam. Kňučel jako ufňukané děcko. Psi na chvíli odskočili. Byla to skvělá příležitost k výstřelu a Troník prudce přiložil pušku k rameni, přitáhl si mušku k levé tváři a stiskl spoušť. Ozvalo se neškodné cvaknutí. Zase natáhl spoušť a znovu ji stiskl. Na čele mu vyrazil

pot. Znovu se ozvalo marné cvaknutí. A pak se rozpoutala černá bouře. Medvěd se neuvěřitelnou rychlostí a s řevem vrhl na psy. Bílé tesáky a zahnuté drápy se míhaly jako blesky. Vrčel a točil se a skřípal zuby a oháněl se na všechny strany. Psi byli stejně hbití. Julie zaútočila zezadu, a když se Zabiják otočil, aby ji zasáhl, skočil mu Rváč na huňatý krk.

Jodyho ochromila hrůza. Viděl, že otec znovu natáhl spoušť a stojí přikrčený, olizuje si rty a drží pořád prst na spoušti. Stará Julie skočila medvědovi na pravý bok. Prudce se otočil, nikoli na ni, ale k buldokovi z levé strany. Chňapl po něm a prudce ho odhodil do křoví. Troník znovu stiskl spoušť. Zasvištěl výbuch a Troník upadl naznak. Při výstřelu náboj vyrazil zadem.

Rváč se vrátil a zase skákal medvědovi na krk a Julie ho dál sužovala zezadu. Medvěd zase stál ve střehu a kolébal se. Jody běžel k otci. Troník už byl na nohou. Pravou půlku obličeje měl zčernalou prachem. Zabiják setřásl Rváče, vrhl se na Julii a sevřenými tlapami si ji přitiskl na hruď. Pronikavě vyštěkla. Rváč znovu skočil na medvěda a zaťal mu zuby do kůže. Jody vykřikl: „Zabije Julii!“

Troník zoufale vběhl mezi zápasící zvířata. Hlaveň pušky vrazil medvědovi mezi žebra. Julie se i v bolestech medvědovi zakousla do černého krku. Zabiják zabručel, najednou se obrátil a vrhl se do hlubokého potoka. Ale psi se ho nepustili. Zabiják plaval zuřivě. Julii byla nad vodou vidět jen hlava pod jeho mordou. Rváč mu seděl na širokém hřbetě a hlučně štěkal. Zabiják doplaval k protějšímu břehu a vydrápal se na něj. Julie se ho pustila a bezvládně padla na zem. Medvěd vběhl do hustého křoví. Rváč ho ještě chvíli pronásledoval, potom i on zmateně zůstal pozadu a nejistě se obrátil zpátky k potoku. Očichal Julii, posadil se vedle ní a zavyl přes vodu. V dálce bylo v porostu slyšet praskání a pak všechno ztichlo.

Troník zavolal: „Rváči, ke mně! Julie, ke mně!“

Rváč vrtěl pahýlem ohonu a nehýbal se. Troník zdvihl k ústům lovecký roh a chlácholivě na něj zatroubil. Jody viděl, že Julie pozdvihla hlavu, a potom jí zas padla na zem.

Troník řekl: „Musím pro ni dojít.“

Zul se a sklouzl z břehu do vody. Plaval silnými rozmachy. Kus od břehu ho proud strhl, jako by byl dřevěné poleno, a prudce ho snášel dolů k potoku. Troník se mu vzpíral, aby se nedostal moc daleko. Jody ho viděl, jak se potácivě postavil daleko za místem, kde skočil do vody, jak si otírá vodu z očí a namáhavě se brodí zpátky na břeh ke psům. Sklonil se nad Julií a prohlížel si ji, potom ji zdvihl a nesl ji v podpaždí. Tentokrát si nadešel kus proti proudu, než se spustil do vody, a dělal tempa jen volnou paží. Proud ho zase strhl a složil ho Jodymu téměř k nohám. Rváč připlaval za ním, vylezl z vody a otřepal se. Troník opatrně položil starou Julii na břeh.

„Je zle zřízená,“ řekl.

Svlékl si košili a psa do ní zabalil. Svázal rukávy, udělal z nich smyčku a přehodil si ranec na záda.

„To jsme to dopracovali,“ řekl. „Teď abych sháněl novou pušku.“ Na tváři, popálené střelným prachem, mu zatím naskočil puchýř. „Co je s tou puškou, táto?“

„Nestojí za nic. Spoušť je uvolněná. Věděl jsem to. Musel jsem ji vždycky natahovat dvakrát nebo třikrát. Ale když náboj vyrazil zpátky, znamená to, že je hlavní péro slabé. No, tak jdeme. Seber tu proklatou pušku.“

Průvod se vydal přes močál na cestu k domovu. Troník se pustil na sever a pak na západ.

„Teď nebudu mít pokoj, dokud toho medvěda nedostanu,“ řekl. „Jen potřebuju novou pušku – a čas.“

Najednou Jody nemohl snést pohled na bezvládný ranec před sebou. Po hubených nahých zádech stékaly otci kapky krve.

„Táto, nech mě jít napřed."

Troník se obrátil a pohlédl na něho.

„Ať neomdlíš a nepadneš na mě."

„Moh bych ti razit cestu."

„Dobrá. Tak jdi napřed, Jody – tu máš tlumok. Vem si placku. Trochu se najez, synu. Hned ti bude líp."

Jody poslepu tápal v tlumoku a vytáhl balíček s plackami. Nakyslá šípková zavařenina ho štípala a chladila na jazyku. Styděl se, že mu tak chutná. Zhltl několik placek a ostatní podal otci.

„Jídlo je veliká útěcha," řekl Troník.

V houští se ozvalo vytí. Schlíple se za nimi rozběhlo malé zvíře. Byl to Slídil. Jody po něm vztekle kopl.

„Nech ho," řekl Troník. „Pořád se mi nelíbil. Jsou psi pro hony na medvěda a zas takoví, co k tomu zkrátka nejsou."

Voříšek zůstával za nimi pozadu. Jody se snažil nalézt dobrou cestu, ale ležely tam vyvrácené stromy, tlustší než jeho tělo, a těmi ani nepohnul. Zaplétal se do trnitých větví, pevnějších než tátovy svaly, a mohl se jen prodírat kolem nich nebo podlézat pod nimi. Troník s břemenem na zádech si musel razit cestu sám. Močál byl hustě zarostlý a mokrý. Rváč sotva popadal dech. Placky hřály Jodyho v břiše. Sáhl do tlumoku pro kaši ze sladkých brambor. Otec odmítl svůj podíl a Jody se o kaši rozdělil se Rváčem. Usoudil, že Slídil si nezaslouží nic.

Byl rád, když se konečně dostali z močálu do řídkého borového lesa. I nízký porost, jímž si pak asi míli razili cestu, nezdál se jim tak neschůdný. Prodírání zakrslými duby, palmettovým křovím, trním a houštím nebylo tolik namáhavé jako chůze přes močál. Teprve pozdě odpoledne se před nimi ukázaly vysoké borovice

Baxterova ostrova. V řadě za sebou písčitou cestou od východu vyšli na mýtinu. Rváč a Slídil se rozběhli k vydlabanému cypřišovému kmeni, v němž byla vždycky voda pro drůbež. Máma Baxterová seděla na úzké verandě v houpací židli, s hromadou prádla ke správce na klíně.

„Mrtvý pes, ale žádný medvěd, co?“ zavolala.

„Není docela mrtvý. Přines mi vodu a hadry a velkou jehlu s nití.“

Rychle vstala, aby mu pomohla. Jody vždycky žasl, jak má mohutnou postavu a ruce hbité, když je zle. Troník položil starou Julii na podlahu na verandě. Kňučela. Jody se shýbl, hladil ji po hlavě a Julie na něho vycenila zuby. Pak se smutně odloudal za matkou. Trhala starou zástěru na úzké pásy.

„Můžeš přinést vodu,“ řekla mu, a Jody běžel pro kotlík.

Troník se vrátil na verandu s plnou náručí starých pytlů, aby Julii ustlal pelech. Máma Baxterová přinesla chirurgické náčiní. Troník vybalil psa z košile prosáklé krví a vymyl mu hluboké rány. Stará Julie se nebránila. Zakusila už dříve medvědí drápy. Zašil jí dvě nejhlubší tržné rány a do všech vetřel borovicovou pryskyřici. Julie jednou vyštěkla a pak byla zticha celou dobu, co pracoval. Řekl, že má zlomené žebro, že se s tím nedá nic dělat, ale jestli Julie tohle přežije, žebro zase sroste. Ztratila hodně krve. Dýchala krátce a trhavě. Troník ji vzal do náručí i s pelechem.

Máma Baxterová se ho zeptala: „Kam ji chceš odnést?“

„Do ložnice. Musím na ni v noci dávat pozor.“

„Ale do mojí ložnice ne, Ezro Baxtere! Udělám pro ni všechno, co je zapotřebí, ale nechci, abys lez celou noc z postele a zase zpátky a budil mě. Dnes v noci jsem skoro vůbec nespala.“

„Tak se tedy vyspím u Jodyho a ustelu tam Julii pelíšek,“ řekl. „Dnes v noci ji nenechám samotnou v kůlně. Jody, přines mi studenou vodu.“

Odnesl Julii do Jodyho komůrky a položil ji v koutě na hromadu pytlů a nalil jí vodu do vyschlého hrdla.

„Teď ji nech odpočívat. Musíme se dát do práce."

Toho večera mýtina vypadala kupodivu útulně. Jody sebral na seníku vejce, podojil krávu, pustil k ní tele a naštípal matce dříví. Troník jako vždycky šel k jámě na hubených ramenou s dřevěným chomoutem, na němž visela dvě dřevěná vědra. Máma Baxterová uvařila k večeři zeleninu a sušené boby a usmažila k nim skrovný plátek čerstvého vepřového masa.

„Kus medvědího masa by se nám dnes náramně hodil," zanaříkala.

Jody byl hladový, ale Troník neměl velkou chuť k jídlu. Dvakrát odešel od stolu nakrmit Julii, ale nechtěla žrát. Máma Baxterová těžce vstala, aby sklidila ze stolu a umyla nádobí. Neptala se na podrobnosti honu. Jody toužil, aby se mohl o něm rozpovídat, aby setřásl kouzlo stopování a zápasu a strach, jejž při něm zakoušel. Troník mlčel. Nikdo si chlapce nevšímal, a tak si řádně nabral vařených bobů.

Slunce zapadalo rudé a jasné. Do kuchyně Baxterových vrhalo dlouhé černé stíny.

Troník řekl: „Hodně jsem se uondal. Nejradši bych šel na kutě." Jody měl nohy od hrubých střevíců odřené a samý puchýř.

„Já taky," řekl.

„Já si chvíli posedím," řekla máma Baxterová. „Dnes jsem toho moc neudělala, byla jsem rozčilená a měla jsem starost, a musela jsem cpát klobásy."

Troník a Jody šli do komůrky. Svlékli se u úzké postele.

„Kdybys byl tak tlustý jako máma," řekl Troník, „tak bysme se sem spolu nevešli, určitě by jeden spad z postele."

Ale pro jejich dvě hubená kostnatá těla bylo na ní místa dost. Na západním nebi vybledla rudá zář a v komůrce se zešeřilo. Pes spal

a ze spaní kňučel. Vyšel měsíc, hodinu po úplňku, a komůrku zalil stříbrný jas. Jodyho pálily nohy. V kolenou mu cukalo.

Troník zašeptal: „Nespíš, synu?“

„Pořád se mi zdá, že jdu.“

„Však jsme ušli hezký kus cesty. Jak se ti líbí hon na medvěda, hochu?“

„No –“ Mnul si kolena. „Rád na to myslím.“

„Já vím.“

„Líbilo se mi stopování. Líbilo se mi, když jsem v močále viděl polámané stromky a kapradí.“

„Já vím.“

„A líbilo se mi, jak stará Julie každou chvíli vyštěkla –“

„A ta rvačka byla strašná, viď, synu?“

„Strašná.“

„Člověku se až dělá špatně, když vidí psy krvácet a tak. Jenže, synu, ještě jsi nikdy neviděl zabitého medvěda. Jsou to zlá zvířata, ale člověku je jich skoro líto, když padnou a psi jim pářou krk a oni pláčou docela jako člověk a umírají ti před očima.“

Otec a syn leželi mlčky.

„Jen kdyby nás ty šelmy nechaly na pokoji,“ řekl Troník.

„Chtěl bych, abysme je mohli všechny pobít,“ řekl Jody. „Ty co nás okrádají a ubližují nám.“

„U zvířete to není okrádání. Zvíře si musí sehnat živobytí a dělá to, jak nejlíp dovede. Zrovna jako my. Pardál a vlk a medvěd mají v povaze, že zabíjejí, aby se nažrali masa. Pro ně neplatí hranice ani ploty, co si staví člověk. Jak má zvíře vědět, že potřebuju prasata, abych měl co jíst? Medvěd ví jenom to, že má hlad.“

Jody ležel s očima upřenýma do ozářeného prostoru. Baxterův ostrov mu připadal jako pevnost obklíčená hladem. V měsíčním světle kolem dokola svítí oči, rudé a zelené a žluté. Hladové šelmy

mohou každou chvíli znenadání vpadnout na mýtinu a zabíjet a nažrat se a pak uprchnout. Divoké kočky a vačice by mohly napadnout kurník, vlk nebo pardál by mohl v noci zabít tele, starý Zabiják by mohl přijít zas a vraždit, aby se nažral.

„Zvíře jen dělá zrovna to co já, když jdu střílet zvěř, abych měl maso," řekl Troník. „Když ji jdu zabít tam, kde spí a má doupě a odchovává mláďata. Je to tvrdý zákon, ale je to zákon přírody. Zabíjej, nebo budeš mít hlad."

Jenže mýtina je v bezpečí. Zvěř přichází, ale zas odchází. Jody se roztřásl a nemohl říci proč.

„Je ti zima, synu?"

„Asi."

Viděl starého Zabijáka, jak se prudce otáčel a sekal tlapami a vrčel. Viděl starou Julii, jak na něho skočila a on ji popadl a drtil, a přece ho nepustila, až padla na zem, přemožená a zkrvavělá. Ale mýtina je v bezpečí.

„Přitul se ke mně, synu. Zahřeju tě."

Přivinul se blíž k otcovým kostem a šlachám. Troník ho objal jednou paží a přitiskl si ho k hubenému stehnu. Otec je hlubina bezpečnosti. Otec přeplaval prudký potok pro zraněného psa. Mýtina je v bezpečí, otec o ni zápasí i pro něho. Jodyho hřálo útulné teplo a brzy usnul. Jednou se probudil – něco ho vyrušilo. V koutě v měsíčním světle seděl Troník na bobku a ošetřoval psa.

V

U snídaně Troník řekl: „Tak, je na čase, abych si sehnal novou pušku, nebo budu mít potahování u soudu.“

Staré Julii bylo líp. Rány měla čisté, bez otoků. Byla vyčerpána ztrátou krve a chtěla jen spát. Z tykve, kterou ji Troník podržel, vychlemtala trochu mléka.

„Jak si chceš koupit novou pušku,“ zeptala se máma Baxterová, „když sotva seženeme peníze na daně?“

„Řekl jsem přece ‚sehnal‘,“ opravil ji Troník.

„Až si jednou něco ‚seženeš‘, aby tě při tom neošidili, tak sním náš prádelní hrnec.“

„Ale mámo, já bych ani nechtěl někoho napálit. Obchod se přece může udělat tak, aby uspokojil obě strany.“

„A s čím chceš ten obchod udělat?“

„Se Slídilem.“

„Kdopak by ho chtěl, prosím tě?“

„Hodí se dobře na hon.“

„Leda tak na hon za žrádlem.“

„Však víš tak dobře jako já, že Forresteři jsou blázni po psech.“

„Ezro Baxtere, jestli půjdeš obchodovat s Forrestery, tak budeš rád, když se vrátíš domů jen v podvlíkačkách.“

„A vidíš, zrovna k nim se dneska chci s Jodym vypravit.“

Řekl to tak umíněně, jako by byla jen vzduch. Povzdechla si.

„Dobrá, jen mě tu nech samotnou, aby mi neměl kdo naštípat dříví a nanosit vodu! Je ti to jedno, jestli padnu únavou. Jdi si a vem si Jodyho s sebou!“

„Nikdy jsem tě nenechal bez dříví a bez vody.“

Jody to poslouchal s úzkostí. Raději by nejedl, jen aby se mohl podívat k Forresterovům.

„Jody se musí dostat mezi muže a musí se od nich učit," prohlásil Troník.

„S Forrestery bude mít pěkný počinek. Jestli se bude učit od nich, naučí se mít srdce černé jako noc."

„Může se od nich taky naučit, že je mít nesmí. Ale zkrátka a dobře, jdeme k nim."

Vstal od stolu.

„Nanosím ti vodu a ty, Jody, jdi naštípat pěknou zásobu dříví."

„Chcete s sebou oběd?" zavolala za ním.

„Nemůžu přece sousedy urazit. Naobědváme se u nich."

Jody běžel k hranici dříví. Každá rána sekerou do pryskyřičnatého borového dřeva ho přibližovala k Forresterům a jeho příteli Suchému křídlu. Naštípal spoustu dříví a nanosil ho mámě plnou bednu u plotny. Otec se ještě nevrátil od jámy s nákladem vody. Jody běžel ke kůlně a osedlal Césara. Když bude kůň připravený, dostanou se možná pryč, než máma zas připadne na nějakou záminku, aby je zdržela. Uviděl Troníka, jak už jde po písčité stezce od západu, sehnutý pod chomoutem s dvěma těžkými dřevěnými vědry až po okraj plnými vody. Rozběhl se k němu a pomohl mu složit náklad na zem, aby se vědra nepřevrhla a namáhavé vážení vody se třeba nemuselo začít znovu.

„Osedlal jsem Césara," řekl.

„A dříví už hoří v plotně, doufám," řekl Troník s úsměvem. „Dobrá. Počkej, natáhnu si sváteční kabát, uvážu Rváče, vezmu si pušku a dáme se na cestu."

Sedlo kdysi koupil od Forresterů, když se ukázalo, že je pro jejich velké zadnice trochu malé. Troník a Jody se na ně vešli pohodlně oba.

„Sedni si dopředu, synu. Ale jestli mě chceš pořád takhle přerůstat, budeš muset jezdit vzadu, protože bych přes tebe neviděl na cestu. Sem, Slídile! Drž se za náma."

Voříšek běžel za nimi. Jednou se zastavil a ohlédl.

„Doufám, že to tady vidíš naposledy," řekl mu Troník.

César, pěkně odpočatý, se pustil do vytrvalého klusu. Hřbet měl široký, sedlo bylo prostorné, a když se Jody mohl vzadu trochu opřít o tátu, jelo se mu na koni pohodlně – jako v houpací židli, pomyslel si. Písčitá cesta se před nimi táhla jako slunečná stuha, zastiňovaná listím. Na západě u jámy se dělila, jedna její větev pokračovala k ostrovu Forresterových a druhá zahýbala k severu. Tuto stezku jasně označovaly dávné záseky sekerou na starých borovicích.

„Kdo udělal ty značky, ty nebo Forresteři?" zeptal se Jody.

„Ty tady byly už dávno, ještě než se vůbec vědělo o Forresterech a o mně. Místy jsou tak hluboko, synu, a ty borovice rostou tak pomalu, že bych se nedivil, kdyby pocházely už od Španělů. Copak jsi loni s učitelem neměl dějepis? Vidíš, synu, tu stezku si udělali Španělé. Teď od ní zahneme, je to stará španělská stezka přes Floridu. Táhne se sem zdaleka, až od Butlerovy pevnosti. Na jihu vede k Tampě. Jmenuje se Dračí stezka. A tady té se říká Medvědí."

Jody vyvaloval na otce oči.

„Ty myslíš, že Španělé honili medvědy?"

„Asi že museli, když se někde utábořili. Museli bojovat s indiány a s medvědy a s pardály stejně jako my, jenže my tu už nemáme indiány."

Jody se udiveně rozhlížel. Borovicové lesy byly najednou plné lidí.

„Jsou tady teď taky někde Španělé?"

„Jody, dnes už není naživu nikdo, kdo by byl slyšel od dědečka, že někdy viděl nějakého Španěla. Španělé se sem dostali přes

oceán a prošli Floridu křížem krážem a všude museli bojovat, ale přitom dělali obchody. Nikdo neví, kam se pak poděli."

V jarním ránu se v ozlaceném lese zvolna probouzel život. Tanagry se pářily a jejich samečkové s hřebínkem všude líbezně prozpěvovali, až se to rozléhalo po celém Baxterově ostrově.

„To je lepší než hra na kytaru nebo na housle, viď?" zeptal se Troník.

Jody sebou cukl a najednou se zas octl v lese. Předtím byl se Španěly v půli cesty přes oceán.

Ambrovníky měly plně rozvité nové listí. Květy zmarliky, jasmínu a svídy se rozvinuly a uvadly, ale borůvčí a užanky doposud kvetly. Stezka vedla asi míli k západu mezi něžnou zelení a bílými a růžovými květy. V krajkových kvítkách révy svatého Augustina bzučely divoké včely. U opuštěné mýtiny se stezka zužovala. César zpomalil do kroku. Ze všech stran je obklopoval nízký porost. Zakrslé doubky, ostružiní a myrtové keře je šlehaly do nohou. Porost byl hustý a nízký a jen občas poskytoval stín. Dubnové slunce stálo vysoko a silně hřálo. César se potil a řemení třmenů ho dřelo a vrzalo.

Dvě míle bylo cestou horko a ticho. Jen ptáci poskakovali v křoví. Přes cestu jim přeběhla liška, huňatý chvost táhla za sebou, a žluté zvíře, možná divoká kočka, téměř neviditelně uskočilo do myrtového křoví. Pak se stezka rozšiřovala, porost ustupoval a vpředu se ukázaly příznačné vysoké borovice ostrova Forresterových. Troník slezl z koně, zdvihl Slídila a zas vylezl do sedla se psem v náručí.

Jody se zeptal: „Proč ho chováš?"

„Nevšímej si toho."

Vjeli mezi chladný a hustý nízký porost, zastíněný palmetty a zakrslými duby. Stezka zahýbala a pod obrovským dubem se

ukázala zvětralá šeď domku Forresterových. Za ním a pod ním se leskl rybník.

Troník řekl: „Ať mi nezlobíš Suché křídlo.“

„Já ho přece nikdy nezlobím. Vždyť jsme přátelé!“

„To je dobře. Moc se nepoved a nemůže za to, že je trochu divný.“

„Suché křídlo je můj nejlepší přítel, hned po Oliverovi.“

„Radši se drž Olivera. Je zrovna tak prolhaný jako Suché křídlo, jenže aspoň ví, kdy lže.“

Najednou jako by se v lesním tichu rozlehl výbuch. V domku se rozpoutal povyk. Bylo slyšet, jak tam někdo hází židlemi, třískl tam nějaký těžký předmět, rozbilo se sklo, po prkenné podlaze dupaly těžké nohy a mezi stěnami se rozléhaly hlasy mužských Forresterů. V tom povyku pronikavě ječel ženský hlas. Dveře se prudce rozlétly a z nich se vyřítila smečka psů. Máma Forresterová se za nimi rozpřáhla koštětem. Utekli před ní. A za ní se tlačili ven Forresteři.

Troník zavolal: „Nestane se nám nic, když tady slezeme?“

Forresteři hulákali na pozdrav Baxterům. Máma Forresterová oběma rukama zdvihla zástěru a mávala jí nahoru a dolů jako praporem. Výkřiky na uvítanou se střídaly s rozkazy psům a Jody byl v rozpacích, protože se v tom přivítání dost nevyznal.

„Slezte a pojďte dál! A vy se kliďte a přestaňte krást špek! Hurá! Baxteři! Jděte k čertu, ničemové!“

Máma Forresterová se po psech rozehnala koštětem a psi se rozutekli do lesa.

„Troníku Baxtere! Jody! Slezte a pojďte dál!“

Jody seskočil na zem a máma Forresterová ho poplácala po zádech. Páchla šňupavým tabákem a kouřem z dříví. Ten pach se mu neprotivil, ale musel si vzpomenout na jemnou líbeznou vůni babičky Huttové. Troník slezl z koně. Slídila něžně choval v ná-

ručí. Forresteři se k němu nahrnuli. Sekáč odvedl koně do ohrady. Mlýnské kolo popadl Jodyho, zdvihl ho do výšky, přehodil si ho přes rameno a zas ho postavil na zem, jako by si hrál se štěnětem.

Jody se ohlédl k domku a uviděl Suché křídlo, jak mu po schůdkách spěchá vstříc. Jeho hrbaté a zkroucené tělo se pohybovalo jako v křečích, jako zmrzačená opice. Suché křídlo zdvihl hůl, o kterou se opíral, a zamával jí. Jody mu běžel naproti. Suché křídlo zářil.

Vykřikl: „Jody!“

Stáli proti sobě, trochu v rozpacích, rozradostnění.

Jodyho se zmocnil pocit rozkoše, jakou nepocítil s nikým jiným. Přítelovo tělo mu nepřipadalo o nic nepřirozenější než tělo chameleóna nebo vačice. Věřil dospělým lidem, že Suché křídlo je slabomyslný, protože sám by nikdy neudělal to, co Suchému křídlu vyneslo tuhle přezdívku. Nejmladšímu Forresterovi totiž napadlo, že kdyby se uvázal k něčemu lehkému a kyprému, mohl by vzlétnout ze střechy stodoly snadno jako pták. Přivázal si k pažím velké otepi suché hrachové nati a skočil. Jako zázrakem to přežil, zlomil si jen pár kostí a tím si ještě víc znetvořil hrbatou postavu, kterou měl od narození. Byl to ovšem bláhový nápad. Ale Jody si tajně myslel, že něco takového by se snad přece mohlo podařit. Sám předtím často myslel na papírové draky, hodně veliké draky. A potají měl pochopení pro zmrzačeného chlapce, že zatoužil po létání; po lehkosti; po chvilkovém osvobození od těla upoutaného k zemi, shrbeného a belhavého.

Jody vykřikl: „Ahoj!“

Suché křídlo řekl: „Mám mývalí mládě!“

Vždycky měl nějakého nového mazlíčka.

„Pojď se na něj podívat!“

Suché křídlo ho vedl kolem domku dozadu k bednám a klecím, kde měl svou nestálou sbírku ptáků a zvířátek.

„Orel mi umřel," řekl Suché křídlo. „Byl moc divoký a nevydržel zavřený v kleci."

Párek bahenních králíků nebyl nový.

„Nechtějí mít mláďata," stěžoval si Suché křídlo. „Asi je pustím na svobodu."

Veverka šplhala po nekonečném šlapacím kole.

„Já ti ji dám," nabídl mu Suché křídlo. „Můžu si chytit jinou."

Jodyho vzrušila naděje a zas ho opustila.

„Máma mi nedovolí mít doma zvířata."

Srdce mu poskočilo touhou po veverce.

„Tady je ten mýval. Pojď sem, Šibale!"

Mezi hustými laťkami trčel černý čeníšek a protáhla se malá černá pracka jako ručka černouška. Suché křídlo nadzdvihl laťku a mýválka vzal ven. Držel se pevně jeho paže a vydával podivné vrkavé zvuky.

„Můžeš ho podržet, nekousne tě."

Jody si mývala přitiskl k sobě. Pomyslel si, že nikdy neviděl a neměl v ruce nic tak rozkošného. Šedá kožešina byla měkounká jako mámina sváteční flanelová noční košile. Ve špičaté tváři měl mýválek přes oči černý pruh jako masku a na huňatém ohonu krásné proužky. Mýválek Jodymu zatínal zoubky do ruky a znovu se rozplakal.

„Chce cukrový dudlíček," mateřsky řekl Suché křídlo.

„Vezmeme ho domů, když jsou psi venku. Hrozně se jich bojí, ale zvykne si na ně. Nemá rád povyk."

„Proč jste se prve všichni tolik prali," zeptal se Jody, „když jsme přijeli?"

„Já jsem v tom nebyl," opovržlivě řekl Suché křídlo. „To oni."

„A proč?"

„Jeden pes se vymočil na podlahu. A hádali se, čí pes to udělal."

VI

Mýval chtivě sál cukrový dudlík. Ležel na hřbetě, schoulený v ohbí Jodovy paže a v předních prackách svíral plátěný pytlíček s cukrem. Blaženě přivíral očka. Bříško už měl nadmuté mlékem, a tak cukrový dudlík brzy odstrčil a dral se na svobodu. Jody si ho zdvihl na rameno. Mýval mu neposednými pracičkami cuchal vlasy a ohmatával krk a uši.

„Nenechá ty pracky na pokoji," řekl Suché křídlo.

Ve stínu za ohništěm se ozval táta Forrester. Jody ho doposud nezpozoroval – seděl tam tak zticha.

„Jako kluk jsem taky měl mývala," řekl. „Dva roky dělal dobrotu, jako kotě. Pak mi jednou vykous kus lejtka." Odplivl si do ohně. „Tenhle taky bude kousat, až vyroste. Mýval to má v povaze."

Do srubu vešla máma Forresterová a ujala se hrnců a rendlíků. Za ní se přihrnuli její synové: Sekáč a Mlýnské kolo, Gabby a Pack, Arch a Lem. Jody se udiveně zadíval na dvojici svraštělých a vyzáblých lidí, kteří zplodili ty mužské jako hory. Byli si všichni hodně podobni, až na Lema a Gabbyho. Ten byl menší než ostatní a nijak zvlášť chytrý. Lem jediný měl vyholený obličej. Byl stejně velký jako ostatní, ale hubenější a světlejší a dost nemluvný. Když Sekáč s Mlýnským kolem, ti největší bouřliváci, spolu hlučně vyváděli, Lem často sedával stranou, zamyšlený a zamračený.

Za chvíli přišel Troník Baxter a úplně se mezi nimi ztrácel. Táta Forrester dál vykládal o povaze mývalů. Nenaslouchal mu nikdo kromě Jodyho, ale stařec se zálibně poslouchal sám.

„Až ten mýval vyroste, bude veliký jako pes. Přepere všechny psy na dvoře. Mýval jako by byl na světě jen proto, aby se pral se

psem. Ve vodě se položí na záda a porve se s celou psí smečkou. A jednoho za druhým je utopí. A jak umí kousat, holečku! I když je po něm, přece si ještě kousne."

Jody byl v trapných rozpacích, co má dřív poslouchat, jestli toho starého nebo rozhovor ostatních Forresterů. Bylo mu divné, že Troník pořád tak něžně chová v náručí voříška Slídila. Přistoupil s ním k ohništi.

„Jak se vede, pane Forrester? To jsem rád, že vás vidím. Co dělá zdraví?"

„A jak se vede vám? Mně se daří dost obstojně, když se uváží, že už moc neschází, aby se mnou byl konec. Měl bych vlastně už být po smrti a na pravdě Boží, ale pořád se mi do toho ňák nechce. Tak se mi zdá, že jsem si tady na světě už moc zvyk."

Máma Forresterová řekla:

„Posaďte se, pane Baxtere."

Troník si přitáhl houpací židli a posadil se.

Lem Forrester zavolal přes místnost: „Copak ti ten pes zchromnul?"

„Ale kdež, jakživ jsem ho neviděl kulhat. Chci ho jen chránit, aby ho vaši honicí psi nepokousali."

„To má tak velkou cenu?" zeptal se Lem.

„Kdepak. Nestojí ani za roubík tabáku. Ať vás nikoho ani nenapadne, abyste si ho tu nechali, až budu pryč, protože nestojí za ukradnutí."

„Ale jestli se tolik bojí, musíš si na něj pořádně dát pozor."

„Však já dávám."

„Měls ho na medvědy?"

„Pořád ho mám na medvědy."

Lem k němu přistoupil a hlasitě zafuněl.

„Stopuje dobře? Umí zaskočit medvěda?"

„Strašně se ho bojí. Bojácnějšího psa jsem jakživ neměl ani neviděl.“

Lem řekl: „A já zas jakživ neslyšel, aby někdo vlastního psa tak pomlouval.“

Troník řekl: „No, uznávám, že vypadá k světu, a leckdo by ho možná chtěl, ale já bych vám neradil, aby vám snad napadlo, že byste ho třeba mohli koupit, protože byste prohloupili a moc byste se napálili.“

„Aha, myslíš, že bys moh na zpáteční cestě něco ulovit?“

„No, člověk má pořád v hlavě hon.“

„To bych se náramně divil, že bys tahal s sebou psa jen tak pro nic za nic.“

Forresteři na sebe zamrkali. A už mlčeli. Černýma očima se pásli na psu.

„Ten pes není k ničemu a má stará předovka taky není k ničemu,“ řekl Troník. „Jsem zkrátka v bryndě.“

Černé oči Forresterů přeskočily na stěny srubu, kde visely zbraně. Jody si pomyslel, že by ta sbírka mohla zásobit celý krám s puškami. Forresteři vydělávali pěkné peníze obchodováním s koňmi, prodejem zvěřiny a tajnou výrobou pálenky. A nakupovali za ně pušky, tak jako jiní lidé kupují mouku a kávu.

„Jakživ jsem neslyšel, že by se ti někdy nepovedlo ulovit maso,“ řekl Lem.

„Včera se mi to nepovedlo. Puška nechtěla střílet, náboj vyrazil zpátky.“

„A co jsi střílel?“

„Starého Zabijáka.“

Rozhulákali se jeden přes druhého.

„Kde se pase? Kde se tam vzal? A kam potom utek?“

Táta Forrester praštil holí do podlahy.

„Držte hubu, holomci, a nechte Troníka, ať nám to poví. Vždyť ani nemůže promluvit, řvete na něho jak bejci.“

Máma Forresterová bouchla poklicí a zdvihla rendlík s kukuřičným chlebem – Jody si pomyslel, že je velikánský jako kotel na vaření sirupu. Od ohniště se po místnosti šířily příjemné vůně.

Řekla: „Nejdřív pana Baxtera nechte najíst, než začne povídat. Copak nemáte způsoby?“

„Copak nevíte, že se sluší dát hostu před obědem napít, aby si zavlažil hrdlo?“ vytýkal synům táta Forrester.

Mlýnské kolo šel do ložnice a vrátil se s baňatým demižonem. Vytáhl zátku a podal demižón Troníkovi.

„Musíte mi odpustit,“ řekl Troník, „když to všechno nevypiju naráz. Nemám v břiše tolik místa jako vy, neměl bych to kam dát.“

Hlučně se rozchechtali. Mlýnské kolo podával demižón kolem.

„Jodymu taky?“

Troník řekl: „Až bude trošku starší.“

Táta Forrester se ozval: „Tohle jsem pil, hned jak mě máma odstavila.“

Máma Forresterová řekla: „Nalej mi taky náprstek. Semhle do šálku.“

Sběračkou naložila jídlo do misek tak velikých, že by se v nich mohl umývat. Nad dlouhým kuchyňským stolem se vznášela hustá pára. Byly na něm sušené boby uvařené se špekem, pečená srnčí kýta, mísy smaženého veverčího masa, kapusty, krupicová kaše a sušenky, kukuřičný chléb, sirup a káva. U ohniště čekal rozinkový pudink.

„Vědět, že přijedete, uvařila jsem něco lepšího. No, sedněte si ke stolu.“

Jody pohlédl na otce, zda i on je vzrušen hojností těch pochoutek. Ale Troník se tvářil nějak vážně.

„Tohle je hostina jako pro guvernéra," řekl.

Máma Forresterová řekla rozpačitě: „U vás u stolu se před jídlem asi pomodlíte. Táto, tobě taky neuškodí, jestli poprosíš o požehnání, aspoň dnes, když máme hosty."

Stařec se nešťastně rozhlédl a sepjal ruce.

„Hospodine, zase jsi nás uznal za hodné, abys našim hříšným duším a břichům požehnal hojným jídlem. Amen."

Forresteři si odkašlali a pustili se do jídla. Jody seděl proti samému otci, mezi mámou Forresterovou a Suchým křídlem. Před sebou měl řádně naložený talíř. Sekáč a Mlýnské kolo podstrkávali zvlášť dobré kousky Suchému křídlu a ten je pod stolem podával dál Jodymu. Forresteři jedli soustředěně a tentokrát konečně zmlkli. Jídlo před nimi rychle mizelo. Lem a Gabby se začali o něco hádat. Starý Forrester uhodil svraštělou pěstí do stolu. Chvíli proti tomu brumlali, ale pak se ztišili. Táta Forrester se naklonil k Troníkovi a tiše mu pošeptal:

„Moji kluci jsou klackové, já vím. Nechovají se tak, jak by měli. Hrozně pijí a perou se a každá ženská, jestli se chce před nima zachránit, musí prchnout jako laň. Ale musím uznat, že s mámou a s tátou se u stolu nikdy nehádají."

VII

Táta Forrester řekl: „No, sousede, a teď nám povězte, jak jste toho medvěda potrápili.“

Máma Forresterová řekla: „Napřed mi, holomci, umejte nádobí, než se moc zaposloucháte.“

Synové honem vstali a každý popadl svůj talíř a mísu nebo rendlík.

Jody na ně vyvaloval oči. Spíš by se byl nadál, že si uvážou pentle do vlasů. Máma Forresterová se šla posadit do houpací židle a zatahala ho za ucho.

„Holky nemám,“ řekla. „Když chlapi chtějí, abych jim vařila, můžou mi tu aspoň uklidit.“

Jody pohlédl na otce s němou prosbou, aby se tohle kacířství nezavádělo doma na Baxterově ostrově. Forresteři byli s nádobím brzy hotovi. Suché křídlo za nimi pobelhával a sbíral zbytky jídel pro zvířátka. Jen když sám krmil smečku psů, mohl si zajistit také něco na zub pro své miláčky. Usmíval se při pomyšlení, že toho dnes bude mít pro ně tolik. Zbylo ještě i dost studeného jídla k večeři. Jody žasl nad tím blahobytem. Forresteři s řinkotem uklízeli umyté nádobí – železné hrnce a kotlíky rozvěšovali na hřebíky u ohniště. Přitáhli si kolem Troníka židle z hovězí kůže a ručně tesané lavice. Zapálili si dýmky z kukuřičných palic, nebo si z tmavých roubíků krájeli tabákové plátky. Máma Forresterová si šňupla špetku tabáku. Sekáč vzal do rukou Troníkovu pušku a kousek provázku a začal spravovat uvolněnou spoušť.

„No,“ spustil Troník, „z ničeho nic nás přepad.“

Jodymu přejel mráz po zádech.

„Vplížil se k nám jako stín a zabil nám chovnou prasnici. Rozpáral ji od jednoho konce na druhý a sežral z ní jen sousto. Neměl hlad. Byla to drzost a rošťárna."

Odmlčel se a zapálil si dýmku. Forresteři se k němu naklonili s hořícími smolnými loučkami.

„Přihnal se tiše jako černý mrak. Obešel mýtinu, aby se k nám dostal proti větru. Tak tiše, že ho psi vůbec neslyšeli, ani nenavětřili. I tenhle – i tenhle –," sehnul se a pohladil pejska u svých nohou – „se nechal napálit."

Forresteři se po sobě podívali.

„Vypravili jsme se po snídani, Jody a já a všichni tři psi. Stopovali jsme medvěda přes les na jih od mýtiny. Stopovali jsme ho po břehu rybníků zarostlých přesličkou. Stopovali jsme ho přes Jalovcovou zátoku. Stopovali jsme ho v močále a stopa byla čím dál čerstvější. Dohonili jsme ho –"

Forresteři se vzepřeli rukama na kolenou.

„Dohonili jsme ho, lidi, zrovna na břehu Jalovcového potoka, v místech, kde je voda nejprudší a nejhlubší."

To vyprávění, pomyslel si Jody, je ještě lepší, než byl hon. Viděl to všechno znovu, stíny a kapradí, polámaná palmetta a prudký proud v potoce. Vyprávění ho napínalo a vzrušovalo. Také se dmul pýchou nad tátou. Troník Baxter je proti nim skoro trpaslík, ale jako lovci se mu nikdo z nich nevyrovná. A teď tady sedí a všechny je opřádá čarovným a tajemným kouzlem, takže ho ti zarostlí hromotluci poslouchají dychtivě a bez dechu.

Udělal z toho zápasu hrdinské dobrodružství. Když mu náboj v pušce vyrazil zpátky a starý Zabiják drtil na hrudi starou Julii, Gabby spolkl tabák, honem jej běžel k ohništi vyplivnout a div se neudávil. Forresteři zatínali pěsti, poposedli si až na krajíček židle a poslouchali s otevřenými ústy.

„Bože," zašeptal Sekáč, „to je škoda, že jsem tam nebyl!"

„A kam se pak Zabiják poděl?" prosebně se zeptal Gabby.

„To nikdo neví," odpověděl Troník. Bylo ticho.

Konečně se ozval Lem: „Doposud ses ani nezmínil o tom psu, co tady máš s sebou."

„Nechtějte to na mně," řekl Troník. „Už jsem vám přece řek, že nestojí za nic."

„Jak vidím, dostal se z toho náramně v pořádku. Neublížilo mu to ani trochu, co?"

„Ne, ani trochu."

„Je to jistě náramně chytrý pes, když se umí poprat s medvědem a nemá na sobě ani škrábnutí."

Troník zabafal z dýmky.

Lem vstal a přistoupil k němu. Čněl nad ním jako hora. Lámal si klouby, až mu praskaly. Celý se zapotil.

„Chci dvě věci," řekl chraptivě. „Chci vidět Zabijáka, jak zdechne. A chci tohohle psa."

„Kdepak, to nejde," mírně řekl Troník. „Nechtěl bych tě napálit, kdybych ti ho prodal."

„Zbytečně mi lžeš. Řekni, co za něj chceš."

„Radši ti prodám Rváče."

„Ty lišáku! Já mám lepší psy, než je Rváč."

Lem šel ke stěně a sundal z hřebíku pušku. Byla to pěkná anglická dvojhlavňová puška, pažbu měla z ořechového dřeva, pěkně hnědou, až svítila. Dvojitá spoušť šla zlehka. Vůbec to byla pěkná a jemná práce. Lem si zdvihl pušku k rameni a zacílil. Pak ji podal Troníkovi.

„Rovnou z Anglie. Tahle se nenabíjí zpředu. Sám si uděláš patrony, snadno, jako když plivne. Strčíš patrony dovnitř – zasuneš hlaveň – natáhneš spoušť – a bác! bác! Dvě rány. Míří tak jistě, jako když letí orel. Plácneme si?"

„To ne, kdepak!“ řekl Troník. „Tahle puška je jistě moc drahá.“

„Mají tam takových víc, můžu si koupit jinou. Přestaň se hádat, člověče! Když toho psa chci, tak ho chci vážně. Vem si za něj tu pušku, nebo ti ho přijdu ukrást, na mou duši!“

„No tak dobrá,“ řekl Troník, „když ho teda mermomocí chceš. Ale musíš mi tady před svědky slíbit, že mě nerozmlátíš na kaši, až ho vezmeš na hon.“

„Na to si s tebou plácnu.“ Chlupatou tlapou sevřel Troníkovi ruku. „Pojď sem!“

A zapískl na Slídila. Popadl ho za kůži na krku a vyvedl ho ven, jako by se bál, že by ještě mohl o něj přijít.

Troník se pohupoval v židli. Pušku si lhostejně položil přes kolena. Jody nemohl odtrhnout oči od té dokonalé zbraně. Zmocnil se ho úžas, jak otec přelstil Forrestera. Uvažoval, jestli Lem splní svůj slib. Slýchal už, jak je obchodování záludné, ale nikdy ho nenapadlo, že by někdo mohl na druhého vyzrát tak jednoduchým způsobem, že mu poví pravdu.

Hovor se protáhl do odpoledne. Sekáč utáhl Troníkovi spoušť u předovky a byl přesvědčen, že je na ni teď spolehnutí. Forresteři neměli naspěch, práce jim neuteče. Vyprávěly se příběhy o tom, jak je starý Zabiják zchytralý; o jiných medvědech z dřívějška; ale žádný nebyl tak chytrý jako on. Líčily se hony do všech podrobností. Vzpomínalo se na psy, mrtvé dvacet let, na jejich jména a výkony. Suché křídlo to už omrzelo a chtěl jít k rybníku lovit střevle. Ale Jody se nemohl odtrhnout od vyprávění těch starých příběhů. Táta a máma Forresterovi občas něco zašveholili a vyvřískli smíchem, potom zas chvílemi podřimovali jako ospalí cvrčci. Nakonec je dřímota přemohla a tvrdě usnuli v houpacích židlích vedle sebe, seschlá stará těla vzpřímená i ve spánku. Troník se protáhl a vstal.

Řekl: „Nechce se mi z tak povedené společnosti.“

„Zůstaňte u nás přes noc. Ráno se vypravíme na lišku."

„Děkuju vám, ale nerad bych nechal domov bez mužských." Suché křídlo ho zatahal za rukáv.

„Nechte Jodyho u nás. Neviděl ani polovičku z toho, co tady mám." Sekáč řekl: „Nech to mládě tady, Troníku. Zejtra jedu do Volusie a dovezu ho k vám."

„Máma se bude zlobit," řekl Troník.

„Mámy nic lepšího nedovedou. Viď, Jody?"

„Táto, já bych tady moc rád zůstal. Už tak dávno jsem si s nikým nehrál."

„Naposledy předevčírem. Dobrá, zůstaň tady, když tě tu rádi vidí. Ale ať mi Jodyho nezabiješ, Leme, jestli toho psa vyzkoušíš dřív, než mi Sekáč přiveze chlapce domů!"

Rozřehonili se. Troník si přehodil přes ramena obě pušky, tu novou i svou starou, a šel si pro koně. Jody se přiloudal za ním. Natáhl ruku a pohladil hlaďounkou novou pušku.

„Kdyby to nebyl zrovna Lem," pošeptal mu Troník, „styděl bych se jít s ní domů. Ale musím Lemovi oplatit za to, jak mě pojmenoval."

„Vždyť jsi mu řek pravdu."

„Má řeč byla přímá, ale můj záměr klikatý jako řeka Ocklawaha."

„A co udělá, až to pozná?"

„Nejradši by mě roztrhal na kusy. A pak se tomu, doufám, zasměje. Tak sbohem, synu, do zejtřka. A buď tady hodný."

Forresteři se s ním přišli rozloučit. Jody za otcem několikrát zamával s pocitem stesku, jaký dosud nepoznal. Měl skoro pokušení zavolat ho zpátky, běžet za ním, vyšplhat se do sedla a vrátit se s ním na útulnou mýtinu. Ale Suché křídlo volal: „Jody, mýválek loví v louži! Honem se pojď podívat!"

Běžel se podívat na mývala. Brodil se v loužičce vody a tápal v ní svýma lidskýma prackama, jestli tam není něco, o čem instink-

tivně tušil, že by tam mohl ulovit. Jody si hrál se Suchým křídlem a s mývalem celé odpoledne. Pomohl vyčistit bednu veverce a udělat klec pro zchromlou tanagru. Forresteři měli slepice stejně divoké, jako byli sami. Snášely vejce kolem dokola v sousedních lesích, v šípkových houštinách, pod hustým křovím – hadi jich možná zhltli zrovna tolik, kolik jich slepice vyseděly. Jody šel se Suchým křídlem sbírat vejce. Jedna slepice na nich seděla a Suché křídlo pod ni strčil vejce, která sebrali. Bylo jich všeho všudy patnáct.

„Tohle je hodná kvočna," řekl. Zřejmě si hleděl všech takových věcí.

Jody znovu zatoužil, aby měl něco svého. Doufal, že mu Suché křídlo dá veverku a dokonce snad i mývalí mládě. Ale věděl ze zkušenosti, že nesmí mámě přitížit novým jedlíkem, třeba docela malým, kterého by musela krmit. Suché křídlo řekl hodné kvočně na vejcích:

„Teď na nich zůstaneš sedět, slyšíš? Dokud se ze všech těch vajec nevylíhnou kuřátka. Tentokrát chci žlutá kuřátka. Ani jedno nechci černé."

Vraceli se zpátky k domku. Mýval se jim s nářkem batolil naproti. Vyškrábal se Suchému křídlu po křivých nohou a zádech, usadil se mu na rameni a objal ho kolem krku. Kůži na krku mu sevřel do bílých zoubků a zuřivě potřásal hlavičkou, ale jenom tak na oko. Suché křídlo ho podal Jodymu, aby ho odnesl dovnitř. Mýválek po něm zvědavě blýskal očkama, protože mu Jody byl cizí; pak ho přijal na milost. Forresteři se rozešli, každý za svou prací, ale loudavě, dali si na čas. Sekáč s Archem vyhnali z chléva krávy s telaty k rybníku, aby se napily. Mlýnské kolo krmil v ohradě uvázané koně. Pack a Lem zmizeli v hustém lese na sever od srubu; Jodyho napadlo, že tam snad potají pálí kořalku. Všude je tady blahobytná pohoda, nejenom násilí. Je jich tady tolik, a Troník

Baxter je na všechnu práci sám, na mýtině skoro tak velké jako je ta jejich. Jody si provinile vzpomněl na neokopané polní brázdy, které tam zanechal. Ale Troník se nebude hněvat a dodělá to místo něho.

Táta a máma Forresterovi doposud spali v houpacích židlích. Slunce zapadlo rudé. V domku se brzy setmělo, protože ho stínily duby, kdežto doma, na mýtině Baxterových, ještě asi je světlo. Mladí Forresteři se jeden za druhým nahrnuli dovnitř. Suché křídlo rozdělal v ohništi oheň, aby se ohřála zbylá káva. Jody viděl, jak máma Forresterová opatrně pootevřela oko a hned je zase přivřela. Synové nosili studenou večeři na stůl s třeskotem, který by probudil sůvu za bílého dne. Máma Forresterová se vzpřímila v židli, šťouchla tátu do žeber a posadili se s ostatními k večeři. Tentokrát vyprázdnili všechny mísy. Nezbylo nic ani pro psy. Suché křídlo vzal vědro, nalil do něho na kukuřičný chléb kyselé mléko a odnesl jim to ven. Pohupoval se ve vykloubených kyčlích ze strany na stranu a při tom ustavičně vědro nakláněl. Jody mu běžel na pomoc.

Večer Forresteři kouřili a rozmlouvali o koních. Dobytkáři v kraji a dál na západ si stěžovali, že je koní málo. Vlci a medvědi a pardáli si zde zařádili mezi jarními hříbaty. Obchodníci, kteří obvykle přicházeli s koňmi z Kentucky, se toho roku neukázali. Forresteři se shodli, že by se jim vyplatilo, kdyby se vydali na sever a na západ měnit dobytek za poníky. Jodyho a Suché křídlo přestal ten rozhovor zajímat, odkradli se do kouta a hráli si tam se zavíracím nožem – házením jej zapichovali do podlahy. Máma Baxterová by nikdy nedovolila, aby jí kapesní nůž zaráželi do čisté a hladké podlahy. Tady to ani nemůže vadit, bude-li o několik třísek víc nebo méně. Jody se při hře najednou vzpřímil na bobku.

„Já něco vím a vsadím se, že ty to nevíš."

„A co?"

„U nás v lese, zrovna kolem našich vrátek jezdili Španělé.“

„No, to přece vím dávno.“ Suché křídlo se také posadil na bobek a vzrušeně zašeptal: „Vždyť jsem je viděl!“

Jody na něho vyvalil oči: „Co jsi viděl?“

„No, Španěly. Veliké a černé, v černých a lesklých přílbách a na černých koních.“

„Nemoh jsi je vidět. Už tu dávno nejsou. Vystěhovali se někam, zrovna jako indiáni.“

Suché křídlo zchytrale přimhouřil oko.

„Nevěř lidem, co ti povídají. Dej na moje slovo. Až příště půjdeš na západ od vaší jámy – znáš přece tu velkou magnólii? Kolem dokola rostou dříny – podívej se za magnólii. Uvidíš tam Španěla na vraníku, ten tamtudy jezdí.“

Jodymu se ježily vlasy v zátylku. Tohle je ovšem zase báchorka Suchého křídla. Proto mu táta a máma říkají, že Suché křídlo je blázen. Ale moc rád by tomu uvěřil. Jistě nemůže uškodit, když se za tu magnólii aspoň podívá.

Forresteři se protahovali a vyklepávali dýmky nebo vyplivovali tabák. Odcházeli na kutě a cestou si z ramenou stahovali šle a spouštěli si kalhoty. Každý měl zvlášť postel, protože dva na postelích vedle sebe by se nesnesli. Suché křídlo si Jodyho odvedl k sobě do postele v podkrovní komůrce nad kuchyní.

„Můžeš si vzít můj polštář,“ řekl mu.

Jody si vzpomněl, že doma by se ho máma jistě zeptala, jestli si umyl nohy. A Forresteři si žijí tak svobodně, pomyslel si, jak lezl do postele bez jejího připomenutí. Suché křídlo mu začal vyprávět bláznivý příběh o konci světa. Všude bude prázdno a tma, řekl, jen mraky se budou honit po nebi. Zpočátku to Jodyho zajímalo, pak to začalo být hloupé a rozvláčné. Usnul a zdálo se mu o Španělech, jak místo na koních jezdí na mracích.

Pozdě v noci se ulekaně probudil. Ve stavení slyšel rámus. V první chvíli ho napadlo, že se Forresteři zase perou. Ale jejich křik měl jakýsi společný záměr a máma Forresterová je hlučně povzbuzovala. Bouchly dveře a několik psů ze dvora přivolali dovnitř. Ve dveřích komůrky Suchého křídla se ukázalo světlo a nahrnuli se do nich psi a mužští, úplně nazí, vypadali hubenější a méně hřmotně, ale jako by hlavou sahali až ke stropu. Máma Forresterová držela v ruce rozsvícenou lojovou svíčku. V dlouhé šedivé flanelové noční košili připadala Jodymu jako luční kobylka, málem se v ní ztrácela. Psi vrazili pod postel a zas vyrazili ven. Jody a Suché křídlo se z ní honem vyhrabali. Nikdo se neobtěžoval, aby jim ten povyk vysvětlil. Chlapci se přidali k honičce. Prohledali všechny místnosti a skončilo to bláznivým útěkem psů oknem skrz protrhanou síť proti komárům.

„Dostanou ho venku," řekla máma Forresterová, najednou klidná. „Zpropadená havěť!"

„Jak něco zašramotí, máma hned pozná, jestli je to havěť," pyšně řekl Suché křídlo.

„Každý by ji musel slyšet, kdyby mu začala škrabat do pelesti," řekla.

Táta Forrester se o holi vbelhal do místnosti.

„Už je skoro ráno," řekl. „Nejradši bych si dal hlt pálenky, ani se mi už nechce spát."

Sekáč řekl: „Táto, ty jsi starý bručoun, ale máš z nás nejvíc rozumu."

Šel ke kredenci a přinesl z ní baňatý demižón. Stařec vytáhl zátku, řádně si přihnul a napil se.

Lem řekl: „Nemá smysl odpírat si pití. Dej to sem."

Napil se zhluboka a podal demižón dál. Otřel si ústa a pohladil si nahé břicho. Šel ke stěně a natáhl ruku po houslích. Nedbale drnkal na struny, pak se posadil a začal hrát píseň.

Arch řekl: „Tak to není," vzal si kytaru a posadil se na lavici vedle něho.

Máma Forresterová postavila svíčku na stůl.

Zeptala se: „Vy naháči, copak chcete ponocovat až do rána?"

Arch a Lem se zabrali do hry a vůbec neodpověděli. Sekáč vzal z police foukací harmoniku a spustil na ní vlastní písničku. Arch a Lem přestali hrát a chvíli ho poslouchali, pak se připojili a hráli mu doprovod.

Táta Forrester řekl: „K ďasu, tohle si nechám líbit!"

Demižón znovu koloval. Pack si přinesl mandolínu a Mlýnské kolo bubínek, Sekáč přešel z plačtivé písně v taneční melodii a všichni se rozehráli naplno. Jody a Suché křídlo se posadili na podlahu mezi Lema a Arche.

Máma Forresterová řekla: „Jen si nemyslete, že půjdu spát, nechci nic zmeškat."

Rozdmýchala oheň na ohništi, přihodila louče a přistrčila na něj hrnec kávy.

„Vy noční sůvy, ráno dostanete snídani časně, abyste věděli," řekla. Mrkla na Jodyho. „Musím zabít dvě mouchy jednou ranou. Když tady máme zábavu, hned při ní uvařím snídani."

Mrkl na ní také. Osmělilo ho to, rozveselilo a vzrušovalo. Nemohl pochopit, jak je možné, že máma tyhle zábavné a veselé lidi nemá ráda.

Hráli falešně a bouřlivě. Znělo to jako sbor všech divokých koček kolem dokola v lese, ale mělo to rytmus a bujnou náladu, které lahodily sluchu i duši. Ty divoké tóny pronikaly Jodymu celým tělem, jako by i on byl houslemi a Lem Forrester by na něm drnkal dlouhými prsty.

Lem mu tiše pošeptal: „Kdybych tu tak měl svou holku, to bych si s ní zazpíval a zatancoval!"

Jody se opovážlivě zeptal: „A kdo je ta tvá holka?“

„Moje mrštná Korouhvička.“

„Vždyť je to děvče Olivera Hutta!“

Lem zdvihl smyčec. Jody si chvíli myslel, že ho chce uhodit. Potom hrál dál, ale oči mu doutnaly.

„Jen to řekni ještě jednou, kluku, a nebudeš mít jazyk, abys to moh opakovat! Rozumíš?“

„Ano, Leme. Snad jsem si to splet,“ dodal honem.

„Dobře si to zapamatuj.“

Chvíli to Jodyho sklíčilo a měl pocit, že se k Oliverovi nezachoval pěkně. Potom ho zase zaujala hudba, jako by ho prudký závan větru zdvihl nad vrcholky stromů. Forresteři střídali taneční hudbu s písněmi a pronikavými, přeskakujícími hlasy s nimi zpívali máma a táta Forresterovi. Rozbřesklo se denní světlo a posměvačtí drozdi se v korunách stromů rozezpívali tak jasně a hlasitě, až je Forresteři uslyšeli, odložili hudební nástroje a viděli, že se rozednívá.

Snídaně na stole byla pro Forrestery dost skrovná, protože máma byla příliš zaneprázdněna a nemohla toho moc uvařit. Muži si natáhli jen kalhoty, protože jídlo už stálo na stole a kouřilo se z něho. Po snídani si opláchli obličej nad vousy, natáhli si vysoké boty a košile a beze spěchu šli za svou denní prací. Sekáč si osedlal velkého hnědého hřebce a vysadil si Jodyho za sebe na jeho hřbet, protože do sedla by se s ním nevešlo ani pírko.

Suché křídlo s mývalem na rameni se za nimi belhal až na kraj mýtiny a na rozloučenou mával holí, dokud nezmizeli z dohledu. Jody se vracel se Sekáčem domů na Baxterův ostrov a také Suchému křídlu zamával. Stále byl jako oslněn. Prudce otevřel vrátka před planou třešní a teprve pak si vzpomněl, že se nepodíval za magnólii, jestli by tam uviděl Španěla na koni.

VIII

Jody za sebou přibouchl vrátka. Vzduchem se šířila neklamná vůně pečeného masa. Oběhl srub dozadu. Ke zvědavosti se přimísila zlost. Odolal otevřeným kuchyňským dveřím a běžel za otcem. Troník vyšel z udírny a zavolal na něho.

Jody s lítostí a zároveň s radostí uviděl před sebou pravdu: na zdi udírny byla rozvěšena velká srnčí kůže.

Řekl plačtivě: „Tys byl na honu a nepočkals na mě." Zlostně si dupl. „Víckrát tě nepustím, abys šel beze mě."

„Pomalu, synu, počkej, až o tom uslyšíš. Buď rád, že byl osud tak štědrý."

Jodyho hněv zchladl. Tryskala v něm zvědavost jako vodní pramen.

„Táto, řekni mi honem, jak to bylo!"

Troník se posadil na bobek do písku a Jody se natáhl vedle něho.

„Srnec, synu. Div jsem ho nepřejel."

Jodyho zas popadla zlost.

„Proč to nepočkalo, až tady budu?"

„Copak se ti u Forresterů nelíbilo? Nemůžeš mít všechno najednou."

„Mohlo to počkat. Nikdy nemám na všechno dost času. Všecko jde moc rychle za sebou."

Troník se zasmál.

„No, synu, ani ty, ani já, nikdo na světě se doposud nenaučil zastavit čas."

„A co ten srnec, utíkal?"

„Počkej, až ti to povím. Jakživo se mi to nestalo, aby zvěř stála a čekala na mě, tak jako ten srnec stál na cestě. Vůbec koně nezpozoroval. Jen tam tak stál. V první chvíli mě napadlo: ‚Zatrápeně, mám novou pušku, ale bez patron!' Pak jsem se podíval do hlavní, a chvála Bohu, moh jsem přece vědět, že Forrester má vždycky pušku nabitou. Byly v ní dva náboje, a ten srnec tam stál a čekal. Střelil jsem a on se svalil. Rovnou na cestu, jako pytel mouky. Hodil jsem ho Césarovi na hřbet a dál jsem šel pěšky. Představ si! Vezu zvěřinu, říkal jsem si, aspoň mě máma nebude hubovat, že jsem nechal Jodyho u Suchého křídla."

„A co říkala, když viděla novou pušku a srnce?"

„Řekla: ‚Kdyby to byl někdo jiný a ne poctivec a hlupák jako ty, tak bych přísahala, žes to někde ukrad.'"

Dali se spolu do smíchu. Vůně z kuchyně vábila. Chvíle u Forresterových upadly v zapomnění. Pro Jodyho v tom okamžiku neexistovalo nic jiného než oběd. Šel do kuchyně.

„Ahoj, mámo! Už jsem doma."

„No, a mám se smát, nebo mám plakat?"

Její mohutná postava se skláněla nad ohništěm. Bylo horko a pot jí stékal po tlustém krku.

„To máme úlovek, co, mámo?"

„To máme, a hlavně je dobře, že jsi pořád v prachu."

„Mámo –"

„Co chceš?"

„Máme dnes k obědu zvěřinu?"

Obrátila se od ohně.

„Pane na nebi, copak nikdy nemyslíš taky na jinou věc než na svoje prázdné břicho?"

„Ty umíš tak dobře dělat zvěřinu, mámo!"

Tímhle si ji obměkčil.

„Máme ji dnes k obědu. Bála jsem se, že v tom horku by snad nevydržela."

„Ale játra stejně nevydrží."

„Pro všechno na světě, vždyť snad nemůžeme sníst všecko najednou! Jestli mi dnes nanosíš plnou bednu dříví, možná že udělám játra k večeři."

Slídil v rendlících na ohništi.

„Kliď se mi z kuchyně, jestli mě nechceš utrápit k smrti! Co byste pak měli k obědu?"

„Uvařil bych oběd sám."

„Já vím – a psi by ti nejspíš pomohli."

Vyběhl ze srubu k otci.

„A co stará Julie?"

Zdálo se mu, že byl pryč týden.

„Vede se jí dobře. Počkej měsíc a uvidíš, jak před ní bude starý Zabiják řvát strachy."

„Chtějí ho Forresteři honit s náma?"

„Nic jsme si nesmluvili, ale byl bych radši, kdyby si honili sami a nechali mě, abych si taky honil sám. Nezáleží mi moc na tom, kdo ho dostane, jen když nám přestane chodit na zvířata."

„Táto, ještě jsem ti to neřek. Když se s ním psi rvali, měl jsem hrozný strach. Tolik jsem se bál, že jsem ani nemoh utíkat."

„Já jsem z toho taky neměl žádnou radost, vždyť jsem viděl, že jsem vlastně bez pušky."

„Ale u Forresterových jsi to vyprávěl, jako bysme byli měli náramnou kuráž."

„Víš, synu, tohle se musí vždycky tak vyprávět."

Jody si prohlížel srnčí kůži. Byla velká a pěkná a narudlá, jak bývá na jaře. Pomyslel si, že je to se zvěří nějak divné: jako by nešlo o jedno a totéž zvíře. Na honu to byla kořist a chtěl jen vi-

dět, jak se složí. A když ležela mrtvá a zkrvavělá, dělalo se mu špatně a bylo mu jí líto. Nad roztrhanou zdechlinou ho bolelo srdce. Potom, když byla rozčtvrcená, usušená, nasolená a uzená, nebo uvařená, usmažená či upečená v kuchyni plné lákavé vůně, nebo třeba na rožni nad táborovým ohněm, bylo to jen maso, jako vepřové, a sbíhaly se mu sliny nad tou dobrotou. Divil se, jakou alchymií se to, z čeho se mu před hodinou dělalo špatně, tak rychle promění v maso, na které pak dostává zuřivý hlad. Připadalo mu to, skoro jako by šlo buď o dva různé kusy zvěře, nebo o dva různé chlapce.

Kůže se neproměňuje, ta jako by zůstávala živá. Jakmile bosýma nohama stoupl na měkkou srnčí kůži u postele, vždycky měl málem pocit, že ta kůže sebou škubne. Troník měl drobnou postavu a na hubených prsou řídké černé chlupy. Jako malý kluk spával v zimě nahý v medvědí kůži obrácené naruby, s kožešinou na holém těle, a podle mámy Baxterové mu právě proto vyrostly chlupy na prsou. Říkala to žertem, ale Jody tomu skoro věřil.

Na mýtině najednou měli zrovna takový blahobyt jako u Forresterů. Máma zatím už rozemlela zabitou prasnici do klobás. Nacpaná střeva visela v udírně a pod nimi se kouřilo z doutnajícího ořešákového dříví. Troník zanechal práce a přihodil na oharky několik třísek.

Jody se ho zeptal: „Mám naštípat dříví, nebo okopat ostatní brázdy na poli?“

„Ale Jody, přece víš, že jsem je nemoh nechat tak, aby nám pole zarostlo býlím. Už jsem je okopal. Běž naštípat dříví.“

Ochotně se rozběhl k hranici dříví, protože nemít na mysli nějakou práci, možná že by z hladu začal ohlodávat uzené aligátoři maso nebo třeba zbytky chleba pro slepice. Zprvu mu práce šla pomalu a mučila ho touha podívat se za tátou, co dělá, ale jakmile

Troník zmizel v chlévě u mezků, začal se Jody horlivě rozpřahovat sekerou a nic ho už nerozptylovalo. Honem donesl mámě náruč dříví, jen protože se chtěl podívat, jak je daleko s obědem. A když jej viděl na stole, hned se mu ulehčilo. Máma nalévala kávu.

„Zavolej tátu," řekla. „A umyj si ruce, máš je samou špínu. Vsadila bych se, žes je ani nestrčil do vody od té chvíle, co jste včera s tátou odjeli."

Konečně přišel Troník. Uprostřed na stole stála pečená srnčí kýta. Vzal velký nůž a začal z ní ukrajovat porce tak rozvážně, až to bylo k vzteku.

Jody řekl: „Mně už břicho div nechcípne hlady."

Troník položil nůž a podíval se na Jodyho.

Mámu Baxterovou to dopálilo: „Vida, tohle je mi moc pěkná řeč! Kdepak jsi to zas pochytil?"

„No, slyšel jsem to od Forresterů."

„To jsem si mohla myslet. Pěkné věci se učíš od těch sprostých holomků!"

„Ale mámo, Forresteři nejsou sprosťáci!"

„Jsou sprosťáci, všichni do jednoho. A k tomu bez srdce."

„Nejsou bez srdce. Dovedou být přátelé, a víš, mámo, že umějí hrát na housle a zpívat líp než kapela na slavnosti? Zůstali jsme všichni vzhůru skoro až do rána a Forresteři zpívali a užili jsme si legrace. Byla to krása!"

„Však taky nemají nic lepšího na práci."

Baxterovi měli před sebou talíře vrchovatě naložené masem. A pustili se do jídla.

IX

V noci mírně sprchlo, ale dubnové jitro bylo jasné a rozzářené. Mladá kukuřice zdvíhala špičaté úzké lístečky, byla zas o několik coulů vyšší a na poli za ní klíčil krmný hrách. Cukrová třtina vyrážela z hnědé půdy jako zelené špičky jehel. Je to zvláštní, pomyslel si Jody, že když je někde pryč a vrátí se zas domů, vždycky pak najednou vidí ledacos, co předtím vůbec nepozoroval, ale co tam jistě bylo pořád. Mladé moruše už měly větve obalené trsy květů, jenže před návštěvou u Forresterových si toho nevšiml. Vinná réva, dárek máminých příbuzných z Kalifornie, poprvé rozkvetla jemňounkými kvítky, jako krajkovými. Divoké zlaté včely vypátraly jejich vůni, zabořily se do nich hlavičkou a sály jejich sladký nektar.

Jody se dva dny vydatně přejídal, takže ráno byl trochu malátný a neměl ani hlad. Táta už vstal a byl venku dřív než on, jako obyčejně. V kuchyni stála hotová snídaně a máma v udírně přikládala pod klobásami. V bedně zbylo jen málo dříví, a tak se Jody loudal k hranici, aby je nanosil. Měl náladu k práci, ale muselo mu to jít polehounku, beze spěchu. Dvakrát šel k hranici dříví a zpátky, než měl plnou bednu. Stará Julie se belhala kolem srubu a hledala Troníka. Jody se sklonil a pohladil ji po hlavě. Jako by i Julie cítila, jak se na mýtině rozhostil blahobyt, nebo snad rozuměla, že teď delší dobu nebude muset běhat v močálech a křoví a sítinách. Když ji hladil, vrtěla dlouhým ohonem a stála klidně. Nejhlubší ránu měla ještě otevřenou a zlou, ale ostatní se už hojily. Jody uviděl otce, jak jde ke srubu přes cestu od stodoly. V ruce se mu klátilo něco podivného. Zavolal na Jodyho.

„Něco jsem našel – to se budeš divit!“

Jody se k němu rozběhl. Ten bezvládný předmět bylo zvíře, zvláštní a přitom nějak známé. Byl to mýval, jenže ne tmavošedý jako obvykle, ale nažloutle bílý. Jody nemohl uvěřit vlastním očím.

„Jak to, že je bílý? Asi to bude nějaký mývalí dědeček, ne?“

„To je právě tak divné, vždyť mýval nikdy tolik nezestárne, aby mu zbělela hlava. Ne, synu, je to jedno z těch vzácných zvířat, kterým se v knihách říká albíni. Je bílý od narození. A podívej se mu na kroužky na ohonu, ty mají být tmavé, ale jsou jenom nažloutlé.“

Posadili se na bobek do písku a prohlíželi si ho.

„Chytil se do pasti, táto?“

„Chytil a hodně se poranil, ale nechcíp. Věř mi, že jsem ho moc nerad zabil.“

Jody měl pocit, že o něco přišel, když albína mývala neviděl živého.

„Ukaž, táto, chtěl bych ho pochovat.“

Něžně vzal mrtvé zvíře do náručí. Bledá srst mu připadala měkčí než obyčejná. Na břiše měl mýval kožešinku jemnou jako chmýří právě vylíhlých kuřátek. Pohladil ji.

„Škoda, táto, že jsem ho nechytil, když byl malý, a že jsem si ho nemoh vychovat.“

„Byl bys měl aspoň mazlíčka, ale pak by asi byl zrovna tak zlý jako všichni mývali.“

Vešli do vrátek a kolem srubu do kuchyně.

„Suché křídlo říká, že už měl víc mývalů, ale žádný nikdy nebyl moc zlý.“

„Jenže nikdo z Forresterů by snad ani nepoznal, kdyby ho mýval kous.“

„Asi by mu to každý hned oplatil a taky by ho kous, viď, táto?“

Když si představili své sousedy, oběma jim to bylo k smíchu. S mámou Baxterovou se potkali u dveří do kuchyně. Spatřila mrtvé zvíře a obličej se jí rozzářil.

„To je dobře, že jste ho dostali. Aspoň teď budou mít slepice pokoj.“

„Ale mámo, jen se na něj podívej,“ upozornil ji Jody, „jak je bílý. Je to zvláštnost.“

„Je to zkrátka zlodějská havěť,“ řekla lhostejně. „Má ta kůže větší cenu než obyčejná?“

Jody pohlédl na otce. Troník měl hlavu sehnutou nad umyvadlem. Pootevřel oko v mýdlové pěně a čtverácky mrkl na syna.

„Asi nestojí ani za niklák,“ řekl nedbale. „A Jody už dávno chtěl mít malý tlumok. Tak ať si ho z ní udělá.“

Když Jody nemohl mít albína mývala živého, byla by to krása, kdyby měl z té zvláštní jemné kožešinky tlumok. Tátův nápad ho úplně zaujal. U snídaně ani nemohl jíst. Chtěl projevit vděčnost.

„Táto, moh bych vyčistit vodní koryta.“

Troník přikývl.

„Rok co rok si pořád slibuju, že si dám na jaře vykopat hlubokou zděnou studnu. A pak ať se nám koryta spánembohem zanesou smetím. Ale cihly přijdou hrozně draho.“

„Ani bych nevěděla, co to je nemuset šetřit vodou,“ řekla máma Baxterová. „Šetřím vodou už dvacet let.“

„Jen měj strpení, mámo,“ řekl Troník.

Obličej se mu zbrázdil hlubokými vráskami. Jody věděl, že ho nedostatek vody trápí a že je to pro tátu ještě větší trýzeň než pro mámu a syna. On, Jody, má na starosti dříví, ale táta musí na hubených ramenou nosit těžký chomout s velikými hrubými

cypřišovými vědry, musí se s nimi vláčet sem a tam po písčité cestě z mýtiny k jámě, kde se z vody prosáklé vápencem tvoří tůňka nahnědle zabarvená hnijícím listím. Jako by se tou dřinou Troník ženě a synkovi omlouval za to, že se s nimi usadil na tak vyprahlé půdě, a o několik mil dál přece jsou potoky a řeky a drobné studny. Tentokrát se prvně v životě Jody podivoval, proč si táta to místo vybral. Když pomyslel, že se koryta vydlabaná v příkrých svazích jámy musí tak často čistit, pokaždé si málem přál, aby mohli bydlet u řeky s babičkou Huttovou. Jenže mýtina uprostřed ostrova vysokých borovic mu představovala celý svět. Život v jiných končinách mu připadal skoro tak vybájený jako vyprávění Olivera Hutta o Africe a Číně a Connecticutu.

Máma řekla: „Vem si aspoň do kapsy kousek masa a pár sušenek, vždyť jsi nic nejedl“

Vzal si jich plné kapsy.

„Víš, mámo, co bych si přál? Chtěl bych mít na břiše kapsu jako klokan, abych si do ní moh nacpat zásobu jídla.“

„Pánbůh ti schválně dal žaludek dovnitř. Chtěl, aby sis nacpal jídlo tam, když ti je máma přinese na stůl.“

Vstal a loudal se ke dveřím.

Troník řekl: „Jdi k jámě, synu, přijdu tam za tebou, hned jak stáhnu toho mývala.“

Den byl jasný a větrný. Jody vzal z kůlny za srubem plečku a zamířil k cestě. Moruše u plotu byly ostře zelené. Mámina oblíbená slepice v laťkovém kurníku kvokala na svá kuřátka. Jejich pípání mu pronikavě znělo v uších – vzal do hrsti tu malou kuličku žlutého chmýří a položil si ji na tvář. Když kuřátko pustil, běželo se skrýt pod křídla tlusté kvočny. Taky dvorek se musí brzy vyplet.

Cesta od schůdků před kuchyní k vrátkům potřebuje taky okopat. Ohrazovaly ji cypřišové laťky, ale mezi nimi a přes ně se

rozrostl plevel a nestoudně se rozbujel v květinových záhoncích u cesty. Růžové plátky plané třešně už opadávaly. Jody se v nich brouzdal bosýma nohama a vyšel z vrátek. Zaváhal. Lákaly ho chlévy. Což kdyby tam byla nová vylíhlá kuřátka! A tele by mohlo vypadat jinak než včera. Kdyby si mohl sám pro sebe vymyslet nějakou dobrou výmluvu, dalo by se možná trochu odložit čištění vodních koryt v jámě, které mu je čím dál míň vhod. Pak ho napadlo, že kdyby ta koryta honem vyčistil, snad by měl potom celý den pokoj od práce. Opřel si plečku na rameni a poklusem se rozběhl k jámě.

Konec světa, napadlo ho, je možná jako ta jáma. Suché křídlo říkal, že je tam všude prázdnota a tma, jen mraky se honí po nebi. Ale to nemůže nikdo vědět. Kdyby se tam člověk dostal, jistě by měl stejný pocit, jako když dojde k té jámě. Jody litoval, že nebyl první, kdo ji objevil. Zahnul kolem plotu, potom z cesty a dál se pustil pěšinkou. Byla úzká, lemovaná šípkovými keři. Dělal, jako by nevěděl, že tam je ta jáma. Došel k dřínu, kde k ní odbočovala stezka. Zavřel oči a nedbale si hvízdal. Loudal se co noha nohu mine. Ačkoli si umínil, že půjde dál se zavřenýma očima, nevydržel to dlouho. Otevřel je a s pocitem úlevy ušel těch několik kroků ke kraji veliké jámy ve vápenci.

U nohou měl celý malý svět, vyhloubený jako velikánská mísa. Suché křídlo říkal, že tam nějaký medvěd, veliký jako pánbůh, tlapou vyhrábl zem, aby se dostal na kořen leknínu. Ale Jody věděl od táty pravdu, že pod zemí proudí řeky, samý vír a zátočina, a pořád mění směr toku. Zvláště tam, kde jsou vápencové sloje jako tady. Vápenec je měkký a drobivý, než stykem se vzduchem ztvrdne. Někdy, bezdůvodně a znenadání, snad po dlouhých deštích, zlehka a téměř neslyšně se propadne kus země, kudy pod ní proudila

neviditelná řeka, a vznikne velká prohlubeň. Někdy je taková jáma hluboká a široká jenom několik stop, ale Baxterova měří do hloubky šedesát stop. Je tak rozlehlá, že přes ni Troník ze staré předovky ani nezastřelí veverku. Jáma je okrouhlá, jako by ji tam někdo vykopal schválně. Když se do ní Jody upřeně zadíval, zdálo se mu, že pravda o jejím vzniku je fantastičtější než povídačky Suchého křídla.

Ta jáma byla ještě starší než Troník Baxter. Troník říkal, že sám pamatuje ty doby, kdy stromy kolem jejích strmých břehů bývaly docela nízké. Zatím už byly hodně vysoké. Magnólie, která rostla asi v polovině srázného východního svahu, měla kmen objemný jako mlýnský kámen, jímž Baxterovi rozemílali otruby. Byl tam ořešák tlustý jako mužské stehno. Zakrslý dub rozprostíral větve skoro až doprostřed jámy. Na svazích bujně rostly menší stromy, ambrovníky a svída, darmota a cesmíny. Mezi nimi vyrážela palmetta svá vysoká kopí. Odshora až dolů byly svahy porostlé obrovským kapradím. Jody se díval do té veliké vyhloubené zahrady, zčeřené zeleným listím, chladné a vlhké a vždycky tajemné. Jáma se skrývala ve vyprahlém nízkém porostu, uprostřed borovicového ostrova, jako šťavnaté zelené srdce.

Stezička ke dnu jámy vedla po západním břehu. Byla hluboko vyšlapaná v písku a vápenci Troníkovýma nohama, jak tam tudy dlouhá léta vodil domácí zvířata k vodě. I v nejsušším počasí tam neustále prosakovala voda, po kapkách stékala po březích a shromažďovala se na dně v mělké tůni. Byla to voda stojatá a zkalená zvířaty, která tam chodila pít. Z Troníkových zvířat ji pila jen prasata a válela se v ní. Pro ostatní domácí zvířata a pro potřebu rodiny měl Troník důmyslné zařízení. Ve východním svahu naproti stezičce vydlabal ve vápenci řadu koryt, v nichž se prosáklá voda zachycovala a zadržovala. Nejnižší koryto bylo ode dna jámy

vysoko po ramena. Tam vodil napájet krávu a tele a koně. Tam za svých mladých mužských let vodil pár světle žlutých volů, s nimiž obdělával půdu. O něco výš vydlabal dvě hlubší koryta. Tam si jeho žena nosila kus tlustého prkna a paličku a chodila tam prát. Svah byl zčásti povlečen ztuhlou bílou mýdlovou pěnou, která se tam po léta ukládala. Ke každoročnímu praní ložních přikrývek si máma Baxterová chytala dešťovou vodu.

A nejvýše, nad korytem pro dobytek a koryty k praní, bylo hluboké úzké koryto, v němž se zadržovala voda, jíž se užívalo jen k vaření a pití. Svah nad ním byl tak strmý, že žádné z větších zvířat nemohlo vodu zkalit. Srny, medvědi a pardáli všichni chodili do jámy na západní stezce a pili buď až dole z tůňky, nebo z koryta pro dobytek. Z horního koryta pily veverky, někdy i divoké kočky, ale většinou se tam vody nedotklo nic kromě Troníkovy tykve, jíž nabíral vodu, aby naplnil vědra z cypřišového dřeva.

Jody seskakoval po příkré stezičce a proti strmému srázu se vzpíral plečkou, ale ta mu zároveň překážela, protože se zachycovala v divoké révě. Sestup dolů ho vždycky vzrušoval. Krok za krokem se za ním svahy zdvihaly výš a výš a krok za krokem míjel vrcholky stromů. Do té zelené mísy se snesl závan větru a rozčeřil tam vlny chladného vzduchu. Listy se zatřepaly jako tenounké ručky. Kapradí se na chvilku ohnulo k zemi. Nad jámou obloukem proletěla tanagra, obrátila se a vrhla se dolů k tůňce jako spadlý zářivě zbarvený list. Když spatřila chlapce, prudce se vznesla do výše a odletěla. Jody poklekl u tůňky.

Voda tam byla čistá, protože se divocí vepři pásli v močálech na sever odtamtud a nepotřebovali u ní pít. Z tůňky vyčníval kus větve, seděla na ní zelená žabka a vyvalila na Jodyho oči. Nejbližší voda byla kolik mil daleko. Žasl nad tím, že se žáby stěhují do takové dálky k tak malé tůňce. Napadlo ho, jestli ty první přistěhovalé

žáby, když přiskákaly k okraji jámy a dřepěly tam na zelených stehýnkách, opravdu věděly, že dole je voda. Troník říkal, že jednou v deštivém počasí viděl žáby v řadě za sebou, jak přes nízké suché lesy putovaly jako vojáci na pochodu. Šly jen tak naslepo, nebo záměrně? Troník to nevěděl. Jody mrštil do tůňky snítkou kapradiny a žabka se ponořila do měkkého bahna.

Najednou se cítil odloučený od světa, ale ne osaměle. Umínil si, že až bude velký, postaví si dole u tůňky domeček. Zvířata si na něj zvyknou, a bude se na ně za měsíční noci dívat z okna, jak tam chodí pít.

Přešel po plochém dnu jámy na druhou stranu a povylezl několik stop ke korytu pro domácí zvířata. S plečkou na rameni se mu lezlo dost špatně. Odhodil ji a dal se do práce holýma rukama. V korytě se usadila silná vrstva listí a písku. Vší silou do ní zatínal prsty. Potýkal se s prosakující vodou a snažil se koryto alespoň na chvíli vyprázdnit, aby je měl suché. Ale sotva přestal pracovat, hned začala voda zase prosakovat. Nakonec přece měl vápencové koryto bílé a čisté. S uspokojením od něho povylezl po svahu kus výš k ještě namáhavější práci, protože musel vydrhnout ještě větší koryta. Ustavičně se jich používalo, takže v nich bylo poměrně málo listí, ale usazená mýdlová pěna byla kluzká. Vyšplhal se na ambrovník, strhl z něho plnou náruč španělského mechu a z holého místa ve svahu nabral do dlaní písek, který se s mechem moc dobře hodil k drhnutí.

Než se dostal k nejhořejšímu korytu s pitnou vodou, zmáhala ho únava. Svah byl tak strmý, že když se na břiše položil nahoře na břeh, stačilo jen, aby sehnul hlavu jako divoké zvíře, a mohl se napít. Strčil jazyk do vody a přejížděl jím po celé délce koryta. Několikrát jím vchlemtl vodu, zaklonil hlavu a pozoroval zčeřené brázdy. Uvažoval, jestli medvěd chlemtá vodu jako pes, nebo jestli

ji saje jako srna. Představoval si, že je medvěd, a napil se vody obojím způsobem, aby se přesvědčil, který je lepší. Chlemtání bylo pomalejší, ale když vodu sál, div se nezadusil. Nemohl se rozhodnout ani pro jedno, ani pro druhé. Troník jistě bude vědět, jak pijí medvědi. Snad je skutečně viděl pít.

Jody ponořil do vody celý obličej. Obracel jej ze strany na stranu, takže si střídavě omyl a ochladil obě tváře. Postavil se v korytě na hlavu vzepřený na dlaních. Snažil se zjistit, jak dlouho vydrží zatajit dech. Brzy se ve vodě začaly dělat bubliny. Znenadání uslyšel na dně jámy otcův hlas.

„Co to, synu, že se ti tak líbí ve vodě? Nalej si ji do umyvadla a budeš vyvádět, jako by to bylo bůhví jaké svinstvo."

Obrátil se celý zmáčený.

„Táto, vůbec jsem neslyšel, žes přišel."

„Chtěl jsem se tady napít, ale když jsem viděl, že máš ve vodě ten špinavý obličej, hned mě přešla chuť."

„Neměl jsem ho špinavý, táto. A vodu jsem nezakalil."

„Tak zlou žízeň zas nemám."

Troník vylézal po svahu a prohlížel si níže položená koryta. Pokyvoval hlavou. Přes okraj koryta k praní natáhl hlavu k Jodymu a strčil si do úst haluzku.

„Přiznám se ti," řekl, „že mě máma poděsila, když řekla ‚dvacet let'. Jakživ jsem si nedal práci s počítáním času. Léta míjela, rok za rokem, a já jsem je ani nepozoroval, ani nepočítal. Rok co rok jsem na jaře chtěl mámě vykopat opravdovou studnu. Ale pak jsem potřeboval vola, nebo mi kráva zapadla do bahna a pošla, nebo se mi rozstonalo dítě a umřelo, a tak mě přešla nálada kopat studnu, a peníze jsem potřeboval na medicínu. A cihly přijdou hrozně draho… Jednou jsem už začal kopat, dostal jsem se třicet stop hluboko a pořád jsem nepřišel na vodu, tak jsem věděl, že je

konec. Ale dvacet let je moc dlouhá doba a nemůže se od ženské žádat, aby pořád prala ve vodě na promočeném svahu."

Jody vážně naslouchal.

Pak řekl: „Jednou jí vykopáme studnu spolu."

„Dvacet let –," opakoval Troník. „Ale vždycky do toho něco přišlo. A potom válka – a pak zas člověk musel pořád znova okopávat a plet…"

Stál opřený o koryto a vzpomínal na těch dvacet let.

„Když jsem přišel a vybral jsem si tady to místo," řekl, „tak jsem si myslel –"

Jodyho znovu napadla stejná otázka jako už dřív ráno.

„Táto, proč sis vybral tohle místo?"

„No, protože –" Svraštil obličej, jak usilovně hledal slova. „Zkrátka jsem potřeboval žít v míru." Usmál se. „Tady jsem ho měl, nebýt medvědů a pardálů a vlků a divokých koček – a někdy taky mámy." Seděli mlčky. V korunách stromů začaly harašit veverky. Najednou Troník šťouchl Jodyho loktem do žeber.

„Podívej se na toho darebáka, jak po nás pokukuje."

Ukázal na ambrovník. Za kmenem asi dvanáct stop nad zemí vykukoval zpola dospělý mýval. Viděl, že ho zpozorovali, a stáhl se z dohledu. Za chvíli tvář s maskou vykoukla znovu.

Troník řekl: „Asi připadáme zvířatům zrovna tak zvláštní jako zvířata nám."

„Jak to, že se nás některé bojí, a některé je smělé?"

„To nevím. Snad to záleží na tom, jestli se jako mládě něčím vystrašilo. Asi pro tohle nejsou pravidla. Pamatuji se, jak jsem jednou byl celé dopoledne na honu – bylo to na louce Divokých koček –, jak jsem se tam posadil pod dubem a rozdělal jsem si ohníček, abych se zahřál a opek si kousek špeku. Sotva jsem se tam uvelebil, vyšla za borovicí liška a lehla si u ohně. Díval jsem

se na ni a ona se dívala na mě. Pomyslel jsem si, že snad máme oba hlad. Vzal jsem kus špeku, napích jsem ho na dlouhou větev a podal jsem jí ho. Přistrčil jsem jí ho skoro pod nos. Liška je hrozně divoká a jakživ jsem žádnou neviděl tak hladovou, že by před člověkem neutekla. A vidíš, ta liška tam ležela dál a dívala se na mě, ale nežrala, ani neutekla."

„Škoda, že jsem to neviděl. Proč myslíš, táto, že tam zůstala ležet a dívala se na tebe?"

„Od chvíle, co se tohle stalo, je to pro mě už leta velká hádanka. Můžu si to vysvětlit jen tak, že ji psi tolik uštvali, že se jí zavařil mozek. Často si myslím, že i lišky můžou někdy zjankovatět."

Najednou se mýval ukázal celý.

Jody řekl: „Táto, chtěl bych něco mít, s čím bych se moh mazlit a s čím bych si moh hrát jako Suché křídlo. Chtěl bych třeba mít mýválka nebo medvídka nebo tak."

Troník řekl: „Však víš, jak by se máma zlobila. Mně by to nevadilo, já mám zvířata rád. Ale časy jsou zlé a jídla je málo, a v tomhle musí mít hlavní slovo máma."

„Chtěl bych mít lišku nebo pardálí mládě. Můžou se ochočit, jestli je člověk dostane mladé?"

„Mývala můžeš ochočit. I medvěda můžeš ochočit. Můžeš ochočit i divokou lišku i pardála." Chvilku přemýšlel. Připomněl si kázání svého otce. „Všecko můžeš ochočit, synu, jenom ne lidský jazyk."

X

Jody si hověl v posteli; byl nemocný a zotavoval se z horečky. Máma tomu říkala horečka, a nechtěl se s ní přít. Ale tajně si myslel, že jeho nemoc má možná něco společného se spoustou nezralých šípků, které snědl. Protože léčení takových věcí bylo vždycky mnohem protivnější než léčení horečky. Máma si všimla, jak se roztřásl, položila mu velkou ruku na čelo a řekla: „Jdi do postele. Nastyd ses a máš horečku.“ Neřekl na to nic.

Přišla k němu do komůrky s šálkem tekutiny, z níž se kouřilo. Zadíval se na ni s úzkostí. Už dva dny mu dávala pít odvar z citrónového listí. Byl vonný a chutný. Když bručel, že je trpký, přidala mu do něho lžičku zavařeniny. Uvažoval o tom, že tajemnou moudrostí, která na ni někdy sestoupí, možná už uhodla pravdu. Kdyby se dopídila, že ta nemoc byl průjem, léčila by ho buď posilňujícím hadím kořenem, nebo pročišťujícím prostředkem, a to obojí nesnášel.

„Kdyby mi táta aspoň zasel trochu heřmánku,“ řekla, „mohla bych vás oba vyléčit z horečky za chvíli. Tohle přece nejde, aby nám na dvorku nerost ani heřmánek.“

„Co máš v tom šálku, mámo?“

„Na to se neptej. Otevři pusu!“

„Mám přece právo to vědět. Co kdybys mě otrávila, a já bych ani nevěděl čím.“

„Je to diviznový čaj, když to musíš vědět. Napadlo mi, že možná dostáváš spalničky.“

„Kdepak spalničky, mámo!“

„Jak to víš, že ne? Nikdys je neměl. Otevři pusu! I když to nejsou spalničky, tohle ti neublíží. A jestli to jsou spalničky, aspoň se ti vyrazí vyrážka."

Pomyšlení na vyrážku bylo lákavé. Otevřel ústa. Popadla ho za vlasy a půl šálku mu vlila do krku. Prskal a zuřivě se bránil.

„Už nechci. Nejsou to spalničky."

„Ale jestli jsou, tak umřeš, protože se ti nevyrazí vyrážka."

Znovu otevřel ústa a vypil zbytek čaje. Byl hořký, ale nebyl zdaleka tak protivný jako některé její lektvary. Mnohem horší byl hořký odvar ze slupek granátových jablek nebo z nějakých kořínků. Položil zas hlavu na podušku vycpanou mechem.

„Mámo, jestli jsou to spalničky, jak brzy se mi vyrazí vyrážka?"

„Hned, jak se po tom čaji začneš potit. Honem se přikrej!"

Odešla z komůrky a čekal odevzdaně, až se začne potit. Být nemocný, to už stojí za to! Nechtěl by dobrovolně znovu zakusit tu první noc, kdy ho křeče zkroutily do klubka. Ale uzdravování a úzkostlivá péče mámina a tátova jsou rozhodně příjemné. Trochu měl pocit viny, že jim neřekl o těch šípkách. Byla by mu dala projímadlo a druhý den ráno mohlo být po všem. Troník už dva dny dělal všecku práci sám. Zapřáhl starého Césara do pluhu a zoral pole s cukrovou třtinou a zvláčel je, okopal kukuřici a krmný hrách i záhonek tabáku. Nosil z jámy vodu, štípal dříví, krmil a napájel dobytek.

Ale možná, uvažoval Jody, že mám opravdu horečku. Snad opravdu dostanu spalničky. Sáhl si na obličej a na břicho. Ještě na nich neměl vyrážku ani pot. Házel sebou na posteli sem a tam, aby se hodně zahřál. Myslel si, že mu je už docela dobře; vlastně líp než předtím, než se začal přejídat, protože měli najednou takovou spoustu masa. Vzpomněl si, co jen snědl čerstvých klobás a zvěřiny, a máma mu v tom ani nebránila. Snad to přece jenom nebyly ty šípky. Konečně se začal potit.

Zavolal: „Mámo, honem! Pojď se podívat! Už se potím!“

Přišla k němu a prohlédla ho.

„Už ti je dobře jako mně,“ řekla. „Ať už jsi z postele venku!“

Odhodil přikrývky a stoupl si na srnčí kůži před postelí. Na chvilku se mu zatočila hlava.

„Je ti docela dobře?“ zeptala se.

„Ano. Jen trochu cítím slabost.“

„Bodejť, když jsi nic nejed. Natáhni si košili a kalhoty a pojď si sníst oběd.“

Rychle se oblékl a šel za ní do kuchyně. Jídlo bylo ještě teplé. Dala mu na stůl sušenky a talíř sekané pečeně a nalila mu hrnek sladkého mléka. Dívala se na něho, jak jí.

„Však jsem si myslela, že ti půjde k duhu,“ řekla.

„Můžu si ještě vzít sekanou, mámo?“

„Radši ne. Už jsi toho sněd dost, že by se najed i aligátor.“

„Kde je táta?“

„Asi v chlívě.“

Šel ho hledat. Troník nečinně seděl na vrátkách.

„No, synu, vypadáš docela k světu.“

„Je mi už dobře.“

„Tak jsi nedostal spalničky, ani horečku omladnic, ani neštovice?“ Zamrkal modrýma očima.

Jody zavrtěl hlavou.

„Táto –“

„No, synu?“

„Asi se mi jen udělalo zle z nezralých šípků.“

„To jsem si taky myslel. Mámě jsem neřek nic, moc by se zlobila, že ses nacpal zelených šípků.“

Jody si oddechl.

Troník řekl: „Zrovna jsem tady uvažoval. Ani ne za dvě hodiny budeme mít měsíc, jak ho zrovna potřebujeme. Co bys tomu řek, kdybysme vzali udice a šli na ryby?“

„K potoku?“

„Mám velkou chuť jít na ryby k těm rybníkům zarostlým přesličkou, kde se popásal starý Zabiják.“

„Vsadil bych se, že je tam spousta sumců.“

„Můžeme to pro legraci vyzkoušet.“

Šli spolu ke kůlně za srubem pro rybářské nářadí. Troník odstranil z udic starý háček a navlékl na každou nový. Z kelky srnce, kterého nedávno zastřelil, vyškubl chomáč krátkých chlupů a z těch šedivých a bílých udělal mušky. Neznatelně je připevnil na háčky.

„Kdybych byl ryba, sám bych na tohle skočil.“

Šel ke srubu a stručně řekl ženě:

„Jdeme s Jodym na sumce.“

„Myslela jsem, že si potřebuješ odpočinout a Jody že je po nemoci.“

„Právě proto jdeme na ryby,“ řekl.

Ze dveří se dívala za nimi a zavolala: „Jestli neulovíte sumce, přineste aspoň pražmu, já vám ji usmažím a slupnete ji i s kostma.“

„Nepřijdeme domů s prázdnýma rukama,“ sliboval jí.

Odpoledne bylo teplé, ale k rybníkům se nezdálo daleko. Vlastně je lov na ryby lepší než hon, pomyslel si Jody. Není tak napínavý, ale aspoň nenahání strach a srdce netluče tak bláznivě. Člověk má kdy rozhlížet se kolem a vidí, jak na dubech a magnóliích přibývá zelené listí. Zastavili se u rybníka, který dobře znali. Byl mělký, protože už dlouho trvalo sucho. Troník chytil kobylku a hodil ji do vody. Nic na ni neskočilo; ve vodě nevznikly hladové víry.

„Ryby asi tady bohužel vyhynuly," řekl. „Tyhle rybníčky jsou mi odjakživa záhada – člověk neví, kde se v nich vzala voda. Nemůžu pochopit, jak se tady celá ta leta uživí ryby."

Chytil druhou kobylku, hodil ji do vody, a zase nic.

„Chudáci ryby," řekl. „Jsou tady ve vlastním živlu, ale nic jim to nepomůže. Místo abych je lovil, měl jsem je radši přijít nakrmit."

Opřel si bambusový prut o rameno.

„Možná, že si Pánbůh tohle myslí o mně," řekl se smíchem. „Dívá se dolů a říká: ‚Tak vida, Troník Baxter se plahočí za živobytím tady na mýtině.'" A dodal: „Ale je to dobrá mýtina. Asi tu ryby žijí zrovna tak spokojeně jako já tam."

Jody řekl: „Koukej, táto, jsou tady lidi!"

Lidské bytosti v těch opuštěných krajích dubových ostrůvků, rybníků zarostlých přesličkou a močálů, byly vzácnější úkaz než zvířata. Troník si zaclonil rukou oči. Asi dvanáct mužů a žen šlo v řadě za sebou stezkou mezi křovím, kterou oni právě opustili.

„Jsou to Minorkáni," řekl Troník. „Chytají želvy."

Jody si všiml, že nesou přes ramena pytle. Malé zaprášené pozemní želvy, jejichž hluboké brlohy dosvědčovaly, že je tam nejchudší půda, většina obyvatelů v lesích ani nepovažovala za jedlé.

„Vždycky jsem si myslel," řekl Troník, „že z těch želv možná dělají nějakou medicínu. Připadá mi to divné, že by sem chodili až z pobřeží chytat želvy, jen aby se najedli."

„Pojďme k nim blíž, rád bych se na ně podíval," řekl Jody.

„Nerad bych za těmi chudáky slídil," řekl Troník. „Minorkáni hrozně zkusili. Můj táta znal celou jejich historii. Jeden Angličan je přes oceán a přes Indiánskou řeku přivezl do Nové Smyrny. Slíbil jim, že tam budou žít jako v ráji, a zapřáhl je do práce. A když

přišly zlé časy a na polích se neurodilo, div je nenechal umřít hlady. Nezbylo jich tady moc.“

„Jsou jako cikáni?“

„Ne, cikáni jsou divoká čeládka. Minorkáni jsou skoro tak černí jako cikáni, ale ženy jsou zamlada hezké. Hledí si jen svého a dají lidem pokoj.“

Průvod zmizel v křovinách. Jody cítil podivné lechtání v celém těle a vlasy v zátylku se mu zježily – jako by uviděl Španěly. Jako by mu míjela před očima zjevení, temná jako stíny, a nebyli to muži a ženy sužovaní podivným břemenem želv a bezpráví.

Troník řekl: „V tamtom rybníku by mohli být sumci tlustí jako ropuchy.“

Octli se poněkud na západ od okraje vyschlého močálu, kde se tehdy starý Zabiják pásl na olších. Dlouho nepršelo, takže se voda téměř vytratila a v močále byly rozlehlé ostrovy pevné a suché půdy. Rybníky se zřetelně leskly. Stáhly se z přesličky a z jejich vodní plochy vyčuhovaly jen trsy leknínů. Po rybníce plul divoký kačák, pestře zbarvený, nožky měl žluté a tvář jako malovanou masku. Přes rybník zavanul slabý větřík a voda se v něm zčeřila. Na širokých lesklých listech leknínů se na chvíli zatřpytilo slunce.

„Máme trochu větříček,“ řekl Troník, „a správnou čtvrt měsíce.“

Připevnil k prutům dlouhé šňůry a k udicím přivázal suché mušky ze srnčích chlupů.

„Házej mušku tamhle na severním konci a já to zkusím tady na jižním. A choď hodně tiše.“

Jody chvíli stál a díval se na tátu, jak zkušenou rukou hodil udici daleko do rybníka. Obdivoval se jeho obratným žilnatým rukám. Muška se pohupovala u trsu leknínů. Troník jí začal zvolna po-

škubávat. Poskakovala na vodě v nepravidelném rytmu jako živý hmyz. Když nic nezabralo, Troník vytáhl udici a zas ji hodil na stejné místo. Volal na neviditelnou rybu, která číhala u zarostlého dna.

„No tak, dědku, však tě vidím, jak tam stojíš na ocase." Cukal muškou pomaleji. „Radši polož fajfku a pojď na oběd."

Jody se odtrhl od tátovy kouzelné hry a šel na svůj konec rybníka. Chvíli házel udici špatně, šňůra se mu zaplétala, švihal muškou na nejnepříznivější místa, až ke druhému břehu úzkého rybníka, a háček se zachycoval v tvrdé přesličce. Ale časem si přece vycvičil trochu souladné pohyby. Cítil, že vymršťuje paži ve správném oblouku, a zápěstí se mu ohýbalo v pravou chvíli. Házel mušku přesně tam, kde ji chtěl mít, k okraji trsu husté trávy.

Troník na něho zavolal: „Moc pěkně, synu! Jen ji chvíli nech ležet. A pak se připrav, hned jak ucítíš škubnutí."

Nevěděl, že ho otec pozoruje. Lov ho vzrušoval. Opatrně cukl prutem a muška poskakovala po vodě. Uviděl vír, stříbrné tělo se téměř celé vymrštilo nad vodu a muška zmizela v širokánských rozevřených čelistích. Na konec šňůry se zavěsila tíha jako mlýnský kámen, zápasilo to jako divoká kočka a Jody div neztratil rovnováhu. Vzepřel se té zuřivé síle, k níž byl neodvolatelně připoután.

Troník zavolal: „Jen pomalu! Dej pozor, aby se nedostal do sítin. Drž konec prutu hodně vysoko. Nepovol mu ani na chvíli!"

Nechal Jodyho zápasit samotného. Jodyho bolely ruce od té dřiny. Bál se táhnout příliš silně, aby se šňůra nepřetrhla. Neodvažoval se ji povolit ani na píď ze strachu, že náhlé uvolnění by znamenalo ztrátu obrovské ryby. Toužil po nějakém tátově zaklínadle, které by mu naznačilo, jakým zázrakem by mohl dostat rybu na břeh a zbavit se té trýzně. Prudce se vrhl k trsu trávy, aby se v něm

šňůra zapletla, a takhle by se mohl osvobodit. Jodyho napadlo, že kdyby šel po břehu kolem rybníka a držel šňůru napjatou, vyvlékl by možná sumce na mělčinu a dostal by ho na břeh. Počínal si obezřetně. Měl pokušení pustit prut a popadnout šňůru do rukou a takhle se s protivníkem utkat. Začal rybník obcházet. Prudce škubl prutem a zmítající se rybu vytáhl na trávu. Pustil prut a rozběhl se k otci, aby s jeho pomocí dostal úlovek do úplného bezpečí. Ten sumec jistě váží deset liber. Táta mu šel naproti.

„Synu, jsem na tebe pyšný. Nikdo by to nedokázal líp než ty."

Jody sotva popadal dech. Troník ho poplácal po zádech, stejně vzrušený jako on. Zadíval se na těžkého sumce s ohromnou tlamou a nemohl uvěřit vlastním očím.

„Mám takovou radost, jako by to byl starý Zabiják," řekl a stáli tam, usmívali se na sebe a poplácávali se po zádech.

Začali lovit každý v jiném rybníku. Troník na Jodyho zavolal, že se vzdává, a začal jenom na šňůru a červy lovit pražmu pro mámu. Jody znovu a znovu házel udici, ale už se na vodě neukázalo prudké víření, ani velké vymrštěné tělo, ani nepocítil živou zápasící sílu. Chytil jen malého sumce, vysoko jej zdvihl a ukazoval otci.

„Hoď ho zpátky," křikl Troník. „Nepotřebujeme ho k jídlu. Nech ho, až bude velký jako tamten. Potom sem přijdeme zas a chytíme ho."

Jody nerad hodil rybu zpátky do vody a díval se, jak odplouvá. Táta přísně dbal, aby se nikdy nezabilo nic, ať to byla ryba, nebo zvěř, než se mohlo sníst nebo uchovat k jídlu. Když slunce skončilo svou pouť v každodenním oblouku na jarní obloze, naděje na druhou velkou rybu mizela. Jody házel udici zvolna, spíš z radosti nad tím, jak má paži a zápěstí čím dál obratnější. Měsíc už nebyl příznivý lovu. Už přešel čas krmení. Ryby přestaly brát. Najednou uslyšel otce hvízdnout jako křepelku. Bylo to znamení, jímž se

dorozumívali při honu na veverky. Jody položil prut a ohlédl se, aby se přesvědčil, že ještě rozezná trs trávy, kde si sumce ukryl před slunečními paprsky. Opatrně šel tam, kam ho otec volal.

Troník zašeptal: „Pojď za mnou. Musíme se dostat co nejblíž."

A ukázal: „Tamhle tancují jeřábi."

Jody uviděl v dálce velké bílé ptáky. Pomyslel si, že táta má oči jako orel. Lezli po čtyřech pomalu kupředu. Troník se chvílemi úplně položil na břicho a Jody si lehl za ním. Dolezli až k vysoké přesličce a Troník mu ukázal, že se má za ní skrýt. Ptáci byli tak blízko, že se Jodymu zdálo, že by se jich mohl dlouhým rybářským prutem dotknout. Troník se posadil na bobek a Jody vedle něho. Vyvaloval oči. Počítal jeřáby. Bylo jich šestnáct.

Jeřábi tančili kotilión zrovna tak, jak se tančil ve Volusii. Dva stáli opodál, vzpřímení a bílí, a vyluzovali zvláštní zvuky, které zněly trochu jako pláč a trochu jako zpěv. Rytmus byl nepravidelný, právě tak jako tanec ostatních ptáků v kruhu. Uprostřed kruhu se jich několik kolébalo jako kyvadla. Ti dva opodál vyluzovali hudební doprovod. Tančící mávali křídly a zdvihali nohy, nejdřív jednu a pak druhou. Skláněli hlavu hluboko do sněhobílého peří na hrudi, zase ji zdvihali a skláněli. Pohybovali se neslyšně, trošku neobratně a zároveň půvabně. Byl to vážný tanec. Křídla se třepetala, zdvihala a spouštěla jako rozpřažené paže. Vnější kruh se posouval kolem dokola. Skupinka v jeho středu se začala otáčet čím dál vířivěji.

Najednou všechen pohyb ustal. Jody si pomyslel, že tanec skončil, nebo že zpozorovali vetřelce. Potom se oba hudebníci přidali k ptákům v kruhu a jejich místo zaujali dva jiní. Nastala přestávka. Pak tanec začal znovu. Ptáci se zrcadlili v čisté vodě močálu a šestnáct bílých stínů odráželo jejich pohyby. Večerní větřík šustil

v přesličce. Ta se skláněla a třepetala. Voda se čeřila. Zapadající slunce zbarvovalo bílé ptáky růžovým nádechem. Kouzelní ptáci tančili v tajuplném močále. Tráva se kolébala s nimi a pod nimi se čeřila mělká voda a vlnila země. S jeřáby tančily i země, i zapadající slunce, i vítr a obloha.

Jody měl pocit, že se mu při dýchání zdvihají a spouštějí paže tak jako křídla jeřábům. Slunce zapadalo do přesličky. Močál zlátnul. I houkající jeřáby zalila zlatá zář. Les v dálce zčernal. Trsy leknínů a voda ztemněly. Jeřábi byli bělejší než oblaka, než bílé květy oleandrů nebo leknínů. A najednou, úplně znenadání, vzlétli. Jody nevěděl, zda prostě skončil tanec, který trval hodinu, nebo zda se z vody nezdvihla dlouhá hlava aligátora a nevyplašila je – ale byli pryč. Prolétli ve velkém kruhu po západním nebi a vyráželi podivný, chraplavý křik, jejž vydávali jen v letu. Potom v dlouhé řadě odletěli k západu a zmizeli.

Troník a Jody se narovnali a vstali. Po dlouhém sezení na bobku měli nohy křečovitě strnulé. Nad přesličkou se snesl soumrak, takže rybníky byly téměř neviditelné. Svět se rozplýval ve stínu. Obrátili se k severu. Jody sebral svého sumce a zamířili na východ, aby se vyhnuli močálu, a pak zas na sever. V houstnoucí tmě byla stezka nezřetelná. Dovedla je na cestu v zakrslém lese a znovu se obrátili k východu – šli už najisto, protože cestu vroubil jako stěny hustý křovinatý porost. Křoviny byly černé a cesta mezi nimi jako tmavošedý úzký kobereček, písčitá a nezvučná. Před nimi vyskakovala z křoví drobná zvířata a utíkala do houští. V dálce řval pardál. Velcí netopýři jim létali nízko nad hlavou. Šli mlčky.

Doma na ně čekal čerstvě upečený chléb a v železném kotlíku se škvařilo sádlo. Troník zapálil louč a šel do chléva opatřit dobytek. Jody sedřel rybě šupiny a vykuchal ji u zadních schůdků, kam dopadala slabá zář z ohniště. Máma Baxterová obalovala plátky

rybího masa v mouce a smažila je, až byly křehké a nazlátlé. Při jídle nikdo z nich nepromluvil.

Máma se zeptala: „Co je vám, lidi?“

Neodpověděli. Neměli myšlenky na to, co jedli, ani na mámu s nimi u stolu. Téměř si ani neuvědomili, že na ně promluvila. Vždyť spatřili něco nezemského. Byli u vytržení, očarováni mocným kouzlem té podívané.

XI

Rodili se srnečci. Jody vídal v lese jemnou spleť jejich špičatých kopýtek. Ať šel kamkoli, k jámě, pro dříví do dubí na jih za ohradu nebo k pastím, které Troník musel nalíčit kolem srubu na škodnou havěť, chodil s očima upřenýma k zemi a dával si na ty stopy pozor. Obyčejně se před nimi táhly stopy srních kopyt. Ale srny byly obezřetné. Jejich stopy často byly na jednom místě, kde se srna pásla sama, a rozkolísané stopy kopýtek byly trochu dál, kde svá mláďata zanechala v bezpečí v hustším porostu. Jody často nalezl stopy srnečků dvojčat a pokaždé se za nimi div nerozběhl.

Vždycky si pomyslel: Jednoho bych moh nechat jeho mamince a jednoho bych si moh vzít pro sebe.

Jednou večer se s tím svěřil mámě.

„Mámo, vždyť máme spoustu mlíka. Moh bych si přinést malého srnečka a vychovávat ho? Má tak hezkou skvrnitou srst, mámo, řekni, směl bych?“

„To bych řekla, že ne. Co tě to napadlo, že máme spoustu mlíka? Od slunce západu nám ho do rána nezbyde ani kapka.“

„Moh by dostávat moje mlíko.“

„To tak, vykrmovat to zatrápené zvíře, a ty bys nikdy pořádně nevyrost. Všichni máme plno práce, to by nám tak ještě scházelo, aby nám tady to zvíře ve dne v noci mečelo!“

„Já bych ho tolik chtěl! Chci mývala, ale vím, že když mýval vyroste, tak je zlý. Chtěl bych mít medvídka, ale vím, že by z něho třeba byl drzý zloděj. Zkrátka bych chtěl něco,“ – svraštil obličej, až se mu pihy spojily – „co by mi patřilo. Něco, co by za mnou

chodilo a co by bylo moje.“ Usilovně hledal slova. „Chtěl bych mít něco, co by mě opravdu mělo rádo.“

Máma se dopálila.

„No, tohle nenajdeš nikde. Ani mezi zvířaty, ani mezi lidma. Poslyš, Jody, dej mi s tím pokoj. Jestli ještě jednou uslyším o srnečkovi nebo mývalovi nebo medvíděti, tak uvidíš, jak ti nasekám!“

Troník v koutku tiše poslouchal.

Ráno řekl: „Jody, dnes půjdeme na srnce. Možná, že někde najdeme kryt se srnečkem. Je to skoro stejná radost vidět ho v přírodě jako mít ho ochočeného.“

„Vezmeme oba psy?“

„Jenom starou Julii. Co ji medvěd poranil, neměla práci venku. Taková pohodlná procházka jí udělá dobře.“

Máma Baxterová řekla: „Posledně nám ta zvěřina dlouho nevydržela. Však jsme ji taky zbaštili, jen se po ní zaprášilo. Přineste do udírny pár kejt, aby to tam zas vypadalo trochu k světu.“

Její dobrá nálada se řídila podle zásob jídla.

Troník řekl: „Tak se mi zdá, Jody, že po mně zdědíš starou předovku. Ale zacházej s ní hodně opatrně, aby ti neselhala tak jako tehdy mně.“

Jody si nemohl představit, že by s ní zacházel neopatrně. Stačilo mu, že ji bude mít jen pro sebe. Máma už mu ušila tlumok z bílé mývalí kůže. Dal si do něho broky a kapsle a koudel a naplnil si roh prachem.

Troník řekl: „Mámo, uvažoval jsem o tom, že se budu muset vypravit do Volusie, abych si tam koupil patrony. Lem mi dal k pušce jenom několik patron. A taky bych rád koupil pořádnou kávu. Už mám dost bryndy z praženého hrachu.“

„Já taky,“ přisvědčila. „A potřebuju nitě a jehly.“

„Zdá se mi," řekl, „že se srnci pasou blíž u řeky. Viděl jsem spoustu stop, co tam vedly. Mohli bysme tam jít s Jodym na hon, a když zastřelíme jednoho nebo dva srnce, mohli bysme pak ve Volusii za hřbet a kejty dostat ledacos, co tady potřebujeme. A můžeme se zastavit u babičky Huttové."

Zamračila se.

„Jak půjdete na návštěvu k té drzé bábě, nevrátíte se mi kolik dní. Snad abys radši nechal Jodyho tady se mnou."

Jody se ušklíbl a pohlédl na otce.

Troník řekl: „Vrátíme se zejtra. Jak se má Jody naučit honit zvěř a jak se má jednou z něho stát muž, když nemůže chodit s tátou a učit se od něho?"

„Náramně dobrá výmluva," řekla. „Vy muži byste se zkrátka nejradši pořád spolu někde toulali."

„Tak pojď se mnou na hon ty, zlatíčko, a Jodyho necháme doma."

Jody se zasmál nahlas. Představě, jak se mohutná máma prodírá vavřínovým houštím, se musel bezděčně rozřehonit.

„Dej pokoj!" řekla se smíchem. „A už jděte, ať jste zase zpátky!"

„Vždyť víš, že jsi ráda, když od nás máš někdy pokoj," řekl Troník.

„Jedině takhle si trochu odpočinu," uznávala. „Nech mi tady nabitou pušku po dědečkovi."

Ta dlouhá stará puška, pomyslel si Jody, by mohla spíš být nebezpečná jí než nějakému vetřelci. Je to nepřesná a špatná puška, může zrovna tak selhat jako Troníkovi jeho předovka, ale chápal, že to mámu uchlácholí, když ji bude mít u sebe. Přinesl ji z kůlny, aby ji otec nabil, a byl rád, že máma na něm nechce tu předovku, kterou nedávno dostal.

Troník zapískal na starou Julii a muž a chlapec a pes zamířili v ranním slunci na východ. Květnový den byl teplý a dusný. Slunce

pražilo do nízkého porostu. Malé tvrdé lístky zakrslých dubů byly jako rozpálené pánvičky. Písek Jodyho skrze hrubé střevíce pálil do nohou. Přestože bylo tak horko, šel Troník rychle. Jody měl co dělat, aby mu stačil. Julie se skokem hnala napřed. Dosud nenavětřila žádnou stopu. Jednou se Troník zastavil a rozhlížel se po obzoru.

Jody se zeptal: „Vidíš něco, táto?“

„Nic, synu, co by stálo za řeč.“

Míli na východ od mýtiny změnil směr. Byla tam najednou velká spousta srnčích stop. Troník si je prohlížel, jak jsou velké, zda jsou srnců nebo srn, a jak jsou čerstvé.

„Tady jsou vedle sebe dvě po velikých srncích,“ řekl konečně. „Šli tudy před svítáním.“

„Jak to, že se tak dobře vyznáš ve stopách?“

„Jsem na ně zkrátka zvyklý.“

Jody téměř nerozeznával, jaký je rozdíl mezi nimi a jinými otisky kopyt. Troník se sklonil a přejížděl po nich prstem.

„Umíš přece rozeznat srnu od srnce. Její stopa je zašpičatělá a jemná. A kdekdo přece pozná, jestli je stopa čerstvá, protože stará stopa je zavátá pískem. A teď si všimni, že když srnec běží, tak má stopu roztaženou. Když jde, jsou stopy blízko u sebe.“ Ukázal čerstvé stopy psu.

„Tu máš, Julie, chyť ho!“

Julie sehnula čenich ke stopě. Vedla z lesa k jihozápadu na volné prostranství porostlé brusinčím. Tam byla také medvědí stopa.

Jody se zeptal: „Mám na medvěda střílet, kdybych ho měl na dostřel?“

„Na medvěda nebo na srnce, to je jedno. Jenom si musíš dát pozor, abys ho měl opravdu na dostřel. Nestřílej zbytečně.“

V nízkém porostu nebyla chůze obtížná, ale slunce žhnulo. Brusinčí končilo a objevil se žádoucí kus borovicového lesa. Stíny

chladily. Troník ukázal na stopy po medvědích zubech. Na vysoké borovici bylo ohlodané místo, asi ve výši mužského ramene. Kapala z něho pryskyřice.

„Při tomhle jsem často medvěda viděl," řekl Troník. „Natáhne tlapy vzhůru a zatne drápy do kmene. Obrátí hlavu ke straně a kouše a hlodá. Potom se otočí hřbetem ke stromu a tře si ramena o pryskyřici. Lidi někdy říkají, že to dělá proto, aby ho nepopíchaly včely, když jim krade med z úlu v dutém stromě, ale já jsem si vždycky myslel, že se jen tak naparuje. Zrovna takhle se naparuje srnec. Tře si hlavu a parohy o stromek, jen aby si je vyzkoušel."

Julie zdvihla čenich a Troník a Jody zůstali na místě stát. Před nimi se něco hýbalo. Troník si zavolal Julii k noze a plížili se blíž. Ukázala se průrva mezi stromy a zastavili se. Vysoko na štíhlé borovičce seděli dva medvídkové a houpali se na větvi jako na houpačce. Stromek byl vysoký a pružný a roční medvíďata se na něm houpala sem tam. Jody se kdysi také tak houpával. Na chvíli ta mláďata nebyli medvědi, ale kluci jako on. Byl by se rád vyšplhal na stromek a pohoupal s nimi. Pod jejich tíhou se stromek do poloviny skláněl k zemi, pak se zas prudce vzpřimoval a znovu se ohnul na druhou stranu. Medvídci si chvílemi něco přátelsky povídali.

Julie nemohla odolat, aby nezaštěkala. Medvídci udiveně ustali ve hře a vyjeveně se zadívali dolů na lidi. Nepolekali se. Spatřili prvně lidské tvory a zřejmě byli jen zvědaví tak jako Jody. Pokyvovali černými huňatými hlavičkami ze strany na stranu. Jeden se vyškrábal na vyšší větev nikoli do bezpečí, ale aby líp viděl. Přední nohu ovinul kolem stromku a díval se upřeně pod sebe. Vykulená černá očka se mu leskla.

„Prosím tě, táto," řekl Jody, „chyťme si jednoho!"

Troník měl sám pokušení.

„Tahle medvíďata už jsou trochu moc velká, aby se dala ochočit.“ Zatím vzal zas rozum do hrsti. „Co by nám to bylo platné? Netrvalo by dlouho a máma by ho vyhnala a mě a tebe s ním.“

„Koukej, táto, jak na nás dělá oči!“

„Ten je asi hodně zlý. Z medvědích dvojčat je obyčejně jedno hodné a jedno zlé.“

„Tak si chyťme to hodné! Prosím tě, táto!“

Medvídci natahovali krky. Troník zavrtěl hlavou.

„Pojď, hochu. Jsme přece na honu, tak musíme honit, a nech je, ať si hrají.“

Troník se zas pustil dál po srnčí stopě. Jody zůstával pozadu. Chvíli se mu zdálo, že medvídci chtějí slézt ze stromku k němu, ale drápali se jen z větve na větev a obraceli hlavičky a dívali se na něho. Toužil, aby si na ně mohl aspoň sáhnout. Představoval si je, jak by seděli na zadních nohách a prosili – jak to vyprávěl Oliver Hutto o cvičených medvědech; jak by se mu uvelebili na klíně, teplí a huňatí a důvěřiví; jak by spali v nohách jeho postele, nebo dokonce s ním pod přikrývkou, kdyby noc byla studená. Táta se mu mezi borovicemi téměř ztratil z dohledu. Rozběhl se za ním. Ohlížel se přes rameno a mával medvídkům. Zdvihali černé mordičky, jako by mohli navětřit ve vzduchu to, co nemohli rozeznat očima: kdo vlastně jsou tamti dva. Viděl, jak při prvním poplašném šramotu rychle slezli ze stromku a odbatolili se k západu do brusinčí. Dohonil otce.

„Ať ti nikdy ani nenapadne, abys mámě řek, že bys chtěl mít doma něco jako tihle medvídci,“ varoval ho Troník. „Když chceš medvídka vycvičit, musíš ho chytit hodně malého.“

Jody se tím trochu utěšil. Roční medvídci by se opravdu dali těžko ochočit.

„Já jsem taky nikdy neměl nic, s čím bych se moh mazlit a s čím bych si moh hrát,“ řekl Troník. „Bylo nás doma hodně a hospodář-

ství ani bible se moc nevyplácely, a můj táta byl jako tvoje máma, za nic by nechtěl živit ještě takováhle zvířata. Měl co dělat, aby nacpal břicha nám. Pak už to nevydržel a umřel, a já jako nejstarší krysa ve stodole jsem se musel starat o ostatní děti, dokud nevyrostly a nezačaly si samy shánět živobytí."

„Ale takový medvídek by se už přece moh živit sám, ne?"

„Moh – máminými kuřaty."

Jody si vzdychl a pustil se za tátou po stopě těch dvou srnců. Drželi se hodně blízko u sebe. Je to divné, pomyslel si, že jsou srnci na jaře a v létě takoví kamarádi, ale na podzim, když jim narostou parohy a začnou běhat za srnami, pak od nich odhánějí mladé a zuřivě spolu bojují. Jeden z těch dvou srnců byl větší.

„Tenhle srnec je tak velký, že by se na něm mohlo jezdit jako na koni," řekl Troník.

Za borovicemi začínal nízký porost. Rostla tam hustě toješta a zdvihala žluté zvonečky. Troník prohlížel četné stopy.

„No, hochu," řekl, „chtěl jsi vidět srnečky. Tak já a Julie půjdeme dál a obejdeme to tady v kruhu. Ty si vylezeš na tenhle strom a schováš se ve větvích a doufám, že něco uvidíš. Schovej si pušku tady v křoví. Nebudeš ji potřebovat."

Jody se usadil na dubu asi v poloviční výšce. Troník a Julie zmizeli. Stín dubu ho chladil. V listí šustil slabý větřík. Jody měl rozcuchané vlasy zvlhlé. Shrnul si je z očí a obličej si otřel o mokrý rukáv, potom zůstal tiše sedět. V lese zavládlo ticho. Někde pronikavě zakřičel jestřáb a umlkl. Ani pták se nepohnul ve větvích. Ani zvíře se nikde nepáslo. Nebzučely ani včely, ani žádný jiný hmyz. Bylo pravé poledne. Všechno živé odpočívalo v žáru poledního slunce. Všechno kromě Troníka a Julie, kteří se plížili někde mezi zakrslými duby a myrtou. V křoví pod ním něco zapraskalo. Pomyslel si, že se otec vrací. Div se neprozradil prudkým pohybem. Ozvalo se mečení.

Z úkrytu pod nízkým keřem palmetta vylézal srneček. Jistě tam byl celou tu dobu. A Troník to věděl. Jody zatajil dech.

Najednou se přes palmetta skokem přihnala srna. Srneček se k ní rozběhl, rozkolísaný na nejistých nohách. Sklonila k němu hlavu a na uvítanou vydala tichý zvuk. Olizovala mu malou ustrašenou tvář. Byl samé oči a uši a skvrnitý. Jody ještě nikdy neviděl tak mladého srnečka. Srna prudce zdvihla hlavu a větřila široce rozevřenými chřípěmi. Cítila ve vzduchu člověka nepřítele. Vyhodila zadníma nohama a skočila za nízký zakrslý dub. Objevila stopu honicího psa a muže. Chvíli ji sledovala sem a tam a při každém kroku prudce napřímila hlavu. Zastavila se a naslouchala s ušima nastraženýma nad velikýma zářivýma očima.

Srneček zamečel. Srna ho chlácholila. Asi se uspokojila, že nebezpečí už minulo. Srneček jí očmuchával plná vemena a začal cucat. Tvrdošíjně jí trkal hlavičkou do vemene a v hltavém vytržení vrtěl krátkou kelkou. Srna se však neuklidnila. Odtrhla se od něho a rozběhla se pod zakrslý dub. Spodní větve dubu Jodymu zacláněly rozhled, ale viděl, že srna vystopovala jeho pach ke stromu a zdvihá hlavu, aby se přesvědčila, jestli tam je. Větrákem sledovala pach jeho rukou, jeho kožených střevíců, potu z jeho šatstva, stejně najisto jako člověk očima sleduje čerstvou stopu. Srneček přiběhl za ní, chtivý teplého mléka. Najednou se srna prudce obrátila a odkopla ho, až odletěl do křoví. Přeskočila je velkým obloukem a odcválala.

Jody slezl ze stromu a běžel k místu, kam viděl, že srneček zapadl. Ale nebyl tam. Jody pečlivě prohlížel půdu. Maličké otisky kopýtek se křižovaly a proplétaly a nemohl rozeznat jednu stopu od druhé. Nešťastně se posadil a čekal na tátu. Troník se vrátil v obličeji uhřátý a celý zpocený.

„No, synu, cos viděl?“

„Srnu a srnečka. Srneček byl celou tu dobu tady nablízku. Cucal maminku a ona mě navětřila a utekla. A já teď nemůžu srnečka nikde najít. Co myslíš, mohla by ho Julie vystopovat?“

Troník si sedl vedle něho.

„Julie může vystopovat všecko, co zanechá stopu. Ale nesmíme to mládě tolik lekat. Jistě je teď někde blízko a hrozně se bojí.“

„Jeho maminka ho neměla opouštět.“

„Vidíš, jak je chytrá. Skoro každé jiné mládě by utíkalo za mámou. Ale ona to svoje naučila, že musí zůstat tiše ležet, aby je nikdo nezpozoroval.“

„Mělo tak hezky skvrnitou kůži, táto.“

„Byly skvrny všechny pěkně v řadě, nebo všelijak zpřeházené?“

„Byly v řadě.“

„Tak to je srneček. Byls rád, žes ho moh vidět tak zblízka?“

„Měl jsem radost, ale byl bych ho rád chytil, abych si ho moh vzít domů.“

Troník se zasmál, otevřel svůj tlumok a vytáhl oběd. Jody nechtěl jíst. Najednou by byl radši honil, než jedl.

Troník řekl: „Musíme se někde naobědvat, a srnec by nás moh překvapit zrovna tady. Když obědváš, uděláš nejlíp, jestli jíš zrovna tam, kudy chodí zvěř.“

Jody si přinesl pušku z úkrytu a posadil se a jedl. Byl roztržitý a jen chutná šípková zavařenina mu připomněla, jak je dobře se najíst. Byla řídká a málo sladká, protože doma měli nedostatek cukru. Stará Julie byla ještě trochu slabá. Ležela natažená na boku a v tmavé srsti se jí bělaly jizvy z boje.

Troník ležel na zádech a lenivě řekl: „Jestli se neobrátí vítr, ti dva srnci se sem asi velkou oklikou brzy vrátí do krytu. Kdybys něco zpozoroval, vylez tamhle na některou vysokou borovici kus dál na východě, budeš mít moc dobré stanoviště.“

Jody zdvihl pušku a popošel k borovicím. Co by za to dal, kdyby mohl sám složit srnce!

Troník za ním zavolal: „Nestřílej na moc velkou vzdálenost! Dej si na čas. A dej pozor, aby tě puška nesrazila ze stromu."

Nad suchým nízkým brusinčím se zdvihaly vysoké rozptýlené borovice. Jody si vybral jednu, z které měl rozhled daleko široko. Nic tam nemohlo přejít žádným směrem, aby to neviděl. Bylo mu zatěžko s puškou v ruce šplhat po rovném kmeni. Když se dostal k nejspodnějším větvím, měl kolena a holeně odřené do krve. Chvíli si odpočal a pak se vyšplhal co nejvýš na strom. V neznatelném vánku se borovice trochu kolébala. Připadala mu jako živá, skoro jako by dýchala.

Vzpomněl si na medvídky, jak se houpali na stromku. Začal se na vršku borovice také houpat, ale s puškou byl moc těžký. Borovice zlověstně zapraskala a Jody zůstal zas klidně sedět. Rozhlížel se kolem. Dovedl si představit, jak je asi jestřábovi, když se vysoko pod oblohou rozhlíží po světě. Takhle se dívá dolů orel, zvysoka a chytře, loupeživě a směle. Pomalu otáčel hlavou kolem dokola. Prvně v životě uvěřil, že země je kulatá. Rychle otáčel hlavou a mohl téměř přehlédnout celý obzor najednou.

Pomyslel si, že má výhled po celém okolí. Najednou sebou škubl – zdálo se mu, že zahlédl nějaký pohyb. Neviděl, že by se něco blížilo. Ale v mladém borůvčí se směrem k němu pásl velký srnec. Ještě nebyl na dostřel. Jody uvažoval, zda by měl z borovice slézt a překvapit ho, ale věděl, že zvíře je čilejší než on a uteklo by dřív, než by zdvihl pušku. Mohl jen čekat a modlit se, aby se srnec přiblížil na vhodnou vzdálenost. Ale přibližoval se k vzteku pomalu.

Chvíli si myslel, že se srnec od něho vzdálí směrem k jihu. Ale pak začal postupovat přímo k němu. Jody v úkrytu mezi větvemi zdvihl pušku. Srdce se mu rozbušilo. Za nic na světě nemohl roze-

znat, je-li srnec dost blízko nebo ještě daleko. Zdál se mu už hodně veliký, a přece si uvědomoval, že takové podrobnosti jako oči a uši ještě nemůže rozeznat zřetelně. Čekal a zdálo se mu, že uplynula nekonečně dlouhá doba. Srnec zdvihl hlavu. Jody namířil na bradavici na statné šíji.

Stiskl spoušť. Ve chvíli, kdy to udělal, hned si uvědomil, že dostatečně nepočítal s tím, jak vysoko je nad zvířetem. Přestřelil. Ale přece jen se mu zdálo, že srnce zasáhl, protože se vymrštil do výše prudčeji, než kdyby se byl jen polekal. Prchal přes brusinčí vysokými skoky, v dlouhých rozkolísaných obloucích. Prchal rovnou pod borovici. Kdyby měl tátovu novou dvouhlavňovou pušku, mohl by vystřelit ještě jednou. Za několik vteřin uslyšel Troníkův výstřel. Roztřásl se. Slezl z borovice a prodíral se zpátky k lesu. Srnec ležel ve stínu zakrslého dubu. Troník ho už vyvrhoval.

Jody na něho zavolal: „Trefil jsem ho?“

„Trefil. Povedla se ti moc dobrá práce. Skoro jistě by se byl složil o kus dál, ale když utíkal kolem, střelil jsem na něho jen tak pro jistotu. Byls moc vysoko.“

„Já vím. Hned jak jsem vystřelil, už jsem věděl, že jsem moc vysoko.“

„No, takhle se člověk učí. Příště to už budeš vědět. Tadyhle je tvoje rána a tady moje.“

Jody si klekl a prohlížel si srncovo krásné tělo. Když viděl ty skleněné oči a krvácející šíj, udělalo se mu zase mdlo.

Řekl: „Byl bych rád, kdybysme kvůli masu nemuseli zabíjet zvířata.“

„Je to škoda, opravdu. Ale musíme jíst.“

Troník si počínal obratně. Plochý a po celé délce zoubkovaný lovecký nůž s rukojetí omotanou slámou neměl moc ostrý, ale už srnce vyvrhl a uřízl mu těžkou hlavu. Stáhl mu kůži až po kolena,

zkřížil mu nohy a svázal je, protáhl paže mezi svázanými nohami a vstal, s mrtvým zvířetem přesně vyváženým na zádech.

„Boyles ve Volusii bude možná chtít jeho staženou kůži," řekl, „ale kdybys ji chtěl donést babičce Huttové jako dárek, tak mu ji zkrátka nedáme."

„Jistě by měla radost, kdyby si ji mohla dát před postel. Škoda, že jsem toho srnce nestřelil sám, abych jí tu kůži moh dát."

„To je přece jedno. Ta kůže je beztak tvá. Já jí přinesu přední čtvrt jako svůj podíl. Když je Oliver na moři, nemá nikoho než nás, kdo by jí nosil úlovek. Ten pitomec Yankej, co se jí pořád věší na sukně, by tohle nikdy nedokázal." Dodal nevinně: „Ale možná, že bys tu kůži radši dones děvčeti, ne?"

Jody se hrozně zamračil.

„Táto, ty přece víš, že děvče nemám."

„Cožpak už nechodíš za Eulálií? Viděl jsem vás, jak jste se drželi za ruce!"

„Nedrželi jsme se za ruce. Byla to jen hra, co tam všichni hráli. Táto, jestli to řekneš ještě jednou, tak umřu hanbou."

Troník jen zřídka synka škádlil, ale občas nemohl odolat pokušení.

„Moje děvče je babička," dodal Jody.

„Dobrá. Chtěl jsem to jen vědět."

Písčitá cesta byla dlouhá a horká. Troník byl zmáčený potem, ale šel pod svým břemenem lehce.

Jody se zeptal: „Můžu ho kousek nést?" Ale Troník zavrtěl hlavou. „Tenhle pašák patří na hřbet jen muži," odpověděl.

Přebrodili Jalovcový potok a potom se po dvou mílích na úzké cestě dostali na silnici k řece a k Volusii. Troník se zastavil, aby si odpočal. Pozdě odpoledne minuli domek kapitána McDonalda a Jody věděl, že už je blízko Butlerova pevnost. Za ohybem silnice

zmizely suché borovice i zakrslé duby. Ukázala se šťavnatá svěží zeleň. Rostly tam ambrovníky a vavříny na znamení, že jsou u řeky. V nížinách opožděně kvetly plané azalky a u silnice rozvírala bledě fialové korunky mučenka.

Došli k řece svatého Jana, tmavé a lenivé. Jako by plynula k oceánu lhostejná k svým vlastním břehům a k lidem, kteří se plavili po ní a přes ni. Jody na ni upíral oči. Byla to cesta do světa. Troník zavolal na převozníka z druhého břehu, od Volusie. Plavil se pro ně přes řeku na hrubém prámu z otesaných kmenů. Při zpáteční plavbě se zadívali na zvolna proudící řeku. Troník zaplatil převozné a pustili se vzhůru klikatou cestou do Volusie a k Boylesovu krámu.

Troník zavolal na majitele: „Jak se vede, pane Boylesi! Co říkáte tomuhle pašákovi?“

„Moc pěkný. Kapitán by ho jistě chtěl na loď.“

„Kolik se platí za zvěřinu?“

„Pořád stejně. Dolar a půl za srnčí hřbet. Na mou věru, lidi z města, co se tady plaví po řece, vždycky chtějí zvěřinu, a není přece zdaleka tak dobrá jako vepřová, tohle my dva dobře víme.“

Troník složil srnce na velký špalek na sekání masa a začal mu stahovat kůži z nohou.

„Pravda,“ přisvědčil, „jenže břicháč z města si přece nemůže jít zvěřinu sám zastřelit, a proto mu asi náramně chutná.“

Dali se oba do smíchu. Troníka v krámě vždycky rádi viděli, jak pro jeho vtip a příběhy, tak i protože byl obchodně zdatný. Boyles byl soudcem a rozhodčím a naučným slovníkem celé té malé obce. Stál tam ve svém dusném, páchnoucím a polotemném krámě jako kapitán na velitelském můstku. Prodával celému venkovskému okolí všechny potřebné i skromně přepychové věci – nejdůležitější potraviny i pluhy, vozy, bryčky, nářadí a železářské zboží, i whisky, koření a léky.

„Jenže pro jednu přední čtvrt si zas přijdu zejtra ráno pro mou ženu. A ta druhá je pro babičku Huttovou," řekl Troník.

„Pánbůh požehnej té staré paní!" řekl Boyles. „Nevím ani, proč vlastně říkám ‚staré paní'. Kdyby každá ženská měla tak mladé srdce jako babička Huttová, byl by život na světě ráj."

Jody si prohlížel zasklené skříňky pod pultem. Byly tam sladké tvrdé bonbóny a různé druhy cukrátek. Lovecké nože a pušky. Tkaničky do bot, knoflíky, nitě a jehly. Hrubší zboží bylo v policích kolem stěn. Vědra a džbány, lojové lampy a umyvadla, nové petrolejové lampy, hrnce na kávu a litinové kotlíky a železná kamínka, všechno uhnízděné vedle sebe jako cizí ptáci, kteří se schoulili na jednom hřadě. Za nářadím byly látky: kaliko a sukna, barchet a serž, domácí plátno a homespun. Na několika svitcích mohéru, batistu a tvídu se usadila silná vrstva prachu. Po takovém přepychovém zboží byla malá poptávka, obzvlášť v létě. Vzadu v krámě se prodávaly potraviny, šunky a sýry a slanina. Byly tam bedny cukru a mouky, otrub a krupice a zrnkové kávy; pytle brambor, soudky sirupu a whisky. Jodyho tam nic nelákalo a vrátil se zas k zasklené skříňce. Na hromádce pendrekových tyčinek ležela zrezivělá foukací harmonika. Chvíli měl pokušení prodat srnčí kůži a koupit si tu harmoniku, aby mohl babičce Huttové zahrát nebo doprovázet Forrestery. Jenže babičce Huttové by asi byla milejší srnčí kůže. Boyles na něho zavolal:

„Mladíku, tvůj táta sem nechodí moc často za obchodem. Tak si tady vyber, co se ti líbí, asi tak za desetník, a já ti to dám na památku."

Jody si lačně prohlížel zboží.

„Ta foukací harmonika asi stojí víc než desetník, že?"

„To asi, ale mám ji tady už hezky dlouho, tak si ji spánembohem vem."

Jody naposledy vrhl pohled na cukroví. Ale babička Huttová bude pro něho jistě nějaké mít.

Řekl tedy: „Mockrát vám děkuju, pane Boylesi."

Boyles řekl: „Váš chlapec má pěkné způsoby, pane Baxtere."

„Je hodný a máme z něho radost," řekl Troník. „Ztratili jsme tolik dětí, a já si někdy myslím, že mi na něm záleží až moc."

Jody se rozzářil vědomím, že je asi náramně ctnostný. Toužil, aby byl vždycky hodný a ušlechtilý. Odvrátil se od pultu, aby neviděli, jak ho ta chvála blaží. Pohlédl ke dveřím, které se otevřely. Stála v nich Boylesova neteř Eulálie a civěla na něho. Ihned k ní pocítil prudkou nechuť. Byla mu protivná, protože ho otec kvůli ní škádlil. Nelíbily se mu její vlasy v pevně utažených copánkách. Protivilo se mu, že je pihovatá ještě víc než on. Protivily se mu její veverčí zuby, její nohy, její ruce a každá kost v jejím hubeném těle. Honem se shýbl, popadl z pytle malou bramboru a zdvihl ji. Dívala se na něho jedovatě. Pomalu na něho vyplázla jazyk jako užovka. Dvěma prsty si stiskla nos, jako by ucítila odporný zápach. Hodil na ni bramboru. Zasáhla ji do ramena a Eulálie s polekaným křikem utekla.

Troník ho pokáral: „Ale Jody!"

Boyles k němu zamračeně přikročil.

Troník řekl přísně: „Ať už jsi venku! Pane Boylesi, nedávejte mu tu harmoniku!"

Vyšel z krámu na žhavé slunce. Cítil se pokořený. Ale kdyby to měl udělat znovu, hodil by na ni bramboru zas, a ještě větší. Troník skončil obchodní jednání a přišel za ním.

„Je mi moc líto, žes mě tak zahanbil. Možná, že je máma v právu. Snad by ses neměl spřáhat s Forrestery."

Jody přešlapoval v písku.

„Mně je to jedno. Je mi hrozně protivná."

„Nevím, co si mám o tobě myslet. Co tě pro všecko na světě napadlo, žes to udělal?“

„Já ji zkrátka nenávidím. Dělala na mě obličeje. A je hrozná šereda.“

„Synu, člověk přece nemůže házet bramborama po všech šedných ženských, co jich v životě potká.“

Jody nekajícně plivl do písku.

„No, já nevím, co tomu řekne babička Huttová.“

„Táto, neříkej jí to. Prosím tě, neříkej jí to!“

Troník zlověstně mlčel.

„Táto, já už budu způsobný.“

„Jenže nevím, jestli si teď od tebe vezme tu kůži.“

„Nech mi ji, táto! Když to babičce neřekneš, nebudu už nikdy po nikom nic házet.“

„Dobrá. Pro tentokrát. Ale ať tě už nikdy při něčem takovém nepřistihnu. Tu srnčí kůži si nech.“

Bylo mu zas veseleji. Hrozivý mrak odtáhl. Obrátili se k severu po stezce podél řeky. Kvetly u ní magnólie. Za nimi se táhlo oleandrové stromořadí. Oleandry také kvetly. Nad stromořadím letěly tanagry. Oleandrové stromořadí vedlo k vrátkům v bílém laťkovém plotě. Za ním se jako pestrá vzorkovaná přikrývka prostírala květinová zahrádka babičky Huttové. Její malý domek byl jakoby připoután k zemi popínavými orlíčky a jasmínem. Všechno tu bylo milované a důvěrně známé. Jody se rozběhl zahrádkou po pěšince mezi záhony indigovníků s načechranými bledě fialovými květy.

Zavolal: „Ahoj, babičko!“

Z domku zazněly lehké kroky a babička vyšla na práh.

„Jody! Ty holomku!“

Běžel k ní.

Troník za ním volal: „Jen ji neporaz, hochu!“

Stála před ním vzpřímená, maličká. Sevřel ji v náručí, až vyjekla.

„Ty zatrápený medvídku!“ řekla.

Dala se do smíchu a Jody zvrátil hlavu naznak, smál se s ní a díval se jí upřeně do tváře. Byla růžová a vrásčitá. Oči měla černé jako borůvky. Když se smála, přivíraly se a otvíraly a v jejich koutcích se tvořily vrásky. Celá se roztřásla smíchem a malé svislé prsy se jí třepetaly jako péřové štětky. Jody ji očmuchával jako štěně.

„Mmm, babičko, ty krásně voníš!“

Ozval se Troník: „Tohle jistě nemůžeš říct o nás, babičko. Jsme špinaví jako cikáni.“

„To je z nás cítit jen hon,“ řekl Jody. „Srnčí kůže a listí a tak. A pot.“

„Je to zkrátka pašácký pach,“ řekla. „Někdy se mi po tom stejská, jak jsou cítit kluci a muži.“

Troník řekl: „Ale tady jsme ti přinesli něco na omluvu. Čerstvou zvěřinu.“

„A srnčí kůži,“ dodal Jody. „Aby sis ji dala před postel. Ta je ode mě. Já jsem toho srnce první postřelil.“

Spráskla ruce nad hlavou. Jejich darům najednou náramně přibylo na ceně. Jody si pomyslel, že by jí nejradši přinesl vlastnoručně zabitého pardála, jen aby si zasloužil její pochvalu. Ohmatávala srnčí maso a kůži.

Troník řekl: „Neumaž si ručičky!“

Muži se jí dvořili tak samozřejmě, jako slunce táhne vodu. Okouzlovala je její živá povaha. Mladí muži od ní odcházeli s pocitem smělého veselí. Staré muže si podmaňovaly její stříbrné kučeravé vlasy. Vyznačovala se něčím věčně ženským a v její přítomnosti se muži cítili ještě mužnější. Svým osobním kouzlem

vzbuzovala u všech žen zuřivou zlost. Máma Baxterová se od ní po čtyřletém pobytu vrátila po válce na mýtinu vysloveně podrážděná. Stará paní jí to splácela stejnou měrou.

Troník řekl: „Odnesu ti maso do kuchyně. A snad bych ti měl kůži vydělat a pověsit v kůlně na zeď, aby uschla."

Jody zavolal: „Pojď sem, Chundeláči!"

Přihnal se k němu bílý pes. Vyskakoval na Jodyho jako míč a olizoval mu obličej.

Babička řekla: „Je tak rád, že tě vidí, skoro jako bys byl jeho příbuzný."

Chundeláč uviděl starou Julii, pokojně usazenou na zadních nohách. Zpřísněl a přiblížil se k ní. Julie zůstala bez hnutí sedět, dlouhé uši svěšené.

Babička řekla: „Ten pes se mi líbí. Vypadá úplně jako teta Lucy."

Troník šel se zvěřinou a s kůží dozadu za domek. Byli tam všichni vítaní, otec i syn i pes zjizvený po boji. Jody se tu cítil víc doma, než když se vracel k vlastní mámě.

Řekl: „Asi bys mě tu tak ráda neviděla, kdybys mě tu měla mít pořád."

Babička se tiše zasmála.

„Tohle ti jistě řekla tvá máma. Pohádala se s váma, že ke mně chcete jít?"

„Nedopadlo to tak zle jako jindy."

„Tvůj táta si vzal ženu, kterou nic na světě netěší," řekla uštěpačně.

Výhružně zvedla prst.

„Vsadila bych se, že si chceš jít zaplavat."

„V řece?"

„To se ví, že v řece. Až se vykoupáš, dám ti čisté šaty. Něco po Oliverovi."

Nevarovala ho před aligátory, ani zmijemi, ani před proudem v řece. Lahodil mu její samozřejmý předpoklad, že má také trochu vlastního rozumu. Rozběhl se po stezce dolů k přístavišti. Řeka byla hluboká a tmavá. Voda šplouchala o břehy, ale veliké tekuté srdce řeky plynulo tiše. Jen rychle unášené spadlé listí prozrazovalo, že tam je silný proud. Na dřevěném přístavišti Jody chvíli zaváhal a pak skočil do vody po hlavě. Vyplaval a chvíli nemohl popadnout dech, jak byla voda studená, ale pustil se proti proudu. Plaval blízko u břehu, kde proud nebyl tak rychlý a prudký.

Po obou stranách čněl nad řekou temný porost. Jody se téměř nedostával kupředu. Tkvěl nehybně mezi břehy porostlými zakrslými duby a cypřiši. Představoval si, že ho dohání aligátor, a plaval zoufale. S námahou se dostával nepatrně kupředu, hrabal nohama a rukama jako pes. Uvažoval, zda by mohl plavat až k hořejšímu přístavišti, kde byl přívoz a kde zastavovaly parníky. Vší silou se k němu štval proti proudu. Nízká ohnutá větev cypřiše mu poskytla kotviště a pevně se jí chytil, než nabral dech. Zase začal plavat. Přístaviště mu připadalo hrozně vzdálené. Košile a kalhoty mu překážely. Litoval, že neskočil do vody nahý. Babička by se nezlobila. Pomyslel si, co by tak asi řekla máma, kdyby jí pověděl, že Forresteři tehdy hráli a zpívali nazí.

Ohlédl se přes rameno. Přístaviště Huttových zmizelo za ohybem řeky. Najednou si přestal v temné řece libovat. Obrátil se zpátky. Dostal se do proudu, který ho rychle unášel. Zápasil s ním, aby se dostal ke břehu. Ale vodní chapadla ho držela pevně. S hrůzou si pomyslel, že by ho proud mohl snést až k volusijské přehradě, do velkého Jiřího jezera, a možná dokonce až do moře. Zápasil slepě, chytal se všeho, co mohl pod sebou nalézt pevného. Konečně se přece postavil kousek nad přístavištěm. Byl rád, opatrně se nechal k němu snést a vylezl na dřevěný prám. Zhluboka

nabral dech. Hrůza ho přešla a studená voda a přestálé nebezpečí ho rozjařily. Na přístavišti stál Troník.

Řekl mu: „Byla to pořádná dřina, co? Já se asi namočím jen tady u břehu, abych se trochu vykoupal."

Opatrně se svezl z prámu a řekl: „Nechci ztratit půdu pod nohama. Na tyhle kousky už jsem starý."

Za chvíli z vody vylezl. Vrátili se zezadu k domku. Babička Huttová měla pro ně připravené čisté šaty. Pro Troníka věci, které kdysi nosil nebožtík pan Hutto, zatuchlé starobou. Pro Jodyho košili a kalhoty, které nosíval Oliver, než z nich už dávno vyrostl.

Babička řekla: „Když si po někom schováváme šaty, má si je prý někdo vždycky za sedm let vzít na sebe. Jody, kolik je dvakrát sedm?"

„Čtrnáct!"

Troník řekl: „Radši se ho moc neptej. Ten učitel, co byl v zimě u nás a u Forresterů, toho sám moc neuměl."

„Na světě je spousta důležitějších věcí než to, co se člověk naučí z knih."

„Já vím, ale člověk musí umět číst a psát a počítat. Jodymu to jde docela dobře, učím ho sám aspoň to, co mi ještě zůstalo v hlavě."

Oblékli se v kůlně. Rukama si přihladili vlasy z čela a v půjčených šatech si připadali čistě a cize. Jodymu zářil pihovatý obličej. Světlé vlasy měl mokré a uhlazené. Obuli si vlastní boty a svlečenými košilemi z nich otřeli prach. Babička Huttová je už k sobě volala do domku.

Jody ucítil známou vůni. Nikdy nedovedl rozeznat, z čeho se skládá. Zřetelně bylo cítit sladkou levanduli, kterou si babička dávala do šatů. A před krbem stála ve džbáně usušená bahenní tráva. Potom tam byla neklamná vůně medu, který babička měla

v kredenci. A pak pečivo: dorty a cukroví a ovocné koláče. Ucítil vůni mýdla, jímž koupala Chundeláče. A oknem tam pronikala vůně květin ze zahrádky před domkem. Nad tím vším, napadlo ho nakonec, převládala vůně řeky. Jako by ta řeka protékala i domkem, oblévala ho kolem dokola a zůstavovala tam smíšený pach vody a shnilého kapradí. Otevřenými dveřmi vyhlédl ven. Mezi záhony měsíčků vedla pěšinka k řece. A řeka zářila pozlacená v pozdním slunečním světle, tak jako v zahrádce pestré květy. Její proud unášel Jodyho mysl k oceánu, kde se Oliver plavil po rozbouřených vlnách a poznával svět.

Babička přinesla domácí víno a perníčky. I Jodymu dovolila, aby si vypil sklenku vína. Bylo čiré jako Jalovcový potok. Troník se napil a zamlaskal, ale Jody litoval, že to není něco sladšího, třeba borůvkové víno. Roztržitě jedl perníčky, a když viděl, že jich snědl celou mísu, zahanbeně se zarazil. Tohle by doma byla pohroma. Babička šla ke kredenci a znovu mísu naplnila.

Jen řekla: „Nekaz si chuť na večeři."

„Nikdy na to nemyslím, až když je už pozdě."

Šla do kuchyně a Jody šel za ní. Začala porcovat zvěřinu, aby ji upekla. Zklamaně se zamračil. Tohle maso nebylo pro Baxtery žádná zvláštní pochoutka. Otevřela dvířka trouby a Jody viděl, že se tam pečou ještě jiné věci. Babička měla železnou plotnu a jídlo na ní připravené bylo tajemnější než na otevřeném ohništi, jaké měli doma. Za zavřenými dvířky se v jejím černém nitru skrývaly všelijaké dobroty. Perníčky mu trochu otupily chuť k jídlu, ale když ucítil ty lákavé vůně, ozvala se znovu.

Chodil sem a tam, od babičky k tátovi a zase zpátky. Troník seděl v předním pokoji, tiše zabořený ve vycpané lenošce. Padaly na něho stíny a rozplýval se v nich. Tady to nebylo tak vzrušující jako na návštěvě u Forresterů. Ale bylo tady útulné pohodlí a Jodyho

hřálo jako teplá přikrývka v zimě. Pro Troníka, doma štvaného tolika povinnostmi, tu byla hojnost masa a pití. Jody se nabídl, že pomůže v kuchyni, ale babička ho poslala pryč. Vyloudal se na dvorek a hrál si s Chundeláčem. Stará Julie je udiveně pozorovala. Dovádění jí bylo stejně cizí jako jejímu pánu. V černé a rezavé tváři měla vážný výraz psa, který zná jen povinnost.

Večeře byla hotová. Jen babička Huttová měla zvláštní pokoj, kde se jedlo, jinak nikdo z lidí, které Jody znal. Všude jinde se jedlo v kuchyni u vydrhnutého holého stolu z měkkého dřeva. I když jídlo už bylo na stole, nemohl odtrhnout oči od bílého ubrusu a modrých talířů.

Troník řekl: „Vida, jakou máme na stole parádu, my dva toulaví chudáci!“

Ale podíval se na babičku a žertoval tak svobodně, jak si to u vlastního stolu nikdy nedopřál.

Řekl jí: „Divím se, že se ještě neukázal tvůj miláček.“

Černé oči jí zablýskaly.

„Kdyby to řekl někdo jiný než ty, Troníku Baxtere, hodila bych ho do řeky.“

„Tak jako chudáka Loudu?“

„Škoda, že se tehdy neutopil. Co je to za mužského, když nepozná, že ho někdo uráží!“

„Budeš si ho muset vzít k sobě, abys měla podle zákona právo vyhodit ho nadobro.“

Jody se hlučně rozesmál. Nemohl jim naslouchat a současně jíst. Viděl, že za nimi zůstává pozadu, a pustil se do jídla důkladně. Měli okouna, kterého Louda nedávno v řece chytil do pasti na ryby, upečeného v celku, s dobrou nádivkou. Irské brambory jim báječně chutnaly po sladkých bramborách, které doma jedli třikrát denně. K rybě byla raná kukuřice. Baxterovi málokdy jedli ranou

kukuřici, protože tu, kterou sklidili, nutně potřebovali pro dobytek. Jody vzdychal nad tím, že se nemůže všeho najíst tolik, jak by chtěl. Soustředil se na bílý chléb s hlohovou zavařeninou.

Troník řekl: „Ty ho tak rozmazlíš, že ho máma bude muset zkrotit jako pejska, co honí slepice."

Po večeři šli všichni sadem na břeh řeky. Míjely je lodi. Cestující mávali babičce a ona jim také. Před západem slunce se na cestě k domku ukázal Louda Ozell, aby vykonal večerní práci. Babička se zadívala na svého ctitele.

„Vypadá jako pytel neštěstí, co?"

Jody si pomyslel, že Louda vypadá jako nemocný šedivý jeřáb s peřím splihlým v dešti. Vlasy mu v šedivých štětkách visely až na krk. Dlouhé řídké šedé kníry mu spadaly na bradu. Paže se mu klátily podél boků jako zchromlá křídla.

„Jen se na něho koukni," řekla. „Chudák Yankej! Tahá nohy za sebou jako aligátor ocas."

„To se ví, není krasavec," uznal Troník, „ale je oddaný jako pes."

„Já to nesnesu, když mužský budí soucit," řekla. „A nenávidím všecko, co má křivé nohy. Má bočité nohy, že div necourá kalhoty po zemi."

Louda se odšoural za domek. Jody ho slyšel u krávy a potom u hranice dříví. Když skončil večerní práce, ostýchavě se přišoural na práh domku. Troník mu podal ruku a babička kývla hlavou. Stydlivě si odkašlal. Potom, jako by mu překáželo v mluvení Adamovo jablko, které mu v krku klouzalo nahoru dolů, vzdal se všech pokusů o rozhovor a posadil se na nejnižší schůdek. Hovor plynul kolem něho a šedivý obličej mu zářil spokojeností. Když se zešeřilo, babička zmizela v domku. Louda těžce vstal a řekl Troníkovi:

„Kdybych uměl mluvit tak jako vy, snad by mě snášela líp. Myslíte, že to je tohle, nebo mi nemůže odpustit, že jsem Yankej?

Kdyby to bylo proto, tak přísahám, Troníku, že bych poplival náš prapor.“

„Vždyť víte, že je ženská umíněná jako aligátor. Nemůže zapomenout na ty doby, kdy jí Yankejové vzali jehly a niť a musela se s třemi vajíčky vypravit pěšky až do Svatého Augustina, aby si je vyměnila za balíček jehel. Kdyby byli Yankejové bývali biti, možná že by vám odpustila.“

„Ale já jsem byl bit, Troníku, já jsem byl strašně bit! U Bull Runu. Vy povstalci jste nás pobili hroznou spoustu. Jak já vás tehdy nenáviděl!“ Vzpomínky ho přemohly. Otřel si oči. „Porazili jste nás, a my jsme byli dva proti jednomu vašemu!“

Odšoural se pryč.

„Jen si představ, že si tenhle ubožák myslí na babičku!“ řekl Troník. „Ale to jsou pro něho moc kyselé hrozny.“

V domku Troník škádlil babičku kvůli Loudovi, tak jako předtím škádlil Jodyho kvůli Eulálii. Ale uměla mu to dobře oplácet a byla to dobromyslná půtka. Jejich hašteření Jodymu připomnělo něco, čím se nepřestával trápit.

„Babičko, Lem Forrester říkal, že je Korouhvička jeho děvče. Ale řek jsem mu, že je Oliverova, a Lem se hrozně zlobil.“

„Až se Oliver vrátí domů, jistě si dá na Lema pozor, jestli se Forrester dovede porvat, jak se sluší.“

Uložila je do postele v komůrce bílé jako sníh, o které mu Oliver už vyprávěl. Pod čisťounkými přikrývkami se Jody natáhl vedle táty a zeptal se ho:

„Viď, že to tady má babička hezké?“

Troník odpověděl: „Jsou ženské, co si dovedou pěkně zařídit život.“ Pak poctivě dodal: „Ale nesmýšlej zle o mámě, že to neumí jako babička. Máma nikdy neměla blahobyt, a je to moje vina, ne její. Nemůže za to, že má těžký život.“

Jody řekl: „Chtěl bych, aby babička byla opravdu moje babička a aby Oliver byl náš blízký příbuzný."

„No, když ti někdo připadá jako příbuzný, tak je opravdu tvůj příbuzný. Ty bys radši chtěl bydlet tady u babičky?"

Jody si představil srub na mýtině. Tam teď houkají sovy nebo snad vyjí vlci, nebo tam řve pardál. V jámě pijí srny, srnci zvlášť a srny se srnečky. Medvídci spí schoulení spolu v pelíšcích. Na Baxterově ostrově je něco ještě lepšího než sněhobílé ubrusy a vyšívané přikrývky.

„Ne, nechtěl. Chtěl bych si jen vzít babičku nadobro k nám. Ale máma by možná nechtěla, viď?"

Troník se zasmál.

„Chudáčku," řekl, „nejdřív musíš vyrůst a teprve pak se naučíš znát ženské –"

XII

Za svítání Jody slyšel, jak nákladní a osobní parník míjí přístaviště Huttových. Posadil se na posteli a podíval se z okna. Pod předjitřní oblohou světla parníku bledla. Lopatková kola prudce šlehala vodu. U Volusie parník tence a pronikavě zapískal. Jodymu se zdálo, že jej prve slyšel, jak zastavil, a potom plul zas dál proti proudu. A jako by se tohle Jodyho nějak týkalo. Chvíli pak nemohl usnout. Venku na dvoře zavrčela Julie. Troník se ve spánku zavrtěl; i v noci mu mozek bděle hlídkoval. Probouzely ho i zvuky skoro tak nehlasné jako vítr.

Jodyho napadlo: „Parník tady zastavil. Někdo k nám přijel."

Stará Julie zahafala, pak zavyla a ztichla.

„Je to někdo, koho Julie zná."

Najednou vykřikl: „Je to Oliver!" a vyskočil z postele. Nahý vyběhl z domku. Probudil se Chundeláč, vyrazil z pelíšku u babiččiných dveří a pronikavě zaštěkal.

Něčí hlas křikl: „Ven z postele, vy lenoši, vy povaleči!"

Babička vyběhla z ložnice v dlouhé bílé noční košili a v bílém nočním čepečku. V běhu si uvazovala přes ramena šátek. Oliver vzal schůdky jedním skokem jako jelen a Jody s babičkou se na něho vrhli jako smršť. Popadl mámu kolem pasu, zdvihl ji a zatočil jí ve vzduchu. Pěstičkama ho tloukla do prsou. Jody a Chundeláč spustili rámus, aby si jich Oliver také všiml. Zdvihl jednoho po druhém do náručí. Pak za nimi klidně přišel Troník, úplně oblečený. Podali si ruce na uvítanou. V ranním kalném šeru se Oliverovi blýskaly bílé zuby, ale bystrozraké babičce neušel ještě jiný záblesk.

„A teď mi dej mé náušnice, piráte!“

Stoupla si na špičky, aby mu dosáhla na uši. Houpaly se mu v nich zlaté kruhy. Odepjala mu je a dala si je do svých uší. Se smíchem jí zatřásl a Chundeláč se zuřivě rozštěkal. V tom povyku se ozval Troník:

„Propána, Jody, vždyť jsi úplně nahý!“

Jody leknutím strnul. Obrátil se a chtěl utéct. Oliver ho chytil. Babička si stáhla šátek z ramenou, uvázala mu jej kolem pasu a řekla:

„Vyběhla bych taky nahá, kdyby to jinak nešlo. Vždyť se Oliver vrací domů jen dvakrát za rok, viď?“

„Vydal jsem se na cestu ještě za tmy.“

Povyk se utišil. Oliver zdvihl svůj soukenný vak a vnesl jej dovnitř. Jody šel v patách za ním.

„Kdes tentokrát byl, Olivere? Viděls tam velryby?“

Troník řekl: „Jody, nech ho aspoň vydechnout. Nemůže přece ze sebe vychrlit báchorky pro děti, jako když pramen chrlí vodu.“

Ale Oliver překypoval chutí vyprávět.

„Proto se přece námořník vrací domů, aby uviděl mámu a svou holku a moh si trochu zaprášit!“

Jeho loď byla v tropických krajích. Jody se na chvilku odtrhl, jen vklouzl do půjčené košile a do kalhot. Při tom vykřikoval otázky a babička se také hlučně vyptávala. Oliver jim střídavě odpovídal oběma. Babička se oblékla do tenkých květovaných šatů a s obzvláštní péčí si upravila stříbrné kučery. Šla do kuchyně připravit snídani. Oliver otevřel svůj vak a na podlahu doprostřed pokoje vysypal jeho obsah.

Babička na něho zavolala: „Počkej, nemůžu se přece dívat a přitom vařit!“

Oliver jí odpověděl: „Mámo, tak proboha radši vař!“

„Jsi hubený.“

„Jsem kost a kůže, už jsem se nemoh dočkat, až doma dostanu něco k jídlu.“

„Pojď sem, Jody, a přikládej mi na oheň! Nakrájej šunku. Nakrájej zvěřinu. Nakrájej mi slaninu!“

Vzala z kredence mísu a ušlehala vejce s mlékem a s moukou. Jody jí pomáhal, potom běžel zpátky k Oliverovi. Vyšlo slunce a zalilo domek jasnou září. Oliver a Troník a Jody seděli na bobku nad vysypaným obsahem vaku.

Oliver řekl: „Mám pro všechny něco, jenom ne pro Jodyho. Divím se, že jsem na něho zapomněl.“

„Jistě jsi nezapomněl. Nikdys na mě ještě nezapomněl.“

Jody pominul svitek hedvábí. To bylo jistě pro babičku. Odstrčil stranou Oliverův oblek načichlý divnými cizími pachy. Byl tam flanelový pytlík plný achátů a průsvitných kamínků. Oliver mu jej vzal z rukou.

„Tohle je pro moje děvče.“

Jody hledal dál. Jeden balíček si pozdvihl k nosu.

„Tabák!“

„Pro tvého tátu. Z Turecka.“

„Ale Olivere!“ Troník jej s úžasem otevřel. Kuchyní zavanula silná vůně. „Olivere, už se ani nepamatuju, že bych byl od někoho dostal dárek.“

Jody popadl dlouhý úzký váleček. Byl těžký; bylo v něm něco z kovu.

„Tohle je pro mě!“

„Jak to můžeš říct, dokud jsi to neviděl!“

Jody spěšně rozvázal váleček. Na podlahu vypadl lovecký nůž s ostrou a lesklou čepelí. Jody vyvaloval oči.

„To je nůž pro mě, Olivere?“

„Jestli je ti milejší ten ubroušený pilník, co má tvůj táta –“

Jody se ho chopil. Mávl dlouhou čepelí, až ve světle zablýskla.

„Takovýhle nemá nikdo u nás v lesích,“ řekl. „Ani Forresteři takový nemají.“

„To si myslím. Přece nemůžeme ty fousáče nechat, aby nás přetrumfli!“

Jody upíral oči na flanelový pytlík, jímž Oliver houpal v ruce. Ztěžka se rozhodoval mezi Oliverem a Forrestery. Pak vyhrkl:

„Olivere – Lem Forrester říkal, že je Korouhvička jeho děvče!“

Oliver se zasmál, přehodil si pytlík z jedné ruky do druhé a řekl:

„Forresteři jakživi nemluví pravdu. Moje děvče mi nikdo nemůže vzít.“

Jodymu se nesmírně ulevilo. Řekl to babičce i Oliverovi a měl čisté svědomí, a Olivera to ani nerozčililo. Pak si vzpomněl na Lemův snědý obličej, zamyšlený a ponurý, jak hrál na housle. Odehnal tu představu a zabral se do prohlížení pokladů, které kamarád přivezl domů z dalekých krajů za mořem.

Všiml si, že se babička při snídani ani nedotkla jídla. Starala se jen, aby se najedl Oliver. Zářivé oči jí kroužily kolem syna jako hladové vlaštovky. Oliver seděl u stolu vysoký a vzpřímený. V rozhalené košili na hubeném krku měl kůži zhnědlou. Vlasy měl vybledlé sluncem, s narudlým leskem, a oči zbarvené tak, jak si Jody představoval barvu moře – šedomodré se zelenými záblesky. Jody si přejel rukou po krátkém nose a pihovatém obličeji. Pokradmu si sáhl do týla, kde mu trčely „dračí ocasy“ žluté jako sláma. Hrozně se sobě nelíbil.

Zeptal se: „Babičko, byl Oliver hezký, hned jak se narodil?“

Odpověděl mu Troník: „Tohle ti můžu říct sám. Pamatuju se na něho, že byl ještě šerednější než ty a já.“

Oliver zálibně řekl: „Jody, až vyrosteš, budeš zrovna tak hezký jako já, jestli ti tohle dělá starosti.“

„Mně by už stačilo, kdybych byl z poloviček tak hezký jako ty.“

Oliver mu řekl: „Budu potřebovat, abys to řek mému děvčeti.“

Babička svraštila nos a řekla:

„Sotva je námořník zas doma, hned začne myslet na námluvy.“

„Podle toho, co slyším,“ podotkl Troník, „námořníci vůbec nemyslí na nic než na námluvy.“

„A co ty, Jody?“ zeptal se Oliver. „Máš už taky děvče?“

Odpověděl mu Troník: „Copak o tom nevíš, Olivere? Jody má rád Eulálii Boylesovou.“

Jody cítil, jak se ho zmocňuje vražedná zlost. Chtělo se mu na ně zuřivě zařvat jako Forresteři, aby je oba řádně vystrašil. Ale vykoktal jenom:

„Já – já děvčata nenávidím. A Eulálii ze všech nejvíc.“

Oliver se nevinně zeptal: „No, a co ti u ní vadí?“

„Má šeredný nos. Vypadá jako králík.“

Oliver s Troníkem se hlučně rozesmáli a plácali se vzájemně po zádech.

Babička řekla: „Přestaňte chlapce trápit, oba dva! Copak se nepamatujete, jak to bylo s váma, už je to hodně dávno?“

Pocítil k babičce vděčnost a v té se zlost rozplynula. Jediná babička se ho vždycky zastane. Ne, pomyslel si, to není pravda. Troník mu taky obyčejně pomáhá vyhrát bitvy. Když je máma nerozumná, Troník vždycky říká: „Ory, nech ho na pokoji! Pamatuju se, že když jsem byl kluk –“ Napadlo ho, že ho otec škádlí jenom tady před přáteli. Ale když potřebuje pomoc, Troník ho nikdy nezklame. Roztáhl ústa v úsměvu a řekl mu:

„Jenom tě prosím, táto, neříkej mámě, že mám děvče. Zlobila by se ještě víc, než kdybych si přines domů nějakou havěť.“

Babička se ho zeptala: „Copak se máma někdy na tebe zlobí?“

„Na mě i na tátu. Ještě víc na tátu.“

„Nedovede si ho cenit. Nepoznala zkrátka nikoho horšího.“ Povzdechla si. „Ženská se musí jednou dvakrát v životě zamilovat do neřáda, aby dovedla být vděčná za hodného muže.“

Troník skromně sklopil oči. Jody hořel zvědavostí, jestli byl pan Hutto hodný nebo zlý. Neměl odvahu se zeptat. Jenže pan Hutto je dávno mrtvý, a tak na tom už nezáleží, pomyslel si. Oliver vstal a protáhl si dlouhé nohy.

Babička se ho zeptala: „To už chceš zase jít, sotva ses vrátil domů?“

„Jenom na malou chvíli. Musím se trochu projít a trochu se obeznámit, co se děje v sousedství.“

„S tou zlatovláskou Korouhvičkou, viď?“

„Taky.“ Naklonil se nad ní a rozčechral jí kučery. „Viď, Troníku, že dnes ještě nepůjdete domů?“

„Musíme tady dojednat obchody a pak se hned zas vrátit na mýtinu. Nechce se mi, Olivere, nerad bych se připravil o sobotní zábavu. Přišli jsme včera v pátek, aby Boyles dostal zvěřinu včas k dnešnímu parníku na sever. A nemůžeme přece nechat Ory dlouho samotnou.“

„To nemůžete,“ řekla babička, „co kdyby ji sežral pardál!“

Troník na ni bystře pohlédl, ale zatím už si velmi pečlivě urovnávala volánky na zástěře.

Oliver řekl: „Dobrá, tak vás doprovodím přes řeku.“

Narazil si do týla námořnickou čapku a odešel. Slyšeli ho, jak si hvízdá. Jody byl nešťastný. Jistě se něco stane, a on neuslyší Oliverovo vyprávění. Tušil to. Rád by byl celé dopoledne seděl na břehu řeky a poslouchal Oliverovy příběhy. Nikdy se jich nemohl nabažit. Jak Oliver chvíli vyprávěl, vždycky někdo přišel, nebo Oliver přestal a dal se do nějaké práce a nikdy svůj příběh nedokončil.

„Oliverovo vyprávění mě nikdy neomrzí," řekl.

„Já ho taky nikdy nemám dost," řekla babička.

Troník s odchodem otálel.

„Nechce se mi od vás, když je doma Oliver."

„Mně se po Oliverovi stejská víc," řekla babička, „když je tady a není doma, než když je na moři."

Jody řekl: „To ta Korouhvička. Tím je vinna ta holka. Nikdy nechci mít děvče."

Mrzelo ho, že Oliver odešel. Byli všichni čtyři tak důvěrný kroužek, a Oliver jej roztrhal na cáry. Troník si liboval v míru babiččina domova. Znovu a znovu si cpal dýmku cizokrajným tabákem.

„Nechce se mi od vás, ale musíme už jít. Musíme dojednat obchody, a domů máme pěšky kus cesty."

Jody chodil po břehu řeky a házel Chundeláčovi klacky. Viděl, jak Louda Ozell běží k domku.

Louda na něho křikl: „Honem zavolej tátu! Ale ať to neslyší paní Huttová."

Jody se rozběhl přes zahradu a zavolal na otce. Troník vyšel z domku.

Louda sotva popadal dech. „Oliver se pere s Forrestery! Před krámem dal Lemovi pěstí pod bradu a ti rváči Forresteři se na něho vrhli. Vždyť ho zabijí!"

Troník běžel ke krámu. Jody ho nemohl dohonit. Louda se belhal za nimi.

Troník zavolal přes rameno: „Snad je nějak srovnáme, než na ně babička přijde s puškou."

Jody křikl: „Táto, přidáme se k Oliverovi?"

„Budeme se prát za toho, kdo je slabší, a to je Oliver."

Jodymu vířilo v mozku jako ve větrném mlýně.

„Říkals mi přece, táto, že by nikdo na naší mýtině nevydržel, kdyby si znepřátelil Forrestery."

„To jsem říkal. Ale nedopustím, aby Oliverovi ublížili."

Jody oněměl údivem. Zdálo se mu, že si Oliver zaslouží potrestání. Vždyť je opustil a šel za svým děvčetem. Byl skoro rád, že se Forresteři na něho vrhli. Snad se Oliver po té rvačce vrátí domů a přestane s tím nesmyslem. Vida, Korouhvička – odplivl si do písku. Vzpomněl si na Suché křídlo. Nemohl snést pomyšlení, že by se spolu přestali přátelit.

Zavolal na otce: „Táto, já se nebudu prát za Olivera!"

Troník neodpověděl. V běhu prudce švihal krátkýma nohama. Chlapi se rvali na písčité cestě před Boylesovým krámem. Zvířili oblaka prachu jako smršť v horkém létě. Ještě než mohl Jody rozeznat zápasící muže, už slyšel křik diváků. Seběhla se tam celá Volusie.

Troník sotva popadal dech. „Těm parchantům je to jedno, ať při tom někoho třeba zabijí, jen když můžou vidět, jak se tamti rvou."

Jody uviděl Korouhvičku na okraji zástupu diváků. Muži a ženy, všichni říkali, že je hezká, ale on měl chuť vyrvat jí ty žluté kudrny, jednu po druhé. Špičatý obličejík měla bílý jako plátno. Veliké modré oči upírala na zápasící. V prstech křečovitě kroutila kapesníkem. Troník si razil cestu zástupem. Jody šel za ním a pevně se ho chytil za košili.

Byla to pravda. Forresteři chtěli Olivera zabít. Vždyť Oliver se pral s třemi najednou, s Lemem, Mlýnským kolem a Sekáčem. Vypadal jako jelen, kterého Jody jednou viděl raněného a zkrvavělého, jak mu psi rvali maso na krku a na plecích. Obličej měl samou krev a poházený pískem. Boxoval obezřetně a snažil se mít na mušce vždycky jen jednoho Forrestera. Lem a Sekáč se na něho vrhli současně. Jody slyšel, jak těžká pěst narazila na kost. Oliver se skácel do písku. Zástup hulákal.

Jodymu vířily v hlavě zmatené myšlenky. Oliver si to zaslouží, protože odešel z domova za děvčetem. Ale tři proti jednomu, to je nerovný boj. Když jejich psi útočili na medvěda nebo na pardála, vždycky se mu zdálo, že to je nerovný boj. Máma říká, že Forresteři jsou bez srdce. Nikdy jí to nevěřil. Vždyť tehdy tak vesele zpívali a pili a dováděli. Vydatně mu dali najíst a plácali ho po zádech a nechali ho, aby si hrál se Suchým křídlem. Je to snad důkaz, že jsou bez srdce, když se perou tři proti jednomu? Ale Mlýnské kolo a Sekáč se perou za Lema, aby mu Oliver nepřebral děvče. Copak to není správné, že jsou při Lemovi? Oliver se zdvihl na kolena, pak se kolísavě postavil. Usmál se, celý ušpiněný a zakrvácený. Jodymu se zdvihal žaludek. Vždyť Olivera zabijí.

Skočil Lemovi na záda. Chytil ho pevně za krk a uhodil ho pěstí do hlavy. Lem ho setřásl, obrátil se a vrazil mu facku, až Jody upadl. Po prudkém úderu Lemovy těžké ruky ho pálil obličej a po tom pádu ho bolelo v boku.

Lem se na něho obořil: „Nepleť se do toho, pardálku!“

Troník se hlasitě zeptal: „Kdo je soudcem v tomhle zápase?“

Lem řekl: „My sami.“

Troník se prodral až k němu. Vysokým hlasem přehlušil křik diváků.

„Jestli musí tři vyřídit jednoho, tak tvrdím, že ten člověk vydá za tři.“

Lem k němu výhružně přistoupil a řekl:

„Nerad bych tě zabil, Troníku Baxtere. Ale jestli mi neuhneš z cesty, položím tě na lopatky, než bys řek švec.“

Troník odpověděl: „Tak si to s ním vyřiď poctivě. Jestli chceš Olivera zabít, tak ho rovnou zastřel a dej se pověsit za vraždu. Ale jednejte jako muži.“

Sekáč nerozhodně přešlapoval v písku a řekl:

„Byli bysme si to s ním vyřídili jeden po druhém, ale on se na nás vyřítil na všecky.“

Troník se nedal zmýlit.

„Čí je to zápas? Kdo komu co udělal?“

Lem řekl: „Vrátil se domů krást, tohle udělal.“

Oliver si rukávem otřel obličej a řekl:

„To Lem chtěl krást!“

„A co chtěl krást?“ Troník si uhodil pěstí do dlaně. „Psy, prasata, pušky nebo koně?“

Za diváky v kruhu kolem nich se Korouhvička rozplakala.

Oliver řekl tiše: „Tady se o tom nedá mluvit, Troníku.“

„A hodí se tohle místo, abyste se kvůli tomu rvali? Jako když se smečka psů pere na cestě? Poperte se sami dva někde o samotě!“

Oliver řekl: „Popral bych se s každým, kdo by mi řek to, co mi řek Lem, ať je to kdo chce.“

Lem prohlásil: „Řeknu ti to znova.“

Znovu se začali rvát. Troník mezi ně vrazil. Připadal Jodymu jako nízká statná borovice, jak se sklání v uragánu. Diváci hulákali. Lem vztáhl pěst a udeřil Olivera přes Troníkovu hlavu. Rána bouchla jako výstřel z pušky. Oliver se zhroutil do písku jako hadrový panák a zůstal bez hnutí ležet. Troník udeřil pěstí Lema pod bradu. Sekáč a Mlýnské kolo se na něho vrhli z obou stran. Lem vrazil Troníkovi pěstí do žeber. Jody zuřivě vpadl mezi ně, jakoby hnaný prudkým větrem. Zakousl se Lemovi do zápěstí. Kopal ho do silných lýtek. Lem se obrátil jako medvěd, když ho obtěžuje štěně, a pěstí srazil Jodyho k zemi. Když Jody padal, zdálo se mu, že ho Lem uhodil ještě jednou. Viděl, jak se Oliver kolísavě postavil. Viděl Troníka, jak mlátí kolem sebe pažema jako cepy. Slyšel křik. Zprvu zblízka, potom se ztrácel. Obklopila ho černá tma.

XIII

Jodyho napadlo: „O té rvačce se mi jen zdálo ve snu.“

Ležel v hostinském pokoji u babičky Huttové a upíral oči na strop. Slyšel nákladní parník plující proti proudu. Lopatky postranních kol nasávaly prudce rozvířenou vodu, hltaly ji velkými doušky a zas ji vyklápěly. U volusijského přístaviště parník zapískal. Jistě se probudil teprve teď a je už ráno. V korytě řeky se rozléhalo drnčení parníku a odráželo se o západní zalesněný svah.

Měl ošklivý sen o Oliveru Huttovi, jak přišel domů a popral se s Forrestery. Obrátil hlavu a zadíval se oknem na plující loď. V krku a rameni najednou pocítil prudkou bolest. Mohl jen trochu pootočit hlavu. Projela jím vzpomínka, prudce jako bolest.

Rozpomněl se: Vždyť ta rvačka byla opravdová.

Bylo už odpoledne. Slunce zářilo na západě nad řekou, na přikrývku mu vrhalo jasný pruh světla. Bolest přestala, ale cítil se slabý a točila se mu hlava. V pokoji se něco pohnulo. Zavrzala houpací židle.

Ozvala se babička Huttová: „Otevřel oči.“

Snažil se obrátit hlavu za jejím hlasem, ale bez bolesti to nešlo. Naklonila se nad ním.

Řekl: „Ahoj, babičko!“

Nemluvila na něho, ale na tátu.

„Má tuhý život jako ty. Už je mu dobře.“

Troník se ukázal z druhé strany postele. Měl jedno zápěstí v obvaze a na oku velkou modřinu. Usmál se na Jodyho a řekl:

„Hodně jsme Oliverovi pomohli, ty i já.“

Jodymu sklouzl z čela chladný, mokrý plátěný obkladek. Babička jej vzala a položila mu na čelo ruku. Vsunula mu prsty pod hlavu v týle a opatrně ohmatávala zdroj jeho bolesti. Byl vlevo v čelisti, kam ho Lem udeřil, a v zátylku, kde dopadl hlavou na písek. Při jejích šetrných dotycích bolest polevovala.

„Řekni mi něco, abych viděla, že nemáš mozek na kaši."

„Nemůžu si nic vyvzpomenout." A zeptal se: „Už je po obědě?"

Troník řekl: „Vážně by mu asi mohla ublížit jen rána do břicha."

„Nemám hlad, ale viděl jsem slunce, a tak mi napadlo, kolik je asi hodin." Zeptal se: „Kde je Oliver?"

„V posteli."

„Je těžce raněný?"

„Ne tak těžce, aby ho to přivedlo k rozumu."

„No, já nevím," řekl Troník. „Ještě jedna rána, a pak už by asi na to neměl kdy, aby přišel k rozumu."

„Řádně se zhyzdil a žádná holka, třeba zlatovlasá, se hned tak za ním ani neohlédne."

„Vy ženské máte jedna na druhou náramně spadeno," řekl Troník. „Tak se mi zdá, že se spíš Oliver a Lem ohlíželi za děvčetem."

Babička sbalila mokrý obkladek a vyšla z pokoje.

„Vždyť se to nesluší, div nezabít tak mladého kluka. Ale mám radost, že ses zachoval jako muž a žes příteli pomoh."

Jody upíral oči do slunečního světla.

Pomyslel si: Forresteři jsou taky moji přátelé.

Troník řekl, jako by mu četl myšlenky: „Tohle patrně bude konec dobrému sousedství s Forrestery."

Jodymu projela bolest z hlavy k srdci. Nemohl se vzdát přátelství se Suchým křídlem. Umínil si, že jednou tajně uteče a někde z křoví zavolá na Suché křídlo. Představoval si, jak se spolu budou

potají scházet. Ale třeba je najdou, a Lem je oba zpráská, div z toho nebudou mít smrt. A pak bude Oliver litovat, že se popral kvůli Korouhvičce. Jody se zlobil víc na Olivera než na Forrestery. Oliver vždycky patřil jen jemu a babičce, ale připravil je o kus sebe a věnoval to té holce s vlasy jako sláma, která nad tou rvačkou lomila rukama.

Ale kdyby se to mělo stát znovu, zas by musel na pomoc Oliverovi. Vzpomněl si na divokou kočku, jak ji psi roztrhali na kusy. Divoké kočky si to zasluhují. Ale v jedné chvíli, když se jí čelisti v smrtelné křeči široce rozevřely a zlé oči jí zastřela blízká smrt, náhle pocítil lítost. Vykřikl a zatoužil té šelmě ulevit v její trýzni. Příliš velká bolest je nespravedlivá. A bylo to nespravedlivé, že se vrhli tři na jednoho. Proto se musel za Olivera servat, i kdyby měl ztratit Suché křídlo. Spokojeně zavřel oči. Jakmile tohle pochopil, zdálo se mu všechno správné.

Babička přišla do pokoje s podnosem.

„A teď nám ukaž, jestli se můžeš posadit."

Troník strčil ruce pod polštář a Jody se pomalu nadzdvihl. Pohyby mu šly ztěžka a bolely ho, ale nebylo mu hůř než tehdy, když spadl z plané třešně.

Troník řekl: „Škoda, že chudák Oliver se z toho nedostal tak lehce."

Babička řekla: „Štěstí, že mu nepřerazili nos, má ho moc hezký." Jody jedl s námahou, nesnědl ani všechny perníčky na talíři, protože ho bolelo v krku. Musel jich dost nechat. Lítostivě se na ně zadíval.

Babička řekla: „Schovám ti je na potom."

Troník ho škádlil: „To se máš, viď, babička ti čte myšlenky a hned ti ve všem vyhoví."

„To si myslím!"

Jody se opřel o polštář. Všude tam vládl mír, a najednou k nim vtrhlo násilí a rozervalo svět na cáry, ale pak zase nastal mír.

Troník řekl: „Musím se vydat na cestu. Ory se bude zlobit."

A za chvíli už stál ve dveřích, trochu nahrbený. Vypadal tak opuštěně.

Jody na něho křikl: „Chci jít s tebou!"

Hned se Troníkovi obličej rozjasnil.

„Vida, hochu!" Měl radost. „Víš to jistě, že by ses už moh vydat na cestu? Ale něco ti povím. Borry Boyles má starou klisnu a ta trefí domů sama. Vrátíme se na ní a pak ji pustíme zpátky."

Babička řekla: „Ory bude klidnější, když se Jody vrátí s tebou. Já mám taky menší starost o Olivera, když se mu něco stane tady, kde ho mám na očích, než když je ode mě pryč."

Jody se pozvolna svezl z postele. Točila se mu hlava, jako by byla moc velká a těžká. Měl pokušení klesnout zpátky do měkké postele.

Troník prohlásil: „Musím říct, že Jody je opravdu mužský."

Jody se vzpřímil a šel ke dveřím.

„Mám se rozloučit s Oliverem?"

„To se rozumí, ale nedej na sobě znát, jak zle ho zřídili. Je náramně pyšný."

Šel do Oliverova pokoje. Oliver měl zavřené oči zateklé, jako by spadl do vosího hnízda. Jedna tvář mu skoro zfialověla. Měl na hlavě bílý obvaz a rty zpuchlé. Vida, jak je ten hezký námořník zřízený, a to všechno kvůli protivě Korouhvičce!

Řekl mu: „Sbohem, Olivere."

Oliver ani neodpověděl. Jodyho to obměkčilo.

„Škoda, že jsme s tátou nepřišli dřív."

Oliver se ozval: „Pojď blíž!"

Jody přistoupil až k posteli.

„Udělal bys něco pro mě? Jdi a řekni Korouhvičce, že na ni budu v úterý čekat u starého sudu, hned jak se zešeří.“

Jody zase zchladl jako led a vyhrkl:

„To neudělám. Já ji nenávidím, potvoru.“

„Dobrá. Pošlu k ní Loudu.“

Jody shrnoval nohou koberec.

Oliver řekl: „Já jsem myslel, žes můj přítel.“

Přátelství je svízelná věc, pomyslel si Jody. Pak si vzpomněl na lovecký nůž, pocítil vděčnost a zastyděl se.

„No – dobrá. Nechce se mi, ale řeknu jí to.“

Oliver se na posteli rozesmál. Ten by se smál, napadlo Jodyho, i kdyby měl smrt na jazyku.

„Sbohem, Olivere.“

„Sbohem, Jody.“

Vyšel z pokoje. Babička na něho čekala.

Zeptal se jí: „Je to pro tebe velké zklamání, viď, babičko? Že se Oliver popral, a všecko.“

Troník ho napomenul: „Chovej se zdvořile, synu!“

Babička řekla: „Mluvit pravdu je přece zdvořilost. Když se medvědi s rozpálenou hlavou vydají na námluvy, je z toho vždycky mrzutost. Jen jestli je tohle konec, a ne teprve začátek –“

Troník ji ubezpečil: „Však víš, kam pro mě máš poslat.“

Odcházeli po pěšince přes zahradu. Jody se ohlédl – babička jim na rozloučenou mávala.

Troník se zastavil v krámě u Boylese pro zásoby a pro přední čtvrt srnce. Boyles jim ochotně půjčil klisnu, jestli jí Troník na oplátku přiváže k sedlu kus pěkné srnčí kůže na šněrovadla do bot, až ji pošle zpátky. Naházeli do pytle zásoby, mouku a kávu, střelný prach a olovo a patrony do nové pušky. Boyles šel do stáje a vyvedl klisnu s houní přivázanou na hřbetě místo sedla.

„Pusť ji zpátky až ráno," řekl. „Může předhonit vlka, ale nechtěl bych, aby ji přepad pardál."

Troník se odvrátil a přivazoval pytel. Jody se honem přitočil k Boylesovi. Nechtěl před otcem vyzradit Oliverův tajný vzkaz.

Pošeptal mu: „Musím mluvit s Korouhvičkou. Kde bydlí?"

„A co jí chceš?"

„Musím jí něco vyřídit."

Boyles řekl: „Je nás hromada, co si s ní máme co vyřídit. Ale zatím si musíš nechat zajít chuť. Ta slečna si uvázala šátek na žluté kudrny a tajně ujela nákladním parníkem do Sanfordu."

Jodymu se tolik ulevilo, jako by ji byl zahnal sám. Vypůjčil si kus papíru a tlustou tužku a tiskacím písmem napsal Oliverovi dopis. Byla to obtížná práce, protože se učil psát jen doma s tátou a pak jednou krátkou zimu s kočovným školním učitelem. Napsal:

„Olivere tvá korouhvička odjela na lodi. sem moc rád. tvůj přítel jody."

Přečetl si to. Usoudil, že by měl být přívětivější. Přeškrtl „sem moc rád" a místo toho napsal „je mi moc líto". Rozehřál se ctností. Jako by v něm znovu trochu ožilo bývalé nadšení pro Olivera. Snad zas někdy uslyší jeho vyprávění.

Na převozním prámu upíral oči do prudké řeky. Myšlenky mu vířily v hlavě jako proud v té řece. Oliver ho předtím nikdy nezklamal. Máma přece jen má pravdu, že Forresteři jsou sprosťáci. Cítil se opuštěný. Ale věděl, že Suché křídlo se jistě nezmění. V duši, tak jemné v jeho zmrzačeném těle, se jistě dovede nad tu rvačku povznést, zrovna jako on. A to se ví, na tátu je vždycky spolehnutí – ten zůstane pořád stejný, tak jako země.

XIV

Křepelky hnízdily. Jejich zpěvavá hejna už před nějakou dobou utichla a začala se dělit na dvojice. Jen samečkové vyzývali k námluvám, jasně, líbezně a naléhavě.

Jednou uprostřed června viděl Jody párek křepelek, jak hopsají u popínavé vinné révy, starostlivě a rodičovsky uspěchaně. Byl natolik moudrý, že se nepustil za nimi, ale prolézal révu, až našel jejich hnízdo s dvaceti světle žlutými vajíčky. Z opatrnosti se jich ani nedotkl – bál se, aby křepelky vejce neopustily, jako to udělaly perličky. Za týden se šel k révě podívat, jaké má hrozny. Byly tvrdé jako drobné broky a ještě zelené. Nadzdvihl větev révy a už si představoval, jak na ní koncem léta budou zaprášené zlaté hrozny.

U nohou mu zapraskalo, jako by v trávě něco vybuchlo. To se mláďátka klubala z vajíček. Mladé křepelky, ještě menší než jeho palec, se před ním rozprchly jako lístky rozváté větrem. Samička vypískla a vyrazila nejdřív na ochranu za svými mláďaty a pak útočně proti Jodymu. Stál bez hnutí, jak ho to otec naučil. Samička shromáždila rozprchlá mláďata a odvedla je vysokou trávou. Jody běžel za otcem. Troník oral na hrachovém poli.

„Táto, pod révou se vylíhly křepelky! A hrozny se už nalívají."

Troník se zastavil, s rukama na rukojetích pluhu. Byl celý zpocený. Zadíval se přes pole. Nízko se tam vznášel jestřáb.

Řekl: „Jestli nám jestřábi křepelky neukradnou a jestli nám nebudou mývali chodit na hrozny, tak se dobře pomějeme, až přijdou první mrazy."

Jody řekl: „Měl bych zlost, kdyby nám jestřábi snědli křepelky, ale kdyby nám mývali snědli hrozny, bylo by mi to skoro jedno."

„Protože jíš radši křepelky než hrozny.“

„Proto ne, ale protože jestřáby nenávidím a mývaly mám rád.“

„To tě naučil Suché křídlo,“ řekl Troník, „pořád se s nima mazlí.“

„Asi proto.“

„Hochu, už jsi viděl divoká prasata?“

„Ještě ne.“

Troník se zamračil.

„Mám zlost, když si pomyslím, že je Forresteři asi schytali do pastí. Už se přece měla dávno ukázat. Kdyby za to mohli medvědi, nebyla by se všecka prasata ztratila tak najednou.“

„Byl jsem až na staré mýtině, táto, a odtamtud jdou jejich stopy na západ.“

„Nejvyšší čas, abych zoral ten hrách, a pak je hned musíme se Rváčem a s Julií vystopovat.“

„A co uděláme, jestli je Forresteři už schytali?“

„To, co musíme udělat – až přijde čas.“

„A nebojíš se zase rvačky s Forrestery?“

„Ne, protože jsem v právu.“

„A měl bys strach, kdybys nebyl v právu?“

„Kdybych nebyl v právu, tak bych si s nima nic nezačínal.“

„Co budeme dělat, jestli nás zase přeperou?“

„Musíme se s tím smířit, ale nedáme jim pokoj.“

„Já bych radši nechal prasata Forresterům.“

„A zůstal bys bez masa? Modřiny a boule přestanou trápit mnohem dřív než prázdné břicho. Snad mě nechceš přemluvit, abysme tam nechodili?“

Jody zaváhal. „To ne.“

Troník se zas dal do práce.

„Jdi k mámě a pěkně ji popros, aby nám dnes dala brzy večeři.“

Jody šel ke srubu. Na stinné verandičce před srubem seděla máma v houpací židli a šila. Zpod židle jí vyběhla malá ještěrka s modrým bříškem. Jody se usmál a pomyslel si, jak rychle by mohutná máma vyskočila z houpací židle, kdyby to věděla.

„Prosím tě, mámo, táta říkal, abys nám dala brzy večeři. Musíme honit prasata."

„Však je na čase."

Zvolna došívala šev. Posadil se na schůdek pod ní.

„Nejspíš se s Forrestery porveme, mámo, jestli je schytali do pastí."

„Jen se s nimi poperte. Jsou to zloději bez srdce!"

Udiveně na ni pohlédl. Vždyť se na něho i na tátu tolik zlobila, že se poprali s Forrestery ve Volusii.

Řekl: „Mámo, možná že zase prohrajeme, až z nás poteče krev."

Zlostně složila šití. „No, jakáž pomoc, ale musíme si sehnat maso. Je to naše povinnost – kdo ji za nás udělá?"

Odešla do srubu. Slyšel ji, jak přibouchla dvířka železné trouby. Nedovedl se v tom vyznat. Máma hodně mluví o „povinnosti"! Odjakživa to slovo nenáviděl. Jak to, že má povinnost dát se zase zmlátit od Forresterů, aby od nich dostal zpátky prasata, a proč nebyla jeho povinnost nechat se od nich zmlátit, aby pomohl Oliverovi, který je jeho přítel? Zdálo se mu čestnější krvácet pro přítele než pro prasečí kýtu. Seděl nečinně a naslouchal, jak v plané třešni frčí roztřepaná křídla drozdů. Sojky vyháněly tanagry z morušových stromů. I v bezpečí mýtiny jsou půtky o potravu. Ale vždycky myslel, že jí tam je dost pro všechny. Je tam přece dost co jíst i přístřeší pro tátu a mámu jejich syna; pro starého Césara; pro Trixii a její skvrnité telátko; pro Rváče a Julii; pro kdákavou a kokrhavou a hrabavou drůbež na dvorku; pro prasata,

když se chrochtáním večer hlásí o kukuřici; pro zpěvavé ptáky na stromech i pro křepelky uhnízděné pod révou; pro všechny je na mýtině dostatek potravy.

Venku v lese ustavičně zuří boj. Medvědi a vlci a pardáli a divoké kočky, všechny ty šelmy číhají na vysokou zvěř. Medvědi dokonce žerou mláďata druhých medvědů, všechno maso jim chutná stejně. Veverky a krysy, vačice a mývali, všichni si musí shánět živobytí. Ptáci a malá srstnatá zvířata se musí ve stínu skrývat před jestřáby a sovami. Ale na mýtině je bezpečí. Je to Troníkova zásluha, že ji tak dobře oplotil, a Juliina a Rváčova, kteří hlídají tak ostražitě, že se skoro zdá, jako by vůbec nespali. Někdy slyší v noci šramot, a dveře se otevřou a zase zavřou, jak se Troník tiše plíží zpátky na postel, když potichu zahnal nějakého záškodníka.

Ale vždyť jsme tady všichni vlastně vetřelci. Baxteři chodí do lesa na srnce, protože potřebují maso, a na divoké kočky kvůli jejich kůžím. A hladová zvířata a loupeživé šelmy zas chodí na mýtinu, když si tam troufají. Mýtina je obklíčena hladem. Je to pevnost v divočině. Baxterova mýtina je jako blahobytný ostrov uprostřed hladového moře.

Slyšel chřestit řetězy. Troník se podél plotu vracel s pluhem do chléva. Jody ho předběhl, aby mu otevřel dvířka a pomohl při odpřahání. Vylezl po žebříku na půdu a vidlemi shodil dolů hrachovou nať Césarovi do žlabu. Už nebylo zrní a nebude až do žní. Nalezl hromadu suché nati, na níž ještě zbyly lusky, a hodil ji dolů Trixii. Ráno bude víc mléka pro Baxtery i pro skvrnité telátko. Začínalo hubnout, protože je Troník pomalu odstavoval od krávy. Na půdě pod tlustými ručně tesanými trámy doškové střechy bylo dusno a horko. Suchá sladká nať praskala. Lechtala ho do nosu. Na chvíli si do ní lehl a liboval si, jak je pružná. Bylo mu tam skoro blaze, až najednou uslyšel, jak ho máma volá. Honem slezl

z půdy. Troník už podojil Trixii. Šli spolu do srubu. Večeře stála na stole. Měli jen kyselé mléko a kukuřičný chléb, ale obojího bylo dostatek.

Máma Baxterová řekla: „Tak jděte, chlapci, a zkuste něco zastřelit, ať přinesete domů kus masa."

Troník přikývl. „Vždyť proto si beru pušku."

Pustili se na západ. Slunce ještě stálo nad vrcholky stromů. Kolik dní nepršelo, ale na severu a na západě se začínaly hromadit kupy mraků. K jasně ozářenému západu se po obloze od východu a od jihu plížila olověná šeď.

„Jestli dnes pořádně zaprší, mohlo by nás to skoro připravit o sklizeň kukuřice," řekl Troník.

Nezavanul ani větřík. Vzduch ležel nad cestou jako těžká prachová peřina. Jodymu to připadalo, jako by jej mohl odstrčit, kdyby na něj dosáhl. Písek ho pálil do bosých mozolnatých chodidel. Rváč a Julie běželi lhostejně se skloněnou hlavou, se staženým ohonem, s jazykem vyplazeným mezi otevřenými čelistmi. Nebylo snadné sledovat stopy divokých prasat v tak sypké a vyschlé půdě. Troníkův zrak byl zde bystřejší než Juliin čich. Prasata se popásla v křoví, přehnala se přes opuštěnou mýtinu a pustila se do vysušeného močálu, kde si mohla vyhrabat kořínky leknínů a vyválet se v blátivých kalužích chladivé vody. Když si mohla nalézt potravu blízko Baxterova ostrova, nikdy se nepouštěla tak daleko. Nastalo však hubené období a hrozil hlad. Plody na stromech ještě nebyly zralé, ani na borovicích, ani na dubech, ani na ořešákách, jenom pod nimi se válely ty loňské hluboko pod spadaným listím. Plody palmetta byly ještě moc zelené i pro nevybíravá divoká prasata. Tři míle za Baxterovým ostrovem Troník přisedl na bobek a prohlížel si stopy. Zdvihl zrno kukuřice a obracel je na dlani. Ukázal na otisky koňských kopyt.

„Vidíš, vnadili na prasata," řekl.

Narovnal se. Tvářil se přísně. Jody na něho úzkostně pohlédl.

„No, synu, musíme za nimi."

„K Forresterům?"

„Tam, kde je najdeme. Možná že je najdeme u někoho v chlívku."

Stopy se klikatily, jak prasata pobíhala sem a tam a sbírala roztroušené zrní.

Troník řekl: „Já dovedu pochopit, že se Forresteři prali s Oliverem a že se pustili i do tebe a do mě. Ale to mě vem čert, jestli pochopím takovouhle sobeckou sprosťárnu."

Asi čtvrt míle dál uviděli zhruba sestrojenou past na prasata. Byla opuštěná, ale prázdná, udělaná z ohnutých pružných stromků nastražených tak, aby spustily vrátka, až se do nich prasata nahrnou.

„Ti lotři čekali tady někde nablízku," řekl Troník. „V téhle pasti by se kanec dlouho neudržel."

Vpravo od pasti byly stopy kol vozu, jak se v písku obrátil, a vedly dál tmavým lesem k ostrovu Forresterových.

Troník řekl: „Tak hochu, tudy se teď pustíme."

Slunce už bylo blízko nad obzorem. Mraky stály na obloze v bílých načechraných kupách, ozářených rudými a žlutými odlesky zapadajícího slunce. Obloha na jihu se už temněla jako v kouři ze střelného prachu. Lesem zavanul chladný větřík a hned utichl, jako by nějaká ohromná bytost vyrazila studený dech a šla dál. Jodyho trochu zamrazilo a byl rád, že ho zas ovanul teplý vzduch. Přes trochu rozježděnou cestu se táhla divoká réva a Troník se sklonil a odhodil ji stranou.

Řekl: „Jestli na tebe čeká mrzutost, nevyhýbej se jí, beztak jí neujdeš."

Znenadání se na něho zpod révové větve vrhl chřestýš. Jody ho viděl, jak se mihl, nehmotný jako stín, rychlejší než vlaštovka, jistější než drásavá medvědí tlapa. Viděl, jak se pod tím prudkým útokem táta zapotácel. Slyšel ho, jak vykřikl. Chtěl také uskočit. Chtěl vykřiknout ze všech sil. Ale stál jako vrostlý do písku a nemohl ze sebe vydat jediný zvuk. Jako by byl udeřil blesk, a ne chřestýš. Jako by se větev zlomila, jako by vzlétl pták, jako by se před nimi rozběhl králík –

Troník vykřikl: „Uskoč! Drž psy!“

Tátův hlas ho zburcoval. Uskočil a chytil psy za srst na krku. Viděl, jak skvrnitý stín zdvihl plochou hlavu k tátovu kolenu. Chřestýš kýval hlavou ze strany na stranu a sledoval Troníkovy pomalé pohyby. Jody ho slyšel, jak tiše chřestí. Psi to také slyšeli. Větřili. Srst se jim naježila. Stará Julie zavyla a vytrhla se mu z ruky. Obrátila se a plížila se po stopách pryč, dlouhý ohon stažený mezi zadníma nohama. Rváč se vzpínal na zadních nohách a štěkal.

Troník ustupoval zpátky, pomalu jako ve snu. Had chřestil. Byl to opravdu chřestýš? To snad chřestila kobylka – Troník zdvihl pušku k rameni a vystřelil. Jody se zatetelil. Chřestýš se svinul a kroutil v křečích. Hlavu zaryl do písku. Křeče mu postupovaly po celé délce tlustého těla, chřestění sláblo, až utichlo. Křečovité kroucení přešlo v pomalé svíjení, jako když nastává konec odlivu. Troník se obrátil a vyděšeně se zahleděl na syna.

Řekl: „Dostal mě.“

Zdvihl pravou paži a upřel na ni oči. Mezi suchými rty se mu ukázaly zuby a hrdlo se mu stahovalo. Díval se tupě na dvě píchnutí v paži. Z každého vytryskla kapka krve.

Řekl: „Byl to pořádný klacek.“

Jody pustil Rváče. Pes běžel k mrtvému hadu a zuřivě se rozštěkal. Dorážel na něj a zas uskakoval zpátky a nakonec hrábl tlapkou

do svinutého těla. Uklidnil se a čenichal kolem v písku. Troník pozdvihl oči od své paže. Obličej měl popelavě šedivý.

Řekl: „Ta stará s kosou mě přece jen dostane."

Olízl si rty. Prudce se obrátil a začal se prodírat nízkým porostem směrem k jejich mýtině. Po cestě by to bylo bývalo lehčí, protože byla schůdnější, ale on se slepě hnal přímo k domovu. Razil si cestu nízkým křovím zakrslých dubů, ostružin a palmetta. Jody běžel za ním a sotva popadal dech. Srdce mu bušilo tak prudce, že ani neviděl před sebe. Šel za otcem, jak ho slyšel v praskajícím porostu. Najednou houští končilo. Na stinné mýtince se ukázala skupina vyšších dubů. Jodymu bylo v tom tichu nějak divně.

Troník se náhle zastavil. Před nimi se něco pohnulo. Z houští vyskočila srna. Troník zhluboka nabral dech, jako by se mu z nějakého důvodu dýchalo lehčeji. Zdvihl pušku a namířil srně na hlavu. Jodymu blesklo hlavou, že se táta zbláznil. Teď přece není kdy se zastavovat a střílet na zvěř. Troník vystřelil. Srna udělala přemet a padla do písku, chvíli trochu kopala nohama a zůstala bez hnutí ležet. Troník k ní běžel a vytáhl nůž z pochvy. To už Jody věděl, že táta zešílel. Troník nerozřízl srně hrdlo, ale vrazil jí nůž do břicha a rozpáral ji. Srdce dosud tepalo. Troník vyřízl játra. Klekl si a přendal nůž do levé ruky. Zdvihl pravou ruku a zase upřel oči na ta dvě píchnutí. Zatím se už zatáhla. Předloktí měl silně nateklé a černalo mu. Na čele mu vyrazil pot. Rychle si rozřízl paži tam, kde ho had uštkl. Vytryskla z ní černá krev a Troník si přitiskl teplá játra na řeznou ránu.

Tiše řekl: „Cítím, jak táhnou –"

Přitiskl játra ještě víc. Potom je sňal z rány a podíval se na ně: byla jedovatě zelená. Obrátil je a přitiskl si je k paži druhou stranou.

Řekl Jodymu: „Jdi mi vyříznout kus srdce."

Jody se prudce probral ze svého strnutí. Neobratně se chopil nože a vyřízl srně kus srdce.

Troník řekl: „Ještě kus.“

Znovu a znovu si přikládal na paži čerstvé kusy.

Pak řekl: „Podej mi nůž.“

Rozřízl si paži ještě výš, kde byl temný otok největší. Jody vykřikl.

„Táto, vždyť vykrvácíš!“

„Ať radši vykrvácím, než abych se nadmul. Viděl jsem jednoho muže umírat –“

Pot se mu řinul po tvářích.

„Bolí to moc, táto?“

„Jako by ti někdo vrazil do ramene řeřavý nůž.“

Pak sňal syrové maso z paže, ale nebylo už zelené. Teplé a živoucí srní maso začalo smrtelně tuhnout. Troník vstal a klidně řekl:

„Teď už to nepomůže. Jdu domů. Ty běž k Forresterům a řekni jim, aby jeli pro doktora Wilsona.“

„Myslíš, že pojedou?“

„Musíme to zkusit. Zavolej na ně a řekni jim to rychle, než po tobě něco hodí nebo možná vystřelí.“

Obrátil se a pustil se vyšlapanou stezkou. Jody šel za ním. Zaslechl za sebou tiché šustění. Ohlédl se. Na okraji mýtinky po nich pokukoval skvrnitý srneček, rozkolísaný na nejistých nohách. Tmavé oči měl údivem široce rozevřené.

Jody zavolal: „Táto! Ta srna měla srnečka!“

„Je mi líto, hochu. Nemoh jsem si jinak pomoct. Pojď.“

Jodyho se zmocnila strašná lítost nad srnečkem. Zaváhal. Srneček vyděšeně potřásl hlavičkou. Přibatolil se ke zdechlině srny a sklonil se a očichával ji. Zamečel.

Troník zavolal: „Hni sebou, kluku!“

„Řekni jim, aby někdo šel tady tou stezkou k nám a dopravil mě domů, kdybych nemoh dojít. Pospěš si.“

Zmocnila se ho hrůza, když si představil tátovo tělo, jak leží napuchlé na cestě. Dal se do běhu. Troník se pomalu, umíněně vlekl dál k Baxterovu ostrovu.

Jody se rozběhl po vozové cestě k myrtovému houští, kde se spájela s hlavní cestou k ostrovu Forresterů. Hodně vyježděná cesta nebyla zarostlá býlím ani trávou, takže se mu po ní šlo líp. Nohy se mu bořily do suchého a sypkého písku, který jako by mu silnými chapadly svíral svaly v lýtkách. Běžel klusem, který mu v písku připadal snazší. Nohy se mu hýbaly, ale mysl a tělo měl málem nehybné, připadaly mu jako prázdná bedna na dvou kolech. Cesta pod ním byla jako šlapací kolo. Nohy se mu zdvihaly a dopadaly, ale zdálo se mu, že snad znovu a znovu míjí tytéž stromy a keře, že možná běží čím dál pomaleji, úplně nadarmo – až ho překvapilo, že doběhl k ohybu cesty. Ten dobře znal, odtamtud už nebylo k mýtině Forresterových daleko.

Doběhl k vysokým borovicím na jejich ostrově. Polekal se – vždyť to znamenalo, že už je blízko. Vzpamatoval se a dostal strach. Bál se Forresterů. A kdyby mu odepřeli pomoc a on se zas dostal pryč živý a zdravý, kam by pak šel? Na chvíli se zastavil pod stinnými duby a přemýšlel. Byl soumrak. Věděl, že se ještě hned tak nesetmí. Dešťové mraky se roztáhly po celé obloze a zatemnily ji. Svítil jedině proužek oblohy na západě, zelený jako srní játra nasáklá jedem. Napadlo ho, že zavolá na přítele Suché křídlo. Přítel ho uslyší a přiběhne, a možná dokonce tak blízko k němu, že mu bude moci vyřídit otcův vzkaz. Ulehčilo se mu u srdce, když na to pomyslel, když si představil přítelovy oči zjihlé soustrastí s ním. Zhluboka a dlouze se nadechl a hnal se divoce pěšinkou pod duby.

Vykřikl: „Suché křídlo! Suché křídlo! To jsem já, Jody!“

Za chvíli vyjde přítel z domku, po všech čtyřech sleze z rozviklaných schůdků jako vždycky, když má naspěch. Nebo někde vyběhne z křoví a v patách za ním mýval.

„Suché křídlo! To jsem já!“

Žádná odpověď. Vběhl na vymetený písčitý dvorek.

„Suché křídlo!“

V domku se už svítilo. Z komína se vinul kotouč dýmu. Dveře i okenice byly zavřené před moskyty a noční tmou. Dveře se prudce otevřely dokořán. Viděl ve světle za nimi, jak Forresteři vstávají a blíží se k němu jeden po druhém, jako by se veliké stromy v lese zdvihly i s kořeny a postupovaly k němu. Prudce se zastavil. Lem Forrester vyšel na práh, sklonil hlavu a trochu ji natočil ke straně, než vetřelce poznal.

„Ty spratku, co tady chceš?“

Jody vykoktal: „Suché křídlo –“

„Leží nemocný. Nemůžeš s ním mluvit.“

To už bylo přespříliš. Rozplakal se a zavzlykal.

„Tátu – uštknul had.“

Forresteři sešli ze schůdků a obklopili ho. Vzlykal hlasitě, lítostí nad sebou a nad tátou i proto, že sem přece jen dorazil a skončilo něco, proč se sem hnal. Mezi muži nastalo vzrušení, jako když v míse začne kynout zadělané chlebové těsto.

„Kde je? Jaký had?“

„Chřestýš. Byl veliký. Je na cestě domů, ale neví, jestli dojde.“

„Je oteklý? Kam ho uštknul?“

„Do ruky. Už je hodně oteklý. Prosím vás, jeďte pro doktora Wilsona. Prosím vás, honem pro něho jeďte, a já už nikdy nebudu pomáhat Oliverovi proti vám. Prosím vás!“

Lem Forrester se zasmál.

„Vzteklý pes slibuje, že už nebude kousat," řekl.

Sekáč řekl: „Už mu to asi nepomůže. Když někoho uštkne chřestýš do ruky, obyčejně hned umře. Bude už možná mrtvý, než se k němu doktor dostane."

„Zastřelil srnu a vysál si jed jejími játry. Prosím vás, jeďte pro doktora!"

Mlýnské kolo řekl: „Já pro něho jedu."

Úleva Jodyho rozehřála jako slunce.

„Mockrát děkuju."

„Pomoh bych i psu, kdyby ho uštknul had. Nemáš zač děkovat."

Sekáč řekl: „Pojedu taky a po cestě seberu Troníka. Když had někoho uštkne, nemá moc chodit. Ale proboha, chlapi, vždyť pro něho nemáme ani kapku whisky!"

Gabby řekl: „Doktor jistě bude mít. Jestli není docela namol, tak mu jí snad trochu zbylo. A jestli vypil všecko, co měl, může na Troníka dejchnout a bude to dost velká dávka."

Sekáč a Mlýnské kolo se hrozně loudali ke stáji osedlat koně. Jejich pomalost Jodyho poděsila víc, než kdyby měli naspěch. Kdyby tátovi zbývalo trochu naděje, jistě by si pospíšili. Byli pomalí a lhostejní, jako by Troníka už pochovávali, a nejeli mu teprve pro pomoc. Stál tam zoufalý. Byl by rád viděl Suché křídlo, aspoň na chvíli, než odejde. Ostatní Forresteři se obrátili ke schůdkům a přestali si ho všímat.

Lem zavolal ze dveří: „Tak už jdi, vztekloune!"

Arch řekl: „Nech ho na pokoji. Netrap ho. Vždyť mu snad umírá táta!"

Lem řekl: „Ať umře, však ho nebude škoda. Naparuje se jako kohout na hnojišti."

Vešli do domku a zavřeli dveře. Jodyho se zmocnil hrozný strach, že žádný z nich vůbec nechce pomoci, že Sekáč a Mlýnské kolo šli

do stáje jen z žertu a že se mu tam smějí. Cítil se opuštěný, a táta je také opuštěný. Potom oba muži vyjeli na koních a Sekáč mu podal ruku, nikoli nevlídně.

„Jen se nerozčiluj, hochu. Uděláme, co můžeme. Když je někomu zle, tak proti němu nic nemáme."

Patama se dotkli boků koni a prudce se rozjeli. Jodymu bylo, jako by z něho spadla olověná tíha. Tedy jen Lem je jejich nepřítel. S uspokojením na něho soustředil svůj hněv. Naslouchal, až mu v sluchu dozněly údery kopyt, a pak se vydal na cestu k domovu.

Konečně mohl uvažovat o všem, co se stalo. Tátu uštkl chřestýš a možná, že táta na to umře. Ale pomoc je na cestě a on udělal všechno, co se od něho čekalo. Mohl svůj strach pojmenovat, a hned už nebyl tak hrozný. Umínil si, že nepoběží, ale půjde klidně. Byl by rád poprosil, aby mu půjčili koně, ale netroufal si.

Uslyšel nad sebou krápání deště. A zas bylo mrtvé ticho. Bouřka se možná úplně vyhne lesu, jak se často stává. Vzduchem kolem něho jako by se šířila slabá zář. Ani si téměř neuvědomoval, že má otcovu pušku. Přehodil si ji přes rameno a šel rychle, kde byla cesta ušlapaná. Uvažoval, za jak dlouho asi Mlýnské kolo dojede k doktorovi. Uvažoval o tom, nikoli jestli starý doktor bude opilý, protože tohle se o něm vědělo, ale jestli nebude opilý namol. Jestli se může v posteli posadit, jistě se taky může vydat na cestu.

Byl u doktora jednou jako malý kluk. Doposud se pamatoval na rozlehlý nízký dům s kolika verandami, trouchnivý zrovna tak jako starý doktor, hustě obrostlý zelení. Pamatoval se na švábы a ještěrky, jimiž byl dům prolezlý tak jako hustá réva venku. Pamatoval se na starého doktora, zpitého do němoty, jak ležel pod sítí proti moskytům, s očima obrácenýma ke stropu. Když ho zavolali, s námahou se postavil a chodil po bytě na nejistých nohou, ale s laskavým srdcem a rukama. Byl známý široko daleko jako

dobrý lékař, ať byl opilý, či nebyl. Kdyby ho Mlýnské kolo přivezl včas, pomyslel si Jody, jistě by tátovi zachránil život.

Zahnul ze stezky k Forresterům na cestu, která vedla na východ k Baxterově mýtině. Měl před sebou čtyři míle cesty. Kdyby byla ztvrdlá, trvalo by mu to něco přes hodinu. Písek byl měkký a zdálo se mu, jako by ho i tma zdržovala, a proto snad se mu jde tak nejistě. Bude rád, jestli se dostane domů za půl druhé hodiny, a možná že bude potřebovat celé dvě. Chvílemi se pustil do klusu. Zář ve vzduchu se ponořila do lesní temnoty, tak jako se tykev na vodu noří do jámy. Porost po obou stranách cesty se svíral čím dál víc, takže se zužovala.

Na východě uslyšel hřmění a po obloze sjel blesk. Zdálo se mu, že mezi zakrslými duby slyší kroky, ale byly to kapky deště, které dopadaly na listí jako broky. Nikdy se nebál noci ani tmy, ale to šel Troník vždycky s ním. Teď je sám. Až se mu dělalo mdlo, když si pomyslel, že táta třeba leží někde na cestě před ním, zpuchlý jedem, nebo možná před Sekáčem na sedle, jestli ho Sekáč našel. Znovu se zablesklo. Kolikrát seděl s tátou v bouřce pod zakrslými duby. Tehdy se mu déšť vždycky zdál vlídný – oba je odlučoval od světa.

V křoví uslyšel vrčení. Něco neuvěřitelně rychlého se před ním mihlo přes cestu a neslyšně zmizelo. Ve vzduchu ucítil zápach pižma. Nebál se rysa ani divoké kočky, ale říká se, že pardál napadá i koně. Srdce se mu prudce rozbušilo. Stiskl tátovu pušku pevněji v prstech. Byla zbytečná, protože Troník vystřelil oba náboje, jeden na chřestýše a druhý na srnu. Měl v opasku tátův nůž a litoval, že si nevzal s sebou svůj dlouhý nůž od Olivera. Neměl na něj pochvu a Troník říkal, že je nebezpečně ostrý, že ho nesmí nosit jen tak. Když byl doma, v bezpečí, a hověl si ve stínu pod révou nebo na dně jámy, kam chodili pro vodu, často si představoval, jak ho jediným rozmachem vráží do srdce medvědovi nebo vlku nebo

pardálovi. V té chvíli si tohle už nepředstavoval tak pyšně. Vždyť pardálí pazoury jsou rychlejší než on.

Ať to bylo kterékoli zvíře, šlo si svou cestou. Radši si však pospíšil, až chvílemi škobrtal. Zdálo se mu, že slyšel zavýt vlka, ale bylo to hodně daleko, mohl to také být jen vítr. Začínal se zdvihat. Slyšel jej ve veliké dálce, jako by fičel někde v jiném světě, za temnou propastí. Ale najednou se vzdul. Jody slyšel, jak se žene blíž jako pohyblivá zeď. Stromy před ním klátily větvemi. Keře se zmítaly a ohýbaly k zemi. Strhl se velký hluk a bouře ho zasáhla jako prudká rána.

Sehnul hlavu a razil si cestu proti ní. Ve chvíli byl mokrý až na kůži. Déšť se mu řinul vzadu na krku a do kalhot. Šaty ho tížily a zdržovaly. Zastavil se, obrátil se zády k větru a opřel pušku o křoví u cesty. Svlékl si košili a kalhoty a svinul je do ranečku. Zase zdvihl pušku a šel dál v bouři nahý. Déšť na holé kůži mu dával pocit čistoty a volnosti. Zablesklo se a skoro se polekal sám sebe, že je tak strašidelně bílý. Náhle se cítil bezbranný. Octl se samotný a nahý v nevlídném světě, ztracený a zapomenutý v bouři a temnotě. Něco běželo za ním a před ním. Skákalo to přes křoví jako pardál. Bylo to ohromné a beztvárné a byl to jeho nepřítel. V lese řádila bezzubá s kosou.

Napadlo ho, že táta je třeba už mrtvý, nebo že umírá. Ta myšlenka ho nesnesitelně tížila. Rozběhl se rychleji, aby ji odehnal. Troník nemůže umřít. Psi můžou umřít, i medvědi a srnci a jiní lidé. To chápal a uznával, protože to s ním nemělo co dělat. Ale táta nemůže umřít. Země by se mohla před ním propadnout v obrovskou jámu, tohle by pochopil. Ale bez Troníka by pro něho nebylo na zemi už nic. Měl hrozný strach, jaký ještě nikdy nepoznal. Začal vzlykat. Slané slzy mu stékaly do úst.

Prosil moc, tak jako prve prosil Forrestery: „Prosím –“

Bolelo ho v krku a ve slabinách ho řezalo, jako by mu v nich jezdily rozžhavené broky. V záři blesku před sebou uviděl průrvu. Octl se u opuštěné mýtiny. Vyběhl na ni a skrčil se u starého plotu, aby se na chvíli schoval před deštěm. Ale vítr ho studil ještě víc než déšť. Zachvěl se a vstal a zase šel dál. Ta zastávka ho roztřásla chladem. Chtěl běžet a zahřát se, ale neměl už sílu a mohl se jen pomalu vléct. Déšť udusal písek, takže cesta byla pevná a šlo se mu líp. Vítr se zmírnil. Liják přešel ve vytrvalý déšť. Šel dál, otupělý a ubohý. Zdálo se mu, že takhle půjde věčně, ale najednou byl u jámy a za chvíli na mýtině.

V Baxterově srubu svítily svíčky. Koně tiše řehtali a hrabali v písku. U laťkového plotu byli uvázáni tři. Prošel vrátky a vstoupil do srubu. Nic se tam už nedělo. Neuvítal ho žádný shon. Sekáč a Mlýnské kolo seděli u prázdného ohniště na židlích zvrácených ke stěně. Rozmlouvali jakoby nic. Pohlédli na něho a řekli: „Ahoj, chlapče!“ a povídali si dál.

„Tys při tom nebyl, Sekáči, když starý Twistle umřel na hadí uštknutí. Troník asi měl pravdu, že whisky nic nepomůže. Když Twistle na toho chřestýše šlápnul, byl přece zpitý pod obraz.“

„No kdyby mě někdy uštknul had, pro všecko mi dej pořádně napít, schválně, co to bude dělat. Radši bych vždycky umřel opilý než střízlivý.“

Mlýnské kolo si odplivl do ohniště a řekl: „Neboj se, snad se ti to poštěstí.“

Jodymu se udělalo mdlo. Netroufal si dát jim tu otázku. Prošel kolem nich k tátovi do ložnice. Z jedné strany seděli u postele máma a z druhé doktor Wilson. Starý doktor k němu ani neobrátil hlavu. Máma na něho pohlédla a beze slova vstala. Šla k prádelníku, vytáhla čistou košili a kalhoty a podala mu je. Pustil mokrý uzlíček na zem a pušku postavil ke stěně. Pomalu šel k posteli.

Pomyslel si: Jestli teď není mrtvý, tak už neumře.

Troník se na posteli pohnul. Jodymu poskočilo srdce jako králík. Troník zasténal a začal zvracet. Doktor se rychle naklonil, přidržel mu umyvadlo a podepřel hlavu. Troník měl obličej tmavý a napuchlý. Dávil se hroznými útrapami jako každý, kdo nemá co zvracet, ale přesto musí zvracet. Padl zpátky na polštář a lapal po dechu. Doktor sáhl pod přikrývky a vytáhl cihlu zabalenou ve flanelu. Podal ji mámě Baxterové. Položila Jodyho šaty přes pelest v nohách postele a šla do kuchyně znovu zahřát cihlu.

Jody zašeptal: „Je mu špatně?“

„Je mu pořád zle. Vypadá to, že by moh s ním být konec. A pak to zase vypadá, že ne.“

Troník otevřel napuchlé oči. Zřítelnice měl tak rozšířené, že se jeho oči zdály černé. Pohnul paží. Byla oteklá a tlustá jako buvolí stehno.

Zašeptal chraptivě: „Nastydneš se.“

Jody sáhl po suchých šatech a natáhl si je. Doktor pokýval hlavou.

„To je dobré znamení, že tě poznává. Jsou to první slova, co vyřknul.“

Jodyho přemohla něha, bolestná i sladká. Táta si i v smrtelných mukách dělá s ním starosti. Troník nemůže umřít. Nemůže.

Řekl: „Musí se z toho dostat, pane doktore.“ A dodal jako zaříkadlo to, co často slýchal od otce: „My Baxteři máme tuhý život.“

Doktor přikývl.

Zavolal do kuchyně: „Teď bysme mu mohli dát trochu vlahého mlíka.“

Jakmile se ukázal paprsek naděje, začala máma tiše poplakávat. Jody šel za ní k ohništi.

Řekla plačtivě: „Věru nevím, jak jsme si tohle zasloužili, jestli nás to neštěstí stihne."

„Nestihne nás, mámo." Ale znovu mu tuhl morek v kostech.

Šel ven pro dříví, aby přiložil na oheň. Bouře se vzdalovala k západu. Protrhané mraky táhly po obloze jako prapory Španělů na pochodu. Na východě se ukazovaly kousky jasné oblohy se zářivými hvězdami. Foukal chladný a čerstvý vítr. Jody vešel do kuchyně s plnou náručí smolného dříví.

Řekl: „Mámo, zejtra bude hezky."

„Bude hezky, jen jestli se zejtřka dožije."

Rozplakala se. Slzy jí padaly na ohniště a syčely. Zdvihla zástěru a otřela si oči. „Dones tam mlíko," řekla. „Uvařím doktorovi šálek čaje a pro sebe taky. Vůbec jsem nejedla, čekala jsem na vás, až ho Sekáč přines."

Vzpomněl si, že sám také moc málo jedl. Ani ho nenapadlo, že by mu mohlo něco chutnat. Nemohl ani pomyslet na jídlo, jazyk měl suchý a necítil hlad, ani chuť něco sníst. Šálek teplého mléka opatrně nesl v obou rukou, aby z něho nevyšplíchlo. Doktor jej od něho vzal a posadil se k Troníkovi na postel.

„A teď mu, hochu, podrž hlavu vzhůru a já ho nakrmím lžicí."

Troníkovi ležela hlava těžce na polštáři. Jody mu ji s námahou pozdvihl, až ho rozbolely ruce. Táta těžce dýchal, jako Forresteři, když se opili. Obličej měl v té chvíli nazelenale bledý jako břicho žáby. Zprvu se mu zuby křečovitě svíraly, takže lžíce nemohla vniknout do úst.

Doktor řekl: „Otevřte ústa, nebo zavolám Forrestery, aby vám je otevřeli."

Napuchlé rty se rozevřely. Troník polkl. Pozřel jen trochu mléka a odvrátil hlavu.

Doktor řekl: „Dobrá. Ale jestli to zvrátíte, dám vám zase mlíko." Troník se začal potit.

Doktor řekl: „To je moc dobře. Pocení dělá při otravě moc dobře. Jen kdybysme měli aspoň trochu whisky, to byste koukal, jak byste se zapotil."

Máma Baxterová přišla do ložnice s dvěma šálky čaje a sušenkami. Doktor vzal svůj talířek a položil si jej na koleno. Napil se s chutí, ale zároveň s odporem zavrtěl hlavou.

Řekl: „Je to dobré, ale není to whisky."

Jody ještě nikdy neslyšel ani neviděl, že by byl doktor býval takhle střízlivý.

„Člověka uštkne had," smutně řekl doktor, „a nikde široko daleko není ani kapka whisky."

Máma Baxterová se otupěle zeptala: „Jody, chceš taky něco?"

„Nemám hlad."

Žaludek se mu zdvihal jako otci. Zdálo se mu, jako by cítil, jak se mu jed vstřebává v jeho vlastních žilách, napadá mu srdce a obrací mu žaludek.

Doktor řekl: „Jen aby to mlíko v sobě udržel."

Troník upadl do hlubokého spánku.

Máma Baxterová se houpala v židli, upíjela čaj a ukusovala sušenky. Řekla: „Bůh drží ochrannou ruku i nad brabcem. Možná, že ji podrží i nad náma."

Jody šel do předního pokoje. Sekáč a Mlýnské kolo už leželi na podlaze na srnčích kůžích.

Jody řekl: „Doktor a máma jedí. Nemáte hlad?"

Sekáč zabručel: „Zrovna jsme se najedli, než jsi přišel. Nestarej se o nás. Vyspíme se tady a počkáme, jak to dopadne."

Jody se posadil na bobek. Rád by si s nimi popovídal. Bylo by dobré povídat si o psech a puškách, o honu a všech těch věcech, které mohou dělat živí muži. Sekáč začal chrápat. Jody se po špičkách vrátil do ložnice. Doktor v lenošce klímal. Máma odstavila

svíčku od postele a posadila se zas do houpací židle. Chvíli se houpala a pak přestala. Také začínala klímat.

Jodymu se zdálo, jako by byl s tátou sám. Bděl u něho samotný. Když bude bdít a se zmučeným spáčem zápasit o dech, dýchat s ním a za něho, možná že ho udrží naživu. Dýchal ztěžka a zhluboka tak jako táta. Udělalo se mu mdlo. Hlava se mu točila a žaludek měl prázdný. Věděl, že by mu bylo líp, kdyby se najedl, ale nemohl polykat. Posadil se na podlahu a opřel si hlavu o postranici postele. Začal se rozpomínat na celý den, jako by se vracel celou tou dlouhou cestou zpátky. Bezděky se tady u táty cítil bezpečnější než venku v bouřlivé noci. Uvědomil si, že mnohé věci jsou hrozné, když je sám, ale nejsou tak hrozné, když je s tátou. Jen chřestýš je vždycky stejně hrozný.

Vzpomněl si na tu trojhrannou hlavu, na hadí tělo, jak se bleskurychle mihlo a pak se křečovitě svíjelo v kotoučích. Mráz mu přejel po těle. Zdálo se mu, že už nikdy nebude chodit po lese bezstarostně. Vzpomněl si na tátův chladnokrevný výstřel a jaký měli psi strach. Vzpomněl si na srnu a jak se ho zmocnila hrůza, když viděl její teplé maso na otcově ráně. Vzpomněl si na srnečka. Prudce se vsedě napřímil. Srneček je v noci samotný, tak jako byl předtím on. Pohroma, která ho mohla připravit o tátu, připravila srnečka o maminku. Leží tam hladový a zděšený, v dešti, uprostřed hromobití a blesků, přitulený k maminčinu rozpáranému tělu, a čeká, že se to ztuhlé tělo zdvihne a dá mu teplo a potravu a útěchu. Přitiskl si obličej k přikrývkám svěšeným z postele a hořce se rozplakal. Cloumala jím nenávist k smrti a lítost se vším, co je opuštěné.

XV

Jody měl trýznivý sen. S tátou po boku zápasil s hnízdem chřestýšů. Lezli mu po nohou a tiše chřestili. Hnízdo se rozvinulo v jediného chřestýše, obrovského, který se k němu plazil s hlavou vztyčenou až k jeho obličeji. Napadl ho a Jody chtěl křičet, ale nemohl. Ohlédl se po tátovi. Ten ležel pod chřestýšem s očima vytřeštěnýma k temné obloze. Celé tělo měl opuchlé a byl veliký jako medvěd. Byl mrtvý. Jody začal před chřestýšem ustupovat krok za krokem, v smrtelné hrůze. Nohy měl jako vryté do země. Had najednou zmizel a on stál sám na ohromném větrném prostranství a držel v náručí srnečka. Troník také zmizel. Zmocnil se ho bolestný zármutek, div mu nepuklo srdce. Probudil se v usedavém pláči.

Posadil se na tvrdé podlaze. Nad mýtinou se rozednívalo a mezi borovicemi se ukazovaly pruhy bledého světla. V pokoji bylo šero. Chvíli měl ještě pocit, že k sobě tiskne srnečka. Pak se upamatoval. Nemotorně vstal a pohlédl na tátu.

Troník dýchal lehčeji. Byl ještě opuchlý a měl horečku, ale nevypadal o nic hůř, než když ho pobodaly divoké včely. Máma Baxterová spala v houpací židli, s hlavou zvrácenou naznak. Starý doktor spal natažený v nohách postele.

Jody zašeptal: „Pane doktore!“

Doktor zabručel a zdvihl hlavu.

„Co je – co je – co je?“

„Pane doktore! Podívejte se na tátu!“

Doktor se těžce nadzdvihl a opřel se o loket. Mžoural a protíral si oči. Posadil se a naklonil se nad Troníkem.

„Propánakrále, už je z toho venku!“

Ozvala se máma Baxterová: „Eh?“ a vzpřímila se v houpací židli. „Je mrtvý?“

„Co vás napadá!“

Rozplakala se.

Doktor řekl: „Tak se mi zdá, že je vám to skoro líto.“

„Vy vůbec nevíte, co by to znamenalo, kdyby nás tu nechal samy dva,“ řekla.

Jody ji nikdy neslyšel mluvit tak dojatě.

Doktor řekl: „Ale vždyť Jody už je mužský – koukněte na něj, už je klacek, ten přece může orat i sklízet a lovit zvěř.“

„Jody je hodný chlapec, ale je to dítě. Nemyslí na nic než na toulky a hraní.“

Jody svěsil hlavu. Měla pravdu.

Dodala: „A táta ho v tom podporuje.“

Doktor řekl: „No, hochu, buď rád, že je táta při tobě. Tohle se za celý život poštěstí jen málokomu, aby se měl na koho spolehnout. Tak, paní, a teď musíme tomu pašákovi dát ještě trochu mlíka, hned jak se probudí.“

Jody se ochotně nabídl: „Půjdu podojit krávu, mámo.“

Řekla s uspokojením: „Je na čase.“

Prošel přední světnicí. Sekáč seděl na podlaze a ospale se drbal na hlavě. Mlýnské kolo ještě spal.

„Doktor říká, že táta už je z toho venku.“

„To jsem blázen. Když jsem se probudil, už jsem se chystal, že ho pochováme.“

Jody obešel srub a sundal ze stěny tykev na mléko. Měl pocit, že je zrovna tak lehký jako prázdná tykev. A cítil se tak volný, že by mohl rozpřáhnout ruce a vznést se nad vrátka jako pírko. Bylo ještě šero a zamlženo. V plané třešni tiše zahvízdal kos. Kohout nejistě zakokrhal. V tu hodinu Troník vstával a Jodyho nechal ještě

chvíli spát. Bylo tiché jitro, jen slabý vánek šuměl ve vrcholcích vysokých borovic. Vyšlo slunce a vztáhlo na mýtinu dlouhé prsty. Když otevřel vrátka chléva, ozvalo se frčení, jak holubi slétli z borovic.

Radostně zavolal: „Hej, holoubci!“

Trixie zabučela, jakmile ho uslyšela. Vylezl na půdu pro píci a pomyslel si: Jak je ta Trixie hodná, že nám dává mlíko za tak málo krmení! Žvýkala hladově. Jednou pro výstrahu zdvihla zadní nohu, protože si při dojení počínal neobratně. Pečlivě vytahal dva struky a potom k ní pustil tele, aby se nacucalo z ostatních dvou. Neměl tolik mléka, kolik by ho nadojil táta. Umínil si, že se mléka vůbec nenapije, aby všechno zbylo pro tátu, dokud se neuzdraví.

Tele trkalo do splasklého vemene a hlučně sálo. Je už moc velké, mělo by se odstavit. Zase si vzpomněl na srnečka. Znovu se ho zmocnil tíživý pocit. Dnes ráno bude zoufalý hladem. Pomyslel si, jestli snad nezkusí cucat mléko ze studených maminčiných struků. Rozpáraná mrtvá srna přiláká vlky. Snad už srnečka nalezli a roztrhali mu měkké tělo na cáry. Ztlumilo a pokazilo mu to radost z pěkného rána a z toho, že táta zůstal naživu. Pořád myslel na srnečka a nemohl se utěšit.

Máma od něho beze slova vzala tykev, ani se nezmínila, že je mléka tak málo. Procedila je, nalila do šálku a odnesla jej do pokoje nemocnému. Jody šel za ní. Troník se už probudil. Slabě se usmál.

Zašeptal chraptivě: „Ta bezzubá s kosou si na mě přece jen musí ještě chvíli počkat.“

Doktor řekl: „Člověče, na vás je i chřestýš krátký. Věru nevím, jak jste se moh z toho dostat bez whisky.“

Troník zašeptal: „Pane doktore, já jsem krajta a krajtu nemůže chřestýš zabít, to přece víte.“

Sekáč a Mlýnské kolo vešli do pokoje. Usmívali se.

Sekáč řekl: „Vypadáš hezky, Troníku, ale chválabohu jsi živý.“ Doktor přidržel šálek s mlékem Troníkovi k ústům. Polykal žíznivě. Doktor řekl: „Nemůžu si to považovat za zásluhu, že jsem vás zachránil. Nebylo vám zkrátka souzeno, abyste na to umřel.“

Troník zavřel oči a řekl: „Moh bych prospat tejden.“

Doktor řekl: „To byste taky měl. Já už teď pro vás nemůžu udělat nic.“

Vstal a protáhl si nohy.

Máma Baxterová řekla: „A jak tu budeme hospodařit, jestli táta bude pořád spát?“

Sekáč se zeptal: „Co tady má na práci?“

„Pole se musí ještě jednou zorat a zvláčet a brambory potřebují okopat, ale tohle dovede Jody, když chce a když u toho vydrží.“

„Mámo, já u toho vydržím.“

Sekáč řekl: „Zůstanu tady a pomůžu vám.“

Přivedlo ji to do rozpaků, ale řekla upjatě: „Nechci vám zůstat nic dlužná.“

„Paní, je nás zatroleně málo, co si tady sháníme živobytí. A nestál bych za nic, kdybych vám tu nepomoh.“

Řekla zkrotle: „To vám doopravdy budu vděčná. Jestli nesklidíme kukuřici, bylo by pro nás lepší, kdybysme všichni tři umřeli na hadí uštknutí.“

Doktor řekl: „Co mi umřela žena, jakživ jsem se ráno neprobudil tak střízlivý. Ale než půjdu, rád bych se nasnídal.“

Běžela do kuchyně. Jody šel rozdělat oheň.

„Nikdy jsem si nepomyslela, že by někdo z Forresterů pro mě něco udělal.“

„Sekáč jako by k Forresterům ani nepatřil, mámo. Je náš přítel.“

„Vypadá to tak.“

Naplnila kávový hrnec vodou a přidala k usazenině čerstvou kávu.

„Jdi do udírny a přines ten poslední uzený bůček. Nechci se dát zahanbit."

Přinesl jej pyšně. Dovolila mu, aby z něho nakrájel porce.

„Mámo, táta zastřelil srnu a vzal si její játra. Nejdřív si rozříz ruku do krve a dal si je na ni, aby mu vysála jed."

„Měls mi z ní aspoň přinést kejtu."

„Na to ani nebylo kdy pomyslet."

„To je pravda."

„Mámo, ta srna měla srnečka."

„No, srny mívají srnečky."

„Tenhle je docela malý. Narodil se jí teprve nedávno."

„No a co z toho? Prostři na stůl. Dej na stůl šípkovou zavařeninu. Máslo už trochu zavání, ale co naplat – je to máslo. Dej je taky na stůl."

Zadělala na kukuřičné placky. Na pánvi se škvařil špek. Nalévala na něj řídké těsto a placky pečlivě obracela, aby se opekly stejnoměrně. Jody skoro pochyboval, že se jim podaří nasytit Sekáče a Mlýnské kolo, zvyklé na hojnost jídla u Forresterových.

„Udělej hodně omáčky, mámo."

„Když se obejdeš bez mlíka, dám do ní mlíko."

Nebyla to žádná oběť.

Řekl: „Mohli bysme zabít kuře."

„Už jsem na to myslela, ale jsou ještě moc malá a slepice jsou zase už moc staré."

Naskládala placky na mísu. Káva se začínala vařit.

„Moh bych jít odpoledne střílet holuby nebo veverky."

„Teď je zrovna tak pravá doba, abys na to myslel! Jdi a řekni mužským, aby se umyli a šli ke stolu."

Zavolal je. Vešli všichni tři do světnice k nádržce s vodou, opláchli si obličej a trochu si namočili ruce. Jody jim přinesl čistý ručník.

Doktor řekl: „Na mou věru, jakživ jsem neměl takový hlad, jako když jsem střízlivý."

Mlýnské kolo řekl: „Whisky je taky jídlo. Mně by stačilo jen chlastat whisky, určitě bych se uživil."

Doktor řekl: „Já se takhle živím už skoro dvacet let, co mi umřela žena."

Jody byl pyšný na prostřený stůl. Nebylo na něm tolik rozmanitých jídel jako u Forresterů, ale bylo tam všeho dost. Muži jedli hladově. Pak odstrčili talíře a zapálili si dýmky.

Mlýnské kolo řekl: „Připadá mi to, jako by byla neděle."

Máma Baxterová řekla: „Když je v domě nemoc, vypadá to tam vždycky trochu jako v neděli. Lidi sedí doma a muži nejdou na pole."

Jody ji nikdy neviděl tak vlídnou. Počkala s jídlem, až se najedli muži, ze strachu, že by snad neměli dost. Teprve pak se s chutí pustila do jídla. Muži zůstali sedět u stolu a rozprávěli. Jody se v myšlenkách zas vrátil k srnečkovi. Nemohl na něho zapomenout. Vzpomínka na něj se mu neustále vtírala a byl mu tak blízký, jako když ho ve snu držel v náručí. Odkradl se od stolu a přiloudal se k tátově posteli. Troník ležel klidně. Oči měl otevřené a jasné, ale zřítelnice dosud tmavé a rozšířené.

Jody se zeptal: „Jak je ti, táto?"

„Dobře, synu. Bezzubá s kosou si šla pro úlovek někam jinam. Ale měl jsem namále, co?"

„To si myslím."

„Jsem na tebe pyšný, synu, žes neztratil hlavu a udělals všecko, cos měl udělat."

„Táto – –“

„No, synu?“

„Táto, pamatuješ se na tu srnu a srnečka?“

„Nikdy na ně nezapomenu. Chudinka srna mi zachránila život, to je jistá věc.“

„Táto, srneček tam ještě možná je. Má hlad a jistě veliký strach.“

„Asi má.“

„Táto, já už jsem dost velký a nepotřebuju mlíko. Co kdybych se šel po tom srnečkovi podívat?“

„Chceš si ho přinést sem?“

„A tady si ho vychovat.“

Troník ležel zticha a upíral oči na strop.

„Hochu, dostals mě do úzkých.“

„Nebude moc potřebovat. Brzy se uživí sám listím a žaludy.“

„Na mou věru, ty děláš, jako by na celém světě byl jen tenhle srneček.“

„Vzali jsme mu maminku, a on přece za to nemoh.“

„Jistě, byl by to nevděk, kdybysme ho nechali umřít hladem, viď? Synu, nemám srdce, abych ti řek ‚ne‘. Vůbec jsem si nemyslel, že se dožiju rána, a přece jsem se ho dožil.“

„Můžu jet zpátky s Mlýnským kolem a podívat se, jestli ho tam najdu?“

„Řekni mámě, že jsem ti dovolil, abys jel.“

Přišoural se zpátky ke stolu a posadil se. Máma nalévala všem kávu.

„Mámo, táta říkal, že si toho srnečka smím vzít sem.“

Překvapením přestala nalévat kávu.

„Co za srnečka?“

„Toho, co patřil srně, kterou jsme zabili, aby si táta moh dát její játra na ránu, aby mu vytáhla jed. Tohle ho zachránilo.“

„Ale pro všecko na světě –“

„Táta říkal, že by to byl nevděk, kdybysme ho nechali umřít hladem.“

Doktor Wilson řekl: „To je pravda, paní. Nic na světě není úplně zadarmo. Chlapec má pravdu a jeho táta má taky pravdu.“

Mlýnské kolo řekl: „Může jet se mnou zpátky. Pomůžu mu ho najít.“

Bezradně postavila hrnec na stůl.

„No, když mu necháš svoje mlíko – Nemáme jinak nic, čím bysme ho mohli krmit.“

„To jsem zrovna chtěl udělat. Nepotrvá to dlouho a pak už nebude od nás nic potřebovat.“

Muži vstali od stolu.

Doktor řekl: „Čekám, že se teď nemocný už bude uzdravovat, ale kdyby se mu udělalo hůř, tak víte, kde mě najdete.“

Řekla: „Děkuju vám. A co jsme dlužni, pane doktore? Nemůžeme vám zaplatit hned, ale hned jak sklidíme –“

„Za co? Vždyť jsem pro vás nic neudělal. Když jsem přijel, byl už v pořádku. Dali jste mi nocleh a dobrou snídani. Až semelete třtinu, pošlete mi trochu sirupu.“

„Jste moc hodný, pane doktore. Máme takovou nouzi a já jsem ani nevěděla, že jsou na světě tak hodní lidi.“

„Mlčte, ženská. Máte hodného muže, tak proč by na něho lidi nebyli hodní?“

Sekáč řekl: „Myslíte, že ten Troníkův starý kůň bude dobře chodit v pluhu? Mám strach, že ho strhám.“

Doktor řekl: „Dávejte Troníkovi mlíka, kolik ho vypije. A potom mu dávejte zeleninu a čerstvé maso, jestli je seženete.“

Sekáč řekl: „My s Jodym se o to postaráme.“

Mlýnské kolo řekl: „Tak pojď, hochu, jedeme!“

Máma Baxterová se úzkostně zeptala: „Nebudeš dlouho pryč?“

„Vrátím se určitě na oběd,“ řekl Jody.

„Nebýt oběda, asi bys vůbec nepřišel domů.“

Doktor řekl: „To víte, paní, to už je mužská nátura. Muže přitahují domů tři věci – postel, ženská a jídlo.“

Sekáč a Mlýnské kolo se rozřehonili. Doktor zahlédl bílý tlumok z mývalí kůže.

„Vida, jakou tady máte hezkou věc! To by bylo něco pro mě, moh bych si v tom nosit léky.“

Jody nikdy neměl nic, co by stálo za to někomu darovat. Sundal tlumok z hřebíku ve stěně a podal jej doktorovi.

„Je můj,“ řekl. „Vemte si ho, pane doktore.“

„Nerad bych tě o něj připravil, hochu.“

„Nepotřebuju ho,“ řekl povýšeně. „Můžu si sehnat jiný.“

„Tak ti děkuju. A až půjdu někam k nemocnému, vždycky si pomyslím: Děkuju ti, Jody Baxtere.“

Byl hrdý, že udělal starému doktorovi radost. Vyšli ze srubu napojit koně a nakrmit je ze skrovné zásoby sena ve stodole.

Sekáč se Jodyho zeptal: „Vy jste živi jen tak z ruky do úst, viď?“

Doktor řekl: „Baxter musel dělat všecku práci sám. Až tenhle chlapec vyroste, budou mít blahobyt.“

Sekáč řekl: „Tak se mi zdá, že u Baxterů na tom tolik nezáleží, jak je kdo velký.“

Mlýnské kolo vyskočil na koně a posadil si Jodyho za sebe. Doktor také vsedl na koně a odjel opačným směrem. Jody za ním zamával. Spadl mu kámen ze srdce.

Zeptal se Mlýnského kola: „Myslíš, že tam ten srneček ještě je? Pomůžeš mi ho najít?“

„Jestli je živý, jistě ho najdeme. Ale jak víš, že to je srneček?“

„Má všechny skvrny v řadě a táta říká, že u srnky jsou vždycky sem tam zpřeházené."

„Inu, je to ženská."

„Jak to myslíš?"

„No, s ženskou člověk nikdy neví, jak na tom je."

Mlýnské kolo plácl koně do boku a ten se pustil do klusu.

„Když je řeč o ženských – pročpak jste se s tátou do nás pustili, když jsme se prali s Oliverem?"

„Protože byl proti vám jeden. A tak jsme mysleli, že nejste v právu vrhat se na něj všichni."

„Máš pravdu. Jednalo se přece o Lemovo a Oliverovo děvče. Měli si to vyřídit sami dva."

„Ale děvče přece nemůže patřit dvěma mužským najednou."

„Je vidět, že neznáš ženské."

„Já Korouhvičku nenávidím."

„Já bych se na ni taky ani nepodíval. Mám ve Fort Gates holku jako proutek a ta dovede být věrná."

Tohle bylo pro Jodyho příliš složité. Oddal se zas myšlenkám na srnečka. Minuli opuštěnou mýtinu.

„Musíme zahnout k severu, Mlýnské kolo. Kus dál tátu uštknul ten chřestýš a tamhle táta zabil srnu a tam jsem taky viděl toho srnečka."

„A co jste s tátou dělali tady na cestě?"

Jody byl v rozpacích. „Honili jsme naše prasata."

„Aha – honili jste vaše prasata, co? No, s prasaty si nedělej starosti. Doufám, že do západu slunce budou doma."

„To by máma s tátou opravdu měli radost."

„Já jsem nevěděl, že jste na tom tak bídně."

„Nejsme na tom bídně. Máme se docela dobře."

„Vy Baxteři máte kuráž, na mou věru."

„Myslíš, že táta neumře?“

„Kdepak. Ten je jak ze železa.“

„Řekni mi, co dělá Suché křídlo. Doopravdy stůně? Nebo Lem jenom nechtěl, abych s ním mluvil?“

„Stůně doopravdy. Není jako my ostatní. Jako by ani nepatřil mezi lidi. Jako by místo vody pil vzduch a živil se tím, čím se živí zvířata, co žijí nadivoko, a ne špekem.“

„Vidí věci, co ani nejsou, viď? Třeba Španěly.“

„Ano. Ale někdy na mou věru dokáže, aby se ti zdálo, že je taky vidíš.“

„Myslíš, že mi Lem dovolí, abych k němu někdy přišel?“

„Já bych toho radši zatím nechal. Jednou ti vzkážu, až Lem nebude doma, chceš?“

„Strašně rád bych viděl Suché křídlo.“

„Uvidíš ho. Ale kde chceš srnečka hledat? Tahle stezka je čím dál víc zarostlá.“

Najednou si Jody nepřál, aby Mlýnské kolo s ním zůstal. Kdyby srneček byl mrtvý nebo kdyby ho nemohl najít, bylo by to zklamání, a nechtěl, aby někdo byl při tom. A kdyby srnečka našel, bylo by to shledání tak krásné a důvěrné, že by nesnesl, aby je někdo při tom viděl.

„Už to není daleko, ale je tam husté houští a kůň by tam neprošel. Můžu tam už dojít pěšky.“

„Ale já bych tě tu nerad nechal o samotě, hochu. Což kdybys zabloudil, nebo kdyby tě taky uštknul had?“

„Dám si pozor. Bude mi to asi trvat dlouho, než ho najdu. Třeba se srneček někam zaběh. Jen mě tady nech.“

„Dobrá. Ale jdi hodně opatrně a musíš do houští mlátit klackem. Tady v těch končinách je spousta chřestýšů. A poznáš, kde je tady sever a východ?“

„Tady, a tady. Poznám to podle tamté borovice.“

„Tak dobře. A kdyby tátovi zas bylo hůř, přijeďte někdo pro mě, ty nebo Sekáč. Tak na shledanou.“

„Na shledanou, Mlýnské kolo. A moc ti děkuju.“

Mával mu na rozloučenou. Počkal, až dozní dusot kopyt, a pak zahnul vpravo. V lese bylo ticho, ozývalo se jen praskání větví, jak je rozhrnoval. Byl tak nedočkavý, že málem zapomínal na opatrnost, ale ulomil si klacek a šťouchal jím před sebou, kde byl porost hodně hustý, takže nebylo vidět na zem. Chřestýši se člověku radši vyhnou, když mohou. Pokud se Jody pamatoval, Troník se nepustil do dubového houští tak daleko. Chvíli si myslel, že se zmýlil ve směru. Potom před ním vzlétl sup a zatřepetal křídly. A Jody přišel na mýtinu pod vyššími duby. Kolem zdechliny srny seděli supi. Obrátili k němu hlavu na dlouhém hubeném krku a zasyčeli na něho. Hodil po nich klackem a odletěli na blízký dub. Křídla jim skřípala a hvízdala jako zrezivělý rumpál. V písku byly veliké stopy nějaké kočkovité šelmy, ale nemohl rozeznat, jestli divoké kočky nebo pardála. Jenže kočkovité šelmy zabíjejí živá zvířata, a proto nechaly srnu supům. Ptal se v duchu, jestli nenavětřily i sladší maso srnečkovo.

Vyhnul se zdechlině a rozhrnul trávu na místě, kde prve srnečka viděl. Zdálo se mu nemožné, že to bylo teprve včera. Srneček tam nebyl. Obešel mýtinu. Nebylo po něm vidu ani památky. Supi zapleskali křídly – nemohli se dočkat, aby se zas vrhli na svou oběť. Vrátil se na místo, kde se srneček ukázal, lezl po čtyřech a hledal v písku otisky jeho kopýtek. Noční déšť spláchl všechny stopy, kromě těch po kočkách a supech. A stopy kočkovité šelmy tudy nevedly. Pod zakrslým palmettem konečně rozeznal špičatý a drobounký otisk, skoro jako po divokém holubu. Lezl dál za palmetto.

Pohyb těsně před ním ho tolik vylekal, že ucukl zpátky. Srneček zdvihl k němu tvář. Udiveně, prudce k němu obrátil hlavu a upřel na něho lesklé oči. Celý se třásl. Ani se nepokusil vstát a utéct. Jody si ani netroufal se pohnout.

Zašeptal: „To jsem já."

Srneček zdvihl svírák a větřil. Jody vztáhl ruku a položil mu ji na měkkou šíj. Ten dotyk ho opojil. Popolezl po čtyřech až k srnečkovi a objal ho. Srnečkem projela lehká křeč, ale nepohnul se. Hladil mu boky tak něžně, jako by srneček byl z křehkého porcelánu a mohl se rozbít. Jeho srst byla ještě měkčí než na bílém tlumoku z mývalí kůže, hlaďounká a čisťounká, a líbezně voněla trávou. Pomalu vstal a zdvihl srnečka ze země. Nebyl těžší než stará Julie. Nohy měl bezvládně svěšené. Byly překvapivě dlouhé a musel si srnečka zdvihnout v podpaždí hodně vysoko.

Bál se, že by možná kopal a mečel, kdyby spatřil a navětřil matčinu zdechlinu. Proto se mýtině vyhnul a razil si cestu houštím. S tím břemenem se jím ztěžka prodíral. Srnečkovi se nohy zaplétaly do křoví a Jodymu se šlo špatně. Snažil se chránit si obličej před pichlavými větvemi. Běžel tak rychle, až se srnečkovi kývala hlava. Srdce mu bušilo úžasem, jak ho srneček přijal. Dostal se na stezku a šel tak rychle, jak mohl, až se octl na křižovatce s cestou k domovu. Zastavil se, aby si odpočal, a postavil srnečka na vratké nohy. Zakolísal na nich. Podíval se na něho a zamečel.

Jody řekl okouzleně: „Hned tě zas ponesu, jen co si trochu oddechnu."

Vzpomněl si, jak táta říkal, že když někdo srnečka kus nese, srneček potom vždycky jde za ním už sám. Pomalu šel dál. Srneček na něho upíral oči. Vrátil se k němu a pohladil ho a zas kousek popošel. Srneček udělal k němu několik kroků a lítostivě zamečel. Chtěl jít za ním. Patřil mu. Hlava se mu zatočila radostí. Chtěl se

s ním pomazlit, dovádět a utíkat napřed a přimět ho, aby šel za ním. Ale bál se, že by ho polekal. Zdvihl ho zas a nesl ho před sebou na rukou. Zdálo se mu, že už jde úplně bez námahy. Měl sílu jako Forrester.

Ruce ho bolely a musel se znovu zastavit. Pustil srnečka na zem a srneček ihned šel za ním. Nechal ho kousek jít, potom ho zase vzal do náručí. Měl domů ještě hezký kus cesty, ale připadalo mu to jak nic. Byl by mohl jít celý den až do noci a střídavě srnečka nést a dívat se, jak jde za ním. Byl zpocený, ale vál lehký a chladivý červnový větřík. Obloha byla jasná jako pramenitá voda v modrém porcelánovém šálku. Přišel na mýtinu. Po nočním dešti byla svěží a zelená. Na kukuřičném poli viděl Sekáče, jak chodí za starým Césarem zapřaženým v pluhu. Zdálo se mu, že ho slyší, jak pomalému Césarovi spílá. Snažil se otevřít závoru u vrátek, ale nakonec musel srnečka postavit, aby mohl vrátka otevřít. Napadlo ho, že půjde rovnou do ložnice k Troníkovi a že srneček tam půjde za ním. Ale u schůdků se srneček vzepřel a nechtěl nahoru. Vzal ho do náručí a šel k tátovi. Troník ležel se zavřenýma očima.

Jody zavolal: „Táto! Podívej se!“

Troník obrátil hlavu. Jody už stál u něho a srnečka pevně tiskl k sobě. Troník si pomyslel, že chlapci září oči tak jako srnečkovi. Když je tam viděl pohromadě, obličej se mu zjasnil.

„To jsem rád, žes ho našel!“

„Táto, vůbec se mě nebál! Ležel zrovna na tom místě, kde mu maminka udělala pelíšek.“

„Srny je to učí hned od narození. Člověk někdy na ně málem šlápne, jak leží v houští úplně bez hnutí.“

„Táto, po cestě jsem ho choval, a když jsem ho postavil, hned za mnou šel. Jako pes, táto.“

„Viď, že je hezký? Ukaž mi ho líp.“

Jody zdvihl srnečka výš. Troník vztáhl ruku a sáhl mu na svírák. Srneček zamečel a chtivě mu chňapl po prstech.

„Odpusť, maličký, je mi líto, že jsem ti musel zabít maminku."

„Myslíš, že se mu po ní stejská?"

„Ne. Stejská se mu po mlíce a ví to. Snad se mu stejská ještě po něčem, ale neví, po čem."

Máma Baxterová vešla do ložnice.

„Podívej se, mámo, našel jsem ho."

„Vidím."

„Viď, že je hezký, mámo? Koukni, jak má skvrny pěkně v řadě. Koukni, jak má velké oči. Viď, že je hezký?"

„Je hodně mladý. Bude ještě dlouho potřebovat mlíko. Nevím, jestli bych ti to byla dovolila, kdybych byla věděla, že je tak malý."

Troník řekl: „Musím ti něco říct, Ory, a říkám ti to teď, abych o tom už víckrát nemusel mluvit. Ten srneček je u nás doma stejně vítaný jako Jody. Je jeho. A nebude se na něm šetřit mlíkem ani žrádlem. Budeš mít co dělat se mnou, jestli tě někdy uslyším, že se pro něj s Jodym vadíš. Tohle je Jodyho srneček, tak jako je Julie můj pes."

Jody nikdy neslyšel otce, že by mluvil na mámu tak přísně. Ale pro ni to asi nebylo nic nového, protože otevřela ústa a hned je zase zavřela, jen zamrkala.

„Vždyť jsem jen řekla, že je moc mladý."

„Dobrá. Ať si je."

Zavřel oči a řekl: „Jestli jsme se už dohodli, byl bych rád, kdybyste mě teď nechali odpočinout. Když mluvím, rozbouchá se mi srdce."

Jody řekl: „Mámo, budu mu sám dávat mlíko. Nemusíš se o něj starat."

Mlčela. Šel do kuchyně. Srneček se potácel za ním. V kuchyni na polici byl hrnec ranního mléka. Ustála se na něm smetana. Jody

ji sebral do konvičky a rukávem košile utřel několik kapek, které mu přece jen vystříkly. Kdyby to dovedl zařídit tak, aby srneček mámě nepůsobil žádné svízele, jistě by jí tolik nevadil. Nalil mléko do malé tykve a přidržel ji srnečkovi. Jakmile ucítil mléko, vrazil do ní svírákem. Jody jen tak tak zabránil, aby mléko nevyšplíchlo na podlahu. Vyvedl srnečka na dvorek a zkoušel to znovu. Ale srneček nedovedl sát mléko z tykve.

Jody do něho namočil prsty a strčil je srnečkovi do měkké vlhké hubičky. Sál je dychtivě. Když prsty vytáhl, srneček zuřivě mečel a vrážel do něho svírákem. Jody si znovu namočil prsty a při tom, jak srneček sál, pozvolna je spouštěl do mléka. Srneček funěl a sál a prskal. Netrpělivě dupal kopýtky. Dokud měl Jody prsty v mléce, byl srneček spokojen. Snivě přivřel oči. Byla to rozkoš cítit jeho jazyk na prstech. Malá kelka se srnečkovi kývala ze strany na stranu. Poslední zbytek mléka zmizel ve víru pěny a klokotu. Srneček mečel a trkal, ale jeho zuřivý hlad se utišil. Jody měl pokušení ještě mu dát mléko, ale přestože měl tátu na své straně, bál se toho zneužít. Srna měla vemeno malé jako roční jalovice, takže srneček jistě vypil tolik mléka, kolik by mu mohla dát jeho matka. Najednou si lehl, vyčerpaný a sytý.

Jody se horlivě věnoval úpravě pelíšku. Ani si netroufal poprosit, jestli smí srnečka vzít na noc do srubu. V kůlně vyčistil kout až na holý písek, šel k zakrslým dubům na severním konci dvorku a strhl z nich náruč španělského mechu. Udělal z něho v kůlně měkký pelíšek. Hned vedle seděla slepice a nedůvěřivě ho pozorovala vypouklýma lesklýma očkama. Snesla vejce a s kdákáním vyletěla z kůlny. O tom hnízdě Jody doposud nevěděl, a bylo v něm šest vajec. Opatrně je sebral a donesl je mámě do kuchyně.

„To jsi ráda, že je máš, viď, mami? Jistě jsi o nich taky nevěděla."

„Je vždycky dobře, když se najde něco k jídlu, s čím se nepočítalo."

Nevšímal si té poznámky.

„To nové hnízdo je hned vedle pelíšku, co jsem udělal v kůlně pro srnečka. Aspoň tam nebude nikoho obtěžovat.“

Neodpověděla, a tak Jody vyšel na dvorek za srnečkem, který tam ležel pod moruší. Zdvihl ho a odnesl na pelíšek v kůlně.

„Teď musíš dělat všechno, co ti řeknu. Jako bych byl tvoje maminka. A tak ti teď říkám, abys tady zůstal ležet, než zas pro tebe přijdu.“

Srneček zamžoural. Spokojeně vzdychl a spustil hlavičku. Jody vyšel z kůlny po špičkách. Ani pes by nemohl být poslušnější, pomyslel si. Šel k hranici dříví a naštípal k zatápění tenké třísky z loučí. Pečlivě urovnal hranici. Sebral plnou náruč dubových větví a donesl ji do kuchyňské bedny na dříví.

„Udělal jsem dobře, mámo, že jsem z mlíka sebral smetanu?“

„Dobře.“

Řekl: „Suché křídlo stůně.“

„Tak?“

„Lem mě k němu nechtěl pustit. Jenom Lem nás nenávidí, mámo. Kvůli tomu Oliverovu děvčeti.“

„Hm.“

„Mlýnské kolo říkal, že mi vzkáže a že budu někdy moct přijít Suché křídlo navštívit, až Lem nebude doma.“

Zasmála se.

„Tys dneska upovídaný jako stará ženská.“ A když ho míjela cestou k ohništi, lehce ho pohladila po hlavě.

„Dnes už je mi dobře. Vůbec jsem si nemyslela, že se táta dožije rána.“

V kuchyni se rozhostil mír. Bylo slyšet řinčení postrojů, jak se z pole vracel Sekáč přes dvorek do chléva, aby Césara přes poledne uvázal.

Jody řekl: „Jdu mu pomoct."

Ale z pokojného domova ho vylákal srneček. Vklouzl do kůlny, aby se dosyta vynadivil nad tím, že ho má. Když Sekáč vyšel z chléva, hned mu začal vykládat o srnečkovi a vyzval ho, aby se šel na něj podívat.

„Ale nepolekej ho. Tady leží –"

Sekáč se srnečkovi neobdivoval tak, jak by si Jody byl přál. Viděl už tolik chovanců Suchého křídla.

„Nejspíš zdivočí a uteče ti," řekl a šel si k nádržce s vodou umýt před obědem ruce.

Jodyho zamrazilo. Sekáč dovede člověku zkazit radost ještě víc než máma. Zůstal chvíli u srnečka a hladil ho. Ten ospale pohnul hlavou a očichával mu prsty. Sekáč nemůže vědět, jak jsou si blízcí. Tím líp, že to je tajemství. Od srnečka šel k nádržce s vodou a také si umyl ruce. Jak se dotýkal srnečka, zůstal mu na nich mastný pach. Nechtělo se mu jej smýt, ale pomyslel si, že mámě by možná nebyl tak příjemný jako jemu.

Máma si před obědem navlhčila a učesala vlasy, nikoli snad aby se líbila, ale z hrdosti. Přes hnědé bavlněné šaty měla čistou zástěru z pytloviny.

Řekla Sekáčovi: „Troník je na všecku práci sám, a tak nemáme tolik jídla jako vy. Ale u stolu jsme čistě a slušně oblečení."

Jody honem pohlédl na Sekáče, jestli se neurazil. Ale Sekáč si naložil na talíř kukuřičnou polentu, uprostřed si v ní udělal jamku a dal si do ní smažená vejce a omáčku.

„Jen si se mnou nedělejte starosti, slečno Ory. Večer si s Jodym vyjdeme do lesa a přineseme vám veverky a možná i krocana. Viděl jsem jeho stopu v hrachovišti, tamhle na tom konci."

Máma Baxterová naložila na talíř jídlo pro Troníka a přidala k němu šálek mléka.

„Jody, dones to tátovi.“

Šel k otci. Ale Troník nad talířem zavrtěl hlavou.

„Nemůžu se na jídlo ani podívat. Jody, sedni si ke mně a dej mi jen pár lžic polenty a mlíko. Unavuje mě to, když mám zdvihnout ruku.“

Otok v obličeji mu už splaskl, ale paži měl pořád třikrát tlustší, než měla být, a dýchal těžce. Spolkl několik lžic kaše a vypil mléko. Odstrčil talíř.

„Víš si se srnečkem rady, chlapče?“

Jody mu pověděl o mechovém pelíšku.

„Místo sis vybral dobře. A jak ho chceš pojmenovat?“

„Já nevím. Chtěl bych mu dát moc hezké jméno.“

Sekáč a máma Baxterová také přišli do ložnice a na chvíli se tam posadili. Byl horký den, slunce ještě stálo vysoko a nebylo třeba s ničím pospíchat.

Troník řekl: „Jody je v úzkých, jak má našeho srnečka pojmenovat.“

Sekáč navrhl: „Víš co, Jody, počkej, až uvidíš Suché křídlo, ten ti poradí nejlíp. Má pro tyhle věci dobrý sluch, jako lidi mají někdy sluch pro hru na housle. Jistě si vymyslí hezké jméno.“

Máma Baxterová řekla: „Jdi si sníst oběd, Jody. Kvůli srnečkovi ještě zapomeneš na jídlo.“

Náramně se mu to hodilo. Šel do kuchyně, naložil si plný talíř a vzal si jej do kůlny. Srneček byl ještě ospalý. Sedl si vedle něho a jedl oběd. Namočil si prsty do omaštěné kaše a přistrčil mu je k svíráku, ale srneček je jen očichal a odvrátil hlavu.

„Měl by sis zvyknout jíst i jiné věci než jen mlíko.“

V trámoví bzučely masařky. Vyjedl talíř načisto a postavil jej stranou. Lehl si vedle srnečka. Položil mu paži přes šíj. Zdálo se mu, že se už nikdy nemůže cítit opuštěný.

XVI

Srneček zabral Jodymu hodně času. Chodil za ním všude, kam se jen hnul. Překážel mu u hranice dříví, Jody se nemohl dost rozhánět sekerou. Měl na starosti dojení a musel srnečkovi zahradit přístup do chléva – stál potom u vrátek a pokukoval na něho štěrbinami, dokud nebyl s dojením hotov. Jody tahal Trixii tak horlivě za struky, až v sebeobraně kopala. Každý šálek mléka znamenal více potravy pro srnečka. Jako by Jodymu rostl před očima. Stál už pevně na tenkých nožkách a skákal a pohazoval hlavou a kelkou. Dováděli spolu, až padli na zem na hromadu, aby si odpočali a ochladili se.

Ve dne bylo horko a vlhko. Troník se v posteli potil. Sekáč chodil z pole zmáčený potem. Svlékl si košili a pracoval po pás nahý. Na prsou měl husté černé chlupy a pot se mu na nich třpytil jako dešťové kapky na černém suchém mechu. Když si máma Baxterová byla jista, že se nebude po košili shánět, vyprala mu ji a vyvařila a pověsila na žhavém slunci.

Říkala s uspokojením: „Aspoň nám tu nebude smrdět."

Sekáče bylo v Baxterově srubu všude plno.

Máma Baxterová si Troníkovi postěžovala: „Když ráno uvidím jeho fousatou bradu a chlupatá prsa, vždycky se leknu, protože myslím, že se k nám medvěd vkrad až do srubu."

Hrozila se toho množství jídla, které uměl třikrát za den spořádat. Ale na to si nemohla stěžovat, protože se za ně hojně odvděčoval prací a zvěří, kterou jí nosil. Za ten týden, co u nich byl, zoral a zvláčel pole kukuřice, krmného hrachu a sladkých brambor. Na západě mezi hrachovištěm a jámou porazil asi desítku borovic

a ambrovníků a nesčetné mladé stromky, vypálil pařezy a poražené stromy oklestil, aby Jody a Troník mohli větve a kmeny rozřezat pilou na otop.

Řekl: „Na novou mýtinku zasejte na jaře bavlnu a budete mít pěknou sklizeň."

Máma Baxterová řekla podezíravě: „Ale vy taky nepěstujete bavlnu."

Odpověděl jí bez rozpaků: „My Forresteři nejsme hospodáři. Kácíme stromy a občas zoráme pole, ale máme už v povaze shánět si živobytí jinak, a to by vám asi připadalo jako zahálka a surovost."

Zamračila se: „Jenže surovost často vede k mrzutostem."

„Jako byste znala našeho dědečka – tomu říkali dědek mrzutost."

Nemohla ho nemít ráda. Byl dobromyslný jako pes. V důvěrné noční samotě uznale řekla Troníkovi: „Pracuje jako tažný vůl, ale je ukrutně černý, Ezro, hrozně černý, jako sup."

„To dělají ty jeho fousy," řekl Troník. „Kdybych já měl tak černou bradu, nepřipadal bych ti možná jako sup, spíš bych ti připadal jako havran."

Pomalu se mu navracely síly. Otok po otravě už zmizel, zůstaly mu jen strupy, kde ho had uštkl a kde si ji rozřízl, aby mu vyteklo co nejvíc otrávené krve. Jenže při sebemenší námaze se mu dělalo mdlo a srdce mu tlouklo jako lopatkové kolo u parníku na řece, nemohl popadnout dech a musel si lehnout, aby si odpočal. Byl samé nervy, napjaté na jeho křehkém kostnatém těle jako struny na harfě.

Sekáčova přítomnost Jodyho tolik vzrušovala, že byl jako v horečce. A srneček ho přiváděl do vytržení. Oba ho neustále oslňovali údivem; chodil od Troníka za Sekáčem všude, kde pracoval, i za srnečkem, kam se jen hnul, a zase znova dokola.

Máma mu řekla: „Měl by sis všímat všeho, co Sekáč dělá, abys to uměl, až odejde."

Všichni tři jako by se byli mlčky dohodli, že za Troníka musí zastat co nejvíc práce.

Ráno osmého dne od té doby, co byl Sekáč u nich, zavolal Jodyho na kukuřičné pole. V noci jim je něco zpustošilo, orvalo palice v celé polovině brázdy. Vedle ní se válely roztroušené osiny.

Sekáč se zeptal: „Víš, kdo to udělal?"

„Mývali?"

„Kdepak. Lišky. Liškám náramně chutná kukuřice. Dvě nebo tři ty zlodějky s huňatým ocasem v noci přišly a uspořádaly si tady pěknou hostinu."

Jody se zasmál. „Liščí hostina! Škoda, že jsem to neviděl."

Sekáč řekl přísně: „Měls teda být v noci venku s puškou a hlídat. Ale dnes v noci je dostaneme. Musíš se naučit brát věci vážně. A večer vybereme med z úlu v dutém stromě u jámy a já tě naučím, jak se to dělá."

Jody se nemohl večera dočkat. Hon se Sekáčem bude něco jiného než hon s tátou. Ať Forresteři dělají, co chtějí, je to vždycky vzrušující a dráždí to nervy. Je při tom rámus a zmatek. Na honu s tátou zas má člověk pocit, jako by to bylo něco víc než hon na zvěř. Vždycky při něm je kdy pozorovat ptáka v letu nebo poslouchat, jak v močálech řve aligátor. Litoval, že Troník nemůže s nimi, až půjdou vybrat med z úlu a stopovat loupeživé lišky. Když se odpoledne Sekáč vrátil z nové mýtiny, Troník spal.

Sekáč řekl mámě Baxterové: „Budeme potřebovat soudek od sádla a sekeru a hromadu hadrů k pálení."

V domácnosti Baxterových mnoho hadrů nebylo. Šaty se nosily a vyspravovaly a záplatovaly, dokud se nerozpadly na cáry. Z pytlů od mouky se šily zástěry a utěrky na nádobí, podušky do

houpací židle, které za zimních večerů máma vyšívala, a spodní strany sešívaných teplých přikrývek. Sekáč mrzutě pohlédl na hrst hadříků, které mu podala, a řekl:

„No, snad nám postačí mech."

Řekla: „Jen ať vás včely nepopíchají. Mého dědečka jednou tolik pobodaly, že pak musel čtrnáct dní ležet v posteli."

„Jistě se nenecháme popíchat schválně."

Vydali se s Jodym na cestu a srneček jim šel v patách.

„Chceš, aby toho mazlíčka ubodaly k smrti? Nech ho doma!"

Jody mrzutě odvedl srnečka do kůlny a zavřel ho tam. Nerad šel bez něho, třebaže na med. Zdálo se mu nespravedlivé, že Troník nemůže s nimi. Hlídal si ten dutý strom celé jaro, čekal na vhodnou dobu, až si včely nasbírají sladký nektar na žlutých jasmínech, na moruších a na cesmínách, na palmettových květech a na třešni, na divoké révě a na broskvoni, na hlohu a plané švestce. Zbude ještě dost květů, aby měli na zimu zásobu zavařenin. Brzy rozkvetou škumpy a zlaté celíky a astry.

Sekáč řekl: „Víš, kdo by byl šťastný, kdyby moh jít s náma vybrat med? Suché křídlo. Dovede s včelama zacházet tak mírně, až by sis myslel, že mu ochotně dávají plásty darem."

Došli k jámě.

Sekáč řekl: „Jakživ nepochopím, jak to děláte, když máte vodu tak daleko. Kdybych už nemusel domů, na mou věru bych vám pomoh vykopat studnu hodně blízko srubu."

„Snad už nechceš pryč?"

„Musím. Mám starost o Suché křídlo. A jakživ jsem ještě nebyl tak dlouho bez whisky."

Strom s úlem byla uschlá borovice. V poloviční výšce kmene měla hlubokou dutinu, kam létaly a odkud vyletovaly divoké včely. Stála na severním okraji jámy. Sekáč se zastavil u zakrslých dubů

a strhal z nich náruč španělského mechu. U paty borovice ukázal na hromadu suché trávy a peří.

„Chtěly si tu udělat hnízdo lesní kachny," řekl. „Vidí ve stromě díru a je jim to jedno, komu patří, ať třeba panu králi datlovi s bílým zobákem nebo roji včel, zkrátka se jim zalíbí a zamanou si, že si v ní udělají hnízdo. Ale včely je vyhnaly."

Nízko u země začal sekeru zasekávat do suché borovice. Vysoko nad sebou uslyšeli bzukot jako z hnízda chřestýšů, vzdálený a rozčilený. Rány sekerou se rozléhaly až dole v jámě. Veverky, ztichlé na dubech a palmettech, se zneklidněně rozšvitořily. Pronikavě zavřeštěly sojky. Borovice se otřásala. Bzukot vzrostl ve vřavu. Včely jim bzučely kolem hlavy jako vystřelené broky.

Sekáč křikl: „Hochu, zapal mi kus mechu! A dej si pozor!"

Jody udělal volnou kouli z mechu a hadrů a popadl Sekáčovo křesadlo. Potýkal se s pazourkem a ocílkou. Troník uměl tak obratně zacházet s křesadlem, a Jodyho s hrůzou napadlo, že to sám ještě nikdy nezkusil. Jiskry přeskočily na hubku z ohořelých hadříků, ale foukal do nich tak prudce, že zase uhasly téměř ihned, jakmile se hadříků dotkly. Sekáč pustil sekeru, přiběhl k němu a vzal mu křesadlo. Třel o sebe pazourek a ocilku zrovna tak silně jako Jody, ale foukal do jisker na hubce s rozvahou, až Jody žasl. Hubka se vzňala a Sekáč k ní přiložil mech. Začalo se z něho kouřit, ale nehořel.

Sekáč běžel zpátky k borovici a zas do ní mocně sekal. Lesklé ostří sekery se zabořovalo do prohnilého vnitřku stromu. Dlouhá vlákna jeho dřeně se tříštila a trhala a chvěla. Borovice praskala, jako by najednou měla hlas a úpěla, než padne. Zřítila se na zem a z její zející mrtvé dřeně vyletělo mračno včel. Sekáč popadl doutnající mech a skočil s ním na kmen hbitě jako lasička, ačkoli byl takový hromotluk. Jediným prudkým pohybem nacpal doutnající

kouli mechu do dutiny a utíkal pryč jako šílený. Vypadal ještě víc než jindy jako nemotorný medvěd. Hulákal a plácal se po prsou a po ramenou. Jody se mu musel smát. Pak ho do krku něco píchlo jako řeřavá jehla.

Sekáč křikl: „Slez honem do jámy! Běž k vodě!“

Seškrábali se dolů po strmém svahu. Kalužprosáklé vody na dně byla mělká, protože málo pršelo, a když si do ní lehli, voda je ani nepokryla. Sekáč nasbíral do dlaní bahno a přikládal je Jodymu na vlasy a na krk. Jemu stačily na ochranu vlastní chlupy. Několik včel přiletělo za nimi až tam a vytrvale na ně dorážely. Za chvíli Sekáč opatrně vstal a řekl:

„Už by se měly uklidnit. Ale vypadáme jako prasata, co?“

Na kalhotách, na obličeji a na košili měli naplácané bahno. Ten den máma neprala, a tak Jody zavedl Sekáče vzhůru po jižním svahu jámy ke korytům na praní. V jednom si vymáchali šaty a v druhém se umyli.

Jody jen zavrtěl hlavou. Představoval si mámu, jak by řekla: „Jestli Forrester potřebuje včely, aby byl čistý, postavím si tady včelí úl.“

Sekáč měl několik bodnutí, ale Jody unikl jen se dvěma. Opatrně se přiblížili k dutému stromu. Doutnající mech byl umístěn správně. Hustý dým včely omámil. Pomalu se rojily kolem dutiny a hledaly svou královnu.

Sekáč sekerou rozšířil dutinu a nožem odřezal její okraje. Z otvoru vyfoukal třísky a piliny a vrazil do něho nůž. S úžasem se obrátil k Jodymu.

„Propána! Jsou tady necky medu. Je ho plný strom!“

Vytáhl zlatý plást, z něhož kapal med. Voština byla hrubá a tmavá, ale med byl bledší než jemný sirup. Naplnili jím soudek od sádla a odnesli jej do srubu. Máma Baxterová jim dala na med ještě necky z cypřišového dřeva.

Sekáč řekl: „Teď bysme jen ještě potřebovali necky sušenek.“

Na zpáteční cestě je měli hodně těžké. Sekáč řekl, že tolik medu v jednom stromě ještě neviděl od té doby, co byl malý kluk.

„Až to zejtra povím doma, nebudou mi věřit.“

Nejistě se ho zeptala: „Nechtěl byste si vzít nějaký med s sebou?“

„Děkuju, jen tolik, kolik se mi ho vejde do břicha. Mám v močálech vyhlídnuto několik stromů. Jestli mě zklamou, možná že k vám přijdu s prosíkem.“

Máma Baxterová řekla: „Jste moc hodný, sousede. Možná že tady budeme mít jednou blahobyt a pak vám to snad oplatíme.“

Jody řekl: „Škoda, Sekáči, že už musíš jít.“

Ten ho škádlivě plácl. „Až od vás odjedu, nebudeš mít ani kdy, aby ses pomazlil se srnečkem, viď?“

Zřejmě už neměl stání. Při večeři šoupal nohama pod stolem a pak chodil po místnosti sem a tam. Zadíval se na oblohu.

„Je krásná jasná noc, pěkně by se jelo na koni.“

Jody se ho zeptal: „Co to, že máš najednou tak naspěch?“

„Je to už má nátura. Rád přijdu, a pak jsem zas rád, že můžu jít. Všude jsem jen chvíli spokojený, a pak se mi tam přestane líbit. Když jedeme s Lemem a Mlýnským kolem do Kentucky kupovat koně, na mou věru se nikdy nemůžu dočkat, abych zas byl doma.“ Umlkl a díval se na zapadající slunce. Dodal tiše: „A mám doopravdy velkou starost o Suché křídlo. Mám takový pocit tady –,“ uhodil se do zarostlých prsou – „že je s ním zle.“

„Snad by pro tebe někdo přijel, ne?“

„Právě. Kdyby nevěděli, že je tvůj táta na tom tak zle, byli by se sem už přijeli podívat. Ale myslí si, že tvůj táta potřebuje pomoc, a jestli je doma zle, neradi by mě od vás vyplašili.“

Znervóznělý čekal, až se setmí. Chtěl si tam všechno vyřídit a odjet. Troník byl stejně dobrý noční lovec jako každý Forres-

ter a Jody měl pokušení pochlubit se mu, co všechno otec v noci zastřelil, ale mohlo by ho to připravit o loveckou výpravu se Sekáčem, proto radši držel jazyk za zuby. Pomohl Sekáčovi naštípat z loučí třísky do kahanu ke střelbě.

Sekáč řekl: „Strejda měl zrzavé vlasy. Měl jich spoustu, stály mu na hlavě jako kupka sena, rudé jako kohoutí hřebínek. A jednou v noci na lovu měl u kahanu moc krátkou rukojeť a od plamene v kahanu mu chytly vlasy. Jenže když křičel na tátu, aby mu pomoh, táta si ho vůbec nevšímal. Myslel si, že vyšel měsíc a svítí strejdovi na vlasy."

Jody vyvaloval oči: „Je to pravda, Sekáči?"

Sekáč pilně štípal třísky.

„Kdybys mi ty vyprávěl takovouhle věc, já bych se tě neptal, jestli je to pravda."

Troník na ně zavolal z ložnice.

„Nemůžu to už vydržet. Nepustím vás samy dva."

Vešli k němu do pokoje.

„Kdybyste šli na hon na pardála," řekl, „na mou věru by mi hned bylo dobře a šel bych s váma."

Sekáč řekl: „Kdybych tady měl svoje psy, jistě bych vás vzal na hon na pardála."

„Moji dva psi vydají za celou tvou smečku," řekl Troník a nevinně se zeptal: „A jak jste spokojeni s tím ubožákem psem, co jsem si s váma vyměnil za pušku?"

Sekáč rozvážně odpověděl: „Ukázalo se, že to je nejrychlejší a nejchytřejší honicí pes a nejnebojácnější ze všech psů, co jsme vůbec měli. Potřeboval jen, aby ho někdo vycvičil."

Troník se tiše zasmál: „To jsem rád, že se vám povedlo něco z něho udělat. A kde je teď?"

„Byl to tak zatraceně dobrý pes a tolik zahanbil ty ostatní, že ho Lem nemoh strpět a jednou v noci ho zastřelil a pochoval na vašem pohřebišti.“

Troník řekl vážně: „Všim jsem si, že tam je nový hrobeček, a myslel jsem, že vám vaše pohřebiště asi už nestačí. Až budu zas při síle, vytesám mu pomníček a vyreju do něho: Tady leží Forrester, oplakávaný celou rodinou.“

Smál se a plácal do přikrývky na posteli.

„Sekáči, nezlob se,“ řekl, „nezlob se na mě.“

Sekáč si pohladil vousy.

„Dobrá,“ řekl, „já to beru jako žert. Ale nemysli si, že Lem to bere taky tak – pro něho je to osobní urážka.“

Troník řekl: „Nic ve zlém. Já proti vám nic nemám a doufám, že vy taky proti mně nic nemáte, ani Lem a nikdo z vás.“

„Lem je jiný. Bere všecko osobně.“

„To mě mrzí. Připlet jsem se do rvačky mezi ním a Oliverem, protože vás na něj bylo moc.“

Sekáč řekl: „No, krev není voda. Někdy se popereme i mezi sebou, jenže když se proti někomu postavíme, pereme se vždycky všichni svorně. Ale já a ty nemáme proti sobě nic.“

Rvačky začínaly slovy a slovy končily.

Jody se zeptal: „Co myslíte, kdyby se lidi nehádali, taky by se spolu prali?“

Troník řekl: „Bohužel asi ano. Jednou jsem viděl, jak se prali dva hluchoněmí. Říká se, že se dorozumívají posunky, tak asi jeden druhého urazil nějakým posunkem.“

Sekáč řekl: „Tohle je mužská nátura, hochu. Počkej, až si začneš namlouvat holky, pak taky kolikrát dostaneš vejprask.“

„Ale vždyť si namlouvali holku jen Lem a Oliver, a najednou jsme v tom byli všichni, my Baxteři a vy všichni Forresteři.“

Troník prohlásil: „Nikdo nemůže říct, pro co všecko se lidi nepoperou. Znal jsem i jednoho kazatele, co si svlík kabát a zboxoval každého, kdo nechtěl věřit v dědičný hřích. Člověk se má jen starat, aby se pral, když myslí, že je v právu, a všecko ostatní může vzít čert."

Sekáč řekl: „Poslouchejte! Tak se mi zdá, že jsem v lese slyšel zaštěkat lišku."

Zprvu se noc zdála tichá. Potom jim dolehly k sluchu změtené zvuky. Houkala sova. Rosnička vrzala na své housličky a předpovídala déšť.

Sekáč se znovu zeptal: „Slyšíte ji?"

V dálce slabě zazněl štěkot, pronikavý a truchlivý.

Sekáč řekl: „Tohle by byla hudba pro moje chudáky psy! Hned by si k tomu sólu zazpívali doprovod!"

Troník řekl: „Jestli dnes v noci tu havěť nevyřídíte, přiveď si zejtra v noci psy a půjdeme na ni."

Sekáč řekl: „Tak jdeme, Jody. Ať ta havěť nezpustoší kukuřičné pole." Vzal z kouta Troníkovu pušku. „Půjč mi ji. Ale tak se mi zdá, jako bych ji už znal."

„Jen ji nezahrab vedle toho psa," řekl Troník. „Je to vzácná a dobrá puška."

Jody si přehodil přes rameno předovku. Vyšel za Sekáčem ze srubu. Srneček v kůlně ho slyšel a mečel. Za morušemi přelezli plot na kukuřičné pole. Podél první brázdy zamířil Sekáč k severu a na druhém kraji pole obešel konce všech brázd. U každé se zastavil a plamenem z kahanu ji osvětlil po celé délce. Uprostřed se zarazil. Obrátil se a šťouchl Jodyho. Tam, kde záře dopadla, blýskala se v ní dvě zelená světélka jako drahokamy.

Zašeptal: „Musíš se připlížit do poloviček brázdy. Posvítím ti na ni, ale nesmíš si ji zastínit. Až budou ta světla velká jako dolary, střel rovnou mezi ně."

Jody se plížil kupředu těsně při kukuřici. Zelená světla na chvíli zhasla, pak se zas rozsvítila. Zdvihl pušku a zář z hořící loučky v kahanu nechal sklouznout po hlavni. Stiskl spoušť. Puška ho jako vždycky srazila k zemi. Dal se do běhu, aby zjistil, že zasáhl cíl, ale Sekáč na něho tiše zavolal:

„Psst! Dostals ji. Nech ji ležet. Pojď sem."

Jody se připlížil podél brázdy. Sekáč mu podal druhou pušku.

„Asi je tady blízko ještě jedna."

Plížili se od brázdy k brázdě. Tentokrát Jody uviděl zelená světla dřív než Sekáč. Popolezl těsně vedle brázdy jako prve. Tahle puška byla pravé potěšení, lehčí než stará předovka, nebyla tak dlouhá a snáze se jí mířilo. Střelil s pocitem sebedůvěry. Sekáč ho zase zavolal a Jody se plížil zpátky. Jenže ačkoli pečlivě prohlíželi brázdy a osvětlovali je ze všech stran, nezajiskřila se v nich už žádná zelená světla.

Sekáč řekl nahlas: „To je pro dnešek všecko. Podíváme se, co jsme ulovili."

Oba výstřely zabily, jeden lišáka a druhý lišku, nažrané kukuřicí Baxterových.

Sekáč řekl: „Jistě někde mají doupě s mladými, ale ty budou už dost velké a můžou se samy o sebe postarat. A na podzim na ně uděláme hon."

Lišky byly šedivé a v dobrém stavu, s hustou srstí. Jody je zálibně nesl domů.

Když se blížili ke srubu, slyšeli povyk. Máma Baxterová křičela.

Sekáč řekl: „Tvoje máma by snad nekřičela na tátu, když stůně, viď?"

„Nikdy na něho nekřičí, vždycky na něho jen mluví."

„Mně by bylo milejší, kdyby na mě ženská vzala bič, než aby se na mě utrhovala."

Když byli skoro až u srubu, slyšeli křičet Troníka.

Sekáč řekl: „Tak se mi zdá, hochu, že ho ta ženská chce zabít."

„Kdoví, jestli to není kvůli srnečkovi," namítl Jody.

Na dvorek se málokdy odvažoval nebezpečnější vetřelec kromě drobných škůdců. Sekáč přeskočil plot a Jody za ním. Z otevřených dveří zářilo světlo. Stál v nich Troník jen v kalhotách. Vedle něho stála máma Baxterová a mávala zástěrou. Jodymu se zdálo, že vidí něco velikého černého plížit se do tmy v divoké révě, a za tím běželi psi a zuřivě štěkali.

Troník vykřikl: „Je to medvěd! Střel ho! Střel ho, než se dostane k plotu!"

Jak Sekáč běžel, v kahanu vysoko vyšlehl plamen a jeho zář dopadla na veliké zvíře, cválající pod broskvoněmi k východu.

Jody vykřikl: „Sekáči, dej mi kahan, tu máš pušku a střílej!"

Byl zděšený a nevěděl si rady. V běhu si vyměnili pušku a kahan. U plotu se medvěd obrátil k obraně. Sekal tlapami po psech. Oči a zuby se mu blýskaly v trhavých záblescích světla. Pak se obrátil a drápal se na plot. Sekáč střelil. Medvěd se zapotácel. Psi se na něho zuřivě vrhli. Přiběhl Troník. Ve světle se ukázal zabitý medvěd. Psi si počínali, jako by to byla jejich zásluha, štěkali a radostně útočili. Sekáč se naparoval.

„Tenhle darebák by sem nebyl přišel, kdyby byl věděl, že je u vás Forrester."

Troník řekl: „Něco větřil, co ho tolik podráždilo, že si nedal pozor, i kdyby tu byl celý váš rod."

„Ale co?"

„Jodyho srneček a ten med."

„Táto, dostal se na srnečka? Ach táto, snad mu neublížil?"

„Vůbec se k němu nedostal. Naštěstí byla kůlna zavřená. Pak asi navětřil med a začal se hrabat na schůdky do srubu. Myslel jsem,

že se vracíte, a nevšímal jsem si toho, až shodil víko ze sudu s medem. Moh jsem ho zastřelit hned u dveří, ale neměl jsem pušku. Mohli jsme s Ory jen křičet, ale takový řev asi jakživ neslyšel, a tak se polekal a utek."

Jodymu se dělalo až mdlo při pomyšlení, jak to mohlo dopadnout se srnečkem. Běžel ke kůlně, aby ho uchlácholil, ale nalezl ho ospalého a netečného. Vděčně ho pohladil, pak se vrátil k mužům a k medvědovi. Byl to dvouletý vypasený samec. Troník chtěl mermomocí pomáhat při vyvrhování. Odtáhli zdechlinu dozadu na dvorek a při světle z kahanu ji stáhli a rozčtvrtili a maso rozvěsili v udírně.

Sekáč řekl: „Prosím vás o soudek sádla pro mámu, aby měla na čem smažit koblihy. Jsou věci, co chce mermomocí smažit jenom na medvědím sádle. Říká, že si pochutná jedině na koblihách a sladkých bramborách usmažených na medvědím sádle, protože je nemusí kousat. To víte, má všeho všudy čtyři zuby, a koblihy by mohla žmoulat od rána do večera."

Když byli zahrnuti takovou hojností, máma Baxterová se najednou ukázala velice štědrá.

Řekla: „A chudáčkovi Suchému křídlu pošlu pěkný kus jater, ať se má čím posilnit."

Troník řekl: „Je mi jen líto, že to není Zabiják. Panečku, to bych si lebedil, kdybych moh rozpárat toho starého zloděje!"

Se stahováním lišek se mohlo počkat až na příští den ráno, protože jejich uvařené maso dostane jen drůbež, pěkně opepřené, aby jí líp chutnalo.

Sekáč se zeptal: „Pozval vás někdy Louda Ozell k sobě na liščí pilaf?"

Troník odpověděl: „Pozval. Jenže já jsem mu řek: ‚Mockrát vám děkuju, Loudo, ale radši si počkám, až mi uvaříte psa.'"

Troníkovi to vzrušení svědčilo. Seděl na bobku vedle Sekáče a rozprávěli o liškách a psech, o podivných jídlech a ještě podivnějších lidech, co je jedí. Jejich povídání najednou přestalo Jodyho zajímat. Nemohl se dočkat, až všichni půjdou spát. Troníkova oživlá energie konečně vyprchala – umyl si ruce a očistil lovecký nůž a odebral se k ženě na kutě. Zdálo se, že by si Sekáč nejradši povídal až do půlnoci. Jody znal ty příznaky, a tak si ve své komůrce lehl na slamník na zemi a dělal, jako by usínal. Postel nechal Sekáčovi, ale byla pro něho krátká, chlupaté nohy mu z ní čouhaly. Seděl na kraji postele a povídal, dokud ho to neomrzelo, protože ho nikdo neposlouchal. Jody ho slyšel, jak zívá a stahuje si kalhoty a uléhá na slamník na rozvrzaných prkýnkách.

Čekal, až se ozve hluboké chrápání. Pak vyklouzl ze srubu a potmě šel ke kůlně. Srneček vstal, jakmile ho uslyšel. Jody se poslepu k němu dotápal a objal ho kolem krku. Srneček mu očichával tvář. Vzal ho do náručí a nesl ho ke dveřím. Za tu krátkou dobu, co ho měl, vyrostl tak rychle, že ho stěží unesl. Po špičkách s ním vyšel na dvorek a postavil ho. Srneček šel ochotně za ním. Jody se vkradl do srubu a položil mu ruku na hladkou tvrdou hlavičku, aby ho mohl vést. Jeho ostrá kopýtka dupala na prkenné podlaze. Jody ho zase vzal do náručí a opatrně se kolem ložnice plížil nahoru do své komůrky.

Lehl si na slamník a srnečka si přitáhl k sobě. Často s ním takhle lehával v kůlně nebo v denním parnu pod duby. Opřel si mu hlavu o bok. Cítil, jak se mu při dýchání zdvihají žebra a zase klesají. Srneček si opřel bradu o jeho ruku. Měl na bradě několik krátkých vousků, které Jodyho lechtaly. Už kolikrát si lámal hlavu, jak vymyslet nějakou výmluvu, aby srneček mohl v noci spát u něho ve srubu, a teď má výmluvu, kterou nikdo nemůže vyvrátit. Bude si ho tajně vodit dovnitř a tajně vyvádět ven, jak dlouho to v zájmu

domácího míru bude možné. A jednoho dne, který nevyhnutelně musí přijít, až srnečka u něho najdou, mohl by nalézt pádnější důvod než ustavičné nebezpečí – které náležitě zdůrazní – že by srnečka třeba přepadl medvěd?

XVII

Nebylo to bramboříště, ale nekonečné moře. Jody se ohlížel na řádky, které okopal. Vypadaly dost slušně, ale zdálo se mu, že ty dosud neokopané se táhnou až k obzoru. Nízko nad zemí se vzduch tetelil v červencovém vedru. Písek ho žhnul do bosých nohou. Listy bramborové nati se kroutily vzhůru, jako by je spalovala vyprahlá půda, a nikoli slunce. Palmettový klobouk si sešoupl do týla a rukávem si otřel obličej. Podle slunce bylo skoro deset hodin. Táta říkal, že jestli okopá bramboříště do poledne, může jít odpoledne navštívit Suché křídlo a poradit se s ním, jak má pojmenovat srnečka.

Srneček ležel u živého plotu ve stínu bezinkového keře. Zprvu mu při práci div nepřekážel. Cválal sem a tam mezi řádky brambor, šlapal po nati a rozkopával okraje řádek. Stavěl se mu do cesty a nechtěl se uhnout, chtěl Jodyho přimět, aby si s ním hrál. Už neměl v očích udivený výraz jako v těch prvních týdnech, co byl u nich na mýtině, ale místo něho ostražitý a moudrý jako stará Julie. Jody si už myslel, že ho bude muset odvést zpátky do kůlny a zavřít, ale pak si srneček sám vyhledal stinné místo a lehl si.

Ležel tam a po očku Jodyho pozoroval, s hlavičkou v oblíbené poloze, trochu odkloněnou k rameni. Občas kýval bílou kelkou a skvrnitá srst mu cukala, jak setřásala mouchy. Kdyby srneček zůstal klidně ležet, byl by možná hotov s okopáváním dřív. Rád pracoval, když měl srnečka nablízku. Dávalo mu to příjemný pocit, jaký nikdy předtím neměl docela sám jen s motykou. Znovu s chutí zaútočil na plevel a těšilo ho, že udělal pěkný kus práce. Okopané řádky se za ním prodlužovaly. Hvízdal si, ale jen tak bez nápěvu.

Napadlo mu pro srnečka už hodně jmen, každé po řadě si je vyzkoušel nahlas, ale žádné se mu nelíbilo. Zdálo se mu, že se pro něj nehodí ani jedno ze jmen známých psů – Joe ani Punťa, Rek ani Rob. Srneček chodí polehounku, „po špičkách“, jak říká Troník, a tak by ho rád pojmenoval Tichošlápek, ale to jméno mu připomíná licoměrnou Korouhvičku. Jméno Brok by pro srnečka nechtěl, protože takhle se jednou jmenoval Troníkův ošklivý a zlý buldok. Suché křídlo ho jistě nezklame, dovede tak trefně vynalézt jména pro své miláčky. Mýválka pojmenoval Šibal, vačici Šťoura, veverku Kňoura a chromou tanagru Křížalka, protože na bidýlku křičí „kří, kří“, a Suché křídlo mu říkal, že tím přivolává z lesa druhé tanagry, aby se s ní křížily, jenže Jody už slyšel takhle křičet i jiné tanagry. Ale stejně se to jméno na ni hodí.

Vykonal hodně práce za ty dva týdny, co Sekáč už u nich nebyl. Troníkovi se navracely síly, ale občas se mu udělalo mdlo, zatočila se mu hlava a rozbušilo se mu srdce. Troník tvrdil, že to je pořád ještě účinek hadího jedu, ale máma Baxterová byla přesvědčena, že to je horečka, a léčila ho odvarem z citrónových listů. Bylo dobře, že Troník už chodil a ten hrozný strach pominul, ale Jody měl stále na paměti, že musí tátu šetřit. Byl tak rád, že u sebe má srnečka, že se zbavil tíživého a bolestného pocitu osamělosti, který ho dříve často přepadal, a nesmírně byl mámě vděčný, že srnečka vzala na milost. Jenom škoda, že srneček potřebuje tolik mléka a jistě jí někdy překáží. Jednou se dostal do srubu, našel dížku se zadělaným chlebovým těstem, připraveným k pečení, a vyjedl ji do dna. Od té doby se živil skoro vším – zelenými listy, těstem z otrub zadělaným vodou, i sušenkami. Když Baxterovi jedli, musel ho Jody zavírat v kůlně – trkal do nich a mečel a vyrážel jim talíře z rukou. A když se mu Troník a Jody smáli, chápavě pohazoval hlavičkou. Psi ho zprvu dráždili, ale pak se s ním dobře snášeli.

Máma Baxterová ho také snášela, jenže se mu nikdy nesmála. Jody ji neustále upozorňoval na jeho půvaby.

„Viď, mámo, že má hezké oči?“

„Však taky dížku s těstem vidí už zdálky.“

„A viď, že má směšnou a hezkou kelku?“

„Takovou mají všichni srnci.“

„Ale viď, že je chytrý a legrační?“

„Člověk si s ním užije legrace, jen co je pravda.“

Slunce se blížilo k zenitu. Srneček vběhl do brambořiště a okusoval křehkou nať, potom se vrátil k živému plotu a lehl si do stínu pod planou třešní. Jody obhlížel vykonanou práci. Měl ještě okopat půldruhé řádky. Byl by se rád šel do srubu napít vody, ale to by ho moc zdrželo. Snad se oběd trochu zpozdí. Okopával, jak nejrychleji uměl, aby nezpřetínal nať. Když měl slunce přímo nad hlavou, byl hotov s půlkou řádky a ještě se před ním posměvačně táhla jedna celá. Za chvíli máma zabouchá do železného kruhu u kuchyňských dveří a on bude muset všeho nechat. Troník mu dal jasně najevo, že mu nepřidá ani čtvrt hodiny. Když nebude do oběda hotový s okopáváním, nebude smět k Suchému křídlu. Za plotem uslyšel kroky. Stál tam Troník a díval se na něho.

„Těch bramborových řádků je ňák moc, viď, synu?“

„Spousta.“

„Je to zlá věc, když si člověk pomyslí, že napřesrok touhle dobou už nám brambory dojdou. Tamto tvoje děťátko pod třešní taky na ně dostane chuť. Pamatuješ se, jak jsme je přede dvěma roky museli hlídat před srnci?“

„Táto, já to nedokážu. Za dopoledne jsem se skoro ani nezastavil, a zbyla mi ještě jedna řádka.“

„Já ti něco povím. Jen tak tě k Suchému křídlu nepustím, protože jsem to už řek. Ale budu s tebou smlouvat. Přines mámě z jámy

pitnou vodu a já tu zbylou řádku večer za tebe okopám. Mě hrozně namáhá, když musím s tím nákladem lézt z jámy po příkrém svahu. Co říkáš, je to spravedlivá úmluva?“

Jody pustil motyku a rozběhl se domů pro vědra na vodu.

Troník za ním zavolal: „Neber si je plná! Roček ještě nemá sílu jako starý srnec.“

Už prázdná vědra hodně vážila. Byla ručně vytesaná z cypřišového dřeva a chomout, na němž visela, byl z bílého dubu. Jody si pověsil chomout na ramena a odklusal k jámě. Srneček přihopsal za ním. Jáma byla temná a tichá. Časně zrána a navečer tam svítilo slunce víc než v poledne, protože když stálo vysoko, zaclánělo je husté listí okolních stromů. Ptáci kolem písčitého okraje jámy se ztišili, vyhřívali se na slunci a zobáčkem si čistili peří. Teprve až slunce zapadne, začnou se slétat dolů k vodě. Přiletí tam divocí holubi a tanagry, vlaštovky, drozdi a sojky. Rychle, co mu nohy stačily, seběhl po příkrém svahu na dno zelené jámy. Srneček skákal za ním a přebrodili se spolu přes tůňku, až voda vystříkla. Srneček sehnul hlavu a napil se z ní. Už se na to těšil.

Jody mu řekl: „Jednou si tady postavím domeček. A přivedu ti srnku a budeme tu všichni spolu bydlet u tůňky.“

Skočila žába a srneček leknutím ucouvl. Jody se mu smál a rozběhl se vzhůru po svahu ke korytu s pitnou vodou. Nahnul se nad ním a napil se. Srneček pil s ním, srkal vodu a svírákem jezdil sem a tam po celé délce koryta. V jednu chvíli se hlavou dotkl Jodyho tváře a Jody vsrkl vodu hlučně jako srneček, z kamarádství. Zdvihl hlavu, potřásl jí a otřel si ústa. Srneček také zdvihl hlavu a ze svíráku mu kapala voda.

Jody vodu do věder nabíral tykví, která visela na okraji koryta. Nedbal na tátovu výstrahu a naplnil je téměř po okraj. Chtěl je přinést domů plná. Přikrčil se na bobek a sehnul ramena pod cho-

mout. Když se chtěl narovnat, nemohl pod tou tíhou vstát. Z obou věder ulil trochu vody a teprve pak mohl vstát a vylézt po svahu až nahoru. Dřevěný chomout se mu zařezával do hubených ramenou. Záda ho bolela. Na poloviční cestě domů se musel zastavit, postavil vědra a ulil z nich ještě trochu vody. Srneček do nich zvědavě strkal svírák. Naštěstí se máma o tom snad nedozví. Nevěří, že srneček je čistotné zvířátko, a nechce uznat, jak líbezně voní.

Když přišel domů, máma s tátou už seděli u oběda. Postavil vědra na polici a srnečka zavřel v kůlně. Nalil z vědra čerstvou vodu do džbánu a odnesl jej na stůl. Tolik se nadřel, tolik se unavil a bylo tak horko, že ani neměl velký hlad. Byl rád, protože mohl velkou část svého oběda dát stranou pro srnečka. Měli pečeni z medvědí kýty naložené v soli, aby maso vydrželo. Bylo trochu tvrdé, s dlouhými vlákny, ale pomyslel si, že má lepší chuť než hovězí a skoro tak dobrou jako zvěřina. Najedl se masa se zeleným salátem a všechnu kukuřičnou polentu a mléko nechal srnečkovi.

Troník řekl: „Měli jsme velké štěstí, že ten medvěd, co k nám přišel krást med, byl tak mladý. Kdyby to byl býval starý samec, nemohli bysme v tuhle roční dobu jíst jeho maso. V červenci se medvědi páří, a vždycky si pamatuj, Jody, že maso samců v době páření není k jídlu. A nikdy je v ten čas nestřílej, leda když tě obtěžují."

„A proč to maso není k jídlu?"

„To nevím. Ale když se páří, jsou zlí a závistiví –"

„Jako Lem a Oliver?"

„– jako Lem a Oliver. Jsou strašně zlostní a mrzutí, a jako by se jim ta zloba zažírala do masa."

Máma Baxterová řekla: „Kanci jsou zrovna takoví, jenže celý rok."

„Táto, medvědí samci se taky perou?"

„Strašně se perou. Samice stojí stranou a dívá se na tu rvačku –“

„Jako Korouhvička.“

„Jako Korouhvička, a potom jde s tím, co rvačku vyhrál. Zůstávají v párech celý červenec a někdy i srpen. Potom samec uteče a v únoru se rodí medvídci. A představ si, že takový Zabiják žere vlastní mláďata, když se na ně dostane. Taky proto medvědy nenávidím. Neznají ani nejpřirozenější náklonnost.“

Máma Baxterová řekla Jodymu: „Dej si pozor, až půjdeš dnes k Forresterovcům. Když se medvěd páří, nejlíp je před ním utéct.“

Troník řekl: „Musíš mít oči na šťopkách. Jsi ve výhodě, když vidíš zvíře dřív než ono tebe, ale nesmíš je vyplašit. Jako já toho chřestýše, co mě uštknul – vyplašil jsem ho a on se bránil.“

Máma Baxterová řekla: „Ty by ses uměl zastat i ďábla.“

„Asi. Lidi ďábla obviňují ze spousty věcí, co si sami zaviní vlastním darebáctvím.“

Zeptala se podezíravě: „Okopal Jody celé bramboříště, jaks mu nakázal?“

Troník odpověděl licoměrné: „Dodržel naši úmluvu.“

Mrkl na Jodyho a Jody mrkl na něho. Zbytečně by se jí pokoušeli vysvětlit, jaký je v tom rozdíl. Nezasvětili ji do své poctivé mužské dohody.

Jody se zeptal: „Mámo, můžu už jít?“

„Počkej. Potřebuju naštípat trochu dříví –“

„Prosím tě, mámo, nevymýšlej si práci, co by mi trvala moc dlouho. Přece bys nechtěla, abych se vracel domů moc pozdě, moh by mě roztrhat medvěd.“

„Beztak přijdeš domů až za tmy a beztak bys byl radši, kdyby tě roztrhal medvěd než já.“

Nanosil plnou bednu naštípaného dříví a chystal se na cestu. Máma ho přiměla, aby si vzal čistou košili a učesal vlasy. Ten odklad ho dopaloval.

Řekla: „Já jen chci, aby ti sprosťáci Forresteři věděli, že jsou ještě na světě slušní lidi."

„Nejsou sprosťáci. Žijí tak, jak se jim líbí, podle svého, a dovedou se radovat ze života."

Opovržlivě si odfrkla. Vypustil srnečka z kůlny, nakrmil ho z ruky, podržel mu rendlík mléka smíchaného s vodou, aby se napil, a vydali se spolu na cestu. Srneček běžel chvílemi za ním, chvílemi před ním, uhýbal do houští u cesty a skokem se k němu polekaně vracel, ale Jody věděl, že to dělá jen tak. Někdy šel vedle něho a to bylo nejlepší. Lehce mu položil ruku na šíji a přizpůsobil kroky svých dvou nohou jeho čtyřem. Představoval si, že je také srnečkem. Napodoboval jeho chůzi a ohýbal nohy v kolenou. Ostražitě pohazoval hlavou naznak. U cesty kvetl popínavý divoký hrachor. Utrhl ho dlouhou haluz a omotal ji srnečkovi kolem krku, aby ho měl za co držet. Růžové květy srnečkovi moc hezky slušely, až si Jody pomyslel, že by se mu i máma obdivovala. Jestli zvadnou, než se vrátí domů, utrhne si na zpáteční cestě čerstvou haluz.

Na rozcestí poblíž opuštěné mýtiny srneček zůstal stát a zdvihl větrák. Nastavil uši. Obracel hlavu sem a tam a čenichal ve vzduchu. Jody také obrátil nos tam, odkud srneček větřil. Ucítil silný zápach, pronikavě žluklý. Měl pocit, že se mu v zátylku ježí vlasy. Zdálo se mu, že slyší tiché bručení a pak něco jako cvaknutí zubů. Měl pokušení obrátit se a pádit domů. Ale věděl, že by pak litoval, kdyby se nepřesvědčil, co ty zvuky znamenají. Pomalu, krok za krokem, se přibližoval k ohybu cesty. Srneček zůstal za ním stát bez hnutí. Náhle se Jody zastavil.

Po cestě šli pomalu dva medvědí samci, asi tři sta kroků před ním – na zadních nohách jako lidi, bok po boku. V chůzi vypadali, skoro jako by tančili, jako párek tanečníků při nějaké taneční sestavě. Najednou do sebe vrazili, jako zápasníci napřáhli přední tlapy a otočili se, zlostně bručeli a pokoušeli se jeden druhého popadnout za krk. Jeden chňapl tlapami druhého za hlavu a bručení zesílilo v řev. Chvíli zuřivě zápasili a pak šli oba dál, boxovali a šťouchali se a odráželi rány. Jody měl příznivý vítr – vál proti němu, takže ho vůbec nemohli navětřit. Plížil se po cestě za nimi dál, stále ve stejné vzdálenosti. Nechtěl je ztratit z dohledu. Doufal, že budou zápasit až do konce, ale věděl, že by se zděsil, kdyby jeden medvěd vyhrál a obrátil se proti němu. Usoudil, že se takhle asi perou delší dobu a už jsou unaveni. V písku byla krev. Každý útok mu připadal méně zuřivý než předešlý. Po každé takové rvačce šli vedle sebe pomalejším krokem. Když je chvíli udiveně pozoroval, vyšla z houští před ním medvědí samice a za ní vylezli tři medvědi. Tiše zahnuli na cestu a šli po ní všichni čtyři v řadě za sebou.

Obrátil se a běžel zpátky ke křižovatce. Po srnečkovi nebylo nikde ani vidu. Zavolal na něj a vynořil se z houští u cesty. Jody se rozběhl po cestě k mýtině Forresterových. Když už bylo po všem, chvěl se strachem z vlastní smělosti. Ale už se stalo, a šel by za nimi znovu, protože člověku se jen málokdy poštěstí přistihnout zvířata v okamžicích jejich soukromí.

Pomyslel si: Aspoň jsem něco viděl, co stálo za to.

Je to dobrá věc vidět a slyšet něco zvláštního, co vídají a slýchají dospělí muži jako Sekáč a táta. Proto lehával rád na břiše na podlaze nebo na zemi u táboráku, když muži spolu rozprávěli. Viděli úžasné věci, a čím byli starší, tím víc takových věcí viděli. Jody měl pocit, jako by se přidružil k jejich tajuplnému společenství. Může jim teď v zimních večerech také vyprávět příhodu, kterou sám zažil.

Táta řekne: „Jody, vyprávěj nám, jaks jednou viděl jít po cestě dva medvědy a jak se v chůzi spolu prali."

Ale hlavně to může vyprávět Suchému křídlu. Znovu se radostně rozběhl – nemohl se dočkat, až příteli poví o svém zážitku. Jistě ho překvapí. Půjde se Suchým křídlem do lesa nebo dozadu na dvorek, kde má své miláčky, nebo k jeho posteli, jestli ještě stůně. A srneček půjde s ním. Suchému křídlu se obličej rozzáří tím zvláštním světlem. Zkrouceným tělem se nakloní nad srnečkem a zkřivenou rukou ho laskavě pohladí. A usměje se potěšením, že Jody má radost. A pak za dlouhou chvíli Suché křídlo promluví a co řekne, bude možná divné, ale bude to krásné.

Jody došel na mýtinu Forresterových a honem běžel na dvorek pod duby. Domek vypadal, jako by v něm všechno spalo. Z komína se nekouřilo. Po psech nebylo ani vidu, ale v boudě za domkem zavyl křepelák. V odpoledním žáru asi všichni Forresteři po obědě spí. Jenže když ve dne spali, lehávali i na verandě a pod stromy. Zastavil se a zavolal:

„Suché křídlo, to jsem já, Jody."

Křepelák zakňučel. V domku zaskřípěla židle na prkenné podlaze. Ve dveřích se ukázal Sekáč. Pohlédl na Jodyho a otřel si rukou ústa. Oči měl jako nevidoucí. Jody si pomyslel, že je řádně opilý.

Nejistě řekl: „Přišel jsem navštívit Suché křídlo. Přišel jsem mu ukázat srnečka."

Sekáč zavrtěl hlavou, jako by chtěl zahnat dotěrnou včelu nebo nějakou myšlenku. A zase si rukou otřel ústa.

Jody řekl: „Přišel jsem za Suchým křídlem."

„Umřel nám."

Ta slova nic neznamenala. Vnímal je jako zašustění dvou uschlých listů, kdyby mu prolétly kolem uší. Ale ovanul ho chlad a přemohla ho otupělost.

Rozpačitě opakoval: „Přišel jsem ho navštívit.“

„Přišels pozdě. Byl bych pro tebe přijel, ale nestačil čas. Nebylo ani kdy dojet pro doktora. Dýchal ještě a za chvíli už tu nebyl. Jako kdybys sfouknul svíčku.“

Jody na Sekáče vyvalil oči a Sekáč se na něho vytřeštěně zadíval. Otupělost přešla v ochrnutí. Jody ani necítil zármutek, jen chlad a mdlobu. Suché křídlo nebyl ani mrtvý, ani živý. Najednou prostě zmizel.

Sekáč řekl chraptivým hlasem: „Můžeš se jít na něj podívat.“

Nejdřív Sekáč řekl, že Suché křídlo není, že zhasl jako svíčka, a pak řekl, že tam někde je. Jody se v tom nevyznal. Sekáč se obrátil zpátky a tupě se na Jodyho ohlédl – vyzýval ho, aby šel za ním. Zdvihl jednu nohu za druhou a pomalu vystoupil za Sekáčem po schůdkách. Uvnitř seděli všichni Forresteři pohromadě. Jeden jako druhý tam seděli sklíčeně a bez hnutí, jako kusy velikého skaliska, které se rozpadlo na několik lidí. Táta Forrester obrátil hlavu a pohlédl na Jodyho, jako by byl cizí, a pak ji zas odvrátil. Lem a Mlýnské kolo také na něho pohlédli. Ostatní se ani nepohnuli. Jodymu bylo, jako by se na něho dívali přes zeď, kterou si proti němu postavili. Nechtěli ho mít na očích. Sekáč ho vzal za ruku a dovedl ho do velké ložnice. Chtěl něco říct, ale hlas mu selhal. Zůstal stát, chytil Jodyho za rameno a řekl: „Jdi dál.“

Suché křídlo ležel se zavřenýma očima, malý a ztracený ve veliké posteli. Byl menší, nežli když spával na svém slamníku. Až po bradu ho zakrývalo prostěradlo. Ruce mu ležely na prostěradle, zkřížené na prsou, nemotorně zkřivené jako zaživa s dlaněmi obrácenými ven. Jody dostal strach. U postele seděla máma Forresterová. Přes hlavu měla přehozenou zástěru a sem a tam se kolébala. Shodila zástěru a řekla:

„Ztratila jsem synáčka. Chudinku mrzáčka.“

Zase si zakryla obličej a kolébala se ze strany na stranu.

Zanaříkala: „Pánbůh je krutý. Ach, Pánbůh je krutý."

Jodymu se chtělo utéct. Vyhublý obličej na polštáři ho děsil. Byl to Suché křídlo a nebyl to Suché křídlo. Sekáč ho přistrčil až k posteli.

„Neuslyší tě, ale řekni mu něco."

Jodymu jako by se zaškrtilo hrdlo. Nemohl ze sebe dostat ani slovo. Suché křídlo byl bledý jako lojová svíčka. Najednou se mu zase zdál blízký.

Jody zašeptal: „Suché křídlo!"

Jakmile promluvil, strnulost ho přešla. Hrdlo se mu zase stáhlo, jako by mu je škrtil provaz. Mlčení Suchého křídla bylo nesnesitelné. Teď už pochopil. Tohle je smrt. Smrt je mlčení, které nedává odpověď. Suché křídlo na něho už víckrát nepromluví. Obrátil se, zaryl hlavu Sekáčovi na prsa a ten ho objal silnými pažemi. Stáli takhle dlouho.

Sekáč řekl: „Já jsem věděl, že ti bude strašně smutno."

Vyšli z ložnice. Táta Forrester na něho kývl. Přistoupil k němu. Stařec ho pohladil po rameni. Ukázal na kruh zádumčivých mužů a řekl:

„To je divná věc, viď? Po těch velkých by se nám tolik nestejskalo. Máme jich dost. Ale zrovna toho, co jsme měli nejradši, nám Pánbůh vzal." A s úsměvem dodal: „Toho šilhavého mrzáčka."

Znovu se opřel dozadu v houpací židli a uvažoval, jak je to všechno divné.

Jody cítil, jak je pro ně bolestná jeho přítomnost. Vyšel z domku na dvorek, dozadu k miláčkům Suchého křídla, uvězněným a zapomenutým. Tam byl na řetěz uvázán ke kůlu pětiměsíční medvídek, kterého mu asi, když stonal, nosili k posteli, aby ho pobavil. Teď v prachu chodil stále kolem dokola, až se mu řetěz omotal kolem

kůlu a medvídek se jím div neuškrtil. Rendlík na vodu měl překocený a prázdný. Když uviděl Jodyho, převalil se na záda a plakal jako lidské mládě. Veverka běhala po svém nekonečném šlapacím kole. V kleci neměla ani potravu, ani vodu. Vačice spala ve své bedně. Chromá tanagra hopkala na zdravé noze a klovala zobáčkem do holé podlahy klece. Po mývalovi nebylo ani vidu.

Jody věděl, kde měl Suché křídlo pytle s burskými oříšky a zrním pro svá zvířátka. Bratři mu udělali bedničku na krmení a stále mu ji doplňovali. Jody zvířátka nakrmil a dal jim pít. Opatrně se přiblížil k medvídkovi. Byl malý a hravý, ale Jody nevěděl, jestli na něho nevytasí ostré drápky. Kňučel a Jody k němu natáhl ruku. Chytil se jí všemi čtyřmi tlapkami a zoufale se k ní přitiskl. Černým čeníškem se mu třel o rameno… Jody mu odmotal a narovnal řetěz a přinesl rendlík s vodou. Medvídek pil znovu a znovu, potom vzal rendlík do tlapek, které Jodymu připadaly jako ruce malého černouška, a vyšplíchl si zbytek vody na bříško. Jody by se tomu byl zasmál nahlas, jenže mu bylo těžko a smutno. Ale ulevilo se mu, že se mohl postarat o zvířátka, že jim alespoň na chvíli mohl poskytnout útěchu, které se jim už víckrát nedostane od jejich pána. Zarmouceně si pomyslel, co s nimi teď bude.

Roztržitě si s nimi pohrál. Prudká radost, jakou míval z toho, že patřila Suchému křídlu, nějak otupěla. Potom se z lesa podivným kolébavým krokem přibatolil mýval, hned ho poznal a vylezl mu po noze až na rameno, spustil tichý nářek a tenkými všetečnými prsty mu rozčísl vlasy. Jody v té chvíli zatoužil po Suchém křídlu tak bolestně, že se položil na břicho a kopal nohama do písku.

Bolest se proměnila v touhu po srnečkovi. Vstal, přinesl mývalovi hrst burských oříšků, aby ho zaměstnal, a šel hledat srnečka. Nalezl ho za myrtovým křovím, odkud se mohl nepozorovaně dívat. Pomyslel si, že má jistě také žízeň, a přinesl mu vodu v medvídkově

rendlíku. Srneček jej očichal, ale nechtěl pít. Jody měl pokušení nakrmit ho zrním z bohatých zásob Forresterových, ale usoudil, že by to nebylo poctivé. Možná že srneček ještě má měkké zuby a beztak by kukuřičná zrna asi nerozkousal. Usedl pod dubem a přitiskl srnečka k sobě. Nalezl v něm útěchu, jakou nenalezl ani v objetí chlupatých paží Sekáče Forrestera. Nevěděl, jestli má teď menší radost ze zvířátek Suchého křídla proto, že Suché křídlo zemřel, nebo proto, že všechno potěšení, které potřebuje, má ze svého srnečka.

Řekl mu: „Nevyměnil bych tě za všecky dohromady i s medvídkem."

Prudce pocítil k srnečkovi věrnou náklonnost a byl rád, že okouzlující potěšení z těch zvířátek, po nichž tak dlouho toužil, nemůže otupit jeho city k srnečkovi.

Odpoledne bylo nekonečné. Napadlo ho, že něco asi zůstalo nevyřízeno. Forresteři si ho nevšímali, ale tušil, že od něho asi očekávají, že u nich zůstane přes noc. Kdyby už měl jít domů, byl by se s ním Sekáč jistě rozloučil. Slunce zapadlo za duby. Máma se bude zlobit. Ale pořád na něco čekal, byť jenom na znamení, že má odejít. Cítil se jako připoután k Suchému křídlu, který tam ležel na posteli bledý jako lojová svíčka, a čekal na něco, co ho vysvobodí. Za soumraku vyšli Forresteři v řadě za sebou z domku a mlčky se každý loudal ke své práci. Z komína se vinul kouř. Vůně pryskyřičného borovicového dřeva se mísila s vůní smaženého masa. Jody šel za Sekáčem, který hnal krávy k vodě.

Řekl mu: „Nakrmil jsem medvídka a veverku a ostatní zvířátka a dal jsem jim napít."

Sekáč se dotkl bičem jalovice a řekl:

„Dnes jsem si na ně jednou vzpomněl, ale pak jsem na ně zase zapomněl."

Jody se zeptal: „Můžu ti pomoct?"

„Je nás tady dost, stačíme na práci sami. Ale moh bys pomoct mámě, jako to dělával Suché křídlo. Přikládal na oheň a tak.“

Mrzutě se vrátil do domku. Očima se vyhnul dveřím ložnice. Byly přivřené. Máma Forresterová stála u ohniště. Měla zarudlé oči. Každou chvíli ustávala v práci a otírala si je cípem zástěry. Bujné vlasy měla navlhčené a pečlivě přihlazené a sčesané z čela, jakoby na hostovu počest.

Řekl: „Jdu vám pomoct.“

Obrátila se k němu s lžící v ruce.

„Vzpomínala jsem tady na tvou mámu. Pochovala už tolik dětí, kolik mi jich zbylo.“

Nešťastně přikládal na oheň. Byl čím dál rozpačitější. Ale nemohl odejít. Jídlo bylo skrovné jako u Baxterových. Máma Forresterová lhostejně prostírala na stůl.

Řekla: „Zapomněla jsem uvařit kávu. Když nemůžou jíst, tak pijí kávu.“

Naplnila hrnec vodou a postavila jej na žhavé oharky. Forresteři se jeden po druhém trousili k zadnímu vchodu, myli si ruce a obličej a pročesávali vlasy a vousy. Nebylo slyšet hovor, ani žerty, ani šťuchání, ani hlučné dupání. Loudali se ke stolu jako ve snu. Táta Forrester přišel z ložnice. Udiveně se rozhlížel a řekl: „To je divná věc –“

Jody se posadil vedle mámy Forresterové. Rozdělila maso na talíře a pak se rozplakala.

„Počítala jsem taky s ním, jako vždycky. Ach můj Bože, já jsem zapomněla, že už s náma nebude jíst.“

Sekáč řekl: „No, mámo, Jody se nají místo něho a třeba jednou bude takový hromotluk jako já – co kluku?“

Rodina se společně pustila do jídla. Chvíli jedli lačně. Potom jim přestalo chutnat a odstrčili talíře.

Máma Forresterová řekla: „Nemám dnes ani chuť sklidit ze stolu. Narovnejte talíře na hromadu, umeju je až ráno."

Vysvobození tedy přijde až ráno. Pohlédla Jodymu na talíř a řekla:

„Nejed jsi sušenky a nevypil sis mlíko, hochu. Proč?"

„Nechal jsem to pro srnečka. Vždycky mu nechávám něco od večeře."

Řekla: „Chudáčku," a znovu se rozplakala. „To by byl měl můj hoch radost, kdyby toho srnečka viděl! Pořád o něm mluvil. Říkal: ‚Jody teď má bratříčka.'"

Jody zase cítil, jak má protivně zaškrcené hrdlo. Honem polkl a řekl:

„Proto jsem k vám přišel. Přišel jsem k Suchému křídlu, aby mi srnečka pojmenoval."

„Však ti ho už pojmenoval," řekla. „Když o něm posledně mluvil, tak říkal, že kdyby měl malého srnečka, asi by mu dal jméno Roček."

Jody opakoval: „Roček –"

Měl pocit, že se hlasitě rozpláče. Suché křídlo o něm tedy mluvil a pojmenoval mu srnečka. Štěstí se mísilo se zármutkem, byla to útěcha a zároveň to bylo nesnesitelné.

Řekl: „Snad bych ho měl jít nakrmit. Půjdu teď nakrmit Ročka."

Sklouzl z židle a vyšel ven se šálkem mléka a sušenkami. Suché křídlo se mu zdál tak blízký, jako by byl naživu.

Zavolal: „Pojď sem, Ročku!"

Srneček k němu přiběhl a zdálo se mu, že to jméno poznal, jako by snad vždycky věděl, že mu tohle jméno patří. Jody namočil sušenky do mléka a dával mu je jíst. Na ruce cítil jeho měkký a vlhký svírák. Vrátil se do domku a srneček šel za ním.

Zeptal se: „Smí Roček dovnitř?“

„Jen ho sem přiveď.“

Rozpačitě usedl na trojnožku v koutě, na níž sedával Suché křídlo.

Táta Forrester řekl: „Měl by radost, kdyby věděl, žes přišel a že u něho v noci posedíš.“

Tohle se tedy od něho očekává.

„Vždyť by to ani nešlo, abysme ho ráno pochovali a ty bys tu nebyl. Přátelil se jen s tebou.“

Strach z mámy a táty z Jodyho spadl jako košile roztržená vedví. Za tak vážných okolností na tom vůbec nezáleží. Máma Forresterová šla do ložnice první bdít u Suchého křídla. Srneček bloudil po kuchyni a očichával jednoho muže po druhém, potom si lehl u Jodyho. Dovnitř se hmatatelně vplížila tma a ještě jim přitížila. Seděli zdrceni v dusném ovzduší zármutku, jejž mohly rozehnat jen větry času.

V devět hodin Sekáč vstal a zapálil svíčku. V deset uslyšeli venku dusot koně a do dvorku vjel Troník na starém Césarovi. Přehodil mu otěže přes hlavu a vešel dovnitř. Táta Forrester vstal a uvítal ho jako hlava rodiny. Troník se rozhlédl po zasmušilých obličejích, ukázal na pootevřené dveře ložnice a zeptal se: „Váš chlapec?“

Táta Forrester přikývl.

„Umřel – nebo umírá?“

„Umřel.“

„Toho jsem se bál. Hned mi to napadlo, když se Jody nevracel.“ Položil starci ruku na rameno. „Mám s váma soustrast.“ Řekl to všem po řadě. Potom zpříma pohlédl na Lema.

„Potěš tě Pánbůh, Leme.“

Lem zaváhal: „Tě Bůh, Troníku.“

Mlýnské kolo mu přistrčil židli.

Troník se zeptal: „Kdy se to stalo?“

„Dneska zrána.“

„Máma se šla podívat, jestli by chtěl něco k snídani.“

„Stonal už pár dní a zavolali jsme doktora, ale zdálo se, že je mu zas líp.“

Kolem Troníka se rozpoutal hovor jako rozvodněná řeka. Slova jim přinesla úlevu a omyla a očistila rozjitřenou ránu. Vážně naslouchal a občas pokyvoval hlavou. Byl jako malá pevná skála, o kterou se tříštil jejich zármutek. Když se vymluvili a umlkli, začal mluvit o těch, které sám ztratil. Byla to připomínka, že nikdo tohohle nezůstane ušetřen. Co teď snášeli oni, musel snést i on. Sdílel s nimi jejich zármutek a oni pociťovali soustrast s ním a tou vzájemnou účastí se trochu zředila a zmírnila jejich bolest.

Sekáč řekl: „Snad by Jody chtěl u něho chvilku posedět sám.“

Když ho dovedli do ložnice, odstoupili od postele a odcházeli, Jody dostal hrozný strach. Něco tam číhalo v temném koutě a bylo to totéž, co se plížilo v lese tehdy večer, když tátu uštkl chřestýš.

Zeptal se: „Směl bych si sem vzít Ročka?“

Souhlasili, že může, a přivedli mu srnečka do ložnice. Jody se posadil na krajíčku lenošky. Byla ještě zahřátá po mámě Forresterové. Sepjal ruce v klíně. Pokradmu se díval na obličej na polštáři. Na stolku v hlavách postele hořela svíčka. Když se její plamen zakomíhal, Jody měl dojem, jako by Suché křídlo pohnul očními víčky. Pokojem zavanul lehký vánek. Zdálo se, jako by se prostěradlo zdvihalo, jako by Suché křídlo dýchal. Po chvíli Jodyho přešla hrůza a mohl se v lenošce posadit pohodlněji. Když se odklonil dozadu, připadal mu Suché křídlo známější. Ale přece jen tam ve světle svíčky neležel Suché křídlo s propadlými tvářičkami. Suché křídlo se belhal venku v křovinách s mývalem v patách za sebou.

Za chvíli se přikolébá dovnitř a Jody uslyší jeho hlas. Pokradmu pohlédl na jeho zkroucené zkřížené ruce. Byly neúprosně nehybné. Jody se tiše rozplakal.

Komíhavé světlo svíčky ho uspávalo. Oči se mu zamžily. Cukl sebou, ale přišla chvíle, kdy už nemohl otevřít oči. Smrt a ticho a jeho spánek spolu splynuly.

Probral se za bílého dne s tíhou na duši. Slyšel bouchat kladivo. Někdo ho ve spaní položil přes dolní konec postele. Okamžitě se zcela probudil. Suché křídlo už tam nebyl. Svezl se z postele a šel do velké světnice. Byla prázdná. Vyšel ven. Troník přibíjel víko na novou rakev z borovicového dřeva. Forresteři stáli kolem. Máma Forresterová plakala. Nikdo na něho nemluvil. Troník zatloukl poslední hřebík a zeptal se: „Hotovo?“

Přikývli. Sekáč, Mlýnské kolo a Lem přistoupili k rakvi. Sekáč řekl: „Unesu ji sám.“

Zdvihl rakev na rameno. Táta Forrester a Gabby tam chyběli. Sekáč zamířil na jih k lesu a za ním šla máma Forresterová. Mlýnské kolo ji vedl pod paží. Ostatní vykročili za nimi. Průvod se pomalu ubíral k lesu. Jody si vzpomněl, že tam Suché křídlo někde měl pod dubem houpačku z větví divoké révy. Pak u ní uviděl tátu Forrestera a Gabbyho. Měli v rukou lopaty. V zemi byla vykopána čerstvá jáma. Vyházená hlína se černala lesní prstí. V ranním úsvitu bylo v řídkém lese světlo, protože vycházející slunce natahovalo prsty rovnoběžně se zemí a rozprostíralo po ní svou zář. Sekáč postavil rakev a spustil ji do jámy. Pak od ní ustoupil. Forresteři byli v rozpacích.

Troník řekl: „Nejdřív otec.“

Táta Forrester vzal do rukou lopatu, nabral na ni hlínu a hodil ji na rakev. Podal lopatu Sekáčovi a ten hodil několik hrud. Potom si lopatu podávali ostatní bratři. Už zbývalo jen málo hlíny, jen co

by se jí vešlo do šálku. Jody najednou také držel v rukou lopatu. Otupělý nabral hlínu a přihodil ji na hrob. Forresteři se po sobě rozhlédli.

Táta Forrester řekl: „Troníku, táta tě vychoval v křesťanské zbožnosti. Byli bysme ti vděčni, kdybys něco pověděl."

Troník přistoupil k hrobu, přivřel oči a pozdvihl obličej do slunce. Forresteři sehnuli hlavu.

„Všemohoucí Hospodine. Jsme smrtelní a nevědomí a nemůžeme říct, co je správné a co ne. Kdybysme byli vševědoucí, nebyli bysme přivedli na svět toho chlapce jako mrzáčka, trochu postiženého na duchu. Byli bysme ho přivedli na svět zdravého a rovného jako jeho bratry, aby mohl žít a pracovat. Ale dovol, Hospodine, abych tady řek, žes mu to vynahradil. Dals mu nadání rozumět divokým zvířatům. Dals mu nějakou zvláštní moudrost, stvořils ho vědoucího a hodného. Ptáci se k němu slétali a divoká zvěř se k němu sbíhala, do jeho zkroucených rukou by se byla možná dala chytit i divoká kočka.

A teď se ti zalíbilo povolat si ho tam, kde na tom nezáleží, jestli je někdo mrzák na duchu nebo na těle. Ale Hospodine, velice by nás potěšilo, kdybys mu teď narovnal nohy a ruce a shrbená záda. Velice by nás blažilo pomyšlení, že teď může chodit zrovna tak lehce jako my. A prosíme Tě, Hospodine, dej mu párek tanager a třeba veverku a mývala a vačici, aby se s nima potěšil tak jako tady na zemi. Všem se nám někdy stejská, ale víme, že jemu se nebude stejskat, jestli bude mít u sebe zvířátka. Dej mu je, Hospodine, jestli to není velká opovážlivost žádat, abys takovou havěť vzal do nebe. Staň se vůle Tvá. Amen."

Forresteři zabručeli „Amen". Pot jim vyrazil na obličeji. Jeden po druhém přistoupili k Troníkovi a stiskli mu ruku. Přiběhl mýval a přelezl čerstvě naházený hrob. Plakal a Sekáč si ho posadil na

rameno. Forresteři se obrátili a pomalu se vraceli k domku. Osedlali Césara a Troník si na něj vysadil Jodyho za sebe. Jody zavolal Ročka a srneček vyběhl z křoví. Zezadu od domku přišel Sekáč. Držel v ruce malou drátěnou klec. Podal ji Jodymu na koně. Byla v ní chromá tanagra.

Řekl: „Já vím, že by ti máma nedovolila, abys měl doma zvířátko, ale tomuhle ptáčkovi stačí jen drobky ze stolu. Vem si ho na památku."

„Děkuju ti. Sbohem."

„Sbohem."

César klusal po cestě k domovu. Nemluvili. César zpomalil klus v krok a Troník ho nechal na pokoji. Slunce se zdvihalo na obloze. Jodyho bolela ruka, jak držel klec ve vzduchu. Konečně se ukázala Baxterova mýtina. Máma Baxterová uslyšela dusot koňských kopyt a stála u vrátek.

Zavolala na ně: „Měla jsem dost starostí o jednoho, a vy mi zůstanete pryč oba."

Troník a Jody slezli z koně.

Troník řekl: „Pomalu, mámo. Měli jsme povinnosti. Chudáček Suché křídlo umřel a pomohli jsme ho pochovat."

Řekla: „Tak... Škoda, že to nebyl ten rváč Lem."

Troník pustil Césara, aby se pásl, a vešel do srubu. Snídaně byla uvařená, ale vystydlá.

Řekl. „Nevadí. Ohřej nám jen kávu."

Jedl zamyšleně a za chvíli řekl:

„Jakživ jsem neviděl, aby si celá rodina něco takhle brala k srdci."

„Nepovídej mi, že si ti klackové můžou brát něco k srdci."

„Ory, možná že přijde den, kdy poznáš, že srdce máme všichni stejné. A zármutek stíhá všechny lidi na světě stejně, ale na růz-

ných lidech zanechává různou stopu. Mně se někdy zdá, že tobě zármutek jenom nabrousil jazyk.“

Uraženě se posadila a řekla:

„A mně se zdá, že to můžu snášet, jen když budu tvrdá.“ Nechal snídani, přistoupil k ní a pohladil ji po vlasech.

„Já vím. Ale buď aspoň trochu hodnější na našeho chlapce.“

XVIII

V srpnu bylo nemilosrdné vedro, ale zato milosrdně málo práce a nebyl na ni velký spěch. Předtím zapršelo a kukuřice zrála. Schla na stvolech, palice se brzy mohou ulámat. Troník odhadoval, že bude mít dobrou sklizeň, možná deset bušlů z akru. Sladké brambory měly bujnou a svěží nať. Zrálo také indické proso pro drůbež, s klasy protáhlými jako u jáhel. Slunečnice u plotu, také pro drůbež, měly terče veliké jako talíře. Urodilo se také hodně krmného hrachu, který s masem divoké zvěře byl téměř jejich každodenním jídlem, a na celou zimu bude pěkná zásoba sušené hrachové nati. Podzemnice se nedařily tak dobře, ale když starý Zabiják roztrhal prasnici Betsy, nepotřebovalo se jí tolik na krmivo pro selata. Divoká prasata se k Baxterovým tajuplně vrátila a s nimi mladá chovná prasnice. Místo značky Forresterových měla značku Baxterovu. Troník to uvítal jako nabídku smíru a také to tak bylo míněno.

Červená třtina se vydařila slušně. Baxterovi se už těšili, jak budou na podzim a za mrazíků kopat sladké brambory, zabíjet prasata, mlít kukuřičnou mouku, rozemílat a lisovat třtinu a z její šťávy vařit sirup, a jak po hubených časech u nich nastane blahobyt. Měli dost co jíst, i nyní v nejhubenějším období, ale chyběla rozmanitost, ničeho nebyl nadbytek, nehřál je příjemný pocit, jaký dává vědomí bohatých zásob. Žili ze dne na den, měli málo mouky a tučného masa a byli odkázáni na to, jestli Troník zastřelí nějakého srnce nebo krocana nebo veverku. Jednou v noci se na dvorku chytila do pasti tlustá vačice a Troník nakopal košík nových sladkých brambor, aby je máma k ní opekla jako lahůdku. Znamenalo to přepych, protože brambory byly ještě malé a nezralé.

Do lesa a na mýtinu pražilo žhavé slunce a tlustou mámu horko sužovalo. Troník a Jody, hubení a čilí, pociťovali vedro jen jako vzrůstající odpor k rychlejšímu nebo častějšímu pohybu. Ranní práce konali spolu, dojili krávu, krmili koně, štípali dříví na otop, nosili vodu z jámy, a pak už měli volno až do večera. Máma Baxterová na poledne vařila teplý oběd, potom oheň na ohništi udusila popelem a večeři měli vždycky studenou ze zbytků od oběda.

Jodyho stále neopouštělo vědomí, že ztratil Suché křídlo. Když Suché křídlo žil, byli pořád spolu, i pak ho měl Jody v podvědomí stále u sebe, třebaže ne ve skutečnosti, jako přítele, jemuž se mohl svěřovat se svými myšlenkami. Ale Roček zázračně rostl den ze dne a to byla dost velká útěcha. Jodymu se zdálo, že mu na znamení dospělosti začínají dokonce blednout skvrny, ale Troník na něm neviděl žádnou změnu. Nesporně byl Roček čím dál chápavější. Troník říkal, že z lesní zvěře mají největší mozky medvědi a hned po nich srnci.

Máma Baxterová říkala: „Ten Roček je saframentsky chytrý," a Troník ji napomínal: „Styď se, mámo, takhle klít," a vždycky na Jodyho zamrkal.

Roček se naučil otvírat si dveře zavřené na petlici z tkaničky od bot, a když nebyl zavřen v kůlně, chodil do srubu, kdy si zamanul, ve dne i v noci. Jodymu shodil z postele polštář a kopal jej před sebou po celém domku, až se roztrhl, a několik dní se pak po všech koutech válelo peří a z ničeho nic se objevilo i v pudinku ze sušenek. Roček začínal dovádět se psy. Stará Julie se chovala důstojně – když na ni dorážel, jen trochu zavrtěla ohonem, ale Rváč vrčel a obíhal ho v kruhu a dělal, jako by na něho chtěl skočit, a Roček vyhazoval zadníma nohama, pohazoval hlavou, vesele švihal kelkou a nakonec drze přeskočil plot a rozběhl se po vozové cestě. Nejradši si hrál s Jodym. Kočkovali se, zuřivě se trkali

a předháněli se v běhu, až máma Baxterová Jodymu vyhrožovala, že vyroste hubený jako lať.

Jednou odpoledne koncem srpna šel Jody se srnečkem k jámě pro pitnou vodu k večeři. U cesty se pestřily květy. Kvetla škumpa a stulík vyrážel vysoké stvoly s bílými a oranžovými orchidejovými květy. Francouzské moruše začínaly zrát na štíhlých stoncích, světle fialové a v hustých trsech jako hlemýždí vajíčka na stvolech leknínů. Na prvních purpurových poupatech vonného štírovníku seděli motýli a pomalu rozvírali a spouštěli křídla, jako by čekali, až poupata rozpuknou a otevřou jim cestu k sladkému nektaru. V hrachovišti zase zaznívalo volání křepelčího hejna, vysoké, líbezné a jednotné. Slunce zapadalo trochu dříve a za plotem, kde stará španělská stezka od jámy zahýbala k severu, pronikalo jeho šafránové světlo pod nízké větve zakrslých dubů a šedý splývavý španělský mech proměňovalo v zářivou záclonu.

Jody se náhle zastavil, s rukou na srnečkově hlavě. Skulinou v mechu se mihl jezdec v přílbě. Jody udělal několik kroků kupředu a kůň s jezdcem zmizel, jako by jejich podstata nebyla bytelnější než mech. Jody kousek ucouvl a objevili se znovu. Zhluboka si vzdychl. Tohle byl jistě ten Španěl, kterého vídal Suché křídlo. Nevěděl, má-li z něho strach, nebo nemá. Skoro se mu chtělo běžet zpátky domů a říkal si, že se mu asi zjevil něčí duch. Ale byl houževnatý jako táta a přiměl se, aby se pomalu přiblížil k místu, kde se mu ukázalo to zjevení. Za chvíli si jasně uvědomil, co to bylo. Ten úkaz vytvořila spleť mechu a větví. Mohl pak určit, co byl kůň a co jezdec a co byla přílba. Srdce mu zabušilo úlevou, ale znamenalo to zklamání. Bylo by líp, kdyby to nevěděl, kdyby mohl odejít s vírou, že skutečně viděl Španěla.

Šel dál k jámě. Sladký vavřín dosud kvetl a v jámě se šířila jeho vůně. Zatoužil po Suchém křídlu. Teď se už nedozví, jestli

jezdec za mechovou záclonou při západu slunce byl ten Španěl, kterého vídal Suché křídlo, nebo snad nějaký jiný, ještě tajemnější a pravdivější. Postavil vědra a slézal po strmé stezce, kterou Troník vykopal ve břehu až ke dnu jámy dávno předtím, než on se narodil.

Zapomněl, proč přišel, a natáhl se na úpatí svahu v krajkovém stínu svídy. Srneček chvíli větřil kolem a lehl si vedle něho. Z toho místa mohl přehlédnout celou hlubokou propadlinu. Na jejím horním okraji prodlévala zář zapadajícího slunce, jako by kolem jámy hořely v kruhu neviditelné ohně. Veverky, chvíli po jeho příchodu ztichlé, znovu začaly hlučně švitořit a přehupovaly se ze stromu na strom, nadšené posledními záblesky denního světla, tak jako vždycky nadšeně vítaly jeho rozbřesknutí. Palmettové listy hlasitě chrastily, jak se veverky mezi nimi proplétaly, ale v zakrslých dubech je téměř nebylo slyšet. V hustých ambrovníkách a ořešákách byly skoro neslyšitelné a úplně neviditelné, dokud se nezačaly prohánět po kmenech nahoru dolů nebo nepřiběhly až na konec větve, odkud se přehouply na sousední strom. Ve větvích se pronikavě ozýval líbezný ptačí zpěv. Někde v dálce zpívala tanagra, čím dál hlasitěji, jak se přibližovala, až ji Jody viděl, jak slétla ke korytu s pitnou vodou. Přiletělo hejno divokých hrdliček, honem se napily a pak odlétly na hřady v sousedním borovicovém lese. Křídla jim hvízdala, jejich špičatá šedivá a růžová pera protínala vzduch jako tenká čepel.

Na pokraji svahu Jody zahlédl pohyb. K vápencovým korytům přišla mývalí samička a za ní dvě mláďata. Pečlivě lovila ve všech korytech po řadě, nejdříve v nejvyšším korytě s pitnou vodou. Teď opravdu nemusel pospíchat, měl pro to důvod. Musí přece počkat, až se voda vyčeří a usadí. Mývalí samička nenalezla v korytech nic, co by stálo za pozornost. Jedno mládě se přibatolilo za ní k okraji

koryta k napájení dobytka a zvědavě do něho nakouklo. Plácla je na výstrahu před nebezpečím. Pomalu slézala dolů po svahu. Chvílemi se ztrácela ve vysokém kapradí. Pak se její tvář s černou maskou zase objevovala mezi stvoly indiánského hrachoru. Mláďata za ní pokukovala a vrtěla ohony skoro tak energicky jako ona. Jejich tvářičky byly jako zdrobněliny její černé masky.

Samička doběhla k tůňce na dně jámy a začala v ní lovit doopravdy. Dlouhými černými prsty tápala pod spadlými haluzemi a větvemi. Položila se na bok, snad aby dosáhla do štěrbiny, kterou si pravděpodobně vyhloubil rak. Skočila žába a mývalí samička krouživým pohybem po ní rychle chňapla a brodila se s ní zpátky k okraji tůňky. Posadila se na zadní nohy, na chvíli si žábu, která se křečovitě zmítala, přitiskla na hruď, pak se do ní zakousla a zatřepala jí, tak jako si pes pohazuje s myší. Potom ji hodila mezi svá mláďata. Ta se na ni vrhla a bručela a vrčela a drtila jí kosti, až se nakonec o ni podělila. Stará je chvíli klidně pozorovala a pak se vrátila do tůňky. Jen huňatý ohon měla zdvižený nad povrch vody. Mláďata se brodila za ní a z vody jim vykukovaly jen špičaté mordičky. Ohlédla se, uviděla je a začala je tahat z tůňky. Všechny po řadě je vytáhla a vyplatila na chlupaté zadečky zrovna tak, jako to dělají lidé. Jody si musel zakrýt ústa, aby se hlasitě nerozřehonil. Dlouho ji pozoroval, jak loví a krmí mláďata. Potom znova kolébavě zamířila na druhou stranu tůňky, vydrápala se po protějším svahu a zmizela za okrajem jámy, a mláďata se batolila za ní a roztomile si štěbetala a pobroukávala.

Jáma se už octla ve stínu. Najednou se Jodymu zdálo, že ho Suché křídlo opustil teprve teď s mývaly. Cosi z něho je vždycky tam, kde se divoká zvířata popásají a kde si hrají. Cosi z něho jim bude vždycky nablízku. Suché křídlo je jako stromy. Patří k zemi, jako k ní patří zvířata, tkví svými zkroucenými kořeny hluboko v pís-

ku. Je jako proměnlivé mraky a zapadající slunce a vycházející měsíc. Část ho ustavičně žije mimo jeho zmrzačené tělo. Přichází a odchází jako vítr. Jodyho napadlo, že se mu po příteli snad už víckrát nezasteskne. Teď už se smíří s tím, že ho ztratil.

Šel ke korytu s pitnou vodou, nabral jí do věder tolik, kolik jí mohl unést, a vrátil se domů. U večeře vyprávěl o mývalech, dokonce i mámu to zajímalo, když slyšela o mývalím výprasku, a nikdo se ho neptal, proč se tak dlouho zdržel venku. Po večeři si poseděl s tátou a naslouchal houkání sov a kuňkání žab, i divoké kočce v dálce a liškám v ještě větší dálce a vlkům, kteří na sebe vyli někde na severu. Pokoušel se tátovi povědět, jaké pocity měl v jámě. Troník ho vážně poslouchal a přikyvoval, ale Jody nemohl nalézt slova, která by jeho pocity správně vyjádřila, a tak nevěděl, jestli mu táta dobře rozumí.

XIX

První zářijový týden byl vyprahlý a suchý jako staré kosti. Rostl jen plevel. V horku bylo jakési napětí. Psi byli zlostní. Vylézali hadi, protože vrchol léta už minul, a svlékli kůži a přestali být slepí. Pod vinnou révou Troník zabil chřestýše dlouhého sedm stop. Viděl, jak se tam vysoký plevel zachvívá, jako by tamtudy lezl aligátor, a šel na něho. Říkal, že chřestýš měl spadeno na křepelky, aby si nacpal dlouhé břicho na cestě k díře, kde chtěl přezimovat. Usušil jeho tlustou kůži na zdi v udírně, pak ji pověsil na stěnu u krbu v předním pokoji a řekl:

„Rád ji budu mít na očích. Aspoň vím, že tahle potvora už nikomu neublíží."

Bylo nejhorší horko za celé léto, ale pozorovala se už určitá změna, jako by rostlinstvo cítilo, že jedno roční období míjí a nastává druhé. V tom suchu se dařilo zlatobýlu, astrám a štírovníku. Jeřabiny u plotu zrály a ptáci se na nich pásli. Troník říkal, že všechna zvířata mají nouzi o potravu. Jarní a letní třešně, šípky, ostružiny, borůvky, trnky a divoký angrešt už byly dávno tytam. Na plané švestce a hlohu už kolik měsíců nebyly plody pro zvířata. Mývali a drozdi orvali hrozny z vinné révy.

Podzimní plody na chlebovníkách, brusinčí a tomelech ještě neuzrály. Šišky na borovicích, žaludy na dubech a plody palmetta budou zralé, teprve až přijdou zimní mrazy. Srnci se živili měkkými vavřínovými a myrtovými bobulemi a stébly ostřice a v rybnících a na lukách konečky šípatkových lístků a šťavnatými leknínovými listy a stvoly. Pro tenhle druh potravy se zdržovali ve vlhkých nížinách, v močálech a u zátočin rybníků. Zřídka při-

cházeli až k Baxterovu ostrovu. A v bažinách je bylo těžké honit. Troníkovi se podařilo za celý měsíc ulovit jediného ročního srnce. Špičaté parůžky měl ještě jakoby potažené sametem. Na omak byly jen jako drsné uzlíky hrubé vlny. Aby Roček ulevil svědění, které mu působil růst parůžků, a uspíšil jejich tvrdnutí, drbal si hlavu o mladé stromky, a kde se o ně třel, měl zpola vyrvané chomáče chlupů. Máma Baxterová si parůžky uvařila a říkala, že mají chuť jako morek, ale Troníkovi a Jodymu nechutnaly. Pod těmi mladými parůžky si příliš živě představovali veliké oči.

I medvědi se zdržovali v nížinách. Živili se hlavně palmettovými dříky, z nichž nemilosrdně rvali duši. Palmový háj kolem Sladké bystřiny vypadal, jako by se nad ním přehnal uragán. Nízká palmetta byla na cáry rozervaná a sladkou smetanově nažloutlou duši měla vyžranou až k zemi. I některé vysoké palmy vypadaly jako zasažené bleskem, když se nějaký čilejší a hladovější medvěd vyšplhal po jejich kmeni a vyrval z nich duši. Troník říkal, že palmetta uschnou, protože jsou jako jiná stvoření a nemohou žít, když se jim vyrvou útroby. Jedna nízká palma byla orvána jen zevně, duše zůstala nedotčená. Troník z ní vyřízl loveckým nožem ten hladký váleček a přinesl jej domů, aby mu jej máma uvařila. Baxterovi jedli rostlinnou potravu z močálů právě tak rádi jako medvědi.

„Ale až ti zloději nebudou mít už ani palmetta," řekl Troník, „budou nám chodit na selata. Můžeš se podívat z okna a uvidíš skoro každou noc, jak se nám medvědi drápou na chlívek. Uděláš líp, když si Ročka necháš pěkně u sebe, zvlášť v noci. Zastanu se tě u mámy, kdyby tě pro to hubovala."

„Není Roček pro medvěda už moc velký?"

„Medvěd zabije každé zvíře, co před ním nemůže utéct. Jednou mi medvěd zabil na louce bejka a ten byl skoro tak velký jako on.

Měl masa na celý týden, chodil je tam žrát dlouho, až z něho nic nezbylo.“

Máma Baxterová naříkala, že neprší. Sudy na dešťovou vodu už měla prázdné. Musela všechno prát v jámě. A prádlo jí zešedlo.

„Ložní prádlo se pere líp v dešťové vodě. Moje máma vždycky říkala: Když pěkně prší, je pěkné prádlo.“

Dešťovou vodu potřebovala také proto, aby se jí sráželo mléko. V horku mléko kyslo a hořklo, ale nesráželo se. V horkém počasí musela vždycky mít aspoň pár dešťových kapek, aby se jí srazilo, a jakmile jen trochu sprchlo, posílala Jodyho, aby jí setřásl pár kapek vody z ořešáku, protože voda z ořešáku se k tomu účelu hodila nejlíp.

Baxterovi s úzkostí očekávali novou čtvrt zářijového měsíce, a když se objevila, zavolal Troník ženu a syna, aby se šli na ni podívat. Stříbrný srpeček stál téměř kolmo nad zemí. Troník jásal.

„Brzy dostaneme déšť. Kdyby stál měsíc šikmo, zahnal by vlhkost a neměli bysme vodu. Naprší nám tolik, že můžeš rovnou pověsit prádlo na šňůru a Pánbůh ti je vypere.“

Byl dobrým prorokem. Za tři dny se ohlásily všechny známky deště. Když se s Jodym vracel z honu podél Jalovcového potoka, slyšeli řvát aligátory. Netopýři létali ve dne. Žáby v noci ustavičně kuňkaly. Kohout kokrhal i za denního světla. Sojky poletovaly v hejnech sem a tam a vřeštěly jakoby jedním hrdlem. Za horkých slunečních odpolední se chřestýši plazili rovnou na mýtině. Čtvrtého dne nad ní přeletělo hejno bílých racků. Troník si zaclonil oči proti slunci a starostlivě se za nimi zadíval.

Řekl Jodymu: „Tihle ptáci od moře by neměli letět přes Floridu. To se mi nelíbí. Znamená to nepohodu, a když řeknu nepohoda, bude to zlá nepohoda.“

Jody cítil, jak okřívá jako ti ptáci od moře. Miloval bouři. Přitáhla důstojně a zahnala rodinu do srubu, kde jim bylo pospolu vždycky tak útulně. Pracovat venku nemohli, a tak sedávali pohromadě a nad nimi déšť bubnoval na ručně tesaných šindelích. Máma mívala dobrou náladu a dělala cukroví ze sirupu a Troník vyprávěl zajímavé příběhy.

Jody řekl: „Doufám, že to bude pravý uragán."

Troník se na něho málem obořil:

„Jen si to přej! Uragán ničí kukuřici a potápí chudáky námořníky a strhává pomeranče ze stromů. A dole na jihu, synu, boří domy a zabíjí lidi."

Jody se ozval krotce: „Už si to nebudu přát. Ale vítr a déšť je pěkná věc."

„Pravda, vítr a déšť. To je jiná věc."

Večer byl podivný západ slunce. Obloha na západě nezrudla, ale zezelenala. A po západu slunce zšedla. Na východě se zelenala jako světlé mladé obilí. Troník vrtěl hlavou.

„To se mi nelíbí. Vypadá to na ohromnou bouřku."

V noci se přihnal vítr a přibouchl obojí dveře. Srneček přišel k Jodymu k posteli a přitiskl si mu svírák na tvář. Vzal ho k sobě do postele. Ale ráno bylo jasno, jenže na východě byla obloha krvavá. Troník celé dopoledne spravoval střechu udírny. Dvakrát přinesl z jámy pitnou vodu a naplnil jí všechna vědra. Před polednem obloha zšedla a zůstala tak. Nezafoukal ani větřík.

Jody se zeptal: „Přižene se uragán?"

„Myslím, že ne. Ale něco se přižene, vypadá to všecko moc divně."

Uprostřed odpoledne obloha tak zčernala, že se drůbež uchýlila na hřady. Jody zahnal Trixii s teletem do chléva a Troník ji brzy podojil. I starého Césara zavřel do chléva a dal mu do žlabu poslední zbytek sena.

Potom řekl: „Jody, vyber vejce z hnízd. Půjdu teď domů. A pospěš si, aby tě to nezastihlo venku."

Slepice nenesly a v hnízdech v chlévě byla jen tři vejce. Jody vylezl na seník, kam snášela vejce jedna stará kvočna. Pod nohama mu praskala zbylá hrachová nať. Pěkně voněla, ale bylo tam dusno a parno. Měl pocit, že se zadusí. V hnízdě byla dvě vejce a Jody si všech pět vajec strčil za košili a chtěl s nimi jít do srubu. Nevěděl, proč na něho táta tolik spěchal. Najednou ho polekalo to nepřirozené a nehybné šero a v dálce uslyšel ohromný rámus, jako by řvali všichni medvědi u řeky. Byla to vichřice. Slyšel, jak se blíží od severovýchodu, tak zřetelně, jako by se hnala na obrovských nohách s blánami a ohýbala vrcholky stromů. Zdálo se mu, jako by se jediným skokem přehnala přes kukuřičné pole. Zasvištěla přes keře na dvorku, ohnula větve moruší až k zemi a s praskotem zmítala planou třešní. Nad Jodym se přehnala s šustotem jako roztřepetaná křídla husího hejna. Zahvízdala v borovicích. A pak se spustil déšť.

Vichřici měl vysoko nad hlavou a před sebou déšť, souvislou zeď od nebe až k zemi. Vrhl se proti ní, jako by na ni doskočil po hlavě z veliké výšky. Odrazila ho, až se zapotácel. A pak jako by nějaká druhá vichřice dlouhými svalnatými prsty prorazila dešťovou zeď a smetla všechno, co jí bylo v cestě. Vnikla mu za košili a do úst, do očí a do uší a div ho nezadusila. Netroufal si ani nechat vejce za košilí. Držel je v jedné ruce, druhou si chránil obličej a utíkal přes dvorek. Čekal tam srneček a celý se třásl. Kelku měl mokrou a schlíplou a uši svěšené. Přiběhl k němu a chtěl se za ním ukrýt. Jody oběhl srub k zadním dveřím a srneček v patách za ním. Kuchyňské dveře byly zavřené na petlici a vítr a déšť na ně narážely takovou silou, že je nemohl otevřít. Zabušil pěstí na tlustá borovicová prkna. Chvíli si myslel, že ho v tom povyku nikdo neslyšel

a že se venku se srnečkem utopí jako koťata. Potom Troník zevnitř zdvihl petlici a otevřel dveře do bouře. Jody se srnečkem vrazili dovnitř. Jody nemohl popadnout dech. Otíral si déšť z očí. Srneček mžoural.

Troník se zeptal: „Kdo to byl, co si tohle přál?“

Jody řekl: „Kdyby se mi každé přání takhle rychle vyplnilo, dal bych si s tím příště pozor.“

Máma Baxterová řekla: „Hned si jdi svlíknout mokré šaty. Nemoh jsi zavřít srnečka v kůlně?“

„Nebylo kdy, mámo. A byl mokrý a měl strach.“

„No – jen aby tu neproved ňákou darebnost. Neber si ty pěkný kalhoty. Máš jedny samou díru jako síto, ale doma ti vydrží pohromadě.“

Troník za ním zavolal: „Koukni, vypadá jako mladý zmoklý jeřáb! Chybí mu jen brka v ocase. Ale viď, že od jara hodně vyrost?“

Máma řekla: „Snad bude docela hezký, jen co mu vyblednou pihy a vlasy se mu přestanou ježit a kosti mu trochu obrostou masem.“

„Zkrátka, až se trochu změní,“ přisvědčil Troník nevinně, „bude z něho krasavec jako všichni Baxteři, chvála Bohu.“

Pohlédla na něho bojovně.

„Nebo třeba jako všichni Alversovi,“ dodal honem.

„No, to je dost! Ale přestaň rejpat!“

„Ani mě nenapadlo, abych do tebe rejpal, zlatíčko, vždyť ta bouřka nás tu spolu zavře bůhvíjak dlouho!“

Dali se do smíchu, Jody je ve své komůrce slyšel a nemohl rozeznat, jestli se smějí jemu, nebo jestli je doopravdy trochu naděje, že jednou přece bude vypadat k světu.

Řekl Ročkovi: „Ale tobě se líbím i teď, viď?“

Roček do něho šťouchl hlavou. Jody to považoval za ujištění a loudal se s ním zpátky do kuchyně.

Troník řekl: „Tohle potrvá tři dni. Přišlo to od severovýchodu. Trochu brzo, ale kolikrát jsem už zažil, že se počasí změnilo takhle časně na podzim."

„Jak to víš, táto, že to potrvá tři dni?"

„Nechtěl bych za to ručit, ale v září se první bouřka obyčejně přižene od severovýchodu a trvá tři dni. Celá krajina se změní. A myslím, že taky celý svět, tak nebo onak. Slyšel jsem Olivera Hutta vyprávět, jak jednou zažil takovouhle bouřku až v Číně."

Máma Baxterová se zeptala: „Proč nás tenkrát nepřišel navštívit? Babička mě uráží nestydatýma řečma, ale Olivera mám ráda."

„Asi má na dlouhou dobu Forresterů až po krk. A tak se radši nepouští ani sem."

„Vždyť by se s ním neprali, kdyby se s nima nehádal. Na housle se bez smyčce nedá hrát."

„Jenže se bojím, že se Forresteři, nebo aspoň Lem, na něho vrhnou, jakmile se s ním potkají, dokud si s ním nevyřídí tu věc s tím děvčetem."

„To jsou dnes časy! Když jsem já byla děvče, tak se tyhle věci neděly."

„To ne," řekl Troník, „protože tě nechtěl nikdo jiný než já."

Pohrozila mu koštětem, ale jenom naoko.

„Jenže proto, zlatíčko, že ostatní nebyli takoví chytráci jako já."

Prudká vichřice na chvíli ustala. Za dveřmi se ozvalo lítostivé kňučení. Troník je šel otevřít. Rváč si nalezl někde přístřeší, ale stála tam stará Julie, promoklá a celá se třásla. Nebo si snad také nalezla přístřeší, ale toužila nejen po suchu, ale i pohodě. Troník ji pustil dovnitř.

Máma Baxterová řekla: „Teď bys sem měl pustit ještě Trixii a Césara a pak bys možná měl kolem sebe společnost, která by ti byla vhod.“

Troník řekl Julii: „Žárlilas na našeho Ročka, viď? Ale vždyť patříš do rodiny dávno před Ročkem. Tak se pojď usušit.“

Zvolna vrtěla ohonem a olízla mu ruku. Jodyho potěšilo, že táta přijal Ročka do rodiny. Roček Baxter –

Máma Baxterová řekla: „Nemůžu pochopit, že vy muži tolik naděláte s němou tváří. Dát psu svoje vlastní jméno – a Jody zase spí s Ročkem v jedné posteli!“

Jody namítl: „Mámo, Roček mi vůbec nepřipadá jako zvíře. Spíš jako kamarád.“

„No, je to tvoje postel. Jen ať ti tam nepřinese blechy nebo vši!“

Jody řekl pohoršené: „Jen se na něho koukni, mámo! Jen se podívej, jak má čistou srst. A přičichni si k němu!“

„Nemám chuť si k němu přičichnout.“

„Vždyť tak hezky voní.“

„Asi jako růžička. Ale mně mokrá srst zkrátka smrdí jako mokrá srst.“

„Mně mokrá srst zase voní,“ řekl Troník. „Pamatuju se, jak jsem se jednou dlouho zdržel na honu a neměl jsem kabát a hodně se ochladilo. Byl jsem až u pramene Slaného potoka. Bože, to byla zima! Zastřelili jsme medvěda, tak jsem mu pěkně stáh kůži a vyspal jsem se pod ní, obrácenou chlupy navenek. A v noci začalo studeně mrholit, vystrčil jsem nos a ucítil jsem tu mokrou srst. Noey Ginright a Bert Harper a Milt Revels, co byli na honu se mnou, se do mě pustili, že ta medvědí kůže smrdí, ale já jsem si zas pod ní schoval hlavu a bylo mi teploučko jako veverce v dutém stromě a ta mokrá medvědí srst mi voněla líp než jasmín.“

Déšť bubnoval na střechu. Vítr hvízdal kolem srubu. Stará Julie se natáhla vedle srnečka na podlahu. V bouřce bylo doma pěkně útulno, jak se Jody na to těšil. V duchu si řekl, že si za pár týdnů takovou bouřku zas bude přát. Troník občas vyhlížel z okna do tmy.

„Leje jako z konve," říkal.

Večeře byla hojná. Měli krmný hrách a sekanou z uzené zvěřiny a pudink ze sušenek. Všechno, co se jen zdaleka podobalo nějaké zvláštní příležitosti, asi mámu Baxterovou ponouklo, aby k jídlu připravila něco dobrého, jako by se její obraznost mohla projevit jen vařením. Vlastní rukou nakrmila Ročka kouskem pudinku. Jody jí s tajným povděkem pomohl po večeři umýt a utřít nádobí. Troník si šel brzy lehnout, protože byl pořád ještě trochu zesláblý, ale spát se mu nechtělo. V ložnici hořela svíčka a máma Baxterová přinesla šití a Jody se položil v nohách postele. Déšť šlehal do okna.

Jody řekl: „Táto, vyprávěj mi něco."

„Vždyť jsem ti vyprávěl všechny příhody, co znám."

„To jistě ne. Vždycky si zas na nějakou vzpomeneš."

„Napadá mě jen jedna, co jsem ti ještě nevyprávěl, ale to vlastně ani není příhoda. Už jsem ti někdy povídal o tom psu, co jsem ho měl, když jsme se přistěhovali sem na mýtinu? O tom psu, co uměl počítat?"

Jody se k němu přisunul blíž. „Povídej mi o něm!"

„No, ten pes byl částečně křepelák, částečně jezevčík a částečně zkrátka jen pes. Měl chudák tak dlouhé uši, že je div necoural po zemi, a nohy tak křivé, že nedoved jít rovně ani po řádce brambor. V očích vypadal zamyšleně, jako by pořád byl někam zakoukaný, a kvůli těm roztržitým očím jsem ho div neprodal. Někdy jsem s ním chodil na hon a začal jsem si všímat, že si počíná docela jinak

než psi, co jsem je doposud znal. Kolikrát přestal sledovat kočičí nebo liščí stopu, zkrátka toho nechal a leh si na zem. Když mi to udělal jednou dvakrát, tak jsem si myslel, že ten pes není k ničemu. Ale pak mě napadlo, že možná ví, co dělá. Jody, přines mi fajfku."

Ta přestávka byla k zlosti. Jody hořel nedočkavostí, aby honem tátovi přinesl dýmku a tabák.

„Dobrá, synu. A teď si sedni na zem nebo na židli a neválej se mi po posteli. Jak jen řeknu ‚stopa' nebo ‚stopovat', začneš sebou na posteli házet, div mi ji nerozbořiš. Takhle mi je líp – No, musel jsem se přesvědčit, proč to ten pes vlastně dělá. Víš přece, jak divoká kočka nebo liška umí mást psy, ne? Často se vrací po vlastní stopě a tak dostane náskok před psy a uteče, co může nejdál. Jak to dělá? No, běží zkrátka zpátky po vlastní stopě. Běží po ní tak daleko, jak si troufá, a pořád poslouchá, jestli uslyší psy. Potom odbočí šikmo, takže její stopa vypadá jako velké V, jako když letí kachny. Psi běží po její první stopě, protože je zvlášť dobře cítit, když po ní běžela dvakrát, až se dostanou na místo, kde ta stopa končí. Čenichají kolem dokola, sem a tam, a kňučí, a když nemůžou dál nic najít, rozběhnou se zpátky po stejné stopě. Samozřejmě nakonec najdou místo, kde kočka nebo liška od ní uhnula. Ale tím ztratí hodně času a v devíti případech z desíti je už kočka nebo liška bůhvíkde. No, a co myslíš, že dělal ten můj ušatý pes?"

„Já se poddám."

„Jen si představ – přišel na to. Vypočítal si, kdy se zvíře asi vrátí po vlastní stopě, pustil se po ní zpátky a leh si a čekal. A když se kočka nebo liška připlížila zpátky, můj Švihák tam na ni už číhal a skočil na ni. Někdy se vrátil moc daleko zpátky, a tos měl vidět, jak ty dlouhé uši svěsil, když viděl, že si to splet! Ale většinou si to vypočítal správně a chytil mi tolik divokých koček a tolik lišek jako žádný pes, co jsem ho měl předtím nebo potom."

Zabafal z dýmky. Máma Baxterová si přitáhla houpací židli blíž k svíčce. Škoda, že to vyprávění skončilo tak brzy.

„A co ještě uměl ten tvůj Švihák, táto?“

„Jednou kápnul na někoho, kdo byl zrovna tak chytrý jako on.“

„Byla to divoká kočka, nebo liška?“

„Ani divoká kočka, ani liška. Byl to velký starý srnec, zrovna tak chytrý srnec, jako byl Švihák chytrý pes. Parohy měl zakroucené. A rok co rok se mu zakroutily víc a víc. Srnec se obyčejně nevrací po vlastní stopě. Ale starý srnec to někdy dělává. A právě tohle se mému chytrákovi psu zalíbilo. Jenže na toho srnce nebyl dost chytrý – srnec zrovna udělal opak toho, co si pes představoval. Běžel chvíli zpátky po vlastní stopě, potom kus uhnul, vrátil se a zas běžel dál kupředu, takže jeho stopa vypadala jako větvičkový steh. A tak to šlo kolik let a srnec a pes se pořád pokoušeli vyzrát jeden na druhého.“

„A kdo z nich byl chytřejší, táto? Jak to skončilo?“

„Chceš se to doopravdy dozvědět?“

Jody byl v rozpacích. Přál si, aby ten ušatý pes nakonec přelstil srnce, a zároveň by si byl přál, aby mu srnec přece utekl.

„Chci, táto, chci se to dozvědět.“

„No, tak ti to povím, ale je to příběh bez konce. Můj Švihák toho srnce nikdy nedostal.“

Jody si oddechl úlevou. Byl to správný příběh. Dokonce si dovedl představit, jak pes věčně srnce stopuje.

„Táto, vyprávěj mi ještě něco jako tenhle příběh! Víš, ňáký příběh, co je vlastně bez konce.“

„Na světě moc takových příběhů není, synu. Musí ti stačit tenhle jeden.“

Máma Baxterová řekla: „Já o psy moc nestojím, ale jednou se mi jeden pes moc líbil. Byla to fena a měla moc pěknou srst a tak. Řekla jsem tomu chlapíkovi, co mu patřila: ‚Až ta fena bude mít štěňata, moh byste mi jedno dát.' Řek mi: ‚Moc rád, ale to nepůjde, protože s ním nemůžete chodit na hon,' – to jsem ještě nebyla vdaná za tátu – ‚a když honicí pes nechodí na hon, tak umře steskem.' ‚A je to vůbec honicí pes?' povídám, a on povídá: ‚To se ví, že je.' Tak jsem řekla: ‚To ho tedy nechci, protože honicí pes pije vejce.'"

Jody čekal dychtivě, jak ten příběh skončí, ale pak pochopil, že to už je všecko. Byl jako všechny máminy příběhy – jako hony, při nichž se nic nepřihodí. V myšlenkách se vrátil zase ke psu, který uměl přelstít divoké kočky a lišky, ale chytráka srnce nikdy nechytil.

Řekl: „Vsadím se, že Roček bude taky chytrý, až vyroste."

Troník se zeptal: „A co uděláš, když se za ním pustí cizí psi?"

Hrdlo se mu stáhlo.

„Ať se za ním sem pustí pes nebo člověk, tak ho zabiju. Ale snad se to nestane, co myslíš?"

Troník řekl vlídně: „Tak to dej rozhlásit, aby si lidi dali pozor. Ale Roček se asi nebude pouštět daleko od stavení."

Jody si umínil, že musí mít pušku pořád nabitou, aby se připravil proti vetřelcům. A když šel spát, vzal si Ročka k sobě do postele.

Vichřice otřásala tabulkami v okně celou noc a Jody spal neklidně a zdálo se mu o chytrých psech, jak nemilosrdně štvou srnečka v prudkém dešti.

Ráno zastihl Troníka oblečeného jako v zimě, v teplém kabátě a v šátku na hlavě. Chystal se, že půjde ven do bouře podojit Trixii – prozatím to byla jediná nutná práce. Prudký liják se nijak nezmírnil.

Máma Baxterová řekla: „Pospěš si a brzy se vrať, abys mi neumřel na zápal plic."

Jody ho poprosil: „Táto, vem mě s sebou," ale Troník řekl: „Vždyť by tě odnes vítr, hochu!"

Když viděl tátovu drobnou postavu, jak se vzpírá proti prudké vichřici, pomyslil si, že ve vzrůstu a síle není mezi ním a tátou velký rozdíl. Troník se vrátil, promoklý a udýchaný, s plnou tykví mléka, do něhož trochu napršelo.

„Ještě štěstí, že jsem včera nanosil vodu," řekl.

Celý den bylo tak bouřlivo jako ráno. Lilo jako z konve a dešťová voda hnaná větrem zatékala pod střechu, takže ji máma Baxterová musela chytat do rendlíků a hrnců. Sudy na dešťovou vodu venku přetékaly a ještě do nich crčela voda ze střechy. Starou Julii a srnečka museli ze srubu vyhnat násilím. Za chvíli zas byli oba za kuchyňskými dveřmi, celí promoklí a roztřesení. Tentokrát přišel i Rváč a kňučel. Máma Baxterová se zlobila, ale Troník je všechny tři pustil dovnitř a Jody je osušil starým pytlem prostřeným před ohništěm.

Troník řekl: „Teď by mělo na chvíli přestat pršet."

Ale nepřestávalo. Chvílemi se zdálo, že vítr a déšť slábnou, a Troník dychtivě vstával ze židle a vyhlížel z okna. Ale sotva se rozhodl, že se odváží ven naštípat dříví a nakrmit drůbež, znovu se spustila zátopa, stejně prudká jako předtím. Pozdě odpoledne zase šel podojit Trixii, najít a nakrmit Césara a nakrmit drůbež, schoulenou a ustrašenou a neschopnou shánět si živobytí. Máma Baxterová ho pak přinutila, aby se ihned převlékl do suchých šatů, mokré šaty se mu sušily u ohniště a kouřilo se z nich a šířily v kuchyni nasládlý zatuchlý pach mokré vlny.

Večeře nebyla tak hojná jako včera. Troník neměl náladu vyprávět. Psi se směli vyspat ve srubu a rodina si šla brzy lehnout.

Setmělo se nepřirozeně brzy a nebylo možné rozeznat čas. Jody se probudil a zdálo se mu, že by mohlo být asi hodinu před svítáním, ale byla ještě úplná tma a pořád lilo a stále skučel vítr.

Troník řekl: „Dnes dopoledne přestane pršet. Máme třídenní severovýchodní vítr, ale ten déšť! Budu rád, až uvidím slunce."

Slunce se neobjevilo a dopoledne nepřestalo pršet. Odpoledne nenastala v dešti přestávka, kterou Troník čekal už včera. Ale obloha byla šedivá, ze střechy teklo, stromy byly mokré a ze země se kouřilo. Drůbež vyšla na chvíli smutně na dvorek a mrzutě hrabala.

Troník řekl: „Teď se obrátí vítr a za chvíli bude jasno a krásně."

Vítr se obrátil a obloha najednou zezelenala. Vítr fičel zdálky jako předtím, ale od jihovýchodu místo od severovýchodu, a znovu se přihnal déšť.

Troník řekl: „Tohle jsem jakživ neviděl."

Liják byl ještě prudší než dřív. Jako by se na les vylily Jalovcový i Stříbrný potok a Jiřího jezero a řeka svatého Jana, všecky najednou. Vítr nebyl silnější než předtím, ale opíral se v náhlých nárazech. A nemělo to vůbec konce. Fičelo a lilo a fičelo a lilo a fičelo a lilo.

Troník řekl: „Takhle si Pánbůh udělal to proklaté moře."

Máma Baxterová ho napomenula: „Pst! Aby tě nepotrestal!"

„Copak mě může potrestat víc? Brambory shnijí a kukuřice bude polehlá a seno a třtina zničené nadobro."

Dvorek byl pod vodou. Jody se podíval z okna a viděl, jak v ní plavou dvě koťata břichem vzhůru.

Troník řekl: „Už jsem viděl ledacos, ale tohle jsem jaktěživ neviděl."

Jody se nabídl, že dojde k jámě pro pitnou vodu.

Troník řekl: „Bude to beztak samá dešťová voda, úplně kalná."

Pili dešťovou vodu z rendlíku pod severozápadním rohem srubu. Měla trochu příchuť po cypřišových šindelech. Jody se dal do večerní práce. S tykví na mléko vyšel z kuchyňských dveří a najednou se octl v cizím světě. Byl zoufale zpustošený, jako na počátku nebo na konci světa. Rostlinstvo bylo polehlé a po cestě se řítila řeka, že by se po ní mohlo v plochém člunu doplout až do Stříbrného potoka. Známé borovice vypadaly jako stromy na dně moře, jako by se přes ně nepřehnal jen déšť, ale jako by je zaplavily proudy vody. Jodymu se zdálo, že by mohl vyplavat na povrch deště. V chlévě stála voda po kolena, protože byl níže než srub. Trixie přelámala příčky, které ji oddělovaly od telete, a vzala si je k sobě do vyvýšeného kouta. Tele se k ní choulilo, vycucalo jí téměř všechno mléko a Jody ho mohl ze splasklých vemen vydojit jen trochu. V chlévě mezi žlabem a uvázanými zvířaty proudila voda jako z otevřených stavidel. Chtěl do stodoly pro suchou hrachovou nať, aby se Trixie líp nažrala, ale nechtělo se mu brodit se vodou a řekl si, že se Trixie musí do rána spokojit senem z půdy. Je to dobře, pomyslel si, že bude brzy seno z nové sklizně, na půdě je ho už jen trochu. Nevěděl, jestli by neměl už vzrostlé tele od krávy odstavit. Ale nebylo je kam dát, aby zůstalo v suchu. A Baxterovi tolik potřebovali mléko! Rozhodl se, že počká a zeptá se táty a radši se tam zas vrátí, jestli to bude nutné. Cestou do srubu se s námahou vzpíral proti dešti, který ho oslepoval. Mýtina mu připadala cizí a nepřátelská. Kuchyně se mu zdála bezpečná a tak útulná! Byl rád, když otevřel dveře a octl se zas uvnitř. Pověděl tátovi, jak to dopadá v chlévě a s Trixií.

Troník řekl: „V tomhle nečase nech tele radši u maminky. Do rána můžeme zůstat bez mlíka a ráno se už jistě vyčasí."

Ale ráno nepřineslo úlevu. Troník chodil po kuchyni sem a tam a řekl: „Můj táta vyprávěl o bouři v padesátých letech, ta byla taky moc zlá, ale myslím, že takovouhle Florida nepamatuje."

Dni míjely beze změny. Máma Baxterová se obyčejně o počasí moc nestarala, ale teď plakala a vysedávala v houpací židli se sepjatýma rukama. Pátého dne Troník s Jodym doběhli na hrachoviště pro trochu krmného hrachu, aby měli co jíst. Hrachová nať byla polehlá. Vzpírali se zády proti větru a dešti a vytahali jí celé keříky. Zastavili se v udírně pro kus nasoleného masa z medvěda, kterého Sekáč Forrester zastřelil poslední večer, co byl u nich. Troník si vzpomněl, že máma asi nemá dost omastku, a tak nahnuli velký plecháč se zlatým medvědím sádlem a naplnili jím kamenný džbán. Navrch položili maso, aby chránilo sádlo před deštěm, a utíkali domů.

Lusky už začínaly na vnější straně hnít, ale zrnka hrachu uvnitř byla ještě pevná a dobrá. Zase měli skvělou večeři. Máma Baxterová ještě měla v zásobě med divokých včel a uvařila pudink oslazený tím vydatným a chutným sladidlem se slabou příchutí po dřevě a kouři.

Troník řekl: „Zdá se mi nemožné, že by se do rána nevyčasilo, ale kdyby se to nestalo, Jody, tak musíme ven do toho nečasu natrhat co nejvíc lusků."

Máma Baxterová řekla: „Ale jak je mám tady uchovat?"

„Uvař je, ženo, a jestli to musí být, ohřívej nám je třeba den co den."

Ráno šestého dne bylo úplně stejné jako ta předešlá. Troník a Jody věděli, že stejně promoknou na kůži, a tak se svlékli až po pás a šli na hrachoviště s pytli. Až do oběda v lijáku otrhávali z keřů kluzké lusky. Pak se vrátili, honem se naobědvali a zase šli ven, ani se nepřevlékli. Sebrali lusky skoro z celého hrachoviště. Troník řekl, že nať už je úplně zničená, ale že se musejí vynasnažit, aby zachránili aspoň hrách. Některé lusky už byly zralé, ale lepkavé a zahnilé, a loupali z nich hrách celý večer až dlouho do

noci. Máma Baxterová rozdělala na ohništi mírný oheň a rozložila hrách blízko tepla, aby se vysušil. Jody se v noci několikrát probudil tím, že slyšel, jak někdo jde do kuchyně přiložit na oheň.

Ráno sedmého dne bylo stejné počasí jako toho prvního. Vichřice v prudkých nárazech šlehala do srubu kolem dokola, jako by fičela odjakživa a jako by měla fičet věčně. Na bubnování deště na střeše a v sudech s dešťovou vodou si už tolik zvykli, že je ani nevnímali. Zrána se na plané třešni ulomila větev a spadla na zem. Baxterovi seděli u snídaně zamlklí.

Troník řekl: „No, Joba stih ještě horší trest, než je tohle. Aspoň nemusíme časně vstávat."

Máma Baxterová se na něho utrhla: „Ty najdeš ve všem něco dobrého."

„Na tomhle si nemám co pochválit. Ledaže to člověku připomíná, aby se uskrovnil, protože není na světě nic, co by moh považovat za svoje vlastní."

Po snídani šel s Jodym na kukuřičné pole. Kukuřičné palice se na stvolech ulámaly už před bouří. Stvoly byly deštěm zatlučené do země, ale palice nepoškozené. Sebrali je a také je přinesli do suchého a teplého útočiště v kuchyni.

Máma Baxterová řekla: „Nemám ještě usušený hrách. Kde to všecko usuším?"

Troník neodpověděl, ale v předním pokoji rozdělal oheň v krbu. Jody šel ven pro dříví. Bylo promočené, ale kdyby se pryskyřičné dříví trochu zahřálo, jistě bude hořet. Troník rozložil kukuřičné palice v pokoji na zemi a řekl Jodymu:

„Musíš je ustavičně překládat sem a tam, aby se sušily jen pozvolna."

Máma Baxterová se zeptala: „A co třtina?"

„Je polehlá."

„A co asi bude s bramborama?“

Troník zavrtěl hlavou. Pozdě odpoledne šel na bramboriště a nakopal brambory k večeři. Začínaly hnít, ale když se okrájely, mohly se jíst. Večeře jim zase připadala přepychová, vždyť měli sladké brambory.

Troník řekl: „Jestli se do rána počasí nezmění, můžeme se klidně přestat starat, můžeme si lehnout a umřít.“

Jody nikdy neslyšel mluvit tátu tak bezútěšně. Mráz mu přeběhl po zádech. Na Ročkovi se už projevoval účinek nedostatečného krmení. Vystoupla mu žebra a páteř a často mečel. Troník se už vzdal pokusů podojit krávu, kvůli teleti.

Uprostřed noci se Jody probudil a zdálo se mu, že slyší tátu chodit po domě. Měl dojem, že déšť už není tak prudký. A zase usnul, dřív než se mohl o tom přesvědčit. Když se ráno osmého dne probudil, něco se změnilo. Rámus přestal a už nepršelo. Vítr se utišil. Vlhkým šedivým ovzduším pronikalo růžové světlo. Troník zotvíral všechny dveře a okna.

„Svět venku nevypadá moc lákavě,“ řekl, „ale pojďme všichni ven a buďme rádi, že máme aspoň tenhle svět.“

Psi mu vyrazili kolem nohou a v mžiku vyskočili ze dveří.

„Tohle je na mou věru, jako bysme vycházeli z Noemovy archy – dva a dva za sebou,“ řekl Troník s úsměvem. „Ory, pojď ven se mnou!“

Jody seskákal po schůdkách se srnečkem.

„A my jsme párek srnečků!“ vykřikl.

Máma Baxterová se rozhlédla po polích a znovu se rozplakala. Ale Jody cítil, jak je vzduch vonný a chladný a příjemný. Srneček sdílel jeho pocit a přeskočil dvířka ze dvorku, jen se mu kopýtka mihla nad nimi. Zátopa zpustošila okolní svět, ale jak Troník nepřestával mámě připomínat, byl to jediný svět, který měli.

XX

Hned nazítří se přijeli Sekáč a Mlýnské kolo podívat k Baxterům, jestli je u nich všechno v pořádku. Přijeli hned, jakmile se postarali o svůj dobytek, bouří rozehnaný do úkrytů. Říkali, že po cestě viděli věci, jakých není pamětníka. Záplava napáchala spoušť mezi drobným zvířectvem. Umluvili se, že se všichni čtyři, Sekáč, Mlýnské kolo, Troník a Jody vypraví na výzkumnou cestu v okruhu několika mil, aby věděli, co mohou v nejbližší budoucnosti očekávat, nejen pokud jde o zvěř, ale také o dravé šelmy. Forresteři měli s sebou dva psy a nadbytečného koně a požádali Troníka, aby s sebou také vzal Rváče a Julii. Jody byl šťastný, že má jet s nimi.

Zeptal se: „Můžu vzít s sebou taky Ročka?“

Troník ho pokáral.

„Tohle je vážná věc! Beru tě s sebou, aby ses něco naučil. Jestli si chceš hrát, můžeš zůstat doma.“

Jody svěsil hlavu a šel Ročka zavřít v kůlně. Písčitá půda byla ještě nasáklá vodou a v kůlně páchlo ztuchlinou, ale udělal srnečkovi pelech z pytlů, aby byl v suchu. Připravil mu vodu a krmení pro případ, že by se dlouho nevrátil.

„Buď tady hodný,“ řekl mu, „a až se vrátím, budu ti vyprávět všechno, co jsem viděl.“

Forresteři byli jako vždycky dobře zásobeni střelivem. Za bouře si Troník celé dva večery připravoval broky a dělal patrony. Měl jich pak zásobu na měsíc. Nacpal si broků plný pytlík a vyčistil si hlavně pušky.

Řekl Forresterům: „Chlapci, udělal jsem na vás boudu s tím psem. Neměl vůbec žádnou cenu a já jsem ho s váma směnil za pušku, ale kdybyste ji chtěli zpátky, stačí jen o ni říct.“

Sekáč řekl: „Troníku, nikdo z nás než Lem by ji nemoh na tobě chtít zpátky. Když přes tu bouři seděl zavřený doma, zesprosťačil na mou věru ještě víc. Sám jsem ho musel spořádat."

„A kde je teď?"

Sekáč si odplivl.

„Pustil se po řece, měl starost, co je s tou potvorou Korouhvičkou. Chce se s ní udobřit a počíhat si na Olivera. Ale tentokrát si to musí vyřídit sám."

Dohodli se, že projedou křížem krážem celé okolí Baxterova i Forresterova ostrova, Jalovcového potoka, Hopkinsovy louky a dobré loviště na srnce, kde ostrovy dubů v močálech zarostlých přesličkou jistě poskytly zvěři útočiště. Mimo zvlněné návrší směrem k řece Ocklawaha byl v celém okolí Baxterův ostrov nejvýše položený a ze všech stran obklopený nížinou, kterou právě chtěli prozkoumat. Měli v úmyslu vrátit se na noc na ostrov Forresterových, ale kdyby to nebylo možné, hodlali se utábořit kdekoli, kde se nalezne vhodné místo. Troník si pečlivě naplnil tlumok. Dal si tam pánev, sůl, mouku, špekový bůček a roubík tabáku. V pytli vzal s sebou hrst drobných třísek, láhev řídkého sádla a láhev pardálího tuku, který si jako poklad schovával proti revmatismu. Za těch bouřlivých a deštivých dnů se mu zas ozvaly ošklivé bolesti v kloubech. Pro psy už neměl maso.

Sekáč řekl: „Snad něco pro ně zastřelíme."

Konečně byli přichystáni. Vyhoupli se do sedel a čile se rozjeli k jihovýchodu po cestě, která vedla do Stříbrného údolí a k Jiřímu jezeru.

Troník řekl: „Když už budeme tak blízko, měli bysme se podívat, jak z toho vyváz doktor Wilson. Možná že má dům zatopený vodou."

Sekáč řekl: „A třeba je tak opilý, že to ani neví."

Od Baxterova ostrova se cesta prudce svažovala do Stříbrného údolí. Prudká záplava ji vymlela spoustou vody, takže z ploché písčité cesty vznikla úzká rokle. V nižších větvích zakrslých borovic, které u ní rostly, se zachytily spousty všelijakého smetí. Dále po cestě se začínalo ukazovat, jak těžce byla postižena drobná zvířata. Zdálo se, že nejvíc utrpěly kuny a vačice. Desítky jejich zdechlin se válely na zemi tam, kde je zůstavila opadlá voda, nebo s jinými vyplaveninami visely ve větvích stromů. Na jih a na východ bylo velké ticho. Les byl vždycky tichý, ale teď si Jody uvědomoval, že tam vždycky slýchal nějaké ztlumené zvířecí zvuky a pohyby, takřka nerozeznatelné jako větřík, jak se tam zvířata prohánělа a dorozumívala. Na severu, kde byl hustý a vysoký les tenkých borovic, uslyšel neobvyklý ruch a vzdálené švitoření. Zřejmě se tam usadily v celých hejnech veverky, které z níže položených močálů a nízkých porostů vyhnala ne-li voda, tedy aspoň bázeň z hladu.

Troník řekl: „Vsadil bych se, že se to tamhle v tom lese zvířatama jen hemží."

Váhali, protože měli pokušení podívat se do hustého lesa. Pak se shodli, že udělají nejlíp, jak bylo původně smluveno, když probádají níže položené okolí a zjistí tam napáchanou škodu, a teprve potom se podívají, jaká zvířata přežila záplavu. Před Stříbrným údolím přitáhli koním otěže.

„Vidíte to taky?"

„Kdybych to taky neviděl, nevěřil bych vlastním očím."

Stříbrný potok zaplavil celé údolí a zas opadl, ale zátopa řítící se po svazích jej rozvodnila znovu a napáchala ještě větší spoušť. V opadávající vodě byla spousta zdechlých zvířat.

Troník řekl: „Ani jsem nevěděl, že je na světě tolik hadů."

Hadi vyplavení z výše položených míst byli tlustí jako třtinové stvoly. Byly tam zdechliny chřestýšů, krajt, černých a bičišťových

hadů, slepýšů, užovek a korálových hadů. U mělkého okraje opadávající vody hustě plavaly vodní zmije a jiní vodní hadi.

Sekáč řekl: „Tohle nechápu. Všichni hadi přece dovedou plavat. Jednou jsem viděl i chřestýše plavat uprostřed řeky."

Troník řekl: „Jenže ty pozemní hady asi voda vyplavila z jejich děr."

Záplava vnikla všude jako lovící prsty mývala a všechna ta zvířata vyplavila z pevné země, která byla jejich jediným útočištěm. Ležel tam také mrtvý srneček s nafouklým břichem. Jodymu se sevřelo srdce. Roček mohl zrovna takhle zahynout, kdyby ho nebyla rodina Baxterových přijala včas mezi sebe. Když tam stáli s vyvalenýma očima, proklouzli po zemi před nimi dva chřestýši, jenže si jich ani nevšimli, jako by jim tváří v tvář většímu nebezpečí vůbec nezáleželo na lidech.

Troník řekl: „Nějakou dobu to bude nebezpečné životu, když se člověk někam vydá."

Sekáč přisvědčil: „To si myslím."

Dál na východ nemohli, a tak se po okraji mělčiny obrátili k severu. Tam, kde bývaly močály, vznikly rybníky a tam, kde býval nízký porost, vznikly močály. Jen vysoký suchý les zůstal ušetřen zkázy. Ale i zde déšť s vichřicí, která trvala celý týden, vyrvala ze země borovice i s kořeny a ty, které bouři přečkaly, všechny se ohnuly k západu.

Troník řekl: „Bude to hezky dlouho trvat, než se tyhle stromy zas narovnají."

Když se blížili k lékařovu obydlí, začínali se zneklidňovat. Voda tam stála ještě vysoko, hodně nad hladinou Jiřího jezera. Před třemi dny jistě byla ještě vyšší. Zastavili se a dívali se na lékařův pozemek, který se svažoval k jezeru. Tam, kde býval hustý cypřišový porost, leskly se teď samé kaluže. Ohromné duby, ořešáky,

ambrovníky, magnólie a pomerančovníky stály hluboko v kalné vodě.

Troník řekl: „Zkusme se tam dostat po cestě."

V cestě, stejně jako v té, jíž přijeli k jihovýchodu od Baxterova ostrova, vymlela zátopa koryto a byla z ní strouha. Pustili se jí k doktorovu domu, který se za chvíli vynořil temně zastíněný pod velkými stromy.

Sekáč řekl: „To na mou věru nepochopím, jak si někdo moh tuhle tmu vybrat, že se v ní zabydlí, i když chce třeba ustavičně zůstat opilý."

Troník řekl: „Kdyby se všem lidem líbilo na stejných místech, byla by tam pěkná tlačenice."

Kolem domu stála voda po kotníky. Na kamenné podezdívce bylo vidět, že předtím voda sahala nad podlahu. Prkna široké verandy byla zborcená. Brodili se ke schůdkům, s očima obezřetně upřenýma do vody, kvůli zmijím. Na dveřích byl přibit bílý povlak na polštář a na něm inkoustem napsán tiskacími písmeny vzkaz. Inkoust se rozpil, ale písmena zůstala čitelná.

Sekáč řekl: „My Forresteři neumíme dobře číst. Přečti nám to nahlas, Troníku."

Troník luštil rozmazaná písmena:

„Vydal jsem se k moři, kde jsou tyhle spousty vody na denním pořádku. Hodlám zůstat opilý, dokud se bouře nepřežene. Najdete mě někde na cestě mezi tady tím místem a mořem. Ale prosím vás, nechoďte pro mne, leda by to byl zlomený vaz nebo porod. Doktor.

P. S. Jestli je to zlomený vaz, tak je to beztak zbytečné."

Sekáč a Mlýnské kolo řvali smíchy a Jody se smál, protože se smáli oni.

Sekáč řekl: „Ten náš doktor by snad dělal vtipy i před Posledním soudem."

Troník řekl: „Právě proto je dobrý doktor."

„Jak to?"

„Musí přece občas ošidit i Pánaboha."

Smáli se, až už nemohli. Neškodilo trochu lehkomyslného smíchu, když svět kolem byl tak dlouho šedivý a ponurý. Vešli do domu, nalezli tam na stole plechovku sušenek a láhev whisky a přidali obojí k svým zásobám. Pak se vrátili po cestě, několik mil jeli k severu a potom zase na západ.

Troník řekl: „Snad ani nemusíme na Hopkinsovu louku. Můžeme si představit, že bude celá jedno jezero."

Sekáč a Mlýnské kolo s ním souhlasili. Na jih od Hopkinsovy louky nalezli stejnou poušť. Slabší zvířata záplava smetla. Na kraji vavřínového houští se kolébal medvěd, úplně na dostřel.

Troník řekl: „Nemá smysl na něj teď střílet. Za měsíc budeme jeho maso možná potřebovat. Museli bysme se s ním vláčet moc daleko, a než přijde noc, dostaneme ještě všelicos na mušku."

Forresteři mu dali mrzutě za pravdu. Neradi si nechali ujít kořist, ačkoli ulovené maso nemohli zužitkovat. Troník nikdy nic nestřílel, když věděl, že z toho nemůže mít užitek. I nepřátelské medvědy raději zabíjel jen tehdy, jestliže mu jejich maso bylo vítané a k užitku. Jeli dál na západ. Byl tam nízký porost brusinčí, v němž za pěkného počasí s oblibou lovili medvědi, vlci a pardáli. Půda tam byla vždycky bahnitá a nízké vavřínové houští na severu a na východě skýtalo zvířatům potravu a skrýš. Teď se tam všude prostíral močál. Z písčité půdy se voda rychle vysušovala, ale tam, kde byla těžká prsť, držela se voda jako na jílu. Mezi močálem a rozlehlými křovinami byly ostrovy zakrslých dubů, mezi nimiž hustě rostly palmy. Objeli nově vzniklý močál a zamířili k těm ostrovům.

Jody zprvu neviděl nic, ale když Troník tu a tam ukázal na některý strom, začal mezi nimi rozeznávat zvířata. Přijeli blíž. Zdálo

se, že se jich zvířata nebojí. Upřel na ně oči krásný srnec. Byl to neodolatelný terč. Sekáč srnce složil. Přijeli blíž. Z větví stromů vykukovali rysové a divoké kočky. Forresteři naléhali, aby se na ně střílelo.

Troník řekl: „Je mi jich líto, zkusili už dost. Snad je na světě dost místa pro lidi i pro zvířata."

Mlýnské kolo řekl: „S tebou je potíž, Troníku, že tě vychoval kazatel. Chtěl bys, aby lev a jehňátko líhali vedle sebe."

Troník ukázal na vyvýšeninu před nimi.

„No, když chcete zvěř, tamhle jí bude dost."

Ale musel přiznat, že každá divoká kočka, každý medvěd, rys, vlk nebo pardál, které nechají na živu, znamenají pohromu pro prasata, drůbež a pro dobytek i zvěř, srnce, mývaly, veverky a vačice. Zdálo se mu, že je to začarovaný kruh: Jez, nebo se dej sežrat. Zabíjej, nebo budeš mít hlad.

Připojil se tedy k útoku na rysy a divoké kočky. Padlo jich šest, zabitých nebo poraněných. Jody složil rysa. Zpětný náraz staré předovky ho div neshodil z Césara. Slezl z koně, aby si znovu nabil pušku. Forresteři ho znovu poplácali po zádech. Muži stahovali srnce. Po týdenním hladovění měl vychudlé maso. Zdechlinu přehodili přes hřbet Sekáčova koně a pak se pěšky pustili k ostrovu dubů. Za nimi pobíhala nerozeznatelná zvířata. Bylo to příšerné, slyšet šustot zvířat a vidět, jak se skrývají.

Kůže divokých koček byly špatné a nestály za to, aby je vzali s sebou.

Troník řekl: „Ale na jejich mase si večer pochutnají psi a nebude to těžké břemeno."

Psi už si ukousli ze zadků kočkovitých šelem. Při té dlouhé bouři utrpěli podvýživou. Muži vyvrhli divoké kočky a hodili je na hřbet koním. Pozdě odpoledne zamířila výzkumná výprava k severu,

trochu na západ od ostrova Forresterových. Usoudili, že udělají nejlíp, když pojedou dál a utáboří se na noc venku. Hodinu dvě slunce ještě pálilo a z mokré země a z vody se začal šířit hnilobný zápach. Jodymu se udělalo trochu nevolno.

Sekáč řekl: „Jsem rád, že Suché křídlo tu teď není s náma. Byl by nešťastný, kdyby viděl tolik zdechlých zvířat."

Začínali se zas ukazovat medvědi. Vlky nebylo vidět, ani pardály. Jeli několik mil lesem. Byla tam spousta srnců a veverek. Snad odtamtud vůbec neprchli, cítili se tam v bezpečí. Byli smělí a zřejmě hladoví. Forresteři, chtiví a starostliví, aby obě rodiny měly zaručeně dost masa, zastřelili ještě jednoho srnce a hodili ho přes koně Mlýnského kola.

Před západem slunce se les zase rozestoupil na ostrovy dubů. Dále na jih se prostírala Jalovcová louka. Ta bude také zatopená. Trochu dál na východ bylo prostranství, kde nebyl les ani louka, ani ostrov vysokých stromů, ani močál, ani vlhký nízký porost. Bylo volné jako mýtina. Dohodli se, že se tam na noc utáboří, ačkoli do tmy zbývalo ještě pár hodin denního světla. Ale nikdo nechtěl, aby je tma zastihla někde v nížině, kde to páchne a kde se hemží plazi. Utábořili se pod dvěma obrovskými borovicemi. Ty je shora sice moc nechránily, ale noc bude jasná, a za takových nepřirozených okolností bylo líp zůstat na volném prostranství.

Mlýnské kolo řekl: „Když mám spát s pardálem, vyspím se radši s mrtvým než se živým."

Pustili osedlané koně i s otěžemi, aby se napásli, než je na noc uvážou. Mlýnské kolo zmizel v houští zakrslých dubů na jih od tábořiště. Najednou ho ostatní slyšeli křičet. Psi se za ním rozběhli po jedné z nekonečných stop, které je lákaly celý den. Plížili se pomalu, nadbytek čerstvých stop je už omrzel. Stará Julie vyštěkla.

Troník řekl: „Bude tam divoká kočka.“

Divoké kočky pro ně ztratily přitažlivost. Všichni čtyři psi začali sborem vydávat v širokém rozsahu hlasů, od vysokého pronikavého štěkotu až po hluboký bas Rváčův. Mlýnské kolo znovu vykřikl.

Troník se zeptal: „Copak vy Forresteři jste na honu ještě nenarazili na divokou kočku?“

Sekáč řekl: „Kdyby to byla divoká kočka, jistě by tolik nekřičel.“

Psi vydávali zuřivě. Troníka, Jodyho a Sekáče jejich štěkot už dráždil, a tak vběhli do hustého porostu. Mezi zakrslými duby stál jeden nápadně vysoký. Asi uprostřed jeho šedého zkrouceného pně spatřili kořist, pardálí samici se dvěma mláďaty. Byla vyhublá, ale nesmírně dlouhá. Mláďata byla ještě malá, na srsti doposud měla modré a bílé skvrny. Jody si pomyslel, že jakživ neviděl tak hezká koťata. Byla velká jako dospělé domácí kočky. Cukala jemnými vousky, jak napodobovala matku, která zlostně vrčela. Vypadala hrozivě. Zuby měla vyceněné, dlouhým ohonem mávala sem a tam a drápy zatínala do dubové větve, jako by se chtěla vrhnout na každého tvora, ať by to byl člověk, nebo pes, který se přiblíží. Psi vyváděli jako diví.

Jody vykřikl: „Já chci ta mláďata! Já chci ta mláďata!“

Mlýnské kolo řekl: „Musíme ji shodit ze stromu, a ať ji psi proženou.“

Troník ho okřikl: „Jestli to uděláte, máme všecky čtyři psy roztrhané na cáry!“

Sekáč řekl: „Máš pravdu. Radši ji hned zastřelíme.“ A střelil.

Jakmile pardálice spadla na zem, psi se na ni vrhli. Jestli v ní zbyla ještě jiskra života, okamžitě ji uhasili. Sekáč vylezl na dub a setřásal mláďata.

Jody zase vzkřikl: „Dejte mi je!“

Chtěl k nim běžet a sebrat je, až spadnou na zem. Věřil, že budou hodná. A když Sekáč chvíli prudce třásl stromem, konečně spadla. Jody k nim skočil, ale psi ho předstihli, a než se k mláďatům dostal, byla mrtvá. Psi si s nimi pohráli. Ale viděl, jak, i když umírala, sekala po psech tlapkami a kousala a drásala. Uvědomil si, že by ho byla rozdrásala do krve, kdyby je byl chytil zaživa. A přece litoval, že nejsou živá.

Troník řekl: „Škoda, hochu. Ale jistě bys nebyl z nich měl radost. Ti darebáci se brzo naučí být zlí.“

Jody se jim podíval na malé ostré zuby.

„Můžu si z jejich kůže udělat nový tlumok?“

„To můžeš. Sekáči, pomoz mi uchránit je před psy, než je roztrhají.“

Jody vzal do náručí jejich bezvládná těla a řekl: „Nerad vidím zvířata umírat.“

Muži mlčeli.

Troník řekl: „Tohle nás čeká všecky, synu, jestli ti to může dát ňákou útěchu.“

„Nemůže.“

„Tuhle kamennou zeď ještě nikdo nepřelez. Můžeš do ní kopat a rozbíjet si o ni hlavu a řvát, ale nikdo tě neuslyší a nikdo ti neodpoví.“

Sekáč řekl: „No, až přijde můj čas, budu aspoň hodně řvát, aby to stálo za to.“

Odvolali psy od mrtvé pardálice. Od špičky mordy až na konec dlouhého svinutého ohonu měřila devět stop. Byla však moc hubená a nestála za to, aby jí stáhli kůži a vyřezali podkožní tuk.

Troník řekl: „Buďto musím ulovit tlustého pardála, nebo musím s revmatismem přestat.“

Srst byla také v ubohém stavu. Vyřízli srdce a játra, aby je na ohni upekli pro psy.

Troník řekl: „Jody, neplač už nad těmi koťaty. Je to marné. Dej je sem a jdi nasbírat dříví. Já ti je zatím stáhnu."

A tak šel. Večer byl jasný a obloha zrůžověla. Slunce v šikmých stínových pruzích táhlo vodu ze zapařené země až k jasné obloze. Vlhké listí dubů a jemné jehličí borovic se třpytilo a Jody zapomněl na svůj zármutek. Před utábořením měli hodně práce. Všechno dříví bylo mokré, ale po delším hledání Jody nalezl vyvrácenou borovici, která měla dřevo bohaté pryskyřicí. Zavolal na muže a Sekáč a Mlýnské kolo odtáhli borovici k tábořišti. Mohli si z ní udělat rošt na sušení dříví. Rozřezali ji vejpůl a dvě dlouhá polena položili rovnoběžně kousek od sebe. Jody chvíli zápolil s pazourkem a ocilkou a hubkou, až mu je Troník vzal a mezi poleny rozdělal oheň z pryskyřičnatých třísek. Naházel na něj jehličnaté haluzky, které se rychle vzňaly. Pak přiložil větší větve a polínka. Kouřily a doutnaly, až z nich nakonec vyšlehly plameny. Měly žhavý podklad, na němž mohla mokrá polena vyschnout a pak pomalu hořet. Jody přivlékl všechno dříví, které mohl pobrat a sám přitáhnout. Připravil ho vysokou hromadu, aby celou noc bylo co přikládat na oheň. Sekáč a Mlýnské kolo přitáhli celé kmeny, velké jako byli sami.

Troník uřízl pruhy masa ze hřbetu tučnějšího srnce a nakrájel je na plátky, aby je upekl k večeři. Mlýnské kolo se z výpravy za kořistí vrátil s palmettovými listy, které jim mohly posloužit místo talířů, a s jinými potřebami ke zpříjemnění táboření. Přinesl také dřeň dvou palem a z jejích bílých obalů odloupl vrstvu za vrstvou, až vyloupl dvě křehké a sladké duše, a řekl:

„Troníku, teď bych potřeboval tvou pánev, chci na ní udusit divokou kapustu. Až bude hotová, můžeš na pánvi usmažit srnčí hřbet."

Palmovou duši nakrájel na tenké plátky.

„Kde máš tuk, Troníku?“

„V láhvi tamhle v pytli.“

Jody okouněl kolem a pozoroval ostatní. Měl na starosti přikládat na oheň slabší větve, aby stále hořel vysokými plameny. Polena se už také vzňala a rozhořela. Měli žhavé oharky, na nichž mohli péct. Sekáč ořezal větve do ostrých špiček, aby si na nich každý opekl maso. Z blízkého rybníka přinesl Mlýnské kolo vodu do pánve, postavil pánev na řeřavé uhlíky a přikryl ji palmettovým listem, aby se divoká kapusta zvolna dusila.

Troník řekl: „Zapomněl jsem doma kávu.“

Sekáč ho uspokojil: „Máme přece whisky starého doktora, tak já nemusím kávu mít.“

Vytáhl láhev s whisky a podal ji kolem. Troník už potřeboval pánev na zvěřinu, ale protože kapusta nebyla ještě hotová, udělal primitivní rožeň a pověsil na něj stažené divoké kočky. Srdce a játra divokých koček a pardálice nakrájel na plátky, napíchal je na zašpičatělé větve a nechal je opékat nad žhavými oharky. Sířila se z nich lákavá vůně. Jody ji znovu a znovu vtahoval nosem a hladil si splasklé břicho. Troník nakrájel na plátky i srnčí játra a pečlivě je napíchal na vidlice z větví ořezaných Sekáčem, a dal každému jednu, aby si opekl maso podle chuti. Plameny olizovaly maso pro psy a jeho vůně je přilákala. Přiblížili se až k ohni, lehli si na břicho, vrtěli ohony a kňučeli. Syrové maso divokých koček jim nebylo moc vhod, každý si ukousl jen kousek své kořisti. Ale pečené maso bylo něco jiného – už začali olizovat opékané kýty.

Jody řekl: „Vsadím se, že to je dobré.“

„No, tak to ochutnej.“ Troník seřízl plátek masa na rožni a podal mu jej. „Dej pozor, je horké jako pečená jablka.“

Jody nad tou neznámou pochoutkou chvíli zaváhal, potom si na horké vonné maso sáhl prstem a strčil jej do úst.

„Je to dobré.“

Muži se dali do smíchu, ale Jody snědl dva plátky.

Troník řekl: „Říká se taky, že kdo jí játra divokých koček, ten neví, co je strach. Tak uvidíme.“

Sekáč řekl: „Pěkně to voní, na mou věru. Dej mi taky kousek!“

Ochutnal jej a souhlasil, že ta játra jsou stejně dobrá jako jiná. Potom i Mlýnské kolo snědl kousek jater, ale Troník je odmítl.

„Kdybych měl být ještě odvážnější, dal bych se s váma, Forresteři, do křížku a zas byste mě div nepřizabili.“

Znovu si podali kolem láhev. Oheň plápolal, z masa kapala šťáva do plamenů a s dýmem se šířila jeho vůně. Slunce zapadalo za duby a divoká kapusta, kterou Mlýnské kolo dusil, byla už měkká. Troník ji vyklopil na čistý palmettový list, který položil na doutnající poleno, aby kapusta zůstala teplá. Vytřel pánev hrstí mechu a postavil ji na žhavé oharky, aby se ohřála. Nakrájel do ní slaninu. Když se slanina uškvařila dohněda, usmažil na ní tenké plátky srnčího hřbetu, až byly křehké a měkké. Sekáč vydlabal z palmettových stvolů lžíce a všichni si jimi nabírali dušenou kapustu. Troník udělal placky z mouky, soli a vody a usmažil je na slanině, v níž se prve opékala zvěřina.

Sekáč řekl: „Kdybych věděl, že mě takhle dobře budou krmit v nebi, tak bych nebrečel, až budu umírat.“

Mlýnské kolo řekl: „V lese člověku chutná mnohem líp. Mně aspoň chutná v lese krajíc chleba líp než doma horký pudink.“

„Se mnou je to zrovna tak,“ přisvědčil Troník.

Zatím se upeklo i maso divokých koček. Nechali je trochu vychladnout a hodili je psům. Ti se na ně lačně vrhli a pak se šli napít k rybníku. Chvíli slídili kolem, vydrážděni smíšenými vůněmi, a pak si zas lehli u plápolajícího táboráku, protože se začínalo ochlazovat. Sekáč a Mlýnské kolo se řádně nacpali. Lehli si na záda a dívali se do nebe.

Troník řekl: „Zátopa je zátopa, ale tohle je krása. Chtěl bych, chlapci, abyste mi něco slíbili. Až budu starý, posaďte mě na pařez a nechte mě aspoň poslouchat, až budete na lovu. Nesmíte mě nechat na holičkách."

Hvězdy mžikaly, první hvězdy po devíti dnech. Konečně Troník vstal a začal po večeři uklízet. Zbylé placky hodil psům. Láhev s tukem ucpal slaměnou zátkou a podíval se na ni proti světlu z ohně. Zatřepal jí a řekl:

„To jsem blázen – vždyť jsme mastili mým mazáním!"

Sáhl do pytle, vytáhl druhou láhev a otevřel ji. Nebylo pochyby, obsahovala sádlo.

„Mlýnské kolo, ty darebáku! Tys udusil kapustu na pardálím tuku!"

Byli zticha. Jody cítil, jak se mu obrací žaludek.

Mlýnské kolo řekl: „Jak jsem měl vědět, že to je sádlo pardála?" Sekáč tiše zaklel. Potom propukl v hromový smích.

„Přece si nebudu kazit náladu tím, co už mám v břiše! Snad to stačí, že mi divoká kapusta tolik nechutnala."

„Mně taky," řekl Troník. „Jenže až mě zase začne loupat v kostech, tak budu litovat, že mám tu láhev prázdnou."

Sekáč řekl: „Aspoň víme, čím máme mastit, až jednou zabloudíme v lese."

Jodymu se žaludek zas uklidnil. Zbytečně by si ošklivil ty dva kousky jater divokých koček, když už je má v sobě. Ale pardálí tuk je pardálí tuk, vždyť kolikrát v zimě viděl Troníka, jak si jím večer mazal kolena.

Mlýnské kolo řekl: „Nařežu vám větve, abyste si pěkně ustlali – musím si vás ňák udobřit."

Troník řekl: „Půjdu s tebou. Kdybych náhodou zatím usnul a probudil se a uviděl tě v křoví, moh bych si myslet, že to je med-

věd. Na mou věru jakživ nepochopím, jak jste vy chlapci mohli tolik vyrůst.“

Mlýnské kolo řekl: „No – krmili nás pardálím sádlem.“

Všichni byli v dobré náladě a šli si nařezat větve, aby si ustlali lože. Jody nalámal drobné borovicové větvičky s jehličím a nanosil si na ně mech. Ustlali si blízko u ohně, a když Forresteři ulehali, větve pod nimi hlučně zapraskaly.

Troník řekl: „Vsadil bych se, že ani starý Zabiják nenadělá tolik rámusu, když jde spát.“

Sekáč řekl: „A já se vsadím, že když se pták ukládá ke spaní, je ho jistě slyšet mnohem dál než vás Baxtery.“

Mlýnské kolo řekl: „Teď bych chtěl mít pod sebou pytel kukuřičné slámy.“

Troník řekl: „Nejlíp se mi spalo na pytli s chmýřím z kočičích ohonů. Bylo mi, jako bych ležel na obláčku. Jenže to trvá dlouho, než se nasbírá dost kočičích ohonů.“

Sekáč řekl: „Nejlepší postel na světě je prachová postel.“

Troník řekl: „Už vám, chlapci, někdo vyprávěl, co váš táta jednou vyved s prachovou peřinou?“

„Tak nám to pověz.“

„Stalo se to, ještě než jste se narodili, nebo možná, že někdo z vás už byl v plínkách. Já jsem byl taky ještě kluk. Přišel jsem k vám s tátou, snad to chtěl s vaším tátou zkusit, jestli by přece moh spasit jeho duši. Zamlada byl váš táta ještě větší divoch než vy. Uměl do sebe obrátit džbán pálenky a vychlastal ji jako vodu. A dělal to tehdy hodně často. No, přijeli jsme k vám a před domem se válely rozbité talíře a kusy jídla a u vrátek překocené židle. A všude po dvorku a kolem plotu bylo rozfoukané peří. Vypadalo to, jako by se bylo roztrhlo nebe a vysypalo na zem peří. A na schůdkách se válela peřina rozpáraná nožem.

Váš táta nás přišel k vrátkům přivítat. Nechci říct, že byl opilý, ale jistě předtím pil. Roztrhal a rozbil všecko, co mu padlo do oka. A poslední byla ta prachová peřina. Ale nezuřil, ani nekřičel. Jenom řádil a všecko rozbíjel. Pak ho to přešlo a byl zas mírný jako beránek. Víte asi líp než já, co dělala a co tomu říkala vaše máma, když takhle vyváděl. Ale tehdy už byla zticha a chladná jako led. Seděla v houpací židli se založenýma rukama a s pusou staženou jako ocelovým pérem. Můj táta měl rozum, vždyť byl kazatel, a tak si nejspíš řek, že udělá líp, když přijde někdy jindy, že takhle by tam asi moc nepořídil. Zůstali jsme u vás do večera a pak jsme zas jeli domů.

Vaše máma se vzpamatovala, vzpomněla si, co se sluší a patří, a zavolala za náma: ‚Pane Baxtere, zůstaňte u nás na večeři! Můžeme vás pozvat jenom na placky s medem, jestli mi ovšem zbyl ňáký talíř celý.‘

Váš táta se obrátil, překvapeně se na ni podíval a řek:

‚Jejej, zlatíčko – to ti ještě zbyla sklenice s medem?‘“

Forresteři se rozřehonili a plácali se do stehen.

Sekáč řekl: „Počkejte, až přijdu domů, tak se mámy zeptám: ‚Zlatíčko, zbyla ti ještě sklenice s medem?‘ To bude legrace.“

Jody se tiše smál ještě dlouho potom, když se Forresteři ztišili. Táta to vyprávěl tak živě, že ještě viděl peří rozfoukané po dvorku. Psi probuzení smíchem se pohnuli a změnili polohu, posunuli se ještě blíž k lidskému teplu a k ohni. Stará Julie ležela Troníkovi u nohou. Jody litoval, že nemá s sebou Ročka, mohl by se přitulit k jeho hladkému teplému kožíšku. Sekáč vstal a přitáhl na oheň ještě jedno poleno. Muži začali rozprávět o tom, kam se zvířata z lesa a z močálů pravděpodobně uchýlila. Vlci se zřejmě odstěhovali jiným směrem než ostatní zvířata. Nenávidí mokro ještě víc než kočkovité šelmy, tak jsou bezpochyby někde ve vysokém lese. Medvědů neviděli tolik, kolik očekávali.

Sekáč řekl: „Víte, kde budou asi medvědi? Na jihu v lese kolem Medvědí jámy a Medvědího rybníku.“

Mlýnské kolo řekl: „Já se vsadím, že v lese až u řeky.“

Troník řekl: „Na jihu nebudou. Vždyť déšť a vítr se poslední dny přihnaly od jihovýchodu, tak medvědi před nimi utekli.“

Jody si založil ruce za hlavu a zadíval se vzhůru do nebe. Stříbřilo se spoustou hvězd jako nádrž plná střevlí. Mezi dvěma vysokými borovicemi nad ním byla obloha mléčná, jako kdyby Trixie převrhla ohromné vědro a zpěněné mléko se rozlilo po obloze. V lehkém větříku se borovice kolébaly sem a tam. Jehličí měly postříbřené světlem hvězd. Z táboráku stoupal dým skoro až ke hvězdám. Díval se na něj, jak se vine mezi vrcholky borovic, a oční víčka se mu chvěla. Nechtěl ještě usnout, chtěl naslouchat. Když muži rozprávějí o honech, je to nejkrásnější povídání na světě, a když jim naslouchá, běhá mu mráz po zádech. Dým, jenž stoupal ke hvězdám, byl jako závoj, který se mu stahoval přes oči. Zavřel je. Chvíli mu hovor mužů zněl v uších jako hluboký hukot provázený praskáním vlhkého dříví. Pak splynul s šuměním větříku ve větvích borovic a už to nebyl zvuk, ale neslyšný šepot snu.

V noci se probudil a táta seděl u ohně vzpřímený a bdělý. Sekáč a Mlýnské kolo hlasitě chrápali. Oheň dohoříval. Mokré dříví syčelo. Posadil se vedle Troníka.

Troník zašeptal: „Poslouchej!“

V dálce v temnotách houkala sova a řval pardál. Ale něco se ozývalo blíž, jako by někdo vypouštěl vzduch z měchu.

Fuu – uu – fuu – uu. Fuu – u –

Jako by se to ozývalo u jejich nohou. Jodymu běhal mráz po zádech. Třeba to je ten Španěl, kterého vídal Suché křídlo. Pomyslel si: postihuje duchy záplava a déšť taky tak jako smrtelníky? Taky touží ohřát si hubené průsvitné ruce u táboráku? Troník pomalu vstal,

z hromady větví vytáhl borovicovou louč, zapálil ji od ohně a jako s rozžhavenou pochodní šel s ní opatrně kupředu. Funění ustalo. Jody šel v patách za ním. Zaslechl šustot. Troník mávl pochodní a její světlo se zablesklo v páru očí rudých jako oči netopýra. Znovu zamával pochodní a zasmál se. Ten vetřelec byl aligátor z rybníka.

Troník řekl: „Cítil čerstvé maso. Mám hroznou chuť hodit ho na Forrestery."

Jody se zeptal: „To on tak funěl?"

„Vzdychal a funěl námahou, jak lez k ohni."

„Měli bysme s ním trochu postrašit Sekáče a Mlýnské kolo."

Troník váhal.

„Je na to trochu velký. Jistě měří šest stop. Kdyby někoho z nich pokousal, byl by to moc špatný vtip."

„Tak ho zabijeme?"

„Nač? Máme teď masa pro psy až dost. Aligátoři jsou neškodná zvířata."

„To ho tady necháš funět celou noc?"

„Nenechám, protože by přestal funět a hleděl by se dostat na to maso."

A rozehnal se po aligátorovi. Ten se na krátkých nožkách těžce zdvihl a uháněl zpátky k rybníku. Troník běžel za ním, zastavoval se, sbíral písek a všechno, co mu přišlo pod ruku, a házel to za ním. Aligátor utíkal neuvěřitelně rychle. Troník běžel za ním a Jody za Troníkem, až kousek dál uslyšeli žbluňknutí.

„Tak, už je zas u svých. Jestli dá pokoj a zůstane tam, nebudeme ho znepokojovat."

Vrátili se k táboráku. Vlídně žhnul ve tmě. Půlnoc byla tichá. Hvězdy tolik zářily, že když se od ohně ohlédli k rybníku, voda se v něm blýskala. Ochladilo se. Jody litoval, že nemůže s tátou pořád takhle tábořit. Chyběl mu tam jen Roček. Troník si pochodní

posvítil na Forrestery. Sekáč si zakryl obličej pažema a spal dál. Mlýnské kolo ležel na zádech a černé vousy se mu zdvihaly a klesaly, jak zhluboka dýchal.

„Funí skoro jako aligátor," řekl Troník.

Přiložili na oheň dříví a lehli si zas na své lože. Už jim nepřipadalo tak pohodlné, jako když si na ně lehli prvně. Natřásli mech a urovnali si borovicové větve. Jody si uprostřed udělal důlek a schoulil se v něm do klubka jako kotě. Chvíli ležel v přepyšném pohodlí a díval se do vyšlehlých plamenů, a pak usnul spánkem stejně hlubokým jako prve.

Za svítání se první probudili psi. Skoro pod nosem jim přeběhla liška a ve vzduchu se šířil její zažluklý pach. Troník vyskočil, chytil psy a uvázal je.

„Dnes máme důležitější věci na práci než honit lišku," řekl jim.

Přímo proti Jodyho loži vycházelo slunce. Bylo to zvláštní, vidět je v jedné rovině s vlastním obličejem. Doma je zacláněly husté lesní stromy za kukuřičným polem a hrachovištěm, tady mu je zastírala jen ranní mlha. Slunce nevypadalo, jako by vycházelo, ale jako by se rychle přibližovalo za našedlou záclonou. Pak se záclona začala rozvírat, aby je mohla propustit. Svítilo bledě zlatě jako mámin snubní prstýnek. Zářilo čím dál víc, až musel mžourat, jak se do něho díval. Lehká zářijová mlha se ještě chvíli umíněně zachytila ve vrcholcích borovic, jako by chtěla klást odpor drásavým a ničivým slunečním prstům, ale pak zmizela a obloha na východě se celá zbarvila jako zralé broskve.

Troník zavolal: „Potřebuju někoho, kdo by mi pomoh sehnat pardálí sádlo, abych moh uvařit snídani!"

Sekáč a Mlýnské kolo se posadili. Po hlubokém spánku byli strnulí.

Troník řekl: „Prohánělí se tady po vás aligátoři a lišky."

Pověděl jim o nočním setkání.

Sekáč se zeptal: „Víš to jistě, že to nebyla bludička z močálů? Vždyť ses napil whisky doktora Wilsona!“

„Kdyby byl býval o stopu kratší, tak bych si to snad moh splíst. Ale ten aligátor měřil skoro šest stop.“

„To jo. Jednou jsem taky takhle usnul u táboráku a zdálo se mi, že slyším ňákou bludičku, a pak jsem se probudil a visel jsem i s pelechem na pahýlu cypřiše nad močálem.“

Troník zavolal na Jodyho, aby si u rybníka umyl obličej a ruce. Ale když přišli k vodě, zahnal je nesnesitelný zápach.

Troník řekl spokojeně: „Naše špína je jen čoud z ohně. Ani máma by tě nenutila, aby ses umyl tady v tom smradu.“

K snídani bylo totéž co k večeři, jenže už neměli divokou kapustu na pardálím sádle. Forresteři se místo zapomenuté kávy zase spokojili douškem whisky, ale Troník ji odmítl. Voda z rybníka se nedala pít a Jody měl žízeň. Všude bylo tolik vody, proto nikoho nenapadlo, aby ji vzal s sebou.

Troník řekl Jodymu: „Najdi si dutý pařez, bude v něm dešťová voda a ta se vždycky může pít.“

Smažená a pečená zvěřina a placky už tolik nechutnaly jako večer. Troník po snídani uklízel. Pastva pro koně byla chudá, protože liják udusal trávu do země. Jody jim nasbíral náruče mechu a koně jej žrali s chutí. Odklidili tábor, nasedli na koně a obrátili je k jihu – chystali se na novou výpravu. Jody se ohlédl na zpustošené tábořiště. Zuhelnatělá polena a šedivý popel vypadaly truchlivě. Kouzlo vyhaslo s plameny táborového ohně. Ráno bylo chladné, ale vystupující slunce začínalo den rozehřívat. Země se zapařila a zápach zahnilých vod byl často nesnesitelný.

Troník jel v čele a zavolal dozadu: „Myslíte, že zvířata můžou tu zahnilou vodu pít?“

Sekáč a Mlýnské kolo zavrtěli hlavou. Takovou záplavu nepamatovali. Nikdo nemohl říct, co z toho bude. Jeli ustavičně k jihu.

Troník zavolal na Jodyho: „Pamatuješ se, kde jsme viděli tak hezky tančit jeřáby?“

Jody tu louku ani nemohl poznat. Byla celá pod vodou a jistě by se jeřáb na ni teď neodvážil. Dále na jih zase byl nízký les, potom porost brusinčí a vavřínové houští. Ale tam, kde by měl být močál, prostíralo se jezero. Zastavili koně. Jako by se byli na noc utábořili u hranic nějakého neznámého kraje a náhle se v něm octli. Tam, kde před týdnem ještě byla suchá země, vymršťovaly se ryby z vody. A tady konečně po dlouhých mílích jízdy uviděli medvědy. Lovili s takovou vášní, že si ani nevšimli, nebo nechtěli povšimnout blížících se jezdců na koních. Desítky jejich ohromných černých těl se brodily ve vodě až po břicho a před nimi se z vody vymršťovaly ryby.

Troník vykřikl: „To jsou cípali!“

Ale cípali, pomyslel si Jody, žijí v moři. Jsou také v Jiřího jezeře, kde se sladká voda mísí s mořskou, protože tam vniká příliv. Žijí v ústích řek do moře i v některých sladkovodních řekách, kde se jim v prudkém proudu a v peřejích líbí zrovna tak jako v moři a kde se mohou jako tady vymršťovat v půvabných stříbrných obloucích.

Troník řekl: „Je to jasné jako den. Voda z Jiřího jezera vystoupila zpátky do Jalovcového potoka a voda z potoka se rozlila na lukách. A máme tu cípaly.“

Sekáč řekl: „Ode dneška tomu tady budeme říkat Cípalí louka. A koukněte na ty medvědy –“

Mlýnské kolo řekl: „Tohle je ráj pro medvědy. No, chlapi, kolik jich potřebujeme?“

Na zkoušku zacílil pušku. Jody mžoural údivem. Jakživ neviděl tolik medvědů pohromadě, leda ve snu.

Troník řekl: „Nestřílejme je zbytečně, i když to jsou medvědi."

Sekáč řekl: „Čtyři nám zatím postačí."

„Baxterům stačí jeden. Jody, chceš střelit medvěda?"

„To se ví!"

„Dobrá – Tak teda, chlapi, je-li vám libo, můžeme si hned každý vybrat jednoho medvěda a trochu se roztáhneme od sebe. Někdo bude třeba muset dát druhou ránu a možná i třetí, kdyby se Jody nestrefil."

Přidělil Jodymu nejbližšího medvěda. Byl to klacek, nejspíš samec.

Troník řekl: „Jody, jeď kousek vlevo, dokud mu na mordě neuvidíš bradavici. Až dám znamení, všichni vystřelíme. A jestli se zatím pohne, miř mu na hlavu nebo na jiný terč, jaký uznáš za nejlepší. A jestli hlavu sehne a nebudeš na ni moct zamířit, miř mu do břicha a někdo z nás mu potom dá smrtelnou ránu."

Sekáč a Mlýnské kolo ukázali na medvědy, které si vybrali, a střelci se opatrně rozestoupili na obě strany od Jodyho. Troník pozdvihl ruku a zůstali stát. Jody se tolik třásl, že když zdvihl pušku, neviděl před sebou nic než zvířenou vodu. Usilovně namířil na svůj cíl. Medvěd byl od něho odvrácen stranou, ale mohl zezadu rozeznat bradavici na jeho levé tváři. Troník spustil ruku. Pušky vyštěkly. Sekáč a Mlýnské kolo vystřelili podruhé. Koně se trochu vzepjali. Jody se ani nepamatoval, že by byl stiskl spoušť. Ale asi sto kroků před ním leželo napůl ve vodě černé tělo, které předtím stálo vzpřímeně.

Troník vykřikl: „Krásná rána, hochu!" a popojel kupředu.

Zbylí medvědi se brodili močálem dál a čvachtali tlapami jako veslovací čluny. Pak už by se na ně muselo střílet z velké vzdá-

lenosti. Jody znovu žasl, jak jsou ta zavalitá zvířata hbitá. První rána každého z nich byla přesná a smrtelná. Druhé výstřely Sekáče a Mlýnského kola medvědy jen zranily. Psi, které drželi u nohou, propukli v jásavý a zuřivý štěkot a vrhli se do vody. Byla moc hluboká, takže se v ní nemohli brodit, a moc hustě zarostlá, takže nemohli plavat. Museli z ní zase ven a vztekali se nad tím nezdarem. Muži přijeli ke dvěma raněným zvířatům. Vystřelili ještě jednou a medvědi zůstali ležet bez hnutí. Nezasažení medvědi jim zmizeli před očima. Žádná zvěř nemohla být rychlejší a chytřejší.

Sekáč řekl: „Jenže jsme vůbec nepomysleli, jak dostaneme ty darebáky z vody."

Jodyho zajímal jen jeho vlastní úlovek. Nemohl uvěřit, že to dokázal. Teď mají Baxterovi jídla na čtrnáct dní a je to jeho zásluha.

Mlýnské kolo řekl: „Uděláme nejlíp, když si dojedeme domů pro pár volů."

Troník řekl: „Něco vám povím. Vy máte pět úlovků a my máme jen tenhle jeden. Jsem s honem spokojený a jsem rád, že ňákou dobu teď budeme všichni vědět, kam máme chodit na zvěř. Jestli jste s tím svolní, tak pomozte mně a Jodymu s tímhle medvědem a půjčte mi koně ještě na pár dní, a my si pak budeme lovit sami a vy taky."

„Dobrá."

Troník ještě dodal: „Kdo by to byl řek, že takovým starým klackům nenapadne vzít s sebou lano."

„A kdo moh čekat, že ten proklatý les bude celý pod vodou?"

Sekáč řekl: „Baxteři, my máme delší nohy než vy. Zůstaňte v sedle!"

Ale Troník už byl na nohou. Voda mu sahala nad kolena. Jody se styděl zůstat na koni, jako by byl malý kluk. Svezl se také do

vody. Dno bylo pevné. Pomáhal vytáhnout svého medvěda na souš. Zdálo se mu, že si Forresteři neuvědomují, jak je to důležité, že ho zastřelil on, a byl to přece jeho první medvěd. Troník ho poplácal po rameni a to byla dostatečná chvála.

Medvěd jistě vážil víc než tři sta liber. Shodli se, že bude nejlíp, když ho rozříznou podél, protože dva koně líp ty půle unesou na hřbetě. Stáhli ho a překvapilo je, že má tolik sádla, když srnci a pardálice jsou tak hubení. Medvědi se jistě takhle vykrmili v posledních dnech bouře.

Starý César vyhazoval a plašil se, když mu hodili na hřbet půli velkého medvěda. Zápach jeho kůže mu nebyl vhod. Příliš často cítil ten ostrý pach za děsivých nocí na mýtině. Jednou přelezl medvěd plot a dostal se k němu do stáje, ještě než přiběhl Troník, probuzený jeho řičením. Kůň Forresterů spíš mohl unést těžké břemeno, a tak přidali medvědí kůži k půli na koně, kterého půjčili Troníkovi. Sekáč a Mlýnské kolo obrátili koně k domovu.

Troník na ně zavolal: „Vemte si lana a voli vám vytáhnou oba vaše medvědy najednou. A přijeďte k nám zas brzy!“

„Vy taky!“

Mávli rukou na rozloučenou a odjeli. Troník s Jodym klusali za nimi. Několik mil měli s nimi společnou cestu, ale za chvíli byli Forresteři na svých rychlých koních, nezatížených břemenem, daleko napřed. Pak Troník s Jodym odbočili k východu na stezku k domovu. Jízda byla pomalá a obtížná. Starý César nechtěl jít za medvědí kůží. Ale když Troník nechal Jodyho jet napřed, nechtěl zase kůň Forresterů zůstat vzadu. Byl to ustavičný zápas. Konečně, jakmile vyjeli na Jalovcovou louku, Troník popohnal koně patami a jel hodný kus napřed. Když starý César před sebou neviděl a necítil medvědí kůži, klusal k domovu spokojeně a moudře. Jodymu bylo uprostřed té nezvyklé zaplavené pustiny zprvu trochu úzko.

Ale pak si uvědomil, že má na koni před sebou vlastnoručně zabitého medvěda, a hned ho ovládl pocit, že je smělý a dospělý.

Doposud si myslel, že by chtěl být na honu věčně. Ale jakmile se ukázaly vysoké borovice Baxterova ostrova, a když pak minul stezku k jámě a přijel k laťkovému plotu kolem tátových polí, pocítil zas radost, že se vrací domů. Zátopa jim zpustošila pole. Dvorek byl jako vymetený. Ale vezl mámě maso, které sám ulovil. A doma na něho čekal Roček.

XXI

Celé dva týdny se Troník staral, jak zachránit ze sklizně, co se dá. Sladké brambory se měly kopat teprve za dva měsíce, ale hnily a nezbylo by z nich nic, kdyby je nevykopali hned. Jody pracoval v bramboříšti celé hodiny. Musel dávat pozor, aby kopal dost hluboko, ale přitom nepoškodil brambory. Pak opatrně vidlicí vytahoval nať s trsem nedotčených brambor. Když je vykopal všechny, máma Baxterová je rozložila pod stříšku u zadních dveří, aby co nejlíp oschly. Musela je všechny přebrat, protože jich víc než polovina už začínala hnít. Shnilé části odkrájela, odhodila stranou pro prasata a přidala k nim zakrnělé kukuřičné palice.

Cukrová třtina byla všechna polehlá. Prozatím se nedalo dělat nic jiného než nechat ji tak, protože ještě nedozrála. Ze stvolů už začínaly vyrážet kořínky, ale mohly se očistit a zachránit později.

Hrachová nať byla úplně zničená. Před bouří už skoro uschla a po týdenním dešti z ní zbyla zplesnivělá změť smíšená s hlínou. Baxterovi zachránili jen hrách, který vyloupali už dříve. Tři týdny po záplavě, po několika slunečních dnech, šel Troník s kosou na Cípalí louku, jak ji nově pojmenovali, posekal trávu a nechal ji tam sušit.

„V nouzi to bude dobrá píce," řekl.

Voda na louce už opadla a po rybách tam nebylo památky, až na jejich zápach. Dělalo se z něho špatně i Jodymu, ačkoli nesnášel jen málokterý puch. Všude to páchlo smrtí.

Troník řekl starostlivě: „Něco není v pořádku. Ten puch už měl dávno zmizet. Někde asi ještě chcípají zvířata."

Za měsíc po záplavě, v říjnu, jel s Jodym na Cípalí louku naložit posekanou a usušenou trávu. Rváč a Julie běželi za vozem. Troník dovolil, aby se s nimi vypravil také Roček, protože když ho nechali doma zavřeného v kůlně, začínal už tropit velký povyk. Chvílemi běžel před starým Césarem a chvílemi vedle něho, kde byla cesta dost široká. Chvílemi zůstával pozadu a skotačil se psy. Naučil se žrát zelenou píci a občas se zastavoval a okusoval měkké pupence nebo haluzky.

Jody řekl: „Ohlídni se na něho, táto, jak už jí pupence jako velký."

Troník se usmál a řekl: „To se ví, tvůj srneček je zázrak!"

Julie začala najednou vydávat a vrhla se napravo do houští. Rváč běžel za ní a Troník zastavil vůz.

„Jody, jdi se podívat, co tam ti blázni mají."

Jody seskočil z vozu a šel za nimi. Kousek dál už mohl rozeznat stopu.

Zavolal na tátu: „Je to divoká kočka!"

Troník zdvihl k ústům lovecký roh, aby přivolal psy, ale znovu slyšel Julii vydávat. Slezl z vozu a pustil se do hustého porostu. Psi tam zaskočili divokou kočku, ale nezápasili s ní. Šel k nim. Jody zůstal překvapeně stát. Divoká kočka nerušeně ležela na boku. Julie a Rváč ji obíhali v kruhu a čenichali, ale nevrhali se na ni. Kočka cenila zuby a šlehala ohonem, ale nehýbala se. Byla vyhublá a slabá.

Troník řekl: „To zvíře umírá. Necháme ji být."

Odvolal psy a vrátil se k vozu.

Jody se zeptal: „A na co umírá, táto?"

„No, zvířata umírají stejně jako my, jestli je nezabije ňáký nepřítel. Je asi stará a nemůže si sehnat nic k jídlu."

„Ale zuby neměla ubroušené, jako mají stará zvířata."

Troník na něho pohlédl: „Začínáš dobře pozorovat. To se mi líbí.“

Neuměli si vůbec vysvětlit, proč je ta divoká kočka tak slabá. Přijeli na louku a naložili seno na vůz. Troník odhadoval, že ho naloží ještě tři vozy. Seno bylo hrubé a tuhé, ale až přijdou mrazy a tráva uschne a ztvrdne, budou César a Trixie a jalovice rádi, že mají aspoň tuhle píci. Zvolna jeli domů. Starý César přidal do kroku a dokonce i Julie běžela napřed, dychtivá domova. Za stezkou k jámě, kde začínal plot, zdvihla čenich a vyštěkla.

Troník řekl: „Za denního světla tady přece nemůže nic být.“

Ale Julie umíněně skákala na plot, nechtěla dál a pronikavě štěkala. Pak zlehka přeskočila plot a Rváč, neobratný jako každý buldok, se drápal za ní a také zuřivě štěkal.

Troník řekl: „No, nesmíme pochybovat, že ten pes má rozum.“ Zastavil vůz a vzal pušku a přelezl s Jodym plot. Pustili se za psy. V koutě za plotem ležel srnec. Kroutil hlavou a výhružně nastavoval parohy. Troník zdvihl pušku, potom ji zase sklonil.

„Tenhle srnec taky ňák stůně.“

Přistoupil k němu a srnec se nepohnul. Jazyk měl vyplazený. Julie a Rváč zuřivě štěkali. Nemohli pochopit, že živé zvíře nechce ani prchat, ani zápasit.

„Škoda broků.“

Vytáhl nůž z pochvy a prořízl srnci hrdlo. Zemřel s klidem tvora, pro něhož smrt znamená jen krátké vysvobození z útrap. Troník odehnal psy a pozorně si srnce prohlížel. Jazyk měl černý a opuchlý, oči červené a kalné. Byl právě tak hubený jako ta umírající divoká kočka.

„Je to horší, než jsem si představoval. Mezi zvěří řádí mor. Vidíš ten černý jazyk?“

Jody už slýchal o lidském moru. Vždycky se mu zdálo, že divoká zvířata jsou nějakým kouzlem chráněna před lidskými nemocemi.

Zvíře umírá na honu, nebo když se na ně vrhne jiné, silnější zvíře a roztrhá je. Smrt v lese je čistá a náhlá, nikoli zdlouhavá nemoc a utrpení. Zahleděl se na mrtvého srnce a zeptal se:

„Toho nesníme, že?“

Troník zavrtěl hlavou. „K jídlu se nehodí.“

Psi dál čenichali podél plotu a Julie zase vyštěkla. Troník se za ní podíval. Kus dál ležela hromada zdechlin. Dva staří srnci a jeden roček tam zašli společně. Jody jen málokdy vídal tátovu tvář tak vážnou. Troník chvíli prohlížel zvířata uhynulá na mor, pak se od nich beze slova odvrátil. Jako by ta smrt přišla zčista jasna, jako by spadla z nebe.

„Co se jim stalo, táto?“

Troník zase zavrtěl hlavou.

„Já nevím, jak se ta morová nákaza šíří. Možná že ji způsobila záplava a že voda je otrávená, když v ní plave tolik zdechlých zvířat.“

Jodym projela hrůza jako rozžhavený nůž.

„Táto – nedostane to taky můj Roček?“

„Synu, už jsem ti řek všecko, co vím.“

Vrátili se k vozu a jeli dál. Složili seno do stodoly. Jodymu se udělalo mdlo a chtělo se mu zvracet. Roček v kůlně mečel. Šel k němu, pevně ho objal kolem krku a přitiskl ho k sobě, až se mu srneček vytrhl, aby mohl vydechnout.

Jody mu pošeptal: „Nesmíš to dostat. Ne, tohle nesmíš dostat.“

Doma přijala máma Baxterová tu zprávu statečně. Když byla zničena sklizeň, máma prolévala slzy a hlasitě naříkala. Smrt tolika jejích dětí u ní vysušila všechen cit, a tak ji hynutí zvěře nevzrušilo – brala je jako hotovou skutečnost.

Řekla jenom: „Uděláš nejlíp, když budeš zvířata napájet u horního koryta a nepustíš je dolů k tůňce.“

Jodymu zasvitla naděje kvůli Ročkovi. Bude ho krmit jen tím, co jedí oni, nedovolí mu žrát nakaženou trávu a bude ho napájet pitnou vodou, kterou pijí Baxterovi. A jestli Roček přece umře, pomyslel si truchlivě, aspoň umřeme spolu.

Zeptal se: „Můžou ten mor dostat taky lidi?“

„Ne, jenom zvířata.“

Když jeli podruhé s tátou pro seno, pevně Ročka uvázal v kůlně. Troník uvázal i psy. Jody se táty ustavičně vyptával. Může být i seno nakažené? Bude mor řádit pořád? Zbyde nějaká zvěř? Ale Troník, o němž se domníval, že ví skoro všechno, na jeho otázky jen vrtěl hlavou.

„Proboha, synu, buď už zticha. Stalo se něco, co se ještě nikdy nestalo. Jak může někdo vědět, co z toho bude?“

Troník Jodyho nechal, aby sám shrabal seno a naložil je na vůz, a zatím vypřáhl Césara a jel na poradu k Forresterům. Když Jody zůstal tak osamělý na pokraji močálu, bylo mu úzko a smutno. Svět mu připadal prázdný. Nad lesem kroužili supi a kořistili z té pohromy. Spěchal s prací a skončil ji dlouho předtím, než se táta vrátil. Vylezl na vysoko naložený vůz, lehl si na záda a upíral oči k obloze. Uvažoval, že se na světě dějí podivné věci, které nemají příčinu a smysl a napáchají škody jako medvědi a pardáli, jenže ti to aspoň dělají z hladu. Rozhodně to neschvaloval.

Ale Roček mu vynahrazoval všechno to nepříjemné a děsivé, čeho byl v posledních dnech svědkem. A samozřejmě i táta. Jenže Roček žil v tajném koutku jeho srdce, kdysi rozbolavělém a prázdném. Pomyslel si, že kdyby Roček mor nedostal, byla by ta zátopa docela zajímavá. I kdyby žil tak dlouho, až zestárne jako Troník a babička Huttová a máma Baxterová, jistě nikdy nezapomene na hrůzné kouzlo těch nekonečných bouřlivých dní a nocí. Napadlo ho, jestli také křepelky uhynou na zvířecí mor. Táta mu říkal, že

si za měsíc může udělat past ze zkřížených větví a chytit několik křepelek, aby si je upekli. Broky jsou moc drahé a na těch pár soust je jich škoda. Ale Troník by je nedovolil chytat do pasti, dokud nebudou mít dospělá mláďata, a každý rok si výslovně přeje, aby se jich několik párků ušetřilo „na semeno“. A zahynou taky krocani a veverky, vlci a medvědi a pardáli? Zabral se do úvah.

Pak v nejasných zvucích v dálce rozeznal dusot kopyt starého Césara a zapomněl na své starosti. Troník se vrátil pořád stejně vážný, ale zřejmě se mu trochu ulehčilo, rozhovor s Forrestery ho povzbudil. Zjistili mor už před dvěma dny, když stopovali zvěř. Říkali, že žádný druh zvěře nezůstane ušetřen. Nalezli divoké šelmy mrtvé nebo umírající vedle jejich kořisti, ležely tam pospolu jako sobě rovné, sražené k zemi, silné i slabé, ať měly zuby ostré či tupé, ať měly útočné drápy, nebo ať byly jejich obětí.

Jody se zeptal: „Myslíš, že zahynou všecka zvířata?“

Troník přísně odpověděl:

„Už jsem ti přece řek, aby ses mě takhle neptal. Počkej jako já a uvidíš.“

XXII

V listopadu Baxteři a Forresteři už znali rozsah morové zkázy a věděli, co mohou od zvěře i divokých šelem v zimě očekávat. Srnců zbyl jen malý zlomek jejich obvyklého počtu. Dříve se jich u Baxterovy mýtiny pásalo stádo, ale pak jen osaměle srnec nebo srna přeskočili plot do hrachoviště hledat potravu, kterou ovšem nenalezli. Odvažovali se až tam a pídili se po zapomenutých zakrnělých kukuřičných palicích. Křepelky se ukazovaly v obvyklém počtu, ale divocí krocani hodně prořídli. Troník z toho usuzoval, že příčina pohromy je přece jen ve znečištěné vodě v močálech, protože krocani si tam sháněli potravu, ale křepelky ne.

Veškeré zvěře, kterou Baxterovi jedli, srnců a krocanů, veverek a vačic, zbylo tak málo, že ani z celodenního lovu často nepřinesli žádný úlovek. Nepřátelská zvířata utrpěla stejně těžké ztráty. Zprvu si Troník myslel, že by to mohla být výhoda. Ale brzy se zřejmě ukázalo, jak to s nimi je – že zbylé šelmy jsou ještě hladovější a odvážnější, protože se zásoba jejich potravy zmenšila. Dostal strach o svá divoká prasata a postavil si pro ně chlívek na kusu mýtiny ohrazeném plotem, a celá rodina společně chodila do lesa sbírat pro ně žaludy a palmettové plody. Troník pro ně dal stranou i část kukuřičného zrní, aby je mohli vykrmit. Za několik dní o půlnoci uslyšeli na mýtině dupot a kvičení. Probuzení psi ihned vyrazili s divokým štěkotem a Troník a Jody si natáhli kalhoty a s rozžehnutou loučí běželi za nimi. Nejtučnější vykleštěný kanec chyběl. Byl tak obratně zabit, že po zápase nezbylo ani památky. Jen přerušovaná krvavá stopa vedla k plotu a přes něj. Jenom hodně velké zvíře mohlo tak hbitě zabít a odnést takového těžkého kance. Troník spěšně prohlédl stopu.

„Medvěd," řekl, „a veliký."

Stará Julie prosila, aby se mohla pustit po stopě, i sám Troník měl pokušení, protože mohl snadno a rychle nalézt medvěda, jak hltá svou kořist. Ale noc byla temná a usoudil, že by to setkání mohlo být příliš nebezpečné, kdyby medvěda jen postřelil a neusmrtil. Ráno bude stopa ještě dost čerstvá. Šli si lehnout, ale oba měli lehký spánek. Na úsvitě zavolali psy a vypravili se na hon. Byla to stopa starého Zabijáka.

Troník řekl: „Moh jsem vědět, že starý Zabiják ten mor přežije, i kdyby v lese zhebli všichni medvědi."

Zabiják se nakrmil blízko mýtiny. Nažral se pořádně a zbylou zdechlinu zahrabal pod suché listí. Potom se pustil na jih přes Jalovcový potok.

Troník řekl: „Až dostane hlad, vrátí se sem zas. Medvěd vydrží u kořisti i tejden. Viděl jsem je, jak odháněli supy, i když sami už nechtěli žrát. Kdyby nešlo zrovna o tohohle medvěda, mohli bysme na něho nastražit past. Ale od těch časů, co Zabiják nechal v pasti prst, nedá se už do ní chytit."

„A nemůžeme si tady na něho počkat, až se zas přijde nažrat?"

„Zkusíme to."

„Zejtra?"

„Zejtra."

Obrátili se zpátky k domovu. Slyšeli, jak se přibližuje lehký dusot cválajících kopyt. Roček se odvázal a přiběhl za lovci. Vyhazoval zadníma nohama a kelku měl kolmo zdviženou.

„Viď, táto, že je na něj pěkná podívaná?"

„Doopravdy je, synu."

Nazítří musel Troník zůstat v posteli, protože ho mrazilo a měl horečku. Ležel tři dni. A to už by se zbytečně pokoušeli chytit starého

Zabijáka. Jody prosil, aby směl jít sám a počíhat si na něho v houští, ale Troník mu to nechtěl dovolit. Řekl, že je to velký medvěd a moc chytrý a nebezpečný, a Jody je moc lehkomyslný.

Máma Baxterová řekla: „Nemám chuť vykrmovat prasata pro medvědy, i když ještě moc neztloustla."

Jak jen mohl Troník vstát z postele, hned se dohodli, že raději prasata zabijí a nepočkají na úplněk, ani až se prasata dobře vykrmí. Jody naštípal pryskyřičné dříví, rozdělal oheň, přinesl z jámy vodu a dal ji na něm vařit v kotlíku na sirup. Přivalil sud, nahnul jej a podepřel pískem. Když se voda vařila, máma Baxterová ji nalila do sudu. Troník zabil prasata a jedno po druhém je v něm namáčel, držel je za nohy a rychle a obratně jimi zakvedlal v horké vodě. Když je věšel na bidla, museli mu máma s Jodym pomáhat, protože ho náhle opustily síly. Pak jim všichni tři museli rychle sedřít štětiny, než se póry zase zavřou.

Jody znovu žasl nad zázračnou proměnou živých zvířat, která ho zajímala a budila u něho soucit, ve studené jídlo, které zas probouzelo chuť k jídlu. Byl rád, že zabíjačka skončila. Když sedřeli prasatům štětiny, líbilo se mu, jak jsou ty kůže hladké, čisté a bílé. Začal se těšit na vůni smažených klobás a na škvarky hnědnoucí v rozpáleném tuku. Nic nepřišlo nazmar, ani vnitřnosti. Zadní a přední kýty, bůčky a prorostlou slaninu z břicha nasolili a opepřili, posypali hnědým cukrem vyrobeným z třtiny z vlastního pole a nechali v udírně zvolna udit nad doutnajícím ořešákovým dřívím. Zbylé prasečí nožky naložili v slané vodě; maso na žebrech a hřbetě upekli a uložili v hrncích pod ochrannou vrstvou sádla; z hlavy, jater, ledvin a srdce udělají paštiku, kterou pak také zalijí sádlem. Odřezky libového masa rozemleli do klobás. Sádlo vyškvařili v plecháči na vyváření prádla a nechali utuhnout v hliněných hrncích a džbánech; hnědé škvarky nechali také tak utuhnout se

sádlem, aby si měli čím namazat kukuřičný chléb. Obrácené žaludky a střeva nejdřív čistě oškrabali, znovu obrátili a nechali máčet ve vodě, pak do nich nacpali klobásovou náplň a věnce hotových klobás rozvěsili v udírně, kde je nechali udit zároveň se šunkami a slaninou. Ostatní odpadky se uvařily s otrubami pro psy a drůbež. I ocásky se zužitkovaly. Odhodili jen jednu vnitřnost, která vypadala jako měchy a zřejmě se k ničemu nehodila.

Jody se zeptal: „Co to je, mámo?"

„No přece plíce. Copak by mohlo prase kvičet, kdyby nemělo plíce?"

Zabili a zpracovali celkem osm prasat. Jen jednoho starého kance, dvě mladé prasnice a jednu chovnou, dar od Forresterů na usmířenou, ponechali naživu na chov. Budou se muset nějak uživit v lese. Jen večer dostanou pomeje a trochu kukuřice, aby je přilákali do chlívku a mohli je v poměrném bezpečí zavřít na noc. Jinak si musejí potravu vyrýpat v lese a udržet se při životě, jak dovedou, nebo pochcípat, kdyby to nesvedli.

Večeře byla hojná a zdálo se, že budou mít na stole ještě dlouho víc než dostatek jídla. V zahrádce za srubem brzy bude kapusta a na mýtině divoká hořčice. Kapustu si s vyloupaným usušeným hrachem udusí na slanině a škvarky na chléb jim vydrží kolik měsíců. Baxterovi měli na zimu pěkné zásoby. Žádné období neoplývalo takovou hojností. Když mají udírnu plnou, nedostatek zvěře nebude tak citelný.

Polehlá cukrová třtina vyklíčila a museli ji vytrhávat ze země, protože do ní zarůstala. Její stvoly vypadaly jako rozedrané hadry. Vyklíčené kořínky z nich museli okrájet, než mohli třtinu rozemlít. Jody vodil zapřaženého Césara kolem dokola otáčivých malých mlýnských kamenů a Troník mezi ně nahrabával roztřepené třtinové stvoly. Výtěžek byl ubohý a sirup řídký a natrpklý, ale zase

měli domácí sladidlo. Do poslední várky sirupu máma Baxterová rozkrájela pomeranče, a tak vznikla hojná zásoba marmelády.

Na kukuřici nebyly příliš velké škody, ani na těch palicích, které před zátopou zůstaly neulámané. Jody se několik hodin denně činil u mlýnských kamenů. Ve spodním kameni byly úzké žlábky, které se ze středu odvíjely jako spirály na hlemýždí skořápce. Na něm ležel svrchní kámen a oba byly zasazeny v dřevěném rámu na čtyřech nohách. Do otvoru uprostřed svrchního kamene se sypala vyloupaná kukuřice, a když se mouka pod ním rozemlela dostatečně jemně, vypadávala otvorem zespodu a chytala se do vědra. Chodit pořád kolem dokola za Césarem celé hodiny, aby se hřídel otáčela, bylo dost jednotvárné, ale nikoli nepříjemné. Jody si k ní přivázal velký klacek, a když ho bolela záda, pro změnu se na něj posadil, aby si odpočinul.

Řekl tátovi: „Takhle mám aspoň kdy přemejšlet."

Troník řekl: „Doufám, že přemejšlíš hodně, protože když nás postihla ta zátopa, nemůžu ti v zimě platit učitele. Měli jsme s Forrestery smluveno, že si ho v zimě pro tebe a Suché křídlo vezmeme na byt a stravu. Když Suché křídlo umřel, tak jsem si myslel, že ulovím do pasti ňákou zvěř a něco na ní vydělám, ale teď je zvěře tak málo a má tak špatnou srst, že bych za ni nic nedostal."

Jody řekl chlácholivě: „To nevadí. Vždyť už vím spoustu věcí."

„To je právě důkaz, že nic nevíš, mladíku. Jsem nerad, že rosteš a neučíš se. Budeš se letos muset spokojit tím málem, co tě můžu naučit sám."

Ta nabídka mu přišla docela vhod. Troník ho začne učit číst a počítat, a dřív než se oba nadějí, táta se rozpovídá a začne mu vyprávět nějaký příběh. Jody mlel dál s lehkým srdcem. Přiběhl k němu Roček a Jody přestal mlít a nechal Ročka chvíli olizovat mouku u odpadního otvoru. Sám si také často lízl. Kameny se třením rozpalovaly

a mouka voněla jako čerstvě upečené placky. Když měl hlad, nepohrdl tím soustem, ale rozhodně vonělo líp než chutnalo. Ročka nečinnost omrzela a zas odběhl. Osměloval se a někdy zůstával v lese i několik hodin. V kůlně se nenechal udržet. Naučil se kopýtky vyrážet uvolněná prkna ve stěně. Máma Baxterová nahlas projevila naději, že Roček zdivočí a možná uteče, ale Jodyho její poznámka nijak neznepokojila. Věděl, že se Ročka zmocňuje stejný neklid, jaký se zmocňuje i jeho. Roček jen pociťuje potřebu proběhnout se a probádat svět kolem sebe. Rozuměli si spolu dokonale. Věděl také, že Roček neuteče daleko, že pobíhá jen někde kolem a že ho vždycky uslyší, kdyby na něj zavolal, a zas přiběhne.

Večer se Roček vlastní vinou dostal do vážných nesnází. Okrájené sladké brambory ležely naházené na hromadě za srubem u kuchyňských dveří. Když byli všichni zaměstnáni, Roček si tam hrál a zjistil, že do té hromady může trknout hlavou a brambory se rozkutálejí. Náramně se mu to zalíbilo. Trkal do hromady tak dlouho, až rozházel brambory po celém dvorku, a pak po nich dusal ostrými kopýtky. Vůně brambor ho dráždila a jednu ohryzal. Zachutnala mu a začal je ohryzávat všechny. Když ho máma Baxterová přistihla, bylo už pozdě. Způsobil velkou škodu. Zlostně ho odehnala palmettovým koštětem. Pokládal to za hru, protože Jody si s ním často takhle hrál na honičku. Jakmile se odvrátila, obrátil se také, rozběhl se za ní a trkl ji do tlusté zadnice. Jody přiběhl od mlýnských kamenů a bylo zle. Tentokrát byl Troník při mámě, protože šlo o vážnou věc. Jody nemohl snést výraz tátovy tváře a neubránil se slzám.

Řekl: „Vždyť nevěděl, co dělá."

„Já vím, Jody, ale brambory zničil stejně, jako kdyby to byl udělal ze zlomyslnosti. Teď s nima celý rok nevystačíme ani k jídlu."

„Tak já nebudu brambory jíst a vynahradím vám to."

„Nikdo nechce, abys nejed brambory. Ale na toho darebáka musíš dávat pozor. Když ho tu chceš mít, musíš se postarat, aby nenatropil škodu.“

„Přece jsem nemoh mlít kukuřici a přitom dávat na něj pozor.“

„Když na něho nemůžeš dávat pozor, tak ho musíš dobře uvázat v kůlně.“

„Ta stará tmavá kůlna se mu protiví.“

„Tak mu tedy udělej ohrádku.“

Jody vstal ráno před úsvitem a v koutě na dvorku začal stavět ohrádku. Vymyslil si to tak, aby si ušetřil práci, a postavil ji v rohu u plotu, kam také na Ročka viděl odevšad, kde měl co dělat, hlavně od mlýnských kamenů, od hranice dříví a od stodoly. Věděl, že Roček bude spokojen, když ho bude mít na očích. Po své denní práci večer ohrádku dokončil. Nazítří Ročka odvázal v kůlně a odvedl ho do ohrádky. Roček kopal a vzpouzel se. A než Jody došel ke srubu, Roček přeskočil příčky ohrádky a zas mu byl v patách. Troník zase Jodyho zastihl v pláči.

„Nebreč, kluku. Snad si něco vymyslíme. Možná že nebude stát o nic než o ty brambory. Jen dávej pozor, aby se nedostal do srubu. Ale brambory musíme před ním schovat. Strhni tu ohrádku a postav boudu na brambory. Jako kurník, s hodně šikmou střechou. Já ti pomůžu.“

Jody si otřel nos o rukáv.

„Děkuju ti mockrát, táto.“

Když uložili v boudě brambory a přikryli je, nebyly už s Ročkem žádné vážné svízele. Museli ho hlídat, aby se nedostal do udírny a do srubu – byl už tak velký, že když se vzepjal na zadní nohy, dosáhl na pověšené šunky a olizoval z nich sůl.

Máma Baxterová řekla: „Když mám to maso jíst, nechci, aby mi je někdo olizoval, leda jen já – nikdo jiný, natož ten darebák.“

Roček byl také protivně zvědavý a převrhl v udírně hrnec sádla, aby slyšel břinknout shozenou poklici a podíval se, co je v hrnci. Byl chladný den a převržený hrnec nalezli dřív, než z něho sádlo vyteklo. Ale takovým všetečnostem se dalo jednoduše zabránit tím, že se dávalo pozor, aby dveře zůstaly stále zavřené, a v chladnu to bylo beztak žádoucí. Jody se časem naučil na takové podrobnosti dobře pamatovat.

Troník řekl: „Však ti neuškodí, když se naučíš dávat pozor. Musíš se naučit, že je ze všeho nejdůležitější dávat si pozor na to, co se potřebuje k jídlu – když to seženeš, a tohle je ještě důležitější."

XXIII

První větší mráz přišel na konci listopadu. Listí velkého ořešáku na severním konci mýtiny zežloutlo jako máslo. Ambrovníky byly žluté a rudé a dubové křoví u cesty ke srubu plálo rudě jako táborový oheň. Divoká réva zezlátla a škumpa žhnula jako řeřavé oharky dubového dříví. Říjnové květy rmenu a myrty se proměnily v lehké chmýří. Přišly chladné dny, které rozjařovaly a zároveň se mírně oteplovaly, ale pak se zas ochladilo. Baxterovi seděli večer v předním pokoji u prvního ohně v krbu.

Máma Baxterová řekla: „Ani nemůžu uvěřit, že už začneme zase topit."

Jody ležel na břiše na podlaze a upíral oči do ohně. Kolikrát v něm už zahlédl Španěla, kterého vídal Suché křídlo. Když přimhouřil oči a počkal, až poleno na vidlici vzplane, mohl si zcela jasně představit jezdce v červené pláštěnce s lesklou přílbou na hlavě. Ta vidina nikdy netrvala dlouho, protože se dříví sesulo, poleno spadlo a Španěl zas odjel.

Zeptal se: „Nosili Španělé červené pláštěnky?"

Troník řekl: „Nevím, synu. Aspoň vidíš, jak by ti teď přišel vhod učitel."

Máma Baxterová se udiveně zeptala: „Kde bereš tyhle nápady?"

Převalil se na bok a jednou paží objal Ročka, který vedle něho spal s nohama skrčenýma pod břichem jako telátko a ve spánku cukal bílou kelkou. Máma Baxterová nic nenamítala, že po večeři zůstává ve srubu. Dokonce se tvářila, jako by nevěděla, že spí u Jodyho v komůrce, protože takhle aspoň nemohl tropit neplechu.

Brala ho na vědomí s kritickou lhostejností, jakou projevovala vůči psům. Ti spali venku za srubem. Když v noci mrzlo, bral je Troník také dovnitř, nikoli protože to bylo nutné, ale chtěl se s nimi podělit o vlastní pohodlí.

Máma Baxterová řekla: „Jody, přihoď do ohně pár klacků. Nevidím dobře na šití."

Přešívala pro Jodyho Troníkovy zimní kalhoty.

„Jestli pořád porosteš tolik jako letos na jaře, brzy budu tvoje kalhoty přešívat pro tátu."

Jody se zasmál nahlas a Troník se zatvářil uraženě. Pak ve světle od ohně zamžoural a hubená ramena se mu roztřásla. Máma Baxterová se spokojeně pohupovala v židli. Pokaždé měli radost, když si trochu zažertovala. Potřebovali její dobrou náladu stejně jako za chladných večerů oheň v krbu.

Troník se zeptal: „Chlapče, co kdybysme vytáhli tvou mluvnici?"

„Třeba ji sežrali švábi."

Máma Baxterová chvilku přestala šít, namířila špičku jehly na Jodyho a řekla: „Učení by ti věru neuškodilo."

A znovu se klidně pohupovala dál.

Troník honem řekl: „Tak se mi zdá, že letos nebude tuhá zima."

Jody řekl: „Já mám tuhou zimu rád, jen kdybych nemusel nosit tolik dříví."

„Jo, jo, zdá se, že budeme mít pěknou zimu. Se sklizní a s masem jsme dopadli mnohem líp, než jsem si představoval. Možná že si teď budu moct trochu oddychnout."

Máma Baxterová řekla: „Však by bylo na čase."

„Ano, a hlad ať si jde shánět jinak svoje oběti."

Večer ubíhal a nikdo už nemluvil. Bylo slyšet jen syčení ohně v krbu, Troníkovo bafání z dýmky a vrzání máminy houpací židle

na prkenné podlaze. Jednou se nad srubem ozval hlučný šustot, jako náraz větru v borovicích. To divoké kachny letěly na jih. Jody pohlédl na tátu. Troník ukázal dýmkou ke stropu a přikývl. Kdyby Jodymu nebylo tak pohodlně, rád by se byl zeptal, které to jsou kachny a kam asi letí. Pomyslel si, že kdyby ty věci mohl znát tak dobře, jako je zná táta, jistě by se obešel bez psaní a počítání. Ale čítanku měl rád. Byly v ní skoro samé příběhy, určitě ne tak zábavné jako Troníkový – ale přece jen příběhy.

Troník řekl: „No, tak si myslím, že je čas jít na kutě, nebo usneme tady."

Vstal a vyklepal dýmku do krbu. Sotva se k němu shýbl, začali psi venku štěkat a pobíhat. Jako by je svými pohyby vyburcoval ze spaní a jako by se vrhali za neskutečným nepřítelem. Troník otevřel přední dveře a přiložil si dlaň k uchu.

„Neslyším nic než ty psy."

Tele zabučelo. Byl to zároveň výkřik hrůzy a bolesti. Uslyšeli druhý, ale to už byl řev, a pak se náhle ztlumil. Troník běžel do kuchyně pro pušku.

„Běž pro světlo!"

Jody si raději pomyslel, že tohle platilo mámě, a utíkal za tátou se svou puškou, kterou směl mít od poslední návštěvy starého Zabijáka pořád nabitou. Máma Baxterová šla mrzutě za nimi s rozžehnutou loučí a pomalu šmátrala nohama před sebou. Jody vylezl na plot kolem chléva. Litoval, že sám nešel pro světlo. Neviděl nic. Ale slyšel lomozný tichý zápas a vrčení a cvakání zubů, protože Rváč a stará Julie zatím zmlkli. Všechny ty zvuky přehlušil tátův zoufalý hlas.

„Vem si je, Julie! Chyť je, Rváči! Proboha, světlo!"

Jody slezl zpátky z ohrady, běžel k mámě a vzal jí louč z ruky. Ať se děje, co se děje, Troník si to musí vyřídit sám. Běžel k němu

zpátky a vysoko zdvihl louč. Do ohrady vpadli vlci a zabili v chlévě jalovičku. V ohradě se jich mlela celá smečka, bylo jich nejmíň třicet. Ve světle jim oči blýskaly jako loužičky mastné vody. Byli vyhublí a měli hrubou srst. V záři louče se jim jiskřily bílé tesáky. Jody slyšel za ohradou mámin křik a uvědomil si, že sám také křičí.

Troník vzkřikl: „Drž světlo vysoko!“

Snažil se, aby se mu netřásla ruka. Viděl, jak Troník zdvihá pušku a střílí a pak ještě jednou. Vlci se obrátili a vrhli se přes plot jako šedivá vlna. Rváč jim chňapal po zadních nohách. Za nimi se s křikem hnal Troník. Jody běžel za ním a snažil se, aby hbití vlci byli stále ve světle. Pak si vzpomněl, že má v druhé ruce také pušku. Šťouchl jí do táty a Troník ji vzal a znovu vystřelil. Vlci se přehnali jako bouřka. Rváč zřetelně viditelný potmě, protože měl světlou srst, zaváhal, pak se obrátil a zvolna přikulhal k svému pánovi. Troník se shýbl a pohladil ho. Obrátil se také a pomalu šel zpátky do chléva. Kráva bučela.

Troník řekl klidně: „Podej mi světlo.“

Zdvihl je a posvítil si. Uprostřed chléva ležela roztrhaná jalovička a blízko ní stará Julie, zuby zaťaté do krku vyzáblého vlka. Lapal dech z posledních sil. Oči už měl skleněné. Byl samá veš a prašivý.

Troník řekl: „Dobře, Julie. Pusť ho.“

Julie vlka pustila a ucouvla. Její zuby, stářím ubroušené a uhlazené jako kukuřičná zrna, se zasloužily o jediného vlka, který odpykal loupežnou výpravu. Troník pohlédl na zohavenou jalovičku a pak na mrtvého vlka. Potom odvrátil oči do tmy, jako by se díval do zelených očí nějakého neviditelného nepřítele. Vypadal menší, jako by se smrskl.

Řekl: „No tak –“

Podal Jodymu jeho pušku a vzal si svou, opřenou o plot. Shýbl se, popadl jalovičku za kopyto a začal ji táhnout ke srubu. Jody s hrůzou pochopil, že ji chce táta nalíčit na vetřelce, kdyby se vrátili. Pořád ještě měl strach. Pardál nebo medvěd na lovu mu vždycky naháněl strach. Ale na lovu vždycky byli muži s namířenými puškami a psi měli dost místa, aby uskočili. Lítá smečka kolem ohrazeného chléva, to byla podívaná, kterou víckrát nechtěl spatřit. Litoval, že táta neodtáhl zdechlinu do lesa. Máma Baxterová plačtivě zavolala z kuchyňských dveří:

„Musela jsem se vrátit potmě. Jakživa jsem nezažila tolik strachu. Byli to zas medvědi?“

Vešli do srubu. Troník si jí nevšímal a šel pro horkou vodu ke kotlíku zavěšeném v krbu, aby psům vymyl rány.

„Vlci.“

„Pane na nebi! Zabili tele?“

„Zabili.“

„Pane na nebi! A byla to jalovice!“

Stála nad ním, jak naléval vodu do umyvadla a vymýval psům rány. Nebyly zlé.

„Škoda, že na ty potvory nemůžu vždycky poštvat jen jednoho psa!“

V teplém bezpečí domova se Jody osmělil, zvlášť když máma byla tak vystrašená, a konečně mohl promluvit.

„Vrátí se sem ještě dnes v noci, táto? Zas je budeme honit?“

Troník vtíral horkou pryskyřici Rváčovi do hluboké tržné rány v boku. Neměl náladu odpovídat a vůbec mluvit. Nepromluvil, dokud psy neošetřil a neustlal jim měkce u srubu pod oknem ložnice. Nechtěl se nechat znovu překvapit. Vrátil se dovnitř, umyl si ruce a ohříval si je u ohně.

„Teď bych si potřeboval zdřímnout," řekl. „A zejtra půjdu Forrestery poprosit o pomoc."

„Chceš se k nim zejtra vypravit?"

„Nutně potřebuju pomoc. Psy mám dobré, ale tlustá ženská a trpaslík jako já a nedospělý kluk jsou na takovou smečku hladových vlků trochu slabí."

Když Jody tátu slyšel, jak se přiznává, že na něco nestačí sám, zmocnil se ho zvláštní pocit. Ale vlci ještě nikdy nevpadli na mýtinu v celé smečce. V lese měli spoustu srnčí a drobné zvěře, které se mohli nažrat. Doposud jich vždycky přišlo jenom několik, jednotlivě nebo po dvojicích, bojácně se připlížili a při prvním poplachu utekli. Nikdy od nich nehrozilo vážnější nebezpečí. Troník si spustil kalhoty a zády se obrátil k ohni.

„Tolik mě vystrašili, až mi vystydla zadnice."

Baxterovi si šli lehnout. Jody se přesvědčil, jestli má dobře zavřené okno. Pokoušel se přimět Ročka, aby ležel s ním pod přikrývkou, ale jakmile ji přes něho přetáhl, Roček ji vždycky hned odkopal. Stačilo mu, že mohl spát v nohách postele, a Jody se v noci dvakrát probudil a pokaždé si sáhl, jestli tam Roček ještě je. Vždyť není ani tak velký jako jalovička – Potmě mu prudce bušilo srdce. Baxterova mýtina není nedobytná pevnost, jak si vždycky představoval. Přetáhl si přikrývku přes hlavu a bál se znovu usnout. Ale v posteli bylo v první studené podzimní noci tak příjemně –

Troník se časně ráno vypravil k Forresterům. Smečka se v noci už nevrátila. Doufal, že snad pár vlků postřelil. Jody tátu prosil, aby ho vzal s sebou, ale máma rozhodně nechtěla zůstat sama.

„Ty vidíš ve všem jen zábavu," vyčítala mu. „Můžu jít? Můžu taky jít? Ani ti nenapadne, že by ses měl chovat jako muž a starat se o mámu."

Byl hrdý a tohle se ho dotklo. Pohladil ji po rameni.

„Neboj se, mámo, zůstanu u tebe a budu tě hlídat před vlky."

„Však je na čase. Když na ně pomyslím, mráz mi běhá po zádech."

Táta Jodyho ujistil, že se smečka za denního světla neukáže, a tak se cítil smělý, ale sotva Troník odjel na starém Césarovi, bezděky se ho zmocnil neklid. Ročka uvázal k noze postele ve své komůrce a šel k jámě pro vodu. Na zpáteční cestě si byl jist, že slyší zvuky, které ještě nikdy předtím neslyšel. Často se ohlížel a u plotu se rozběhl. Říkal si, že se nebojí, ale máma asi má strach. Spěšně naštípal dříví, nanosil ho plnou bednu v kuchyni a ještě je u ohniště narovnal na hranici, kdyby si máma na ně později vzpomněla. Zeptal se jí, jestli potřebuje maso z udírny. Nepotřebovala, ale zavolala za ním, aby jí odtamtud přinesl hrnec škvarků se sádlem.

Postěžovala si: „Táta odjel a vůbec mi neřek, co mám dělat s tím chudákem teletem, jestli je mám zahrabat, nebo uvařit psům, nebo schovat na návnadu. No, radši počkám, až co řekne."

Venku už nebyla žádná nutná práce. Zavřel za sebou dveře na petlici.

„Srnečka vyveď ven," řekla.

„Mámo, dovol mi, aby tady směl zůstat. Vždyť by ho vlci mohli ucítit a seběhli by se k nám ze všech stran."

„No dobrá, ale když se nebude slušně chovat, musíš po něm uklidit."

„Spolehni se."

Umínil si, že se bude učit z mluvnice. Máma ji vylovila z truhly, kde měla uschované zásobní přikrývky, zimní šaty a kupní smlouvu na Baxterův pozemek. Seděl nad mluvnicí celé dopoledne.

„Jakživa jsem tě neviděla, že by ses tak zabral do učení," řekla podezíravě.

Skoro ani neviděl písmena na stránce před sebou. Pořád se znovu a znovu ujišťoval, že se nebojí. Ale napínal sluch. Celé dopoledne naslouchal, jestli uslyší rychlý běh měkkých tlap. Naslouchal, jestli v písku uslyší vítaný dusot Césarových kopyt a od vrátek tátův hlas.

Troník se vrátil včas k obědu. K snídani jedl málo a byl vyhladovělý. Nechtěl povídat, dokud se řádně nenají. Pak si zapálil dýmku a vzepřel se lenochem židle dozadu o stěnu. Máma Baxterová umyla nádobí a palmettovým koštětem zametla podlahu.

„Tak a teď vám povím, jak to s náma dopadá," řekl Troník. „Je to tak, jak jsem si myslel, mor řádil mezi vlky ještě hůř než mezi ostatní zvěří. Ta smečka, co k nám v noci vpadla, je snad všecko, co z nich zbylo. Sekáč a Lem byli až u Butlerovy pevnosti a ve Volusii, a od těch dob, co tady řádí mor, nikdo vlky neviděl, ani o nich neslyšel, jedině o těch, co byli u nás. Drží se pořád pohromadě. Přihnali se sem zdaleka a cestou zabíjeli dobytek. Moc se ho nenažrali, protože je lidi vždycky dopadli dřív a zahnali. Chcípají v lese hladem a předevčírem v noci zabili Forresterům jalovici a bejčka. Dnes ráno před svítáním je u Forresterů slyšeli výt. Potom, co byli u nás."

Najednou se Jody rozdychtil. „Půjdeme je honit s Forresterry?"

„To je právě to. Div jsem se s nima nepohádal. Nemohli jsme se shodnout, jak máme na ně jít. Já jsem navrhoval, abysme se párkrát vydali na hon a nastražili na ně pasti kolem našeho a jejich dvorku. Ale Forresteři je mermomocí chtějí otrávit. Jenže já jsem jakživ neotrávil zvíře a nechci s tím začínat."

Máma Baxterová praštila utěrkou do stěny.

„Ezro Baxtere, ty máš srdce jako z másla, to je to. Máš se vším soucit, div se s tím nemazlíš. Copak ty šelmy necháš, aby nám

zadávily všecka zvířata a abysme umřeli hlady? Kdepak, tobě je vlků líto, aby nedostali bolení břicha!“

Povzdechl si. „Tobě to připadá jako hloupost, viď? Ale já za to nemůžu. A pomysli si, že bych moh při tom otrávit i nevinnou němou tvář. Možná i naše psy a tak.“

„Bylo by to lepší, než kdyby nám vlci sežrali všecka zvířata.“

„Ale Ory, vždyť nám je nemůžou sežrat všecka. Trixii a Césara přece nemůžou zadávit. Pochybuju, že by jim mohli prokousnout kůži. A jistě se nebudou chtít servat se psy, co se dovedou rvát tak dobře jako Julie a Rváč. A nepolezou přece na stromy za drůbeží. Když je tele pryč, nebude je snad sem už nic lákat.“

„Ještě je tu Roček, táto.“

Jodymu se zdálo, že táta tentokrát nemá pravdu.

„Táto, vždyť si zasluhují, abys je otrávil, když nám roztrhali jalovičku.“

„Že roztrhali tele, to je jejich přirozená nátura. Měli hlad. Ale jed není přirozená věc. Není to poctivý boj.“

Máma Baxterová se dopálila: „Snad bys nechtěl poctivě bojovat s vlkem, ty –“

„Jen dál, Ory! Ven s tím, ať se ti uleví.“

„Kdybych si měla doopravdy ulevit, nevymyslela bych si pro to ani slova, natož abych si mohla ulevit nahlas.“

„Tak s tím přestaň, ženská! Já zkrátka pro to nejsem, aby se na zvířata vnadil jed.“

Zabafal z dýmky.

„Jestli ti to uleví,“ řekl, „tak ti povím, že mi Forresteři spílali ještě hůř než ty. Já jsem věděl, že se mi vysmějí do očí, jestli jim neustoupím, a taky se mi vysmáli. Ale nedají si říct, zkrátka si umínili, že na vlky políčí jed.“

„To jsem ráda, že je na světě pár mužských.“

Jody se zlobil na oba. Myslel si, že táta nemá pravdu a že máma je nespravedlivá. V některých věcech se Forresteři ani zdaleka tátovi nevyrovnají. Když ho tentokrát nechtějí poslechnout, tak jistě ne proto, že táta není opravdový muž, ale že se mýlí. Jenže snad ani nemá tak docela nepravdu.

„Mámo, nech tátu na pokoji! Táta má víc rozumu než Forresteři."

Obořila se na něho: „Ty nestydatá hubo, dej pozor, abych tě za tvou drzost nevyplatila!"

Troník uhodil dýmkou do stolu.

„Přestaňte! Copak to nestačí, ty starosti se zvířaty, a ještě se máme v rodině hádat? Copak nebudu mít pokoj dřív než v hrobě?"

Máma Baxterová se zas dala do práce. Jody se vykradl do své komůrky, odvázal Ročka a vzal ho ven, aby se proběhl. V lese mu bylo trochu úzko a nepustil se daleko. Zavolal Ročka na dvorek, posadil se s ním pod ořešákem a pozoroval veverky. Umínil si, že musí na ořešáku očesat ořechy, než je veverky všechny slupnou. Ořechů byla spousta a veverek následkem moru zbylo málo, ale nechtěl se s nimi podělit o ořechy na jejich vlastním dvorku. Vylezl na strom a zatřásl větvemi. Ořechy se jen sypaly – slezl a sesbíral je na hromádku. Svlékl si košili, udělal si z ní pytel, nacpal do něho ořechy a odnesl je domů. V kůlně je vysypal na zem a rozložil, aby uschly. Když si košili oblékal, všiml si, že šťáva z ořechových slupek na nich nadělala skvrny, které se nedají vyprat. Byla to ještě pěkná košile, jen s malou záplatou tam, kde si roztrhl rukáv, když slézal ze střechy na sýpce. Měl na sebe zlost. Bylo moc těžké včas vědět předem, co by mu mohlo způsobit svízele a co ne. Jenže když se máma zlobila na tátu, málokdy si všímala, co je s Jodym.

Odpoledne se máma uklidnila. Vždyť Forresteři vlky beztak vyřídí. Tři z nich přijeli před západem slunce. Přijeli Troníkovi

oznámit, kde nalíčili jed, aby tam nepouštěl psy. Udělali to důmyslně. Rozházeli jed z koní, aby vlci nemohli navětřit nenáviděný lidský pach. Zabalili jed do plátků syrového masa ze zabité jalovice a býčka a při tom si ruce omotali kousky srnčí kůže. Všichni tři se rozjeli různým směrem tam, kde mohli čekat, že se smečka pustí. Naklonění ze sedel vyvrtali zašpičatělými palmettovými větvemi do země díry, naházeli do nich otrávené maso a pak na ně klacky shrabali listí. Poslední kusy masa políčili na stopě, která vedla k Troníkově mýtině od jámy, kde vlci možná budou pít nebo číhat na divokou zvěř. Troník vyslechl jejich zprávy s klidem a řekl:

„Dobrá, nechám psy tejden na řetěze."

Forresteři se napili vody a přijali roubík Troníkova tabáku, ale s díky odmítli večeři. Chtěli se vrátit domů, než se setmí a než se smečka možná zas připlíží k jejich ohradě. Zdrželi se s Troníkem jenom několik minut a zas odjeli. Večer Baxterovi strávili v míru. Troník si naplnil několik patron a nabil pušku. Nabil také Jodymu předovku. Jody si ji odnesl do své komůrky a opatrně ji opřel u postele. Byl tátovi vděčný, že ho zahrnul do těch příprav. Když byli všichni už v posteli, ještě dlouho nespal a přemýšlel. Slyšel tátu, jak rozmlouvá s mámou.

Slyšel ho, jak říká: „Mám pro tebe novinu. Dověděl jsem se od Sekáče, že Oliver Hutto odjel z Jacksonvillu parníkem do Bostonu a chce se tam ňákou dobu zdržet, než zas nastoupí na loď. Dal Korouhvičce peníze, aby za ním z Jacksonvillu tajně přijela do Bostonu. Lem zuří. Říká, že jestli Olivera s Korouhvičkou někde dopadne, tak je oba zabije."

Pak Jody slyšel, jak se máma těžce převaluje a jak pod ní vrže postel.

Řekla: „Jestli je to pořádná holka, tak proč se s ní Oliver neožení, aby byl pokoj? A jestli je poběhlice, tak proč se s ní zahazuje?"

„To ti nemůžu říct. Je to už moc dávno, co jsem byl zelenáč a namlouval jsem si děvčata, a tak si nemůžu vzpomenout, jak si to vlastně Oliver představuje."

„Rozhodně neměl dopustit, aby za ním tajně jela."

Jody s mámou souhlasil. Vztekle kopal nohama pod přikrývkou. Oliver si to u něho nadobro rozlil. Jestli se s ním zas někdy setká, tak mu poví, co si o něm myslí. Ale ještě radši by se setkal s Korouhvičkou, aby ji mohl vytahat za ty žluté kudrny, nebo aby po ní něčím hodil. Jen ona je tím vinna, že Oliver odjel a nepřišel je ani navštívit. To ona ho připravila o Olivera. Usínal a v duchu se utěšoval živými představami, jak Korouhvička bloudí v lese a jí otrávené maso políčené na vlky a umírá v zasloužených mukách.

XXIV

Za týden otrávili Forresteři třicet vlků. Zbyla jich ještě smečka, asi deset až dvacet – ti byli obezřetní a nedali se otráveným masem zlákat. Troník Forresterům slíbil, že jim je pomůže vyhubit podle všech pravidel, to jest pastmi a puškou. Ta smečka se potulovala daleko široko a nikdy nezabíjela dvakrát na témž místě. Jednou v noci vtrhla do ohrady k Forresterům. Telata bučela a všichni Forresteři se vyhrnuli z domku. Viděli, že se krávy postavily vlkům na odpor. V kruhu obestoupily telata a bránily je trkáním. Ale jedno tele s rozpáraným krkem už dodělávalo a dvě měla oháňky ukousnuté až u trupu. Z té smečky Forresteři složili šest vlků. Nazítří na ni zase políčili jed, ale vlci se už nevrátili. Jenže dva jejich psi našli otrávené maso a zhynuli v hrozných křečích. Forresteři se uvolili, že zbylé vlky tedy oddělají způsobem, který navrhuje Troník.

Jednou navečer ho Sekáč přijel vyzvat, aby se s nimi ráno za svítání vydal na hon. Časně zrána slyšeli vlky výt u vodní jámy na západ od jejich ostrova. Po zátopě bylo dlouho sucho a vystouplé vody opadly. V močálech, rašeliništích, rybnících a potocích byl skoro obvyklý stav vody. Mohlo se počítat s tím, že zvěř, která zbyla, bude chodit pít k různým známým vodním jamám. Vlci na tohle přišli také. A tak hon poslouží k dvojímu účelu. Když budou mít štěstí, zabijí možná všechny zbylé vlky a zároveň snadno uloví zvěř. Zdálo se, že morová nákaza ochabla. Zvěřina a medvědí maso znovu vzbouzely lákavé představy. Troník tu výzvu přijal vděčně. Vždyť Forresterů je dost a mohli by se vydat na hon bez cizí pomoci. Ale Sekáč je přejícný, a proto přijel Troníka pozvat. Jody to věděl a věděl také, že tátovy lovecké zkušenosti jsou vždycky vítané.

Troník řekl Sekáčovi: „Zůstaň u nás přes noc a vyrazíme časně zrána.“

„To nemůžu, protože kdybych nebyl doma, než půjdou spát, mohli by si myslet, že se nejde na hon, a ráno by nevstali včas.“

Dohodli se tedy, že se Troník s nimi setká asi tak hodinu před svítáním na křižovatce hlavní cesty se stezkou, která vede k jejich ostrovu. Jody zatahal tátu za rukáv.

Troník se zeptal: „Můžu s sebou vzít chlapce a psy?“

„Se psy jsme počítali, protože se Big a Nell otrávili. Na chlapce jsme nepomejšleli, ale když se za něho přimluvíš, že nám nepokazí hon –“

„Nepokazí.“

Sekáč odjel. Troník připravil náboje a naolejoval pušky. Baxteři šli brzy spát.

Jodymu se zdálo, že se Troník nad ním naklání a třese jím, aby ho probudil, dřív než vůbec měl kdy usnout. Byla ještě noc. Vstávání mu vždycky připadalo moc časné, ale obyčejně už býval na východním nebi tenký proužek světla. Tentokrát byla tma jako v pytli a stromy ještě šuměly v nočním větříku. Ve dne nikdy takhle nešuměly. Chvíli litoval, že o to večer tolik stál, aby ho ráno vzali s sebou. Potom si představil hon, rozehřál se vzrušením a vyskočil z postele do studené komůrky. Když si oblékal košili a kalhoty, zahříval si nohy třením o příjemně měkkou srnčí kůži před postelí. Pak seběhl do kuchyně.

Na ohništi praskal oheň. Máma Baxterová strkala do pícky plech se sušenkami. Přes dlouhou flanelovou noční košili měla na sobě Troníkův starý plášť, v němž chodil na hon. Šedivé vlasy jí v copech visely přes ramena. Přičichl si k ní a třel si nos o flanel na jejích prsou. Připadala mu teplá a měkká a tlustá a pod pláštěm ji objal kolem pasu, aby si ohřál ruce. Chvíli to strpěla, potom ho odstrčila.

„Jakživa jsem neviděla, aby se lovec choval takhle jako miminko," řekla. „Když nedostanete včas snídani, přijedete na schůzku pozdě."

Ale řekla to vlídně.

Jody jí nakrájel slaninu. Namočila ji v horké vodě, obalila v mouce, a nechala ji smažit na železné pánvi, až byla křupavá a hnědá. Nemyslel si, že má hlad, ale ta nasládle ořechová vůně v něm probudila nezkrotnou chuť k jídlu. Roček přiběhl z komůrky a také ji rozkošnicky navětřil.

Máma řekla: „Nakrm srnečka a uvaž ho v kůlně, abys na to pak nezapomněl. Až budeš pryč, nechci se s ním tady zlobit."

Vyvedl Ročka ze srubu. Srneček byl v dobré náladě a chtěl si zadovádět. Jody měl s ním práci, než ho potmě chytil. Nejdřív ho uvázal, pak mu dal otruby zadělané vodou a řekl mu:

„Buď tady hodný, až přijdu domů, budu ti vyprávět o vlcích."

Roček za ním teskně mečel. Kdyby to byl jen obyčejný hon, skoro by radši zůstal doma u Ročka. Ale Troník říkal, že musejí pobít všechny vlky v lese, a tak možná už jakživ žádného neuvidí. Když se vracel do srubu, právě přišel Troník od dojení. Tak příliš časně ráno bylo mléka málo. Máma Baxterová s nimi nesnídala, protože jim připravovala oběd. Troník tvrdil, že na oběd budou zas doma, ale máma řekla:

„Tos mi už kolikrát slíbil, a potom ses vrátil až za tmy a kručelo ti v břiše."

Jody řekl: „Mámo, tys doopravdy moc hodná."

„Já vím. Když ti dám najíst."

„No, ale mně je o moc milejší, když jsi hodná a dáš nám najíst a třeba zlá v jiných věcech."

„Tak já jsem teda zlá, co?"

„Jen moc málokdy," chlácholil ji.

Troník osedlal Césara už předtím v chlévě. Kůň stál uvázaný u vrátek a hrabal kopyty. Poznal, že má jít na hon, stejně jako psi. Přiběhli a vrtěli ohony, zhltli plnou misku krup s omastkem po osmažené slanině a rozběhli se za nimi. Troník přehodil Césarovi na hřbet stočené lano a vaky, vyhoupl se do sedla a vytáhl Jodyho za sebe. Máma Baxterová jim podala pušky.

Troník řekl Jodymu: „Dej si pozor na pušku a moc jí nešermuj! Moh bys mě zabít, a pak bys musel honit zvěř sám, abyste doma měli co jíst."

Už bylo jisté, že se rozední. Koňská kopyta dusala v písku, až se to cestou rozléhalo, ale čím déle jeli, tím bylo dusot slyšet míň, až úplně zmlkl. Je to zvláštní, pomyslel si Jody, že se noc zdá tišší než den, a přece skoro všecka zvířata jsou v noci vzhůru a ukládají se ke spaní při východu slunce. Jen sova houkala, a když utichla, jeli dál v temné prázdnotě. Zdálo se jim přirozené mluvit jen šeptem. Bylo hodně chladno. Jody si v rozrušení zapomněl doma svůj rozedraný kabát. Naklonil se, až tátovi přilehl na záda.

„Hochu, ty nemáš kabát! Chceš můj?"

Lákalo ho to, ale odmítl.

„Mně není zima," řekl.

Troník měl hubenější záda než on. Zavinil si to sám, že jede bez kabátu.

„Co myslíš, táto, nepřijedeme pozdě?"

„Snad ne. Možná, že se denní světlo trochu zdrží, dokud tam nedorazíme."

Ale přijeli dřív než Forresteři. Jody slezl z koně a skotačil se Rváčem, aby se zahřál, protože čekání bylo nesnesitelné. Začínal se bát, že se s Forrestery minuli. Potom se o kus dál ozval dupot kopyt a ukázali se Forresteři. Přijelo jich všech šest. Přivítali se s Baxtery stručně. Měli příznivý větřík, protože foukal od jihozá-

padu. Jestli nenarazí na vlčí hlídku, mohli by smečku přepadnout znenadání. Rozhodně museli počítat s tím, že budou střílet na velkou vzdálenost. Sekáč s Troníkem se rozjeli napřed a ostatní jeli za nimi v řadě za sebou.

V lese se šířila šeď, ale nebylo to ještě světlo. Mezi úsvitem a východem slunce uplynula téměř neskutečná doba. Jody měl dojem, jako by jel ve snu mezi nocí a dnem a jako by se měl probudit, teprve až vyjde slunce. Ráno asi bude mlhavé. Šeď splývala s mlhou, a jako by se vůbec nechtěly rozptýlit. Obě se spolu vytrvale bránily proti slunci, které je mělo rozervat na cáry. Jezdci v řadě vyjeli z lesa na volné prostranství porostlé trávou a ostrůvky zakrslých dubů. Za ním byla oblíbená jáma, kam zvěř chodila pít. Voda v ní byla čirá jako v hluboké studánce a patrně zvířatům zvlášť chutnala. Jámu chránil močál z obou stran, odkud se mohlo přiblížit nebezpečí, a z druhých dvou les, kam zvěř mohla rychle uprchnout.

Jestliže k ní měli přijít vlci, doposud tam nepřišli. Sekáč, Lem a Troník slezli z koní a přivázali psy ke stromům. Na východě se ukázal tenký proužek jako žlutá stuha. Nad ním se kupila podzimní mlha. Postavy bylo vidět jen několik stop nad zemí, kde se mlha už zdvihla. Zprvu se vodní jáma zdála opuštěná. Pak se tu a tam kolem ní začínaly zjevovat obrysy zvířat, jako by se vytvářely z mlhy stále šedivé a vytrvalé. V dálce se ukázaly srnčí parohy. Lem bezděčně zdvihl pušku, ale hned ji zase sklonil. Prozatím byli vlci důležitější.

Mlýnské kolo zašeptal: „Já se nepamatuju, že by tady kolem jámy byly pařezy."

Sotva to vyřkl, pařezy se pohnuly. Jody zamžoural. Ty pařezy byli medvídci. Bylo jich aspoň deset. Za nimi se zvolna kolébali dva větší medvědi. Srnce neviděli a nenavětřili, nebo si ho snad

nechtěli povšimnout. Mlžná opona se pozdvihla trochu výš a barevná stuha na východě se rozšířila. Troník ukázal rukou. Na severozápadě se něco hýbalo. Obrysy vlků byly sotva viditelné, jak se plížili k jámě v řadě za sebou, tak jako předtím jezdci. Julie bystrým čenichem navětřila slabý pach, vysoko zdvihla hlavu a zavyla. Troník ji plácl, aby ji umlčel. Lehla si na zem.

Troník zašeptal: „Kdepak, tadyhle na ně nemůžeme střílet. Nedostaneme se k nim dost blízko."

Sekáč odpověděl bručavým šepotem: „No, a co kdybysme si střelili na srnce a třeba i na ty dva medvědy?"

„Tak poslyšte. Jeden z nás je může rychle obejet z východu a od jihu se k nim pak může rychle přiblížit. To už budou vlci moc blízko u jámy a nemohli by se obrátit zpátky. A do močálů se nepustí. Budou muset do lesa zrovna tudy, kde teď jsme."

Ihned souhlasili s jeho nápadem.

„Tak jeď!"

„Může tam jet Jody. Není dobrý střelec a všecky střelce budeme potřebovat tady."

„Dobrá."

„Jody, jeď támhle na kraj lesa. Až budeš proti nejvyšší borovici, obraťkoně přes močál sem k nám. Jakmile se obrátíš, střel do smečky. A nic si z toho nedělej, jestli se nestrefíš. Tak už jeď. Jeď rychle, ale potichu."

Jody vyskočil Césarovi na hřbet a odklusal. Srdce mu poskočilo z normální polohy a bušilo mu až někde v krku. Zrak se mu kalil. Bál se, že tu vysokou borovici vůbec neuvidí, že se obrátí příliš brzy nebo moc pozdě a všechno pokazí. Ani neviděl, kam jede. Napřímil se v zádech a rukou přejel po hlavni pušky. Hned nabyl pocitu jistoty a viděl jasně před sebe. Rozeznal borovici, ještě než k ní dojel. Prudce škubl Césarovi hlavou vpravo, vtiskl mu paty do

boků, šlehl ho otěžemi do krku a vyrazil na volné prostranství. Kůň čvachtal kopyty ve vodě. Viděl, jak se mladí medvědi rozutekli. Bál se, že není za vlky dost daleko. Plíživá smečka se náhle před ním zastavila, jako by se chtěla obrátit zpátky směrem, kterým přišla. Zdvihl pušku a střelil na ni. Vlci se dali do běhu seskupení těsně pohromadě. Zatajil dech. Viděl je pádit k lesu. Slyšel štěkání pušek a znělo mu jako hudba. Splnil svůj úkol a další už nebylo v jeho moci. Kolem jižního okraje močálu odcválal k mužům. Uvázaní psi se hlučně rozštěkali. Co chvíli se ozval ojedinělý výstřel. Konečně mohl myslet jasně. Litoval, že nemá ještě jeden náboj. Byl si jist, že by střílel chladně a přesně.

Troníkova lest se dokonale osvědčila. Nejméně deset šedivých zdechlin leželo kolem na zemi. Muži se přeli. Lem chtěl, aby pustili psy za zbylými vlky, Sekáč a Troník byli proti tomu.

Troník řekl: „Vždyť víš, Leme, že ani jeden z našich psů vlka nedohoní – ten letí jako blesk. Vlk nevyleze na strom jako divoká kočka, ani se nepostaví na odpor jako medvěd, ale vydrží běžet věčně."

Sekáč řekl: „Má pravdu, Leme."

Troník se vzrušeně obrátil.

„Jen se podívejte na ty medvídky. Panáčkují a koukají na nás. Co byste tomu řekli, kdybysme je zkusili chytit živé? Přece víte, že se na východním pobřeží moc dobře platí za živá divoká zvířata, ne?"

„Taky jsme to slyšeli."

Troník se vyhoupl na Césara a Jody se posunul za něj.

„Jen pomalu, lidi, čím budete trpělivější, tím lépe se nám to povede."

Tři medvídci, kteří asi už ztratili matku a odnaučili se poslouchat, ani nepanáčkovali. Seděli na zadních nohách a plakali jako

malé děti. Ani se nepokoušeli utéct. Troník je všechny tři svázal dohromady a konec lana ovinul kolem velké borovice. Někteří medvídci vylezli na mladé stromky. Vůbec nedalo práci setřepat je a svázat. Jiní dva byli na vyšším stromě. Jody, jako nejlehčí a nejhbitější, vylezl za nimi. Vydrápali se ještě výš nad něho a popolezli na konec větve. Lezl za nimi po větvi. Byla to choulostivá práce setřást je z ní a sám nespadnout. Větev trochu zapraskala. Troník na něho křikl, aby počkal. Uřízl větev dubu, osekal ji a podal mu ji. Jody se svezl po stromě kousek níž, až na ni dosáhl, a zas vylezl zpátky. Šťouchal větví do medvídků. Ale drželi se své větve tak pevně, jako by k ní byli přirostlí. Až nakonec přece spadli. Slezl dolů.

Staří medvědi a srnec zmizeli při prvním výstřelu. Dva větší medvídci byli příliš bojovní a nedali se chytit. Byli tlustí a měli lesklou srst, a protože v obou domácnostech potřebovali čerstvé maso, muži je zastřelili. Celkem chytili deset živých medvídků.

Sekáč řekl: „Suché křídlo by měl radost, kdyby je viděl. Škoda, že už nežije a nemůže tady být s náma."

Jody řekl: „Kdybych už neměl Ročka, jistě bych si vzal jednoho domů."

Troník řekl: „A zavřeli bysme vás pohromadě v kůlně."

Jody přistoupil k medvídkům a promluvil na ně. Zdvihli ostré mordičky, chvíli ho větřili a postavili se na zadní nohy.

Zeptal se jich: „Nejste rádi, že jsme vás nechali naživu?"

Přistoupil k nim ještě blíž, natáhl ruku a chtěl jednoho pohladit. Přejel mu ostrými drápky po rukávě. Jody uskočil a řekl:

„Táto, nejsou ani trochu vděční. Ani trochu nám nejsou vděční, že jsme je zachránili před vlky."

Troník řekl: „Nepodíval ses mu dobře do očí. Vybral sis k mazlení zrovna toho zlého. Už jsem ti říkal, že když jsou medvídci

dvojčata, jeden je obvykle hodný a druhý zlý. Tak nám teď ukaž, jestli umíš podle očí rozeznat, který je hodný."

„Možná, že bych to nerozeznal. Radši je nechám být."

Forresteři se rozřehonili. Lem zdvihl klacek a začal jednoho medvídka škádlit. Šťouchal ho do žeber a medvídek se zakousl do klacku. Lem ho povalil a medvídek zakňučel bolestí.

Troník řekl: „Leme, jestli ho chceš trýznit, to ho radši zabij!" Lem se zlostně otočil.

„Nech si svoje kázání pro toho kluka. Já budu dělat, co se mi líbí."

„Dokud mám duši v těle, tak tě nenechám trýznit zvířata!"

„Chceš snad, abych tu duši z tebe vyrazil?"

Sekáč řekl: „Nech toho, Leme, ty sprosťáku!"

„Chceš se snad taky poprat?"

Forresteři se často spolu přeli třeba pro nic za nic, ale tentokrát byli všichni při Sekáčovi a Troníkovi. Po zdařilém lovu měli dobrou náladu. Lem se pořád mračil, ale spustil pěsti. Dohodli se, že tam Gabby s Mlýnským kolem zůstanou a dají na medvídky pozor, aby nepřehryzali pouta, protože byli svázáni lecčíms, co měli po ruce, nejen Troníkovým lanem, ale i koženými šněrovadly ze Sekáčových bot. Ostatní se měli vrátit na ostrov Forresterových a odtamtud měli přijet pro medvídky s vozem.

„Jestli se shodneme, kam je pak odvezeme," řekl Troník, „mohli bysme s Jodym teď jet domů. Musím po cestě ještě něco ulovit."

„To si myslíš, že bys mohl dohonit toho srnce?" zeptal se Lem podezíravě.

„Jestli to chceš vědět, chtěl bych si zajet k Jalovcovému potoku a zastřelit aligátora. Potřebuju mazání na boty a chci si vyudit jeho ocas pro psy. Tak už má tvá duše pokoj?"

Lem neodpověděl. Troník se zeptal Sekáče: „Co říkáš, neprodali bysme ty medvídky nejlíp ve Svatém Augustinu?"

„A jestli je tam nebudou chtít dobře zaplatit, můžeme to pak zkusit dál v Jacksonvillu.“

„Já mám v Jacksonvillu beztak co dělat,“ řekl Lem.

„Já v Jacksonvillu nemám co dělat, ale mám tam holku,“ řekl Mlýnské kolo.

„Jestli je to ta vdaná,“ řekl Sekáč, „tak tam věru nemáš co dělat.“

Troník řekl trpělivě: „No, tak je teda odvezeme do Jacksonvillu. Kdo tam s nima pojede?“

Forresteři se po sobě podívali.

Troník řekl: „Z vás jedině Sekáč dovede obchodovat bez hádek.“

Lem řekl: „Ten vůz beze mě nepojede.“

„Dobrá, tak pojede Sekáč a Lem. Chcete, abych jel taky? Na kozlíku je místo jen pro tři.“

Mlčeli.

Konečně řekl Mlýnské kolo: „Troníku, ty máš o medvídky velkou zásluhu, ale já bych jel moc rád. Vzpomněl jsem si, že mám doma sud s něčím, co bych tam rád vzal s sebou a prodal.“

Troník řekl: „Mně se vůbec nechce jet. Budu moc rád, Sekáči, když se postaráš, abys mi dobře prodal ty medvídky, co připadají na mě. A kdy pojedete? Zejtra? Tak dobrá. A kdybyste se zejtra u nás zastavili, mohli bysme vám s mámou říct, co nám za ně máte koupit.“

„To víš, že tě neošidím.“

„Já vím, že ty ne.“

Rozjeli se – Forresteři k severu a Baxteři k jihu.

Troník řekl: „S těmi darebáky bych nejel ani za nic. Celou cestu budou pít a vrátí se s rozbitou hlavou.“

„Ale doopravdy myslíš, že nás Sekáč neošidí?“

„Neošidí. Jedině Sekáč z nich za něco stojí. On a nebožtík Suché křídlo.“

Jody řekl: „Táto, mně je ňák divně.“

Troník zastavil Césara a ohlédl se. Jody byl bílý jako plátno.

„Hochu, bylo to pro tebe moc velké rozčilení. A teď, když je po všem, tak tě to zmohlo.“

Slezl z koně a vzal Jodyho do náručí. Byl bezvládný. Troník ho posadil na zem a opřel o mladý stromek.

„Činil ses dnes jako opravdický chlap. Odpočiň si a já ti dám něco k jídlu.“

Šmátral ve vacích u sedla, až vytáhl studenou pečenou sladkou bramboru a oloupal ji.

„Tohle tě občerství. Až přijedeme k prameni, napiješ se pořádně vody.“

Jody zprvu nemohl ani polykat, ale pak mu brambora zachutnala. Posadil se zpříma a pomalu ji okusoval. Hned mu bylo líp.

„Jako kluk jsem byl zrovna jako ty,“ řekl Troník. „Děláš všecko moc doopravdy a pak z toho div neomdlíš.“

Jody se usmál. Před každým jiným než před tátou by se byl styděl. Pomalu se postavil. Troník mu položil ruku na rameno.

„Nechtěl jsem tě před nima chválit, ale dokázals to znamenitě.“

Ta slova ho tak posílila jako prve sladká brambora.

„Už je mi dobře, táto.“

Vyhoupli se na koně a jeli zas dál. Ranní mlha zřídla a zmizela. Bylo svěží chladno, jaké bývá v listopadu. Do ramenou je hřálo slunce. Křoviny plály a zakrslé duby se leskly. Pronikavě voněl purpurový štírovník. Nad cestou přelétly sojky a Jody si pomyslel, že mají ještě hezčí a lesklejší peří než modráčkové. Silný pach zabitého medvídka na Césarově hřbetě se docela příjemně mísil s pa-

chem koňského potu, koženého sedla a s vůní štírovníku, a Jody ještě cítil příchuť pečené brambory. Říkal si, že doma bude mít Ročkovi hodně co vyprávět. Když mu něco vyprávěl, nejlepší na tom bylo, že mu mohl povídat jen v duchu a nemusel se namáhat, jak to říct nahlas. Ještě radši si povídal s tátou, ale nikdy nemohl nalézt slova, jimiž by mu své myšlenky vyjádřil srozumitelně. Když se o to pokoušel, rozplynula se mu myšlenka dřív, než se mu ji podařilo vyslovit. Bylo to zrovna tak, jako když zkoušel střílet holuby na stromě. Uviděl je, natáhl spoušť a připlížil se blíž. Ale ještě ani nestiskl spoušť a holubi uletěli.

Ročkovi může jenom říct: „Ukázali se vlci a plížili se k rybníku," a všecko to zas uvidí před sebou, může to všecko znovu prožívat, ten strach a prudké vzrušení. Roček si ho očichá a podívá se na něho něžnýma lesklýma očima, a on vycítí, že mu Roček rozumí.

Cukl sebou a vzpamatoval se. Pustili se hustým lesem po staré španělské stezce k Jalovcovému potoku. Už nebyl rozvodněný. Na jeho březích se navršily trosky po zátopě. Potok vybublával čistý a modrý z bezedné prohlubně. Ležel přes něj skácený strom. Uvázali Césara k magnólii a hledali u potoka aligátoři stopy. Nebyly tam. V potoce žila stará aligátoři samice, skoro krotká. Každý druhý rok měla spoustu mladých, a když se na ni zavolalo, připlavala ke břehu a chytala maso, které jí lidi házeli. Možná že se s mláďaty schovala někde v tůni. Nikdo ji neohrožoval, protože byla téměř krotká a žila v potoce už tak dlouho. Troník se bál, že by jednou mohl přijít někdo cizí a třeba by ji zabil, když se dá tak snadno nalákat na maso. Zvolna se plížili po břehu potoka. Před nimi vzlétl vyplašený pták.

Troník vztáhl ruku za sebe, aby se Jody zastavil. Na protějším břehu byly čerstvé stopy po aligátorech. Bahno bylo udusané jejich tvrdými těly, jak se tam obraceli a převalovali. Troník se

posadil na bobek za keř vodoklenu. Jody se přikrčil za ním a Troník si nabil pušku. Za chvíli v prudkém potoku uviděli pohyb. Ke hladině cosi vyplavalo, vypadalo to jako velké poleno. Na jednom konci to mělo dvě velké boule. Byl to aligátor dlouhý osm stop a ty boule byly jeho oči s tlustými víčky. Znovu se potopil, pak se vynořil a předními nohama se vzepřel na břeh. Pak pomalu lezl ke zválenému bahnu, kolébal se ze strany na stranu na krátkých nohou, šlehl ocasem a zůstal klidně ležet. Troník na něho mířil tak pozorně, jak ho Jody nikdy neviděl mířit na medvěda ani na srnce. Střelil. Dlouhý ocas prudce zašlehal, ale tělo ihned zapadlo do bahna. Troník se po břehu rozběhl proti proudu až k prameni potoka a Jody v patách za ním, oběhli prohlubeň a po proudu se vrátili k aligátorovi na protějším břehu. Široké ploché čelisti se mu ještě otvíraly a zavíraly. Troník je sevřel jednou rukou a druhou pevně popadl aligátora za přední nohu. Psi rozčileně štěkali. Jody se také chopil aligátora a vytáhli ho na pevnou půdu. Troník se vzpřímil a otíral si rukávem čelo.

„Je to pořádná tíha!“ řekl.

Odpočinuli si a potom začali vyřezávat z ocasu maso – až se vyudí, bude to dobré žrádlo pro honicí psy. Troník odhrnul z trupu kůži a vyřezal vrstvy tuku pod ní.

„Po zátopě mají tuk jedině aligátoři,“ řekl.

Jody seděl vedle něho na bobku, s nožem v ruce.

„Snad taky hadi a želvy, ne?“

„A ptáci,“ dodal Troník. „Ptákům zátopa moc neuškodila, kromě krocanů.“

Jody uvažoval, jak je to divné. Zátopu přežilo nejlíp vodní zvířectvo a ptactvo. Zhynula jen zvířata, jejichž domovem je pevná zem, protože je znenadání zavalily cizí živly, vítr a voda. Také tahle úvaha ho vzrušovala jako ty ostatní, s nimiž se tátovi nemohl

svěřit tak, aby tomu dobře porozuměl. Jako zbylá ranní mlha mu zastírala všechny myšlenky. Znovu se soustředil na aligátora, aby z něho vyřezal co nejvíc tuku.

Aligátoří maso psy nelákalo, tak jako jim nebyly po chuti žáby, ani potápky, ani kachny, které se také živí rybinou. Ale jakmile se maso z ocasu, narůžovělé jako telecí maso, vyudilo, pak ztrácelo rybí příchuť a pach, a když psi neměli nic lepšího, žrali je rádi. Troník vytáhl z vaků balíček s obědem a nacpal do nich pásy ocasního masa a tuku. Pohlédl na balíček s jídlem.

„Můžeš teď jíst, hochu?“

„Já můžu jíst skoro pořád.“

„Tak to sníme, abysme se toho zbavili.“

Umyli si ruce v potoce a šli se napít k jeho prameni. Lehli si na břicho a napili se vody velkými doušky. Rozbalili oběd a spravedlivě se o něj rozdělili. Troník nechal sušenku s marmeládou a kus pudinku. Jody si je vděčně vzal. Troník se mu podíval na vypouklé bříško.

„Nemůžu pochopit, kam to všecko dáváš. Ale jsem rád, že ti můžu dát dost najíst. Když já jsem byl kluk, měli nás doma kupu a kolikrát mi kručelo v břiše.“

Pohodlně se položili na záda. Jody upíral oči do větví magnólie nad ním. Husté listí mělo na rubu barvu jako měděný hrnec, který zdědili po babičce. Rudé magnóliové plody začaly trousit semena. Jody jich sebral hrst a nasypal si je na prsa. Troník líně vstal a nakrmil psy zbytky od oběda. Césara odvedl k potoku, aby se napil. Vyhoupli se na koně a zamířili na sever k Baxterovu ostrovu.

Na západ od Sladkého potoka se Julie pustila po nějaké stopě. Troník se sklonil a prohlédl si ji.

„Našla úplně čerstvou srní stopu,“ řekl. „Mám chuť ji nechat, ať zvěř vystopuje.“

Neustále vrtěla ohonem. Běžela rychle kupředu, čenich přilepený k zemi. Potom vysoko zdvihla hlavu, vesele se rozběhla a větřila jen ve vzduchu.

„Asi je někde zrovna před náma," řekl Troník.

Stopa se několik set metrů táhla po stezce, potom zahnula vpravo. Julie tiše a pronikavě vyštěkla.

Troník řekl: „Teď je už docela blízko. Vsadil bych se, že leží někde tady v houští."

Vjel do houští za Julií. Zaštěkala a srnec se zdvihl na kolena a vyskočil. Měl už pěkné parohy. Ale místo aby utíkal, vrhl se na psa. Ihned se ukázalo proč. Za ním se zdvihla hladká hlava srny, bez parohů. Srnci se pářili pozdě, protože je vyrušila zátopa. Srnec byl v říji a bojovný. Troník nestřílel, jako dost často, když viděl něco zvláštního. Stará Julie a Rváč byli stejně užaslí jako on. Nebáli se medvědů, ani pardálů, ani divokých koček, ale očekávali, že zvěř se dá před nimi na útěk. Rozpačitě ucouvli. Srnec hrabal předníma nohama jako býk a trkal. Julie se vzpamatovala a skočila mu na šíj. Nabral ji na parohy a odhodil do křoví. Jody viděl, jak se srna rychle obrátila a velkými skoky uprchla. Julie nebyla poraněná a srnec začal znovu útočit. Rváč se na něho vrhl zezadu. Srnec zase zaútočil a pak zůstal bez hnutí, se skloněnými parohy.

Troník řekl: „Odpusť, kamaráde," a střelil.

Srnec se svalil, chvíli kopal a pak už ležel nehybně. Julie vítězně zahafala.

Troník řekl: „Moc nerad jsem ho zastřelil."

Srnec byl velký a krásný, dobře vykrmený žaludy a palmettovými bobulemi, ale rudý letní háv už měl ošuntělý. Začínal šedivět jako španělský mech nebo lišejníky, které rostly na severní straně borovicových kmenů.

„Běhal by po lese za srnama a za měsíc by zhubnul a maso by mu ztvrdlo," řekl Troník.

Obličej se mu rozzářil úsměvem.

„To byl den, viď, hochu? Dnešek se nám vydařil."

Srnce stáhli a vyvrhli.

Troník řekl: „Bojím se, že to starý César všecko neunese."

„Tak já půjdu pěšky, táto. Váží ten srnec víc než já?"

„Aspoň dvakrát tolik. Radši půjdeme pěšky oba."

César trpělivě přijal svůj náklad. Mladého medvěda se zřejmě nebál tolik jako velikého. Troník šel napřed a vedl ho za otěže. Jody se cítil svěží, jako by den teprve začínal. Běžel napřed. Psi se loudali vzadu. Nedlouho po poledni dorazili na mýtinu. Máma Baxterová je tak brzy nečekala. Slyšela je a šla jim naproti k vrátkům. Zaclonila si oči proti slunci. Spatřila ulovenou zvěř a tlustý obličej se jí rozzářil.

„Když se vrátíte s takovým úlovkem, tak mi nevadí, že jsem tady zůstala sama."

Jody se rozpovídal. Máma ho poslouchala jenom na půl ucha, tolik ji zaujalo pěkné srnčí a medvědí maso. Tak ji nechal být a běžel do kůlny k Ročkovi. Neměl kdy se u něho posadit a vyprávět mu. Ale dal mu očichat ruce a košili a kalhoty a řekl mu:

„Tohle je medvědí pach. Jestli ho ucítíš nablízku, musíš před ním utéct, co ti nohy stačí. A tohle je vlk. Po zátopě jsou horší než medvědi, ale dnes ráno jsme je asi všecky pobili. Zbyli snad tři čtyři a musíš si dát na ně pozor. A tohle je pach tvých příbuzných." A dodal hrozně tajuplně: „Kdoví, jestli ne tvého táty. Před tímhle pachem nemusíš utíkat. Jenže vlastně musíš. Táta říká, že když jsou srnci v říji, zabíjejí někdy i srnečky a ročky. Radši utíkej před vším."

Roček kýval bílou kelkou, dupal kopýtky a potřásal hlavou.

„Neříkej mi ‚Ne'. A poslouchej, co ti povídám."

Odvázal ho a pustil ho ven. Troník ho volal, aby mu pomohl odnést zvěř za srub. Když Roček ucítil medvědí pach, dal se polekaně na úprk, potom se vrátil, natáhl štíhlý krk a opatrně jej větřil zdálky. Celé dopoledne stahovali kůže a čtvrtili maso. Máma pro ně nepřipravila oběd. Neměli hlad, a tak máma Baxterová uvařila hojnou večeři o hodinu dříve než obvykle. Troník a Jody jedli z počátku hltavě, ale pak byli najednou tolik unaveni, že ztratili chuť k jídlu, ani večeři nedojedli. Jody vstal od stolu a šel k Ročkovi. Teprve zapadalo slunce. Bolela ho záda a oči se mu klížily. Zapískl na Ročka, aby šel do srubu. Chtěl být při tom, až se máma s tátou budou radit o nákupech, aby se mohl rozhodnout, co by chtěl z Jacksonvillu pro sebe. Ale nemohl udržet oči otevřené. Padl na postel a ihned usnul.

Troník se s mámou Baxterovou celý večer radil, co budou nejnutněji potřebovat na zimu. Máma Baxterová nakonec sestavila seznam, pečlivě napsaný tužkou na linkovaném papíře.

Tlusté sukno na kalhoty na hon pro pana B. a Jodyho
Pěknou modře a bíle kostkovanou bavlněnou látku na šaty
pro paní B., ale aby doopravdy byla hezká
Kartoun na zástěry
Pytel zrnkové kávy
Pytel mouky
Topůrko k sekeře
Pytel soli, 2 libry sody
2 pruty olova na náboje
4 libry broků
Patrony do pušky pana B
1 libru prachu do patron

6 yardů homespunu
4 yardy plátna na košile
6 yardů režného plátna
Boty pro Jodyho
2 složky papíru
1 škatulku knoflíků ke kalhotám
2 tucty knoflíků ke košilím
1 láhev ricinového oleje za 50 centů
1 škatulku tabletek proti škrkavkám
1 škatulku pilulek proti bolestem v játrech
1 kelímek masti na rány
1 lahvičku opiových kapek
1 lahvičku kafrového mazání
1 lahvičku jedlé sody
1 lahvičku citrónové kyseliny
1 lahvičku mátových cukrátek
Jestli zbydou peníze, tak 2 yardy černého listru

Nazítří ráno se u nich zastavili Forresteři. Jody jim běžel naproti a Troník a máma Baxterová šli za ním. Na kozlíku se tísnili Sekáč a Lem a Mlýnské kolo. Ve voze za nimi se mlelo plno lesklých černých chlupáčů, kteří se prali a kňučeli a cenili bělostné zoubky, sekali drápky a blýskali černýma očkama. Beznadějně se zamotali do řetězů a provazů, jimiž byli uvázáni. Uprostřed ve voze stál sud tajně pálené kořalky. Jeden medvídek s delším řetězem si na něj vylezl a povzneseně tam seděl nad tou vřavou. Jody vyskočil na kolo a nakoukl do vozu. Tlapka s ostrými drápky ho div nezasáhla do obličeje a Jody seskočil na zem. Ve voze nastal poprask.

Troník zavolal: „Nesmíte se divit, jestli se kolem vás seběhne celý Jacksonville!“

Mlýnské kolo řekl: „To by byla dobrá reklama.“

Sekáč řekl Jodymu: „Pořád na to musím myslet, jakou by měl Suché křídlo radost, kdyby je viděl.“

Kdyby byl Suché křídlo naživu, vzali by je možná oba s sebou do Jacksonvillu, zarmouceně si pomyslel Jody. Toužebně se zadíval pod kozlík, kde zbylo ještě trochu místa mezi nohama Forresterů. Vešli by se tam se Suchým křídlem pohodlně oba a mohli by uvidět kus světa.

Sekáč si od Baxterových vzal seznam věcí, které potřebovali, a řekl:

„Napsali jste si tady toho spoustu. Ale co mám vynechat, jestli medvídky neprodáme dobře a nebudou nám stačit peníze?“

„Tu kostkovanou látku a kartoun,“ řekla máma Baxterová.

Troník řekl: „Kdepak, Sekáči, tu kostkovanou látku mámě rozhodně kup. A taky kup kartoun a topůrko k sekeře a patrony a olovo. A plátno na košile, to je pro Jodyho.“

„Aby mělo kostky, Sekáči, modré a bílé,“ hlásil se Jody, „nebo může třeba být strakaté.“

Sekáč vzkřikl: „Když nebude dost peněz, chytíme po cestě ještě pár medvídků!“

Šlehl zapřažené koně otěžemi po hřbetě.

Máma Baxterová za ním křičela: „Nejvíc potřebujeme to sukno na kalhoty!“

Lem řekl: „Zastav! Vidíš to taky?“

Palcem ukázal na srnčí kůži rozvěšenou na zdi udírny. Seskočil z kozlíku, otevřel vrátka a rázoval si to k udírně. Vešel dovnitř a rozhlédl se. Na skobě visely čerstvé parohy. Výhružně přistoupil k Troníkovi a prudce do něho vrazil, až padl na zeď udírny. Troník zbledl. Přiběhli k nim Sekáč a Mlýnské kolo. Máma Baxterová se obrátila a běžela do srubu pro Troníkovu pušku.

Lem řekl: „Já tě naučím, lhát a podvádět. Tak tys nešel na srnce, viď?“

Troník řekl: „Leme, za tohle bych tě měl zabít, ale nestojíš mi za to. Že jsem ulovil srnce, to byla čistě náhoda.“

„Lháři!“

Troník si Lema nevšímal a řekl Sekáčovi:

„Nikdo nemůže o mně říct, že jsem někdy lhal. Kdybyste to všichni měli dobře na paměti, nebyli byste se dali tehdy ošidit, když jste se mnou směnili toho psa.“

Sekáč řekl: „No dobrá, dobrá. Nevšímej si ho, Troníku.“

Lem se vrátil k vozu a vylezl na kozlík.

Sekáč řekl tiše: „Je mi to strašně líto, Troníku. Lem je zlý chlap. A zvlášť od těch dob, co mu Oliver přebral děvče. Vzteká se jako srnec, když nemůže najít svou srnu.“

„Chtěl jsem vám dát čtvrt toho srnce, až pojedete zpátky. Ale na mou věru, Sekáči, tohle mu hned tak nezapomenu.“

„Nic bych se ti nedivil. Ale neměj starost, že tě při prodeji medvídků ošidíme. Já a Mlýnské kolo si umíme s Lemem poradit, když je to zapotřebí.“

Vrátili se k vozu. Sekáč vzal do rukou otěže a obrátil koně. Chtěl jet po cestě kolem jámy, přes Hopkinsovu louku, po břehu Slaného potoka a dál na sever k řece, kde by se popřípadě utábořili na noc, a ráno by se přes ni přebrodili a jeli by dál. Jody a Troník se dívali za vozem, máma Baxterová vykoukla dveřmi a uklidila pušku na místo. Troník vešel do srubu a posadil se.

Máma Baxterová se ho zeptala: „Proč sis to nechal líbit?“

„Když jeden nemá rozum, nesmí druhý ztratit hlavu. Nejsem silák, abych se moh s ním poprat holýma rukama. Byl bych musel vzít pušku a zastřelit ho. Ale jestli někdy zabiju člověka, musí to být pro vážnější věc, sprosťárna tohohle holomka a hlupáka mi nestojí za to.“

Zřejmě byl nešťastný.

„Tak rád bych žil v míru," řekl.

K Jodyho překvapení máma řekla: „Zachoval ses asi správně. Tak už na to dál nemysli."

Jody nemohl pochopit ani jednoho z nich. Měl zlost na Lema a táta ho zklamal, že ho neztrestal. Ale nevyznal se ani sám v sobě. Zanevřel na přítele Olivera a spřátelil se s Forrestery a Lem zrovna musí tátovi ublížit. Nakonec si pevně umínil, že bude Lema nenávidět, ale ostatní Forrestery bude mít rád, hlavně Sekáče. Nenávist a přátelská náklonnost ho mohly uspokojit obě stejně.

Neměl už nic zvláštního na práci, a tak celé dopoledne pomáhal mámě loupat granátová jablka a rozvěšovat jejich slupky, aby se usušily. Říkala, že to je nejlepší lék proti úplavici. Ale snědl tolik granátových jablek, až se bála, že možná bude ten lék sám potřebovat ještě dřív, než se slupky usuší. S chutí ohryzával průsvitnou křehkou dužinu kolem jablečných jader.

XXV

Listopad se přehoupl do prosince téměř neznatelně, nebýt pronikavého, smutného křiku letících kachen. Opouštěly svá hnízda v lese a stěhovaly se od jezera k rybníkům a zase zpátky. Jody uvažoval o tom, proč někteří ptáci křičí v letu a jiní jsou zticha. Jeřábi chraplavě vřeští, jen když jsou v pohybu. Jestřábi vydávají skřeky taky jen v letu, ale na stromech sedí potichu jako strnulí. Datli dělají v letu rámus, ale když se zaberou do otloukání kůry na stromech, je slyšet jen klování jejich zobáků. Křepelky se zas ozývají jenom na zemi a kosi pronikavě hvízdají v houští. Drozdi prozpěvují a švitoří ve dne v noci, v letu i na plotě a ličidlovém křoví.

Kolihy se slétaly k jihu. Každou zimu přilétaly z Georgie. Staré byly bílé a měly zahnuté zobáky a mladé z jarní líhně byly šedohnědé. Mladé kolihy jedli Baxterovi jako pochoutku. Když neměli dost čerstvého masa, nebo když se jim veverky přejedly, zajeli si na starém Césarovi, Troník s Jodym, na Cípalí louku a několik jich zastřelili. Máma Baxterová je upekla jako krocany a Troník tvrdil, že jsou ještě chutnější.

Sekáč Forrester prodal medvídky v Jacksonvillu výhodně. Přivezl Baxterům všechno zboží, jehož seznam od nich dostal, a navíc ještě malý váček drobných stříbrňáků a měďáků. Od té doby, co Lem Troníka napadl, byly vztahy mezi Forrestery a Baxtery napjaté, a když se rozdělili o výtěžek z medvídků, pak se ti černí hromotluci u Baxterových ani nezastavili, když jeli kolem.

Troník řekl: „Lem je asi všecky přesvědčil, že jsem je tehdy doopravdy chtěl s tím srncem přelstít. Však si to jednou s nima srovnám.“

Máma Baxterová řekla: „Mně to je docela vhod, že teď s nima nemáme co dělat."

„Mámo, nesmíš zapomínat, jak nám Sekáč tehdy pomoh, když mě uštknul had."

„Já jsem na to nezapomněla. Jenže Lem je taky had. Vrhá se na tebe jen proto, že slyší trávu růst."

Ale Sekáč se jednou u nich zastavil a oznámil jim, že se podle jeho domnění zbavili všech vlků. Jednoho zastřelili u vlastní ohrady, tři chytili do pasti a od té doby nespatřili ani stopu po nějakém vlku. Ale medvědi je sužují pořád. Hlavně starý Zabiják, který se vydává na loupežné výpravy, říkal Sekáč, na východ až k řece a na západ až ke Skokanímu jezeru. A nejradši vpadá do ohrady Forresterových. Vyčíhá si příznivý vítr a vyzraje na psy i pasti, vkrade se do ohrady, kdy si zamane, a odnese jim tele. A když Forresteři zůstanou v noci vzhůru a čekají na něho, jako naschvál nepřijde.

Sekáč řekl: „Moc ti to nepomůže, jestli si na něho počíháš, ale myslel jsem, že udělám dobře, když tě upozorním."

Troník řekl: „Mám chlív blízko u srubu, a tak možná toho darebáka přece přistihnu. Děkuju ti, Sekáči, ale chtěl jsem ti něco říct. Doufám, že tomu nevěříš s tím srncem, víš, jak mě tehdy Lem kvůli němu tak sprostě napad."

Sekáč odpověděl vyhýbavě: „To je v pořádku. Co záleží na jednom srnci? No tak na shledanou."

Troník nad tím zavrtěl hlavou a šel zas po své práci. Vadilo mu, že nežije v přátelských stycích s jedinými sousedy v tom malém lesním světě.

Práce bylo málo a Jody trávil dlouhé hodiny s Ročkem. Srneček rychle rostl, nohy už měl hodně dlouhé. Jednoho dne Jody zjistil, že mu zmizely světlé skvrny, odznak nedospělosti. Hned mu začal

prohlížet hladkou a tvrdou hlavu, jestli na ní nahmatá zárodky parůžků. Troník ho při tom přistihl a musel se smát.

„Hochu, nečekej zázraky. Nedostane parohy dřív než v létě, až mu bude rok. A to mu vylezou jen špičičky."

Jody si žil spokojeně, mohl se oddávat příjemným úvahám a lenivě ukájet svůj údiv. I to, že je opustil Oliver Hutto a že se jim odcizili Forresteři, bylo mu už tolik vzdálené, skoro jako by se ho to ani netýkalo. Téměř denně si bral pušku a pytlík s broky a chodil s Ročkem do lesa. Zakrslé duby už neplály rudě, ale zhnědly. Každý den ráno byla jinovatka a les se v ní třpytil, jako by v něm bylo plno vánočních stromků. Připomínalo mu to, že Vánoce už nejsou daleko.

Troník řekl: „Do Vánoc si zalenošíme a vypravíme se na slavnost do Volusie. Po Vánocích se zas pustíme do práce."

V borovém lese za jámou nalezl Jody zralé indiánské boby. Nasbíral si jich plné kapsy. Byly jasně červené a tvrdé jako křemen. Z košíčku na šití vzal mámě jehlu a silnou niť a bral si je s sebou na své výpravy. Posadil se v teplém slunci, opřel se zády o strom a pracně boby navlékal na niť, každý den několik. Chtěl udělat mámě náhrdelník. Nedařilo se mu navlékat boby pravidelně, ale náhrdelník se mu líbil. I hotový jej nosil v kapse, aby se na něj mohl často dívat, až se mu v kapse ušpinil od lepkavých drobečků a veverčích ocásků a podobného smetí. Opláchl náhrdelník ve vodě v jámě a ukryl jej na stropním trámu ve své komůrce.

Loňského roku neměli k Vánocům nic zvláštního, jedině k obědu divokého krocana, protože nebyly peníze. Tentokrát jim zbyly peníze utržené za prodané medvídky. Troník z nich dal stranou částku na bavlníkové semeno a řekl, že zbytek se může utratit na Vánoce.

Máma Baxterová řekla: „Jestli pojedeme oslavit Vánoce, musím se předtím vypravit do Volusie na nákupy. Potřebuju čtyři yardy listru, abych se na Vánoce mohla slušně ustrojit.“

Troník řekl: „Ženo, tvá tloušťka není žádné tajemství, nechci se hádat, a vem si třeba všecky peníze, co nám zbyly. Ale tak se mi zdá, že čtyři yardy ti postačí sotva na spodní kalhoty.“

„Abys věděl, chci si přešít svatební šaty. Dlouhé jsou mi dost, vždyť od těch dob nerostu, leda jen do šířky, a tak si chci do nich vpředu vsadit kus látky, abych se do nich vešla.“

Troník ji poplácal po tlustých zádech.

„No, jen se nezlob. Tak hodná žena jako ty si zasluhuje kus látky, když si ji potřebuje vsadit do svatebních šatů.“

To ji obměkčilo. „Tak mě přestaň dopalovat. Nikdy nechci nic pro sebe a ty sis na to tak zvyk, že už ani nečekáš, že bych mohla něco chtít.“

„Já vím. A mrzí mě, že se musíš tolik uskrovňovat. Nejradši bych ti přines na šaty hedvábí, a jestli mě Pánbůh zachová při životě, budeš mít jednou studnu hned u srubu, abys nemusela chodit prát až k jámě.“

„Chtěla bych jet do Volusie hned zejtra.“

„Počkej ještě pár dní, snad s Jodym něco ulovíme, mohli bysme třeba vzít k Boylesovi maso a kůže, a pak by sis nakoupila, co si vzpomeneš.“

První den z honu nepřinesli nic.

„Když člověk o srnce zrovna moc nestojí,“ řekl Troník, „je jich všude plno, a když se na ně vypraví, vypadá to v lese jako po vymření.“

Udála se podivná věc. Na jih od mýtiny Troník zkoušel poslat psy po stopě zvěře, podle všeho malého ročka nebo většího srnečka. Ale psi se po ní nechtěli pustit, a tak Troník něco udělal, co

neudělal už kolik let. Ulomil větev a zpráskal Julii za její umíněnost. Štěkala a kňučela, ale přece nechtěla poslechnout. Kvečeru se tajemství objasnilo. Při honu za nimi přiběhl Roček, jak měl ve zvyku. Troník vykřikl, klekl si na zem a srovnával jeho stopy se stopou, po níž se psi prve nechtěli pustit. Byly obě stejné. Stará Julie, chytřejší než on, poznala buď stopu, nebo pach nejmladšího Baxtera.

„Za tohle se hrozně stydím. Pes ji poznal, a já ne, a Roček patří skoro do rodiny."

Jody jásal. Byl starému psu upřímně vděčný. Moc by ho to zarmoutilo, kdyby Ročka byli pronásledováním vystrašili.

Druhého dne se hon vydařil líp. Přistihli velikého srnce, jak se pase v močále. Troník ho zastřelil. Stopoval ještě jednoho menšího a zaskočil ho u vavřínového houští. Nechal střelit Jodyho, a když se minul cílem, zastřelil srnce sám. Vydali se na hon pěšky, protože v zimě museli postupovat zvolna a velmi opatrně, jestli chtěli vystopovat zvěř, ledaže na ni přišli náhodou. Jody chtěl odnést menšího srnce domů, ale div neklesl pod jeho tíhou. Počkal tedy u zabitých srnců, dokud pro ně Troník nepřijel s koněm zapřaženým ve voze. Roček přiběhl s ním.

Troník zavolal: „Tenhle tvůj miláček chodí na hon zrovna tak rád jako psi!"

Cestou domů Troník ukazoval, kde se medvědi pásli na bobulích zakrslých palmett.

„Vyčistí jim střeva a je to pro ně posilňující žrádlo. Ukládají se do zimních brlohů zarostlí sádlem. Tak se mi zdá, že letos budou medvědi naše jediná spása, až budeme potřebovat čerstvé maso."

„Táto, žere ty bobule taky jiná zvěř?"

„Srnci je taky rádi žerou. Ale něco ti povím. Když je nasbíráš do demižónu, zaleješ je rumem a necháš pět měsíců stát, máš z nich

truňk, že by i máma zpívala aleluja, kdybys ji k tomu dostal, aby se ho napila."

Tam, kde palmetta rostla na vyvýšeninách mezi křovím, ukázal Troník na úzké stopy vedoucí k želvím dírám. V zimě tam byli zalezlí i chřestýši, ale za teplých a jasných dní na několik hodin vylézali a slunili se blízko děr. Jody si pomyslel, že by Troník zřetelně viděl i všechna neviditelná zvířata, která se prohánějí v lese.

Doma mu pomohl stáhnout a rozčtvrtit srnce. Troník chtěl z nich prodat jen kůže a zadní čtvrti. Maso z předních čtvrtí máma Baxterová upekla a uložila na zimu, zalité srnčím tukem. Kosti a odřezky masa uvařila v prádelním hrnci pro psy. Rodina si večer pochutnala na srnčích srdcích a játrech. U Baxterových nepřišlo nazmar nic.

Ráno řekl Troník: „Teď se musíme dohodnout, jestli zůstaneme přes noc u babičky Huttové, nebo jestli se vrátíme domů. Jestli se tam zdržíme přes noc, musí Jody zůstat doma, aby podojil krávu a nakrmil psy a drůbež."

Jody řekl: „Vždyť Trixie už skoro nemá mlíko, táto, a psům a drůbeži tady můžeme žrádlo nechat. Vem mě s sebou, táto, prosím tě, a zůstaňme přes noc u babičky Huttové."

Troník se zeptal ženy: „Chceš tam zůstat přes noc?"

„Ne, nechci. My dvě si odjakživa nemůžeme přijít na chuť."

„No tak tam nezůstaneme a ty, Jody, můžeš jet s náma, ale až tam budeme, nesmíš žebronit, abysme se zdrželi přes noc."

„Co mám udělat s Ročkem? Moh bych ho vzít s sebou, abych ho ukázal babičce?"

Máma Baxterová vybuchla: „Zatrápený Roček! Jakživi jsme tu ještě neměli tak protivného tvora, i když počítám tebe, Jody."

Řekl uraženě a pyšně: „Tak myslím, že s ním zůstanu doma."

Troník řekl: „No, hochu, uvaž ho a na chvíli ho pusť z hlavy. Není přece pes ani dítě, i když ho rozmazluješ jako miminko. Nemůžeš ho všude tahat s sebou jako malá holka panenku."

Jody mrzutě uvázal Ročka v kůlně a na cestu do Volusie se převlékl do čistých šatů. Troník měl na sobě soukenný oblek se sraženými rukávy a na hlavě černý plstěný klobouk. Švábi v něm prokousali díru ve střeše, ale byl to přece jen klobouk. Neměl na hlavu nic jiného než vlněnou loveckou čepici a palmettový širák, který nosil při práci na poli. Jody byl ustrojený svátečně, v kožených botách, homespunových kalhotách, v pase převázaných červenou šňůrou. Máma Baxterová byla čistá a nažehlená v nových šatech z modře a bíle kostkované látky z Jacksonvillu. Chtěla světlejší kostky, ale i tak byly hezké. Na hlavě měla modrý letní širák, ale vzala si s sebou černý klobouk s bohatými náběrami, který si chtěla nasadit, teprve až se budou blížit k městečku.

Příjemně se jim po písečné cestě ujíždělo vozem. Jody seděl dole na prknech, zády opřený o kozlík. Bylo zajímavé dívat se, jak zůstává les pozadu. Pohyb kupředu byl zřetelnější, než kdyby viděl před sebe na cestu. Potom se vůz rozdrkotal, a než přijeli k řece, měl Jody celé tělo polámané. Jinak neměl žádné zvláštní starosti, a tak se zahloubal do myšlenek o babičce Huttové. Bude to pro ni překvapení, až se dozví, že zanevřel na Olivera. S uspokojením si představoval, jak se bude babička k tomu tvářit. Pak se ho zmocnily rozpaky. Měl ji stejně rád jako vždycky, jenže přes léto si na ni vůbec nevzpomněl. Tak jí snad ani nepoví, že se na Olivera rozhněval. Viděl se už, jak bude na ni vlídný a šlechetně jí to zamlčí. Zálibně si představoval jejich setkání. A nakonec si umínil, že se jí zdvořile zeptá, jak se Oliverovi daří.

Troník vezl srnčí maso ve dvou pytlích a kůže zvlášť v pytli od mouky. Máma Baxterová vezla v košíku vejce a hrudku másla,

obojí chtěla prodat Boylesovi, a ještě jeden košík s dárky pro babičku Huttovou: sklenici čerstvého sirupu, měřici sladkých brambor a šunku, kterou Baxterovi vyudili máčenou v cukru. S prázdnýma rukama by se nevypravila ani na návštěvu k nepříteli.

Přijeli po západním břehu a Troník zavolal na převozníka z východního břehu. Rozlehlo se to po řece. Na protějším břehu se ukázal chlapec a pomalu se na prámu plavil přes řeku. Jody si pomyslel, že ten chlapec asi má život hodný závidění, když se tak plaví po řece sem a tam. A pak ho napadlo, že si při takovém životě vlastně neužije svobody. Vždyť neví, co to je hon a výpravy do lesa, a neví, co to je mít Ročka. Nakonec byl rád, že není synem převozníka. Blahosklonně ho pozdravil „Ahoj!" Chlapec byl ošklivý a ostýchavý. Když pomáhal odvést koně Baxterových na prám, šel se sklopenou hlavou. Jody byl zvědavý, jaký vlastně má ten chlapec život.

Zeptal se ho: „Máš pušku?"

Chlapec zamítavě trhl hlavou ke straně a dál upíral oči na východní břeh řeky. Jody toužebně vzpomínal na Suché křídlo. Jakmile se spolu setkali, Suché křídlo mu nepřestal o něčem povídat. Řekl si, že s tímhle chlapcem nic není. Máma Baxterová chtěla jít napřed nakoupit a teprve potom k babičce Huttové. Zastavili u Boylesova krámu a vyložili své zboží na pult. Boyles neměl naspěch, aby s nimi uzavřel obchod. Nejdřív chtěl slyšet novinky z lesa. Forresteři mu vyprávěli neuvěřitelné věci, jak to tam po zátopě vypadá. Bylo u něho také několik lovců z volusijského revíru a ti říkali, že tam zvěř skoro není k nalezení a že medvědi napadají dobytek až u řeky, a tohle se nestalo už kolik let. Chtěl, aby mu Troník ty zprávy potvrdil.

„Tohle je všecko pravda," řekl Troník.

Opřel se o pult a zřejmě se chystal na delší rozhovor.

Máma Baxterová řekla: „Vždyť víš, že dlouho nevydržím na nohou. Tak si spolu sjednejte obchod a já si tady nakoupím, co potřebuju, a půjdu k paní Huttové. Potom si tady můžete povídat až do večera."

Boyles hbitě odvážil maso. Protože zvěřina byla vzácná, ochotně za ni nabídl slušnou cenu. Na parníku si od něho rádi nějakou tu kýtu odkoupí pro anglické a yankejské pasažéry. Pečlivě si prohlédl kůže a vyslovil se o nich s uznáním. Měl na ně kupce a mohl za ně dát po pěti dolarech. To bylo víc, než Baxterovi čekali. Máma si zálibně začala prohlížet látky. Byla vybíravá a chtěla jen to nejlepší. Boyles neměl hnědý listr. Řekl, že by si jej mohl nechat přivézt příští lodí. Zavrtěla hlavou. Z Baxterova ostrova sem je moc daleko a nemůže si pro něj poslat zvlášť.

Boyles se zeptal: „A co kdybyste si koupila na celé šaty, mám tady pěkný černý listr?"

Zkoušela jej v prstech.

„Doopravdy je hezký. Kolik jste říkal? Ó –"

Odvrátila se a řekla hrdě a chladně:

„Nechci jinou látku než hnědou."

Koupila koření a hrozinky do vánočky a řekla:

„Jody, jdi se podívat, jestli se César neutrh od vozu."

Byl to takový divný rozkaz, že na ni vyvalil oči. Troník na něho mrkl. Rychle se obrátil, aby ho neviděla, že se usmívá. Zřejmě mu chce koupit nějaké překvapení k Vánocům. Troník by si vymyslel lepší záminku, aby ho dostal ven. Vyšel z krámu a díval se na chlapce, který obsluhoval převozní prám. Seděl u přívozu a prohlížel si kolena. Jody sbíral hroudy a strefoval se jimi do kmene dubu u cesty. Chlapec ho pokradmu pozoroval, pak beze slova přišel za ním a také se hroudami strefoval do dubu. Závodili spolu, ale vůbec na sebe nepromluvili. Za chvíli si Jody vzpomněl, že máma je už snad hotová s nákupy, a běžel zpátky do krámu.

Zeptala se ho: „Půjdeš se mnou, nebo tady zůstaneš s tátou?“

Zaváhal. Jakmile ho babička Huttová uvidí ve dveřích, hned přinese na stůl koláče nebo cukroví. Ale také moc rád tátu poslouchal, když rozprávěl s muži. Rozřešil to za něho pan Boyles, který mu podal pendrekovou tyčinku. Aspoň ho na chvíli zabaví.

Řekl povýšeně: „Počkám tady s tátou.“

Vyšla z krámu. Táta se za ní díval a vraštil čelo. Boyles zálibně hladil srnčí kůže.

Troník řekl: „Chtěl jsem ty kůže prodat za hotové. Ale kdybyste mi za ně dal ten černý listr na šaty, tak bych o peníze nestál.“

Boyles řekl mrzutě: „To bych neudělal nikomu na světě. Ale vy jste můj starý zákazník, tak dobrá.“

„Honem tu látku ustřihněte a zabalte, než si to rozmyslím.“

Boyles řekl kysele: „Totiž než si to rozmyslím já, ne?“

Nůžky zaskřípěly v černém listru.

„Teď mi k tomu ještě dejte černé šicí hedvábí a dva tucty skleněných knoflíků.“

„To jsme si neujednali.“

„Mám na ně peníze. A dejte tu látku do škatule, kdyby večer snad pršelo.“

Boyles řekl dobromyslně: „Když jste mě takhle doběh, tak mi teď povězte, kam si člověk může jít zastřelit krocana k vánočnímu obědu.“

„Nemůžu vám ani říct, kam na něj půjdu sám. Je jich moc málo. Mor si mezi nima zle zařádil. Ale zkuste to hned za řekou, tam kde do ní ústí Sedmimílový potok. Znáte ten cypřišový močál, kde roste pár pěkných cedrů, na jihozápad od potoka? Zkuste to tam –“

Začínal správný mužský rozhovor. Jody si sedl na bednu se sušenkami a poslouchal. Nebyli tam jiní zákazníci. Boyles tedy k nim přišel před pult a pro sebe a Troníka přistrčil k železným kamín-

kám židli a starou houpací lenošku potaženou hovězinou. Vytáhli dýmky a Troník nacpal Boylesovi dýmku svým tabákem.

„Nic mně tak nechutná jako doma vypěstovaný tabák," řekl Boyles. „Zasázejte ho na jaře záhonek taky pro mě. Zaplatím vám tak dobře jako každý jiný. Povídejte dál – Říkal jste na jihozápad od potoka –?"

Jody žmoulal pendrekovou tyčinku. Ústa měl plná chutné černé šťávy a rozhovor v něm ukájel i jakýsi vnitřní hlad, jejž mohl jen málokdy ukojit. Troník vyprávěl o zátopě v lese.

„U řeky jsme ji měli taky zlou," vpadl mu do řeči Boyles. „Řeka se rozvodnila, ale voda brzy opadla. Zaplavila břehy a chajda Loudy Ozella se ve vichřici nakláněla sem a tam, až se nakonec převrhla. Louda teď bydlí u babičky Huttové v kůlně a je v sedmém nebi."

Troník vyprávěl o honu na vlky a na medvědy; o tom, jak ho uštkl chřestýš, o čemž se Forresteři ani nezmínili. Jody prožíval celé léto, a když to Troník vyprávěl, bylo to znovu všechno ještě lepší než tehdy ve skutečnosti. Boyles ho poslouchal jako učarovaný, dychtivě se k němu nakláněl a zapomínal kouřit. Přišel zákazník a Boyles mrzutě vstal od kamínek.

Troník řekl: „Hochu, máma už je pryč skoro dvě hodiny. Běž taky k babičce. Řekni jim, že přijdu hned."

Pendreková tyčinka už byla dávno tatam. Chýlilo se k poledni a Jody měl hlad.

„Dostaneme u babičky oběd?"

„To se ví. Kdyby nás na něj nebyla pozvala, máma by už tady byla zpátky. Tak už běž. A odnes jí sám tu přední čtvrt."

Odešel, skoro opojený Troníkovým vyprávěním.

Babiččin úpravný dvorek se teprve zotavoval z následků velké vody. Řeka se vylila z břehů a odnesla podzimní keře v zahrádce. Tu a tam ještě zbyl nezvyklý nepořádek. Znovu zasázené rostliny už hezky vyrostly, ale nerozkvetly, kromě keřů indigovníku hned

u domku. Visely na nich malé černé lusky, špičaté a zahnuté jako čepel kosy. Vkročil na verandu, podíval se oknem dovnitř a viděl, že máma sedí v pokoji a v krbu plápolá oheň. Babička ho uviděla a přišla ke dveřím.

Její objetí bylo přátelské, ale chybělo mu obvyklé nadšení. Baxterovi jí byli vítanější bez mámy. Nikde neviděl mísu s cukrovím. Ale z kuchyně se šířila vůně oběda. Jinak by byl to zklamání sotva snesl. Babička Huttová se zas posadila a škrobeně si povídala s mámou. Máma se nechovala o nic líp. Přísně pohlédla na babiččinu bílou zástěrku s nabíranými volánky a řekla:

„Ať jsem, kde jsem, dopoledne vždycky chodím oblečená skromně."

Babička Huttová na to řekla uštěpačně: „Já bych zas nechtěla, aby mě našli bez kouska parády ani po smrti. Muži to mají rádi, když je ženská pěkně ustrojená."

„Mě doma vždycky učili, že se to nesluší, když se ženská strojí, aby se líbila mužským. My chudáci na to nemáme, abysme se parádili. Nás čeká paráda až v nebi."

Babička Huttová se v židli rychle zahoupala.

„Já se nechci dostat do nebe," prohlásila.

Máma Baxterová řekla: „Tohle vám beztak asi nehrozí."

Babička zablýskla černýma očima.

„A proč bys nechtěla přijít do nebe, babičko?" zeptal se Jody.

„Jen si představ, jakou bych tam měla společnost!"

Máma Baxterová si toho nevšímala.

„A pak by mi tam vadila ta hudba. Říkají, že se tam hraje jenom na harfy. A mně se líbí jen hra na flétnu a na violu. Jestli mi kazatel před smrtí neslíbí, že tam budu mít hudbu, kterou mám ráda, tak se mu poděkuju za pozvání."

Máma Baxterová se tvářila výhružně.

„A potom jídlo. I Pánbůh má jistě rád vůni pečeně. Ale podle toho, co říkají kazatelé, živí se lidi v nebi mlíkem a medem. O mlíko nestojím a z medu se mi dělá zle.“ Zálibně si urovnala volánky na zástěrce. „Lidi asi touží najít v nebi jen to, co nemají na zemi. Ale já tady odjakživa mám skoro všecko, co si může ženská přát. Snad proto nemám o nebe zájem.“

Máma Baxterová řekla: „To asi taky máte velkou radost, že vám Oliver utek s tou kudrnatou holkou.“

Houpací židle pod babičkou hlučně zaskřípala na podlaze.

„Oliver je fešák a ženské za ním blázní. Jako teď ta Korouhvička. Nemůže si pomoct. Nikdy v životě nic neužila, dokud si ji Oliver nevyhlíd. Tak proč by za ním neutekla? Je chudinka sirotek.“ Zase si natřásla volánky na zástrčce. „Zůstala tady jako sirotek, odkázaná na milosrdenství dobrých křesťanů.“

Jody se rozpačitě vrtěl na židli. V babiččině útulném domku jako by se nějak ochladilo, jako by někdo otevřel venkovské dveře dokořán. Řekl si, že tohle jsou řeči spíš pro ženské. A ženské jsou dobré k tomu, aby vařily všelijaké dobroty k jídlu, jinak s nimi jsou jen samé svízele. Na verandě se ozvaly Troníkovy kroky. Jodymu se ulevilo. Snad je táta nějak srovná. Troník vešel do pokoje. Přistoupil ke krbu, zamnul si nad ním ruce a řekl:

„Není tohle krása? Dvě ženy, co mám ze všech na světě nejradši, na mě čekají u ohně v krbu!“

Babička řekla: „Kdyby se ty dvě ženy měly spolu taky tak rády, Ezro, bylo by všecko v pořádku.“

„Já vím, že se vy dvě nesnášíte. A chcete vědět proč? Ty, babičko, žárlíš na Ory, že je moje žena. A ty, Ory, žárlíš na babičku, protože je hezčí než ty. Ale žena musí trochu zestárnout, aby byla hezká – neříkám krasavice – a až tobě, Ory, bude o pár let víc, budeš možná taky hezká.“

Ve společnosti dobromyslného Troníka se přestaly hašteřit. Obě se zasmály a přitáhly si uzdu.

Troník se zeptal: „Teď bych rád věděl, jestli mají Baxterovi pozvání na oběd, nebo jestli se budou muset obrátit a jet domů na vystydlou polentu?“

„Vždyť víš, že jste vítaní hosti, ať přijedete ve dne či v noci. A děkuju ti za to srnčí. Škoda, že tady není Oliver, aby si na něm pochutnal s náma.“

„Máš od něho zprávy? To byl asi pěkně zřízený, že nás ani nepřišel navštívit, než se zas vydal na moře.“

„Trvalo mu hezky dlouho, než se z toho vylízal. A pak se dozvěděl, že by ho chtěli na jednu loď v Bostonu.“

„Nebo to bylo tak, jak jsem slyšel, že ho chtělo jedno děvče z Floridy?“

Zasmáli se a Jody se smál s nimi. Ulehčilo se mu a u babičky se zas oteplilo.

„Oběd mám hotový, a jestli se vy zálesáci u mě pořádně nenajíte, tak se hrozně urazím.“

Oběd nebyl tak hojný jako tehdy, když tam Troník s Jodym byli sami. Ale na stole měli věci, které chutnaly i mámě. Naobědvali se v přátelské pohodě.

Máma Baxterová řekla: „Tak jsme se rozhodli, že sem přijedeme na vánoční slavnost. Loni jsme nemohli přijet, protože jsme k vám nechtěli s prázdnýma rukama. Přišlo by vám vhod trochu sirupu a ovocný koláč?“

„Ničím mě nemůžete uctít líp. A což kdybyste u mě o Vánocích zůstali přes noc?“

Troník řekl: „To by byla krása. A na mě se můžeš spolehnout, že přivezu maso. Přivezu ti taky krocana, i kdybych ho měl sám vysedět.“

Máma Baxterová řekla: „A co bude s krávou a se psy a drůbeží? Nemůžeme je přece nechat doma jen tak, ať jsou třeba Vánoce."

„Psům a drůbeži můžeme doma nechat žrádlo. Za den přece nechcípnou hlady. A Trixie asi už bude mít tele a to se postará, aby ji mlíko netlačilo."

„A tele nám zatím ukradne darebák medvěd nebo pardál."

„Moh bych jim udělat ohradu ve stodole a tam se na ně nic nedostane. Jestli chceš zůstat doma a hlídat zvířata, zůstaň si doma, ale já chci užít pěkných Vánoc."

„Já taky," řekl Jody.

Máma Baxterová řekla babičce: „Mám s nima kříž jako králík s párem divokých koček."

Troník řekl: „Mně se vždycky zdá, že spíš já a Jody jsme dva králíci a prohání nás divoká kočka."

„To vy dva ji umíte pořádně prohnat!" řekla, ale musela se smát.

Smluvili se, že přijedou na Vánoce k babičce, vezmou ji s sebou na slavnost a zůstanou u ní přes noc a celý příští den. Jody zajásal. Pak si vzpomněl na Ročka a bylo mu, jako když se jasná obloha zatáhne tmavým mrakem.

Vyhrkl: „Jenže já nemůžu přijet. Musím zůstat doma."

Troník se zeptal: „Hochu, co tě to zas napadlo?"

Máma Baxterová honem vysvětlovala babičce Huttové: „To kvůli jeho srnečkovi. Nevydrží bez něho ani chvíli. Jakživa jsem neviděla, aby se kluk tak zbláznil do zvířete. Radši by sám nejed, aby ho moh nakrmit, a spí s ním a mluví jako s lidským tvorem – však já jsem tě v kůlně kolikrát slyšela – nemá myšlenky pro nic než na toho protivu srnečka."

Troník se ho mírně zastal: „Ory, když tě člověk slyší, tak by si skoro moh myslet, že chudák náš kluk stůně na neštovice."

Babička řekla: „Vždyť si můžeš srnečka sem vzít s sebou."

Jody ji objal kolem krku.

„Babičko, uvidíš, že budeš mít Ročka ráda. Je tak chytrý a poslušný a učenlivý jako pes."

„To se ví, že ho budu mít ráda. Bude se snášet s Chundeláčem?"

„Má psy rád. Doma si s nima hraje. Když jdou s náma na hon, vykrade se někudy ven a přiběhne za nimi do lesa. Má rád hon na medvěda zrovna tak jako oni."

Zajíkal se chválou svého srnečka. Troník ho zarazil, ačkoli se musel smát.

„Nesmíš ho tolik vychvalovat, ať si taky babička může na něm najít něco pěkného, jinak by třeba mohla na něm najít ňákou špatnost."

„Na něm nemůže najít žádnou špatnost!" prohlásil Jody vášnivě.

„Jenom to, že vyskakuje na stůl a shazuje poklice z hrnců se sádlem a rozhází po dvoře brambory a nazlobí se víc než deset dětí!" řekla máma Baxterová.

Šla se do zahrádky podívat na květiny. Troník odvedl babičku stranou.

„Mám starost o Olivera," řekl. „Ti rváči ho odtaď vyštvali, viď?"

„Já jsem ho sama vyhnala. Už mě omrzelo, jak leze za tou holkou. Řekla jsem mu: ‚Olivere, radši se zas vrať na moře, tady mi nejsi nic platný a nemám z tebe ani trochu radost,' a Oliver povídá: ‚Já ze sebe taky nemám žádnou radost. Patřím zkrátka na moře.' Jakživo by mě nenapadlo, že ta holka pojede za ním."

„Víš, že Lem Forrester zuří? Jestli sem někdy přijde opilý, tak si pamatuj, že když se navzteká, není to člověk. Musíš se ho zbavit, jak nejlíp dovedeš."

„To přece víš, že se s ním nebudu mazlit, na to nemám kdy. Na mě si nepřijde, to by padla kosa na kámen."

„A není ta kosa už trošku obroušená?“

„Zato ale kámen ani trošku nezměknul.“

„Já věřím, že se dovedeš vypořádat i s mužským, ale s Lemem to není jen tak.“

Jody natahoval uši. Když byl zas u babičky, ožily v něm vzpomínky na Olivera. A s uspokojením vzal na vědomí, že i babička má na Olivera dopal. Až se sám někdy setká s Oliverem, dá mu znát svou nelibost, ale odpustí mu. Jenom Korouhvičce nikdy neodpustí.

Baxterovi sebrali své košíky a pytle a balíky s nákupy. Jody se pokoušel uhodnout, v kterém pytli je pro něho dárek k Vánocům, ale vypadaly všechny stejně. Pak si zarmouceně pomyslel, že máma snad opravdu chtěla, aby se šel podívat, jestli se César neutrh od vozu, a že snad pro něho vůbec nic nekoupila. Celou cestu domů to na ní hleděl nějak vyzvědět.

„Marně vyzvídáš, ode mě se nic nedovíš,“ řekla.

Podle jejích vytáček poznal najisto, že pro něho opravdu něco má.

XXVI

Trixie se otelila týden před Vánocemi. Tele byla jalovička a na Baxterově ostrově z toho měli velkou radost. Nahradí jim tu, kterou vlci zabili. Trixie už nebyla mladá a jalovičku nutně potřebovali. U Baxterových se nemluvilo téměř o ničem jiném než o blízkých Vánocích. Kráva se otelila, a tak se mohla na Štědrý večer celá rodina vzdálit přes noc, protože tele se o mléko postará.

Máma Baxterová upekla v troubě ovocný koláč. Jody jí pomáhal – vylupoval jí ořechy. Koláč dal mámě práci na celý den a rodinu zaměstnal tři dny: jeden den se konaly přípravy, druhý den se pekl a třetí den se mu obdivovali. Jody jakživ neviděl takový velikánský koláč. Máma se nafoukla pýchou.

„Nechodím často na návštěvu, ale když jdu, chci se dát vidět."

Večer toho dne, kdy koláč upekla, dal jí Troník černý listr na šaty. Pohlédla na něho a na látku a rozplakala se. Padla do lenošky, přehodila si zástěru přes hlavu a vzlykala a pláč jí lomcoval sem a tam. Jodyho to polekalo. Myslel si, že to je pro ni zklamání. Troník k ní přistoupil, pohladil ji po vlasech a řekl:

„Když na tebe nejsem pořád takhle hodný, není to proto, že bych neměl dobrou vůli."

Teprve pak Jody pochopil, že máma pláče radostí. Utřela si oči, položila si látku na klín, dlouho ji tak chovala, chvílemi ji pohladila a řekla:

„Teď sebou musím hodit, abych si šaty ušila včas."

Tři dni pracovala ve dne v noci a oči jí zářily spokojeností. Když si šaty zkoušela, musela požádat o pomoc Troníka. Pokorně si vedle ní klekl, mezi rty plno špendlíků, a zabíral a popouštěl

látku podle jejích pokynů. Jody a Roček to pozorovali s úžasem. Když šaty došila, zavěsila přes ně prostěradlo, aby si je uchovala čisté.

Čtyři dni před Vánocemi se u nich zastavil Sekáč Forrester. Byl v dobré náladě a Troník usoudil, že ho zbytečně podezíral z nedůvěry. Starý Zabiják zase navštívil ostrov Forresterových a poblíž v lese zabil jejich dvěstěpadesátiliberního kance. Sekáč vyprávěl, že ho zabil při zápasu a ne proto, aby se nažral. Kanec se zuřivě bránil. Země byla rozrytá kolik yardů kolem dokola. Jeden kancův kel tam našli ulomený a na druhém klu zůstal kus černé srsti starého Zabijáka.

„Teď je zrovna čas, abysme na něj šli," řekl Sekáč, „jistě je zraněný."

Forresteři nalezli zabitého kance teprve druhý den a to už bylo pozdě medvěda vystopovat. Troník mu za zprávu poděkoval.

„Nejspíš na něj v ohradě nalíčím past, abych ho postrašil. Na Vánoce se chceme podívat do Volusie." Chvíli zaváhal. „Pojedete taky?"

Sekáč se také trochu rozmýšlel, než odpověděl:

„Asi ne. Máme těch volusijských rváčů až dost. Kdybysme se neopili, nebyla by tam žádná zábava, a Lem by se nejspíš popral s ňákým Oliverovým kamarádem. Na Vánoce asi budeme chlastat doma. Nebo možná ve Fort Gates."

Troníkovi se ulevilo. Dovedl si představit, jak by to asi bylo lidem u řeky po chuti, kdyby do jejich zbožných vánočních oslav najednou vpadli opilí Forresteři.

Namazal největší past na medvědy. Měřila našíř skoro šest stop a vážila víc než půl metráku. Jen řetěz u ní vážil skoro třicet liber. Měl v úmyslu zavřít krávu a tele v chlévě, zatarasit dveře a past postavit před ně. Kdyby si starý Zabiják zamanul, že si na jalovičce

o Vánocích pochutná, až budou všichni pryč, měl by nejdřív co dělat s tou pastí. Celý den měli plné ruce práce. Jody znovu vyleštil náhrdelník z indiánských bobů. Doufal, že si jej máma vezme k novým černým šatům. Pro Troníka neměl žádný dárek. Trápilo ho to a po usilovném přemýšlení se odpoledne vypravil k močálu zarostlému rákosím. Uřízl ho kus a udělal z něho troubel k dýmce, ze šešule kukuřičné palice vydlabal hlavičku a spojil ji s troubelí. Troník mu říkal, že si indiáni, kteří tam kdysi žili, dělali z rákosí troubele k dýmkám, a sám si vždycky chtěl takovou dýmku udělat. Ale pro Ročka si Jody nemohl nic vymyslet. Spokojil se tím, že Ročkovi k Vánocům postačí pěkný kus kukuřičného chleba. A udělá mu ohlávku ze jmelí a cesmíny.

Když Jody šel večer spát, zůstal Troník vzhůru. Zaměstnával se tajemným bušením a tlučením a vrtáním, které nepochybně mělo co dělat s Vánocemi. Tři dni, které do nich zbývaly, Jodymu připadaly jako měsíc.

Nikdo, ani psi, v noci neslyšel vůbec nic. Když ráno Troník šel do ohrady podojit Trixii a pak do chléva k teleti a chtěl je pustit ke krávě, aby se nacucalo, bylo tele pryč. Pomyslel si, že snad vylámalo příčky – ale byly nedotčené. Hledal stopy v měkkém písku na dvorku. Mezi změtí kravských, koňských a lidských stop táhla se v rovné přímce neúprosná stopa starého Zabijáka. Troník přiběhl s tou zprávou do srubu, bledý vztekem a žalem z toho nezdaru.

„Teď mu nedám pokoj, i kdybych měl toho neřáda stopovat až do Jacksonvillu. Tentokrát to zaplatí on nebo já."

Ihned si začal čistit a mazat pušku a připravovat patrony. Pracoval rychle a zlostně.

„Ory, dej mi do pytlíku s patronami pár brambor a kus chleba."

Jody se ostýchavě zeptal: „Můžu s tebou, táto?"

„Jestli mi stačíš v chůzi a nebudeš se bát. A jestli tě uštvu, musíš zůstat tam, kde padneš, nebo se musíš vrátit domů sám. Budu ho honit až do tmy."

„Mám Ročka zavřít, nebo může jít s náma?"

„Mně je to k čertu jedno, kdo s náma půjde. Ale jestli bude zle, nikdo se nesmí spoléhat na můj soucit."

Šel do udírny a uřízl pro psy kus masa z aligátorova ocasu. Jakmile byl se vším hotový, zamířil přes dvorek k plotu a odtamtud dál po medvědí stopě. Zapískal na psy a poslal po ní Julii. Zaštěkala a prudce se rozběhla. Jody se za ním díval s hrůzou. Sám neměl nabitou pušku, ani nebyl obutý a nemohl si vzpomenout, kde nechal svůj kabát. Podle umíněně vzpřímených Troníkových zad poznal, že by ho marně prosil, aby chvilku počkal. Spěšně shledával všechno potřebné. Křikl na mámu, aby mu také dala do tlumoku chléb a brambory.

Řekla jen: „Tentokrát ho asi dostanete. Táta dřív nedá pokoj, znám ho."

Zavolal na Ročka a tryskem se pustil za tátou a psy. Byli rychlí. Když je dohonil, nemohl popadnout dech. Stará Julie jásala nad čerstvou stopou. Její hlas, vesele zdvižený ohon a lehké skoky jasně nasvědčovaly, že o nic na světě tolik nestojí jako o tohle. Roček vyhodil zadníma nohama a rozběhl se vedle ní.

„Však mu přestane být veselo," zlověstně řekl Troník, „až se před ním ukáže starý Zabiják."

Asi míli na západ nalezli pozůstatky telete. Starý medvěd se pořádně nažral, protože se v posledních dnech asi nemohl pouštět na lov po zraněních, která utrpěl od kance Forresterových. Zdechlina byla dobře zakrytá suchým listím a mechem.

Troník řekl: „Jistě teď leží někde nedaleko a chce se sem vrátit."

Ale Zabiják se neřídil žádnými pravidly. Stopa pokračovala. Vedla skoro až k ostrovu Forresterových, zahnula na sever, potom na západ a pak zase na sever po okraji Hopkinsovy louky. Foukal silný vítr od jihozápadu a Troník řekl, že starý Zabiják skoro jistě nemá před nimi velký náskok, ale že je asi navětřil.

Šli tak rychle a tak daleko, že se před polednem i Troník musel zastavit, aby si trochu odpočal. Psi by byli ochotně běželi dál, ale jejich vzdouvající se boky a vyplazené jazyky svědčily o tom, že jsou také unaveni. Troník se zastavil na louce pod skupinou vysokých dubů u čirého rybníčka, aby se psi mohli napít. Vrhl se na zem do slunečního světla. Ležel tam na zádech a nemluvil. Oči měl zavřené. Jody se natáhl vedle něho a psi si lehli na břicho. Jen Roček nebyl unavený a probíhal se kolem dubů. Jody se zadíval na tátu. Ještě nikdy se tolik neštvali. Tentokrát to nebyla rozkoš z honu, ani závodění lidského mozku s rychlými a lstivými zvířaty. Tohle byla jenom nenávist a pomstychtivost, a ne radostná honička.

Troník otevřel oči, převalil se na bok, rozvázal pytlík a vytáhl si z něho oběd. Jody si vzal svůj. Jedli a nepromluvili ani slovo. Chléb a studené pečené sladké brambory se zdály téměř bez chuti. Troník hodil psům pár kusů aligátořího masa a ti je spokojeně hryzali. Jim bylo úplně jedno, jestli Troník honí bezstarostně, nebo až zoufale umíněně. Pro ně to stejně znamenalo silně páchnoucí stopu a nakonec urputný zápas. Troník se vzpřímil a vyskočil: „Musíme zas dál."

Odpočinek byl krátký. Jodyho tížily boty na nohou. Stopa vedla do nízkého lesa, potom zas ven a zpátky na Hopkinsovu louku. Starý Zabiják se pokoušel psy zmást. Stále větřil jejich pach. Troník se za odpoledne musel dvakrát zastavit, aby si odpočali. Zuřil.

„K čertu, jen kdybych se nemusel zastavovat!" řekl.

Ale pokaždé, když zase vykročil, šel tak rychle, že Jodyho už unavovalo, jak ho musel dohánět, jenže si netroufal se k tomu při-

znat. Jen Roček pořád čile běžel a skotačil. Měl dlouhé nohy a ustavičné stopování pro něho znamenalo jen rozkoš, že se zas může proběhnout. Stopa vedla skoro až k Jiřího jezeru, v ostrém úhlu zahnula k jihu a pak zase na východ do močálu, kde se v soumraku málem ztrácela. Slunce zapadalo a v šeru byla malá viditelnost.

Troník si ulevil: „Uf! Chce se vrátit a nažrat se zas telete. Namíříme si to domů, abysme ho zmátli."

Zpátky na Baxterův ostrov nebylo daleko, ale Jodymu se zdálo, že tam vůbec nedojde. Na každém jiném honu by se k tomu mohl přiznat a Troník by na něho trpělivě počkal. Ale hnal se k domovu stejně úporně a bez oddechu jako předtím odtamtud. Když tam došli, byla už tma, ale Troník ihned na lesní saně naložil velkou medvědí past, připřáhl Césara a odtáhl ji k pozůstatkům zabitého telete. Jodymu dovolil, aby se svezl. Sám šel vedle Césara a vedl ho. Jody si s úlevou protáhl rozbolavělé nohy. Roček ztratil zájem a okouněl u kuchyňských dveří.

Jody se zeptal: „Táto, nejsi unavený?"

„Když se takhle rozzuřím, nic mě nemůže unavit."

Jody podržel rozžehnutou louč, než táta na silných větvích vyzdvihl roztrhanou zdechlinu, aby na ní neulpěl lidský pach, nalíčil ji do pasti a borovou větví na ni shrabal listí a ulámané haluze. Když se vraceli domů, posadil se Troník na saně, pustil otěže a nechal Césarovi vůli. Doma koně uvázal v chlévě a vděčně zjistil, že máma Baxterová už podojila krávu. Šli do srubu. Na stole byla horká večeře, najedl se rychle a málo a potom šel hned spát.

„Ory, co bys za to chtěla, kdybys mi namazala záda pardálím sádlem?"

Ochotně mu silnýma tlustýma rukama do zad vtírala sádlo. Bručel a úpěl, ale dělalo mu to dobře. Jody stál u nich a díval se. Troník se převalil na záda a s hlubokým povzdechem položil hlavu na polštář.

„Jak je ti, hochu? Máš toho dost, viď?“

„Když jsem se najedl, je mi teď dobře.“

„Uf! Chlapci jako ty je hned zase dobře, když má plné břicho. Ory!“

„Co?“

„Dej mi snídani před svítáním.“

Zavřel oči a usnul. Jody si také lehl a chvíli ho bolelo celé tělo, ale pak už ani on neslyšel, jak máma Baxterová v kuchyni řinčí nádobím a připravuje si všechno potřebné k vaření snídaně.

Zaspal první ranní zvuky. Probudil se ještě ospalý a protáhl se. Byl celý zdřevěnělý. V kuchyni slyšel tátův hlas. Troník byl zřejmě ve stejně zlostné náladě jako včera a ani si nevzpomněl, aby ho zavolal. Jody vstal z postele, natáhl si košili a kalhoty a šel do kuchyně s botama v ruce. Rozcuchané vlasy mu padaly do očí.

Troník řekl: „Dobrýtro, kamaráde. Chceš jít zas?“

Přikývl.

„Máš kuráž.“

Jody byl tak ospalý, že ani moc nejedl. Protíral si oči a s jídlem se loudal.

Zeptal se: „Uvidíme tak časně na cestu?“

„Až se tam dostaneme, už se trochu rozední. Musím se k Zabijákovi přikrást, třeba má podezření a bude čmuchat kolem dokola.“

Vstal a na chvíli se opřel o stůl. Usměvavě se ušklíbl a řekl:

„Bylo by mi docela dobře, jen kdybych neměl tak polámaná záda.“

Venku byla tma a pořádná zima. Máma Baxterová jim ze sukna koupeného v Jacksonvillu ušila lovecké kazajky a kalhoty. Zdálo se jim, že je škoda, aby si je oblékli, ale při pomalé chůzi přes borové lesy litovali, že je nemají na sobě. Psi byli ještě ospalí a unavení a rádi jim potichu běželi u nohy. Troník strčil prst do úst a zdvihl

jej do výšky, aby vyzkoušel i nepozorovatelný závan vzduchu. Zdálo se, že je úplné bezvětří, a tak Troník zamířil přímo k nastražené pasti. Stála na poměrně volném prostranství a Troník se zastavil asi sto yardů od ní. Na východě za jejich zády se rozednívalo. Lehce plácl psy, aby si lehli na zem. Jodymu začínaly údy tuhnout zimou. I Troník se roztřásl v tenkých šatech a rozedrané kazajce. V každém pařezu a za každým stromem Jody viděl starého Zabijáka. Slunce vycházelo nekonečně pomalu.

Troník zašeptal: „Jestli se chytil, je mrtvý, protože nic neslyším."

Plížili se k pasti s namířenými puškami. Zůstala právě tak, jak ji tam večer nechali. Nebylo dost světlo, aby mohli uvidět stopy a určit, jestli tam obezřetný medvěd byl a pojal podezření a zas utekl. Opřeli si pušky o strom, mávali rukama a podupávali, aby se zahřáli.

„Jestli tady byl, nebude teď daleko," řekl Troník. „Stará Julie ho brzy dohoní."

Světlo nehřálo, ale šířilo se v lese rychle. Troník šel kupředu nízko skloněný nad zemí. Julie tiše čenichala.

Troník řekl: „Vem to Čert! Vem to čert!"

I Jody poznal, že tam jsou stopy jedině od včerejška.

„Nebyl tady nikde nablízku," řekl Troník. „Nevrátil se sem, protože se bál."

Napřímil se, zavolal psy a obrátil se zpátky k domovu.

„Aspoň víme, kterým směrem se včera pustil."

Pak už nepromluvil, dokud nepřišli domů. Šel do ložnice a přes tenké staré šaty si oblékl ty nové soukenné.

Zavolal do kuchyně: „Mámo, připrav mi maso a špek a sůl a kávu a všechno, cos navařila. Strč mi to do tlumoku a přidej mi pár ohořelých hadříků do hubky."

Jody mu byl pořád v patách. „Mám si taky vzít nové šaty?“

Ve dveřích ložnice se ukázala máma Baxterová s tlumokem. Na chvíli se Troník přestal oblékat.

„No, hochu, beze všeho můžeš jít se mnou. Ale tohle si dobře zapiš v hlavě: Nebude to žádná zábava. Je zima a možná, že budeme muset jít daleko a tábořit někde venku. Já se zkrátka domů nevrátím, dokud toho medvěda nedostanu. Tak chceš přece jít?“

„Chci.“

„No tak se připrav.“

Máma Baxterová pohlédla na prostěradlo, pod nímž měla pověšené nové černé šaty.

„Nepřijdete na noc domů?“

„Nejspíš ne. Má přede mnou náskok celou noc. Možná že ani zejtra nepřijdeme na noc domů. Možná ani za tejden.“

Jen polkla sliny a pak řekla ostýchavě: „Ezro, zejtra je Štědrý večer.“

„Jakáž pomoc. Mám čerstvou stopu a musím toho využít.“

Vstal a připjal si šle. Zahlédl nešťastný výraz v ženině obličeji a našpulil ústa.

„Tak zejtra je Štědrý večer, že? Mámo, nebála by ses jet za dne sama vozem k řece?“

„Ne, za dne bych se nebála.“

„Tak jestli se zejtra nevrátíme včas, zapřáhni Césara a jeď. A jestli to jen trochu půjde, ukážeme se tam večer na slavnosti. Než odjedeš, podoj krávu, a když se tam nedostaneme, budeš se muset vrátit hned ráno, abys Trixii podojila. Víc pro tebe nemůžu udělat.“

Oči měla uslzené, ale beze slova odešla a naplnila mu tlumok. Jody čekal na příležitost, až odejde do udírny pro maso. Pak honem z bedničky nabral mírku otrub pro Ročka a vsypal si je do

nového tlumoku z kůže pardálích mláďat. Bylo to poprvé, co si jej bral s sebou. Zálibně jej pohladil. Nebyl tak měkký jako tlumok ze srsti bílého mývala, který dal doktoru Wilsonovi, ale s těmi bílými a modrými skvrnami byl skoro stejně hezký. Máma Baxterová se vrátila s masem a přidala je do Troníkova tlumoku. Jody najednou byl trochu na vahách. Tolik se těšil na vánoční slavnost u řeky, a teď o ni přijde. Máma by jistě byla ráda, kdyby u ní zůstal, a kdyby to udělal, považovali by to za čestné a dokonce nesobecké. Troník si přehodil tlumok na rameno a vzal do ruky pušku. Najednou se Jodymu nechtělo zůstat doma, i kdyby měl zmeškat všechny slavnosti na světě. Musí přece dostat starého Zabijáka. Přehodil si také svůj malý tlumok přes rameno v teplé vlněné kazajce, popadl pušku a s lehkým srdcem šel za tátou.

Pustili se přímo na sever k místu, kde končila včerejší stopa. Roček odskočil do křoví a Jody na něho pronikavě zapískl.

„Jedině hon je zaměstnání pro muže, viď, táto, i když třeba jsou Vánoce?“

„Je to mužská práce.“

Stopa byla ještě dost čerstvá a stará Julie ji mohla sledovat bez zastávek a nesnází. Od toho místa, kde ji večer opustili, vedla jen malý kus na východ, potom v ostrém úhlu zahnula k severu.

„To je dobře, že jsme včera za ním nešli dál,“ řekl Troník. „Pustil se do jiných revírů.“

Stopa znovu zahnula na západ k Hopkinsově louce a vedla do mokrého močálu, kde se sledovala obtížně. Stará Julie čvachtala ve vodě. Občas ji chlemtala, chtěla ji ochutnat, jak páchne. Pak zase přitiskla nos na sítiny, upírala oči do prázdna a rozhodovala se, na které straně se o ně otřela páchnoucí srst. Potom se zas rozběhla. Když chvílemi stopu úplně ztratila, zahnul Troník vždycky stranou na pevnou zem, šel podél močálu a hledal otisk velké tlapy bez

prstu, jestli medvěd nevylezl z močálu. Když nalezl stopu dřív než Julie, zavolal ji loveckým rohem a ukázal jí na ni.

„Tady je, Julie! Tady je! Vem si ho!“

Rváč na krátkých nohách běžel za Troníkem. Roček pobíhal kolem dokola.

Jody se úzkostlivě zeptal: „Roček ti nepřekáží, viď, táto?“

„Ani trochu. Kdyby ho medvěd navětřil, ani by si ho snad nevšim, ledaže by se obrátil a vrh se na něj.“

Přestože byl Troník mrzutý, začínal hon zase nabývat obvyklého radostného půvabu. Počasí bylo svěží a jasné. Troník poplácal Jodyho po zádech.

„Tohle je lepší než vánoční pimprlové divadlo, viď?“

„To bych řek!“

Studené jídlo jim v poledne chutnalo líp než někdy teplý oběd. Posadili se, jedli a odpočívali a slunce hřálo. Rozepjali si kazajky. Když vstali a šli dál, tlumoky jim chvíli připadaly těžké, a pak si zas na ně zvykli. Nějakou dobu se zdálo, že se starý Zabiják buď chce dostat velikou oklikou zpátky k ostrovu Forresterových nebo Baxterových, nebo dál přímo přes les k novým lovištím na řece Ocklawaha.

„Jestli ho kanec Forresterových poranil,“ řekl Troník, „věru si z toho nic nedělá.“

Uprostřed odpoledne se velké stopy bezdůvodně zas obrátily na východ k močálu. Šlo se jim obtížně.

„Tohle mi připomíná, jak jsme ho na jaře stopovali přes Jalovcový močál,“ řekl Troník.

Pozdě odpoledne řekl, že už nejsou daleko od dolního toku Slaného potoka. Najednou stará Julie začala vydávat.

„Kdo by to řek, že se na noc utáboří tady!“

Julie se hnala kupředu. Troník se dal do běhu.

„Už ho dohnala!“

Vpředu uslyšeli praskání, jako by v houští propukla bouře.

„Chyť ho, Julie! Drž ho! Vem si ho!“

Medvěd prchal neuvěřitelnou rychlostí. Prodíral se křovím, které psy zdržovalo. Byl jako parník na řece, jako by hustá spleť šípků a trní a povalených kmenů byla jen proudící voda. Troník a Jody se zpotili. Julie zoufale vydávala. Nemohla medvěda zaskočit. Močál byl mokrý a zarostlý, bořili se v něm po kolena, pomalu vytahovali nohy z bahna a často se museli opřít o šípkový keř – nic pevnějšího neměli po ruce. Rostly tam cypřiše, ale jejich větve a tenké kmeny byly kluzké a zrádné. Jody v nich někdy uvízl až po pás. Troník se obracel a nataženou rukou mu pomáhal ven. Roček se oklikou vyhnul vlevo, kde měl pevnější zem. Troník se zastavil, aby si oddechl. Sotva lapal dech, ale řekl:

„Zdá se, že nám zas uteče.“

Jakmile se mu dýchalo líp, znovu se dal do běhu. Jody zůstal pozadu, ale pak se dostali do nízkého vlhkého lesa, kde se mu šlo líp a mohl tátu zas dohonit. Rostly tam vavříny a jasany a palmetta. Hledali kousky pevné půdy, aby měli kam šlápnout. Voda mezi nimi byla čistá a hnědá. Julie vpředu pronikavě a táhle zaštěkala.

„Drž ho, Julie! Drž ho!“

Porost se vpředu rozestoupil a ukázala se travnatá louka. V mezeře mezi křovím spatřili ohromné tělo starého Zabijáka. Hnal se jako černá smršť. Julie se jako blesk mihla asi yard za ním. Vzadu se v slunci leskl prudký Slaný potok. Medvěd se vrhl do proudu a plaval k protějšímu břehu. Troník zdvihl pušku a dvakrát střelil. Julie se zarazila. Usedla na zadní nohy a vysoko zdvihla čenich. Smutně a nešťastně zakňučela nad tím nezdarem. Zabiják se drápal z vody na protější břeh. Troník a Jody přiběhli k nízkému bah-

nitému okraji potoka a zahlédli už jen černý zavalitý trup. Troník popadl Jodyho předovku a vystřelil za ním. Medvěd poskočil.

Troník vykřikl: „Trefil jsem ho!“

Zabiják prchal dál. Chvíli slyšeli praskot, jak si razil cestu houštím, potom ho nebylo už ani slyšet. Troník zlostně štval psy za ním. Zřejmě se jim nechtělo přeplavat široký potok. Troník zoufale zalomil rukama nad hlavou, posadil se v mokré trávě na bobek a zavrtěl hlavou. Stará Julie vstala a očichala stopy na okraji potoka, pak si sedla a nešťastně vyla dál. Jody se třásl po celém těle. Předpokládal, že hon skončil. Starý Zabiják jim zase unikl.

S úžasem viděl, že Troník zase vstal, otřel si pot z obličeje, znovu nabil obě pušky a pustil se k severozápadu po volném břehu potoka. Usoudil, že táta asi zná pohodlnější cestu zpátky domů. Ale Troník šel dál po břehu potoka i potom, když se vlevo ukázal řídký borový les. Neměl odvahu se táty vyptávat. Roček zmizel a Jody se o něho šíleně bál. Slíbil přece tátovi, že nebude naříkat, ani kvůli sobě, ani kvůli Ročkovi. Troníkovi se úzká záda hrbila únavou a zklamáním, ale byla to záda z kamene. Jody chtě nechtě musel za ním na unavených a rozbolavěných nohou. Stará předovka ho na rameni tížila. Konečně Troník promluvil, ale spíš jen pro sebe než pro syna.

„Tak se mi zdá, že tamhle někde stál její domek, jestli se dobře pamatuju –“

Břeh potoka se zvýšil a půda se začínala zpevňovat. Na obloze zbarvené západem slunce se rýsovaly vysoké duby a borovice. Přišli k ostrohu nad potokem. Nahoře stál srub a pod ním se prostíralo sklizené políčko. Troník stoupal po klikaté stezce až na vrcholek ostrohu. Dveře srubu byly zavřené a z komína se nekouřilo. Srub neměl okna, ale místo nich čtyřhranné otvory zahrazené dřevěnými okenicemi. Ty byly taky zavřené. Troník obešel srub dozadu a tam byla okenice otevřená dokořán. Podíval se dovnitř.

„Není doma, ale přece tam vlezeme.“

Jody se dychtivě zeptal: „Vrátíme se na noc domů?“

Troník se obrátil a vyvalil na něho oči.

„Domů? Na noc? Vždyť jsem ti řek, že dnes toho medvěda musím dostat. Ale můžeš jít domů.“

Nikdy neviděl tátu tak chladného a neúprosného. Krotce šel za ním. Udýchaní psi si u srubu lehli do písku. Troník šel k hranici a naštípal dříví, sebral ho náruč a otevřeným otvorem je hodil dovnitř, pak tam otvorem vlezl a zvnitřku otevřel dveře do kuchyně. Jody také šel k hranici, naštípal trochu třísek z pryskyřičnatého dříví, odnesl je dovnitř a hodil na podlahu. U otevřeného ohniště stály a visely na skobách železné kotlíky.

Troník rozdělal oheň a zavěsil nad ním mělký kotlík. Na podlaze otevřel svůj tlumok, vytáhl z něho kus slaniny a nakrájel jej na plátky do kotlíku. Pomalu se začínaly škvařit. Šel ven k nezakryté studni a rumpálem vytáhl vědro vody. Z police v kuchyni vzal nemytý hrnec na kávu, nalil do něho vodu a vsypal kávu a postavil jej co nejblíž ke šlehajícím plamenům. Vypůjčil si pánev a na ní v troše vody rozmíchal kukuřičnou kaši. Položil k ohni dvě studené pečené brambory, aby se prohřály. Když se slanina uškvařila, seškrábl do ní polentu z pánve, míchal ji tak dlouho, až ztuhla a zhnědla, pak odstavil pánev z prudkého ohně a nechal polentu dopékat. Káva se už vařila a také ji odstavil. Z police v rozviklané kredenci vzal šálky a talíře a postavil je na holý stůl.

„Pojď jíst,“ řekl, „večeře je hotová.“

Jody jedl rychle a hladově a pak vzal polentu, která by pravděpodobně zbyla, vynesl ji ven psům a pro každého k ní přidal kus aligátořího masa. Zamrazilo ho, ale nebylo to jen večerním chladem. Mrzelo ho, že táta je tak zamlklý. Jako by seděl u stolu s cizím člověkem. Potom Troník ohřál vodu v kotlíku, v němž prve

usmažil polentu, umyl v ní šálky a talíře a uklidil je do kredence. Zbylou kávu v hrnci postavil na kraj ohniště. Zametl podlahu a pak vyšel ven, z dubu strhl náruče mechu a pod přečnívající střechou na rohu srubu ustlal psům pelech. Už se stmívalo, bylo velmi ticho a mrazivě chladno. Přinesl z lesa polena, dvě strčil jedním koncem do ohně a občas je přistrkoval kousek dál, jako to dělali černoši. Nacpal si dýmku, zapálil si ji a lehl si na podlahu u ohně. Svinutý tlumok si dal pod hlavu.

Řekl vlídně: „Měl bys to udělat taky tak, hochu. Vyrazíme časně ráno."

„Myslíš, táto, že starý Zabiják se tudy vrátí?"

„Kdepak! To bych se tu na něho načekal! Myslím, že jsem ho poranil. Zejtra půjdu zpátky proti proudu po břehu Slaného potoka až tam, kde pramení, a druhou stranou se vrátím po proudu až k místu, kde se medvěd večer ztratil v houští."

„To je pořádný kus cesty, ne?"

„Je to kus cesty."

„Táto –"

„No?"

„Myslíš, že se Ročkovi nic nestalo?"

„Nezapoměls, co jsem ti řek, jestli ho vezmeš s sebou?"

„Nezapomněl. Já –"

Troník se obměkčil.

„Neboj se, ten jistě nezabloudí. Srnec nemůže v lese zabloudit. Jestli se mu nezachtělo zdivočet, tak se k tobě vrátí."

„Táto, Roček mi nikdy nezdivočí."

„Už to přece není mládě. Třeba teď zrovna trápí mámu. Ale teď už spi."

„Táto, čí je ten srub?"

„Patřil jedné vdově. Nebyl jsem tady už dávno."

„A nebude se zlobit, až přijde?“

„Jestli to je ta vdova, co tady dřív bydlela, tak se nebude zlobit. Než jsem se oženil s mámou, chodil jsem za ní až sem. Tak už spi.“

„Táto –“

„Už se mě na nic neptej, abych ti nenařezal. A jestli se budeš ptát hloupě, rozhodně to udělám.“

Byl v rozpacích. Chtěl se Troníka zeptat, jestli myslí, že by se do zítřka večer mohli dostat na vánoční slavnost, ale usoudil, že to je možná hloupá otázka. Třeba budou starého Zabijáka honit celý život. V myšlenkách se zas vrátil k Ročkovi. Představoval si, že zabloudil v lese a má hlad a že ho pronásleduje pardál. Stýskalo se mu po něm. Uvažoval, jestli se máma také tak bojí o něho, o svého jedináčka, a pochyboval o tom. Usnul dost nešťastný.

Ráno ho probudilo skřípání kol na dvorku. Slyšel štěkat psy a jak jim odpovídá nějaký cizí pes. Posadil se na podlaze. Troník už byl na nohou a prudce vrtěl hlavou, aby se upamatoval, kde je. Oba zaspali. Srub už zaplavila růžová zář. Oheň dohořel až na žhnoucí oharky a z ohniště vyčnívaly ohořelé konce dvou polen. Vzduch byl jako led. Dech se jim před ústy proměňoval v obláčky sražené páry. Byli prochladlí na kost. Troník šel ke kuchyňským dveřím a prudce je otevřel. Ozvaly se kroky a do světnice vstoupila starší žena a za ní výrostek.

Řekla jen: „Proboha!“

Troník řekl: „Vidíš, Nellie, tak se zdá, že se mě nezbavíš.“

„Ezro Baxtere! Moh jsi počkat, až tě pozvu!“

Usmíval se na ni.

„To je můj syn Jody.“

Rychle pohlédla na Jodyho. Byla to hezká žena, buclatá, s červenými tvářemi.

„Kapku se vyved po tobě. Tohle je můj synovec Asa Revells.“

„Snad to není syn Matta Revellse? Na mou věru! Vždyť jsem tě, hochu, znal jako mrně."

Podali si ruku. Mladík vypadal ostýchavě.

Žena řekla: „Když se dovedete tak způsobně chovat, pane Baxtere, moh byste mi aspoň říct, jak to, že jste se u mě takhle uvelebil."

Řekla to dobrosrdečně. Jody ji hned měl rád. Ženy taky patří k různému chovu, jako psi, pomyslel si. Tahle je asi ze stejného jako babička Huttová, s takovou je mužům dobře. Dvě ženy můžou říct stejná slova, ale jejich smysl přece není stejný, tak jako štěkot dvou psů, jeden výhružný a druhý přátelský.

Troník řekl: „Nejdřív dovol, abych rozdělal oheň. Když mluvím, dech mi mrzne u úst."

Poklekl u ohniště a Asa šel ven pro dříví. Jody vyšel za ním, aby mu pomohl. Julie a Rváč se zdviženými ohony obcházeli cizího psa.

Asa řekl: „Vaši psi mě a tetu Nellii div nevyděsili k smrti."

Jodyho nenapadla vhodná odpověď, a tak běžel s dřívím do srubu.

Slyšel Troníka, jak říká: „Nellie, jestlis nikdy nebyla anděl z nebe, včera večer jsem ti blahořečil jako andělu. Už dva dni s Jodym a se psy honíme velkého medvěda. Chybí mu jeden prst a už mi kolikrát zabil dobytek."

Skočila mu do řeči: „Chybí tomu medvědovi prst u přední tlapy? Ten mi loni sežral všecka prasata."

„Stopovali jsme ho z domova a dohonili jsme ho v močále na jih od dolního konce potoka. Kdybych se byl k němu dostal jen o deset yardů blíž, byl bych ho složil. Tou poslední ránou jsem ho určitě trefil. Přeplaval přes potok, ale psům se nechtělo do vody. A já jsem si, Nellie, div nezoufal, prvně od toho času, cos mi řekla, že tě chce Fred."

Zasmála se. „Dej pokoj! Vždyť jsi mě nikdy nechtěl."

„Teď je už pozdě, abych ti vyznával lásku – Já jsem věděl, že jestli ses neprovdala znova a neodstěhovala jinam, jistě pořád bydlíš tady. A taky jsem věděl, že bys neměla nic proti tomu, kdybych se u tebe ohřál a vyspal na zemi. A když jsem si tady včera večer lehal, tak jsem si řek: Bůh ti žehnej, malá Nellie Ginrightová!“

Zasmála se nahlas.

„No, nikoho bych tu neuvítala radši. Ale příště bych tě ráda přivítala líp, kdybych o tom včas věděla. To víš, osamělá vdova není zvyklá, aby na dvoře našla cizí psy a u ohniště muže. A co teď hodláš dělat?“

„Jak se jen trochu nasnídáme, chtěl bych se pustit podle potoka až k prameni a pak stopovat medvěda po protějším břehu až tam, kde nám včera utek.“

Svraštila čelo.

„Ezro, to by ses zbytečně nachodil. Mám tady blízko starou loďku, je už prohnilá a děravá, ale snad vás přes potok unese. Tak si ji vem a ušetříš si kus cesty.“

„Sláva! Slyšíš, Jody? A teď musím zase říct: Bůh ti žehnej, malá Nellie Ginrightová.“

„Už nejsem tak malá, jako když jsi mě poznal.“

„To nejsi, ale zato jsi teď mnohem hezčí. Bylas vždycky hezká, jenže moc hubená. Mělas nohy jako hůlky.“

Smáli se spolu. Sňala si z hlavy klobouk a začala se zaměstnávat v kuchyni. Ale Troník jako by najednou neměl naspěch. Když se mohli dostat loďkou přes potok, ušetří si velký kus cesty a mají kdy, aby se pohodlně nasnídali. Věnoval na to zbytek slaniny. Uvařila krupicovou kaši a čerstvou kávu a opekla topinky. Nakapala na ně sirup, ale neměla mléko ani máslo.

„Tady nemůžu mít dobytek,“ řekla. „Co mi nesežerou medvědi a pardáli, to zblafnou aligátoři.“ Povzdechla si.

„Osamělá vdova má někdy těžký život.“

„Copak tady Asa nebydlí s tebou?“

„Ne. Přijel teď ke mně z Fort Gates a dnes večer se mnou pojede k řece na vánoční slavnost.“

„Taky jsme tam chtěli jet, ale nejspíš si musíme dát zajít chuť.“ Dostal nápad. „Ale má žena tam bude. Řekni jí, že jsme tady byli, aby o nás neměla strach.“

„To jsi celý ty, Ezro, děláš si starosti, aby žena o tebe neměla strach. Nikdys mi neřek, abych si tě vzala, ale často si myslím, jestli jsem nechybila, že jsem tě k tomu neměla. Nikdo z nás nikdy neví, co vlastně chce, až je už pozdě.“

Troník moudře mlčel.

Snídaně byla úplná hostina. Nellie Ginrightová štědře nakrmila psy a mermomocí chtěla dát Baxterům na cestu vydatný oběd. Odcházeli od ní neradi, zahřáti na těle i na duchu.

„Ta loďka je odtaď ani ne čtvrt míle proti proudu,“ zavolala za nimi.

Přes noc všechno zledovatělo. Ostřici potáhla jinovatka. Stará loďka zamrzla v ledu. Vyprostili ji a spustili na vodu. Byla dlouho z vody venku a hodně rozeschlá. Voda do ní tekla tak rychle, že ji přestali vylévat a raději do ní vlezli, aby neztráceli čas. Psům se do loďky nechtělo, a jakmile je Troník do ní hodil, hned zase vyskočili ven. Zatím už v loďce stála ledová voda několik coulů vysoko. Zase ji vylili. Jody si vlezl doprostřed a posadil se na bobek. Troník popadl psy za kůži na krku a podal mu je. Jody je uchopil kolem trupu a pevně je k sobě přitiskl. Psi se zoufale bránili. Troník odstrčil loďku od břehu dubovou větví. Jakmile se dostali z ledové tříště, ihned loďku strhl proud a rychle ji unášel. Prosakovala do ní voda, až Jodymu sahala po kotníky. Troník zuřivě vesloval. Voda proudila dovnitř trhlinou v přídi. Psi už stáli klidně, jen se třásli strachem a údivem. Jody seděl na bobku a vesloval rukama.

V létě všechny potoky vypadaly přátelsky. Když měl na sobě tenkou rozedranou košili a záplatované kalhoty, docela rád skočil do studeného potoka a rychle jej přeplaval. Ale v ledové vodě by těžké soukenné kalhoty a kazajka byli špatní přátelé. Do loďky už nateklo tolik vody, že plula pomalu a dala se těžko řídit. Než Troník dovesloval k protějšímu břehu, začala umíněně klesat ke dnu potoka. Nateklo jim do vysokých bot a nohy jim mrzly. Ale dostali se zas na souš a na tentýž břeh potoka jako Zabiják a ušetřili si několik hodin obtížné chůze. Psi se třásli zimou a čekali na Troníkovy rozkazy. Nedal jim žádné, ale ihned se po břehu potoka pustil k jihozápadu. Místy byl tak nízký a bahnitý, že museli uhnout stranou do močálu nebo ještě výš do lesa. Octli se někde mezi ramenem Jiřího jezera a řekou svatého Jana v místech, kde se otáčela k severu. Všude se prostíraly zrádné močály.

Troník se zastavil a rozhlédl se. Mohl se spolehnout na starou Julii, že nalezne stopu, až se s ní setkají, ale netroufal si hnát ji příliš rychle. Měl neuvěřitelnou místní paměť. Poznal povalený cypřiš ležící přes potok, jejž minuli nedlouho po tom, co se jim ztratil medvěd. Zpomalil krok, šel opatrně a pozorně prohlížel zmrzlou zem. Tvářil se, jako by stopu už nalezl, a řekl Julii:

„Tady je! Chyť ho! Tady je –“

Zburcovala se z netečnosti zaviněné chladem, švihla dlouhým ohonem a začala čenichat. Uběhla několik yardů a tiše a tence vyštěkla.

„Tady je. Už je mu na stopě.“

Velké tlapy se hluboko vryly do bahna. Mohli je snadno sledovat zrakem. V houští, kudy se Zabiják prodíral, bylo polámané křoví. Troník se hnal psům v patách. Jakmile si medvěd byl jist, že už není pronásledován, ihned si lehl. Julie ho zaskočila necelých čtyři sta yardů od břehu potoka. V houští ho nebylo vidět, ale uslyšeli

jeho těžký skok. Troník nestřílel, protože se psi medvědovi pověsili na paty a Troník nemohl mířit. Jody čekal, že se táta rozběhne co nejrychleji, jak to bude v houští možné, ale Troník řekl:

„Rozhodně ho nemůžeme dohonit. Necháme ho psům. Myslím, že bude nejlíp, když si my dva dáme na čas."

Vytrvale se prodírali houštím.

Troník řekl: „Aspoň si můžeme spokojeně říct, že jsme ho uštvali."

Ale podceňoval nepřítele. Hon pokračoval. Troník řekl: „Vypadá to, jako by měl koupený lístek do Jacksonvillu."

Medvěd a psi byli z dohledu i doslechu. Troník pořád viděl stopu zřetelně. Zlomená větev a udupaná tráva mu ukazovala cestu i tam, kde na utvrdlé zemi nebyly znát otisky tlap. K polednímu jim došel dech a museli se zastavit, aby si odpočali.

V lehkém ledovém větříku si Troník nastavil dlaň k uchu.

„Zdá se mi, že slyším starou Julii," řekl. „Snad ho už zaskočila." Znovu se s chutí pustili kupředu a k poledni medvěda dohonili. Přece se nakonec rozhodl, že se postaví na odpor a bude zápasit o život. Psi na něho doráželi. Kolébal se na krátkých nohách, bručel a cenil zuby. Uši měl vztekem přitisklé k hlavě. Když se obrátil a chtěl běžet dál, Julie mu skákala na bok a Rváč ho předháněl, aby mu skočil na huňatý krk. Sekal po nich velkými zahnutými drápy a pozpátku ustupoval. Rváč na něho skočil zezadu a zaťal mu zuby do nohy. Zabiják pronikavě zaječel. Otočil se a chňapl po psu rychle jako jestřáb. Chytil ho do předních tlap. Rváč zakňučel bolestí a potom chrabře zápasil, aby se mu čelisti nad ním nezakously do páteře. Obě hlavy sebou cukaly sem a tam, vrčely a chňapaly, každá se pokoušela dostat se druhému na krk a přitom chránila svůj vlastní. Troník zdvihl pušku. Pozorně namířil a střelil. Starý Zabiják klesl na zem, ale pořád si Rváče tiskl na hruď. Jeho vražedné řádění skončilo.

Když bylo po všem, najednou se to zdálo tak snadné! Pronásledovali medvěda a Troník ho zastřelil. A teď tady leží –

Pohlédli na sebe s údivem a přistoupili k rozvalené zdechlině. Jodymu podklesávala kolena, Troník měl nejistou chůzi. Jody měl pocit, že se nadýmá radostnou lehkostí, jako by byl balón.

Troník řekl: „No, tohle je věru radostné překvapení!“

Poplácal Jodyho po zádech, vyskočil a ztřeštěně vykřikl: „Hurá!“

Ozvěnou se to rozlehlo v močále. Na to pronikavě zavřeštěla sojka a odletěla. Jody se nakazil Troníkovým vzrušením a také vzkřikl: „Hurá!“ Stará Julie seděla na zadních nohách a štěkala s nimi. Rváč si lízal rány a vrtěl pahýlem ohonu.

Troník zahulákal, ale bez nápěvu:

„Jmenuju se Sam,
jsem na světě sám.
Byl bych radši černoch
nežli chudý běloch.“

A zas uhodil Jodyho do zad.

„Kdo je chudý běloch?“

Jody vzkřikl: „My ne, vždyť starý Zabiják je náš!“

Dováděli spolu a křičeli a výskali, až ochraptěli, a kolem dokola se veverky rozčileně rozšvitořily. Konečně se jim ulevilo a Troník se udýchaně zasmál.

„Takhle jsem si nezahulákal a nezavejskal, už ani nevím, jak dávno. Ale udělalo mi to dobře, na mou věru.“

Jody byl stále rozjásaný a zase zavýskl. Troník vystřízlivěl, sehnul se nad medvědem a prohlížel si ho. Vážil jistě pět set liber a měl nádhernou srst. Troník mu zdvihl velkou přední tlapu, u níž mu chyběl prst, a řekl:

„No, kamaráde, tys byl hrozně zlý nepřítel, ale já si tě vážím, abys věděl.“

Vítězně se mu posadil na mohutný trup a Jody pohladil huňatou srst.

Troník řekl: „Teď se musíme vážně zamyslet. Jsme tady v pustině a medvěd je větší než ty a já a máma dohromady, a ještě má jako přívažek v břiše jalovici.“

Vytáhl dýmku, nacpal si ji a zapálil.

„Můžeme si při tom udělat pohodlí.“

Měl tak dobrou náladu, že hádanka, která Jodymu připadala nerozřešitelná, pro něho znamenala jen radostnou výzvu. Začal přemýšlet zpola nahlas.

„No, tak počkat. Teď bysme měli být asi tak uprostřed mezi Medvědím potokem a řekou. Na západ od nás je cesta do Fort Gates – a na východ řeka. Kdybysme toho chlapíka mohli dostat ke Koňskému brodu – tamtudy pořád jezdí lodi – No, ale napřed ho vyvrhneme a pak si už něco vymyslíme.“

Když ho převraceli na hřbet, bylo to, jako by převraceli vůz naložený pytli mouky. Měl pod kůží tak tlustou vrstvu tuku, že trup byl měkký a klouzal jim pod rukama. A nemohli ho udržet v určité poloze.

„Po smrti se chová zrovna tak sprostě jako zaživa,“ řekl Troník.

Pečlivě zdechlinu vyvrhnul. Starý Zabiják potom vypadal stejně úpravně a neškodně jako celý vůl pověšený na háku v řeznickém krámě. Jody se tetelil radostí, jak ho držel za roztažené těžké nohy, aby Troník mohl pracovat. Jakživ netušil, že se dožije dne, kdy ty těžké tlapy bude držet v rukou. Neměl na tom žádnou zásluhu, ledaže poslušně šel za tátovými neúprosnými úzkými zády, ale v té chvíli měl pocit, že je náramně silný a mocný.

Troník řekl: „A teď uvidíme, jestli máme dost síly, abysme ho utáhli.“

Každý popadl medvěda za přední tlapu a táhli ho. Síla, jíž bylo třeba, aby pohnuli tím mrtvým břemenem, byla neuvěřitelná. Když vší silou táhli a cukali zdechlinou, teprve za drahnou chvíli jí pohnuli kousek z místa.

„Takhle bysme se s ním nedostali k řece ani do jara,“ řekl Troník, „a zatím bysme umřeli hladem.“

Nedařilo se jim táhnout medvěda hlavně proto, že nemohli udržet pevně v rukou jeho hladké chlupaté tlapy. Troník si sedl na bobek, chvíli uvažoval a pak řekl:

„Mohli bysme jít do Fort Gates, tam si snad seženeme pomoc. Bude nás to stát pěkný podíl z masa, ale ušetří nám to velkou námahu. Nebo bysme mohli udělat z větví něco jako sáně a na nich zkusit medvěda dotáhnout k řece. Ale to bysme možná dřív padli, než bysme se tam dostali. Nebo bysme mohli jít domů pro vůz.“

„Ale táto, vždyť tam vůz nebude. Máma přece měla na něm jet do Volusie.“

„Tak vidíš, já jsem docela zapomněl, že je dnes Štědrý večer.“

Troník si posunul čepici do týla a poškrabal se na hlavě.

„No, tak jdeme, hochu.“

„A kam?“

„Do Fort Gates.“

Cesta k té malé osadě na řece byla asi dvě míle na západ, jak Troník tvrdil. Šlo se jim dobře, jakmile se z močálu a z lesa dostali na volnou písčitou pěšinu. Foukal studený vítr, ale slunce blahodárně hřálo. Troník nalezl u cesty jitrocel, natrhal jej a hojivou šťávu nakapal Rváčovi na rány. Po cestě se rozpovídal a ze své polozapomenuté zásoby vytáhl příhody z dávných honů na medvědy.

„Když jsem byl asi tak velký jako ty, přijel k nám z Georgie na návštěvu strejda Miles. A jednou, bylo zrovna tak zima asi jako dnes, mě vzal do toho močálu, kde jsme prve byli spolu. Bloumali jsme jen tak kolem dokola, nic zvláštního jsme tam nehledali, a najednou jsme uviděli něco, co vypadalo jako veliký sup na pařezu, a jako by to do něčeho klovalo. Šli jsme blíž, a co myslíš, že to bylo?“

„Copak to nebyl sup?“

„Kdepak, vůbec ne. Byl to medvídek a hrál si s druhým medvídkem, co ležel u pařezu na zemi. Strejda Miles povídá: ‚Tak si jednoho chytíme.‘ Byli docela hodní a strejda šel k tomu, co seděl na pařezu, a chytil ho. Jenže jsme ho neměli v čem odnést. A ti darebáci koušou, když nejsou v pytli. Víš, lidi v Georgii nosí v zimě dlouhé podvlíkačky. Tak se strejda vysvlík z kalhot, stáh si podvlíkačky, nohavice svázal do uzlu a udělal si z nich pytel. Strčil do něho medvídka, a když si navlík kalhoty, najednou slyšíme v křoví praskání a funění a dupání a z houští vyrazila stará medvědice a rovnou na něho. Rozběh se do močálu, medvídka pustil a medvědice ho sebrala i s podvlíkačkama. Ale hnala se za strejdou, až zakop a upad mezi trní a ostružiní. Jenže tetě Molly to vždycky dlouho trvalo, než něco pochopila, a tak se náramně divila, jak to, že přišel domů bez podvlíkaček, když je taková zima, a s poškrábanou zadnicí. Ale strejda Miles tvrdil, že se přece není čemu divit, že medvědice jeho podvlíkačky asi potřebovala pro svoje mládě.“

Jody se smál, až ho všechno bolelo.

Postěžoval si: „Táto, ty znáš tolik příběhů a nikdy mi nic nevyprávíš.“

„No, člověk se zas musí octnout v močále, kde se to událo, aby se na to upamatoval. Taky se pamatuju, jak jsem v tom močále

jednou v březnu, byla tehdy velká zima, zase našel dvě medvíďata. Kňučela, protože jim byla zima. Docela malí medvídci nejsou větší než krysy a jsou úplně holí, a tamti taky na sobě neměli moc chlupů. Zachumlali se ve vavřínovém houští a plakali jako malé děti. Slyšíš to?“

Na cestě za sebou uslyšeli neklamný dusot kopyt.

„To by byla nádhera, viď, kdybysme nemuseli jít pro pomoc až do Fort Gates?“

Dusot se blížil. Ustoupili z cesty. Ti jezdci byli Forresteři.

Troník řekl: „Jako bych je chtě nechtě přivolal, co?“

Sekáč jel v čele. Pádili po cestě, všichni opilí namol. Zastavili koně.

„No, to se podívejme! Troník Baxter a jeho medvídě! Ahoj, Troníku, co tady k čertu děláš?“

Troník řekl: „Vypravili jsme se na hon a tentokrát schválně. Honili jsme s Jodym starého Zabijáka.“

„Nepovídej! Pěšky? Slyšíte ho, chlapi? To jako by se pár kačátek sápal na jestřába!“

„A dostali jsme ho,“ dodal Troník.

Sekáč sebou cukl. Jako by najednou všichni vystřízliveli.

„Nepovídej nám pohádky! Kde ho máte?“

„Asi dvě míle dál na východ, mezi Medvědím potokem a řekou.“

„Tak to asi bude pravda. Často se tu potlouká.“

„Je po něm. Určitě je po něm, už jsme ho vyvrhli. A teď jdeme s Jodym do Fort Gates pro pomoc, abysme ho odtáhli z močálu.“

Opilý Sekáč důstojně strnul.

„Jdete do Fort Gates pro pomoc, abyste Zabijáka odtáhli z močálu? Copak nevíte, že my jsme ta nejlepší pomoc, jakou máte hned v sousedství?“

Lem vzkřikl: „Co nám dáte, když vám ho odvezeme?“

„Polovičku masa. Byl bych vám ji dal stejně, protože vás taky dost potrápil, a Sekáč mě přišel před ním varovat.“

Sekáč řekl: „Troníku Baxtere, my dva jsme přece kamarádi. Já varuju tebe a ty varuješ mě. Vylez na koně za mě a ukaž nám cestu.“

Mlýnské kolo řekl: „Dnes se mi zrovna moc nechce do močálu a potom na Baxterův ostrov. Těšil jsem se na zábavu u řeky.“

Sekáč řekl: „Tak si nech zajít chuť. Troníku Baxtere!“

„Co?“

„Pořád ještě chceš být večer ve Volusii?“

„Kdybysme dostali medvěda z močálu včas, tak jsem si myslel, že bysme tam ještě šli. Ale je už moc pozdě.“

„Vylez si za mě na koně a ukaž nám cestu. Kluci, odvlékneme medvěda a pak všichni pojedeme na slavnost do Volusie. A když nás tam nebudou chtít, tak nás můžou vyhodit – jestli to dokážou.“

Troník byl na vahách. Nějakou pomoc z Fort Gates, obzvlášť na Štědrý večer, bude těžké sehnat. Ale Forrestery ve slušné společnosti asi moc rádi neuvidí. Rozhodl se, že jim dovolí, aby mu pomohli s medvědem, a potom, bude-li mít štěstí, že se pokusí je přimět, aby jeli domů. Vyhoupl se za Sekáče. Mlýnské kolo podal ruku Jodymu, aby si vylezl za něho.

Troník se zeptal: „Byl by někdo z vás tak hodný a vzal si k sobě na koně našeho buldoka? Není zle zřízený, ale naběhal se dnes už dost a měl těžký zápas.“

Gabby zdvihl Rváče na koně a posadil si ho do sedla před sebe.

Troník řekl: „Snad bude nejlíp, když pojedeme do močálu tamtudy, kudy jsme s Jodym teď přišli. Uvidíme, jestli k medvědovi trefíme.“

Cesta, která se jim pěšky zdála tak dlouhá, byla jako nic, když jeli na koních Forresterů. Baxteři si vzpomněli, že od snídaně nic nejedli. Zalovili v tlumocích a najedli se chleba a masa od Nellie

Ginrightové. Troník byl v dobré náladě a brzy vpadl opilým Forresterům do noty.

Ohlédl se a křikl na ně: „Dnes v noci jsem se vyspal u holky, co jsem si zamlada namlouval!“

Pochvalně se rozhulákali.

„Jenže nebyla doma!“

Znovu zahulákali.

Jody vzpomínal na dobromyslnou Nelii Ginrightovou.

Zeptal se Mlýnského kola před sebou: „Řekni mi, jak by to bylo, kdyby moje máma byla nějaká jiná ženská – byl bych to stejně já, nebo bych to nebyl já?“

Mlýnské kolo křikl na bratry: „Hej, Jody chce novou mámu!“ Jody ho uhodil pěstí do zad.

„To není pravda! Jen bych tohle rád věděl.“

Na jeho otázku mu Mlýnské kolo nemohl dát odpověď, ani kdyby byl střízlivý. Jodyho otázka prve vyvolala jeho darebnou poznámku jen proto, že byl opilý.

Troník řekl: „Náš medvěd leží hned za tím nízkým lesem.“

Slezli z koní. Lem si vztekle odplivl.

„Ty máš štěstí, kluku kazatelská –“

„Moh přece na něj jít každý, komu by se chtělo nepovolit, dokaď ho nedostane,“ hájil se Troník. „Ale jen blázen by se za ním štval tak jako já.“

Nemohli se shodnout, jakým způsobem mají medvěda odvézt. Sekáč ho chtěl odtamtud dostat vcelku, že by to udělalo větší dojem. Ale Troník ho mermomocí přesvědčoval, že to je nemožné, až Sekáče přemluvili, že udělají líp, když medvěda rozčtvrtí, jako se to obyčejně dělá s velikým medvědem. Beztak bude každá stažená čtvrt vážit aspoň sto liber. Medvěda tedy stáhli a rozčtvrtili. Kůže zůstala neporušená, vcelku s velkou hlavou i s tlapami.

Sekáč řekl: „Musíme ji tak nechat. Mám nápad, bude to velká legrace."

Na oslavu se napili ze svých lahví a podávali si je kolem. Na čtyři koně naložili po jedné čtvrti medvěda a na pátého kůži. Jen tak četní sourozenci jako Forresteři včetně obou Baxterů mohli najednou odvézt starého Zabijáka. A bylo to rámusivé procesí.

Na Baxterův ostrov dojeli za tmy. U srubu byly zavřené dveře i okenice. Nesvítilo se tam a z komínu se nekouřilo. Máma Baxterová zřejmě odjela do Volusie na voze se zapřaženým Césarem. Roček tam také nikde nebyl. Forresteři slezli z koní, znovu se napili a pak žádali vodu. Troník navrhl, že uvaří večeři, ale měli v hlavě jen Volusii. Medvědí maso rozvěsili v udírně. Sekáč nechtěl dát kůži z rukou.

Jodymu připadalo divné chodit potmě kolem jejich zavřeného srubu, jako by tam bydleli cizí lidé a ne oni, Baxterovi. Šel dozadu za srub a zavolal: „Ročku! Pojď sem, kamaráde!" Ale neozval se dusot ostrých kopýtek. Znovu ustrašeně zavolal. Pak se vrátil na cestu a Roček k němu přicválal z lesa. Jody ho k sobě přitiskl tak pevně, že se mu netrpělivě vyškubl. Forresteři už na něho křičeli, aby si pospíšil. Toužil po tom vzít Ročka s sebou, ale kdyby se měl zase ztratit, už by to víckrát nesnesl. Odvedl ho do kůlny, pevně ho uvázal a dveře zatarasil proti dravým vetřelcům. Ale honem se zas vrátil, otevřel kůlnu a nasypal Ročkovi otruby, které pro něho měl v tlumoku. Forresteři už hromovali. Znovu zatarasil dveře, utíkal k nim a spokojeně vylezl na koně za Mlýnské kolo. Mohl se spolehnout, že se Roček vždycky vrátí k němu domů.

A když se Forresteři nakřáplými hlasy rozezpívali jako hejno vran rozsazených na živém plotě, zpíval s nimi.

Sekáč se rozhulákal:

„Když jsem já šel za Marjánkou,
nechtěla mě pustit k nim.
Jdi si, chlape, hledat jinou,
já s tebou už nemluvím!“

Mlýnské kolo křikl na Lema: „Hurá! Slyšíš ho?“
Sekáč hulákal dál:

„Namluvila si galána
a mně slečna dala kvinde.
Tak jsem jí řek: buďte zdráva,
já si holku najdu jinde.“

„Hurá!“
Gabby zazpíval naříkavou píseň o manželství, jejíž každá sloka končila refrénem:

„Vzal jsem si jinou,
babu protivnou,
radši bych zas byl sám.“

Rozléhalo se to v lese ozvěnou.
V devět večer přijeli k řece a zařvali na převozníka. Za řekou zamířili k slavnostně osvětlenému kostelíku. Před ním byli u stromů uvázáni koně připřažení k vozům a voli zapřažení v bryčkách.
Troník řekl: „Asi vypadáme jako ludráci, takhle přece nemůžeme do kostela. Já bych se nejradši šel s Jodym někam najíst.“
Ale s Forrestery nebyla řeč, marně by jim domlouval.
Sekáč řekl: „Musíte mi všichni pomoct. Chci je řádně vystrašit, pro mě za mě třeba v kostele.“

Lem a Mlýnské kolo na něho navlékli medvědí kůži. Zkusil chodit po čtyřech. Ale zdálo se mu, že by takhle nedosáhl kýženého účinku, protože kůže byla na břiše rozpáraná a medvědí těžká hlava mu nedržela na ramenou. Troník čekal netrpělivě, chtěl už být v kostele, aby uklidnil mámu Baxterovou, ale Forresteři pořád měli dost času. Vytáhli si tkaničky z bot a sešněrovali Sekáčovi medvědí kůži na prsou. Pak už byl se svým zevnějškem spokojený. Mohutnými zády a rameny vyplňoval kůži skoro tak dokonale jako její původní majitel. Na zkoušku zabručel. Potichu se po schodech plížili do kostela. Lem prudce otevřel dveře a pustil Sekáče dovnitř, pak je zas přivřel a nechal v nich skulinu, aby se skrze ni mohli dívat. Trvalo to chvíli, než lidé v kostele vetřelce zpozorovali. Sekáč se valil kupředu a napodoboval medvědí kolébavou chůzi tak věrně, že se Jodymu div neježily vlasy v zátylku. Sekáč zabručel. Všichni shromáždění otočili hlavu. Sekáč zůstal stát. Chvíli všichni strnuli zděšením, a pak se dali na úprk – drali se ven okny, až se kostel úplně vyprázdnil, jako kdyby prudký náraz větru rozfoukl kupu dubového listí.

Hlučně rozchechtaní Forresteři vešli do kostela dveřmi. Troník s Jodym šli za nimi. Najednou Troník přiskočil k Sekáčovi a strhl mu medvědí hlavu, takže se pod ní ukázala lidská tvář

„Sekáči! Shoď tu kůži! Chceš, aby tě zabili?“

Sekáč zahlédl, jak se v okně zablýskla hlaveň pušky. Ihned se vzpřímil a kůže z něho spadla na zem. Lidé se zas nahrnuli dovnitř. Venku ječela nějaká žena, nemohli ji uklidnit, a několik dětí se strachem rozbrečelo. Shromáždění v první chvíli zuřili zlostí.

Nějaký muž vykřikl: „Moc pěkně dovedete slavit Štědrý večer, jen co je pravda! Vystrašíte děti, div nepřijdou o rozum!“

Ale sváteční nálada zas ožila, jako by se ostatní nakazili rozpustilostí opilých Forresterů. Zájem všech se soustředil na velikou

medvědí kůži. Tu a tam se některý muž rozřehonil, až se rozesmálo celé shromáždění a všichni se shodli, že Sekáč vypadal ještě víc jako medvěd než starý Zabiják. Ten v kraji napáchal za kolik let spoustu škod a všichni už o něm slyšeli.

Muži a chlapci se shlukli hlavně kolem Troníka. Jeho žena ho radostně přivítala a hned mu běžela pro něco k jídlu. Usedl na kraj kostelní lavice, odstrčené až k holé zdi, a pokoušel se jíst. Polkl jen několik soust, protože ho muži zahrnovali zvědavými otázkami, až se nakonec sám dal strhnout svým vyprávěním o honu. Misku s jídlem měl postavenou na kolenou, ale zapomínal jíst.

Jody se plaše rozhlížel po nezvykle osvětleném a pestrém kostelíku, vyzdobeném cesmínou a jmelím a darovanými květinami z vesnických zahrádek. Na zdích svítily rozvěšené petrolejové lampy. Strop téměř zakrývaly girlandy z barevného papíru – zeleného, červeného a žlutého. Na místě kazatelského pultíku stál vánoční strom ověšený staniolem a šňůrami navlečených kukuřičných zrn, figurkami vystřiženými z papíru a několika lesklými koulemi, které věnoval kapitán lodi Mary Draperová. Lidé si nadělovali dárky a pod stromem se povalovaly papírové obaly. Holčičky chodily po kostele jako náměsíčné a v náručí chovaly nové hadrové panenky. Hošíci, které ještě nemohlo zajímat Troníkovo vyprávění, seděli na podlaze a hráli si.

Babička Huttová a máma Baxterová odvedly Jodyho k dlouhým stolům z prken před vánočním stromem, které se prohýbaly pod spoustou jídel. Tam zjistil, že i jeho obestírá sláva, a vůně těch sladkých dobrot ho málem opájela. Kolem dokola ho obklíčily ženy a nabízely mu všelijaké dobroty. Také se ho vyptávaly na hon. Zprvu byl úžasem oněmělý a nemohl jim odpovídat. Bylo mu střídavě horko a zima, talíř se mu v ruce nahnul a salát z něho sklouzl na zem. V druhé ruce měl tři kusy různých koláčů.

Babička Huttová řekla: „Nechte ho už být!“

Najednou se bál, že zmešká příležitost zodpovědět jejich otázky a připraví se o rozkoš z vítězství.

Proto honem řekl: „Honili jsme ho skoro tři dni. Dvakrát jsme ho zaskočili. Zapadali jsme do bahna, že by se v něm utopil i stín supa, jak říkal táta, ale vybrodili jsme se z něho –“

Naslouchaly mu s lichotivou pozorností. Nesmírně ho to nadchlo. Spustil znovu od začátku a vyprávěl to tak, jak si představoval, že by jim to vyprávěl Troník. Ale najednou si připomněl, že má v ruce koláče, a o vyprávění ztratil zájem.

„No, a pak ho táta zastřelil,“ skončil stručně.

Nacpal si do úst velký kus koláče. Ženy v hloučku mu hned zase běžely pro jiné sladké dobroty.

Máma Baxterová řekla: „Když se teď najíš koláčů, nebudeš pak už nic jíst.“

„Já pak už nic nechci.“

Babička Huttová řekla: „Jen ho nechte, Ory. Chleba se nají dost celý rok.“

„Zejtra ho zas budu jíst,“ sliboval. „Já přece vím, že ho musím jíst, jestli chci hodně vyrůst.“

Ochutnával po řadě všechny druhy koláčů a pak zase začal znovu od začátku.

Zeptal se: „Mámo, přišel Roček domů, ještě než jsi odjela?“

„Přiběhl včera za tmy. Musím říct, že mě vylekal, když přišel bez vás. Ale pak jsem se tady dověděla od Nellie, že jste byli u ní.“

Hleděl na mámu zálibně. V nových černých šatech je opravdu hezká, pomyslel si. Šedivé vlasy měla hladce sčesané a tváře zardělé uspokojením a pýchou. Ostatní ženy se k ní chovaly velmi uctivě. Je to náramná věc, být synem Troníka Baxtera, říkal si v duchu.

„Mámo, mám doma pro tebe moc hezký dárek."

„Že je to červené a leskne se to, viď?"

„Tys to našla?"

„No, musím přece doma někdy uklidit."

„A líbí se ti to?"

„Moc se mi to líbí. Byla bych si to dala na krk hned, ale myslela jsem, že bys mi to radši dal sám. A chtěl bys asi vědět, co zas já mám pro tebe, viď?"

„Řekni mi to honem."

„Pytlík mátových cukrátek. A táta ti ze srnčí nohy udělal pochvu na ten nůž, co ti dal Oliver. A taky ti udělal pro srnečka obojek ze srnčí kůže."

„Jak moh tohle všechno udělat, abych o tom nevěděl?"

„Když usneš, moh by ti nad hlavou přibíjet novou střechu, a nic bys nevěděl."

Povzdechl si – tělo i duše došly ukojení. Pohlédl na zbytky koláče, které doposud držel, a vrazil je mámě do ruky.

„Už mi přestaly chutnat," řekl.

„Však je na čase."

Rozhlížel se kolem po shromáždění a znovu se ho zmocnil ostych. V koutě skákala Eulálie Boylesová přes švihadlo s tím nemluvným chlapcem, který je tehdy převážel na prámu. Jody je zpovzdálí pozoroval. Skoro ji nemohl ani poznat. Měla na sobě bílé šaty s modrými volánky a na copech velké modré mašle. Dostal zlost, ne na ni, ale na chlapce od přívozu. Eulálie nějak patřila k němu, Jodymu, jenom on si s ní mohl dělat, co se mu zlíbí, třeba po ní hodit bramboru.

Na konci kostela u dveří stáli pohromadě Forresteři. Smělejší ženy jim také přinesly talíře s jídlem. Ale podívat se na Forrestery dvakrát, znamenalo vyvolat nějaký ostudný výstup. Seskupilo se

kolem nich několik křiklounů a podávali si láhve z ruky do ruky. Všichni přehlušovali sváteční šum ostatních. Hudebníci si došli pro nástroje a začali si je ladit. Dvojice se chystaly k tanci. Sekáč, Mlýnské kolo a Gabby přiměli rozesmátá děvčata, aby si s nimi zatančila. Lem stál stranou v kruhu diváků a mračil se. Forresteři tančili hlučně a divoce. Babička Huttová se posadila na lavici u zdi a blýskala po nich černýma očima.

„Kdybych byla věděla, že tady budou tihle čerti, nikdo by mě sem nedostal."

„Mě taky ne," řekla máma Baxterová.

Seděly vedle sebe jako vytesané z kamene, tentokrát zadobře a svorné. Jodyho všechno málem opájelo – hluk a hudba, koláče a vzrušení. Venku bylo zima, ale v kostele horko a dusno, protože v kamnech praskalo dříví a zpocená těla se v tlačenici zapařila.

Najednou vešel do dveří neznámý muž. Za ním vtrhl dovnitř studený závan větru, takže se všichni podívali, co se děje. Jen málo lidí si povšimlo, že Lem na toho muže promluvil a on mu odpověděl, a Lem potom něco řekl bratrům. Za chvíli všichni Forresteři společně vyšli z kostela. Muže kolem Troníka zaujalo napínavé líčení honu a doplňovali je vyprávěním svých vlastních zážitků. Tančilo už méně dvojic. Ke skupině lovců přistoupilo několik žen a vyčítaly jim, že si jich nevšímají. Neznámého muže, který prve přišel, zavedly ke stolům dosud plným jídla. Přijel parníkem, který se u přístaviště zastavil pro dříví, a vysvětloval jim:

„Já jsem těm pánům prve říkal, že tady vystoupil ještě někdo, vy ho asi budete znát. Pan Oliver Hutto, přijel sem s nějakou mladou dámou."

Babička Huttová ihned vstala a zeptala se ho:

„Víte jistě, že se tak jmenuje?"

„Jakpak ne, paní. A říkal, že je odtud."

Prodral se k ní Troník a odvedl si ji stranou.

„Já jsem ho slyšel, co ti říkal, a tak se teď bojím, že Forresteři šli k vám. Jdu tam za nima a vynasnažím se, aby se mezi nima a Oliverem něco nestrhlo. Chceš jít se mnou? Snad by si dali trochu pozor, kdybys tam byla, možná že by se před tebou styděli."

Doběhla si pro šátek a klobouk.

Máma Baxterová řekla:

„Půjdu s váma. Taky bych ráda těm sprosťákům pověděla svoje mínění."

Jody se loudal za nimi. Všichni si vlezli do vozu Baxterových a zahnuli k řece. Na obloze uviděli podivnou zář.

Troník řekl: „Panebože, někde asi hoří les!"

Místo požáru bylo neklamné. Za ohybem cesty na konci oleandrového stromořadí vysoko šlehaly plameny. Hořelo u babičky Huttové. Vjeli do dvorku. Domek už byl celý v ohni. V jasných plamenech bylo dopodrobna vidět zařízení místností. Přiběhl k nim Chundeláč s ohonem staženým mezi nohama. Seskákali z vozu.

Babička Huttová volala: „Olivere! Olivere!"

Nemohli se k domku přiblížit. Babička se k němu rozběhla, ale Troník ji strhl zpátky a rozkřikl se, aby ho bylo slyšet v rachotu a praskání ohně: „Chceš uhořet?"

„Vždyť je tam Oliver! Olivere! Olivere!"

„Jistě tam není. Jistě se včas dostal ven."

„Zastřelili ho! Je tam! Olivere!"

Troník se s ní pustil do zápasu. V jasné záři bylo zřetelně vidět, jak je země rozrytá a rozdupaná koňskými kopyty. Ale Forresteři i jejich koně už byli pryč.

Máma Baxterová řekla: „Ti černí supi jsou schopni všeho."

Babička Huttová se s Troníkem prala, chtěla se mu vymknout, a tak Troník řekl Jodymu:

„Proboha, jeď k Boylesovu krámu a zeptej se tam, jestli někdo viděl Olivera, kam šel, když vystoupil z parníku. Jestli tam nikdo nebude, jeď ke kostelu a zeptej se toho cizího člověka.“

Jody vylezl na kozlík a obrátil Césara zpátky do stromořadí. Ruce měl jako zdřevěnělé a nemohl v nich pevně udržet otěže. Dostal hrozný strach a nemohl si vzpomenout, jestli mu táta řekl, aby nejdřív jel ke kostelu, nebo ke krámu. Jestli je Oliver naživu, nikdy už mu nebude nevěrný ani v myšlenkách. Zahnul k řece. Zimní noc byla ozářena hvězdami. César zafrkal. Na cestě k řece Jody uviděl muže a ženu. Slyšel, jak se muž zasmál.

Vykřikl: „Olivere!“ a seskočil z rozjetého vozu.

Oliver zavolal: „Tak vida, Jody už jezdí sám s vozem! Ahoj, Jody!“

Ta žena s ním byla Korouhvička.

Jody mu řekl: „Olivere, vlez rychle na vůz!“

„No, no, to je spěch! Copak neznáš způsoby? Pěkně pozdrav dámu!“

„Olivere, u vás hoří! Forresteři vám zapálili domek!“

Oliver hodil své vaky do vozu, zdvihl Korouhvičku, vysadil ji na kozlík, pak se k ní vyšvihl přes kolo a popadl otěže. Jody vylezl za ním. Oliver si sáhl za košili a položil vedle sebe revolver.

„Forresteři už jsou pryč,“ řekl Jody.

Oliver povzbudil koně do klusu a zahnul do stromořadí. V plamenech se rýsovala kostra domu, jako by šlehaly z nějaké bedny. Oliver se udýchaně zeptal:

„A co máma – nebyla doma?“

„Tamhle je!“

Oliver zastavil vůz, seskočil z něho a zavolal:

„Maminko!“

Babička zdvihla ruce nad hlavu a běžela k němu.

„Pomalu, stará dámo! Jen klid – co se tolik třeseš?“

Přistoupil k nim Troník a řekl:

„Olivere, ani nevíš, jakou jsem měl radost, když jsem uslyšel tvůj hlas!“

Oliver odstrčil matku a zadíval se na domek. Střecha se propadla a plameny prudce vyšlehly k dubům ověšeným mechem.

Zeptal se: „Kam odjeli Forresteři?“

Jody slyšel, jak babička zašeptala: „Můj Bože!“

Honem se vzpamatovala a řekla nahlas:

„Co k čertu pořád máš s Forrestery?“

Oliver se k ní prudce obrátil.

„Jody říkal, že to udělali oni.“

„Jody, ty hlupáčku! Ty ale máš nápady! Nechala jsem otevřené okno a u něho stát rozsvícenou lampu. Asi se ve větru vydula záclona a chytla. Pořád mi to na slavnosti dělalo starost. Počkej, Jody, ty budeš bit!“

Jody na ni vyvaloval oči. Máma Baxterová na to koukala s otevřenými ústy a pak řekla: „No, víte…“

Jody viděl, jak jí táta pevně stiskl paži. Pak řekl:

„Synu, babička má pravdu. Jak tě to jen mohlo napadnout? Forresteři už jsou na míle daleko a za tohle přece nemůžou!“

Oliver si zvolna oddychl a řekl:

„Jsem opravdu rád, že to neudělali oni. Ani jednoho bych nenechal naživu.“ Obrátil se a přivinul k sobě Korouhvičku.

„Lidi, to je má žena!“

Babička Huttová trochu zavrávorala, pak přistoupila k děvčeti a políbila je na tvář.

„To jsem ráda, že jste konečně svoji! Teď ke mně Oliver možná přijede častěj na návštěvu.“

Oliver vzal Korouhvičku za ruku a obešel s ní domek.

„Opovažte se jen muknout! Copak myslíte, že bych dopustila, aby tekla krev Forresterů a já musela shledávat synovy kosti, protože mi shořel domek?“

Troník jí položil ruce na ramena.

„Babičko – babičko, tys pašák! – Kdybych já měl tolik rozumu jako ty!“

Celá se roztřásla. Troník ji vzal do náručí a znovu se uklidnila. Oliver s Korouhvičkou se k nim vrátili.

Oliver řekl: „Mámo, neber si to tak k srdci! Vystavíme ti nejpěknější domek na řece.“

Sebrala všechny své síly.

„Já ho nechci. Už jsem stará. Odstěhuju se do Bostonu.“

Jody pohlédl na tátu. Troník se zachmuřil.

Babička vzdorně prohlásila: „Odjedu hned ráno.“

Oliver se jí zeptal: „Cože, mámo – opravdu chceš odjet?“

A s rozjasněným obličejem dodal: „To bys mi udělala velkou radost. Mně vždycky vyplouvá loď z Bostonu. Jenže když tě pustím mezi Yankeje, tak pozor, aby z toho zas nebyla válka mezi Severem a Jihem!“

XXVII

V chladném úsvitu stáli Baxterovi na říčním přístavišti a loučili se s babičkou Huttovou, s Oliverem a Korouhvičkou i s Chundeláčem. Za ohybem řeky zapískal od jihu parník, plující k severu, na znamení, že přistává. Babička a máma Baxterová se objaly. Pak babička popadla do náručí Jodyho a pevně ho k sobě přitiskla.

„Nauč se psát, abys mi moh napsat do Bostonu!“

Oliver a Troník si stiskli ruku.

Troník řekl: „Bude se nám s Jodym po vás hrozně stejskat.“

Pak Oliver podal ruku Jodymu a řekl:

„Děkuju ti, žes byl při mně. Nikdy na tebe nezapomenu, ani v čínském moři.“

Babička měla bradu ztuhlou jako z křemene a ústa pevně sevřená.

Troník řekl: „Kdybyste si to snad rozmysleli a chtěli se vrátit, rádi vás doma uvítáme, ve dne a třeba i v noci.“

Parník se ukázal v ohybu řeky a otáčel se k přístavišti. Hořelo na něm několik svítilen, protože na řece mezi vysokými břehy ještě byla tma.

Korouhvička řekla: „Málem bysme zapomněli, že máme něco pro Jodyho.“

Oliver sáhl do kapsy a podal jí okrouhlý balíček.

Řekla: „Jody, tohle je pro tebe, za to, žes při rvačce pomoh Oliverovi.“

Otupělý událostmi předešlého dne jej od ní vzal a nechápavě na něj upřel oči. Naklonila se k němu a políbila ho na čelo. Dotyk jejích rtů mu kupodivu zalahodil – byly tak měkké, a zlaté vlasy jí voněly.

Lodníci spustili můstek a shodili na přístaviště balík zboží. Babička se shýbla a zdvihla Chundeláče do náručí. Troník jí vzal do dlaní měkký vrásčitý obličej, přitiskl si tvář k její tváři a řekl:

„Mám tě moc rád, doopravdy. Já –“ Hlas mu selhal.

Huttovi v řadě za sebou nastoupili po můstku. Lopatková kola začala šlehat vodu, kolem lodi se rozvířil proud, a obrátila se doprostřed řeky. Babička s Oliverem stáli u zábradlí a mávali jim. Lodní siréna znovu zapískala a parník se rozjel po řece. Jody se zburcoval z otupělosti a začal zuřivě mávat.

„Sbohem, babičko! Sbohem, Olivere! Sbohem, Korouhvičko!“

„Sbohem, Jody –“

Jejich hlasy zanikaly v dálce. Jodymu se zdálo, jako by od nich odjížděli do jiného světa. Skoro jako by je viděl umírat. Obloha na východě zrůžověla, ale den se zdál ještě studenější, než byla noc. Spáleniště domku Huttových slabě žhnulo.

Baxterovi jeli k lesu domů. Troníka skličoval zármutek pro přátele. V obličeji vypadal vyčerpaně. Jodyho strhl vír zmatených, protichůdných myšlenek, takže se ani nepokoušel nějak je roztřídit, a zachumlal se na kozlíku mezi tátou a mámou. Rozbalil si balíček, který dostal od Korouhvičky. Byla v něm cínová plechovka na střelný prach. Přitiskl si ji na prsa. Vzpomněl si, že Louda Ozell je někde na východním pobřeží, a zvědavě si pomyslel, jestli pojede za babičkou do Bostonu, až se dozví, že se tam odstěhovala. Vůz drkotal k mýtině. Podle všeho budou mít chladný, ale slunečný den.

Máma Baxterová řekla: „Já bych na jejím místě nedopustila, aby se ti paviáni tak lehko vymkli zákonu.“

Troník řekl: „Nikdo jim nemůže nic dokázat. Ty stopy koňských kopyt? Forresteři by řekli, že viděli požár a jeli se tam podívat. Mohli by říct, že ve Volusii přece bylo plno koní a že tamty stopy nejsou po jejich koních.“

„Tak bych Oliverovi pověděla pravdu.“

„No, a jak by to skončilo? Oliver by se na ně vrh a pár by jich zabil. Má horkou hlavu a krev, copak by za to moh? Snad každý by ty chlapy chtěl ztrestat, kdyby mu provedli takovou věc. No, a co dál? Zabije pár Forresterů a bude za to třeba viset. Nebo se na něho vrhnou ti ostatní a pobijí celou rodinu, Olivera i babičku a tu hezkou ženušku.“

„Hezká ženuška!“ řekla opovržlivě. „Taková poběhlice!“

Jody cítil, jak se v něm bouří nějaká nová náklonnost.

„Mámo, vždyť je doopravdy moc hezká!“

„Muži jsou všichni stejní,“ prohlásila dopáleně.

Baxterův ostrov byl už blízko. Jodyho se znovu zmocnil pocit bezpečí a blaženosti. Jiné lidi stíhají pohromy, ale na mýtinu nedolehnou. Čeká tam na něho srub a udírna plná dobrého masa, s nádavkem skoleného starého Zabijáka, a Roček. Hlavně Roček. Nemohl se dočkat, až se zas u něho octne v kůlně. Měl mu co vyprávět.

XXVIII

V lednu byla mírná zima. Slunce někdy zapadalo v studeném rudém tichu, přikrývky v noci dost nehřály a voda ve vědrech se přes noc potáhla tenkým ledem. A za několik dní zas bylo tak teplo, že máma Baxterová mohla odpoledne sedět na verandě na slunci a látat a zašívat a Jody mohl běhat po lese bez soukenné kazajky.

Život u Baxterů se zas uklidnil zároveň s počasím. Troník soudil, že mezi lidmi u řeky asi pořád je poprask kvůli tomu, že Huttovům shořel domek a že se od nich odstěhovala prostořeká babička, s kterou si beztak nerozuměli, se synem, s nímž se skoro neznali, když je pořád na moři, a se zlatovlasou Korouhvičkou, kterou znali moc dobře. Jistě jsou všichni přesvědčeni, že jim domek zapálili opilí Forresteři, jakmile se dozvěděli, že se Oliver vrátil s tím děvčetem. Ale řeka byla daleko a zprávy pronikaly na Baxterův ostrov jen pozvolna. Troník s mámou a Jodym každý večer vysedávali u ohně v krbu a znovu prožívali tu noc, kdy stáli s Huttovými před jejich domkem a dívali se, jak se proměňuje ve žhnoucí spáleniště, a potom s nimi rozehřátí jeho žárem na úsvitu čekali na parník, jímž babička mermomocí chtěla odjet.

„Tak si myslím," řekl Troník, „že kdyby ten cizí člověk, co přišel na slavnost, byl věděl, že s Oliverem přijela jeho žena, a kdyby nebyl jen řek, že s ním přijelo nějaké děvče, byl by je i Lem nechal na pokoji. Asi by si řek, že když se za Olivera provdala, tak se už nedá nic dělat."

„Ať by byla vdaná, nebo nebyla, ta pakáž by jim domek stejně zapálila, jistě by si mysleli, že v něm někdo je."

Troník si povzdechl a chtě nechtě s ní musel souhlasit. Forresteři teď asi jezdí do Fort Gates, protože tady nikdy nejedou kolem. Ani si nepřijeli pro svůj podíl z medvědího masa. Tím, že se Troníkovi vyhýbali, nezvratně se přiznávali ke své vině. Rmoutilo ho to. Mír, jejž si tak těžce vydobyl, válel se kolem něho v troskách. Zasáhl ho a znepokojil.

Jodymu také bylo smutno, ale byl to stesk jakoby po osobách, o kterých jen slýchal vyprávět. Babička a Oliver a Chundeláč a Korouhvička odjeli parníkem po řece, tak jak se o tom píše v knihách. Oliver mu zapadal do příběhů z dalekých krajů, které Jodymu sám vyprávěl. A k těm teď patřila i babička s Chundeláčem a Korouhvička. Oliver mu řekl: „Nikdy na tebe nezapomenu, ani v Čínském moři." A v tom Čínském moři si ho Jody představoval nekonečně vzdáleného, mezi lidmi stejně neskutečnými, jako byl on.

Na konci ledna bylo stále teplo. Ale jistě přijde ještě několikrát mráz, než opravdu nastane jaro. Jenže ty vlahé dni už byly jeho předzvěstí. Troník zoral pole, na nichž chtěl mít ranou sklizeň. Přeorával nový pozemek, jejž Sekáč vykácel, když Troník stonal po hadím uštknutí. Rozhodl se, že na něm zkusí pěstovat bavlnu, aby vydělal nějaké peníze. V proláklině na sever u lesa chtěl zasázet tabák. Už si pěstoval sazeničky na záhonech mezi srubem a plotem obrostlým divokou révou. Když mu zbyli jen starý César a Trixie, řekl si, že zaseje méně krmného hrachu a místo něho víc kukuřice, protože té jako by nikdy neměli dost. Na konci léta nikdy nebylo dost zrní pro drůbež, ani krmení pro prasata, ani dost mouky pro Baxterovy jen proto, že nesklidili dost kukuřice. Na mýtině to byla nejdůležitější plodina. Jody Troníkovi pomáhal vynášet z chléva zimní hnůj a rozhazovat jej po písčitých polích. Troník chtěl mít dobrou půdu, zoranou a pohnojenou, aby mohl začít sít na začátku března, jakmile se prvně ozve lelek.

Máma Baxterová si trpce stěžovala, že si vždycky přála záhonek zázvoru. Všude jinde ho mají. Boylesova žena ve Volusii jí slíbila kořeny, kdykoli si o ně řekne. Tak jí Troník s Jodym záhonek připravili. U srubu vykopali příkop hluboký čtyři stopy a zarazili do něho cypřišové laťky. Z jihozápadního lesa nanosili prsť a tou příkop zaházeli. Troník slíbil, že hned jak prvně pojede za obchody do Volusie, přiveze zázvorové kořeny, rozvětvené a špičaté jako parohy.

Na honech ulovili moc málo. Medvědi se pásli v rozsáhlém okruhu a už se chystali, až se v únoru uloží k zimnímu spánku. Měli brlohy pod vyvrácenými pařezy nebo na chráněných místech pod velkými zkříženými kmeny skácených stromů. Někdy si přivlekli dubové a palmettové větve a udělali si z nich pelech v dutém stromě. Vždycky si jej vyhledali v nějaké prohlubině se zvýšeným okrajem, aby se o něj mohli opřít předními tlapami. Jodymu bylo divné, proč se medvědi neukládají k zimnímu spánku už v prosinci, hned jak nastane chladné počasí, a nevylézají dříve, v březnu místo až v dubnu.

„Však asi dobře vědí, proč to dělají," řekl Troník.

Srnčí zvěře bylo zoufale málo, následkem moru, a protože se zbylé šelmy stávaly čím dál žravější. Srnci byli zbídačelí, vyhublí a srst šedivá jako mech jim pelichala. Obyčejně se potulovali osaměle. Srny také chodily samotné nebo ve dvojicích, stará srna s mladou srnkou nebo se svým ročkem. Hodně srn už bylo obtěžkáno mláďaty.

Jakmile byla půda zorána, zaměstnávali se hlavně svážením dříví. Museli ho naštípat hodně, aby stačilo pro kuchyňské ohniště i do krbu. Alespoň toho dříví se dalo sehnat víc než jindy, protože bouře vyvrátila spoustu stromů, a některé se skácely samy, jak měly kořeny zesláblé dlouhými dešti a prudkým větrem. V nižších

polohách stromy hynuly, jako by tam byl řádil požár, a ne zátopa, zůstaly jen jejich kostry.

Troník řekl: „Jsem rád, že jsme tak vysoko. Bylo by mi smutno, kdybych kolem sebe viděl takovou spoušť."

Jody chodil na ranní výpravy za dřívím právě tak rád jako na hon. Byly zábavné. Troník zapřahal starého Césara do vozu časně ráno, hned po snídani, kdy se ještě třpytila jinovatka, a drkotali po cestě tím nebo oním směrem, kam je napadlo. Psi běželi pod vozem a Roček cválal napřed nebo vedle vozu. S obojkem ze srnčí kůže vypadal náramně moudře a dospěle. Pěšky zahýbali z cesty na lesní paseku a vyhlédli si tam nějaký pěkný vyvrácený strom, nejraději dub nebo pryskyřičnatou borovici. V bouři se jich skácela spousta. Hoří nejžhavějším a nejjasnějším ohněm a jejich třískami se nejlíp rozžíhá, jenže hodně čmoudí a hrnce a kotlíky od nich zčernají sazemi. Střídavě štípali dříví nebo společně tahali pilu. Jody měl rád rytmické rozmachy pilou, její svištění a skřípání, jak se zadírala do dřeva, a libou vůni drtin, jak odpadávaly na zem.

Psi kolem nich větřili v křoví a honili králíky. Roček okusoval pupence na listnatých stromech, nebo si našel šťavnatý trs trávy, který odolal mrazům. Troník vždycky s sebou nosil pušku. Někdy stará Julie přihnala na dostřel králíka, nebo se po kmeni blízké borovice mihla veverka, a pak měli k večeři sekanou. Jednou na ně drze pokukovala úplně bílá veverka, ale Troník na ni nestřelil. Řekl, že to je zvláštnost jako ten bílý mýval. Maso starého Zabijáka bylo tvrdé a šlachovité a muselo se dlouho vařit, aby změklo. Baxterovi byli rádi, že se už snědlo všechno. Větší část ho dali udit pro psy, a třebaže se z nouze dalo jíst, nikdo o ně moc nestál. Vyškvařeného Zabijákova sádla měli plné vědro. Bylo čiré a zlaté jako čerstvý med a dobře se hodilo do každého jídla. Škvarky z něho

chutnaly jako škvarky z nejlepšího prasete, a když je Baxterovi křoupali, pociťovali dvojnásobné uspokojení.

Máma Baxterová celé hodiny šila teplé přikrývky a Troník svědomitě vyučoval Jodyho. Večery trávili u ohně v krbu, který jasně plápolal a dával jim teplo i světlo. Venku vyl vítr, a tím útulněji bylo ve srubu. V tichých měsíčných večerech slyšeli v lese štěkat lišky. Nechali učení, Troník na Jodyho kývl a spolu je poslouchali. Lišky málokdy napadaly jejich kurník.

„Znají každý chlup, co jich má Julie na hlavě," smál se Troník, „a nechtějí pokoušet osud."

Jednou koncem ledna za studené jasné noci, když Troník a máma už byli v posteli, zůstal Jody s Ročkem ještě u krbu. Venku na dvorku uslyšel nějaký hluk, jako by tam pobíhali psi. Ale jejich dva psi obyčejně tolik nepovykovali. Přistoupil k oknu a přitiskl obličej na studené sklo. Se Rváčem venku hravě dováděl cizí pes a Julie se na ně snášenlivě dívala. Jody zatajil dech. Nebyl to pes. Byl to šedivý vlk, vychrtlý a kulhavý. Jody se chtěl obrátit a běžet pro tátu, ale nehnul se od okna, neodolatelně zlákán tou podívanou. Pes a vlk si zřejmě spolu hrávali už dřív. Nebyli si cizí. Hráli si tiše, jako by to chtěli utajit. Jody přistoupil ke dveřím ložnice a tiše zavolal. Troník vyšel ven.

„Co je, synu?"

Jody se po špičkách vrátil k oknu, kývl na tátu a Troník šel za ním bos a podíval se, kam Jody ukazoval. Tiše zahvízdl. Nesáhl po pušce. Dívali se mlčky. V jasném světle měsíce zřetelně viděli, jak ti dva venku spolu skotačí. Vlk měl nohu zmrzačenou v kyčli a neobratné pohyby.

Troník zašeptal: „Chudák, viď?"

„Myslíš, že je z těch, co jsme obklíčili tehdy u rybníků?"

Troník přikývl.

„Je skoro jistě poslední, co z nich zbyl. Chudák, raněný a opuštěný – a tak přišel navštívit nejbližšího příbuzného, aby si s ním pohrál.“ Snad jejich šepot pronikl zavřeným oknem, nebo je vlk navětřil. Neslyšně se obrátil, utekl od psů, nemotorně přelezl přes plot a zmizel ve tmě.

Jody se zeptal: „Může taky napáchat škodu?“

Troník střídavě natahoval nohy ke žhavým oharkům v krbu.

„Pochybuju, že má tolik síly, aby si sehnal dost žrádla. Ani by mě nenapadlo, abych mu ublížil. Nakonec ho beztak zabije medvěd nebo pardál. Tak ho necháme, ať si ještě trochu užije života.“

Seděli spolu na bobku u krbu, zaujati tou smutnou a zvláštní podívanou. I pro vlka je kruté žít tak opuštěně, že si musí hledat kamarády na dvorku nepřátel. Jody objal svého Ročka. Kéž by Roček mohl pochopit, čeho zůstal ušetřený – že nemusí žít smutně a osaměle v lese! Jemu Roček také ulehčil v samotě, která ho často skličovala i v lůně rodiny.

Jody uviděl opuštěného vlka ještě jednou, při ubývajícím měsíci. Pak už víckrát nepřišel. Jako by se Jody s tátou mlčky dohodli, že se mámě o jeho návštěvě nezmíní. Jistě by si vyžádala jeho smrt. Troník se domníval, že se psi s vlkem seznámili asi někde na honu, nebo snad když byli s Jodym v lese na dříví a psi se potulovali kolem za svými spády.

XXIX

V únoru Troníka zle ochromil revmatismus. Za chladného nebo vlhkého počasí ho trápil už kolik let. Nedával na sebe nikdy dost pozor a bez ohledu na to, jak je venku, dělal, co chtěl, nebo co považoval za nutné. Máma Baxterová řekla, že je konečně na čase, aby zůstal ležet v posteli, ale nedal si klid – bál se, že nebude včas hotov s jarním setím.

„Ať to teda udělá Jody," řekla trochu zlostně.

„Nikdy to ještě nedělal a při téhle práci se vždycky jenom na mě díval – moh by na ní ještě hodně pokazit."

„A čí je to vina, že to ještě neumí? Šetřils ho moc dlouho. Když tobě bylo třináct, takys už oral."

„A právě proto nechci, aby to dělal, dokud nevyroste a nezesílí."

„Zkrátka máš srdce jako z másla," bručela. „Orání ještě nikdy nikomu neublížilo."

Roztloukla v hmoždíři ličidlový kořen a z uvařeného mu dávala obklady a užívat trpký odvar z jasanového listí, líčidlového kořene a potaše. Přijímal její péči vděčně, ale nic mu nepomáhala. Vrátil se zas k pardálímu sádlu, pečlivě si je vtíral každou hodinu do kolenou a říkal, že mu to pomáhá víc než všechny ostatní medicíny.

Když táta musel zůstat nečinný, vykonával Jody lehčí práce a staral se o dříví. Měl sklon s prací spěchat, protože když s ní byl hotový, měl pak volno a mohl se potulovat s Ročkem. Troník mu dokonce dovoloval, aby si bral s sebou jeho pušku. Stýskalo se mu po tátově společnosti, ale rád chodil na hon sám. Liboval si s Ročkem takhle na svobodě. Nejraději s ním chodil k jámě. Jednou

tam spolu šli pro pitnou vodu a začali si spolu hrát na honěnou. Divoce se prohánělí nahoru a dolů po strmých svazích velikánské zelené prohlubně. Roček byl nepřemožitelný, vyběhl a seběhl po svahu několikrát, než Jody jen jednou vylezl nahoru. Když se Roček přesvědčil, že ho Jody nedohoní, střídavě začal Jodyho škádlit, aby ho uštval, a pak se zas úmyslně nechal chytit, aby se mu zavděčil a hra Jodyho neomrzela.

Jednoho teplého slunného dne v polovině února Jody pohlédl vzhůru ode dna jámy a uviděl Ročka, jak se rýsuje nahoře proti obloze. V první chvíli se až lekl – zdálo se mu, že to snad je nějaký jiný srnec. Roček vypadal tak veliký – dosud si nepovšiml, jak rychle vyrostl. Často na honu zastřelili ročka, který nebyl větší než on. Rozčilený se vrátil domů k Troníkovi, který seděl v kuchyni u ohniště zabalený v přikrývkách, ačkoli bylo vlažné počasí.

Jody vyhrkl: „Táto, víš, že Ročkovi už bude rok?“

Troník na něho vrhl potutelný pohled.

„Taky na to někdy myslím. Ještě měsíc a bude už opravdický roček.“

„A myslíš, že se ňák změní?“

„No, bude se víc potulovat v lese. A zase kus vyroste, octne se na rozhraní – už nebude srneček, a nebude ještě srnec.“

Jody se zahleděl do prázdna.

„Dostane už parohy?“

„Asi sotva dřív než v červenci. Teď zrovna je srnci shazují. Celé jaro zůstanou bez nich, až v létě jim začnou vylízat špičky a v době říje zas budou mít vzrostlé parohy.“

Jody pečlivě prohlížel Ročkovi hlavu. Ohmatával mu tvrdou čelní kost. Šla kolem máma Baxterová s rendlíkem v ruce.

„Víš, mámo, že Roček už bude opravdický roček? Viď, že bude hezký, až mu vylezou parůžky? Viď, že mu budou slušet?“

„Mně by se nelíbil, ani kdyby měl na hlavě korunu. A křídla jako anděl."

Šel za ní, aby ji uchlácholil. Posadila se a do rendlíku přebírala usušený krmný hrách. Jody si třel nos o chmýří na její tváři. Rád cítil jeho dotyk.

„Mámo, ty voníš jako zralá kukuřice. Jako zralá kukuřice na slunci."

„Dej pokoj! Náhodou jsem zrovna zadělala kukuřičné těsto na chleba."

„To není tím. Poslyš, mámo, tobě je to jedno, jestli Roček dostane parohy, nebo ne, viď?"

„Bude s ním ještě větší trápení."

Přestal na ni naléhat otázkami. Rozhodně byl u ní Roček v čím dál větší nepřízni. Naučil se, jak má vyklouznout z obojku, a když ho měl utažený, aby se z něho nemohl dostat, počínal si stejně jako uvázané tele. Vzpíral se v něm, až mu oči vylézaly z důlků a až se škrtil – a tak mu Jody musel obojek sejmout, aby mu zachránil život. Ale na svobodě tropil neplechu. Nedal se udržet v kůlně, div ji nesrovnal se zemí. Byl divoký a nezpůsobný. Směl do srubu, jen když tam byl Jody, aby ho spořádal. Ale před zavřenými dveřmi vyváděl jako posedlý a chtěl dovnitř. Když nebyly zavřené na petlici, trkl do nich hlavou a otevřel si je. Číhal na příležitost, aby se tam vkradl, a když k němu byla máma Baxterová obrácená zády, vždycky natropil nějakou menší škodu.

Postavila na stůl rendlík suchého vyloupaného hrachu a obrátila se k ohništi. Jody si šel do komůrky pro kus nevydělané kůže. Uslyšel řinčení a hlomoz a pak mámin zlostný křik. Roček vyskočil na stůl, nabral si plnou tlamu hrachu, shodil rendlík na podlahu a hrách se rozkutálel po celé kuchyni. Jody honem přiběhl. Máma Baxterová prudce otevřela dveře a vyhnala Ročka koštětem. Ale jako by z toho

povyku měl ještě radost. Vyhazoval zadníma nohama, švihal bílou kelkou, výhružně potřásal hlavou, málem jako by už chtěl zaútočit parohy, které ještě neměl, přeskočil plot a odcválal do lesa.

Jody řekl: „Mámo, to je má vina. Neměl jsem ho tu nechat samotného. Ale mámo, vždyť měl hlad. Nedostal chudák dost k snídani. Mělas nabít mně, mámo, a ne jemu."

„Zpráskám vás oba. Teď mi všechen ten hrách sesbírej a vyper ve vodě."

Udělal to moc rád. Vlezl pod stůl a natahoval se za kuchyňskou kredenc a pod polici s vodou a do všech koutů, aby sebral všechen hrách. Vypral jej pečlivě a ještě šel k jámě pro vodu, aby nahradil tu, kterou spotřeboval. Měl pocit, že zas všechno odčinil.

„Koukni, mámo, vždyť se nic nestalo. Můžeš se spolehnout, že když ti Roček něco provede, já to vždycky zas dám do pořádku."

Roček se vrátil až před západem slunce. Jody ho nakrmil venku a čekal, až táta s mámou půjdou spát, aby si ho potají odvedl do komůrky. Roček už nechtěl spát dlouho, jako dokud byl ještě malý, a v noci se choval čím dál nepokojněji. Máma Baxterová si už kolikrát stěžovala, že ho slyší dupat nahoře v Jodyho komůrce nebo v předním pokoji. Jody si vymyslel dost přijatelnou výmluvu, že Roček slyší na půdě krysy, ale mámě se to nějak nezdálo. Snad se Roček odpoledne vyspal v lese, protože v noci vstal z mechového pelechu, otevřel si zborcené dveře Jodyho komůrky a běhal po domě. Jodyho probudil mámin pronikavý křik. Roček ji zburcoval z hlubokého spánku – začal jí vlhkým svírákem očichávat obličej. Ale než mohla Ročka řádně potrestat, Jody ho hlavními dveřmi vystrčil ze srubu.

„To už přestává všecko!" rozzlobila se. „To zvíře mi nedá pokoj ve dne ani v noci. Víckrát už nesmí do srubu, slyšíš, už nikdy!"

Troník doposud nikdy nezasáhl do jejich rozepří, ale tentokrát se na posteli ozval:

„Hochu, máma má pravdu. Je už moc velký neposeda a ve srubu ho nemůžeme mít."

Jody si zas šel lehnout a nemohl usnout, bál se, že venku je Ročkovi zima. Říkal, si že máma je nerozumná, proč se tolik zlobí, že ji Roček očichával svým čistým a měkkým svíráčkem? Sám by se s ním pořád mazlil. Máma je zlá a krutá a je jí jedno, jestli je Ročkovi venku smutno. Hněvem se mu ulevilo a usnul – svíral v náručí polštář a představoval si, že to je Roček. Srneček celou noc dupal a frkal kolem srubu.

Ráno bylo Troníkovi líp – oblékl se a belhal se o holi po mýtině, obešel celé hospodářství. Potom od zadních dveří srubu s vážným obličejem zavolal k sobě Jodyho. Roček rozdupal záhon se zasetým tabákem, který skoro už začínal vyrážet ze země. Málem z poloviny záhon zničil. Zbylé sazeničky jen tak tak Troníkovi postačí pro vlastní potřebu, ale nezbude už tabák na prodej pro Boylese ve Volusii, jak mu Troník slíbil.

„Já vím, že to Roček neudělal ze zlomyslnosti," řekl. „Prohánět se zkrátka sem a tam a skákal i po tom záhonu. Teď do něho musíš mezi sazeničky zastrkat laťky a kolem dokola udělat laťkový plot, aby Roček nezničil i to, co na záhonu zbylo. Snad jsem to měl udělat už dřív, ale nečekal jsem, že se bude prohánět zrovna tady."

Troníkova rozumná a vlídná slova Jodyho sklíčila mnohem víc než mámin hněv. Nešťastně se vrátil ke své práci.

Troník dodal: „Pro tentokrát mámě nic neřekneme. Kdyby se to dozvěděla, bylo by zle."

Jody si při práci vymýšlel, jak by mohl Ročkovi zabránit v těch nezbednostech. Jeho kousky mu obyčejně připadaly chytré a zábavné, ale to, že zničil tabákový záhon, byla vážná věc. Jody věřil, že nic takového se už víckrát nestane.

XXX

Přišel březen s chladnou slunečnou nádherou. Na živých plotech rozkvetl žlutý jasmín a jeho líbezná vůně se šířila všude po mýtině. Kvetly také broskvoně a plané švestky. Tanagry zpívaly celý den, a když večer přestaly, drozdi posměvačně hvízdali dál. Holubi hnízdili a zamilovaně vrkali a procházeli se po písku na mýtině jako stíny.

Troník řekl: „I kdybych byl mrtvý, musel bych se v hrobě posadit, abych se podíval, jak je venku krásně."

V noci přišel deštíček a zamlžený východ slunce věstil, že do večera ještě sprchne. Ale ráno slunce zářilo.

„Tohle je počasí pro kukuřici," řekl Troník. „A bavlnu. A tabák."

„Slyším, že si dnes libuješ počasí," řekla máma Baxterová.

Usmál se a dojedl snídani.

„Je ti asi líp, ale na pole nechoď," varovala ho, „moh bys z toho mít smrt."

„Je mi tak dobře, že kdyby mě někdo nechtěl pustit k práci na poli, musel bych ho snad zabít. Dnes budu celý den sít. Dnes i zejtra i pozejtří. Zaseju kukuřici a bavlnu i tabák, slyšíš?"

„Slyším."

Vstal a poplácal ji po zádech: „A hrách! A brambory a zeleninu!"

Musela se mu smát a Jody se smál také.

„Když tě člověk poslouchá," řekla, „tak by si moh myslet, že chceš osázet celou zeměkouli."

„Udělal bych to hned!" Roztáhl paže. „Když je takhle krásně jako dnes, nejradši bych zasíval a sázel od nás až do Bostonu a pak zas

na druhou stranu až do Texasu. A z Texasu bych se šel zase zpátky podívat, jestli semena už začínají klíčit."

„Teď už vím, po kom to Jody má, že si tak rád vymejšlí pohádky," řekla.

Uhodil Jodyho pěstí do zad.

„Hochu, čeká tě krásná práce. Můžeš vysazovat vzklíčený tabák. Kdyby mě při shýbání tolik nebolel hřbet, tak bych tě k tomu nepustil, protože to rád dělám sám – vysazovat zelené sazeničky, aby mohly dál růst."

Šel si po své práci a hvízdal si při ní. Jody zhltl snídani a běžel za ním. Troník byl u záhonu tabáku a vybíral z něho křehké sazeničky.

„S těma se musí zacházet, jako by to byla novorozeňata."

Vysadil několik sazeniček, aby Jodymu ukázal, jak se to dělá, a když se Jody do toho pustil, Troník se na něho díval a napomínal ho. Pak vyvedl starého Césara, zapřáhl ho do lehkého pluhu a šel na pole zkypřit půdu, než zasije kukuřici. Jody seděl při práci na bobku, nebo si klekal, když ho rozbolely nohy. Pracoval zvolna, vždyť mu Troník řekl, že nesmí pospíchat a musí si dát záležet. K poledni březnové slunce už silně hřálo, ale vál svěží větřík. Vysázené tabákové sazeničky ihned vadly, ale věděl, že se v nočním chladnu zase vzpamatují. Jakmile je vysadil, hned je zaléval, a musel jít dvakrát k jámě pro vodu. Roček po snídani zmizel a vůbec se neukázal. Jodymu se po něm stýskalo, ale byl rád, že si srneček vybral právě to krásné dopoledne, aby se proběhl. Kdyby byl u něho a dováděl jako obyčejně, zničil by sazeničky dřív, než by je on vysázel. Skončil tu práci před obědem. Tabákové sazeničky zabraly jen část záhonu, který Troník pro ně určil v poměru k tomu, na němž původně zasil tabák. A když se po obědě šel na ně podívat, jeho radostná nálada se zřejmě pokazila.

„Víš to jistě, hochu, že na tamtom záhonu už nezbyly sazeničky? Tohle jsou všecky?“

„Všecky. Vysadil jsem i ty zakrnělé.“

„No tak tam ještě něco zasadím, abych měl záhon plný.“

Jody se dychtivě nabídl: „Teď bych ti moh pomoct při setí. Nebo bych moh nanosit vodu.“

„Vodu nepotřebuju. Vypadá to, že nejspíš každou chvíli začne pršet. Můžeš mi pomoct sít.“

Troník měl kukuřičné pole zkypřené a začal na něm špičatou holí vyvrtávat jamky v dlouhých brázdách. Jody chodil za ním a do každé jamky vhodil po dvou zrnech. Usilovně se snažil dělat to dobře, aby táta zapomněl, že se tabákový záhon tak smrskl.

Zavolal na něho: „Jde nám to rychle, když pracujeme spolu, viď, táto?“

Troník neodpověděl. Ale když se jarní obloha zatáhla mraky a od severovýchodu začal trochu foukat vítr, takže pole brzy zavlaží déšť, aby zrní rychle vzklíčilo, nálada se mu zase zlepšila. Déšť je zastihl pozdě odpoledne, ale pracovali dál, dokud neoseli celé pole. Mírně se vlnilo brázdami, zkypřené a tmavohnědé, a měkká půda vděčně vpíjela vláhu. Když odcházeli domů, sedl si Troník na laťkový plot a s uspokojením se na ně zadíval. Ale měl v očích i starostlivý výraz, jako by teď musel své dílo ponechat napospas silám, jimž mohl jen slepě důvěřovat, že ho nezradí.

Roček se v dešti přihnal velkými skoky od jihu. Přiběhl k Jodymu, aby se nechal podrbat za ušima. Přeskakoval přes plot sem a tam, pak zůstal stát pod moruší, natáhl krk a chňapl do tlamy konec větve. Jody seděl na plotě vedle táty. Obrátil se k němu a upozornil ho na srnečkův štíhlý krk vztažený po mladém zeleném listí moruše. Táta se na srnečka zadíval s nezbadatelným výrazem. Oči měl zamyšleně přimhouřené. Jodymu připadal jako

cizí, jako tehdy, když se vypravil za starým Zabijákem. A zamrazilo ho, nikoli proto, že byl promoklý.

Řekl: „Táto –“

Troník se k němu otočil, vyburcován z myšlenek, a sklopil oči, jako by chtěl skrýt, co se v nich zračilo.

Řekl bezděčně: „Ten tvůj srneček doopravdy ňák moc rychle vyrost. Už to není to mláďátko, co jsi tehdy v noci přines domů v náručí. Teď už je to opravdický roček.“

Jeho slova Jodyho moc nepotěšila. Měl pocit, že to jaksi není totéž, co si táta myslí. Troník mu na chvíli položil ruku na koleno.

„Oba jste už ročkové a je mi vás líto.“

Slezli z plotu a šli do chléva za prací a pak do srubu, aby se u ohně osušili. Déšť lehce bubnoval do šindelové střechy. Roček venku mečel, aby ho pustili dovnitř. Jody prosebně pohlédl na mámu, ale byla slepá a hluchá. Troník měl ztuhlé údy, seděl zády k ohni a třel si kolena. Jody si vyprosil kus tvrdého chleba a vyšel ven. Udělal v kůlně nový pelech a lákal tam Ročka na chléb. Posadil se a srneček konečně složil nohy pod sebou a lehl si vedle něho. Jody ho chytil za špičaté uši a třel si nos o jeho vlhký svírák.

„Už jsi opravdický roček,“ řekl mu. „Slyšíš? Hodně jsi vyrost. A teď mě dobře poslouchej. Už jsi velký, a tak musíš dělat dobrotu. Teď už nesmíš skotačit po tabákovém záhonu, nebo se táta na tebe doopravdy dopálí. Slyšíš?“

Roček zadumaně žvýkal chléb.

„Tak dobře. Až budeme hotovi se setím, pak můžu s tebou zas chodit ven. Musíš trochu počkat. Dneska jsi zůstal moc dlouho pryč. Jen ať mi teď nezdivočíš, když jsem ti řek, že už jsi opravdický roček!“

Viděl, že Roček zůstal klidně ležet v kůlně – nechal ho a spokojeně odešel do kuchyně, kde máma Baxterová s tátou už seděli

u večeře. Ani se nezmínili, že se opozdil. Jedli mlčky. Troník šel hned spát. Jody najednou pocítil únavu – padl do postele a ani si neumyl zaprášené nohy. Máma mu to přišla připomenout, ale spal už s jednou paží za hlavou. Chvíli postála a dívala se na něho, a pak zase šla – vůbec ho neprobudila.

Ráno byl Troník zase v dobré míře.

„Dneska zasejeme bavlnu," řekl.

Tichý déšť v noci ustal. Ráno byla rosa. Pole růžověla a v zamlžené dálce fialověla. Na živých plotech posměvačně prozpěvovali drozdi.

„Chtějí popohnat moruše," řekl Troník.

Bavlníková semena zasívali v libovolném počtu do jamek v řádkách. Později jamky okopou motykou tak, aby stvoly bavlny rostly v mezerách asi stopu od sebe. Jody chodil za tátou jako předtím a rozhazoval drobná lesklá semena. Byl zvědavý, jak se jejich nová plodina vydaří, a donekonečna se vyptával. Roček zase zmizel hned po snídani, ale dopoledne k nim přiklusal na pole. Troník se na něho zadíval zas tak divně. Ostrá kopýtka se mu bořila do měkké vlhké půdy, ale semena byla dost hluboko, takže je nemohl poškodit.

„Je vidět, že tě má rád a že se mu po tobě stejská," řekl Troník.

„Je jako pes, viď, táto? Pořád za mnou běhá jako Julie za tebou."

„Ty ho máš taky moc rád, viď, hochu?"

„To se ví!"

Pohlédl na tátu udiveně.

Troník řekl: „No, tak uvidíme."

Jody té poznámce nepřičítal zvláštní význam a nevšímal si jí.

Seli celý týden. Po kukuřici a bavlně přišel na řadu krmný hrách. Potom sázeli sladké brambory. V zelinářské zahrádce za srubem nasázeli cibuli a vodnici, protože bylo novoluní, kdy se

měly sázet hlízové rostliny. Revmatismus zavinil, že Troník zmeškal čtrnáctého února, kdy se měla vysázet kapusta, aby sazeničky snad nezačaly zakládat na semeno. Měl pokušení vysázet je hned, ale protože se kapusta dařila nejlíp, když se vysázela při nové čtvrti měsíce, tak se rozhodl, že s tím ještě nějaký týden počká.

Každý den vstával časně a pracoval pozdě do večera. Štval se nemilosrdně. Setí a sázení skončilo, ale nedal si pokoj. Horečně hnal jarní práce, protože jim počasí přálo a celoroční živobytí na tom bezprostředně záviselo. Znovu a znovu nosil od jámy dvě těžká vědra plná vody a zaléval tabákové sazenice a zelinářskou zahrádku.

Mrzel ho pařez, který Sekáč Forrester nechal hnít v novém poli, kde zasili bavlnu. Vykopal jej, potom k němu připjal řetězy a zapřáhl do nich Césara, aby pařez vytáhl. Starý kůň tahal a trhal, celý udýchaný. Troník uvázal kolem pařezu ještě lano, křikl „Hý!" a táhl s Césarem. Jody viděl, jak táta v obličeji zbledl, chytil se za slabinu a klesl na kolena. Jody k němu přiběhl.

„To nic není. Za chvíli mi zas bude dobře. Asi jsem se namoh –" Padl na zem a svíjel se bolestí.

Zašeptal: „To nic není – Odpřáhni Césara – Počkej – Podej mi ruku – Vylezu si na něj."

Ohýbal se v pase a bolestí se nemohl narovnat. Jody mu pomohl na hřbet. Naklonil se kupředu, položil hlavu Césarovi na krk a pevně se ho chytil za hřívu. Jody odepjal řetězy, odvedl koně z pole a vrátky do dvorku. Troník se ani nepokoušel slézt z koně. Jody mu přinesl židli, aby se snáz dostal dolů. Troník se na ni svezl a pak na zem a odvlékl se do srubu. Máma Baxterová pracovala u kuchyňského stolu. Obrátila se a s řinkotem upustila rendlík na podlahu.

„Já to věděla! Teď sis ublížil. Nikdy nevíš, kdy máš přestat."

Odšoural se k posteli a padl na ni obličejem do peřin. Šla za ním, obrátila ho na záda a strčila mu pod hlavu polštář. Stáhla mu boty a přikryla ho lehkou přikrývkou. S úlevou natáhl nohy a zavřel oči.

„Teď je mi dobře – Ach, Ory, teď je mi dobře – za chvíli zas budu v pořádku – asi jsem se namoh –“

XXXI

Troník se neuzdravoval. Ležel a trpěl, ale nestěžoval si. Máma Baxterová chtěla, aby Jody jel pro doktora Wilsona, ale Troník to nechtěl dovolit.

„Už mu dlužím za léčení. Brzy mi bude líp."

„Strhal ses asi."

„I kdyby – však se to spraví."

Máma Baxterová naříkala: „Kdybys měl jen trochu rozum – ale ty se dřeš, jako bys byl silák. Nejsi přece Forrester."

„Strejda Miles byl silák a taky se strhal. A dobře se z toho dostal. Mlč, Ory, prosím tě."

„Nebudu mlčet. Chci, aby sis vzal z toho ponaučení, a řádně!"

„Však já jsem si ponaučení vzal. Prosím tě, mlč."

Jodyho to skličovalo. Jenže Troník měl pořád nějaké menší nehody, chtěl zastat práci za deset lidí, a byl malý, ale statný. Jody se nejasně pamatoval, jak jednou kácel stromy a jeden ho zachytil a rozmačkal mu rameno. Táta pak chodil dlouhé měsíce s paží zavěšenou v šátku uvázaném na krku, ale uzdravila se mu a zas byl silný, jako býval dříve. Tátovi nemůže nic na dlouho ublížit. Ani chřestýš ho nemohl zabít, pomyslel si pro útěchu. Táta je nezranitelný, tak jako je nezranitelná země. Jen máma se vždycky rozčiluje a zlobí, ale ta by takhle vyváděla, i kdyby si táta jen vyvrtnul malíček.

Brzy potom, co Troník ulehl, přišel mu Jody oznámit, že kukuřice už vyráží ze země.

„No, to je dobře!"

Bledý obličej na polštáři se mu rozjasnil.

„Kdyby se stalo a nemoh bych ještě vstát, musel bys příště zorat pole ty.“ Zamračil se. „Ale hochu, víš dobře jako já, že musíš dávat pozor, aby Roček neběhal do polí.“

„Však já dám pozor. Neudělá žádnou škodu, neboj se.“

„To je dobře. To je moc dobře. Ale pamatuj a dávej na něj pozor.“

Skoro celý příští den byl Jody na honu s Ročkem. Dostali se až k Jalovcovému potoku a přinesl čtyři zastřelené veverky.

Troník řekl: „To mám syna! Shání živobytí pro starého tátu!“ Máma Baxterová udělala k večeři sekanou z veverčího masa.

„Mně moc chutná,“ řekla.

„Je měkká, ani se skoro nemusí kousat,“ pochvaloval si Troník.

Jody s Ročkem si dobyli velké přízně.

V noci trochu pršelo. Ráno se Jody šel na Troníkovu žádost podívat na pole, jestli déšť kukuřici popohnal a jestli se na ní neukázaly ponravy. Přeskočil laťkový plot a vydal se na pole. Ušel kousek cesty a napadlo ho, že by už měl vidět světle zelené klíčky. Neviděl nic. Zděsil se a šel dál, ale pořád se na poli nic neukazovalo. Teprve když došel až na konec pole, objevily se jemné klíčky. Vracel se podél brázd. Jasně rozeznal Ročkovy ostré stopy. Časně ráno vytahal klíčky tak pečlivě, jako by to udělala lidská ruka.

Jody dostal strach. Loudal se podél pole a doufal, že se stane zázrak a klíčky se zas objeví, až se obrátí zpátky. Snad měl jen zlý sen, že Roček spásl kukuřičné klíčky, a až se probudí a podívá se na pole, tak je tam uvidí, zelené a jemné. Píchl se prutem do ruky, aby se přesvědčil, že nespí. Sklíčil ho hluboký zármutek jako v nějakém zlém snu, ale bolest v ruce byla stejná skutečnost jako ta zničená kukuřice. Pomalu se vlekl zpátky domů a nohy měl těžké. Posadil se v kuchyni a nešel k tátovi. Ale ten už ho volal, a tak vešel k němu do ložnice.

„No, hochu, jakpak to vypadá na polích?“

„Bavlna vzklíčila. Je jako zlatá, viď?“ Nutil se, aby to znělo nadšeně. „A krmný hrách vyráží ze země.“

Roztáhl prsty bosých nohou a začal jimi kroutit. Úplně ho to zaujalo, jako by objevil nějakou jejich novou funkci, velmi zajímavou.

„A co kukuřice, Jody?“

Srdce se mu prudce zatetelilo jako křídla kolibříka. Naprázdno polkl a skočil do toho po hlavě.

„Je skoro všecka sežraná.“

Troník ležel mlčky. Jeho mlčení také bylo jako zlý sen. Konečně promluvil:

„A nepoznal jsi, kdo to udělal?“

Pohlédl na tátu zoufale a úpěnlivě.

Troník řekl: „No dobrá, tak pošlu mámu, aby se tam šla podívat. Jistě to pozná.“

„Neposílej mámu, prosím tě!“

„Musí se to dozvědět.“

„Neposílej ji tam!“

„Udělal to Roček, viď?“

Jodymu se třásly rty.

„Myslím – že asi.“

Troník na něho pohlédl útrpně.

„Moc tě lituju, hochu. Tušil jsem, že to jednou udělá. Jdi si teď chvíli hrát. A řekni mámě, aby sem přišla.“

„Neříkej jí to, táto! Prosím tě, neříkej jí to!“

„Musí to vědět, Jody. A teď jdi. Slibuju ti, že pro tebe udělám, co budu moct.“

Vypotácel se do kuchyně.

„Mámo, táta tě volá.“

Vyšel ze srubu a roztřeseným hlasem zavolal Ročka. Srneček přiběhl z křoví. Jody vykročil po vozové cestě, s rukou na Ročkově hřbetě. Po tom prohřešku ho miloval ještě víc než dřív. Roček vyhazoval zadníma nohama a vyzýval ho, aby si s ním zadováděl. Ale Jodymu nebylo do hraní. Šel zvolna až k jámě. Byla krásná jako jarní květinová zahrada. Svídy ještě neodkvetly. Poslední bílé květy svítily v bledé zeleni ambrovníků a ořešáků. Ani ho to nelákalo, aby jámu obešel. Vrátil se a vešel do srubu. Máma byla doposud u táty. Pak si ho Troník zavolal k posteli. Máma Baxterová byla v obličeji uzardělá zlostí, že utrpěla porážku. Ústa měla pevně sevřená.

Troník řekl klidně: „Jody, už jsme se s mámou dohodli. To, co se stalo, je hrozně zlá věc, ale zkusíme, jestli se to dá napravit. Čeká tě moc těžká práce, ale doufám, že to chceš dát do pořádku."

„Táto, udělám všechno, co budeš chtít. Budu Ročka pořád zavírat v kůlně, dokud nesklidíme z polí –"

„Je to divoch, nenechá se zavírat. Ale poslouchej. Jdi do stodoly a z kukuřice, co nám zbyla, vyber nejlepší palice. Máma ti pomůže vyloupat zrní. Pak půjdeš na pole a zaseješ je tak, jak jsme to spolu dělali, zrovna tam, kde jsme seli dřív. Vyvrtej v brázdách jamky, jako jsem to dělal já, a potom jdi po nich zpátky, nasej do nich zrní a přikrej je prstí."

„Však já vím, co a jak."

„Až s tím budeš hotový, asi zejtra v poledne, zapřáhni Césara do vozu a jeď na starou mýtinu, kde odbočuje cesta k Forresterovým. Strhej tam starý laťový plot a nalož latě na vůz. Nenalož jich moc, aby César moh náklad utáhnout, je to kus do kopce. Musíš jet několikrát. Ty latě sházej na hromady u našeho plotu. První náklady shoď na jižní a východní straně kukuřičného pole, kde hraničí s naším dvorkem. A pak postav plot – nejdřív na těch dvou stranách – hodně vysoký, jak ti latě vystačí. Všim jsem si, že tvůj

Roček přeskakuje plot zrovna tam. Když tam potom plot nepřeskočí, musíš dávat pozor, aby se nedostal na pole jinudy, dokud nepostavíš plot kolem dokola."

Jody měl pocit, jako by ho byl prve někdo zavřel v tmavé bedně, a najednou by odskočilo víko a zas k němu proniklo slunce a světlo a vzduch a dostal by se na svobodu.

Troník řekl: „Až budeš mít plot tak vysoký, že přes něj nedosáhneš, a jestli já zatím ještě nebudu na nohou, pomůže ti máma přitlouct k laťkám příčné trámce."

Jody se radostně obrátil k mámě a chtěl ji obejmout. Zlověstně podupávala nohou na podlaze, dívala se do prázdna a nepromluvila. Usoudil, že snad bude nejlíp, když ji teď nechá. Radostný pocit úlevy mu nemohlo pokazit nic na světě. Vyběhl ze srubu. Roček se pásl u cesty poblíž vrátek. Jody ho prudce popadl kolem krku.

„Táta to spravil!" řekl mu. „Máma se zlobí, ale táta to spravil."

Jenže Ročka zajímaly jen jemné výhonky trávy a vymkl se mu. Jody si hvízdal, šel do stodoly a vybíral kukuřičné palice s největšími zrny. Věděl, že jich bude ze zbylé kukuřice potřebovat hodně, aby měl dost zrní pro druhé setí. Odnesl je v pytli za srub, posadil se na schůdky u dveří a začal vylupovat zrní. Máma si za chvíli k němu přisedla. Obličej měla ztuhlý jako masku. Vzala do ruky palici a dala se do práce. Byla nabručená.

Troník jí zakázal Jodyho plísnit kvůli srnečkovi. Ale nemohl jí zakázat, aby si mluvila pro sebe.

„Šetř jeho city! Hm! A kdo bude v zimě šetřit naše břicha? Hm!" Jody se prudce odvrátil a trochu se k ní natočil zády. Tiše si zpíval a nevšímal si jí.

„Přestaň s tím kňouráním!"

Nechal toho. V té chvíli se nehodilo, aby byl drzý a pouštěl se do hádky. Prsty se mu míhaly, jak vytlačoval zrna z palic. Chtěl se

co nejrychleji dostat od ní pryč k setí. Jakmile měl pytel plný, přehodil si jej přes rameno a šel na pole. Byl skoro čas k obědu, ale za hodinu ještě může hodně udělat. Na poli si může zpívat a hvízdat, jak se mu zachce. V lese posměvačně prozpěvoval drozd – snad s ním chtěl závodit, nebo mu jen přizvukoval. Březnový den byl modrý a zlatý. Zrní v prstech mu lahodilo a prsť jako by se nedočkavě rozvírala, aby přijala símě. Roček ho tam uviděl a přiběhl za ním.

Jody mu řekl: „Jen se tady ještě chvilku vydováděj, kamaráde. Potom sem už nesmíš."

V poledne zhltl oběd a spěchal zpátky k setí. Pracoval rychle, aby nazítří ráno tak za dvě hodiny setí skončil. Po večeři seděl u Troníkovy postele a švitořil jako veverka. Troník mu naslouchal vážně jako vždycky, ale chvílemi odpovídal roztržitě a netečně, jako by myšlenkami bloudil jinde. Máma Baxterová se tvářila upjatě a tvrdě jako skála. Oběd i večeře byly skrovné a nijak chutné, jako by se chtěla pomstít svou vlastní zbraní, vařením. Najednou Jody umlkl a zatajil dech. V lese uslyšel lelka. Troníkovi se rozjasnil obličej.

„Když se prvně ozve lelek, má být zaseto. Tak jsme se, hochu, moc nezpozdili."

„Ještě mi kousek pole zbyl na ráno."

„No dobrá."

Troník zavřel oči. Pokud ležel klidně, prudká bolest polevila, ale jakmile se pohnul, ozvala se trýznivě. Také ho ještě pořád soužil revmatismus.

Řekl: „Teď si jdi lehnout a odpočiň si."

Jody šel a bez říkání si umyl nohy. Ulehl s mírem v duši a s únavou v těle a okamžitě usnul. Probudil se před úsvitem, s vědomím odpovědnosti. Ihned vstal a oblékl se.

Máma Baxterová řekla: „Škoda, že se musí tohle stát, aby tě to dostalo z postele.“

V minulých měsících musel před ní kolikrát Ročka obhajovat a při tom se naučil ocenit, jak táta jedná správně, že mlčí a nehádá se. Mámu to chvíli dopalovalo, ale přestala aspoň dřív hubovat. Jody se najedl dosyta a ve spěchu, zastrčil si za košili hrst sušenek pro Ročka a ihned se vrátil ke své práci. Zpočátku skoro neviděl na setí, ale pak zpozoroval, jak nad plotem porostlým divokou révou vychází slunce. Mladé révové lístky a výhonky v jeho bledé záři zezlátly jako vlasy Korouhvičky. Jody usoudil, že východ i západ slunce v něm vyvolávají příjemně smutný pocit. Východ slunce v něm probouzel prudký, ale smutný pocit volnosti; západ slunce také budil smutnou náladu, ale ne bezútěšnou. Liboval si v tom příjemně melancholickém rozpoložení a šerá země mu pod nohama zatím zfialověla a pak zezlátla jako suchá kukuřičná sláma. Rázně se pustil do práce. Roček přiběhl z lesa, kde zřejmě strávil noc. Jody ho nakrmil sušenkami a dovolil, aby mu strčil svírák za košili a slízal si tam drobečky. Zachvíval se rozkoší, jak na nahé hrudi cítil jeho měkký a vlhký svírák.

Časně ráno dokončil setí kukuřice a běžel zpátky do ohrady. Na jih od ní se pásl César. Přestal uškubovat trávu a s mírným údivem zdvihl šedivou hlavu. Jody ho jen málokdy zapřahal. Krotce si nechal navléct chomout a poslušně couvl mezi oje vozu. Jody mluvil na něho co nejhlubším hlasem a dával mu zbytečné rozkazy. César ho pokorně poslouchal. Jody se posadil na kozlík, plácl koně otěžemi a rozjel se k západu na opuštěnou mýtinu. Roček měl radost, že se něco děje, a klusal napřed. Chvílemi se prudce zastavoval uprostřed cesty, ze zlomyslnosti, a Jody musel zastavit koně a uchlácholit Ročka, aby se hnul.

„Jsi na to moc namyšlený, že je z tebe opravdický roček!“ zavolal na něho.

Trhl otěžemi a César se dal do klusu, ale pak si Jody vzpomněl, že starý kůň bude muset vykonat tu cestu několikrát, a nechal ho, ať si jde obvyklým volným krokem. Strhat laťkový plot na mýtině mu nedalo moc práce. Latě i s příčnými trámci se zřítily téměř samy. Nakládání na vůz mu chvíli připadalo snadné, ale pak ho záda i paže začaly bolet a musel přestat a odpočinout si. Nebál se, že by snad naložil příliš těžký náklad, protože mohl navršit latě jen tak vysoko, jak dosáhl. Snažil se přimět Ročka, aby vyskočil k němu na kozlík. Roček viděl, že je tam moc málo místa, odvrátil se a nedal se zlákat. Jody ho zkoušel vyzdvihnout, ale byl kupodivu těžký a nedostal ho výš než natolik, že se Roček mohl předními nohama opřít na kolo. Nechal toho, obrátil vůz a jel domů. Roček se bujně rozběhl, předhonil vůz a čekal už na něj doma na mýtině. Jody usoudil, že udělá nejlíp, když začne shazovat latě na rohu u plotu blízko srubu a odtamtud stavět plot střídavě oběma směry. Kdyby mu latě nevystačily, bude tak aspoň mít hotový nejvyšší kus plotu v místech, kde přes něj Roček rád přeskakuje na pole.

Nakládání, svážení a shazování latí mu trvalo déle, než si představoval. Když byl asi v polovině, zdál se mu jeho úkol nekonečný a beznadějný. Bál se, že kukuřice vzklíčí, ještě než začne stavět plot. Jenže bylo sucho a kukuřice klíčila pomalu. Každý den ráno s úzkostí hledal bledé klíčky a každý den ráno se mu ulevilo, že se ještě neukazují. Denně vstával před úsvitem, ještě za tmy, a buď měl studenou snídani, aby nemusel vyrušit mámu ze spaní, nebo se nasnídal, teprve když přivezl první náklad. Večer končil práci až po západu slunce, kdy oranžová obloha nad borovicemi vybledla a latě splývaly s šedí země. Pod očima měl tmavé kruhy, protože se dost nevyspal. Nedopřál Troníkovi čas, aby mu ostříhal

vlasy – padaly mu zcuchané do očí. Ani si nepostěžoval, když se mu po večeři zavíraly oči a máma ho žádala, aby jí ještě nanosil do kuchyně dříví, ačkoli si je přece mohla snadno nanosit ve dne. Troník ho pozoroval zarmouceně, jako by ho to trýznilo víc než bolest v natržené slabině. Jednou večer si ho zavolal k posteli.

„Hochu, jsem rád, že tě vidím tak pilně pracovat, ale tvůj Roček snad za to nestojí, aby ses při práci udřel, ačkoli ho máš tak rád."

Jody řekl umíněně: „Však já se neudřu. Sáhni mi na svaly. Začínám dostávat velikou sílu."

Troník mu ohmatal hubenou tvrdou paži. Byla to pravda. Zdviháním a shazováním latí mu zesílily paže a záda a ramena.

Troník řekl: „Dal bych za to rok života, abych ti moh s tím pomoct."

„Kdepak, udělám to sám."

Čtvrtého dne ráno se rozhodl, že už začne stavět plot na tom konci, kde Roček přeskakoval na pole. Chtěl před ním zabezpečit pole včas, kdyby kukuřice vzklíčila dřív, než by byl hotov se svážením latí. Než bude hotový, raději by Ročka nechal ve dne v noci uvázaného za nohy ke stromu, ať by třeba sebou házel a kopal. S úlevou zjistil, že mu práce jde rychle od ruky. Za dva dni postavil plot na jižní a východní straně, vysoký pět stop. Máma Baxterová se obměkčila, když viděla, že nemožné se stává skutečností. Ráno šestého dne řekla: „Dnes nemám nic na práci, tak ti trochu pomůžu s tím plotem."

„Ach, mámo, ty jsi moc hodná –"

„Jen mě neuškrť, prosím tě! Nikdy jsem nevěděla, že umíš tolik pracovat."

Snadno se zadýchala, ale když latě zdvihaly dva páry rukou, nebyla to těžká práce, přestože perná. Byl to rytmický pohyb jako

tahání pily. Máma v obličeji zčervenala a sotva popadala dech a potila se, ale smála se a pomáhala mu celý den a ještě část příštího dne. Jody měl na rohu složeno dost latí, takže mohli plot ještě zvýšit až přes šest stop – to by podle Troníkova mínění už byl dost vysoký, aby jej Roček nemohl přeskočit.

„Kdyby to byl dospělý srnec," řekl, „snadno by přeskočil i plot vysoký osm stop."

Večer Jody zjistil, že kukuřice už vyráží ze země, a ráno si umínil, že se pokusí Ročkovi to přeskakování odnaučit. Svázal mu provazem zadní nohy a nechal mezi nimi mezeru jen jednu stopu. Roček trkal a kopal a zuřivě se válel po zemi, pak se zdvihl na kolena a divoce se zmítal, takže si zřejmě mohl zlomit nohu, kdyby ho Jody neuvolnil. Přeřízl tedy provaz a pustil ho. Roček odcválal do lesa a celý den byl pryč. Jody horlivě stavěl plot na západní straně, protože tamtudy by se Roček asi nejspíš chtěl dostat na pole, když na ně nemůže z jižní a východní strany. Máma Baxterová mu odpoledne pomáhala dvě tři hodiny. Spotřebovali všechny latě, které Jody přivezl na západní a severní stranu plotu.

Deště kukuřici popohnaly. Vzrostla už víc než o coul. Než se Jody ráno zas vypravil na starou mýtinu pro latě, vylezl si na nově postavený vysoký plot a podíval se na pole. Zahlédl tam Ročka, jak se pase na kukuřici na severu u lesa. Seskočil z plotu a zavolal mámu.

„Prosím tě, mámo, pomohla bys mi naložit latě na vůz? Musím si pospíšit. Roček se dostal na pole od severu."

Rychle vyběhla ze srubu a vylezla si kousek na plot, aby se přes něj podívala.

„Kdepak od severu!" řekla. „Přeskočil plot zrovna tady, kde je nejvyšší."

Podíval se na zem, kam ukazovala. K plotu vedly otisky ostrých kopýtek a objevily se zas na druhé straně na poli.

„A sežral klíčky i tady," dodala.

Jody vyvaloval oči. Klíčky byly zase vytahány i s kořínky. Brázdy zůstaly úplně holé. Ročkovy stopy se mezi nimi pravidelně klikatily sem a tam.

„Ale mámo, nedostal se moc daleko, tamhle ještě klíčky zůstaly. Vytahal je tady jen kousek při kraji."

„No, ale kdo mu zabrání, aby je nevytahal všecky?"

Těžce seskočila z plotu a rázně šla zpátky do srubu.

„Už je toho dost!" řekla. „Byla jsem hloupá, že jsem povolila."

Jody se otupěle přitiskl k plotu. Nemohl cítit ani myslet. Roček ho navětřil, zdvihl hlavu a skokem se k němu přihnal. Jody slezl z plotu na dvorek. Nechtěl Ročka ani vidět. Jenže za chvíli se Roček lehce jako pták v letu přehoupl přes vysoký plot, s nímž se Jody tolik nadřel. Obrátil se k Ročkovi zády a šel do srubu, do své komůrky, vrhl se na postel a zabořil si obličej do polštáře.

Čekal, až si ho táta zavolá. Troníkův rozhovor s mámou tentokráte netrval dlouho. Jody očekával něco neblahého, co ho celé ty dny pohánělo při usilovné dřině. Ale neočekával něco nemožného. Neočekával to, co mu pak táta řekl:

„Jody, udělali jsme všecko, co bylo v naší moci. Je mi to moc líto. Ani ti nemůžu říct, jak mi to je líto. Ale nemůžeme si nechat zničit úrodu. Nemůžeme všichni umřít hladem. Odveď Ročka do lesa, tam ho uvaž a zastřel ho."

XXXII

Jody se s Ročkem loudal k západu. Přes rameno měl Troníkovu pušku. Srdce mu bušilo a zastavovalo se a znovu se rozbušilo.

Šeptal si: „Já to neudělám. Zrovna to neudělám.“

Zastavil se na cestě.

Řekl nahlas: „Nemůžou mě k tomu přinutit.“

Roček na něho udiveně upřel oči, pak sehnul hlavu k trávě u cesty. Jody šel pomalu dál.

„Já to neudělám. Neudělám to. Zrovna to neudělám. Ať mě zbijou. Ať mě třeba zabijou. Já to neudělám.“

V mysli vedl rozmluvy s mámou a s tátou. Oběma jim řekl, že je nenávidí. Máma hrozně křičela a Troník mlčel. Máma ho zpráskala rákoskou, až cítil, že mu po nohou teče krev. Kousl ji do ruky a znovu ho zpráskala. Kopal ji do kotníků a zpráskala ho zas a strčila do něho, až odletěl do kouta. Zdvihl hlavu z podlahy a řekl: „Nemůžeš mě přinutit. Já to neudělám.“

V duchu s nimi zápasil, až ho to vyčerpalo. U opuštěné mýtiny zůstal stát. Doposud tam zbyl kousek nestrženého plotu. Vrhl se na trávu pod starou planou třešní a vzlykal tak dlouho, až už nemohl. Roček ho očichával a Jody ho k sobě přitiskl. Ležel tam a sotva popadal dech.

Řekl: „Já to neudělám. Zrovna to neudělám.“

Vstal a zatočila se mu hlava. Opřel se o drsný kmen rozkvetlé třešně. Bzučely v ní včely a kolem dokola se šířila její líbezná jarní vůně. Zastyděl se za sebe, že plakal. Teď není kdy na pláč. Musí přemýšlet. Musí se zamyslet, jak se z toho dostat, jako když Troníkovi něco hrozí a on to dovede odvrátit. Zprvu měl divoké

nápady. Postaví Ročkovi boudu, vysokou deset stop. Bude ho krmit sesbíranými žaludy a bobulemi a trávou. Ale když Ročka uvězní v boudě, bude potřebovat spoustu času, aby pro něho nasbíral dost krmení – a Troník leží nemocný – musí přece pracovat na poli – bude na všecko sám.

Vzpomněl si na Olivera Hutta. Oliver by mu jistě přišel pomoct na poli, dokud by se Troník neuzdravil. Jenže Oliver odjel do Bostonu a na Čínské moře, aby unikl před zrádnou pomstychtivostí. Vzpomněl si na Forrestery. Trpce litoval, že se takhle znepřátelili. Sekáč by mu pomohl i teď – ale nemohl by mu pomoct nějak jinak? Najednou mu probleskl hlavou nápad. Pomyslel si, že by snesl odloučení od Ročka, kdyby věděl, že Roček někde na světě žije dál. Mohl by na něho myslet, jak se nezbedně těší ze života, jak pobíhá s vesele zdviženou kelkou jako s praporkem. Půjde k Sekáčovi a vzdá se mu na milost. Připomene mu Suché křídlo, bude mu vyprávět o Suchém křídlu tak dlouho, dokud Sekáče nedojme skoro k slzám. A pak ho poprosí, aby Ročka naložil na vůz a odvezl do Jacksonvillu tak jako tehdy medvídky. A Roček tam bude žít ve velikém parku, kam se lidé chodí dívat na zvířata. Bude se tam prohánět, dostane hodně krmení a srnku a každý se mu bude obdivovat. A on, Jody, si bude na poli pěstovat vlastní plodiny a pak je prodávat a vždycky jednou za rok pojede Ročka navštívit. Nastřádá si peníze a postaví si srub a pak si Ročka vykoupí a budou tam žít spolu.

Zmocnilo se ho prudké vzrušení. Obrátil se od mýtiny na cestu k Forresterům a rozběhl se po ní. V krku měl sucho, oči měl opuchlé a pálily ho. Naděje ho vzpružila, a jakmile odbočil pod zakrslé duby na stezku k domu Forresterových, bylo mu zas dobře. Vyběhl na schůdky, zaklepal na otevřené dveře a vešel dovnitř. V místnosti nebyl nikdo kromě táty a mámy Forresterových. Seděli nehybně v houpacích židlích.

Řekl udýchaně: „Buďte zdrávi! Kde je Sekáč?“

Táta Forrester pomalu otočil hlavu na svraštělém krku jako želva a řekl: „Nebyls u nás už dávno.“

„Prosím vás, kde je Sekáč?“

„Sekáč? Ten jel s celou naší bandou do Kentucky nakoupit koně.“

„V době setí?“

„Setí nesetí, jeli za obchodem. Radši dělají obchody, než by orali. Myslí, že takhle vydělají dost, aby mohli jídlo nakoupit.“ Odplivl si. „A asi to tak bude.“

„A všichni jsou pryč?“

„Všichni do jednoho. Pack a Gabby budou zpátky až v dubnu.“

Máma Forresterová řekla: „Je to radost pro ženskou porodit a vychovat tolik synů, a najednou jí nezůstane doma ani jeden. Ještě že tady nechali dost jídla a naštípali dříví do zásoby. Než se v dubnu Pack a Gabby vrátí, nebudeme snad nic potřebovat.“

„Až v dubnu –“

Otupělý se obrátil ke dveřím.

„Chvíli s náma poseď, hochu. Ráda ti uvařím oběd. Chtěl bys rozinkový pudink? Můj rozinkový pudink tobě a Suchému křídlu vždycky tolik chutnal!“

„Děkuju vám, ale musím jít.“

U dveří se zas k nim obrátil a zoufale vyhrkl: „Co byste dělali, kdyby váš Roček vyžral na poli kukuřici a nemohli byste ho nikterak uhlídat a táta by vám řek, že ho musíte zastřelit?“

Udiveně na něho zamžourali. Máma Forresterová překvapením zasykla.

Táta Forrester řekl: „No, já bych ho zastřelil.“

Pochopil, že jim to nevysvětlil dost jasně, a řekl:

„A což kdybyste toho Ročka měli moc rádi, tak jako jste vy všichni měli rádi Suché křídlo?“

Táta Forrester řekl: „Jenže láska a kukuřice jsou dvě věci. Když ti zvíře ničí úrodu, nemůžeš je mít doma. Ledaže bys měl chlapce jako já, co si dovedou živobytí shánět jinak."

Máma Forresterová se zeptala: „Je to ten roček, cos ho sem v létě přived ukázat Suchému křídlu, aby ti pro něj vymyslel jméno?"

„To je on, můj Roček," řekl. „Nemohli byste si ho sem vzít? Suché křídlo by si ho vzal."

„A jak ho tady uhlídáme? Beztak by tu nezůstal. Čtyři míle jsou pro tohohle Ročka jako nic."

Byli také jako z kamene, jako by mluvil do zdi.

Řekl: „Tak sbohem," a odešel.

Bez těch hromotluků a jejich koní mu Forresterova mýtina připadala zoufale opuštěná. Vzali s sebou skoro všechny psy. Zbyli tam jen dva prašiví chudáci, uvázaní na řetěze k domku, a truchlivě se drbali. Byl rád, že se zas dostal pryč.

Tak půjde do Jacksonvillu s Ročkem sám. Rozhlížel se, z čeho by si udělal obojek, aby ho mohl vést, aby se neobrátil a neutekl mu domů jako tehdy o Vánocích na honu. S námahou si kapesním nožem uřízl větev divoké révy, ovinul ji Ročkovi kolem krku a vykročil k severovýchodu. Věděl, že ta stezka někde poblíž Hopkinsovy louky zahýbá na cestu k Fort Gates, na níž se tehdy s tátou potkali s Forrestery. Roček se chvíli nechal vést, ale pak ho to omrzelo a trhal sebou.

Jody se ho zeptal: „Jak to, žes najednou tak nezbedný?"

Unavovalo ho, že musí Ročka krotit, aby šel poslušně vedle něho. Nakonec toho nechal a sňal mu obojek z krku. Roček se kupodivu upokojil a zůstával mu na očích. Odpoledne Jody pocítil únavu z hladu. Odešel z domova bez snídaně, chtěl se honem dostat pryč. Rozhlížel se u cesty po nějakých jedlých bobulích, ale tak brzy na jaře tam žádné nebyly. Borůvky ještě ani neodkvetly. Rozžvýkal

trochu listí, jako to dělal Roček, ale měl po něm ještě větší hlad než předtím. Sotva se vlekl. Lehl si u cesty na slunci, aby si odpočal a přiměl Ročka, aby si lehl vedle něho. Chtělo se mu spát z hladu a po přestálém utrpení a v silném březnovém slunci, které mu svítilo na hlavu. Usnul. Když se probudil, Roček zatím zmizel. Jody se pustil po jeho stopách. Klikatily se na kraji lesa sem a tam, pak se vrátily na cestu a vedly dál směrem k domovu.

Nezbývalo mu než jít za Ročkem. Únavou už nemohl ani přemýšlet. Došel na Baxterův ostrov za tmy. V kuchyni hořela svíčka. Psi k němu přiběhli. Pohladil je, aby je uchlácholil a aby neštěkali. Tiše se připlížil ke srubu a nakoukl dovnitř. Bylo už po večeři. Máma seděla ve světle svíčky se svým věčným záplatováním. Rozmýšlel se, jestli má jít dovnitř, či ne, a najednou k němu Roček přicválal přes dvůr. Jody viděl, jak máma zdvihla hlavu a naslouchá.

Honem se odplížil za udírnu, tiše zavolal a Roček přiběhl za ním. Jody se přikrčil u rohu srubu. Máma přišla ke kuchyňským dveřím a prudce je otevřela. Na písek dopadl pruh světla. Dveře se zavřely. Čekal dlouho, až v kuchyni zhaslo světlo. Pak čekal ještě dál, než máma odejde spát a usne. Potom se vplížil do udírny a našel tam zbytek uzeného medvědího masa. Uřízl si ho kus. Bylo tvrdé a suché, ale pomalu je rozžvýkal. Předpokládal, že se Roček napásl v lese na pupencích, ale nemohl snést pomyšlení, že snad přece má hlad. Šel do stodoly a vzal tam dvě kukuřičné palice, vyloupl z nich zrní a nakrmil jím Ročka. Sám také rozžvýkal několik zrn. Toužebně si pomyslel, že v kuchyňské kredenci jistě je pro něho vystydlá uvařená večeře, ale netroufal si tam pro ni. Měl pocit, jako by tam byl cizí, jako zloděj. Takový pocit asi mívají vlci, pomyslel si, a divoké kočky a pardáli a všechny dravé šelmy, když nakukují na mýtinu chtivýma očima a s prázdným břichem. V ohradě u chléva si ustlal náruč zbylé usušené trávy z močálu

a vyspal se na ní s Ročkem, ale v březnovém nočním chladu se moc málo zahřál.

Probudil se po východu slunce, ztuhlý a nešťastný. Roček byl pryč. Šel do srubu nerad, ale nouze ho přiměla. U vrátek uslyšel mámin pobouřený a zlostný hlas. U zdi udírny nalezla pušku, kterou si tam nechal opřenou. A zjistila také, že se Roček hned časně zrána pásl nejenom na vzklíčené kukuřici, ale i na velikém kusu hrachoviště. Jody se k ní blížil bezmocný vůči jejímu hněvu. Zastavil se před ní se sklopenou hlavou jako zpráskaný pes a mlčky poslouchal její zlostné plísnění.

Nakonec mu řekla. „Jdi k tátovi. Tentokrát je při mně."

Šel do ložnice. Táta vypadal v obličeji vysíleně.

Mírně se zeptal: „Jak to, žes mě neposlech a neudělals, co jsem ti řek?"

„Táto, já jsem zkrátka nemoh. Já to nemůžu udělat."

Troník zase spustil hlavu na polštář.

„Pojď blíž, hochu, až ke mně. Vždyť víš, Jody, že jsem udělal všecko, co jsem moh, abych ti srnečka zachránil."

„Já vím."

„A víš přece, že nebudeme mít co jíst, jestli se nám na polích neurodí."

„Já vím."

„A víš taky, že nic na světě nemůže tomu divochu Ročkovi zabránit, aby nám nezničil úrodu."

„Já vím."

„Tak proč neuděláš to, co se musí udělat?"

„Já nemůžu."

Troník ležel mlčky.

„Řekni mámě, aby sem přišla. Jdi nahoru do komůrky a zavři se tam."

„Už jdu.“

Vyplněním tak jednoduchého rozkazu se mu ulehčilo.

„Táta říká, abys k němu přišla.“

Šel do své komůrky a zavřel dveře. Posadil se na kraj postele a křečovitě si mnul ruce. Slyšel tiché hlasy. Uslyšel dole kroky. Uslyšel výstřel. Seběhl z komůrky k otevřeným kuchyňským dveřím. Máma stála na schůdkách a držela v rukou pušku, z níž se kouřilo. U plotu na zemi se zmítal Roček.

„Nechtěla jsem tomu zvířeti ublížit. Neumím dobře střílet. Vždyť víš, že to neumím.“

Jody běžel k Ročkovi. Roček se zdvihl na tři zdravé nohy a belhal se pryč, jako by i Jody byl jeho nepřítel. Krvácel, měl prostřelené levé přední stehno. Troník se přivlékl z postele ke dveřím, klesl u nich na koleno a opřel se o veřeje.

Zavolal na Jodyho: „Udělal bych to sám, kdybych moh. Ale nemůžu se ani udržet na nohou. Jody, zastřel ho. Vysvoboď ho z trýzně.“ Jody přiběhl zpátky, vytrh mámě pušku z rukou a vykřikl: „Tys to udělala naschvál! Tys ho vždycky nenáviděla!“ Obrátil se k otci.

„A tys mě zradil! Tys jí řek, aby to udělala!“

Potom se rozkřičel, div mu nepraskly hlasivky:

„Já vás nenávidím! Chtěl bych, abyste umřeli! Víckrát vás už nechci vidět!“

A s pláčem běžel za Ročkem.

Troník zavolal na mámu: „Pomoz mi, Ory. Nemůžu vstát –“

Roček prchal na třech nohách, v mukách a strachu. Dvakrát upadl a Jody ho dohonil.

Křičel za ním: „To jsem já! To jsem já! Ročku!“

Roček se vyhrabal na nohy a znovu se rozběhl. Krev mu crčela vytrvalým proudem. Doběhl na okraj jámy. Chvíli tam váhal a pak

se do ní vrhl. Válel se po svahu dolů. Jody běžel za ním. Roček ležel u tůňky. Otevřel lesklé oči a obrátil je na chlapce s udiveným skelným pohledem. Jody mu ústí hlavně přitiskl vzadu na hladkou šíj a stiskl spoušť. Roček se chvíli zazmítal a zůstal bez hnutí ležet.

Jody odhodil pušku a padl na břicho. Dávil a zvracel a znovu dávil. Zatínal nehty do země. Tloukl do ní pěstmi. Svahy jámy se kolem něho houpaly. Hlomoz někde v dálce se ztišil v tenký bzukot. A Jody se propadl do temnot jako do černé tůně.

XXXIII

Jody se pustil na sever po cestě k Fort Gates. Šel strnule, jako by z něho zůstaly živé jenom nohy. Opustil mrtvého Ročka a neodvážil se na něho ani pohlédnout. Nezáleželo mu na ničem, jen aby už byl pryč. Neměl kam jít. Ale nezáleželo mu ani na tom. Nad Fort Gates se chtěl dát převézt přes řeku. Plány se mu zatím zpřesnily. Chtěl do Jacksonvillu a dál do Bostonu. V Bostonu vyhledá Olivera Hutta a vydá se s ním na moře. Uprchne před zradou, jako to udělal Oliver.

Do Jacksonvillu a dál do Bostonu se nejlíp dostane po vodě. Proto se musí co nejrychleji dostat k řece. Tam bude potřebovat člun. Vzpomněl si na starou rozeschlou loďku Nellie Ginrightové, v níž se s Troníkem na honu na starého Zabijáka plavili přes Slaný potok. Při pomyšlení na Troníka jako by mu prochladlým a otupělým srdcem projel ostrý nůž, a ta rána hned zase zamrzla. Roztrhá si košili na cáry a nacpe je do štěrbin v loďce, bude se klackem odpichovat po široké řece. Někde na té řece ho mine parník, zavolá si na něj a parník odveze do Bostonu. Až tam přijede, Oliver za něho zaplatí jízdné. Kdyby tam Olivera nemohl nalézt, zavřeli by ho do vězení. Ale ani na tom nezáleželo.

Odbočil k Slanému potoku. Měl žízeň, vkročil do mělkého potoka, sehnul se a napil se z pramene, kde potok vyvěral. Poblíž se z vody vymrštil cípal a modří krabi se rozutíkali na všechny strany. Níže na potoce vyplouval v loďce rybář. Jody běžel kus po břehu a zavolal na něho.

„Vzal byste mě kousek s sebou k mojí loďce?“

„To se ví.“

Rybář zakormidloval ke břehu a Jody vlezl k němu do loďky.

Muž se ho zeptal: „Ty tady někde bydlíš?“

Zavrtěl hlavou.

„A kde máš tu loďku?“

„Tam dál za srubem slečny Nellie Ginrightové.“

„To je tvá příbuzná?“

Zavrtěl hlavou. Otázky toho cizího člověka mu jitřily rány. Rybář se chvíli na něho zvědavě zadíval a pak se soustředil na veslování. Hrubě tesaná loďka hladce klouzala po rychlém proudu. Potok se rozšiřoval, modře se v něm zrcadlila modrá březnová obloha. Lehký větřík za ní poháněl bílá oblaka. Byl to takový den, jaké vždycky měl Jody obzvlášť rád. Břehy znachověly, protože v močálech rostly javory a zmarliky a jejich květy měly sytou jarní barvu. Kvetl tam i vavřín a nad potokem se vznášela jeho sladká vůně. Jodyho škrtil bolestný stesk, nejradši by si ho byl vyrval z krku. Krása pozdního březnového odpoledne mu působila trýzeň. Nechtěl se dívat na cypřiše s mladým jehličím. Zadíval se do vody a na zubatce a želvy a vůbec nepozdvihl oči.

Rybář se ho zeptal: „Tady je srub slečny Nellie, chceš, abych tě tady vysadil?“

„Má loďka je támhle dál.“

Když obeplouvali ostroh, viděl stát slečnu Nelii před srubem. Rybář na ni kývl rukou a ona mu zamávala. Jody se ani nepohnul. Vzpomněl si na tu noc v jejím srubu, jak jim ráno vařila snídani a žertovala s Troníkem a jak potom od ní odcházeli zahřátí a posilnění a s přátelskými pocity. Honem tu vzpomínku zahnal. Potok se zase zužoval a břehy se sbližovaly, močálovité, porostlé orobincem.

Jody řekl: „Tamhle je má loďka.“

„Ale hochu, vždyť je plná vody.“

„Já ji vyleju."

„A máš někoho, aby ti pomoh? Máš vesla?"

Zavrtěl hlavou.

„Tady máš kus vesla. Na mou věru, tak se mi zdá, že se ta tvá loďka sotva udrží na vodě. No, na shledanou."

Rybář odstrčil člun od břehu a zamával na něj. Z bedny pod prknem, na němž seděl, vytáhl sušenku a kus masa a začal si je cpát do úst. Jodyho ovanula vůně jídla. Připomněla mu, že už dva dni nejedl, jen těch několik soust uzeného medvědího masa a suchých kukuřičných zrn. Na tom nezáleželo. Neměl hlad.

Loďku vytáhl na břeh a vylil z ní vodu. Dlouhým zatopením vodou nabobtnala a dno se utěsnilo. Jen v přídi byly štěrbiny, jimiž voda prosakovala. Uškubl si od košile rukávy, roztrhl je na pruhy a nacpal do štěrbin. Šel k borovici, kapesním nožem z ní seškrabal pryskyřici a ucpal jí štěrbiny zvenčí.

Odstrčil loďku do proudu, vzal do ruky ulomený kus vesla a začal veslovat po proudu. Dělal to neobratně a proud ho strhával od jednoho břehu k druhému. Zapletl se do přesličky a pořezal si ruce, jak se z ní pokoušel prodrat ven. Loďka se otočila na bok a uvízla v měkkém bahně u jižního břehu. Znovu ji odstrčil do proudu. Už začínal chápat, jak by si měl počínat, ale byl slabý a dělalo se mu mdlo. Litoval, že rybáře nepoprosil, aby na něho počkal. V dohledu nebylo nic živoucího kromě supa, který kroužil vysoko pod modrou oblohou. Supi najdou Ročka u tůňky v jámě. Znovu se mu udělalo zle a loďka mu málem uvízla v orobinci. Opřel si hlavu o kolena, dokud ho nevolnost nepřešla.

Vzpřímil se a znovu začal veslovat. Vždyť se musí dostat do Bostonu. Pevně stiskl rty a přimhouřil oči. Když připlul k ústí potoka, slunce už bylo hodně nízko na obloze. Potok se vléval do širokého zálivu Jiřího jezera, do něhož kousek dál na jih vyčníval

jazyk suché země. Na protějším břehu byl jen močál. Obrátil loďku k pevné zemi, vylezl z ní a vytáhl ji z vody. Posadil se pod zakrslým dubem, opřel se zády o jeho kmen a zadíval se na vodní hladinu. Doufal, že by u ústí potoka snad mohl potkat nějakou říční loď. Viděl jednu, která plula po jezeře na jih, ale byla moc daleko. Pochopil, že potok asi ústí jen do zálivu jezera.

Do západu slunce zbývaly nanejvýše dvě hodiny. Bál se, aby ho tma nezastihla ve vratké loďce na široké hladině jezera, a tak se rozhodl, že na tom výběžku pevné země počká, až pojede kolem nějaký parník. Kdyby žádný nepřijel, vyspí se pod dubem a ráno bude veslovat dál. Celý den byl tak otupělý, že ani nemohl přemýšlet. Teď se mu myšlenky hrnuly, jako se tehdy vlci nahrnuli do chléva k jejich teleti. A tolik ho drásaly, až se mu zdálo, že jistě krvácí, jako krvácel Roček, jenže neviditelně. Roček už nežije. Víckrát už k němu nepřiběhne. Trýznil se opakováním těch slov.

„Roček už nežije."

Ale doposud nezakusil tu nejkrutější bolest.

Řekl si nahlas: „Táta mě zradil."

Byla to ještě větší hrůza, než kdyby byl Troník umřel na hadí uštknutí. Třel si čelo klouby rukou. Smrt může člověk snést. Suché křídlo zemřel a on to snesl. Ale zrada je nesnesitelná. Kdyby ho byl roztrhal medvěd nebo pardál, bylo by mu to způsobilo velký zármutek, ale byl by se s ním vyrovnal. Byl by se utekl k tátovi a ten by ho byl potěšil. Ale bez Troníka nikde není útěcha. Pevná země se pod ním rozplývala – hořkost pojala do sebe zármutek a splynuly spolu.

Slunce zapadalo za vrcholky stromů. Vzdal se naděje, že by mohl zavolat na nějakou loď dřív, než nastane noc. Sesbíral si mech a ustlal si pod dubem. V močále za potokem chraplavě zakřičel bukač, a když slunce zapadlo, začaly kuňkat a skřehotat žáby. Vždyc-

ky měl rád jejich hudbu, když ji doma slyšel od jámy. Ale tady žáby kuňkaly truchlivě. Bylo to nesnesitelné, jako by něco oplakávaly. Tisíce žab pronikavě skřehotaly jakoby v nekonečné a neutišitelné bolesti. Zakáchala divoká kachna a znělo to také smutně.

Jezero zrůžovělo, ale na zemi se rozhostily stíny. Doma už asi sedí u večeře. Přestože mu bylo špatně, vzpomněl si na jídlo. Rozbolel ho žaludek, jako by ho měl přecpaný, a ne prázdný. Vzpomněl si, jak to zavonělo, když rybář jedl maso a sušenku. Sbíhaly se mu sliny. Rozžvýkal několik stébel trávy. Trhal je zuby, tak jako zvířata trhají maso. Najednou v duchu spatřil divoké šelmy, jak se plíží k Ročkově zdechlině, a ihned trávu vyzvracel.

Na zem i na vodu se snesla tma. Nablízku v houští zahoukala sova. Zachvěl se. Zdvihl se noční vítr a chladil. Zaslechl šustot, jako když vítr žene před sebou listí, nebo jako když se plíží drobná zvěř. Nebál se. Pomyslel si, že kdyby přišel medvěd nebo pardál, mohl by si na něj sáhnout, mohl by ho pohladit, a to zvíře by snad pochopilo jeho zármutek. Jenže při nočních šelestech kolem dokola mu mráz běhal po zádech. Moc by mu přišel vhod táborový oheň. Troník dovede rozdělat oheň i bez hubky, tak jako to dělají indiáni, ale jemu se to nikdy nepodařilo. Kdyby tu byl Troník, plápolal by tady oheň, bylo by tu teplo a jídlo a bezpečí. Ale nebál se. Jenom se cítil opuštěný. Přikryl se mechem a plakal, dokud neusnul.

Probudilo ho slunce a švitoření kosů v sítinách. Vstal a vytřepal si dlouhé prameny mechu z vlasů a ze šatů. Cítil se slabý a točila se mu hlava. Teprve po tom odpočinku se řádně ozval hlad. Pomyšlení na jídlo bylo trýznivé. V žaludku pocítil křeče jako rozžhavené ostří nože. Napadlo ho, že by mohl na potoce proti proudu doveslovat zpátky k slečně Nelii Ginrightové a poprosit ji, aby mu dala jíst. Ale jistě by se ho vyptávala. Ptala by se, proč je tady sám, a na to by jí nemohl dát jinou odpověď, nežli že ho táta

zradil a tou zradou usmrtil Ročka. Udělá líp, když se v loďce pustí dál, jak si původně umínil.

Zavalila ho nová vlna stesku. Ztratil Ročka a ztratil i tátu. Ten vyhublý drobný muž, kterého naposledy viděl, jak zhroucený bolestí klečel v kuchyňských dveřích a volal o pomoc, aby se mohl postavit – to byl někdo cizí. Odstrčil loďku na vodu, vzal do ruky veslo a pustil se na širou hladinu. Octl se ve světě sám a zmocnil se ho pocit cizoty a opuštěnosti, jako by ho loďka unášela do prázdna. Vesloval k místu, kde včera viděl plout parník. Najednou život už nebyl zakoušený zármutek, ale úzkostná předtucha. Čím víc se vzdaloval od ústí potoka, tím víc vítr zesiloval, a jakmile vyplul na záliv, začal prudce fičet. Nevšímal si hlodání v břiše a zoufale vesloval. Vítr se zmocnil loďky a otočil ji, Jody ji nemohl udržet přídí dopředu. Vzdouvaly se čím dál vyšší vlny, přestaly tiše šplouchat a začaly zlověstně šumět. Přelévaly se přes okraje loďky. Když se otočila na bok, vnikly dovnitř a loďka se v nich prudce kymácela. Na dně už stála voda na coul vysoko. A kam oko dohlédlo, nebylo po nějakém parníku ani vidu.

Ohlédl se dozadu. Břehy už se tolik vzdálily, až se polekal. Zdálo se mu, že se před ním vodní hladina táhne do nekonečna. Zděšeně loďku obrátil a zoufale vesloval ke břehu. Přece jen udělá nejlíp, když se vrátí proti proudu potoka a požádá o pomoc slečnu Ginrightovou. Možná že by dokonce bylo lepší jít pěšky až do Fort Gates a teprve odtamtud se vydat po řece dál. Pomáhal mu vítr v zádech a zdálo se mu, že už cítí proud řeky, jak ho táhne k severu. Mířil k místu, kde s určitostí soudil, že je ústí Slaného potoka. Ale připlul tam a viděl, že je to jen slepá zátočina v močálovém břehu. Ústí potoka nikde neviděl.

Třásl se únavou a strachem. Říkal si, že nezabloudil, že z Jiřího jezera vytéká k severu řeka, kterou přece musí nalézt, a po ní se

přece musí dostat k Jacksonvillu. Ale jezero bylo tak rozsáhlé, že místy nerozeznal břehy. Dlouho si v loďce odpočal a pak začal zvolna veslovat k severu těsně při břehu zarostlého hustými cypřiši, podél jeho nesčetných zátočin a zákrutů. Hlodání v žaludku se vystupňovalo v prudkou bolest. Jako v horečce se mu začala zjevovat jídla, která obvykle bývala doma na stole. Viděl horké hnědé plátky prorostlé slaniny dušené ve vlastní šťávě a cítil jejich libou vůni. Viděl nahnědlé sušenky a kukuřičný chléb s tmavou kůrkou, mísy plné vařeného hrachu a v něm kostičky bílého špeku. Čichal smažené veverčí maso tak zřetelně, až se mu v ústech sbíhaly sliny. Vychutnával teplou pěnu na Trixiině mléce. Byl by se popral se psy o jejich rendlík studených krup se šťávou z pečeně.

Tohle tedy je hlad. Tohle měla máma na mysli, když řekla: „Budeme všichni mít hlad.“ Tehdy se smál a pomyslel si, že přece už ví, co to je hlad, něco skoro příjemného. Teď věděl, že to byla jen chuť k jídlu. A to je něco jiného. Hlad je něco strašlivého. Má to velikánskou tlapu, která ho čapla, a drápy, které se mu zaryly do střev. Zápasil s novým, neznámým strachem. Říkal si, že jistě brzy uvidí nějaký srub nebo rybářský tábor. Bezostyšně tam poprosí o jídlo a teprve pak se pustí dál. Hladovému nikdo jídlo neodepře.

Celý den vesloval podél břehu k severu. Pozdě odpoledne začal ze slunečního úžehu dávit, ale neměl co zvracet leda vodu, jíž se několikrát napil z jezera. Vpředu mezi stromy se ukázal malý srub a Jody k němu radostně zamířil. Byl opuštěný. Vlezl dovnitř jako hladový mýval nebo vačice. Na zaprášené polici stály rendlíky, ale všechny prázdné. V jednom hrnku nalezl trochu zaprášené mouky. Rozmíchal ji s vodou a to těsto snědl. Bylo bez chuti, ačkoli měl tak velký hlad, ale zahnalo mu bolest v žaludku. Na stromech byli ptáci a veverky a pokoušel se sklátit je kamením, ale podařilo se

mu jen všechny odehnat. Třásl se horečkou a vyčerpáním a po zasycení tou moukou ho zmáhala ospalost. Alespoň už měl přístřeší. Ustlal si na zemi nějaké hadry, z nichž se rozutíkali švábi. Spal těžkým spánkem, pronásledován zlými sny.

Ráno si zase uvědomil, že má neodbytný hlad, střeva se mu kroutila křečí, jako by se mu do nich zatínaly ostré nehty. Nalezl několik loňských žaludů, které si veverky zahrabaly, a snědl je tak hltavě, že ho jejich tvrdé nerozžvýkané kousky bolestivě bodaly v žaludku staženém hladovou křečí. Zmohla ho netečnost a jen stěží se přiměl, aby vzal do ruky veslo. Usoudil, že nebude-li mít příznivý proud, jistě se nedostane dál. Za dopoledne urazil jen malou vzdálenost. Odpoledne se uprostřed jezera ukázaly tři lodi. Vstal a mával rukama a křičel. Nevšímali si ho. Když lodi zmizely z dohledu, chtě nechtě se usedavě rozplakal. Rozhodl se, že se od břehu vzdálí, aby ho příští loď nemohla jen tak minout. Vítr se utišil a klidná vodní hladina odrážela sluneční žár, který ho pálil v obličeji a na krku a nahých pažích. Slunce žhnulo. V hlavě mu bolestně tepalo. Před očima měl střídavě černá kola a poskakující zlaté koule. V uších mu zněl bzukot. A najednou bzukot přestal.

Když otevřel oči, nevěděl o ničem, nežli že je tma a že ho někdo zdvihá.

Uslyšel mužský hlas: „Není opilý. Vždyť je to chlapec."

A pak zase jiný: „Polož ho tamhle na pryčnu. Je mu zle. Přivaž jeho loďku k zádi."

Jody zdvihl oči. Ležel na pryčně, asi v nějaké poštovní lodi. Na stěně blikala zavěšená lampa. Skláněl se nad ním cizí člověk.

„Copak je s tebou, chlapče? Div jsme ti ve tmě nepřevrhli loďku." Pokoušel se odpovědět, ale rty měl opuchlé.

Shora zavolal něčí hlas: „Zkus mu dát najíst."

„Máš hlad, chlapče?"

Přikývl. Ucítil kolébání lodi. Muž v kajutě něčím řinčel u lodních kamínek. Pak Jody viděl, že mu k ústům přistrčil tlustý šálek. Zdvihl hlavu a pevně jej uchopil do rukou. V šálku byla studená polévka, hustá a mastná. První dva doušky neměly žádnou chuť. Pak se mu začaly sbíhat sliny, celou bytostí se upjal k té polévce a zhltl ji tak rychle, že se div neudávil kousky masa a brambor.

Muž se zvědavě zeptal: „Jak dlouho jsi už nejed?“

„Já nevím.“

„Hej, kapitáne, ten chlapec ani neví, kdy naposled jed!“

„Hodně ho nakrm, ale pomalu. Nedávej mu jíst moc najednou, nebo mi pozvrací pryčnu.“

Šálek se zas vrátil a s ním sušenky. Hleděl se ovládnout, ale když ho muž chvíli přestal krmit, celý se roztřásl. Třetí šálek polévky mu chutnal nekonečně líp než ten první, ale víc jídla už nedostal.

Muž se ho zeptal: „Kde ses tady vzal?“

Zmohla ho příjemná únava. Dýchal zhluboka. Rozhoupaná lampa přitahovala oči sem a tam. Zavřel je. A ponořil se do spánku hlubokého jako řeka.

Probudil se tím, že parníček zastavil. V první chvíli si pomyslel, že je ve své loďce a že ho unáší proud. Vstal a promnul si oči. Zahlédl lodní kamínka a vzpomněl si na polévku a sušenky. Bolest v žaludku byla tatam. Vylezl po několika schůdkách na palubu. Už se rozednívalo. Na přístaviště spouštěli pytel s poštou. Poznal Volusii. Kapitán ho oslovil:

„Měls namále, chlapče. Jak jsi říkal, že se jmenuješ, a kam vlastně chceš jet?“

„Jel jsem do Bostonu.“

„A víš, kde je Boston? Tak daleko na severu, že by ses tam v té loďce jakživ nedostal.“

Jody vyvaloval oči.

„A teď si pospěš. Tohle je státní loď, nemůžu tady kvůli tobě stavět celý den. Kde bydlíš?“

„Na ostrově Baxterových.“

„Jakživ jsem neslyšel, že by tady na řece byl nějaký Baxterův ostrov.“

Lodník mu to vysvětlil:

„Kapitáne, to vůbec není ostrov. Je to mýtina v lese. Je tam odtaď asi patnáct mil.“

„Tak tady, chlapče, musíš vystoupit. S Bostonem si dej pokoj. Máš rodiče?“

Jody přikývl.

„A vědí, kam jsi chtěl?“

Zavrtěl hlavou.

„Tak tys utek, co? Kdybych já byl takový okatý hubeňour jako ty, zůstal bych doma. Nikdo než tví rodiče by se nestaral o usmrkaného kluka. Vysaď ho z lodi, Joe!“

Snědé paže ho spustily na přístaviště.

„Odvaž mu loďku. Chyť si ji, chlapče! Jedem!“

Siréna zapískala, boční kola začala šlehat vodu. Poštovní loď se obrátila proti proudu. Za ní se táhla zpěněná brázda. Nějaký cizí muž zdvihl pytel s poštou a hodil si jej přes rameno. Jody si sedl na bobek a chytil loďku za příď. Cizí muž na něho pohlédl a odešel s poštou k Volusii. Řeku ozářily první sluneční paprsky. Lekníny u protějšího břehu v nich zasvítily jako bílé šálky. Proud loďku strhával. Rozbolela ho ruka, jak si ji přidržoval. Na cestě doznívaly kroky toho cizího muže. Neměl kam jít, leda na Baxterův ostrov.

Sedl si do loďky a vzal do ruky veslo. Vesloval přes řeku k západnímu břehu. Tam loďku uvázal u kůlu a zadíval se přes řeku. Vycházející slunce ozařovalo zuhelnatělé trosky domku Hutto-

vých. Hrdlo se mu sevřelo. Svět ho vypověděl. Obrátil se a zvolna vykročil po cestě. Byl slabý a zase si uvědomil, že má hlad, ale v noci se najedl a trochu ho to vzpružilo. Už se mu nechtělo zvracet a bolesti pominuly.

Šel na západ, úplně bez plánu. Nevěděl, kudy by se měl jinudy pustit. Baxterův ostrov ho přitahoval jako magnet. Neznal jinou skutečnost než jejich mýtinu. Šel tupě dál. Nevěděl, jestli se odváží domů. Snad ho tam ani nebudou chtít, způsobil jim spoustu mrzutostí. Kdyby vešel do kuchyně, máma by ho možná vyhnala, tak jako vyhnala Ročka. Nikdo o něho nestojí, uměl se jen bezstarostně potulovat a hrát si a jíst. A doma mu jeho nezbednosti a žravost trpěli. A Roček jim zničil víc než polovic roční sklizně. Skoro jistě si řeknou, že jim je bez něho líp, a nepřijde jim vhod.

Loudal se po cestě. Slunce pálilo. Zima už minula. Mlhavě si uvědomil, že asi už je duben. V lese zavládlo jaro a v křoví se pářili a zpívali ptáci. Na celém světě jenom on je bez domova. Vydal se do světa, a ten svět byl zmatený sen, tekutý a pustý uprostřed močálů a cypřišů. Dopoledne se zastavil na křižovatce hlavní silnice a cesty k severu a trochu si odpočal. Nízký porost neskýtal úkryt před žhnoucím sluncem. Rozbolela ho hlava, tak honem vstal a zamířil na sever k Stříbrnému údolí. Říkal si, že nepůjde domů. Půjde jen k potoku, sleze po stinném ztemnělém břehu k vodě a na chvíli se do ní položí. Cesta k severu se svažovala a stoupala a znovu se svažovala. Písek ho pálil do bosých chodidel. Pot mu stékal po špinavém obličeji. Když se octl na vršku cesty, uviděl dole a daleko pod sebou na východě modré Jiřího jezero. Ty tenké bílé čárky byly neúprosně vzduté vlny, které ho zahnaly zpátky k nehostinnému břehu. Unaveně šel dál.

Na východě rostlinstvo zbujnělo. Byla tam nablízku voda. Zahnul na stezku do Stříbrného údolí. Příkrý břeh se svažoval

k bystřině, která proudila na jih od potoka a tryskala ze společného pramene. Všechny kosti ho bolely a měl takovou žízeň, že měl pocit, jako by se mu jazyk lepil k hornímu patru. Vrávoravě slezl po příkrém břehu, padl na břicho u chladné mělké bystřiny a pil. Voda mu bublala mezi rty a v nose. Pil tolik, až se mu nadmulo břicho. Udělalo se mu špatně a převalil se na záda a zavřel oči. Za chvíli ho nevolnost přešla a chtělo se mu spát. Ležel tam otupělý únavou, vznášel se kdesi v prázdnu a mimo čas. Nemohl ani kupředu, ani zpátky. Něco skončilo, ale nic nezačalo. Probudil se pozdě odpoledne a posadil se. Uviděl nad sebou voskově bílý květ časně rozkvetlé magnólie a pomyslel si:

Je duben.

Zburcovala ho vzpomínka. Byl tady před rokem, také v tak lahodný a teplý den. Ošplíchal se v potoce a ležel tam jako teď v kapradí a v trávě. Vzpomněl si na něco milého a hezkého. Tehdy si tam udělal vodní mlýnek. Vstal a rozechvělý vzrušením zamířil k tomu místu. Zdálo se mu, že kdyby jej nalezl, objevil by zároveň s ním všechny ty ostatní věci, které se ztratily. Mlýnek zmizel. Odnesla jej zátopa – už se tam vesele neotáčel.

Umíněně si pomyslel: Postavím si nový.

Z plané třešně uřízl větvičky na podstavce a hřídel, která se měla na nich otáčet. Horečně je uhlazoval kapesním nožem. Z palmettového listu nařezal proužky a udělal z nich vrtulku. Podstavce zasadil do dna potoka a vrtulku roztočil. Nahoru, okolo, dolů. Nahoru, okolo, dolů. Mlýnek se točil, stříbřily se na něm vodní kapky. Ale nedělo se nic víc, nežli že se proužky palmettového listu dotýkaly vody. Ztratilo to všechno kouzlo. Mlýnek ho přestal těšit.

Řekl si: „Vždyť je to jen dětská hračka –," a odkopl jej.

Kousky rozbitého mlýnku unášel potok. Jody padl na zem a hořce se rozplakal. Nikde nenalézal útěchu.

Vždyť má Troníka! Prudce se mu po něm zastesklo, nemohl snést pomyšlení, že ho snad víckrát neuvidí. Nutně potřeboval slyšet jeho hlas. Zatoužil zas uvidět jeho nahrbená ramena, tak jako nikdy, ani když měl nejprudší hlad, nezatoužil po jídle. S námahou vstal, vylezl po břehu a s hlasitým pláčem se rozběhl po cestě k mýtině. Možná že táta už tam nebude. Možná, že zatím umřel. Nebo možná, když měl zničenou úrodu a syn se mu ztratil, že v zoufalství sbalil svůj majetek a odstěhoval se a on ho už víckrát nenajde.

Vzlykal: „Táto – počkej na mě!“

Slunce zapadalo. Měl hrozný strach, že nedoběhne na mýtinu, než se setmí. Vyčerpal se a musel jít jen krokem. Celý se třásl, srdce mu bušilo. Musel se úplně zastavit, než si trochu odpočal. Tma ho zastihla půl míle od domova. I v šeru rozeznával známé věci, podle nichž se cestou řídil. Poznal i vysoké borovice na mýtině, černější než plíživá noc. Došel k laťkovému plotu a tápal podél něho. Otevřel vrátka a vešel na dvorek. Obešel srub ke kuchyňským dveřím a vystoupil po schůdkách. Připlížil se k oknu neslyšně, protože byl bos, a nakoukl dovnitř.

Na ohništi dohoříval oheň a u něho seděl Troník, schoulený, zabalený v přikrývkách. Rukou si zacláněl oči. Jody se připlížil ke dveřím, otevřel je a vešel dovnitř. Troník zdvihl hlavu.

„Ory?“

„To jsem já.“

Zdálo se mu, že ho táta neslyšel.

„To jsem já, Jody.“

Troník obrátil hlavu a pohlédl na něho udiveně, jako by ten vyhublý, rozedraný chlapec se špinavým obličejem, zbrázděným vyschlými stružkami potu a slz, se zapadlýma očima pod rozcuchanými vlasy, byl někdo cizí, a jako by čekal, až mu ten hoch poví, co tam chce.

Řekl: „Jody!“

Jody sklopil oči.

„Pojď sem.“

Přistoupil k tátovi a zůstal u něho stát. Troník ho vzal za ruku, obrátil mu ji dlaní vzhůru a zvolna ji třel ve svých dlaních. Jody ucítil na ruce kapky jako teplý déšť.

„Hochu – Už jsem myslel, že tě víckrát neuvidím.“

A hladil mu paži. Zdvihl k němu oči.

„Není ti nic?“

Zavrtěl hlavou.

„Není ti nic – nejsi ani mrtvý, ani ztracený. Nic ti není.“ Obličej se mu rozzářil. „Sláva Bohu.“

Je to neuvěřitelné, pomyslel si Jody. Táta o mě stojí!

Řekl: „Musel jsem přijít domů.“

„To se ví, že musel.“

„A nemyslel jsem to doopravdy, co jsem tehdy řek – že vás nenávidím.“

Na rozzářeném obličeji se ukázal známý úsměv.

„To se ví, že ne. Jako kluk jsem taky říkal klukovinky.“

Zavrtěl se v lenošce.

„V kredenci je něco k jídlu. Máš hlad?“

„Za tu dobu jsem jed jenom jednou, včera večer.“

„Jenom jednou? Poznals tedy řádně, co je to hlad.“ Oči se tátovi leskly v záři ohně, tak jak si je Jody představoval.

„Hlad je ještě horší nepřítel než starý Zabiják, viď?“

„Je strašný.“

„V kredenci jsou sušenky, vem si je. Vem si med. A v tykvi jistě zbylo mlíko.“

Jody si vytáhl jídlo z kredence. Jedl vstoje a hltal jídlo jako vlk. Sáhl do mísy vařeného krmného hrachu a cpal si jej do úst plnými hrstmi. Troník se na něho upřeně díval a řekl:

„Je mi líto, žes musel takhle poznat, co je to hlad.“

„Kde je máma?“

„Jela na voze k Forresterovům pro zrní k setí. Chce znova zasít aspoň kus kukuřičného pole. Vzala s sebou kuřata, chtěla je vyměnit za zrní. Je hrdá a moc se jí k nim nechtělo, ale musela jet.“

Jody zavřel dveře kredence a řekl:

„Měl bych se umejt. Jsem hrozně špinavý.“

„Na ohništi je teplá voda.“

Jody nalil vodu do umyvadla a vydrbal si obličej a paže a ruce. Voda potom byla tak černá, že si v ní ani nemohl umýt nohy. Vychrstl ji ze dveří, nalil si čistou, posadil se na podlaze a umyl si nohy.

Troník řekl: „Teď bych rád věděl, kdes vlastně byl.“

„Byl jsem na řece. Chtěl jsem do Bostonu.“

„Aha.“

Vypadal v těch přikrývkách ještě menší, jako by se smrskl.

Jody se ho zeptal: „A jak se ti vede, táto? Je ti už líp?“

Troník se dlouho zadíval do oharků v ohništi a pak řekl:

„Povím ti radši pravdu. Nestojím ani za náboj.“

Jody řekl: „Až tady budu hotový s prací, musíš mě pustit, abych dojel pro doktora Wilsona.“

Chvíli si ho Troník pozorně prohlížel a pak řekl:

„Vrátil ses ňák změněný. Vytrestalo tě to. Teď už nejsi roček. Jody –“

„Ano, táto?“

„Teď s tebou budu mluvit jako muž s mužem. Ty sis myslel, že jsem tě zradil. Ale povím ti, čeho se jednou musíme dožít všichni. Možná že to už víš. Nebyla to jen má zrada. A neodnes to jen tvůj Roček, že musel zemřít. I život nás zrazuje, hochu.“

Jody pohlédl na tátu a přikývl.

Troník řekl: „Teď jsi poznal, jak to chodí ve světě lidí. A poznals, že lidi jsou zlí neřádi. A viděls taky, jak ta bezzubá s kosou na ně dovede vyzrát. Musel ses porvat s hladem. Každý by si přál mít život krásný a lehký. A hochu, život je opravdická krása, ale není to lehká věc. Život člověka srazí na zem, a sotva člověk vstane, život ho srazí zas. Já mám odjakživa život těžký."

Hmatal rukama po záhybech přikrývky.

„Chtěl jsem, abys měl život lehký. Lehčí, nežli jsem měl já. Člověka bolí srdce, když vidí svoje dítě, jak se musí s životem rvát. Když ví, že mu život bude brát odvahu, tak jako ji bral jemu. Chtěl jsem ti to ušetřit, tak dlouho, jak můžu. Chtěl jsem, aby sis dováděl se svým Ročkem. Věděl jsem, jak ti ulehčil v tvé samotě. Ale každý člověk je na světě sám. Co si má počít? Co má dělat, když ho život srazí? Musí to vzít jako svůj úděl a musí žít dál."

Jody řekl: „Já se stydím, že jsem utek."

Troník se v lenošce vzpřímil a řekl:

„Už jsi dost velký, aby sis dělal, co chceš. Možná že se ti zachce zůstat tady a hospodařit na mýtině. Rád bych se dočkal toho dne, až vykopáš studnu, aby žádná ženská tady nemusela prát u jámy. Chceš?"

„Chci."

„Dej mi na to ruku."

Troník zavřel oči. Oheň na ohništi dohořel až na oharky. Jody na ně navršil popel, aby zůstaly žhavé až do rána.

Troník řekl: „Teď budu potřebovat, abys mi trochu pomoh k posteli. Tak se zdá, že máma tam zůstane přes noc."

Jody ho podpořil ramenem a Troník se o ně těžce opřel. Odbelhal se k posteli a Jody přes něho přetáhl přikrývku.

„Hochu, když tě mám doma, tak mi je, jako bych zase začal žít. Teď si jdi lehnout a vyspi se. Dobrou noc."

Jeho slova Jodyho zahřála. „Dobrou noc, táto.“

Šel do své komůrky a zavřel dveře. Svlékl si rozedranou košili a kalhoty a zalezl pod teplé přikrývky. Postel byla měkká a poddajná. Rozvaloval se na ní a protahoval si nohy. Ráno musí časně vstát a podojit krávu a nanosit dříví a okopat pole. Až je bude okopávat, nepřiběhne k němu Roček a nebude s ním dovádět. Táta už nesmí nést celé to těžké břímě. Musí mu je ulehčit.

Uvědomil si, že naslouchá. Naslouchal, jestli uslyší Ročka, jak pobíhá kolem srubu nebo se vrtí na mechovém pelíšku v koutě komůrky. Víckrát už ho neuslyší. Vzpomněl si, jestli máma zahrabala jeho zdechlinu, nebo jestli ji odklidili supi. Roček – Nechtělo se mu uvěřit, že by ještě někdy mohl někoho tolik milovat, ať muže nebo ženu nebo své vlastní dítě, tak jako miloval Ročka. Bude už celý život opuštěný. Ale muž to musí vzít jako svůj úděl a musí žít dál.

Začal usínat a zavolal: „Ročku!“

Ale to nevolal jeho hlas. Byl to hlas jiného chlapce. Někde u jámy, za magnólií, pod zakrslými duby běžel hoch s Ročkem po boku a pak se oba provždy ztratili.

Marjorie Kinnan Rawlingsová
Dítě divočiny

Překlad Jarmila Fastrová
Ilustrace na obálce Sektor Creative Design / Shutterstock.com
Korektura Jaroslava Bednářová
Technická redakce Petra Kučerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 ze 24. 4. 2026

ISBN 978-80-274-4983-5 (epub)
ISBN 978-80-274-4984-2 (pdf)
ISBN 978-80-274-4985-9 (prc)

KNIHOVNA?
KNIHOVNA!

Využijte **prostor** pro studium, setkání, kulturu i relax.

Stahujte **e-knihy zdarma** z e-knihovna.cz, prohlížejte **digitalizované tituly** na digitalizovane.cz.

Sledujte **videocasty a přednášky** na youtube.com/@knihovnaPraha.

Půjčte si obraz v Artotéce, audioknihu, CD, film nebo deskovou hru.

Tvořte se dřevem, papírem, barvami, kůží i látkami. Otevřený ateliér DOK16, Atelier Jezerka a Kreativní centrUM v Ústřední knihovně.

Navštivte přednášky, koncerty, autorská čtení, filmové projekce, akce pro děti. Sledujte mlp.cz/akce.

Vyzkoušejte svět **virtuální reality.** Více na mlp.cz/vr.

Městská knihovna v Praze

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G